
3 1761 07884582 3

HANDELS-ECONOMISCHE BIBLIOTHEEK

CATALOGUS

VAN

BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN

DER

HANDELS-ECONOMISCHE BIBLIOTHEEK

AANWEZIG IN DE OPENBARE LEESZAAL
EN BIBLIOTHEEK TE AMSTERDAM

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1922

L. S.

Deze catalogus geeft een overzicht van de op 1 Maart 1922 aanwezige boeken op het gebied van handel en economie en van eenige nabijgelegen gebieden. Van de werken op de nabijgelegen gebieden (sociale politiek e. d.), zijn slechts de belangrijkste opgenomen. Alle in dezen catalogus vermelde boeken zijn voor raadpleging ter plaatse beschikbaar, terwijl van een deel dubbele exemplaren voor uitleening aanwezig zijn.

De titels der boeken zijn, behoudens een enkele uitzondering, slechts éénmaal in den catalogus opgenomen. Dit heeft tengevolge, dat boeken over verwante gebieden soms in verschillende rubrieken voorkomen. Al had een andere werkwijze vrij wat gerief kunnen geven, het nadeel zou zijn geweest, dat de omvang van den catalogus nog zou zijn toegenomen en de drukkosten nog gestegen. Bovendien zal het zaak- en trefwoordenregister zeker het vinden van bepaalde groepen van boeken vergemakkelijken.

In den catalogus ontbreekt de rubriek verzekeringswetenschap. Deze rubriek zou door de aanwezigheid van de bibliotheek der Vereeniging voor Verzekeringswetenschap buiten proportie groot zijn geworden, zoodat een afzonderlijke catalogus hiervan de voorkeur verdient.

Het vinden van een theoretisch niet-onjuiste en tegelijk practische systematiek heeft veel moeilijkheden opgeleverd. De eigenlijke handelswetenschappen zijn nog jong en haar plaats ten opzichte van andere wetenschappen is niet steeds gemakkelijk aan te geven. Met verschillende deskundigen werd over de indeeling van enkele rubrieken overleg gepleegd. In het bijzonder komt den heeren Prof. Mr. Frijda en Prof. Th. Limperg Jr. een woord van erkentelijkheid toe voor de moeite en den tijd, die zij bij herhaling voor hun gewaardeerde adviezen hebben beschikbaar gesteld.

De bewerking van den catalogus geschiedde door Mej. Mr. E. G. Meihuizen, die sedert de opening der bibliotheek in September 1919 *in het bijzonder met het dagelijksch beheer is belast.*

De Handels-economische bibliotheek is geopend op werkdagen van 10 *tot* 5 *uur en van* 7 *tot* 10 *uur; van* 15 *Juli tot* 1 *September van* 1 *tot* 5 *uur. De uitleening der Openbare Leeszaal en Bibliotheek is geopend op werkdagen van* 10 *tot* 5 *uur en van* 7 *tot* 9 1/2 *uur; des Maandags van* 1 *tot* 5 *uur en van* 7 *tot* 9 1/2 *uur.*

September 1922. *De Directeur,*

T. P. SEVENSMA.

INHOUDSOVERZICHT

I. ALGEMEEN

II. SOCIOLOGIE

III. THEORETISCHE ECONOMIE

IV. SOCIALISME

V. SOCIALE VRAAGSTUK. SOCIALE POLITIEK. SOCIALE WETGEVING

VI. OORLOGSECONOMIE. RECONSTRUCTIE

VII. HANDELSPOLITIEK

VIII. GELD-, CREDIET- EN BANKWEZEN

IX. OPENBAAR FINANCIEWEZEN

X. STATISTIEK

XI. ECONOMISCHE GESCHIEDENIS

XII. ECONOMISCHE GEOGRAFIE

XIII. LANDBOUW. VISSCHERIJ

XIV. VERKEERSWEZEN

XV. BESCHRIJVING VAN PRODUCTEN EN INDUSTRIEËN

XVI. ORGANISATIE EN TECHNIEK VAN DEN HANDEL

XVII. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE. ACCOUNTANCY

XVIII. HANDELSTECHNISCHE VAKKEN

XIX. RECHTSWETENSCHAP

XX. POLITIEK

I. ALGEMEEN

BIBLIOGRAFIEËN. CATALOGI

Laspeyres, E., Geschichte der volkswirthschaftlichen Anschauungen der Niederländer und ihrer Litteratur zur Zeit der Republik. Leipzig 1863. bibliogr. XIV, 334 blz. (Preisschriften von der Fürstlich Jablonowski'schen Gesellschaft zu Leipzig, 11).

Bierens de Haan, D., Bibliographie néerlandaise historique-scientifique des ouvrages importants dont les auteurs sont nés aux 16e, 17e et 18e siècles, sur les sciences mathématiques et physiques avec leurs applications. Rome 1883. 329 blz. (Extrait du Bullettino di bibliografia e di storia della scienze matematiche e fisiche).

Bevat o. a. werken over boekhouden.

Stammhammer, J., Bibliographie des Socialismus und Communismus. Jena 1893—1909. 3 dln.

Stammhammer, J., Bibliographie der Social-Politik. Jena 1897. IV, 648 blz.

Bibliographie méthodique des ouvrages en langue française parus de 1543 à 1908, sur la science des comptes. Volumes, brochures, articles, manuscrits. Suivi de la liste des ouvrages juridiques dans lesquels sont traitées des questions de comptabilité. Paris 1909. portrn. 330 blz. (Publications de la Société académique de comptabilité).

Hooykaas, J. C., en W. N. du Rieu, Repertorium op de koloniale literatuur, of, systematische inhoudsopgaaf van hetgeen voorkomt over de koloniën beoosten de Kaap, in mengelwerken en tijdschriften van 1595 tot 1865 uitgegeven in Nederland en zijne overzeesche bezittingen. Amsterdam 1877—'80. 2 dln.

Hartmann, A., Repertorium op de literatuur betreffende de Nederlandsche koloniën, voor zoover zij verspreid is in tijdschriften en mengelwerken. I. Oost Indië, 1866—'93. II. West Indië, 1840—'93. Met een alphabetisch zaak- en plaatsregister. 's Gravenhage 1895. IV, 455 blz.

Hartmann, A., Eerste vervolg, 1894—1900. 's Gravenhage 1901. XVI, 233 blz.

—— Tweede vervolg, 1901—'05. 's Gravenhage 1906. XVI, 233 blz.

—— Derde vervolg, 1906—'10. 's Gravenhage 1912. XIII, 271 blz.

—— Vierde vervolg, 1911—'15. Samengesteld door W. J. P. J. Schalker en W. C. Muller. 's Gravenhage 1917. XV, 378 blz.

Shuey, H. S., Bibliography of foreign trade publications. San Francisco 1918. 77 blz.

Sinner, G., [Bibliographie der] Betriebswissenschaften. Berlin 1919. 125 blz. (Technisch-literarischer Führer, herausg. vom Verein deutscher Ingenieure).

Cannons, H. G. T., Bibliography of industrial efficiency and factory management: books, magazine articles, etc. With many annotations and indexes of authors and of subjects. London 1920. VIII, 167 blz.

Maunier, R., Manuel bibliographique des sciences sociales et économiques. Paris 1920. XVI, 228 blz.

Morley, Linda H., and Adelaide C. Kight, 2400 Business books and guide to business literature. New York 1920. X, 456 blz.

What to read on social and economic subjects. A select bibliography comp. by the Fabian Society. 6th ed. London 1920. XII, 80 blz.

Catalogus der Koloniale Bibliotheek van het Kon. Instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Ned. Indië en het Indisch Genootschap, door G. P. Rouffaer en W. C. Muller. 's Gravenhage 1908. VI, 1053 blz. Met eerste supplement. 's Gravenhage 1915. VIII, 426 blz.

Katalog der Bibliothek der Korporation der Kaufmannschaft von Berlin. 2e Aufl. Bestand vom 1. August 1909. Berlin 1909. XXII, 979 blz. Mit Neuerwerbungen bis Januar 1921.

Catalogue de la bibliothèque de la Chambre de commerce de Paris. Paris [1913]. XL, 554 blz.

WOORDENBOEKEN

Dale, J. H. van, Handwoordenboek der Nederlandsche taal. 2e herz. dr. 's Gravenhage 1917. 1913 blz.

Gelderen, I. van, Duitsch woordenboek. Duitsch-Nederlandsch, Nederlandsch-Duitsch. 4e verb. en verm. dr. Groningen 1917. 2 dln.

Bruggencate, K. ten, Engelsch woordenboek. Engelsch-Nederlandsch, Nederlandsch-Engelsch. 8e verb. en verm. dr. Groningen 1918. 2 dln.

Herckenrath, C. R. C., Fransch woordenboek. Fransch-Nederlandsch, Nederlandsch-Fransch. 4e verm. en verb. dr. Groningen 1919. 2 dln.

ECONOMISCHE EN STAATKUNDIGE JAARBOEKEN

Algemeen

Weltwirtschaft, Die. Ein Jahr- und Lesebuch. Unter Mitwirkung zahlreicher Fachleute herausg. von E. von Halle. Jahrg. I, 1906. Teil 1 : Internationale Uebersichten. Bearb. von E. Francke, u.a. Leipzig 1906. VIII, 366 blz.

Statesmans' yearbook, The. Statistical and historical annual of the states of the world. Vol. VL, IVL, L, enz. London 1913, 1914, 1918 enz.

Hazell annual, The new, and almanack, giving information concerning the British Empire, the nations of the world and all the important topics of the day. Vol. XXXV enz. London 1920 enz.

Annuaire général de la France et de l'étranger. Année I, 1919 enz. Paris 1919 enz.

Nederland en koloniën

Staatsalmanak, Nederlandsche, voor iedereen. Handboek betreffende zaken en personen in betrekking tot Nederland en koloniën, samengesteld naar officiëele opgaven. Jrg. XXI enz. Zaltbommel 1919 enz.

Regeeringsalmanak voor Nederlandsch Indië. Jrg. 1918 enz. Batavia 1918 enz.

Engeland en koloniën

Yearbook, The Anglo-American, and international directory. 6th ed. enz. London 1919 enz.

Yearbook, Municipal, of the United Kingdom, for 1920—'21. London 1920.

Manchester Guardian commercial yearbook, The. Vol. I, 1921 enz. Manchester 1921 enz.

Colonial Office list. Comprising historical and statistical information respecting the colonial dependencies of Great Britain. Vol. LVII enz. London 1918 enz.

Dominions yearbook, The British, for 1919 enz. London 1919 enz.

Italië

l'Italia economica. Annuario della vita commerciale, industriale, agraria, bancaria, finanziaria e della politica economia. [Ed. per] R. Bachi. Anno IX, XI enz. Milano 1918, 1920 enz.

Oostenrijk

Jahrbuch, Oesterreichisches. Jrg. II, 1920 enz. Berlin 1921 enz.

Rusland

Almanac, The Russian, 1919. London 1919.

Yearbook, The Russian, 1916. London 1916.

Zweden

Yearbook, The Swedish. 1st issue enz. Stockholm 1921 enz.

Amerika

Yearbook, The American. A record of events and progress. Vol. VIII enz. New York 1918 enz.

Yearbook, Latin American, for investors and merchants for 1919 enz. New York 1919 enz.

Heaton's annual. The commercial handbook of Canada and boards of trade register. 11th year, 1915 enz. Toronto 1915 enz.

Handbook, The, of Jamaica, Vol. XXXVIII enz. Kingston 1918 enz.

Afrika

Annuaire économique et financier du Maroc. Ed. par le Gouvernement chérifien. Année 1918—'19 enz. Casablanca [1918] enz.

Annuaire du Gouvernement général de l'Afrique occidentale française. Année 1915—'16 enz. Paris 1916 enz.

Yearbook, The South- and East African, and guide. Vol. XXV enz. London 1919 enz.

Yearbook, Official, of the Union of South Africa. Vol. I, 1917 enz. Pretoria 1918 enz.

Azië

China yearbook, The. 4th ed., 6th ed. enz. London 1919, 1921 enz.

Japan yearbook, The. Vol. XIV enz. Tokyo 1919 enz.

Australië

New Zealand official yearbook, The. Vol. XXVI enz. Wellington 1917 enz.

ADRESBOEKEN EN GIDSEN VOOR HANDEL, NIJVERHEID EN VERKEER

Algemeen

Adressen van importeurs van koloniale producten in Australië, de Philippijnen, Japan, Zuid Afrika, de Vereenigde Staten van Noord Amerika en Canada. [3e dr.] enz. Buitenzorg 1919 enz. (Publicaties van de Afdeeling Handel, 3).

Annuaire du Commerce Didot-Bottin. Éd. 1920 enz. Paris 1920 enz.

Kelly's directory of merchants, manufacturers and shippers of the world. A guide to export and import, shipping and manufacturing industries. Éd. 1917 enz. London 1917 enz.

Meier's Adressbuch der Exporteure. Export-Handelshäuser und Einkäufer für ausländische Importeure. Exportfabrikanten nach Branchen geordnet. Importeure im Ausland. 9e Aufl., 1920—'21 enz. Hamburg [1920] enz.

Rathke's Adressbuch der Zuckerindustrie Deutschlands und des Auslandes. Jrg. XXXV enz. Magdeburg 1919 enz. (Bibliothek für Zucker-Interessenten, 1).

Zabel's Jahr- und Adressbuch der Zuckerfabriken Europa's. Jrg. XLVIII enz. Magdeburg [1918] enz.

Yearbook, The mercantile, and directory of exporters in London, Manchester, Liverpool, Birmingham, Glasgow, Bristol, Nottingham, Bradford, Leeds, Huddersfield, Paris, Bordeaux, etc. 33rd ed. enz. London [1918] enz.

Labour directory, International. Ed. by the International Labour office. 1st issue enz. Genova 1921 enz.

Diary, International mercantile, and yearbook, publ. by Syren and Shipping Ltd. Ed. 1922 enz. London 1921 enz.

Exporters' encyclopaedia. Containing full and authentic information relative to shipments for every country in the world. 14th ed. enz. New York 1918 enz.

Exporter's gazetteer of foreign markets. A condensed survey of the world's markets and industries. Ed. by The American Exporter. Ed. 1920 enz. New York [1920] enz.

Requirements, Consular, for exporters and shippers to all ports of the world. Including exact copies of all forms of consular invoices, with some hints as to drawing out of bills of lading, etc. Comp. by J. S. Nowery. 2nd ed. London 1921. modellen. tabellen. XVII, 157 blz.

Shipping world yearbook, The. A desk manual in trade, commerce and navigation, Vol. XXXII enz. London 1918 enz.

Lloyd's register of shipping. Steamers, sailing vessels and owners. Ed. 1919—'20 enz. London 1919 enz.

Lloyd's register of shipping. Rules and regulations for the construction and classification of steel vessels. Ed. 1919—'20 enz. London 1919 enz.

Nederland

Adresboek voor handel en industrie. Uitg. 1920 enz. Rotterdam 1920 enz.

Adresboek voor de Nederlandsche nijverheid en export. Uitg. 1917 enz. Amsterdam 1917 enz.

Adresboek, Algemeen, van Nederland en Nederlandsch Indië, ten dienste van handel, nijverheid, landbouw en verkeer. Algemeene naamlijst van beroepen en bedrijven van alle gemeenten. Uitg. 1918 enz. Rotterdam 1918 enz.

Handels-adresboek van Nederland. Uitg. 1920 enz. Rotterdam 1920 enz.

Adressen van fabrieken in Nederland, [uitg. door de] Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel. Afl. I enz. 's Gravenhage 1915 enz.

Industrie, De Nederlandsche. Adresboek van de Nederlandsche fabrikanten. Uitg. met medew. van het Verbond van Nederlandsche fabrikantenvereenigingen. 4e uitg. enz. 's Gravenhage [1918] enz.

Catalogus, Officiëele, van de Nederlandsche Jaarbeurs te

Utrecht, uitg. door den Raad van beheer der Vereeniging tot het houden van jaarbeurzen in Nederland. 5^{e} Jaarbeurs, 1921 enz. Utrecht 1921 enz.

Handels- en nijverheidsvereenigingen in Nederland. Overzicht van de in Nederland bestaande vereenigingen van ondernemers op het gebied van h a n d e l en n ij v e r h e i d. Jrg. 1920 enz. ['s Gravenhage 1920 enz.]. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel).

Adresboek voor den handel in g e d i s t i l l e e r d, bieren, wijnen, limonades en aanverwante bedrijven. 1^{e} uitg. enz. Amsterdam 1921 enz.

Lijst van officiëele personen, instellingen en vereenigingen op l a n d- e n t u i n b o u w g e b i e d. [Uitg. 1920 enz.]. 's Gravenhage 1920 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Directie van den landbouw).

Adresboek voor den handel in m a n u f a c t u r e n, c o n f e c t i e en m o d e s. Dl. 1. Kleinhandel. Uitg. 1920 enz. Doetinchem [1920] enz.

Adreslijst van Nederlandsche fabrieken in de m e t a a l i n d u s t r i e. Uitg. door de Nederlandsche Vereenigingen van werkgevers in de metaalindustrie. Uitg. 1917 enz. Amsterdam 1917 enz.

Adresboek van de Nederlandsche m e t a a l n ij v e r h e i d. 2^{e} dr. enz. Hilversum 1918 enz.

Adresboek voor het s c h e e p v a a r t-, s c h e e p s b o u w- en e x p e d i t i e b e d r ij f, met lijst van aanbevelenswaardige leveranciers. Uitg. 1917—'18 enz. [Amsterdam] 1918 enz.

Adresboek, Officiëel, voor den Nederlandschen t u i n b o u w. Uitg. 1919 enz. 's Gravenhage 1919 enz.

Lijst van de in Nederland bestaande en sedert den aanvang der coöperatieve beweging hier te lande opgerichte c o ö p e r a t i e v e v e r b r u i k s- en p r o d u c t i e v e r e e n i g i n g e n. 's Gravenhage 1916. 56 blz. (Uitg. van den Nederlandschen coöperatieven Bond).

Adresboek van de w e r k l i e d e n- en a m b t e n a r e n o r g a n i s a t i e s in Nederland in 1920 enz. ['s Gravenhage] 1920 enz. (Uitgave van de Directie van den arbeid).

Handelsadresboek van Amsterdam. Uitg. 1917 enz. Rotterdam 1917 enz.

A.B.C. Gids voor exporteurs, Amsterdamsche, samengesteld door G. E. H a a g e n s. Jrg. I. enz. Amsterdam 1920 enz.

Beurtvaartgids voor Nederland, samengesteld door het Departement van landbouw, nijverheid en handel. Jrg. I enz. Amsterdam 1921 enz.

Handboek voor scheepvaartbelangen in Nederland voor 1917. (Shippingbook of Holland). Rotterdam 1917. afbn. krtn. XXXX, 784 blz.

Dit eerste handboek op dit gebied met Nederlandsche en Engelsche tekst bevat een beschrijving der haventoegangen aan de Nederlandsche kust met kaarten der voornaamste havens en lichtenkaarten, handels- en signaalvlaggen, overzicht van instellingen en vereenigingen op scheepvaartgebied, register der Nederlandsche en Nederlandsch Indische koopvaardijvloot, reederijen en vaste diensten, en aanhangsel met statistieken, scheepvaartkundige termen, enz., benevens omstreeks 300 blz. adreslijsten.

Marktgids, Centrale, voor Nederland. [veemarkten] naar authentieke gegevens bewerkt. Jrg. I enz. Doetinchem 1922 enz.

Nederlandsch Indië

Adresboek van geheel Nederlandsch Indië. Met aanh.: Burgerlijke stand. Uitg. 1918 enz. Weltevreden 1918 enz.

Adresboek voor de Nederlandsche Indische nijverheid. Jrg. II enz. Weltevreden 1921 enz. (Uitgave van de Afdeeling Nijverheid van het Departement van landbouw, nijverheid en handel).

Handboek voor cultuur- en handelsondernemingen in Nederlandsch Indië. Jrg. XXX enz. Amsterdam 1917 enz.

Exporter's directory of the Netherlands East Indies. Publ. by the Division of commerce of the Department of agriculture, industry and commerce. 2nd ed. enz. Buitenzorg 1918 enz. (Publicaties van de Afdeeling Handel).

Importer's directory of the Netherlands East Indies. Publ. by the Division of commerce of the Department of agriculture, industry and commerce. 2nd ed. enz. Buitenzorg 1918 enz. (Publicaties van de Afdeeling Handel).

Jaarboek voor suikerfabrikanten in Nederlandsch Indië. Jrg. XXII enz. Amsterdam 1917 enz.

Rubber-companies in the Netherland East Indies. 2nd ed. enz. Amsterdam 1914 enz.

Duitschland

Reichs-Adressbuch, Deutsches, für Industrie, Gewerbe und Handel. Ausg. 1919 enz. Berlin 1919 enz.

Deutschlands Industrie. Waren-Register und Bezugsquellen-Nachweis nach Branchen geordnet, entnommen den im deutschen Reichs-Adressbuch von R. Mosse enthaltenen Abkündigungen. Ausg. 1918 enz. Berlin 1918 enz.

Mess-Adressbuch der Frühjahrs-Mustermesse. Ausg. 1919 enz. Leipzig 1919 enz.

Mess-Adressbuch der Herbst-Mustermesse. Ausg. 1919 enz. Leipzig 1919 enz.

Adressbuch der Autogenindustrie, Acetylen-, Carbid- und Sauerstoff-Wasserstoff-Industrie, mit Berücksichtigung der elektrischen Schweissindustrie. Ausg. 1920—'21 enz. Halle a. S. [1920] enz.

Holz-Adressbuch der gesamten Holzindustrie. Ausg. 1921 enz. Berlin 1921 enz.

Landes-Adressbuch für Industrie, Handel, Handwerk und Gewerbe des Saargebiets. Ausg. 1920 enz. Leipzig 1920 enz.

Engeland

Standard exporter, The British. The standard work of reference on British sources of supply. London.

Agriculture and trade machinery . . . . Ed. 1920—'21 enz.
Chemical and raw materials . . . . Ed. 1920—'21 enz.
Groceries, provisions, wines, tobacco . . . . Ed. 1922—'23 enz.
Hardware (metal, etc.), cutlery, plate and jewellery . . Ed. 1920—'21 enz.
Leather and all allied trades . . . . Ed. 1922—'23 enz.
Papers, printing and bookbindingmachinery, etc. . . . Ed. 1922—'23 enz.
Stationary and fancy goods . . . . Ed. 1922—'23 enz.
Textile, made up goods, furnishings, etc.
Textile, piece goods . . . . Ed. 1922—'23 enz.

Engineers' standard catalogues

Machine, tools etc., and electrical . . . . Ed. 1920—'21 enz.
Railway, marine, mining . . . . Ed. 1920—'21 enz.
Sanitation, heating, construction and materials . . . . Ed. 1920—'21 enz.

Aircraft standard catalogue, The British . . . . . . Ed. 1920—'21 enz.
Motor standard catalogue, The British . . . . Ed. 1920—'21 enz.

Directory of directors, The. A list of the directors of the joint stock companies of the United Kingdom and the companies in which they are concerned. 39th issue enz. London 1918 enz.

Directory, Official, of members of the Association of British chemical manufacturers, with classified list of their manufactures. Ed. 1919 enz. London 1919 enz.

Export register of the Federation of British industries. 1st ed. enz. London 1920 enz.

Post-office London directory, The, for 1919 enz. London 1919 enz.

Balkan

Balkan-Handelsführer, herausg. vom Deutschen Balkanverein. Bd. I. Bulgarien. [Ausg. 1918 enz.]. Berlin 1918 enz.

Staatsadressbuch, Bulgarisches. Ausg. 1917 enz. Leipzig [1918] enz.

Adressbuch der Stadt Bukarest. Ausg. 1918 enz. Bukarest [1918] enz.

België

Annuaire du commerce et de l'industrie de Belgique d'après documents officiels. Indicateur de toutes les administrations publiques, de la magistrature, officiers ministériels, commerçants, industriels, particuliers, etc. Éd. 1920 enz. Bruxelles 1920 enz.

Denemarken

Kongeriget Danmarks Handelskalender. Fortegnelser over Industri- og Naeringsdrivende. Udg. XII enz. København 1919 enz.

Handelskalender, Nordisk. Afd. I. Danmark. Udg. 1918 enz. København 1918 enz.

Krak's Vejviser. Danmarks Handelsspejl. Aarg. LVIII enz. Kjøbenhavn 1920 enz.

Directory of Danish exporters, importers and various other firms interested in Denmark's commercial connections with foreign countries. Ed. 1919 enz. Copenhagen 1919 enz.

Estland

Handelsadressbuch, Revaler. Bd. I enz. Reval 1921 enz.

Italië

Annuario generale d'Italia. Anno XXXVI enz. Genova 1921 enz.

Noorwegen

Norge's Handelskalender. Fortegnelse over Norges naeringsdrivende indvaanere, handlende, fabrikanter, banker, konsuler, sakførere, skibsredere. 21de Utg. enz. Kristiania 1920 enz.

Skibs- og fangstselskaper, Norske. Dl. I. Skibsselskaper. Utg. 1918 enz. Kristiania 1918 enz. (Norsk Industri- og naeringshaandbok).

Polen

Polen. Adressbuch für Industrie, Handel und Landwirtschaft. Ausg. 1917 enz. Berlin [1917] enz.

Spanje

Anuario general de España. (Bailly-Baillière-Riera). Comercio, industria, agricultura, ganaderia, mineria, propiedad, profesiones y elemento oficial. Año IX enz. Barcelona 1920 enz.

Zweden

Exportadresboek, Zweedsch-Hollandsch, uitg. door de Zweedsche Algemeene Exportvereeniging, Stockholm. Jrg. I enz. Rotterdam 1921 enz.

Handels-Adressbuch, Schwedisches. Land und Leute, Volkswirtschaft, Produktion, Statistik, Wasserkraft und Entwicklungsmöglichkeiten. Ausg. 1915 enz. Berlin [1915] enz.

Zwitserland

Adressbuch der Schweiz für Industrie, Handel und Gewerbe. Ausg. XII enz. Zürich 1919 enz.

Annuaire de l'exportation suisse. Guide national de l'industrie et du commerce en Suisse. 3e éd. enz. Zürich [1919] enz.

Exportadressbuch, Schweizerisches, mit Genehmigung des Eidgenössischen Volkswirtschaftsdepartements herausg. vom Schweizerischen Nachweisbureau für Bezug und Absatz von Waren in Zürich. 2e Aufl. enz. Genf 1920 enz.

Ragionenbuch, Schweizerisches. Verzeichnis der im schweizerischen Handelsregister eingetragenen Firmen. 25[e] Ausg. enz. Zürich 1920 enz.

Amerika

Export trade directory. Ed. by the „American Exporter". 6th ed. enz. New York 1920 enz.

Thomas' register of American manufacturers and first hands in all lines. 10th ed. enz. New York 1917 enz.

Trade index, American. Ed. by the National Association of manufacturers, New York. Ed. 1917—'18 enz. New York 1917 enz.

Organizations, Commercial and industrial, of the United States. Washington 1920. 121 blz. (Department of commerce. Miscellaneous series, 99).

Yearbook of the Merchants' association of New York [for the year] 1918 enz. New York 1918 enz.

Directory of directors in the city of New York. 16th ed. enz. New York 1919 enz.

Exporter, Canadian. Canadian export trade directory for the development and extension of trade between Canadian manufacturers and foreign importers. Ed. 1919 enz. Toronto 1919 enz.

Anuario de la America Latina. (Bailly—Baillière—Riera). Informacion general (señas) del comercio de importación y exportación, industria, agricultura, ganadería, minería y elemento oficial de las Américas del Sur, Central y Septentrional [y de las] Antillas. Año III enz. Barcelona 1920 enz.

Annuario commercial. industrial, agricola, profissional e administrativo da Republica dos Estados Unidos do Brasil. Obra estatistica e de consulta fundade em 1844 com o titulo Almanak Laemmert. Districto federal. Estados. Estado de Sao Paulo. Anno LXXVI enz. Rio de Janeiro 1920 enz.

Azië

Directory, The, and chronicle for China, Japan, Corea, Indo-China, Straits Settlements, Malay States, Siam, Netherlands India, Borneo, the Philippines, a.s.o. Year LVI enz. Hongkong 1918 enz.

With Directory of protestant missionaries in China, Japan and Corea. With which are inexporated „The China directory" and „The Hongkong directory and Hong list for the far East".

Directory, The mercantile, of Japan for 1917—'18 enz. Rajkot [1917] enz.

Exporters' directory, The, of Japan. 6th ed. enz. Tokyo [1917] enz.

Japan directory, The, for Tokyo, Yokohama, Kobe, Osaka, Kyoto, Nagasaki, Nagaya, Shidzuoka, etc. 52nd issue enz. Yokohama 1919 enz.

Directory, The Indian mercantile. 1st ed. enz. Rajkot [1918] enz.

Afrika

Who is who, South African. (Social, business and farming). An illustrated biographical sketch book of South Africans businesses and farming. 11th ed. enz. London 1920 enz.

Delagoa directory, The. 20th year enz. Lourenço Marques 1918 enz.

FINANCIËELE JAARBOEKEN

Nederland

Adresboek, Financiëel, voor Nederland. Jrg. XX enz. Amsterdam 1916 enz.

Effectenboek, bewerkt door S. F. van Oss. Jrg. XI enz. Groningen 1914 enz.

Gids bij de prijscourant van de Vereeniging voor den effectenhandel te Amsterdam. Jrg. XXVIII enz. Amsterdam 1917 enz.

Gids voor Nederlandsche bijzondere spaarbanken. Uitg. door den Nederlandschen Spaarbankbond voor 1918 enz. Rotterdam 1918 enz.

Handboek, Practisch, voor bezitters van effecten. Jrg. III enz. 's Gravenhage 1918 enz.

Jaarboek, Financiëel, voor 1916 enz. Amsterdam 1918 enz.

Leiddraad voor de vermogensbelasting. Effectenkoerslijst. Uitg. 1919—'20 enz. Amsterdam 1919 enz.

Nierop, Van, en Baak's naamlooze vennootschappen. Jrg. I enz. Zwolle 1882 enz.

Tabel der laagste en hoogste koersen van alle ter Amsterdamsche beurze genoteerde fondsen over de jaren 1908 enz. Amsterdam [1917] enz.

Duitschland

Börsen-Kalender, Deutscher, und Effekten-Handbuch. Jrg. LVIII enz. Frankfurt a. M. 1921 enz. (Beilage zur Frankfurter Zeitung).

Handbuch der deutschen Aktien-Gesellschaften. Jahrbuch der deutschen Börsen. Nebst einem Anhang, enthaltend deutsche und ausländische Staatspapiere, u. s. w., ausländische Banken, Eisenbahn- und Industriegesellschaften. Ein Hand- und Nachschlagebuch für Bankiers, Industrielle, Kapitalisten, Behörden, u. s. w. 23e Aufl. enz. Berlin 1919 enz.

Handbuch der deutschen Gesellschaften mit beschränkter Haftung. Ein Hand- und Nachschlagebuch für Bankiers, Industrielle, Kapitalisten, Behörden und Auskunfteien. Jrg. 1920 enz. Berlin [1920] enz.

Handbuch der Kali-Bergwerke, Salinen und Tiefbohrunternehmungen. Jrg. 1919—'20 enz. Berlin 1920 enz.

Salings' Börsenpapiere. I. Allgemeiner Teil. Die Börse und die Börsengeschäfte. Ein Handbuch für Bankiers, Juristen und Kapitalisten. 15e Aufl. enz. Berlin 1920 enz.

—— II. Finanzieller Teil. Salings' Börsen-Jahrbuch. Bd. I. Berliner Börse. 43e Aufl. enz. Berlin 1919 enz.

—— III. Finanzieller Teil. Salings' Börsen-Jahrbuch. Bd. II. Provinz-Börsen. 19e Aufl. enz. Berlin 1919 enz.

Textil-Industrie, Die deutsche, im Besitze von Aktien-Gesellschaften. Statistisches Jahrbuch über die Vermögensverhältnisse und Geschäftsergebnisse derselben. Jrg. XXI enz. Berlin 1918 enz.

Engeland

Bankers' almanac, The, and yearbook. Containing a complete banking directory of the United Kingdom and the British colonies, the principal banks of the world and a bankers' guide to the principal insurance offices. Ed. by Th. Skinner. Vol. LXXVII, 1918—'19 enz. London 1919 enz.

Business prospects yearbook, 1919 enz. Cardiff [1919] enz.

Mining manual, The, and mining yearbook for 1919 enz. London 1919 enz.

Rubber-share handbook, [ed. by] „The Financier". Details of companies owning rubber and other produce properties. 15th ed. enz. London 1918 enz.

Stock-exchange yearbook, The. A careful digest of information relating to the origin, history and present position of each of the public securities and joint stock companies known to the markets of the United Kingdom. 46th year enz. London 1920 enz.

Tea-share handbook, capitalised in sterling, with list of directors and secretaries. Ed. 1917 enz. London 1918 enz.

België

Annuaire de poche des sociétés anonymes belges. Ed. 1921 enz. Bruxelles 1921 enz.

Italië

Annuario delle Banche Italiane. Guida statistico-monografica della industria bancaria. Anno III enz. Napoli 1919 enz.

Noorwegen

Bankhaandbok, Norsk. I. Aktiekreditbanker. Utg. 1918 enz. Kristiania 1918 enz. (Norsk Industri- og naeringshaandbok, 2).

Zwitserland

Finanz-Jahrbuch, Schweizerisches. Jrg. XX enz. Bern 1918 enz.

Amerika

Poor's manual of railroads. 51th ed. enz. New York 1918 enz.

Poor's manual of public utilities. Street railway, gas, electric, water, power, telephone and telegraph companies. 6th ed. enz. New York 1918 enz.

CODES

A. B. C. code, The, 5th ed. Universal commercial electric telegraphic code, by W. Clausen—Thue. London 1901. XX, 1400 blz.

A. B. C. code, The, 5th ed. improved. Universal commercial electric telegraphic code, by W. Clausen—Thue. Improved by the addition of five-letter codewords opposite the full code words and part III. New York 1915. 1420 blz.

A. B. C. code, The, 6th ed. five-letter. Universal commercial telegraphic code, ed. by W. Droege. London 1920. 1386, [CLVI] blz.

Bentley, E. L., Complete phrase code. 5th reprint of 1st ed. London 1919. [323] blz.

Broomhall, E. B., The imperial combination code for mining, company promoting, financial and stock exchange purposes. London [1913]. 274 blz.

Liebèr, B. F., Five-letter American telegraphic code. New York [1915]. XX, 800 blz.

Marconi international code, The, by J. C. H. Macbeth. Vol. I. English—French—Spanish. Vol. IV. English—German—Dutch. London 1919. (Met : Advance subscribers).

Mercuur code. 3e verb. en verm. uitg. Amsterdam 1910—'13. 2 dln. Met supplement en register.

Scott's code. The shipowners' telegraphic code. 10th ed. (1906) enl. and rearranged by E. L. Bentley. 2nd reprint. London 1917. XV, 1100 blz.

Western Union telegraphic code. Five-letter ed. Comp. and publ. by the International Cable directory company. New York 1917. XX, 1812 blz.

Witkamp, H. Ph. Th., Primus. Internationaler Code zum telegraphieren vollständiger Briefe mit einem Worte. Nijmegen 1914. 2 dln. 1 bd.
Dl. 1. Die Gebrauchsanweisung.
Dl. 2. Der Code.

Witkamp, H. Ph. Th., Privaat-code. Kleine uitgave. Nijmegen 1913. XXXI, 31 blz.

Code condenser, Two-in-one, comp. by J. Williams and J. Ribeiro. London 1910—'11. 2 dln.
Dl. 1. System.
Dl. 2. International directory of firms having the condenser.

Liste alphabétique arrangée dans l'ordre terminal des mots du vocabulaire officiel pour la rédaction des télégrammes en langage convenu, dressé conformément aux décisions de la conférence télégraphique internationale de Paris, par le Bureau international des administrations télégraphiques à Berne. Amsterdam [1919]. 429 blz.

Tabellen zur Ermittelung von Verstümmelungen von Telegrammwörtern, insbesondere Halbwörtern. [Berlin 1919]. 38 blz.

ATLASSEN

Atlas of the world's commerce. A new series of maps with descriptive text and diagrams showing products, imports, exports, commercial conditions and economic statistics of the countries of the world. Comp. from the latest official returns at the Edinburgh geographical institute and ed. by J. G. Bartholomew. London 1907. krtn. LIX, 176 blz.

Philips' Chamber of commerce atlas. A graphic survey of the world's trade with a commercial compendium and gazetteer index. 2nd ed. London 1913. afbn. krtn. VIII, 144 blz. tekst.

Have, J. J. ten, Handelsatlas. 's Gravenhage 1912. 30 blz.

Harmsworth's atlas of the world and pictorial gazetteer, with an atlas of the Great War. Ed. by J. A. Hammerton. London [1920]. afbn. krtn. [688] blz.

Philips' mercantile marine atlas. With tables of distances, diagrammatic chart for calculating speed, time and distance, flags, cable, oiling stations and wireless telegraphy charts and index. 8th ed. London 1920. afbn. krtn. tabn. grafiek. VIII, 28 blz. tekst.

Atlas, De Bussy's, van Nederlandsch Oost Indië voor kantoor, school en huis. Amsterdam 1919. krtn. 30 blz.

Atlas Complete, of China, containing separate maps of the 18 provinces of China and the 4 great dependencies. 2nd ed. specially prep. by E. Stanford. London 1908. 16 blz. text.

Atlas, The new, and commercial gazetteer of China. A work devoted to its geography and resources and economic and commercial development. 2nd ed. by E. J. Dingle. Shangai [1920]. krtn. tabn. statistieken. 376 blz.

II. SOCIOLOGIE

(Zie ook: Socialisme, Blz. 42, Sociale vraagstuk, Blz. 56 en Psychotechniek, Blz. 243)

Spencer, H., The study of sociology. 6th ed. London 1877. VIII, 426 blz. (The international scientific series).

Lilienfeld, P. von, Zur Vertheidigung der organischen Methode in der Sociologie. Berlin 1898. 76 blz.

Stein, L. von, Wesen und Aufgabe der Sociologie. Eine Kritik der organischen Methode in der Sociologie. Berlin 1898. 38 blz. (Abdr. aus dem Archiv für system. Philosophie).

Achelis, Th., Sociologie. Leipzig 1899. 148 blz. (Sammlung Göschen, 101).

Fairbanks, A., Introduction to sociology. 2nd ed. rev. London 1899. XV, 274 blz.

Steinmetz, S. R., Wat is sociologie? Openbare les. Leiden 1900. 52 blz.

Loria, A., Die Soziologie. Ihre Aufgabe, ihre Schulen und ihre neuesten Fortschritte. Vorträge aus dem Ital. von C. Heiss. Jena 1901. IV, 111 blz.

Ferguson, J. H., De wetten der maatschappelijke ontwikkeling. Eene natuurwetenschappelijk-staatkundige en godsdienstige handleiding der sociologie voor de zedenleer der beschaving. Eene Nederlandsche bewerking van „The philosophy of civilization". 2e herz. dr. 's Gravenhage 1906. XXXVI, 364 blz.

Schäffle, A. E. F., Abriss der Soziologie. Herausg. mit einem Vorwort von K. Bücher. Tübingen 1906. XVI, 252 blz.

Ratzenhofer, G., Soziologie. Positive Lehre von den menschlichen Wechselbeziehungen. Aus seinem Nachlasse herausg. von seinem Sohne. Leipzig 1907. portrn. XIII, 228 blz.

Simmel, G., Soziologie. Untersuchungen über die Formen der Vergesellschaftung. Leipzig 1908. [VIII], 782 blz.

Spann, O., Kurzgefasstes System der Gesellschaftslehre. Leipzig 1914. XVI, 389 blz.

Eisler, R., Sociologie. [Uit het Duitsch] door N. van Suchtelen. 2e dr. Amsterdam [1917]. bibliogr. XLII, 271 blz. (W. B., 157/158).

Ross, E. A., Foundations of sociology. 5th ed. New York 1917. XIV, 410 blz. (The citizens library).

Schrijver verwerpt de opvattingen van Kidd, Giddings, Gumplovicz, e. a. van de sociologie als wetenschap en omschrijft het terrein daarvan als sociale philosophie.

Toekomst, De, der maatschappij. Negen voordrachten, gehouden voor de Amsterdamsche Studentenvereeniging voor sociale lezingen, door J. P. Lotsy, E. de Vries, R. Casimir, S. R. Steinmetz, J. Wolf, I. P. de Vooys, J. Havelaar, Clara Wichman en E. Cohen. Amsterdam 1917. XXIII. 325 blz. (W. B., 352).

De eerste vier voordrachten behandelen de menschheidsverbetering door verbetering der erfelijkheidsmassa; de laatste vijf die door verbetering van het milieu.

Pareto, V., Traité de sociologie générale. Éd. française par P. Boven, rev. par l'auteur. Lausanne 1917—1919. 2 dln.

Dealey, J. Q., Sociology. Its development and applications. New York 1920. bibliogr. XV, 547 blz.

Giddings, F. H., The principles of sociology. An analysis of the phenomena of association and of social organization. [3rd ed.]. New York 1920. XVI, 476 blz.

Ross, E. A., Principles of sociology. New York 1920. diagrammen. XVIII, 708 blz. (The century social science series).

Maciver, R. M., The elements of social science. London [1921]. VI, 186 blz.

Embden, D. van, Darwinisme en democratie. Maatschappelijke vooruitgang en de hulp aan het zwakke. 's Gravenhage 1901. XXVIII, 443 blz. (Diss.).

Somló, F., Der Güterverkehr in der Urgesellschaft. Bruxelles 1909. bibliogr. VI, 186 blz. (Instituts Solvay. Travaux de l'Institut de sociologie).

Nieboer, H. J., Slavery as an industrial system. Ethnological researches. 2nd ed. rev. The Hague 1910. krt. XX, 474 blz.

Moszkowsky, M., Vom Wirtschaftsleben der primitiven Völker. Unter besonderer Berücksichtigung der Papua van Neuguinea und der Sakai von Sumatra. Vortrag. Jena 1911. 50 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 5).

Ehinger, O., Die sozialen Ausbeutungs-Systeme; ihre Entwicklung und ihr Zerfall. München 1912. VIII, 246 blz.

Bristol, L. M., Social adaptation: a study in the development of the doctrine of adaptation as a theory of social progress. With a preface by Th. N. Carver. Cambridge 1915. XII, 356 blz. (Harvard economic studies, 14).

Klein, F., Das Organisationswesen der Gegenwart. Ein Grundriss. Berlin 1915. VIII, 298 blz.

Competition. A study in human motive by J. Harvey, a. o. London 1917. XIX, 232 blz.

Barnich, G., Essai de politique positive basée sur l'énergétique sociale de Solvay, avec tableau de synthèse sociale. Bruxelles 1919. tab. 413 blz.

Bücher, K., Arbeit und Rhytmus. 5e verb. Aufl. Leipzig 1919. afbn. [541] blz.

Galéot, A. L., De l'organisation des activités humaines. Paris 1919. 375 blz. (Bibliothèque des hautes études nationales).

Galéot, A. L., Les systèmes sociaux et l'organisation des nations modernes. Les systèmes organiques faux l'organisation rationnelle expérimentale de la vie nationale. Paris 1920. 400 blz. (Bibliothèque des hautes études nationales).

Hyndman, H. M., The evolution of revolution. London 1920. portr. 106 blz.

Geschiedenis van de revolutionaire bewegingen door alle eeuwen, ook in China en Peru. Schrijver, bekend sociaal-democratisch arbeidersleider, meent dat revolutie's steeds leiden tot een grootere welvaart voor alle klassen der bevolking.

Schmidt, M., Grundriss der ethnologischen Volkswirtschaftslehre. Stuttgart 1920—'21. 2 dln.

Dl. 1. Die soziale Organisation der menschlichen Wirtschaft. 1920.
Dl. 2. Der soziale Wirtschaftsprozess der Menschheit. 1921.

III. THEORETISCHE ECONOMIE

ENCYCLOPAEDIEËN. VERZAMELWERKEN

Handwörterbuch der Staatswissenschaften. 3e Aufl. herausg. von J. Conrad, L. Elster, W. Lexis und E. Loening. Jena 1909—'11. 8 dln.

—— 4e Aufl. herausg. von L. Elster, A. Weber und F. Wieser. Lief. I enz. Jena 1921 enz.

Wörterbuch der Volkswirtschaft, herausg. von L. Elster. 3e völlig umgearb. Aufl. Jena 1911. 2 dln. krtn.

Staatslexikon. Unter Mitwirkung von Fachmännern herausg. im Auftrag der Görres-Gesellschaft zur Pflege der Wissenschaft im katholischen Deutschland, von J. Bachem. 4e Aufl. Freiburg i. B. 1911—'12. 5 dln.

Annals, The, of the American Academy of political and social science. Philadelphia 1913 enz. Met registers.

1913.		
Vol.	L.	Reducing the cost of food distribution.
1914.		
Vol.	LI.	Housing and town planning.
„	LII.	Reform in administration of justice.
„	LIII.	State regulation of public utilities.
„	LIV.	International relations of the United States.
„	LV.	Government regulation of water transportation.
„	LVI.	Women in public life.
1915.		
Vol.	LVII.	Public policies as to municipal utilities.
„	LVIII.	Readjustments in taxation.
„	LIX.	The American industrial opportunity.
„	LX.	America's interests as affected by the European war.
„	LXII.	Public budgets.
1916.		
Vol.	LXIII.	National industries and the federal government.
„	LXIV.	Public administration and partisan politics.
„	LXV.	Personnel and employment problems.
„	LXVI.	Preparedness and America's international programm.
„	LXVII.	New possibilities in education.
„	LXVIII.	America's changing investment market.

1917.
Vol. LXIX. The present labor situation.
„ LXX. Modern insurance problems.
„ LXXI. Stabilizing industrial employment. Reducing the labor turnover.
„ LXXII. America's relation to the world conflict.
„ LXXIII. Justice through simplified legal procedure.
„ LXXIV. The world's food.
1918.
Vol. LXXV. Financing the war.
„ LXXVI. War adjustments in railroad regulation.
„ LXXVII. Social work with families.
„ LXXVIII. Mobilizing America's recources for the war.
„ LXXIX. War relief work.
„ LXXX. Rehabilitation of the wounded.
1919.
Vol. LXXXI. Reconstruction labor policy.
„ LXXXII. Industries in readjustment.
„ LXXXIII. International economics.
„ LXXXIV. International reconstruction.
„ LXXXV. Modern manufacturing.
„ LXXXVI. The railroad problem. A discussion of current railway issues.
1920.
Vol. LXXXVII. The new American thrift.
„ LXXXVIII. Bonds and the bond market.
„ LXXXIX. Prices.
„ XC. Industrial stability.
„ XCI. Labor, management and production.
„ XCII. Social and industrial conditions in the Germany of to day.
suppl. Working capital in street railway valuation.
1921.
Vol. XCIII. Present day immigration.
„ XCIV. The international trade situation.
„ XCV. Taxation and public expenditures.
„ XCVI. The place of the U. S. in a world-organization for the maintenance of peace.
„ XCVII. The revival of American business.
„ XCVIII. Child welfare.
suppl. Present day social and industrial conditions in Austria.

Prae-adviezen aan, en verslagen van de algemeene vergaderingen der Vereeniging voor de staathuishoudkunde en de statistiek.

1893. De gemeente-financiën.
1894. Het beginsel der armenwet.
1895. Minimumloon en maximumarbeidsduur van de arbeiders werkzaam in dienst van openbare besturen.
1896. Het pachtcontract in Nederland.
1897. De verzekering tegen de geldelijke gevolgen der werkloosheid.
1898. De werkzaamheid van staat en gemeente ter verbetering der volkshuisvesting.
1899. De exploitatie van onze spoorwegen.
1900. Wettelijke regeling van het levensverzekeringbedrijf hier te lande.
1901. Onze onteigeningswet.
1902. Behoeft onze bankwet herziening?

1903. De belastingen van art. 240*i* en *j* der gemeentewet
1904. Is wijziging van de handelspolitiek hier te lande wenschelijk?
1905. De nijverheid op Java.
1906. Verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en invaliditeit. Rapport over den stand der ouderdoms- en invaliditeitsverzekering in Duitschland en Oostenrijk.
1907. Coöperatie van kleine ondernemers. Rapport over landbouwcoöperatie in Nederland.
1908. Uitbreiding van gemeenten.
1909. Beteugeling der werkloosheid.
1910. De arbeid der gehuwde vrouw.
1911. Het sluitingsuur der winkels.
1912. Arbeidsbeurzen.
1913. De loonbepaling.
1914. De tegenwoordige hooge rentestand.
1915. Belastingpolitiek.
1916. De crisis van 1873.
1917. De minerale rijkdom van Nederlandsch Indië.
1918. Staatsmonopolies.
1919. Beginselen der overheid ten aanzien van de volkshuisvesting.
1920. De voorziening in de geldmiddelen der gemeenten.
1921. Is publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie wenschelijk? Zoo ja, in welken vorm?

Price, L. L., Economic science and practice, or, essays on various aspects of the relations of economic science to practical affairs. London 1896. VIII, 325 blz.

Jevons, H. S., Essays on economics. London 1905. afbn. XI, 280 blz.

Pierson, N. G., Verspreide economische geschriften. Verz. d. C. A. Verryn Stuart. Haarlem 1910—'11. 6 dln. 5 bdn. portr.

Materials for the study of elementary economics. Ed. by L. C. Marshall, C. W. Wright and J. A. Field. Chicago [1913]. krtn. tabn. XVII, 927 blz.

Foundations, The, of national prosperity. Studies in the conservation of permanent national resources by R. T. Ely, R. H. Hess, C. K. Leith, T. N. Carver. New York 1917. XXIX, 378 blz.

Robertson, J. M., The economics of progress. London [1918]. IX, 298 blz.

Geschriften, Sociaal-economische, door H. P. M. Huybers, H. H. Knippenberg, L. G. Kortenhorst e. a. 's Hertogenbosch 1919. [VI], 140 blz.

Oswalt, H., Vorträge über wirtschaftliche Grundbegriffe. 3e Aufl. Jena 1920. VIII, 163 blz.

GESCHIEDENIS DER ECONOMIE

Knies, K., Die politische Oekonomie vom Standpunkte der geschichtlichen Methode. Braunschweig 1853. IX, 355 blz.

Kautz, J., Theorie und Geschichte der Nationalökonomik. Bd. II. Die geschichtliche Entwicklung der Nationalökonomik und ihrer Literatur. Wien 1860. XVI, 801 blz.

Laspeyres, E., Geschichte der volkswirtschaftlichen Anschauungen der Niederländer und ihrer Litteratur zur Zeit der Republik. Leipzig 1863. bibliogr. XIV, 334 blz. (Preisschriften von der Fürstlich Jablonowski'schen Gesellschaft zu Leipzig, 11).

Dühring, E., Kritische Geschichte der Nationalökonomie und des Sozialismus. Berlin 1871. XII, 591 blz.

Block, M., Les progrès de la science économique depuis Adam Smith. Révision des doctrines économiques. Paris 1890. 2 dln.

Price, L. L., A short history of political economy in England from Adam Smith to Arnold Toynbee. London 1891. XI, 201 blz. (University extension series).

Weill, G., L'école Saint-Simonienne. Son histoire, son influence jusqu'à nos jours. Paris 1896. [VI], 319 blz.

Oncken, A., Geschichte der Nationalökonomie. Bd. I. Die Zeit vor Adam Smith. Leipzig 1902. facs. bibliogr. IX, 516 blz. (Hand- und Lehrbuch der Staatswissenschaften, II, 1).

Eisenhart, H., Geschichte der Nationalökonomik. 2e verm. Aufl. Jena 1910. VIII, 278 blz.

Ingram, J. K., A history of political economy. new and enl. ed., with a supplementary chapter by W. A. Scott and an introd. by R. T. Ely. London 1915. XIX, 315 blz.

Oberfohren, E., Die Idee der Universalökonomie in der französischen wirtschaftswissenschaftlichen Literatur bis auf Turgot. Jena 1915. 204 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 23).

Cannan, E., A history of the theories of production and distribution in English political economy from 1776 to 1848. 3rd ed. London 1917. XV, 422 blz.

Damaschke, A., Geschichte der Nationalökonomie. Eine erste Einführung. 10e Aufl. Jena 1918. 2 dln.

Polak, S., Beknopte geschiedenis der staathuishoudkunde in theorie en praktijk. Amsterdam 1919. 2 dln. 1 bd. bibliogr. (W. B. 382, 384).

Leesbaar overzicht van de ontwikkeling van economische toestanden, van de stelsels, die beoogden de menschelijke samenleving te regelen en te verbeteren, en van de beoefening der economische wetenschap in engeren zin.

Stammformen, Die, der vergleichenden Wirtschaftstheorie.

(Aristoteles, Adam Smith, List, Marx, B. Hildebrand, Schönberg, Schurtz, Plenge). Bearb. von [J. Plenge]. Essen a. d. R. 1919. XIX, 173 blz. (Staatswissenschaftliche Musterbücher, herausg. von J. Plenge, 1).

Gide, Ch. et Ch. Rist, Histoire des doctrines économiques depuis les physiocrates jusqu'à nos jours. 3e éd. rev. et corr. Paris 1920. XX, 806 blz.

Haney, L. H., History of economic thought. A critical account of the origin and development of the economic theories of the leading thinkers in the leading nations. 2nd rev. ed. New York 1920. bibliogr. XIX, 677 blz. (Social science text books).

Tyszka, C. von, Volkswirtschaftliche Theorien. Merkantilismus, Individualismus, Sozialismus, Bolschewismus, Imperialismus. Jena 1920. IV, 136 blz.

Bevattelijk geschreven overzicht over de geschiedenis der economische theorieën, geschikt als inleiding voor de bestudeering van werken als van Prof. Diepenhorst en Gide-Rist. Het verband tusschen de geschiedenis der economische theorie en die van de economische feiten wordt echter spoedig losgelaten, waardoor dit werkje een zekere mate van oppervlakkigheid krijgt, temeer waar de schrijver blijk geeft niet objectief wetenschappelijk tegenover de behandelde vraagstukken als socialisme en bolsjewisme te staan.

Gonnard, R., Histoire des doctrines économiques. Vol. I, II. Paris 1921—'22.

Dl. 1. Doctrines antérieures à Quesnay. 1921.
Dl. 2. De Quesnay à Stuart Mill. 1922.

Malsen, W. L. van, Frédéric Bastiat en zijn Nederlandsche beoordeelaars. Een bladzijde uit de geschiedenis der staathuishoudkunde. Rotterdam 1921. 135 blz.

ECONOMIE ALS WETENSCHAP

Launhardt, W., Mathematische Begründung der Volkswirtschaftslehre. Leipzig 1885. afbn. VIII, 216 blz.

Neumann, F. J., Grundlagen der Volkswirtschaftslehre. Tübingen 1889. 258 blz.

Čuhel, F., Zur Lehre von den Bedürfnissen. Theoretische Untersuchungen über das Grenzgebiet der Oekonomik und der Psychologie. Innsbrück 1907. XXIV, 320 blz.

Harms, B., Volkswirtschaft und Weltwirtschaft. Versuch der Begründung einer Weltwirtschaftlehre. Jena 1912. tabn. XV, 495 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 6).

Cunningham, W., Christianity and economic science. London 1914. VIII, 111 blz.

Aalberse, P. J. M., Economie en techniek. Rede. Leiden 1916. 36 blz.

Blom, D. van, De economie als juristenvak. Rede. Delft 1916. 27 blz.

Bossière, R. E., Essai d'équilibre économique et social positif. Paris 1918. 308 blz.

Pesch, H., Ethik und Volkswirtschaft. Freiburg im Breisgau 1918. 164 blz. (Das Völkerrecht, 4/5).

Roche-Agussol, M., La psychologie économique chez les Anglo-Americains. Montpellier 1918. 407 blz.

Schubert, E., Kultur und Volkswirtschaft. Heidelberg 1918. XIX, 460 blz.

Kaulla, R., Ueber das Verhältnis der Volkswirtschaftslehre zur Rechtswissenschaft und zur Politik. Ist die Volkswirtschaftslehre eine selbständige Wissenschaft? Berlin 1919. 51 blz.

Stolzmann, R., Grundzüge einer Philosophie der Volkswirtschaft. Versuch einer Volkswirtschaftslehre auf philosophischem Grunde. Jena 1920. VIII, 227 blz.

Wunderlich, Frieda, Hugo Münsterbergs Bedeutung für die Nationalökonomie. Jena 1920. 104 blz.

Günther, A., Krisis der Wirtschaft und der Wirtschaftswissenschaft. Dresden 1921. 160 blz.

Muhs, K., Materielle und psychische Wirtschaftsauffassung. Versuch einer Begründung des Identitätsprinzips der Wirtschaftstheorie. Jena 1921. IV, 96 blz.

Mukerjee, R., Principles of comparative economics. With a preface by R. G. Lévy. London 1921—'22. 2 dln.

ALGEMEENE HAND- EN LEERBOEKEN

In de Nederlandsche taal

Mees, W. C., Overzicht van eenige hoofdstukken der staathuishoudkunde. Amsterdam 1866. X, 226 blz.

Vissering, S., Handboek van practische staathuishoudkunde. 3e herz. dr. Amsterdam 1872. 2 dln. 1 bd.

Pierson, N. G., Grondbeginselen der staathuishoudkunde. 3e herz. dr. Haarlem 1891. XIII, 354 blz.

Ely, R. T., Inleiding tot de staathuishoudkunde. [Uit het Ameri-

kaansch] door D. A. Giel, onder toezicht van M. W. F. Treub. Amsterdam 1897. XII, 359 blz.

Pierson, N. G., Leerboek der staathuishoudkunde. 3e dr. bijgew. door C. A. Verryn Stuart. Haarlem 1912—'13. 2 dln.
Derde druk van het bekende leerboek, zeer weinig afwijkend van den tweeden en alleen bijgewerkt voorzoover betreft statistische gegevens en de wetgeving.

Feenstra, A., Beginselen der staathuishoudkunde. 12e verm. dr. Gorinchem 1916. 203 blz.

Diepenhorst, P. A., Grondbeginselen der economie. Utrecht 1917. [V], 228 blz.

Diepenhorst, P. A., Voorlezingen over de economie. Utrecht 1914—'20. 3 dln. bibliogr.
Dl. 1. Geschiedenis. 3e dr. 1920.
Dl. 2/3. Theorie. 1914—'15.
Schrijver, hoogleeraar aan de Vrije Universiteit, bedoelt met dit werk een handleiding te geven voor studenten en allen, die zich met de bestudeering van de geschiedenis en theorie der staathuishoudkunde bezighouden. Bevat uitvoerige literatuuropgaven met aanteekeningen.

Stuart, C. A. Verryn, De grondslagen der volkshuishouding. Haarlem 1920. XII, 302 blz.
Leerboek der theoretische economie bestemd voor het academisch onderwijs.

Cohen, I. B., Hoofdlijnen der staathuishoudkunde. 8e dr. Groningen 1921. tab. 216 blz.
Veel gebruikt beknopt leerboek bij het onderwijs in de staatshuishoudkunde, dat een zeer objectieve behandeling geeft van de verschillende vraagstukken. De 8e druk is aangevuld en gewijzigd.

Gide, Ch., Beknopt leerboek der staathuishoudkunde. Voor Nederland bew. door C. R. C. Herckenrath. 7e herz. dr. Groningen 1921. XVI, 656 blz.
Veel gebruikt en duidelijk leerboek voor staathuishoudkunde, waarin de vertaler zich bij elken nieuwen druk meer los heeft gemaakt van het oorspronkelijke werk en langzamerhand door het invlechten van eigen denkbeelden bewerker is geworden. De 7e druk verschilt zeer weinig van den vorigen, slechts een enkel détail op gebied der arbeidswetgeving en eenige statistische gegevens zijn bijgewerkt.

Spaander, M., Staathuishoudkunde voor handelsscholen, acte handelswetenschappen M.O. en L.O. en zelfstudie. 2e geh. omgew. en verm. dr. Dl. I. Groningen 1922. tabn. modellen. 242 blz.

In de Duitsche taal

Thünen, J. H. von, Der isolierte Staat in Beziehung auf Landwirtschaft und Nationalökonomie. Neudr. nach der Ausg. letzter Hand. (2e bzw. 1e Aufl., 1842 bzw. 1850), eingeleitet von H. Waentig. 2e Aufl. Jena 1921. tabn. XV, 678 blz. (Sammlung sozialwissenschaftlicher Meister, 13).

List, F., Gesammelte Schriften, herausg. von L. Häusser. Stuttgart 1850—'51. 3 dln. 1 bd.

Dl. 1. F. List's Leben. Aus seinem Nachlasse. 1850.
Dl. 2. [Vermischte Schriften]. 1850.
Dl. 3. Das nationale System der politischen Oekonomie. 1851.

Wirth, M., Grundzüge der Nationalökonomie. Köln 1869—'73. 4 dln. statistieken. bibliogr.

Dl. 1. 4e umgearb., verm. und verb. Aufl. 1871.
Dl. 2. 3e umgearb., verm. und verb. Aufl. 1869.
Dl. 3. Handbuch des Bankwesens. 1870.
Dl. 4. Beiträge zur sozialen Frage. 1873.

Handbuch der politischen Oekonomie, herausg. von G. Schönberg. 2e verm. Aufl. Tübingen 1885—'86. 2 dln. 3 bdn.

Dl. 1. Volkswirtschaftslehre. 1885.
Dl. 2. Finanzwissenschaft und Verwaltungslehre. 1886.

Cohn, G., System der Nationalökonomie. Ein Lesebuch für Studierende. Stuttgart 1885—'98. 3 dln.

Dl. 1. Grundlegung der Nationalökonomie. 1885.
Dl. 2. System der Finanzwissenschaft. 1889.
Dl. 3. Nationalökonomie des Handels und Verkehrswesens. 1898.

Lehr, J., Die Grundbegriffe der Nationalökonomie. 2e Aufl. herausg. von M. von Heckel. Leipzig 1901. XVI, 367 blz. (Hand- und Lehrbuch der Staatswissenschaften, 1).

Amonn, A., Objekt und Grundbegriffe der theoretischen Nationalökonomie. Wien 1911. X, 442 blz. (Wiener staatswissenschaftliche Studien, X, 1).

Lexis, W., Allgemeine Volkswirtschaftslehre. 2e verb. Aufl. Leipzig 1913. bibliogr. 256 blz. (Die Kultur der Gegenwart, II, 10[1]).

Pesch, H., Lehrbuch der Nationalökonomie. Freiburg i. B. 1905—'13. 3 dln.

Dl. 1. Grundlegung. 1905.
Dl. 2. Allgemeine Volkswirtschaftslehre. I. Wesen und Ursachen des Volkswohlstandes. 1909.
Dl. 3. Allgemeine Volkswirtschaftslehre. II. Die aktiven Ursachen im volkswirtschaftlichen Lebensprozesse. 1913.

Grundriss der Sozialökonomik, bearb. von S. Altmann, u. a. Tübingen 1914 enz.

Afd. 1. Wirtschaft und Wirtschaftswissenschaft, bearb. von K. Bücher, J. Schumpeter, F. von Wieser. 1914.
Afd. 2. Die natürlichen und technischen Beziehungen der Wirtschaft, bearb. von F. von Gottl—Ottlilienfeld, H. Herkner, A. Hettner, R. Michels, P. Mombert, R. Oldenberg. 1914.
Afd. 3. Wirtschaft und Gesellschaft.
Dl. 1. Die Wirtschaft und die gesellschaftlichen Ordnungen und Mächte, bearb. von M. Weber. Afl. 1, 2. 1921—'22.
Dl. 2. Typen der Vergemeinschaftung und Vergesellschaftung, bearb. von M. Weber. 1921.

Afd. 5. Güterverkehr.
Dl. 1. Handel 1, 2, bearb. von H. Sieveking, J. Hirsch. 1918.
Dl. 2. Bankwesen, bearb. von G. von Schulze—Gaevernitz, E. Jaffé. 1915.
Afd. 6. Güterproduktion. I. Industrie, Bergwesen, Bauwesen, bearb. von E. Gothein, F. Leitner, E. Schwiedland, H. Sieveking, Th. Vogelstein, Adolf Weber, Alfred Weber, M. Weyermann, O. von Zwiedeneck—Südenhorst. 1914.
Afd. 7. Güterproduktion. II. Land- und forstwirtschaftliche Produktion. 1e st., bearb. von W. Wittich, Th. Brinkmann, J. B. Esslen. 1914.

Diehl, K., Theoretische Nationalökonomie. Tl. I. Einleitung in die Nationalökonomie. Jena 1916. IX, 500 blz.

Grunzel, J., Allgemeine Volkswirtschaftslehre. 5e Aufl. Leipzig 1919. bibliogr. 165 blz. (Grundriss der Wirtschaftspolitik, 1).

Conrad, J., Leitfaden zum Studium der Nationalökonomie. 7e erg. Aufl. bearb. von A. Hesse. Jena 1917. bibliogr. VII, 114 blz.

Cassel, G., Theoretische Sozialökonomie. Leipzig 1918. XII, 582 blz. (Lehrbuch der allgemeinen Volkswirtschaftslehre, bearb. von L. Pohle und G. Cassel, 2).

Gelesnoff, W., Grundzüge der Volkswirtschaftslehre. Aus dem Russischen übers. von E. Altschul. Leipzig 1918. XI, 613 blz.

Verzameling van voordrachten door schrijver, hoogleeraar aan de landbouwhoogeschool te Moscou in 1893 gehouden voor het historisch genootschap te Kiew. Een der hoofdpunten in het werk is de behandeling der waardeleer, waarbij schrijver zich afkeerig toont van de Oostenrijksche grensnuttigheidsleer en zich veel dichter bij Ricardo's objectieve theorie aansluit. Hoewel dit boek in Rusland grooten opgang maakte en aantrekt door zijn helderen betoogtrant, verdient toch de Duitsche literatuur over deze onderwerpen de voorkeur.

Roscher, W., Grundlagen der Nationalökonomie. Ein Hand- und und Lesebuch für Geschäftsmänner und Studierende. Erg. durch R. Pöhlmann. 25e Aufl. Stuttgart 1918. portr. XVIII, 942 blz.

Schwiedland, E., Volkswirtschaftslehre. Vorlesungen an der technischen Hochschule in Wien. Wien 1918. III, 775 blz.

Conrad, J., Grundriss zum Studium der politischen Oekonomie. Dl. I—III; IV1; IVII,1; IVII,21. Jena 1913—'19. 6 bdn.
Dl. 1. Nationalökonomie. 8e Aufl. 1919.
Dl. 2. Volkswirtschaftspolitik, bearb. von A. Hesse. 7e Aufl. 1919.
Dl. 3. Finanzwissenschaft, bearb. von H. Köppe. 7e Aufl. 1919.
Dl. 4. Statistik.
1. Geschichte und Theorie. Bevölkerungsstatistik, bearb. von A. Hesse. 4e Aufl. 1918.
2. Die Statistik der wirtschaftlichen Kultur.
1e hlft. Berufs-, Agrar-, Forst- und Montanstatistik. 2e Aufl 1913.
2e hlft. 1e st. A. Hesse, Gewerbestatistik. 2e Aufl. 1914.

Oppenheimer, F., Theorie der reinen und politischen Oekonomie. Ein Lehr- und Lesebuch für Studierende und Gebildete. 4e unveränd. Aufl. Berlin 1919. XXVI, 737 blz.

Philippovich, E. von, Grundriss der politischen Oekonomie. Tübingen 1919. 2 dln. 3 bdn. bibliogr.
Dl. 1. Allgemeine Volkswirtschaftslehre. 13e unveränd. Aufl.
Dl. 2. Volkswirtschaftspolitik.
1e st. 9e Aufl. bearb. von F. Somary.
2e st. 7e Aufl.

Schmoller, G., Grundriss der allgemeinen Volkswirtschaftslehre. München 1919. 2 dln. bibliogr.
Dl. 1. Begriff. Grundlage. Literatur und Methode. Land, Leute und Technik. Die gesellschaftliche Verfassung der Volkswirtschaft. [4e erg. und verm. Aufl.].
Dl. 2. Verkehr, Handel, Geldwesen. Wert und Preis. Kapital und Arbeit. Einkommen. Krisen, Klassenkämpfe, Handelspolitik. Historische Gesamtentwicklung. [2e erg. und verm. Aufl.].

Lesestücke, Ausgewählte, zum Studium der politischen Oekonomie, herausg. von K. Diehl und P. Mombert. Karlsruhe i. B. 1911—'20. 12 dln.
Dl. 1. Zur Lehre vom Geld. Abt. I. 2e umgearb. und erw. Aufl. 1912.
Dl. 2. Der Arbeitslohn. 2e Aufl. 1919.
Dl. 3. Von der Grundrente. 1911.
Dl. 4/5. Wert und Preis. 1912.
Dl. 6. Bevölkerungslehre. 1912.
Dl. 7. Wirtschaftskrisen. 1913.
Dl. 8. Kapitalzins und Unternehmergewinn. 1913.
Dl. 9. Freihandel und Schutzzoll. 1914.
Dl. 10. Zur Lehre vom Geld. Abt. II. Währungssysteme, Kredit-, Papiergeld- und Banknotenwesen. 1914.
Dl. 11/12. Sozialismus, Kommunismus, Anarchismus.
Abt. I. Schriften von Hauptvertretern dieser Richtungen. 1920.
Abt. II. Programme und programmatische Kundgebungen. 1920.

Liefmann, R., Grundsätze der Volkswirtschaftslehre. Stuttgart 1919—'20. 2 dln.
Dl. 1. Grundlagen der Wirtschaft. 2e neu bearb. Aufl. 1920.
Dl. 2. Grundlagen des Tauschverkehrs. 1919.

Kleinwächter, F. von, Lehrbuch der Nationalökonomie. 3e umgearb. Aufl. Leipzig 1921. XVIII, 560 blz.

Spann, O., Fundament der Volkswirtschaftslehre. 2e durchges. Aufl. verm. durch einen Anhang: Vom Geist der Volkswirtschaftslehre. Jena 1921. X, 370 blz.

Textbücher zu Studien über Wirtschaft und Staat, herausg. von J. Jastrow. Bd. I—VI. Berlin 1912—'21.
Dl. 1. Handelspolitik. 2e verm. Aufl. 1914.
Dl. 2. Arbeiterschutz. 1912.
Dl. 3. Adam Smith. 1913.
Dl. 4. Geld und Kredit. 2e unveränd. Aufl. 1919.
Dl. 5. Neue Wirtschaft. 1920.
Dl. 6. Finanzen. 1912.

In de Engelsche taal

MacCulloch, J. R., The principles of political economy, with some inquiries respecting their application and a sketch of the rise and progress of the science. new ed. enl. and corr. Edinburgh 1843. XXIV, 574 blz.

Mill, J. S. Principles of political economy with some of their applications to social philosophy. 3rd ed. London 1852. 2 dln.

Carey, H. G., Principles of social science. Philadelphia 1858—'59. 3 dln.

Ricardo, D., His works. With a notice of the life and writings of the author, by J. R. MacCulloch. new ed. London 1871. portr. tabn. XXXIII, 584 blz.

Smith, A., An inquiry into the nature and causes of the wealth of nations. With a life of the author, an introductory discourse, notes and supplemental dissertations by J. R. MacCulloch. Edinburgh 1889. portr. statistieken. 2 dln. 1 bd.

Ely, R. T., An introduction to political economy. With a preface by J. K. Ingram. London 1891. 358 blz.

Marshall, A., Principles of economics. Vol. I. 2nd ed. London 1891. XXX, 770 blz.

Jevons, W. S., The principles of economics. A fragment of a treatise on the industrial mechanism of society and other papers. With a preface by H. Higgs. London 1905. XXVIII, 273 blz.

Hobson, J. A., The science of wealth. London [1911]. 256 blz. (Home university library, 16).

Davenport, H. J., The economics of enterprise. New York 1916. XVI, 544 blz.

Fetter, F. A., Economics. New York 1916. 2 dln. tabn. grafieken.

Dl. 1. Economic principles.
Dl. 2. Modern economic problems.

Melrose, C. J., The data of economics. Expressly designed for the general reader. London [1916]. XV, 388 blz.

O'Hara, F., Introduction to economics. New York 1916. tabn. grafieken. VII, 259 blz.

Clark, J. B., Essentials of economic theory as applied to modern problems of industry and public policy. New York 1918. XIV, 566 blz.

Marshall, A., Industry and trade. A study of industrial technique and business organization and of their influences on the conditions of various classes and nations. London 1919. XXIV, 875 blz.

Marshall, L. C., Readings in industrial society. A study in the structure and functioning of modern economic organization. Chicago [1919]. XXIV, 1082 blz.

Turner, J. R., Introduction to economics. New York 1919. XVI, 641 blz.

Forces, Current social and industrial. Éd. by L. D. Edie. Introd. by J. H. Robinson. London 1920. XV, 393 blz.

Hecht, J. S., The real wealth of nations, or, a new civilization and its economic foundations. London 1920. afbn. X, 350 blz.

Pigou, A. C., The economics of welfare. London 1920. XVI, 976 blz.

Seligman, E. R. A., Principles of economics. With special reference to American conditions. 9th ed. rev. New York 1921. bibliogr. LIV, 711 blz.

Taussig, F. W., Principles of economics. 3rd rev. ed. New York 1921. 2 dln.

Taylor, F. M., Principles of economics. New York 1921. grafieken. IX, 577 blz.

In de Fransche taal

Droz, J., Économie politique, ou, principes de la science des richesses. Bruxelles 1829. XVI, 365 blz.

Say. J. B., Cours complet d'économie politique pratique. 7e éd. rev. par l'auteur, publ. par H. Say. Mélanges et correspondance d'économie politique, ouvrage posthume, publ. par Ch. Comte. [Avec] bibliographie raisonnée de l'économie politique par A. Blanqui. Bruxelles 1844. X, 778 blz.

Bastiat, F., Harmonies économiques. Bruxelles 1850. 388 blz.

Bastiat, F., Mélanges d'économie politique. Bruxelles 1851. 2 dln.

Saint-Simon, C. H. de, Oeuvres choisies, précédées d'un essai sur sa doctrine. Bruxelles 1859. 3 dln. 1 bd. portr.

Say, J. B., Traité d'économie politique, ou, simple exposition de la manière dont se forment, se distribuent et se consomment les richesses. 7e éd., précédée d'une notice biographique sur l'auteur par A. Clément. Paris 1861. XVI, 646 blz.

Bastiat, F., Oeuvres complètes, mises en ordre et revues par P. Paillottet et précédées d'une notice biographique par R. de Fontenay. 2e éd. Paris 1862—'64. 7 dln.

Colson, C., Cours d'économie politique professé à l'École natio-

nale des ponts et chaussées. éd. déf. rev. et augm. Tome I—III. Paris 1915—'18.

Dl. 1. Théorie générale des phénomènes économiques. 1915.
Dl. 2. Le travail et les questions ouvrières. 1917.
Dl. 3. La propriété des capitaux, des agents naturels et des biens incorporels. 1918.

Colson, C., Organisme économique et désordre social. Paris 1918. 390 blz. (Bibliothèque de philosophie scientifique).

Gide, Ch., Principes d'économie politique. 19e éd. rev. et corr. Paris 1918. VII, 682 blz.

Boilechaud, P., L'économie sociale. Paris 1919. 162 blz.

Dit boek is geschreven vóór den oorlog en niet gewijzigd, doch voorzien van een aantal „notes supplementaires" met het jaartal 1919. Het behandelt verschillende economische onderwerpen; in het bijzonder wordt aandacht gewijd aan sparen en daaraan een zeer groote beteekenis toegekend.

Gide, Ch., Cours d'économie politique. 5e, 4e éd. Paris 1919. 2 dln.

Valois, G., L'économie nouvelle. Paris 1919. 320 blz.

Ansiaux, M., Traité d'économie politique. Tome I. L'organisation économique. Paris 1920. VI, 389 blz. (Bibliothèque internationale d'économie politique).

Murray, R. A., Leçons d'économie politique suivant la doctrine de l'école de Lausanne. éd. française trad. et adaptée de l'Italien par P. Boven. Paris 1920. 501 blz.

Antoine, Ch., Cours d'économie sociale. 6e éd. mise à jour par H. du Passage. Paris 1921. IX, 766 blz.

Behandeling der economie van roomsch-katholiek standpunt. In den strijd tusschen de school van Angers en die van Luik staat de schrijver meer aan de zijde der eerste. Vgl. ook: Pesch, Lehrbuch der Nationalökonomie, dat dieper gaat wat theoretische ontwikkeling betreft.

Truchy, H., Cours d'économie politique. Tome I, II. Paris 1919—'21.

BIJZONDERE ONDERWERPEN

Waarde en prijs

Asser, T. M. C., Verhandeling over het staathuishoudkundig begrip der waarde. Amsterdam 1858. VIII, 287 blz.

Stuart, C. A. Verrijn, Ricardo en Marx. 's Gravenhage 1890. VIII, [111] blz. (Diss.).

Davenport, H. J., Value and distribution. A critical and constructive study. Chicago 1908. IX, 582 blz.

Wert und Preis, herausg. von K. Diehl und P. Mombert. Karlsruhe i. B. 1912. 2 dln. bibliogr. (Ausgewählte Lesestücke zum Studium der politischen Oekonomie, 4, 5).

Kautsky, K., Die Wandlungen der Goldproduktion und der wechselnde Charakter der Teuerung. Stuttgart 1913. statistieken. 47 blz. (Ergänzungshefte zur Neuen Zeit, 16).

Karski, J., Teuerung, Warenpreise und Goldproduktion. Dresden 1913. statistieken. 63 blz. (Abhandlungen und Vorträge zur sozialistischen Bildung, 7).

Lenoir, M., Études sur la formation et le mouvement des prix. Paris 1913. bibliogr. VIII, 201 blz.

Smart, W., An introduction to the theory of value on the lines of Menger, Wieser and Böhm-Bawerk. 3rd ed. London 1914. XII, 104 blz.

Stephinger, L., Wert und Geld. Grundzüge einer Wirtschaftslehre. Tübingen 1918. bibliogr. 318 blz.

Vissering, G., Opmerkingen over het duurtevraagstuk. Rede. 's Gravenhage 1919. 77 blz.

Lawrence, F. W. P., Why prices rise and fall. London 1920. 64 blz. (The world of to-day, 6).

Layton, W. T., An introduction to the study of prices. With special reference to the history of the nineteenth century. London 1920. tabn. grafieken. XIII, 192 blz.

Turgeon, Ch., et Ch. H. Turgeon, La valeur d'après les économistes anglais et français depuis Adam Smith et les physiocrates jusqu'à nos jours. 2e éd. rev. et compl. Paris 1921. 472 blz.

Wallis, P., and A. Wallis, Prices and wages. An investigation of the dynamic forces in social economics. London 1921. tabn. statistieken. diagrammen. XII, 456 blz.

Oppenheimer, F., Wert und Kapitalprofit. Neubegründung der objektiven Wertlehre. 2e Aufl. Jena 1922. X, 229 blz.

Verdeeling van het maatschappelijk inkomen

Hobson, J. A., The industrial system. An inquiry into earned and unearned income. London 1909. XX, 328 blz.

Mallock, W. H., Social reform as related to realities and delusions. An examination of the increase and distribution of wealth from 1801 to 1910. London 1914. XII, 391 blz.

Brown, H. G., The theory of earned and unearned incomes. A study of the economic laws of distribution. Columbia 1918. XI, 258 blz.
Studieboek over de theorie van loonen, interest en grondrente voor meer gevorderden.

Dalton, H., Some aspects of the inequality of incomes in modern communities. London 1920. XII, 360 blz. (Studies in economics and political science).

Schrijver, privaat-docent aan de universiteit te Londen, onderzoekt de oorzaken der ongelijkheid in de inkomens en toetst de theorieën, hierover verkondigd door bekende auteurs, aan eigen theorie, welke de ongelijkheid naast andere oorzaken zoekt in het erfrecht. Het boek is zoo geworden een belangwekkende studie over de „verdeeling".

Koopmans, N. G. Cnoop, MacLeod's krediettheorie. Leeuwarden 1866. 120 blz. (Diss.).

Komorzynski, J. von, Die nationalökonomische Lehre vom Credit. 2e Aufl. Innsbrück 1909. XXXIX, 523 blz.

Falkenburg, Ph., Bijdrage tot de leer van het arbeidsloon. Rotterdam 1890. [448] blz.

Thompson, H. M., The theory of wages and its application to the eight hours question and other labour problems. London 1892. XIII, 140 blz.

Brentano, L., Ueber das Verhältniss von Arbeitslohn und Arbeitszeit zur Arbeitsleistung. 2e umgearb. Aufl. Leipzig 1893. VIII, 103 blz.

Cassel, G., The nature and necessity of interest. London 1903. XII, 188 blz.

Oppenheimer, F., David Ricardos Grundrententheorie. Darstellung und Kritik. Berlin 1909. VIII, 255 blz.

Von der Grundrente, herausg. von K. Diehl und P. Mombert. Karlsruhe i. B. 1911. bibliogr. 206 blz. (Ausgewählte Lesestücke zum Studium der politischen Oekonomie, 3).

Bundsmann, E., Das Kapital. Wirtschaftstheoretische Skizzen. Innsbrück 1912. 53 blz.

Boissevain, A. G., Over prijzen, loonen en goudproductie. Haarlem 1913. 109 blz.

Hobson, J. A., Gold, prices and wages. With an examination of the quantity theory. 2nd ed. London 1913. XIII, 181 blz.

Kapitalzins und Unternehmergewinn, herausg. von K. Diehl und P. Mombert. Karlsruhe i. B. 1913. bibliogr. 197 blz. (Ausgewählte Lesestücke zum Studium der politischen Oekonomie, 8).

Böhm—Bawerk, E. von, Kapital und Kapitalzins. 3e Aufl. Innsbrück 1909—'14. 3 dln.

Dl. 1. Geschichte und Kritik der Kapitalzinstheorien. 1914.
Dl. 2/3. Positive Theorie des Kapitales. 1909—'12.

Clark, J. B., The distribution of wealth. A theory of wages, interest and profits. New York 1914. XXVIII, 445 blz.

King, W. I., The wealth and income of the people of the United States. New York 1915. XXIV, 278 blz. (The citizens library of economics, politics and sociology. New series).

Taussig, F. W., Wages and capital. An examination of the wages fund doctrine. New York 1915. XVIII, 329 blz.

Kleene, G. A., Profit and wages. A study in the distribution of income. New York 1916. IV, 171 blz.

Sax, E., Der Kapitalzins. Kritische Studien. Berlin 1916. XIII, 249 blz.

Cahn, H., Capital to day. A study of recent economic development. 2nd ed. rev. and enl. New York 1918. XII, 376 blz.

Mallock, W. H., Capital, war and wages. Three questions in outline. London 1918. VIII, 86 blz.

Boissevain, A. G., Loonen en wisselkoersen. Amsterdam 1919. 39 blz.

Arbeitslohn, Der, herausg. von K. Diehl und P. Mombert. 2e Aufl. Karlsruhe i. B. 1919. VII, 214 blz. (Ausgewählte Lesestücke zum Studium der politischen Oekonomie, 2).

Bowley, A. L., The division of the product of industry. An analysis of national income before the war. Oxford 1919. 60 blz.

Hainisch, M., Ist der Kapitalzins berechtigt? Voraussetzungen und Grenzen des Sozialismus. Leipzig 1919. VI, 100 blz.

Kaufkraft, Die gesunkene, des Lohnes und ihre Wiederherstellung. Jena 1919. 101 blz. (Schriften der Gesellschaft für soziale Reform, X, 5).

1. Henriette Fürth, Gemeinwirtschaftliche Förderung der Haushaltung und der Lebenskraft.
2. W. Zimmermann, Geldentwertung und Reallohn.
3. Schlusswort.

Muhs, K., Begriff und Funktion des Kapitals. Kritik und Versuch einer Neubegründung der Kapital- und Zinstheorie. Jena 1919. VI, 104 blz. (Abh. des staatswiss. Seminars zu Jena, XV, 2).

Boissevain, A. G., De beweging van het peil der prijzen. Amsterdam [1920]. tabn. 67 blz.

Bowley, A. L., The change in the distribution of the national income, 1880—1913. A lecture. Oxford 1920. tabn. 27 blz.

Budge, S., Der Kapitalprofit. Eine kritische Untersuchung unter besonderer Berücksichtigung der Theorie Franz Oppenheimers. Jena 1920. XI, 155 blz.

Wetenschappelijk onderzoek over de kapitaalopbrengst en critiek op de theorie van Oppenheimers „Wert und Kapitalprofit", waarvoor schrijver een eigen theorie in de plaats stelt. Het vlot geschreven werk is ook voor ontwikkelde leeken goed leesbaar. Een goede voorrede en een uitvoerige inhoudsopgave maken dat men zich gemakkelijk oriënteert.

Friday, D., Profits, wages and prices. NewYork 1920. statistieken. V, 256 blz.

Kirkaldy, A. W., Wealth, its production and distribution. London [1920]. 147 blz.

Tirazian, A., Zur Kritik der Böhm-Bawerk'schen Kapitaltheorie. Innsbrück 1920. VI, 151 blz.

Economische ontwikkelings- en organisatievormen

(Zie ook: Cooperatie, Blz. 73, Socialisatie, Blz. 50, Economische Geschiedenis, Blz. 138 en Gildensocialisme, Blz. 54).

Wibaut, F. M., De nieuwste ontwikkeling van het kapitalisme. Amsterdam 1913. tabn. 42 blz. (Overdruk uit „De nieuwe tijd").

Passow, R., „Kapitalismus". Eine begrifflich-terminologische Studie. Jena 1918. V, 136 blz.

Met zorgvuldigheid heeft deze hoogleeraar uit tal van schrijvers de definities van kapitalisme opgezocht, naast elkaar gezet, met elkaar vergeleken en gecritiseerd. Voor studeerenden een gemakkelijke leiddraad door allerlei economische literatuur.

Oppenheimer, F., Kapitalismus, Kommunismus, wissenschaftlicher Sozialismus. Berlin 1919. VI, 226 blz.

Pohle, L., Kapitalismus und Sozialismus. Betrachtungen über die Grundlagen der gegenwärtigen Wirtschaftsordnung sowie die Voraussetzungen und Folgen des Sozialismus. Leipzig 1919. VII, 168 blz.

Hilferding, R., Das Finanzkapital. Eine Studie über die jüngste Entwicklung des Kapitalismus. 2e Aufl. Wien 1920. X, 510 blz.

Dit lijvige boek is een tweede onveranderde oplage van den eersten, reeds in 1909 verschenen, druk. Schrijver, warm aanhanger van Marx, schetst de rol en het wezen van het geld en van het crediet, vervolgens behandelt hij de theorie van de naamlooze vennootschap, daarna kartel- en trustvorming om ten slotte op zijn eigenlijk onderwerp te komen, het „Finanzkapital", waaronder hij verstaat den vorm, dien het kapitaal verkrijgt door de steeds inniger wordende verhouding tusschen het bankkapitaal en het industrieele kapitaal.

Embden, D. van, De werkkring van den groot-ondernemer. Rede. Amsterdam 1906. 40 blz.

Passow, R., Die wirtschaftliche Bedeutung und Organisation der Aktiengesellschaft. Jena 1907. tab. VII, 238 blz.

Steinitzer, E., Oekonomische Theorie der Aktiengesellschaft. Leipzig 1908. XVI, 192 blz.

Liefmann, R., Die Unternehmungsformen. Stuttgart 1912. VIII, 216 blz.

Schalk, W. C. Th. van der, Over ondernemersvereenigingen. (Kartels en trusts). Leiden 1891. [III], 206 blz. (Diss.).

Lloyd, H. D., Wealth against commonwealth. New York [1894]. IV, 563 blz.

Liefmann, R., Die Unternehmerverbände. (Konventionen, Kartelle). Ihr Wesen und ihre Bedeutung. Freiburg i. B. 1897. XII, 199 blz. (Volkswirtschaftliche Abhandlungen der badischen Hochschulen, 1).

Clark, J. B., The control of trusts. An argument in favor of curbing the power of monopoly by a natural method. New York 1901. VIII, 88 blz.

Macrosty, H. W., Trusts and the state. A sketch of competition. London 1901. VIII, 318 blz. (The Fabian series, 1).

Rousiers, P. de, Les syndicats industriels de producteurs en France et à l'étranger. (Trusts, cartells, comptoirs). Paris 1901. VIII, 287 blz.

Lafargue, P., Les trusts américains. Leur action économique-sociale-politique. Paris 1903. VI, 146 blz.

Raffalovich, A., Trusts, cartels, syndicats. (Notes et documents). Paris 1903. 208 blz.

Wibaut, F. M., Trusts en kartellen. Amsterdam 1903. XII, 234 blz. (Sociale bibliotheek, 5).

Baumgarten, F., und A. Mezlény, Kartelle und Trusts. Ihre Stellung im Wirtschafts- und Rechtssystem der wichtigsten Kulturstaaten. Eine national-ökonomisch-juristische Studie. Berlin 1906. VI, 362 blz.

Chastin, J., Les trusts et les syndicats de producteurs. Paris 1909. VIII, 304 blz. (Bibliothèque générale des sciences sociales).

Combinations, Industrial, and trusts. Ed. by W. S. Stevens. New York 1913. XV, 593 blz.

Strieder, J., Studien zur Geschichte kapitalistischer Organisationsformen. Monopole, Kartelle und Aktiengesellschaften im Mittelalter und zu Beginn der Neuzeit. München 1914. bibliogr. XXIX, 486 blz.

Articles, Selected, on federal control of interstate corporations. Comp. bij Edith M. Phelps. 2nd enl. ed. New York 1915. bibliogr. XXX, 240 blz. (Debaters handbook series).

Crowell, J. F., Trusts and competition. Chicago 1915. bibliogr. [VII], 191 blz. (National social science series).

Trusts, pools and corporations. Ed. with an introd. by W. Z. Ripley. rev. ed. Boston [1916]. XXXIII, 872 blz.

Haney, L. H., Business organization and combination. An analysis of the evolution and nature of business organization in the United States and a tentative solution of the corporation and trust problems. rev. ed. with additional chapters. New York 1917. bibliogr. XV, 523 blz. (Social science text books).

Kortenhorst, L. G., Ondernemersvereenigingen (kartels, trusts, syndikaten, conventies). Praeadvies ter inleiding van de besprekingen der vergadering van de Algem. R.K. Werkgeversvereeniging, op 1 Maart 1917 te Utrecht. Leiden [1917]. 128 blz.

Stevens, W. H. S., Unfair competition. A study of certain practices. With some reference to the trust problem in the United States of America. Chicago 1917. XIII, 265 blz.

Beckerath, H. von, Zwangskartellierung oder freie Organisation der Industrie? Stuttgart 1918. 82 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 49).

Feer, E., Die Ausfuhrpolitik der deutschen Eisenkartelle und ihre Wirkungen in der Schweiz. Ein Beitrag zur Kartell-Literatur. Zürich 1918. tabn. bibliogr. 191 blz. (Zürcher volkswirtschaftliche Studien. Neue Folge, 4).

Jenks, J. W., and W. E. Clark, The trust problem. 4th ed. enl. and rev. New York 1919. bibliogr. XVII, 499 blz.

Liefmann, R., Kartelle und Trusts und die Weiterbildung der volkswirtschaftlichen Organisation. 4e erw. und verb. Aufl. Stuttgart 1920. bibliogr. 310 blz. (Bücherei der Rechts- und Staatskunde, 12).

Payen, E., Les monopoles. Paris 1920. bibliogr. 413 blz. (Encyclopaedie scientifique).

Beckmann, F., Der Zusammenschluss in der westdeutschen Grossindustrie. Rede. Köln 1921. 30 blz.

Tschierschky, S., Zur Reform der Industriekartelle. Kritische Studien. Berlin 1921. 96 blz.

Schrijver, bekend organisator op het gebied der industrie en redacteur van de Kartell Rundschau, beschrijft voor studeerenden en specialisten op het gebied der bedrijfsorganisatie de ervaring met de Duitsche kartellen gedurende en na den oorlog en de moeilijkheden, waarin deze door de nieuwe economische omstandigheden zijn geraakt. Of het kartel zich als zelfstandige ondernemingsvorm zal kunnen handhaven hangt voor een groot deel af van een juiste en snelle oplossing van het moderne kartel-vraagstuk. Onder terugwijzing van het ingrijpen van overheidswege betoogt schrijver, dat de organisatie der ondernemers vollediger moet worden en allengs moet worden uitgebouwd tot de sterkere aaneensluiting van den trustvorm.

Veraart, J. A., Vraagstukken der economische bedrijfsorganisatie. 's Hertogenbosch 1918. 174 blz.

Schrijver, vroeger adviseur in het grafisch bedrijf, hoogleeraar aan de Technische Hoogeschool, geeft een beschrijving van de ontwikkeling op het gebied der productie tot een volledige economische bedrijfsorganisatie, waarbij volkomen samenwerking wordt verkregen tusschen arbeidersvereeniging, patroonsvereeniging en leveranciersvereeniging. In dit stelsel maakt klassenstrijd tusschen ondernemers en arbeiders plaats voor gemeenschappelijke samenwerking tegenover de afnemers. Alles wordt toegelicht door de organisatie in het typografisch bedrijf.

Diemer, H., De ontwikkeling tot bedrijfsorganisatie. Een sociaal-economische studie. Met een voorwoord van H. Colijn. Rotterdam 1918. 274 blz.

Schrijver wil als practicus, uitgaande van zijn idealistisch-Christelijk standpunt, de wenschelijkheid en mogelijkheid aantoonen van samenwerking tus-

schen kapitaal en arbeid door vakbeweging en collectieve arbeidsovereenkomst, waarvan de praktijk reeds zoovele bewijzen geeft. Hij doet dit voor ieder, die in sociale vraagstukken belang stelt, in helderen, bevattelijken vorm, zij het, dat zijn persoonlijk inzicht wat sterk op den voorgrond treedt.

Heckmann, R., Die Heckmannsche Betriebsgemeinschaft als Kern neuer Unternehmungsformen. München 1919. VI, 41 blz.

Does, G. W. van der, Ontwikkeling van de bedrijfsorganisatie in de typografie. Amsterdam [1921]. [XX], 181 blz. (Diss.).

Veraart, J. A., Beginselen der economische bedrijfsorganisatie. Bussum 1921. 220 blz.

Economische crises

Burton, Th. E., Financial crises and periods of industrial and commercial depression. New York 1902. statistieken. grafieken. bibliogr. IX, 392 blz.

Schoepp, F., Economische crises. Beschrijving der voornaamste crises met haar oorzaken, verschijnselen en gevolgen. Groningen 1909. [VI], 300 blz.

Tougan-Baranowsky, M., Les crises industrielles en Angleterre. Trad. sur la 2e éd. russe par J. Schapiro. Paris 1913. tabn. statistieken. grafieken. VII, 476 blz. (Bibliothèque internationale d'économie politique).

Wirtschaftskrisen, herausg. von K. Diehl und P. Mombert. Karlsruhe i. B. 1913. 203 blz. (Ausgewählte Lesestücke zum Studium der politischen Oekonomie, 7).

Moore, H. L., Economic cycles: their law and cause. New York 1914. VIII, 149 blz.

Vogel, E. H., Die Theorie des volkswirtschaftlichen Entwickelungsprozesses und das Krisenproblem. Mit besonderer Berücksichtigung der englischen Wirtschaftsentwickelung bis zum Ausbruche des Weltkrieges im Jahre 1914. Leipzig 1917. tabn. grafieken. X, 400 blz.

Bellet, D., Crises économiques, crises commerciales, crises de guerre. Leurs caractères, leurs indices, leurs effets. Paris 1918. III, 258 blz.

Bouniatian, M., Les crises économiques. Essai de morphologie et théorie des crises économiques périodiques et de théorie de la conjuncture économique. Trad. du Russe par J. Bernard. Paris 1922. XVII, 388 blz.

Bevolkingsleer

Malthus, T. R., An essay on the principle of population, or, a view of its past and present effects on human happiness. With

an inquiry into our prospects respecting the future removal, or, mitigation of the evils which it occasions. 5th ed., with important additions. London 1817. 3 dln.

Oppenheimer, F., Das Bevölkerungsgesetz des Th. R. Malthus und der neueren Nationalökonomie. Darstellung und Kritik. 2e Aufl. Berlin 1901. VII, 168 blz.

Mallock, W. H., The nation as a business firm. An attempt to cut a path through jungle. London 1910. XI, 268 blz.

Bevölkerungslehre, herausg. von K. Diehl und P. Mombert. Karlsruhe i. B. 1912. bibliogr. 217 blz. (Ausgewählte Lesestücke zum Studium der politischen Oekonomie, 6).

Budge, S., Das Malthus'sche Bevölkerungsgesetz und die theoretische Nationalökonomie der letzten Jahrzehnte. Karlsruhe i. B. 1912. 221 blz. (Volkswirtschaftliche Abhandlungen der badischen Hochschulen, 8).

Wolf, J., Nahrungsspielraum und Menschenzahl. Ein Blick in die Zukunft. Stuttgart 1917. 37 blz.

Roux, M. de, L'état et la natalité. Paris 1918. 288 blz. (Bibliothèque des hautes études nationales).

Lascaux, R., La production et la population. Paris 1921. 335 blz. (Bibliothèque politique et économique).

IV. SOCIALISME

(Zie ook: Sociale vraagstuk, blz. 56)

GESCHIEDENIS

Adler, G., Geschichte des Sozialismus und Kommunismus von Plato bis zur Gegenwart. Tl. I. Bis zur französischen Revolution. Leipzig 1899. bibliogr. 281 blz.

Quack, H. P. G., De socialisten. Personen en stelsels. Amsterdam 1911—'12. 6 dln.

Dl. 1. Het socialisme vóór de XIX eeuw. 4e herz. dr. 1911.
Dl. 2. De eerste dertig jaren der XIX eeuw. 4e herz. dr. 1911.
Dl. 3/4. Het tijdvak tusschen de jaren 1830 en 1850.
1e helft. Frankrijk. 3e herz. dr. 1911.
2e helft. Engeland en Duitschland. 3e herz. dr. 1912.
Dl. 5/6. In de tweede helft der XIX eeuw. 3e herz. dr. 1912.

Kautsky, K., Vorläufer des neueren Sozialismus. 3e unveränd. Aufl. Stuttgart 1913. 2 dln.

Dl. 1. Kommunistische Bewegungen im Mittelalter.
Dl. 2. Der Kommunismus in der deutschen Reformation.

Kirkup, Th., A history of socialism. 5th ed. rev. and largely rewritten by E. R. Pease. London 1913. bibliogr. XI, 490 blz.

Kirkup, Th., Geschiedenis van het moderne socialisme. Naar het Eng. bew. door J. en W. van Woensel Kooy Utrecht 1902. XIV, 316 blz.

Dietzel, H., Beiträge zur Geschichte des Sozialismus und Kommunismus. Essen a. d. R. 1920. XVI, 139 blz. (Staatswissenschaftliche Musterbücher, herausg. von J. Plenge, 2).

Pease, E. R., The history of the Fabian society. London 1916. portrn. bibliogr. 288 blz.

Schrijver, 25 jaar secretaris van de Fabian society, geeft de uitvoerige geschiedenis van dit bekende gezelschap van intellectueelen tot bestudeering van economische vraagstukken op socialistischen grondslag en publicatie van de bekende geschriften met het doel de maatschappij te hervormen door wegneming der concurrentie. Portretten van de zeven essayisten en nog eenige andere leiders.

Bebel, A., Aus meinem Leben. 3ᵉ Aufl. Stuttgart 1914. 3 dln. afb. portrn.

Rappoport, Ch., Jean Jaurès. De mensch, de denker, de socialist. Met inl. van W. H. Vliegen en een brief van A. France. [Uit het Fransch]. Amsterdam [1915]. 279 blz.

Dawson, W. H., German socialism and Ferdinand Lassalle. A biographical history of German socialistic movements during this century. London 1888. portr. XII, 330 blz.

Vahlteich, J., Ferdinand Lassalle und die Anfänge der deutschen Arbeiterbewegung. München [1904]. portr. 86 blz.

Bernstein, E., Ferdinand Lassalle. Eine Würdigung des Lehrers und Kämpfers. Berlin 1919. 307 blz.

Loopuit, J., Karl Marx en zijne voorgangers. Amsterdam 1902. 292 blz. (De groote denkers der eeuwen, alg. bibl. voor wijsbegeerte).

Spargo, J., Karl Marx. Leben und Werk. Leipzig 1912. portrn. XII, 345 blz.

Mehring, F., Karl Marx. Geschichte seines Lebens. Leipzig 1918. XII, 544 blz.

Mehring, F., Karl Marx. Geschiedenis van zijn leven. Vert. [uit het Duitsch] en met een inl. door J. Romein. Rotterdam 1921. portr. VII, 523 blz.

THEORIE EN METHODE

Schäffle, A. E. F., Die Quintessenz des Sozialismus. 17ᵉ Aufl. Gotha 1919. V, 64 blz.

Schäffle, A. E. F., Die Aussichtslosigkeit der Sozialdemokratie. Drei Briefe an einen Staatsmann zur Ergänzung der „Quintessenz des Sozialismus". Tübingen 1885. 112 blz.

Wolf, J., Sozialismus und kapitalistische Gesellschaftsordnung. Kritische Würdigung beider, als Grundlegung einer Sozialpolitik. Stuttgart 1892. XIX, 620 blz. (System der Sozialpolitik, 1).

Ely, R. T., Socialism. An examination of its nature, its strength and its weakness, with suggestions for social reform. London 1894. krt. XIII, 449 blz.

Kautsky, K., Karl Marx' ökonomische Lehren. Gemeinverständlich dargestellt und erläutert. 6ᵉ Aufl. Stuttgart 1898. portr. XVII, 248 blz.

Renard, G., Le régime socialiste. Principes de son organisation politique et économique. Paris 1898. 188 blz.

Deslinières, L., L'application du syst me collectiviste. Préf. de J. Jaurès. Paris 1899. IV, 524 blz.

Masaryk, Th. G., Die philosophischen und sociologischen Grundlagen des Marxismus. Studien zur sozialen Frage. Wien 1899. XV, 600 blz.

Block, M., Karl Marx. Fictions et paradoxes. Paris 1900. 19 blz. (Extrait de la Revue internat. de sociologie).

Croce, B., Matérialisme historique et économie marxiste. Trad. [de l'Italien] par A. Bonnet. Paris 1901. bibliogr. V, 326 blz.

Nossig, A., Revision des Sozialismus. Bd. I, II. Das System des Sozialismus. Berlin 1901—'02.

Oppenheimer, F., Das Grundgesetz der Marxschen Gesellschaftslehre. Darstellung und Kritik. Berlin 1902. VI, 148 blz.

Treub, M. W. F., Het wijsgeerig-economisch stelsel van Karl Marx. Eene critische studie. Amsterdam 1902—'03. 2 dln.

Issaieff, A. A., Der Sozialismus und das öffentliche Leben. Aus dem Russischen übers. Stuttgart 1903. VII, 608 blz.

Pareto, V., Les systèmes socialistes. Paris 1902—'03. 2 dln. (Bibliothèque internationale d'économie politique).

Tugan-Baranowsky, M., Theoretische Grundlagen des Marxismus. Leipzig 1905. VIII, 239 blz.

Cathrein, V., Der Socialismus. Eine Untersuchung seiner Grundlagen und seiner Durchführbarkeit. 9e Aufl. Freiburg i. B. 1906. XVI, 438 blz.

Cathrein, V., Het socialisme. 2e uitg. herz. en bijgew. Leiden 1906. VIII, 241 blz.

Barker, J. E., British socialism. An examination of its doctrines, policy, aims and practical proposals. London 1908. bibliogr. VI, 522 blz.

Diehl, K., Ueber Sozialismus, Kommunismus und Anarchismus. Zwanzig Vorlesungen. 2e verm. Aufl. Jena 1911. bibliogr. VII, 492 blz.

Mallock, W. H., Kritisch onderzoek van het socialisme. Uit het Engelsch door W. H. de Savornin Lohman. 's Gravenhage 1911. XXVIII, 295 blz.

Oppenheimer, F., De sociale questie en het socialisme. Een kritiek op de marxistische theorie. Uit het Duitsch. Rotterdam 1913. 269 blz.

Simkhovitch, V. G., Marxism versus socialism. New York [1913]. XVI, 298 blz.

Renner, K., Marxismus, Krieg und Internationale. Kritische Studien über offene Probleme des wissenschaftlichen und des praktischen Sozialismus in und nach dem Weltkrieg. Stuttgart 1917. XII, 384 blz. (Internationale Bibliotheek, 59).

Longuet, J., La politique internationale du Marxisme. Karl Marx et la France. Paris 1918. 293 blz.

Uitsluitend doel van dit werk is Marx te rechtvaardigen tegenover de beschuldiging van een aantal polemisten in de Ententelanden als zou Marx' internationale politieke invloed te zijner tijd een pangermanistische zijn geweest en hij dus als vijand van Frankrijk moeten worden beschouwd. Hiertoe wordt aan de hand van tal van interessante gegevens uit Marx' leven, werken en brieven, in den breede zijn houding nagegaan tegenover alle problemen van internationale politiek van zijn tijd.

Mackaye, J., Americanized socialism. A Yankee view of capitalism. New York 1918. VIII, 191 blz.

Frisch en soms geestig geeft deze Amerikaan zijn eigen kijk op het socialisme, die sterk verschilt van de Duitsche. Hij wil, dat op een practische manier, zonder klassenhaat en zonder revolutie, gebroken zal worden met het kapitalisme en ziet den overgang naar de socialistische maatschappij daarin, dat, na verdere doorvoering der democratie, de gemeenschap de leiding van vrijwel alle (op beperkt gebied blijft voor kapitalisme plaats) bedrijven tot zich trekt.

Wilbrandt, R., Karl Marx. Versuch einer Einführung. Leipzig 1918. bibliogr. 135 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 621).

In tegenstelling met Mehrings Marx-biographie treedt in prof. Wilbrandt's werk het biographisch-tijdgeschiedkundige geheel terug bij het streven om in kort bestek een globale schets te geven van Marx' leer, hoewel ingeleid door een korte uiteenzetting aangaande de wording zijner wereldbeschouwing. Ruim objectief van zienswijze en frisch geschreven, voor alles getuigend van groote bewondering voor Marx als karakter.

Bernstein, E., Zur Theorie und Geschichte des Sozialismus. Gesammelte Abhandlungen. 4e Aufl. Berlin 1919. 3 dln. 1 bd.

Kattwinkel, F., Das Ende des Privateigentums? Berlin 1919. 128 blz.

Het grootste deel dezer brochure bevat een beknopte geschiedenis van socialistische bewegingen en denkbeelden, waarbij het privaateigendom slechts terloops ter sprake komt. Daarna volgt een korte kritiek op het Marxisme en op een socialistische productiewijze, die, naar schrijver betoogt, in haar gemeenschapszin over een veel te zwakke drijfkracht beschikt om productief te kunnen zijn.

Marx, K., Das Kapital. Kritik der politischen Oekonomie. Herausg. von Fr. Engels. Hamburg 1911—'19. 3 dln. 4 bdn.

Dl. 1. Der Produktionsprozess des Kapitals. 7e Aufl. 1919.
Dl. 2. Der Cirkulationsprozess des Kapitals. 5e Aufl. 1919.
Dl. 3. Der Gesamtprozess der kapitalistischen Produktion. 3e Aufl. 1911. 2 bdn.

Marx, K., Het kapitaal. Vertaling van F. van der Goes. Dl. I. 2e, 1e dr. Amsterdam 1919. 3 bdn. (W.B.)

Nötzel, K., Einführung in den Sozialismus ohne Dogma. München 1919. 149 blz. (Sozialistische Bücherei).

Plenge, J., Zur Vertiefung des Sozialismus. Leipzig 1919. XVI, 254 blz.

Sombart, W., Grundlagen und Kritik des Sozialismus. Berlin 1919. 2 dln. (Anthologie der Wissenschaften, herausg. von Fr. Ramhorst, 2).

Sombart, W., Sozialismus und soziale Bewegung. 7e durchges. und verm. Aufl. Jena 1919. bibliogr. XII, 387 blz.

De 7e druk van Sombarts uiteenzetting van de verschillende socialistische stelsels is bijgewerkt tot de laatste richtingen en bespreekt ook de Bolsjewiki en de persoonlijkheid van Lenin, zich hierbij nog van kritiek onthoudend in tegenstelling tot vroegere richtingen, ten opzichte waarvan schrijver meer subjectief staat. In een tweede afdeeling worden de sociale bewegingen besproken in de verschillende landen, de soc.democr. politiek en de invloed van den oorlog op het uiteenvallen van de Internationale en de pogingen om deze te herstellen. Bevat literatuuropgave en een overzichtelijke kroniek van 1700—1914.

Sombart, W., Het socialisme en de sociale beweging. Naar den 6n Duitschen dr. door C. J. P. Zaalberg. Haarlem 1909. XII, 312 blz.

Wilbrandt, R., Sozialismus. Jena 1919. 338 blz.

Schrijver, hoogleeraar in de economie te Tübingen, geeft in dit boek, samenvatting van zijn colleges over dit onderwerp, een uiteenzetting van het socialisme voor meer ontwikkelden en bepleit de voordeelen van socialisatie. Het is geschreven speciaal met het oog op Duitsche toestanden.

Kuyper, R., Marxistische beschouwingen. Herdrukken. Dl. I. Amsterdam 1920. 234 blz.

Schrijver, privaat-docent in de sociale economie aan de Universiteit van Amsterdam, een der bekendste Marxistische theoretici, zal in drie deelen een herdruk geven van zijn voornaamste opstellen. De behandelde onderwerpen bestrijken een groot deel der Marxistische theorie en de practische toepassing daarvan; aan de hand der historisch-economische werkmethode geeft schrijver in helderen, logischen betoogtrant beschouwingen over tal van philosophische, sociologische en sociaal-economische onderwerpen. Een zaakregister vergemakkelijkt het naslaan.

Laskine, E., Le socialisme suivant les peuples. Paris 1920. bibliogr. 264 blz. (Bibliothèque de philosophie scientifique).

Behandelt het socialisme in Frankrijk, België, Ierland en bij de Angelsaksische volken, om in een volgend werk „Marxisme et Bolchevisme", de andere Europeesche landen te doen volgen. Schrijver verwerpt het standpunt, dat het socialisme een ideologische eenheid zou vormen en dat de nationale socialistische bewegingen modificaties van die algemeene strooming zouden zijn. Het boek geeft een vlot overzicht met tal van aardige, typeerende opmerkingen.

Milhaud, E., La marche au socialisme. 3e éd. Paris 1920. 306 blz.

Skelton, O. D., Socialism. A critical analysis. London 1920. bibliogr. IX, 329 blz. (Hart, Schaffner and Marx prize economic essays, 6).

Sozialismus, Kommunismus, Anarchismus, herausg. von K. D i e h l und P. M o m b e r t. Karlsruhe i. B. 1920. 2 dln. bibliogr. (Ausgewählte Lesestücke zum Studium der politischen Oekonomie, 11, 12).

Dl. 1. Schriften von Hauptvertretern dieser Richtungen.
Dl. 2. Programme und programmatische Kundgebungen.

MacDonald, J. R., Socialism, critical and constructive. London 1921. VIII, 288 blz. (Cassell's social series).

Salter, F. R., Karl Marx and modern socialism. London 1921. bibliogr. 263 blz.

Spanjer, A., Het liberale socialisme. Uiteenzetting van en beschouwingen over de stelsels van Eugen Dühring, Theodor Hertzka en Franz Oppenheimer. Münster i. W. [1921]. 336 blz.

Hyndman, H. M., The economics of socialism. Marx made easy. London 1922. XVI, 286 blz.

GRONDVRAAGSTUK

Stein, L. von, Die drei Fragen des Grundbesitzes und seiner Zukunft. Die irische, die continentale und die transatlantische Frage. Stuttgart 1881. X, 305 blz.

George, H., Progress and poverty. An inquiry into the cause of industrial depressions, and of increase of want with increase of wealth. The remedy. London 1886. X, 406 blz.

Cox, H., Landnationalisation. London 1892. [VIII], 189 blz. (Social questions of to-day).

Wallace, A. R., Landnationalisation. Its necessity and its aims. With appendix on the nationalisation of house property. London 1892. XIV, 252 blz.

Laar, A. R. van de, Landnationalisatie. Beoordeeling van de voor en tegen landnationalisatie aangevoerde gronden. Utrecht 1895. VIII, 266 blz. (Diss.).

Tchernichewsky, N. G., La possession communale du sol. Trad. et notice biographique d'E. L a r a n-T a m a r k i n e. [Paris 1903]. XXVI, 265 blz. (Bibliothèque d'études socialistes, 11).

Brauer, Th., Bodenfrage und Arbeiterinteresse. Eine erste Einführung. Jena 1916. VI, 217 blz.

Damaschke, A., Die Bodenreform. Grundsätzliches und Geschichtliches zur Erkenntnis und Ueberwindung der sozialen Not. 13e Aufl. Jena 1916. XVI; 500 blz.

Damaschke, A., Aufgaben der Gemeindepolitik. 6e erw. Aufl. Jena 1916. IV, 120 blz. (Gemeinde-Grundeigentum, 2).

George, H., Our land and landpolicy. Speeches, lectures and miscellaneous writings. New York 1901. krt. 345 blz.

Smith Gordon, L., and L. G. Staples, Rural reconstruction in Ireland. A record of co-operative organisation. With preface by G. W. Russell. London 1917. XIII, 279 blz.

Day, H. A., The land question solved! London 1919. X, 92 blz.

Plügge, W., Innere Kolonisation in Neuseeland. Jena 1916. krt. V, 148 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 26).

RELIGIEUS SOCIALISME

Hughes, Th. J., State socialism after the war. An exposition of complete state socialism; what it is, how it would work. Philadelphia [1916]. 351 blz.

Nieman, H. J., Het religieus socialisme. 's Gravenhage 1917. 199 blz.

Schrijver, medeoprichtei van den Bond van Christen-socialisten, meent dat het religieus socialisme de belangstelling van den christen verdient. Van orthodox-christelijk standpunt gelooft schr. echter, dat het religieus socialisme een waan moet blijken, omdat het in zijn huidigen vorm zich beweegt in aesthetisch-pantheïstische richting en de christelijke zonde- en verlossingsleer heeft prijsgegeven. Voor leeken geschreven, wil dit boek de voorlooper zijn van een christelijke oplossing van de sociale kwestie, die de schrijver hoopt te geven aan de hand van beschouwingen van Dr. J. A. Gerretsen.

Ward, H. F., The new social order. Principles and programs. New York 1919. IX, 384 blz.

Schrijver, hoogleeraar in de Christelijke ethiek te New York, verkondigt dat een nieuwe maatschappelijke orde noodig is, te verkrijgen door erkenning van de gelijkheid der menschen, door wederzijdsch hulpbetoon, erkenning der waarde van de persoonlijkheid en door solidariteit, alles op de basis van de christelijke godsdienstleer. Hij onderzoekt in hoeverre dit alles reeds te vinden is in programma's voor de nieuwe orde van zaken. (Britsche Arbeiderspartij, Sovjetrepubliek, Volkenbond, enz.) en het aandeel der kerken hierin. Het helder en eenvoudig geschreven werk geeft een uitstekend inzicht in het probleem.

Turmann, M., Le développement du catholicisme social depuis l'encyclique „Rerum Novarum" (15 Mai 1891). Idées directrices et caractères généraux. Paris 1900. III, 394 blz. (Bibliothèque générale des sciences sociales).

Nitti, F. S., Catholic socialism. Transl. from the 2nd Italian ed. by Mary Mackintosh, with introd. by D. G. Ritchie. London 1895. XX, 432 blz.

COMMUNISME. BOLSJEWISME

Mautner, W., Der Bolschewismus. Voraussetzungen, Geschichte, Theorie. Zugleich eine Untersuchung seines Verhältnisses zum Marxismus. Berlin 1920. bibliogr. XXIII, 368 blz.

In deze op bevattelijke wijze geschreven, maar zeer diepgaande studie, wordt de meening van Lenin, als ware het bolsjewisme het „ware", onvervalschte Marxisme, bestreden en op het groote verschil tusschen beide gewezen. Het is een objectief betoog, gesteund op wetenschappelijk onderzoek.

Mautner, W., Bolschewismus und Marxismus. [München 1920]. 51 blz. (Sonderabdr. aus Schmollers Jahrbuch).

Carp, J. H., Het bolsjewisme. 's Gravenhage 1921. IX, 127 blz.

Bevattelijke, niet zeer diepgaande studie en, vooral van ethisch standpunt uitgaande, critiek van het bolsjewisme. Hoewel niet blijkgevend van schrijvers bekendheid met de nieuwste literatuur op dit gebied, zal dit boekje voor velen een welkome eerste inleiding kunnen zijn.

Tugan-Baranowsky, M., Die kommunistischen Gemeinwesen der Neuzeit. Aus dem Russischen. Gotha 1921. V, 70 blz.

Beknopte geschiedenis van eenige der meest karakteristieke pogingen om communistische gemeenschappen in kapitalistische omgeving te verwezenlijken, vnl. gedurende de 19e eeuw in de Vereenigde Staten en Rusland. Bijgevoegd een kort overzicht van de stelsels, volgens welke de Sowjetregeering trachtte haar agrarisch-kommunistisch program door te voeren.

Trotzky, L., The Bolsheviki and worldpeace. Introd. by L. Steffens. New York 1918. 238 blz.

Dit boek behandelt de oorzaken van den wereldoorlog, in het bijzonder de verhouding van Oostenrijk, Duitschland en Rusland in verband met de Balkan-kwestie. De schrijver betoogt, dat de socialistische arbeiders geen belang hebben bij oorlogen tusschen kapitalistische regeeringen en daarin geen partij moeten kiezen. Voor 't grootste deel is dit werk ook in 't Hollandsch verschenen onder den titel : „De oorlog en de Internationale".

Trotzky, L., Russland in der Revolution. Dresden 1918. afbn. portrn. V, 359 blz.

Hirschberg, M., Bolschewismus. Eine kritische Untersuchung über die amtlichen Veröffentlichungen der russischen Sowjet-Republik. München 1919. 107 blz.

Landau-Aldanov, M. A., Lénine. Paris [1919]. 217 blz. (Bibliothèque d'histoire contemporaine).

Levensbeschrijving van Lenin en heldere uiteenzetting van den inhoud van zijn geschriften. Schrijver, Russisch socialist, die de revolutie zelf gedeeltelijk meemaakte, is tegenstander van het bolsjewisme, doch bespreekt deze theorie op een rustige, wetenschappelijke wijze. In de laatste hoofdstukken bestrijdt hij de bolsjewistische richting in de Fransche socialistische partij en vermaant de Fransche socialisten terug te keeren tot de taktiek van Jaurès.

Paquet, A., Im kommunistischen Russland. Briefe aus Moskau. Jena 1919. 203 blz.

Diehl, K., Die Diktatur des Proletariats und das Rätesystem. Jena 1920. III, 110 blz.

Galin, L., Sowjet-Russland in der Wirklichkeit. Stuttgart 1920. 72 blz.

Goldschmidt, A., Die Wirtschaftsorganisation Sowjet-Russlands. Berlin 1920. krt. diagrammen. 307 blz.

Labry, R., Une législation communiste. Recueil des lois, décrets, arrêtés principaux du gouvernement bolchéviste. Paris 1920. XVIII, 590 blz. (Bibliothèque politique et économique).

Rykow und L. Trotzky, Die Wirtschaft in Sowjet-Russland und in West Europa. Zusammenbruch und Wiederaufbau. Bericht auf der vereinigten Sitzung des III Kongresses der Volkswirtschaftsräte und des Moskauer Arbeiter- und Soldatenrates. Berlin 1920. 47 blz.

OVERHEIDSBEDRIJF

Zadoks, S., Geschiedenis der Amsterdamsche concessies. Amsterdam 1899. X, 352 blz.

Emonds, Th., Gemeentebedrijven en concessies in Nederland. Leiden [1913]. 285 blz.

Avebury, Lord, On municipal and national trading. London 1907. VI, 178 blz.

Avebury, Lord, Staat und Stadt als Betriebsunternehmer. Deutsche Ausg. mit einem Geleitwort von R. Ehrenberg. Berlin 1909. portr. XI, 160 blz.

Radford, G., State services. London 1916. 142 blz.

SOCIALISATIE

(Zie ook : Economische ontwikkelings- en organisatievormen, blz. 37)

Fischer, E., Das sozialistische Werden. Die Tendenzen der wirtschaftlichen und sozialen Entwicklung. Leipzig 1918. VIII, 552 blz.

Geschreven vóór de Duitsche revolutie geeft dit boek een bevestigend antwoord op de vraag of wij het socialisme tegemoet gaan. Hoewel in principiëel opzicht eenigszins vaag, geeft het interessante gegevens omtrent den tegenwoordigen stand en te verwachten ontwikkeling der socialiseering van het bedrijfsleven en in het tweede deel omtrent een reeks van sociaal-politieke maatregelen en in dat opzicht te stellen eischen.

Vandervelde, E., Le socialisme contre l'état. Paris 1918. LVI, 172 blz. (Problèmes d'après-guerre).

Bauer, O., Der Weg zum Sozialismus. 3e Aufl. Wien 1919. 32 blz. (Sozialistische Bücherei).

Bücher, K., Die Sozialisierung. Vortrag, gehalten in der Vereini-

gung höherer Beamten und Beamtinnen zu Chemnitz, 1919. Tübingen 1919. 64 blz.

Uiteengezet wordt wat onder socialisatie dient te worden verstaan en nagegaan welke, met name ten aanzien van Duitschland, de omvang hiervan zou moeten zijn, hetgeen schrijver doet aan de hand van het Arbeitsprogramm der wissenschaftliche Kommission für Sozialisierung en het Referat van Hilferding voor het Rätekongress te Berlijn. Ofschoon overtuigd van de mogelijkheid eener omvangrijke socialisatie, waarschuwt schrijver voor ontijdige doorvoering.

Müller, A., Sozialisierung oder Sozialismus? Eine kritische Betrachtung über Revolutionsideale. Berlin 1919. 169 blz.

Naast het boekje van Steinmann-Bucher, dat meer een objectieve uiteenzetting is van de denkbeelden over socialisatie en het Duitsche regeeringsontwerp, is deze behandeling meer subjectief. Beide komen daarin overeen, dat de grondtoon is: Wiederherstellung der Arbeitsfreude, opvoeren der productie, geleidelijke socialisatie, om hierdoor te komen tot het doel, het socialisme.

Neurath, O., Durch die Kriegswirtschaft zur Naturalwirtschaft. München 1919. 231 blz.

Parvus, Der Staat, die Industrie und der Sozialismus. Berlin 1919. 112 blz. (Sozialwissenschaftliche Bibliothek, 10).

Schiff, E., Vergesellschaftung, Regelung und Besserung der Wirtschaft. Stuttgart 1919. 90 blz.

Steinmann-Bucher, A., Sozialisierung? Berlin 1919. diagrammen. 204 blz.

Interessant boek over de socialisatie. Na mededeelingen over de stijging van de loonen ook vóór den oorlog, behandelt het den strijd in woord en geschrift in Duitschland na den oorlog gevoerd over de vraag, wat socialisatie is en in welk tempo die komen moet. Het geeft door aanhaling uit geschriften en redevoeringen de meeningen der voormannen onder de socialisten in Duitschland en vervolgens een uiteenzetting en toelichting (verdediging) van de „Gemeinwirtschaft nach den Plänen des Reichswirtschaftsministeriums."

Stephinger, L., Grundsätze der Sozialisierung. Tübingen 1919. III, 131 blz.

Wege und Ziele der Sozialisierung. Herausg. im Auftrage des Bundes „Neues Vaterland" von H. Beck. Berlin 1919. 255 blz.

Eulenburg, F., Arten und Stufen der Sozialisierung. Ein Gutachten. München 1920. 48 blz.

Socialisatievraagstuk, Het. Rapport uitgebracht door de commissie aangewezen uit de S.D.A.P. Amsterdam 1920. 195 blz.

In de overtuiging, dat de tijd is aangebroken om op grooten schaal en systematischer een aanvang te maken met de verwezenlijking van het socialisme, bespreken de samenstellers van dit rapport de theoretische en practische vraagstukken, die samenhangen met de door hen voorgestane stelselmatige en rationeele regeling van het bedrijfsleven.

Vooys, I. P. de, Socialisatieproblemen van arbeid en gemeenschap. Amsterdam 1920. VIII, 151 blz. (Nederlandsche Bibliotheek, 399).

Schrijver, hoogleeraar aan de Techn. Hoogeschool, behandelt in het kort

enkele der belangrijkste problemen, die zich voordoen bij de zijns inziens noodzakelijk geworden sociaal-economische reorganisatie der maatschappij.

Embden, D. van, Het socialisatie-rapport der S.D.A.P. ['s Gravenhage] 1921. 55 blz. (Overdruk uit „De Opbouw").

Belinfante, J. J., Het socialisatie-rapport der S.D.A.P. Haarlem 1921. VI, 208 blz.

Bundel opstellen reeds in De Loods verschenen; systematische kritiek op het rapport der S. D. A. P.

Redevoeringen over socialisatie. Verslag der cursussen, gehouden [door de S. D. A. P. en het N. V. V.], December 1920. Amsterdam 1921. 90 blz.

Schöler, H., Das Sozialisierungs-Programm der Sozialdemokratie. An Hand der „Richtlinien fur ein sozialistisches Aktions-Programm", von Karl Kautsky. Berlin [1921]. 160 blz.

Weil, F., Sozialisierung. Versuch einer begrifflichen Grundlegung, nebst einer Kritik der Sozialisierungspläne. Berlin 1921. bibliogr. 124 blz.

Rathenau, W., Op nieuwe banen. (Die neue Wirtschaft). [Uit het Duitsch vert. door Th. van der Waerden]. Amsterdam 1919. VI, 79 blz. (Handboekjes „Elck 't beste").

Rathenau, W., Die neue Gesellschaft. Berlin 1919. 102 blz.

Rathenau, W., Autonome Wirtschaft. Jena 1919. 29 blz. (Deutsche Gemeinwirtschaft, 16).

Rathenau, W., Was wird werden? Berlin 1920. 57 blz.

Horten, A., Sozialisierung und Wiederaufbau. Praktische Vorschläge zur Sozialisierung und zur Wiederaufrichtung unseres Wirtschaftslebens. Berlin [1920]. grafiek. 83 blz.

Lederer, E., Deutschlands Wiederaufbau und weltwirtschaftliche Neueingliederung durch Sozialisierung. Tübingen 1920. 120 blz.

Sozialisierungsgesetz, Das, vom 23 März 1919, und die gemeinwirtschaftlichen Bestimmungen der Verfassung des Deutschen Reichs vom 11 August 1919. Nebst Kohlen-, Kali- und Elektrizitätswirtschafts-Gesetzgebung. Erläutert von O. Reier. Berlin 1920. 214 blz. (Guttentag'sche Sammlung deutscher Reichsgesetze, 141).

Gleason, A., What the workers want. A study of British labor. London [1920]. VII, 518 blz.

Interessant boek voor hen, die de ontwikkeling van socialisatie en medezeggenschap in Engeland willen volgen aan de hand van een aantal officiëele documenten en geschriften van arbeidersleiders. (Hodges, Smillie, Murphy). Schrijver geeft, als vrucht van persoonlijk onderzoek, een overzicht van de wenschen der Engelsche arbeiderswereld na den oorlog ten aanzien van de omvorming van het bedrijf, in het bijzonder wat betreft de mijnen, de spoorwegen en de bouwbedrijven.

Money, L. Ch., The triumph of nationalization. London 1920. afbn. krtn. tabn. IV, 276 blz.

Leubuscher, Charlotte, Sozialismus und Sozialisierung in England. Ein Ueberblick über die neuere Entwicklung der sozialistischen Theorien und über die Probleme der Industrieverfassung in England. Jena 1921. X, 229 blz.

Goed overzicht van de nieuwere ontwikkeling van de socialistische theorieën en de problemen der bedrijfsorganisatie in Engeland. Schrijfster, assistente van prof. Herkner, geeft niet zoozeer eigen beschouwingen dan wel een zeer duidelijke en systematische beschrijving der gedachten en problemen, die het sociale Engeland van heden bewegen. (gildensocialisme).

Meulen, H., Industrial justice through banking reform. An outline of a policy of individualism. London 1917. XI, 324 blz.

Parvus, Die Verstaatlichung der Banken und der Sozialismus. Berlin 1919. 110 blz. (Sozialwissenschaftliche Bibliothek, 11).

Lock, F., The nationalisation of credit. The only cure for industrial unrest. Sydney 1919. 318 blz.

Schrijver tracht aan te toonen, dat alle kwalen waaraan de wereld thans lijdt — hij heeft in 't bijzonder Australië op het oog — door, wat hij noemt nationalisatie van het crediet, zullen worden verholpen. In den loop van zijn boek bespreekt hij allerlei onderwerpen, geeft o. a. een beschrijving van het ontstaan van de aarde en de ontwikkeling van den mensch volgens de Darwinistische theorie. Hij is een wereldhervormer met veel enthousiasme en menschenliefde, maar poogt te veel te omvatten en blijft daardoor aan de oppervlakte.

Tempel, J. van den, Kapitaal en volksinkomen. Haarlem 1920. 160 blz.

Onderzoek naar de mogelijkheid van rechtvaardiger verdeeling van het volksinkomen (grooter welstand voor de massa) en naar de middelen om hiertoe te geraken. Schrijver legt den nadruk op de noodzakelijkheid van vermeerdering der productie en van reorganisatie der bezits- en productieverhoudingen.

Travers-Borgstroem, A., Mutualism. A synthesis. London 1921. XXVI, 97 blz.

Schrijver bepleit een nationalisatie van het crediet in zeer algemeene termen en behandelt in dit boekje nog tevens de landnationalisatie.

Bericht der Sozialisierungskommission über die Frage der Sozialisierung des Kohlenbergbaues vom 31 Juli 1920, mit Anhang: Vorläufiger Bericht vom 15 Februar 1919. Berlin 1920. 60 blz.

Vooys, I. P. de, De socialisatie van den mijnbouw in Duitschland en Engeland. Amsterdam 1920. VII, 132 blz. (Uitgave van de Soc. techn. Vereen. van democr. ingenieurs en architecten).

Reports and minutes of evidence on the first stage of the enquiry [by the] Coal industry commission. London 1919. XXIV, 414 blz.

Hodges, F., Nationalisation of the mines. London [1920]. 170 blz.

GILDENSOCIALISME

Cole, G. D. H., Self-government in industry. London 1917. X, 329 blz.

Schrijver, bekend vakvereenigingsleider en een der eerste baanbrekers voor de socialistische gildenbeweging, bespreekt in dit werk de mogelijkheid en de vormen van „self-government in industry", waaronder hij verstaat het beheer der verschillende takken van nijverheid door de hand- en intellectueele arbeiders, die daarin werkzaam zijn. Uitgaande van de gevolgen van den oorlog voor de Engelsche arbeidersbeweging, geeft schrijver een overzicht van den te verwachten overgang tot de socialistische gilden-organisatie van den staat en het economisch leven, alsmede van dit op verwerkelijking der democratische idee berustende gilden-systeem zelve. Bovendien weerlegt hij op scherpzinnige wijze de opgeworpen en op te werpen bezwaren.

Hobson, S. G., National guilds. An inquiry into the wage system and the way out. Ed. by A. R. Orage. 2nd ed. London 1917. VIII, 370 blz.

In het eerste gedeelte van het boek wordt betoogd, dat parlementarisme, sociale wetgeving en staatssocialisme ondeugdelijke lapmiddelen zijn, waardoor de arbeider in de boeien der loonslavernij blijft, zoodat met het geheele loonstelsel gebroken moet worden. In het tweede gedeelte zet schrijver, overtuigd socialist, zijn denkbeelden omtrent „national guilds" uiteen, waaronder hij verstaat de georganiseerde arbeiders allen tezamen, die in een bedrijf (de mijnen, machine-industrie, enz.) werkzaam zijn over het geheele land, en die dan de leiding der productie zouden moeten overnemen. De betoogtrant is helder en eenvoudig.

Orage, A. R., An alphabet of economics. London [1917]. XIV, 172 blz.

Penty, A. J., Guilds and the social crisis. London [1919]. 103 blz.

Als pionier van „guild socialism" ziet schrijver zijn eenig heil in een geestelijke hervorming, die de maatschappij terugvoert op een middeleeuwsche basis, het handwerk dus doet herleven en het gebruik van de machine binnen bepaalde grenzen terugbrengt. Tegenstander van wetenschappelijke bedrijfsleiding en van opdrijving tot maximumproductie, waarin schrijver de oorzaak van den oorlog ziet, waarschuwt hij tegen vermaterialiseering en pleit voor een middeleeuwsche eenheid van geestelijk godsdienstig leven en arbeid.

Cole, G. D. H., Social theory. London 1920. 220 blz.

Field, G. C., Guild socialism, a critical examination. London [1920]. XIV, 158 blz.

Kritisch overzicht en bestrijding van die gedachten van de voorstanders van het gildensocialisme, onder welke in de eerste plaats zijn te noemen Cole en Hobson, welke schrijver als de voornaamste beschouwt.

Gollancz, V., Industrial ideals. London 1920. bibliogr. 64 blz. (The world of to-day, 5).

Hobson, S. G., National guilds and the state. London 1920. XIX, 406 blz.

Reckitt, M. B., and C. E. Bechhofer, The meaning of national guilds. 2nd rev. ed. London [1920]. XVI, 291 blz.

Niet zoozeer diepgaand dan wel kort en helder, geeft dit boekje vooral aan hen, die van dit onderwerp geen uitvoeriger studie hebben gemaakt, een bevattelijk inzicht in de leer van het gildensocialisme. De tweede druk onder-

scheidt zich niet onbelangrijk van den eersten door een uitvoerige behandeling van de nieuwste problemen van het stelsel (verhouding tot het bolsjewisme, coöperatieve beweging, enz.) en geeft tevens een beschrijving van de eerste verwezenlijking van het gilden-socialisme in de praktijk, nl. de Engelsche bouw-gilden.

Penty, A. J., Guilds, trade and agriculture. London 1921. 128 blz.

In tegenstelling met andere gildensocialistische auteurs, poogt schrijver aan te toonen, dat niet de oprichting van gilden, maar het streven naar het justum pretium der middeleeuwen het voornaamste en onmiddellijke doel moet wezen. De gilden zijn geen doel, maar middel daarvoor. Niet de kwestie van organisatie der productie, maar wel die van den ruil wordt naar voren gebracht. Bepleit tevens het doen herleven van den landbouw om zoo ver mogelijk „autarkische" gemeenschappen te doen ontstaan.

V. SOCIALE VRAAGSTUK. SOCIALE POLITIEK. SOCIALE WETGEVING

(Zie ook : Socialisme, blz. 42 en Organisatie van den arbeid in het bedrijf, blz. 237)

ALGEMEEN

Webb, S., and Beatrice Webb, Problems of modern industry. London 1898. VIII, 279 blz.

Hobson, J. A., Problems of poverty. An inquiry into the industrial condition of the poor. London 1891. VI, 232 blz. (Social questions of to-day).

Mallock, W. H., Labour and the popular welfare. London 1893. XI, 336 blz.

Cunningham, W., Modern civilisation in some of its economic aspects. London 1896. XVI, 227 blz. (Social questions of to-day).

Bax, E. B., Outspoken essays on social subjects. London 1897. VI, 173 blz.

Kropotkin, P., Fields, factories and workshops, or, industry combined with agriculture and brain work with manual work. 2nd large impr. of the pop. ed. London 1901. IX, 259 blz.

Bolen, G. L., Getting a living. The problem of wealth and poverty, of profits, wages and trade unionism. New York 1903. XII, 769 blz.

Sombart, W., Die gewerbliche Arbeiterfrage. Leipzig 1904. 142 blz.

Lange, F. A., Die Arbeiterfrage. Ihre Bedeutung für Gegenwart und Zukunft. Neu bearb. und herausg. von A. Grabowsky. Leipzig [1910]. 92 blz.

Bruine, J. R. Slotemaker de, Christelijk sociale studiën. 4e geh. herz. dr. Utrecht 1915—'17. 3 dln.

Carpenter, E., Towards industrial freedom. London [1917]. 224 blz.

Outlook, The industrial. Ed. by H. S. Furniss. London 1917. IX, 402 blz.

Withers, H., Poverty and waste. London 1917. IX, 180 blz.

Aengenent, J. D. J., Leerboek der sociologie. 3e herz. en verm. uitg. Leiden 1918. VIII, 599 blz.

King, W. L. M., Industry and humanity. A study in the principles underlying industrial reconstruction. Boston 1918. grafieken. XX, 567 blz.

Ramsay, A., Terms of industrial peace. London 1918. IX, 141 blz.

Schmoller, G., Die soziale Frage. Klassenbildung, Arbeiterfrage, Klassenkampf. München 1918. XI, 673 blz.

Deze voornaamste vertegenwoordiger der economisch-historische richting heeft eenige hoofdstukken uit zijn groot handboek (Grundriss der allgemeinen Volkswirtschaftslehre) in dit werk afzonderlijk uitgegeven, omgewerkt en bijgewerkt. Dit grondig wetenschappelijke werk is meer bestemd voor studeerenden en mannen van het vak dan voor leeken.

Cole, G. D. H., Labour in the commonwealth. A book for the younger generation. London [1919]. 223 blz.

Aantrekkelijke gedachten over de toekomstmaatschappij, in evolutionairen geest, maar met, hoewel dan geestige, toch scherpe kritiek op de huidige toestanden in de kapitalistische maatschappij. Geeft aan langs welke wegen en door welke middelen de maatschappij moet worden vervormd, daarbij aan alle sociale vraagstukken aandacht schenkend.

Articles, Selected, on problems of labor. Comp. and ed. by D. Bloomfield, with an introd. by M. Bloomfield. London 1920. tabn. bibliogr. XXI, 436 blz. (The handbook series).

Askwith, [G. R.], Industrial problems and disputes. London 1920. X, 494 blz.

Baker, R. S., The new industrial unrest, reasons and remedies. New York 1920. VI, 231 blz.

Bruine, J. R. Slotemaker de, Het hedendaagsche sociale vraagstuk. Een eenvoudige uiteenzetting. Utrecht 1920. 65 blz.

Als een inleiding tevens tot het grooter werk van den Utrechtschen hoogleeraar, zijn „Christelijk sociale studiën", waarnaar telkens met vermelding van de bladzijden wordt verwezen, is dit boekje vooral van beteekenis.

Bölger, B., Productie en maatschappelijk leven. Sociaal-economische beschouwingen. Gorinchem 1920. 204 blz.

Cole, G. D. H., Chaos and order in industry. London [1920]. VIII, 292 blz.

Schrijver, bekend vakvereenigingsleider, betoogt, dat de stakingen van thans zich richten tegen het kapitalisme. Dit boekje geeft een overzicht van de in Engeland in de laatste jaren uitgebrachte rapporten, voorgestelde maatregelen en practische pogingen om tot een andere productiewijze te komen in verschillende groote industrieën, mijnen, spoorwegen, metaal- en textielnijverheid, enz. (zgn. „gilden").

Crotch, W. W., Industrial anarchy and the way out. London 1920. VII, 132 blz.

Thomas, J. H., When labour rules. London 1920. 204 blz.

Crowther, S., Why men strike. New York 1921. VIII, 232 blz.

Een Amerikaansch helder en eenvoudig geschreven boekje, economisch niet diepgaand. Schrijver betoogt, dat, om de tegenwoordige stakingen, die tegen het kapitalisme gaan, te voorkomen, de werkman zelf tot kapitalist moet worden gemaakt, doordat de ondernemers aan het personeel gelegenheid geven tot belegging. Beter dan belegging in de eigen onderneming (copartnership) zijn echter speciale organen tot bevordering van sparen en belegging.

Deloncle, Ch., Vers des temps nouveaux. Capital et travail. Paris 1921. VII, 420 blz.

Schrijver betoogt de noodzakelijkheid van verandering der kapitalistische productiewijze en komt, alle systemen nagaand, (communistische, liberale, aandeel in het kapitaal, coöperatie enz.) tot de conclusie, dat de productieve coöperatie (de werkman aandeel in de onderneming) de oplossing is. Het boek vertoont groote gelijkenis met Cole, Chaos and order in industry, dat echter vanuit een Engelsch standpunt de toestanden beziet.

Herkner, H., Die Arbeiterfrage. Eine Einführung. 7e erw. und umgearb. Aufl. Berlin 1921. 2 dln. bibliogr.

Dl. 1. Arbeiterfrage und Sozialreform.
Dl. 2. Soziale Theorien und Parteien.

Uitnemende, levendig geschreven inleiding tot het sociale vraagstuk, zoowel voor den studeerende als voor den leek. Door zijn volledigheid en betrouwbaarheid behoort dit veelgebruikte werk tot de beste uiteenzettingen van het sociale vraagstuk, hoewel schrijvers oplossing van de problemen niet geheel objectief is.

Hobson, J. A., Problems of a new world. London [1921]. VIII, 277 blz.

Rowntree, B. S., The human factor in business. London 1921. IX, 176 blz.

Werkloosheid. Arbeidsbemiddeling

Hobson, J. A., The problem of the unemployed. An enquiry and an economic policy. London 1896. XVI, 163 blz. (Social questions of to-day).

Beveridge, W. H., Unemployment, a problem of industry. London 1909. tabn. bibliogr. XV, 317 blz.

Rowntree, B. S., and B. Lasker, Unemployment. A social study. London 1911. XX, 317 blz.

Pigou, A. C., Unemployment. London 1913. 256 blz. (Home university library, 85).

Milis, F. C., Contemporary theories of unemployment and unemployment relief. New York 1917. 178 blz. (Studies in history, economics and public law, LXXIX, 1).

Verslag der staatscommissie over de werkloosheid. 1909. 's Gra-

venhage 1913—'14. 10 dln. 12 bdn. tabn. modellen. statistieken. grafieken.

Gewin, B., Arbeidsbeurzen. Utrecht 1898. XVI, 409 blz. (Diss.).

Arbeidsbeurs, De Amsterdamsche. Haar geschiedenis, haar huidige werkwijze en haar toekomst. Amsterdam [1919]. afbn. tabn. 66 blz.

Detiger, W. F., De vraagstukken der arbeidsmarkt. Alphen a. d. R. 1922. 134 blz.

Lins, W., Staat und Arbeit. Beitrag zur Begründung der Notwendigkeit einer Arbeitsorganisation. Jena 1920. 58 blz.

Arbeidsvoorwaarden

Brassey, Th., On work and wages. London 1874. XVI, 296 blz.

Brassey, Th., Work and wages. Papers and addresses ed. by J. Potter. With an introd. by G. Howell. London 1877. XXXVI, 367 blz.

Levi, L., Work and pay, or, principles of industrial economy. Two courses of lectures delivered to working men. With report of the committee of the British Association on combinations of labourers and capitalists. London 1877. 151 blz.

Munro, J. E. C., Sliding scales in the coal industry. A paper read before the British Association. Manchester 1885. tabn. 220 blz.

Gilman, N. P., Profit-sharing between employer and employee. A study in the evolution of the wages system. Boston 1889. X, 460 blz.

Webb, S., and H. Cox, The eight hours day. London [1891]. VIII, 280 blz.

Bushill, T. W., Profit-sharing and the labour-question. With an introd. by S. Taylor. London 1893. 262 blz.

Cole, G. D. H., The payment of wages. A study in payment by results under the wage-system. London [1918]. bibliogr. VI, 155 blz. (Trade union series, 5).

Werkje uit de praktijk van het vakvereenigingsleven, waarin vooral tijd- en stukloon worden behandeld. Ook bespreekt schrijver van het standpunt van den arbeider en de vakvereenigingen de wetenschappelijke bedrijfsleiding en keurt die af. Met instemming wordt de beteekenis van het collectief contract voor de loonberekening uiteengezet.

Robertson, J. M., The eight hours question. London 1893. VI, 150 blz.

Rae, J., Eight hours for work. London 1894. XII, 340 blz.

Fromont, L. G., Une expérience industrielle de réduction de la journée de travail. Avec une préface de E. Mahaim. Bru-

xelles 1906. afbn. grafieken. XX, 120 blz. (Instituts Solvay. Travaux de l'Institut de sociologie. Actualités sociales, 10).

Chapman, S. J., Work and wages, in continuation of Lord Brassey's „Work and wages" and „Foreign work and English wages". With an introd. by Lord Brassey. London 1904—'08. 2 dln.

Waerden, Th. van der, Gezinsloon en kindertoeslag. Rotterdam [1912]. 29 blz.

Williams, A., Co-partnership and profitsharing. London 1913. VII, 256 blz. (Home university library, 80).

Leverhulme, Lord, The six hour day and other industrial questions. Ed. by S. Unwin. London [1918]. XV, 331 blz.

Keuze uit een zeer groot aantal redevoeringen en artikelen van Lord Leverhulme, welke voornamelijk handelen over den zes-uren-dag en copartnership. Schrijver wil progressieve profit-sharing om de arbeiders belang te doen hebben bij de onderneming en zes-uren-dag om hun de gelegenheid te laten voor verdere ontwikkeling.

Gruner, E., Die Arbeiter-Gewinnbeteiligung. Berlin 1919. 175 blz.

Ratté, J., Rondom het loonvraagstuk. [Amsterdam 1920]. grafiek. 135 blz.

Schrijver, lid van den Loonraad van de vervoerbedrijven, geeft een uiteenzetting van de vraagstukken, voor welke de vakbeweging in dezen tijd is gesteld en een critische waardeering van de pogingen tot hunne oplossing vanuit het zgn. „neutrale" standpunt. Bedoeld als handleiding voor bestuurders van vakbonden.

Südekum, A., Kapital- und Gewinnbeteiligung als Grundlage planmässiger Wirtschaftsführung. Berlin 1921. 38 blz.

Arbeidsovereenkomst, De collectieve. Praeadviezen ter inleiding van de bespreking in de Algemeene Roomsch-Katholieke Werkgeversvereeniging, door L. v. Aken, L. G. Kortenhorst en E. J. A. M. Wierdels, met de debatten, gevoerd in de alg. verg. van 28 Sept. 1916. Leiden [1916]. 172 blz.

Kortenhorst, L. G., en J. A. Veraart, Welke moeten de hoofdlijnen zijn van een wettelijke regeling der collectieve arbeidsovereenkomst? Praeadviezen met de debatten, gehouden op de vergadering van de rechtskundige afdeeling van de Vereeniging tot het bevorderen van de beoefening der wetenschap onder de katholieken in Nederland. 's Hertogenbosch 1919. 180 blz.

Tegenover het bekende standpunt van prof. Veraart betoogt Mr. Kortenhorst, dat er voor den wetgever twee verplichtingen zijn, nl. vooreerst om in het algemeen belang het aangaan van collectieve contracten te bevorderen en vervolgens zorg te dragen, dat de eenmaal gesloten contracten al die rechtsgevolgen met zich medebrengen, die partijen zich daarvan voorstellen. De regeling moet volgens hem civielrechtelijk zijn.

Gonggrijp, G., Winstdeeling bij de suikerindustrie op Java. Amsterdam 1921. bibliogr. 98 blz.

Pleidooi voor de invoering van de winstdeeling in de suikerindustrie op Java, populair geschreven en in dialoogvorm de voor- en tegenargumenten gevend. Schrijver, lector aan de Nederlandsche Handelshoogeschool te Rotterdam, meent door de invoering van dit systeem een betere verhouding tusschen arbeider en ondernemer in dit belangrijke bedrijf te kunnen bereiken.

Walls, E., Progressive co-partnership. London [1921]. X, 248 blz.

Ashley, W. J., The adjustment of wages. A study in the coal and iron industries of Great Britain and America. London 1903. krtn. XX, 362 blz.

TOESTAND DER ARBEIDERSKLASSE

Algemeen

[Le Play], Les ouvriers des deux mondes. Études sur les travaux, la vie domestique et la condition morale des populations ouvrières des diverses contrées et sur les rapports qui les unissent aux autres classes. Paris 1857—'58. 2 dln. (Société internationale des études pratiques d'économie sociale).

Göhre, P., Denkwürdigkeiten und Erinnerungen eines Arbeiters. Leipzig 1904. 2 dln. (Leben und Wissen, 2, 4).

Göhre, P., Drie maanden fabrieksarbeider. Een praktische studie. [Uit het Duitsch] door Helene Mercier. Amsterdam [1891]. 231 blz. (Internationale bibliotheek).

Sombart, W., Das Proletariat. Bilder und Studien. Frankfurt a. M. [1906]. 88 blz. (Die Gesellschaft, 1).

Levenstein, A., Die Arbeiterfrage. Mit besonderer Berücksichtigung der sozialpsychologischen Seite des modernen Grossbetriebes und der psycho-physischen Einwirkungen auf die Arbeiter. München 1912. 406 blz.

Nederland

Onderzoekingen naar de toestanden in de Nederlandsche huisindustrie. 's Gravenhage 1911—'14. 3 dln. afbn. tabn. (Uitgaven van de Directie van den arbeid, 7 *a*, *b*, *c*).

Dl. 1 Voedings en genotmiddelen. 1911.
Dl. 2. Diamantbewerking. Drukkersbedrijf. Chemische industrie. Hout- en stroobewerking. Metaalbewerking. Papierbewerking. Schoenmakers. 1912.
Dl. 3. Textielindustrie. Kleeding en reiniging. 1914.

Onderzoek naar den fabrieksarbeid van gehuwde vrouwen in Nederland. 's Gravenhage 1911. krt. IX, 196 blz. (Uitgaven van de Directie van den arbeid, 14).

Looinijverheid, De, in Nederland. 's Gravenhage 1913. afbn. tabn. [XXIII], 126 blz. (Uitgaven van de Directie van den arbeid, 13).

Arbeid, De, van vrouwen en meisjes in het winkelbedrijf, benevens eenige mededeelingen omtrent dit laatste. 's Gravenhage 1915. tabn. VII, 80 blz. (Uitgaven van de Directie van den arbeid, 19).

Handvlasserij, De, in Friesland. 's Gravenhage 1915. tabn. VIII, 36 blz. (Uitgaven van de Directie van den arbeid, 18).

Arbeidersbudgets gedurende den crisis. 's Gravenhage 1917—'19. 2 dln. tabn. grafieken. (Uitgaven van de Directie van den arbeid, 22, 22*bis*).

[Onderzoek naar de] gedwongen winkelnering. 's Gravenhage 1911—'18. 4 dln. krtn. tabn. (Uitgaven van de Directie van den arbeid, 6, 12, 16, 23).

Dl. 1. In de Noordbrabantsche schoenenindustrie. 1911.
Dl. 2. In de venen. 1912.
Dl. 3. In de tabaksnijverheid en eenige andere bedrijfstakken. 1914.
Dl. 4. In onderscheidene bedrijfstakken in verschillende deelen des lands. (Overzicht van het geheele onderzoek).

Manen, Charlotte A. van, Bedrijfsleven en de strijd tegen de armoede in Nederland. 's Gravenhage 1918. tabn. 304 blz. (Uitgaven van het Instituut voor economische geschriften).

Persoonlijk, suggestief werk, dat, onderhoudend en overzichtelijk geschreven, als vrucht van veel eigen onderzoek in de eerste plaats uiteenzet hoe de arbeiders in eigen milieu streven naar vastheid van bestaan en verheffing van sociale positie (vakbeweging, loonstrijd, verzekeringen, enz.), vervolgens wat zij in samenwerking met anderen hiervoor doen of anderen voor hen doen (arbeidsbemiddeling, vakopleiding, werkverschaffing, enz.); daarna worden eenige bedrijfsvormen besproken en de toestand der arbeiders hierin. Het tweede deel behandelt den toestand der bedrijfsloozen (armen, bedelaars, enz.) en den strijd tegen de armoede door de organen van armenzorg.

Ankersmit, J. F., Arbeiderslevens. Amsterdam [1919]. VIII, 93 blz. (Socialistische bibliotheek).

Rapport inzake de arbeidstoestanden in de bruinkoolindustrie. ['s Gravenhage 1920]. afbn. tabn. [115] blz.

Andere landen

Engels, Fr., The condition of the working class in England in 1844. With preface written in 1892. Transl. by Florence Kelley Wischnewetszky. London 1892. XIX, 298 blz.

Bowley, A. L., Wages in the United Kingdom in the nineteenth century. Notes for the use of students of social and economic questions. Cambridge 1900. tabn. VI, 148 blz.

Green, F. E., A history of the English agricultural labourer, 1870—1920. London 1920. tabn. X, 356 blz.

Rowntree, B. S., Land and labour. Lessons from Belgium. London 1911. afbn. krtn. XX, 633 blz.

Conditions, Les, du travail dans la Russie des Soviets. Questionnaire méthodique et bibliographie, preparés pour une mission d'enquête en Russie [par le] Bureau international du travail. Paris 1920. [453] blz.

Uitvoerig gedocumenteerd en uiterst objectief overzicht van den sociaalpolitieken toestand der Sowjet-republiek, bewerkt op grond van authentieke bescheiden der Bolschewiki. Bestemd als leiddraad voor de leden der enquêtecommissie naar Rusland van het Internationaal Arbeidsbureau.

Report [of the] British Labour delegation to Russia, 1920. London 1920. 151 blz.

Schachner, R., Die soziale Frage in Australien und Neuseeland. Jena 1911. krt. VI, 394 blz. (Australien in Politik, Wirtschaft und Kultur, 2).

Manes, A., Das australische Arbeiterparadies in Gefahr. Eine Kriegsbetrachtung. Stuttgart 1918. 50 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 48).

SOCIALE POLITIEK

Algemeen

Berlepsch, Von, Warum betreiben wir die soziale Reform? Nebst einem Bericht über die Tätigkeit der Gesellschaft für soziale Reform im Jahre 1903. Jena 1903. 48 blz. (Schriften der Gesellschaft für soziale Reform, 11).

Borght, R. van der, Grundzüge der Sozialpolitik. Leipzig 1904. bibliogr. XII, 566 blz. (Hand- und Lehrbuch der Staatswissenschaften, I, 15).

Mun, A., Wat willen wij op sociaal gebied? Met een inl. van O. van Nispen tot Sevenaar. Leiden 1905. 66 blz. (Sociale studiën, I, 1).

Zwiedeneck-Südenhorst, O. von, Sozialpolitik. Leipzig 1911. VII, 450 blz. (Teubner's Handbücher für Handel und Gewerbe).

Nederland

Jaarboek, Sociaal, voor Nederland. Onder red. van P. J. M. Aalberse, J. W. Albarda, Mej. J. van Anrooy, P. A. Diepenhorst, D. van Embden en H. Ch. G. J. van der Mandere. Leiden 1918—'19. 2 dln. afbn.

Gids voor armenzorg en maatschappelijken steun in Nederland. Samengesteld in opdracht van de Algemeene Armencommissie. Rotterdam 1919. XXVI, [500] blz.

Vergeleken bij de in 1899 verschenen „Gids der Nederl. Weldadigheid" heeft deze nieuwe gids, hoewel veel beknopter van omvang toch een veel wijdere strekking, daar zij zich niet beperkt tot de z.g. „bedeelende armenzorg". Na een schematisch overzicht, waarin de verschillende instellingen in hoofdstukken bijeengegroepeerd zijn met voorafgaande inleidende beschouwingen, volgt een afzonderlijke beschrijving van elk der genoemde instellingen. Zuiver plaatselijke instellingen zijn niet opgenomen.

Duitschland

Günther, A., Deutsche und französische Sozialpolitik. Ein Beitrag zum sozialpolitischen Programm des Friedenskongresses und des Völkerbundes. München 1919. 88 blz.

Hirsch, P., Aufgaben der deutschen Gemeindepolitik nach dem Kriege. Verfassungs- und Verwaltungsfragen. Finanzwesen. Armen- und Waisenpflege. Arbeitslosenfürsorge. Schul- und Bildungswesen. Berlin 1917. 106 blz. (Sozialwissenschaftliche Bibliothek, 2).

Jahrbuch, Kommunales. Herausg. von H. Lindemann, R. Schwander [und] A. Südekum. Jrg. VI, 1913—'14. Jena 1914. XIII, 853 blz.

Jahrbuch, Kommunales. Kriegsband. Jena 1919. VII, 532 blz.

SOCIALE WETGEVING

Algemeen

Arbeiterschutz, herausg. von J. Jastrow. Berlin 1912. VIII, 202 blz. (Textbücher zu Studien über Wirtschaft und Staat, 2).

Schiff, W., Der Arbeiterschutz der Welt. Eine Uebersicht der Arbeiterschutz-Vorschriften aller Länder. Mit einem Anhang über die neuere Entwicklung des nationalen Arbeiterschutzes, über den Arbeiterschutz im Friedensvertrag von Versailles und über die Erste internationale Arbeitskonferenz in Washington. Tübingen 1920. XI, 487 blz. (Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Erg. Heft, 16).

Conférence internationale du travail de Washington. [Résumé historique, projets et recommandations adoptés]. [Paris 1920]. 24 blz. (Suppl. du Bulletin du Ministère du travail).

Verslag, Beknopt, van het verhandelde op de Internationale Arbeidsconferentie te Washington 1919, benevens de Nederlandsche vertaling der aangenomen ontwerp-verdragen en aanbevelingen. 's Gravenhage 1920. 30 blz. (Bijv. van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek).

Verslag, Beknopt, van het verhandelde op de Internationale Zeeliedenconferentie te Genua 1920, benevens de Nederlandsche vertaling der aangenomen ontwerp-verdragen en aanbevelingen. 's Gravenhage 1920. 59 blz. (Bijv. van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek).

Verslag, Beknopt, van de derde Internationale Arbeidsconferentie, gehouden te Genève, 1921. Met Nederlandsche vert. van de aangenomen ontwerp-verdragen en aanbevelingen. 's Gravenhage 1921. 36 blz. (Bijv. van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek).

Lowe, B. E., The international protection of labor. New York 1921. bibliogr. XLIII, 439 blz.

Nederland

Diepenhorst, P. A., De Nederlandsche arbeidswetgeving. Dl. I. Utrecht 1921. 228 blz.

Het eerste werk, dat den tegenwoordigen stand der Nederlandsche arbeidswetgeving weergeeft. Schrijver, hoogleeraar aan de Vrije Universiteit, laat de behandeling der Nederlandsche wetgeving voorafgaan door een schets van de ontwikkeling der internationale arbeidswetgeving en de denkbeelden dienaangaande. Dan is in dit deel nog opgenomen de arbeidersbescherming en arbeidersbeveiliging, terwijl het tweede deel de rechtspositie van den arbeider en de sociale verzekering zal behandelen. Een practisch, zeer bruikbaar werk, niet alleen voor studeerenden, maar tevens voor bedrijfsleiders en de ambtenaren, die met de uitvoering van deze wetgeving zijn belast.

Caron, G. W., De arbeidswet 1919. Practische handleiding ten dienste van werkgevers, werknemers, bestuurderen van vereenigingen, ambtenaren, belast met het toezicht op de naleving der arbeidswet 1919, rijks- en gemeentepolitie, kon. marechaussee, enz. Deventer 1921. VII, 202 blz.

Practische en overzichtelijke uiteenzetting van de bepalingen der arbeidswet en in het bijzonder van het voor de bij de wet betrokkenen belangrijke arbeidsbesluit. Zoowel door de indeeling der stof als door de overzichten en registers een zeer bruikbaar handboek. Door schrijvers werkkring bij de arbeidsinspectie mag worden aangenomen, dat zijn interpretatie de officiëele min of meer zal nabijkomen.

Hes, B., Het arbeidscontract. (Wet tot wijziging en aanvulling van de bepalingen in het B. W. omtrent huur van dienstboden en werklieden). Groningen 1907. XVI, 192 blz.

Meyers, E. M., De arbeidsovereenkomst. (Wet van den 13 Juli 1907, Stbl. 193). Met inleiding en aanteekeningen. 2[e] herz. dr. Haarlem 1912. [267] blz.

Verslag, Centraal, der Arbeidsinspectie in het Koninkrijk der Nederlanden over 1907 enz. 's Gravenhage 1909 enz.

Duitschland

Dawson, W. H., Bismarck and state-socialism. An exposition of the social and economic legislation of Germany since 1870. London 1891. XII, 170 blz.

Kaskel, W., Das neue Arbeitsrecht. Systematische Einführung. Berlin 1920. XVI, 323 blz.

Systematische samenvatting en bewerking van het nieuwe Duitsche arbeidsrecht, van objectief, wetenschappelijk standpunt, bedoeld als hulpmiddel bij de studie en toepassing in de praktijk. Niet opgenomen zijn de sociale verzekeringswetten en de bepalingen op het gebied der sociale voorzorg.

Engeland

Hutchins, B. L., and A. Harrison, (Mrs. F. H. Spencer), A history of factory legislation. With a preface by S. Webb. 2nd rev. ed. London 1911. bibliogr. XVI, 298 blz. (Studies in economics and political science).

Tillyard, F., Industrial law. London 1916. XX, 626 blz.

Andere landen

Wetboek, Russisch, van den arbeid. Amsterdam 1920. 32 blz. (Sovjet-Wetten, 1).

Commons, J. R., and J. B. Andrews, Principles of labor legislation. Prepared in co-operation with the American Bureau of industrial research. [2nd rev. ed.]. New York [1920]. bibliogr. XII, 559 blz. (Harper's citizens series).

SOCIALE VERZEKERING

Nederland

Verslag omtrent den Staat der Rijksverzekeringsbank en hare werkzaamheden over 1900 enz. Amsterdam 1901 enz.

Handleiding, Practische, voor de sociale verzekeringswetgeving. Invaliditeitswet, vrijwillige ouderdomsverzekering, ziektewet, radenwet, ongevallenwet. Samengesteld door A. W. Beekman, E. Boekman, W. J. J. Bronkhorst, P. L. Gerritse, N. Ploegsma, Joh. H. Straub, A. G. C. Tielrooy en T. J. G. Tulfer. Amsterdam 1919. 237 blz.

Eden, P. H. van, Invaliditeitswet en arts. Haarlem 1919. bibliogr. 99 blz.

Schrijver, medisch adviseur der Rijksverzekeringsbank, geeft een beknopte, duidelijke, gemakkelijk leesbare uiteenzetting van de voornaamste zaken, die voor artsen van belang kunnen zijn, van de 3 Dec. 1919 in werking getreden invaliditeitswet. Bevat opgave van Duitsche literatuur.

Groeneveld, H. W., en G. J. Stemberg, De invaliditeitswet. Alphen a. d. Rijn 1920. XCLIV, 387 blz.

Een bewerking van de invaliditeitswet, bedoeld in de eerste plaats als practisch handboek voor hen, die zich op de hoogte willen stellen van de bepalingen der wet, maar ook als studieboek. Naast een duidelijke uiteenzetting van het systeem der wet zijn de artikelen afzonderlijk toegelicht. Een alfabetisch register vergemakkelijkt de raadpleging.

Bepalingen, De, der ongevallenwet, uiteengezet door H. Smissaert. 's Gravenhage 1901. 98 blz. (Uitg. van de Vereen. van Nederl. werkgevers).

Pelster, H. J. W., Ongevallenverzekering. Eene inleiding tot de studie van wetten betreffende de schadevergoeding aan werklieden ter zake van bedrijfsongevallen, in het bijzonder tot de studie van de Nederlandsche wet. Leiden 1906. 56 blz. (Sociale studiën, II, 2).

Groeneveld, H. W., De ongevallenwet 1901. Bespreking van het stelsel dier wet, van hare begrippen en bijzondere voorschriften. Amsterdam [1911]. 378 blz. (Uitg. v. d. Vereeniging van ambtenaren bij de Rijksverzekeringsbank).

Verzekering tegen werkloosheid. Rapport betreffende den stand en de ontwikkeling der werkloosheidsverzekering en over eene van rijkswege te treffen regeling. Uitgebracht door eene commissie, ingesteld door het bestuur van het Ned. Verbond van Vakvereenigingen. [Amsterdam] 1914. tabn. 244 blz.

Andere landen

Arbeiterversicherung, Die, im Auslande. Bearb. von Zacher. Berlin 1898—1908. 5 dln.

Schmittmann, B., Führer durch die deutsche Sozialversicherung in ihrer Gestaltung nach dem Kriege. 2e erw. Aufl. Düsseldorf 1920. VI, 191 blz.

Versicherungsgesetze, Englische nationale, 1911 und 1913. Wien 1918. IX, 175 blz. (Sonderheft vom Bulletin des internationalen Arbeitsamtes).

KAMERS VAN ARBEID. SCHEIDSGERECHTEN

Nederland

Overzicht van de verslagen der Kamers van arbeid over 1915 enz. 's Gravenhage 1917 enz.

Duitschland

Bahr, R., Gewerbegericht, Kaufmannsgericht, Einigungsamt. Ein Beitrag zur Rechts- und Sozialgeschichte Deutschlands im XIX Jahrhundert. Leipzig 1905. XI, 180 blz. (Staats- und sozialwissenschaftl. Forschungen, XXIII, 5).

Potthoff, H., Die Vertretung der Angestellten in Arbeitskammern. Jena 1905. 47 blz. (Schriften der Gesellschaft für soziale Reform, 19).

Vorschläge zur Gestaltung der Arbeitskammern in Deutschland. Zehn Gutachten, dem Ausschuss der Gesellschaft für soziale Reform erstattet. Jena 1906. 68 blz. (Schriften der Gesellschaft für soziale Reform, 21).

Andere landen

Gilman, N. P., Methods of industrial peace. Boston 1904. X, 436 blz.

Lloyd, H. D., A country without strikes. A visit to the compulsory arbitration court of New Zealand. With introd. by W. P. Reeves. New York 1900. XIV, 183 blz.

Barnett, G. E., and D. A. McCabe, Mediation, investigation and arbitration in industrial disputes. New York 1916. VIII, 209 blz.

GESCHIEDENIS DER ARBEIDERSBEWEGING

Nederland

Bijmholt, B., Geschiedenis der arbeidersbeweging in Nederland. Amsterdam 1894. [787] blz.

Smits, H., De Nederlandsche arbeidersbeweging in de 19e eeuw. Met een voorrede van H. Spiekman. Rotterdam 1902. [VIII], 284 blz.

Vliegen, W. H., De dageraad der volksbevrijding. Schetsen en tafreelen uit de socialistische beweging in Nederland. Amsterdam 1905. 2 dln. 1 bd. portrn.

Bruine, J. R. Slotemaker de, De arbeidersbeweging. Een studie-handleiding. Utrecht 1920. bibliogr. 99 blz.

Hoewel van christelijk standpunt is deze handleiding zoo objectief geschreven, dat zij ook door andersdenkenden met vrucht gebruikt kan worden. Voor het socialisme zal een afzonderlijke handleiding worden samengesteld.

Duitschland

Ashley, W. J., The progress of the German working classes in the last quarter of a century. London 1904. krtn. XIII, diagrammen. 164 blz.

Ashley, W. J., Das Aufsteigen der arbeitenden Klassen Deutschlands im letzten Vierteljahrhundert. (Aus dem Englischen). Tübingen 1906. krtn. diagrammen. XIII, 152 blz.

Bernstein, E., Die Geschichte der Berliner Arbeiterbewegung. Ein Kapitel zur Geschichte der deutschen Sozialdemokratie. Berlin 1907—'10. 3 dln. afbn. portrn. facs.

Engeland

Davidson, J. M., The annals of toil: being labour-history outlines, Roman and British. London 1899. portr. XII, 494 blz.

Bloomfield, M., The new labour-movement in great Britain. Management and men. London [1920]. XV, 591 blz.

Frankrijk

Levasseur, E., Histoire des classes ouvrières et de l'industrie en France avant 1789. 2e éd. entièrement ref. Paris 1900—'01. 2 dln.

Levasseur, E., Histoire des classes ouvrières et de l'industrie en France de 1789 à 1870. 2e éd. entièrement ref. Paris 1903—'04. 2 dln.

Weill, G., Histoire du mouvement social en France. 1852—1910. 2e éd. ref. Paris 1911. 531 blz. (Bibliothèque d'histoire contemporaine).

Andere landen van Europa

Rabinowitz, Sonja, Zur Entwicklung der Arbeiterbewegung in Russland bis zur grossen Revolution von 1905. Berlin 1914. 97 blz.

Berghoff-Ising, F., Die sozialistische Arbeiterbewegung in der Schweiz. Ein Beitrag zur Geschichte der sozialen Bewegung in den letzten dreissig Jahren. Leipzig 1895. VI, 415 blz.

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Ely, R. T., The labor movement in America. New York [1888]. XIII, 383 blz.

Sartorius von Waltershausen, A., Der moderne Sozialismus in den Vereinigten Staaten von Amerika. Berlin 1890. bibliogr. XII, 422 blz.

Hillquit, M., Geschichte des Sozialismus in den Vereinigten Staaten. [Aus dem Englischen]. Stuttgart 1906. XVI, 358 blz. (Internationale Bibliothek, 39).

VAKBEWEGING. ARBEIDERSORGANISATIE

Algemeen

Kulemann, W., Die Berufsvereine. 2e neu bearb. Aufl. der „Gewerkschaftsbewegung". Jena 1908—'13. 6 dln.

Louis, P., Le syndicalisme européen. Paris 1914. III, 311 blz.

Nederland

Diemer, H., Politiek en sociale beweging. Rotterdam 1918. 166 blz.

Schrijver, voorman uit de Protestantsch Christelijke vakbeweging, geeft, zich stellend op Christelijk standpunt, een uiteenzetting van wezen en doel van staat en maatschappij, een korte geschiedenis en overzicht der verschillende groepeeringen in de vakbeweging en hare verhouding tot de politieke partijen. Hij pleit voor een samengaan van de R. Kath. en Prot. Chr. arbeiders buiten de eigenlijke politiek om : door persoonlijk lidmaatschap van de politieke partijen moeten de arbeiders sociale politiek voeren.

Tempel, J. van den, De Nederlandsche vakbeweging en haar toekomst. Feiten en beschouwingen. 2e herz. en verm. dr. Rotterdam [1919]. XII, 209 blz.

Schrijver, oud-secretaris van het Ned. Verbond van Vakvereenigingen, overtuigd van de toekomstige beteekenis der vakorganisatie, geeft een beknopt en duidelijk overzicht van de ontwikkeling van de Nederl. vakbeweging, hare samenstelling, werkwijze en doeleinden.

Schreuder, J. C., Het bedrijf als grondslag der arbeidersorganisatie. Amsterdam 1920. 183 blz. (Diss.).

Duitschland

Umbreit, R., 25 Jahre deutscher Gewerkschaftsbewegung, 1890—1915. Erinnerungsschrift zum fünfundzwanzigjährigen Jubileum der Begründung der Generalkommission der Gewerkschaften Deutschlands. Berlin 1915. afbn. [IV], 184 blz.

Weber A., Der Kampf zwischen Kapital und Arbeit. Gewerkschaften und Arbeiterverbände in Deutschland. 2e neubearb. Aufl. Tübingen 1920. XIX, 448 blz.

Betriebsrätegesetz vom 4 Februar 1920, nebst der Wahlordnung und den Ausführungsverordnungen des Reichs und Preussens. [Herausg.] von A. G ü n t h e r. Berlin 1920. 166 blz. (Guttentag'sche Sammlung deutscher Reichsgesetze, 138b).

Schulz, H., Wahl und Aufgaben der Betriebsräte, der Arbeiterräte und der Angestelltenräte sowie der Betriebsobleute. Gemeinverständliche Erläuterung des Betriebsrätegesetzes und seiner Wahlordnung. Berlin 1920. VI, 167 blz.

Engeland

Howell, G., Trade unionism, new and old. 2nd ed. London 1894. XV, 235 blz. (Social questions of to-day).

Webb, S., and B e a t r i c e W e b b, The history of trade unionism. rev. ed. London 1920. XVIII, 784 blz.

Deze nieuwe druk van het bekende standaardwerk der beide kenners van het Engelsche vakvereenigingswezen is geheel tot heden bijgewerkt en bevat afzonderlijke hoofdstukken over den groei der trade unions van 1890—1920, de plaats, die zij langzamerhand in den staat zijn gaan innemen en de politieke organisatie, die zich eruit ontwikkeld heeft. Een onmisbaar boek voor vakvereenigingsleiders en hen, die het moeten worden; ook voor leeken belangwekkend.

Webb, S., en B e a t r i c e W e b b, Geschiedenis van het Britsche vakvereenigingswezen. [Uit het Engelsch] door H. P o l a k. Amsterdam 1900. krt. 443 blz.

Webb, S., Theorie en praktijk van het Britsche vakvereenigingswezen. [Uit het Engelsch] door H. P o l a k. Amsterdam 1903. 2 dln.

Zimmermann, W., Gewerbliches Einigungswesen in England und Schotland. Bericht der Studienkommission der Gesellschaft für soziale Reform. Jena 1906. 112 blz. (Schriften der Gesellschaft für soziale Reform, 22).

Humphrey, A. W., A history of labour representation. London 1912. XXI, 198 blz.

Cole, G. D. H., An introduction to trade unionism. London [1918]. bibliogr. VI, 128 blz. (Trade union series, 4).

Een practisch vakvereenigingsman geeft hierin met groote kennis van feiten en toestanden eerst een beeld van de uitgebreidheid der trade unions, vervolgens van hunne inwendige organisatie en daarna van de belangrijke kwesties en strijdpunten in deze vereenigingen, b.v. ten opzichte van loonregeling, verhouding tot werkgevers, staat en wet.

Webb, S., and B e a t r i c e W e b b, Industrial democracy. London 1919. bibliogr. LXI, 929 blz.

Cole, G. D. H., The world of labour. A discussion of the present and future of trade unionism. 4th ed. London 1920. XLI,443 blz.

O'Brien, G., Labour organization. London [1921]. statistieken. XI, 182 blz.

Frankrijk

Saint-Léon, E. M., Histoire des corporations de métiers. Depuis leurs origines jusqu'à leur suppression en 1791; suivie d'une étude sur l'évolution de l'idée corporative au XIX siècle et sur les syndicats professionnels. 2e éd. rev. Paris 1909. XXIII, 795 blz.

Louis, P., Histoire du mouvement syndical en France, 1789—1910. 2e éd. Paris 1911. VIII, 282 blz.

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Groat, G. G., An introduction to the study of organized labor in America. New York 1916. XV, 494 blz.

Hoxie, R. F., Trade unionism in the United States. With an introd. by E. H. Downey. New York 1917. XXXVII,426 blz.

Het vakvereenigingswezen, dat volgens schrijver niet een op zich zelf staand verschijnsel is, maar verklaard moet worden in het verband der maatschappelijke ontwikkeling, wordt in dit boek beschouwd in zijn algemeen karakter en naar de typen der vakvereenigingen. Na een kort historisch overzicht en een uiteenzetting der tegenwoordige unions worden de problemen in het unionisme besproken : het doel en de werkwijze, het revolutionnaire element, de positie der leiders, de organisatie, de werkzaamheid van den staat op dit gebied, terwijl ook aan „scientific management" eenige hoofdstukken worden gewijd. Breed opgezette wetenschappelijke arbeid van groote beteekenis, na schrijvers dood gedeeltelijk naar zijn eigen aanteekeningen, gedeeltelijk naar die van zijn leerlingen, uitgegeven.

WERKGEVERSORGANISATIE

Organisatie, De, van werkgevers. Verslag, uitgebracht door de commissie ter bestudeering van werkgeversvereenigingen, [benoemd door de] Vereeniging van Nederlandsche werkgevers. Dl. I. Duitschland. 's Gravenhage 1907. statistieken. IX, 237 blz.

Triebels, M., De leiding en de organisatie van het collectief overleg in de metaalnijverheid. Amsterdam [1918]. grafieken. 63 blz. (Uitg. van de Vereeniging van Nederlandsche Werkgevers).

Frisch gestelde voordracht van een verlicht werkgever, die „den polsslag van den tijd voelt", en de werkgevers aanspoort zich te organiseeren. Aan de hand van tal van grafische voorstellingen wordt aangetoond, hoe stevig de organisatie der arbeiders in elkaar zit en deze als navolgenswaardig voorbeeld nemend, een richtsnoer gegeven voor een wijze van organisatie voor werkgevers.

MIDDENSTANDSVRAAGSTUK

Nolthenius, R. P. J. Tutein, Middenstandskernen. Amsterdam [1907]. [VI], 299 blz.

Perwolf, E., Erwerb und Einkommen im Zukunftsstaate. Ein Mittelstandsprojekt. Mit Anhang : Schätzung des Volkseinkommens und Volksvermögens in Oesterreich. Wien 1909. statistieken. VI, 150 blz.

Günther, A., Lebenshaltung des Mittelstandes. Statistische und theoretische Untersuchungen zur Konsumtionslehre. Mit einem Beitrag von H. Neumann, [Die Lebensführung einer Mittelstandsfamilie in Friedens- und Kriegsjahren]. München

1920. tabn. statistieken. XII, 177 blz. (Schriften des Vereins für Sozialpolitik, 146[II]).

Verslag der werkzaamheden van den Middenstandsraad over het jaar 1919 enz. 's Gravenhage [1920] enz.

Verslag over het derde Internationale Middenstandscongres, gehouden te München 1911. ['s Gravenhage] 1912. 20 blz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel, 1912, nr. 2).

Kellenaers, A., Het handboek voor den middenstand. Haarlem 1919. IX, 284 blz.

Schrijver, journalist en warm verdediger van de belangen van den middenstand, bespreekt in dit beredeneerd handboek, na een kort overzicht van het vraagstuk, alles, wat de georganiseerde middenstand in Nederland en elders reeds zelve tot stand heeft gebracht of nog tot stand kan brengen en behandelt in zijn tweede deel de plichten, die de overheid nog ten opzichte van den middenstand dient te vervullen.

Meuwsen, J. S., en J. Nouwens, Middenstandsorganisatie en -coöperatie in Oostenrijk-Hongarije Rapport aan de Koningin betreffende eene studiereis, vanwege de staatscommissie voor den middenstand. 's Gravenhage 1910. 486 blz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel, 1910, nr. 1).

COÖPERATIE

(Zie ook : Economische ontwikkelings- en organisatie vormen, blz. 37)

Holyoake, G. J., The co-operation movement to-day. 6th ed. London [1912]. VIII, 204 blz.

Muijlwijk, J. J. van, en D. A. Sloos, Neutraliteit in de coöperatie. Pro en contra. ['s Gravenhage 1916]. 2 dln. (Uitg. van den Nederlandschen coöperatieven Bond).

Vandervelde, E., Neutrale en socialistische coöperatie. Vert. uit het Fransch door J. J. van der Velde. Amsterdam 1917. VIII, 128 blz.

Helder, duidelijk betoog, ter verdediging van de socialistische coöperatie, gebaseerd op een studie, waarin schrijver uitvoerig nagaat de verhouding van de coöperatie tot het socialisme ten tijde van Owen, Buchez, L. Blanc enz., daarna van de Rochdale pioneers en eindelijk van de Marxisten, om ten slotte het denkbeeld te bespreken om de coöperatie in dienst te stellen van het socialisme (het eerst bewust uitgevoerd door de Gentsche „Vooruit").

Woolf, L. S., Co-operation and the future of industry. London [1918]. 141 blz.

Poisson, E., La république coopérative. Paris 1920. X, 256 blz.

Met kennis van zaken en groote overtuiging geschreven deskundige uiteenzetting van het utopische plan de geheele maatschappij coöperatief in te richten. Het verschil van de coöperatieve organisatie met de socialistische en de

nadeelen der tegenwoordige productiewijze (gericht op het belang van den producent, en niet van den consument) worden in 't uitgebreide aangegeven.

Totomiantz, V. Th., Anthologie coopérative. Guide théorique et pratique de la coopération de consommation, de production et de crédit agricole. Paris [1921]. X, 253 blz. (Bibliothèque économique et sociale).

Schrijver, Armeniër van geboorte, leider van de Russische coöperatieve beweging, vroeger hoogleeraar in de economie te Moscou, geeft in dit boek een bloemlezing uit werken over coöperatie van verschillende economen in de 19e en 20e eeuw. De in 1919 verschenen Russische tekst is ten behoeve van de coöperatieve beweging in Frankrijk in het Fransch bewerkt.

Woolf, L. S., Socialism and co-operation. London [1921]. 129 blz.

Goedhart, G. I. D. C., De coöperatieve verbruiksvereeniging. Zwolle 1914. XXII, 75 blz. (Uitgaven van het Centraal Bureau voor sociale adviezen, 10).

Harris, E. P., Co-operation, the hope of the consumer. New York 1919. portr. XXII, 328 blz.

Sonnichsen, A., Consumer's co-operation. New York 1919. XIX, 223 blz.

Korte, samenvattende geschiedenis van de coöperatieve beweging in verschillende landen van Europa en in de Vereenigde Staten, gevolgd door een duidelijk geschreven verdediging en aanbeveling van Amerikaansch standpunt van de coöperatie als factor voor reconstructie en democratiseering van het bedrijfsleven.

Gide, Ch., Les sociétés coopératives de consommation. 3e éd. réf. et augm. Paris 1917. bibliogr. XIII, 354 blz.

Webb, S., and Beatrice Webb, The consumers' co-operative movement. London 1921. XV, 504 blz.

Uitnemende beschrijving van den tegenwoordigen stand van de zeer belangrijke en een voorname plaats in het economisch leven innemende Engelsche coöperatie, van haar verhouding tot geëmployeerden en hun vakvereenigingen, van den invloed van den oorlog op deze beweging en de verwachtingen voor de toekomst.

Jaarboekje van den Centralen Bond van Nederlandsche verbruikscoöperaties. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1921 enz.

Gedenkboek bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Coöperatieve Winkelvereeniging van het district 's Gravenhage der Vereeniging „Eigen Hulp", samengesteld door J. H. Boudewijnse. 's Gravenhage 1903. afbn. portrn. 128 blz.

Gegevens, Statistische, omtrent de Nederlandsche verbruikscoöperatie, hare werkzaamheden en resultaten over de jaren 1912—'14, met tabellarisch overzicht betreffende de kleinhandelsvereenigingen van 1864—1913 en van de groothandelsvereenigingen van 1882—1914. 's Gravenhage 1915. 119 blz. (Ned. Coöp. Bond, uitg. op statistisch gebied, 1).

Crüger, H., Grundriss des deutschen Genossenschaftswesens. Leipzig 1908. bibliogr. 130 blz. (Handelshochschul-Bibliothek, 3).

Wygodzinsky, W., Das Genossenschaftswesen in Deutschland. Leipzig 1911. VI, 287 blz.

Fay, C. R., Co-operation at home and abroad. A description and analysis. With a supplement on the progress of co-operation in the United Kingdom, 1908—'18. 2nd ed. London 1920. XVI, 447 blz.

Uitvoerige beschrijving van de coöperatie op verschillend gebied in eenige landen van Europa, welke echter slechts gaat tot 1908. Alleen van Engeland is in een appendix de geschiedenis van 1908—'18 gegeven.

Potter, Beatrice, [Mrs. Sidney Webb], The co-operative movement in Great Britain. [9th ed.]. London [1920]. X, 250 blz. (Social science series).

Boissevain, R. J. G., Landbouwcoöperatie in Frankrijk, een voorbeeld ter navolging. Amsterdam 1897. 224 blz. (Diss.).

Faber, H., Co-operation in Danish agriculture. An English adaptation of „Andelsbevoegelsen i Danmark" by H. Hertel. With a foreword by E. J. Russell. London 1918. XXII, 176 blz.

Apostol, P., L'artèle et la coopération en Russie. Son histoire, son état actuel. Paris 1899. bibliogr. III, 201 blz.

Stencel-Lensky, Z., Co-operation in Soviet Russia. London 1920. 53 blz. (Joint Committee of Russian co-operative organisations in London).

Bekker, G., Le mouvement coopératif en Russie et la renaissance de la Russie. Préface de L. de Brouckere. Adaption française par Jeanne Colin. Bruxelles 1921. [XI], 175 blz. (Instituts Solvay. Travaux de l'Institut de sociologie).

VOLKSHUISVESTING

Eberstadt, R., Handbuch des Wohnungswesens und der Wohnungsfrage. 3e umgearb. und erw. Aufl. Jena 1917. afbn. 690 blz.

Beusekom, H. G. van, Beschouwingen over den woningnood. Rotterdam 1920. afbn. tabn. bibliogr. 352 blz.

Tallooze technische en economische gegevens van den woningdienst der groote steden, van het woningcongres, enz. zijn grondig verwerkt, voorbeelden van goede en minder geslaagde oplossingen van volkswoningbouw worden aangehaald en verschillende wegen ter verbetering van den woningtoestand aangegeven. Interessante studie voor ieder, die belang stelt in de volkshuisvesting.

Clarke, J. J., The housing problem, its history, growth, legislation and procedure. London 1920. XIX, 544 blz.

Handleiding voor woningbouwvereenigingen. 4e dr. bew. door H. C. A. Henny, D. Hudig en Th. Limperg Jr. Zwolle

1919. tabn. modellen. IX, 292 blz. (Uitgaven van het Centraal Bureau voor sociale adviezen, 9).

Van dit bekende werk, aanvankelijk alleen door Hudig en Henny, is de 4e druk voor het gedeelte der boekhouding mede bewerkt door den Heer Limperg, die op zich nam dit gedeelte aldus te bewerken, dat de beginselen van boekhouding dezelfde zouden zijn als die, welke door hem bij het verleenen van advies aan vereenigingen, behoorend tot den Nationalen Woningraad, worden gevolgd.

Hudig, D., Adviesbureaus voor bouwvereenigingen. Amsterdam 1919. 47 blz. (Uitgave van den Nationalen Woningraad).

Verslag van de commissie van onderzoek naar de toestanden in het bouwbedrijf. Uitg. door het Department van arbeid. 's Gravenhage 1921—'22. 2 dln. tabn.

Dl. 1. Bouwterrein, arbeidsvoorwaarden en bedrijfsleiding bij den bouw. 1921.

Dl. 2. De prijsvorming van bouwmaterialen en de technisch-economische opzet van den bouw. 1922.

Richter, Claire, Das Oekonomiat. Hauswirtschaftlicher Grossbetrieb als Selbstzweck. Berlin 1919. bibliogr. 128 blz.

MIGRATIE

Jaarverslag van de Nederlandsche Vereeniging Landverhuizing, over 1917 enz. 's Gravenhage [1918] enz.

Warne, F. J., The tide of immigration. New York 1916. afbn. IX, 388 blz.

Articles, Selected, on immigration, comp. by Edith M. Phelps. New York 1920. bibliogr. XI, 370 blz. (The handbook series).

Verzameling van een reeks van artikelen van verschillende auteurs pro en contra beperking van de immigratie in de Vereenigde Staten, om hierdoor te komen tot een vaste immigratie-politiek. Het boek is verdeeld in twee deelen: „Restriction of immigration" en „Asiatic immigration". Beide deelen geven een goed overzicht over de op dit gebied reeds verschenen literatuur.

Kellor, F., Immigration and the future. New York [1920]. XV, 276 blz.

VI. OORLOGSECONOMIE. RECONSTRUCTIE

OORLOGSECONOMIE

(Zie ook : Geldwezen en de oorlog, blz. 103)

Algemeen

Laughlin, J. L., Credit of the nations. A study of the European war. New York 1918. afbn. XII, 406 blz.

Barron, C. W., War finance, as viewed from the roof of the world in Switzerland. Boston 1919. XII, 368 blz.

Willisen, Von, Begriff und Wesen des Wirtschaftskrieges. Jena 1919. 62 blz. (Abhandlungen des staatswissenschaftlichen Seminars zu Jena).

Koch, W., Handelskrieg und Wirtschaftsexpansion. Ueberblick über die Massnahmen und Bestrebungen des feindlichen Auslandes zur Bekämpfung des deutschen Handels und zur Förderung des eigenen Wirtschaftslebens. Jena 1917. VIII, 283 blz.

Wirtschaftskrieg, Der. Die Massnahmen und Bestrebungen des feindlichen Auslandes zur Bekämpfung des deutschen Handels und zur Förderung des eigenen Wirtschaftslebens. Herausg. vom Kön. Institut für Seeverkehr und Weltwirtschaft an der Universität Kiel. Abt. I—V. Jena 1917—'19.

Dl. 1. England, bearb. von E. Schuster und H. Wehberg. 1917.
Dl. 2. Russland, bearb. von A. von Vogel. 1918.
Dl. 3. Japan, bearb. von L. Ulrich. 1917.
Dl. 4. Frankreich, bearb. von H. Curth und H. Wehberg. 1918.
Dl. 5. Vereinigte Staaten von Amerika, bearb. von E. Böhler und H. Wehberg. 1919.

Sécérov, S., Economic phenomena before and after war. A statistical theory of modern wars. London 1919. statistieken. grafieken. bibliogr. VIII, 226 blz. (Studies in economics and political science, 53).

Brodnitz, G., Das System des Wirtschaftskrieges. Tübingen 1920. 192 blz.

Lenz, A., Der Wirtschaftskampf der Völker und seine internationale Regelung. Stuttgart 1920. bibliogr. XVI, 314 blz.

Nederland

Documenten voor de economische crisis van Nederland in oorlogsgevaar. Uitg. door de Afdeeling Documentatie der Koninklijke Bibliotheek met medewerking van het Nederlandsch Registratuurbureau. 's Gravenhage 1914—'17. 4 dln. afbn. krtn.

Treub, M. W. F., Oorlogstijd. Herinneringen en indrukken. 2e dr. Haarlem 1917. 400 blz.

Gargas, S., Kriegswirtschaftliche Probleme in Holland. Dresden 1918. 81 blz. (Bibliothek für Volks- und Weltwirtschaft, 55).

Keller, G., N.O.T., de Nederlandsche Overzee Trustmaatschappij. Haar oorsprong en werkwijze. Met inl. woord door C. J. K. van Aalst. 2e dr. Amsterdam 1916. portr. 50 blz.

Mandere, H. Ch. G. J. van der, De export-centrale (Nederlandsche Uitvoermaatschappij). Schets met aanteekeningen van de totstandkoming en behandeling van de wet, houdende bijzondere maatregelen ten aanzien van het goederenverkeer met het buitenland, ontleend aan de gewisselde stukken en redevoeringen. 2e dr. Amsterdam [1917]. V, 190 blz.

Levensmiddelenvoorziening, De, en het gemeentebestuur van Amsterdam, 1914—'19. Amsterdam 1919. 5 dln.

Verslag van het Algemeen Steuncomité Amsterdam, 1914—'19. Amsterdam 1921. tabn. modellen. 298 blz.

Duitschland

Riesser, J., England und wir. Finanzielle und wirtschaftliche Kriegswirkungen in England und Deutschland. Leipzig 1914. 89 blz.

Sartorius von Waltershausen, A., Das Auslandskapital während des Weltkrieges. Stuttgart 1915. 53 blz. (Finanzwirtschaftliche Zeitfragen, 15).

Volkswirtschaft, Die deutsche, im Kriege. [Mit] Anhang: Wirtschaftliche Gesetze und Verordnungen. Berlin 1915. 2 dln.

Steinmann-Bucher, A., Deutschlands Volksvermögen im Krieg. 2e Aufl. Stuttgart 1916. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 24).

Wirtschaft, Deutsche, im Kriege. [Sechs Aufsätze] herausg. von P. Rohrbach. Berlin [1916]. 99 blz.

Metzel, K., Vermehrung der kleinwirtschaftlichen Erzeugung. Ein Beitrag zur Sicherung der Volksernährung, zur Hebung des Volkswohlstandes und zur Stärkung der Volkskraft in Krieg und Frieden. Leipzig 1917. 2 dln. afbn.
  Dl. 1. Tekst.
  Dl. 2. Atlas.

Schilder, S., Die auswärtigen Kapitalsanlagen vor und nach dem Weltkrieg. Berlin 1918. 53 blz. (Weltwirtschaft und Weltfriede, 4).

Wiedenfeld, K., Staatliche Preisfestsetzung. Ein Beitrag zur Kriegs-Preispolitik. Bonn 1918. 56 blz.

Loeb, E., Wirtschaftliche Vorgänge, Erfahrungen und Lehren im europäischen Krieg. Jena 1918—'19. 3 dln. 1 bd.

Herzog, S., Le plan de guerre commerciale de l'Allemagne. Préface et traduction de A. de Tarlé. Paris 1919. 249 blz. (Bibliothèque politique et économique).

Schrijver publiceerde in 1915, met het oog op een overwinnend Duitschland, dit ingenieuse plan van een Duitschen handelsoorlog. Het boek werd in het Amerikaansch en Fransch vertaald, met voorwoord resp. van den bekenden voedselregelaar Hoover en De Tarlé, om te waarschuwen tegen deze Duitsche methode. In de vertaling gaat, om beter overzicht van den inhoud te krijgen, aan elk hoofdstuk een klein resumé vooraf.

Jastrow, J., Deutschlands Volksvermögen im Kriege. Ein Beitrag zur Frage : Vermögensopfer und Kriegsentschädigung. 2e verm. Aufl. Berlin 1919. 45 blz.

Terhalle, Fr., Freie oder gebundene Preisbildung ? Ein Beitrag zu unserer Preispolitik seit Beginn des Weltkrieges. Jena 1920. VII, 124 blz.

Engeland

Hooker, W. H., Britain's commercial dilemma. London 1917. IX, 169 blz.

Labour, finance and the war. Being the results of inquiries arranged by the section of economic science and statistics of the British Association for the advancement of science, during the years 1915 and 1916. Ed. and with a preface by A. W. Kirkaldy. London [1916]. statistieken. VI, 344 blz.

Industry and finance. War expedients and reconstruction. Being the results of inquiries arranged by the section of economic science and statistics of the British Association for the advancement of science. Ed. by A. W. Kirkaldy. London 1917, 1921. 2 dln. tabn. statistieken.

Dl. 1. During the years 1916 and 1917.
Dl. 2. During the years 1918 and 1919.

Changes in cost of living, 1914—'19. A summary of existing data. Washington 1919. tabn. 79 blz. (Bureau of applied economics. Washington).

Bowley, A. L., Prices and wages in the United Kingdom, 1914—'20. Oxford 1921. statistieken. bibliogr. [XXV], 228 blz. (Economic and social history of the world war, British series, ed. by

the Carnegie endowment for international peace, division of economics and history).

Gedetailleerd overzicht van officiëele en niet-officiëele cijfers, vroeger reeds elders gepubliceerd. Schrijver, bekend statisticus, hoogleeraar in de statistiek aan de Universiteit te Londen, bedoelt een overzicht te geven van de beweging der prijzen (groothandels- en kleinhandelsprijzen) en van die der loonen in de voornaamste industrieën sinds het begin van den oorlog tot den zomer 1920. Het boek, dat geen eigen standpunt inneemt en niet in verklaringen treedt, is een verzameling van materiaal, dat belangwekkende gegevens bevat, b.v. de samenstelling der Engelsche indexcijfers en hun onderlinge vergelijking. De lezing vereischt geen bijzondere voorkennis, maar is uiteraard voor vakkundigen.

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Kellogg, V., and A. E. Taylor, The food problem. New York 1918. XIII, 213 blz.

Carver, T. N., War thrift. New York 1919. 68 blz. (Carnegie endowment for international peace. Preliminary economic studies of the war, 10).

Carver, T. N., Government control of the liquor business in Great Britain and the United States. New York 1919. statistieken. IV, 192 blz. (Carnegie endowment for international peace. Preliminary economic studies of the war, 10).

War labor policies and reconstruction. Ed. by S. McCune Lindsay. New York 1919. IV, 224 blz. (Proceedings of the Academy of political science in the city of New York, VIII, 2).

Willoughby, W. F., Government organization in war time and after. A survey of the federal civil agencies created for the prosecution of the war. New York 1919. XIX, 370 blz.

RECONSTRUCTIE

(Zie ook: Vredesverdrag, blz. 300)

Algemeen

Scott, W. R., Economic problems of peace after war. (Second series). Cambridge 1918. XII, 139 blz.

Friedman, E. M., Labor and reconstruction in Europe. New York 1919. bibliogr. XIX, 216 blz.

Herzog, S., Ueberführung der Industrie zur Friedensarbeit. Bern 1919. 237 blz.

Schrijver, bedrijfs-ingenieur, stelt zich de vraag: hoe krijgen wij de industrie, die vredesarbeid ontwend is, weer aan den gang? Met vragen van maatschappelijke organisatie of arbeiderseischen houdt schrijver zich niet bezig, sociale problemen bestaan voor hem niet, alleen het technisch productieprobleem.

Treub, M. W. F., Vragen van dezen tijd. Haarlem 1919. [IV], 152 blz.

Vijftal reeds elders gepubliceerde opstellen (Staatssocialisme, Vrije bedrijfsorganisatie onder staatstoezicht, Kapitaal, arbeid en verbruiker, Over-

gangsproblemen van nijverheid en handel, De toekomst van handel en nijverheid), waarin schrijver zijne denkbeelden betreffende de tegenwoordige en toekomstige organisatie van het economische leven uiteenzet en terugkeer tot de grootst mogelijke handels- en bedrijfsvrijheid bepleit.

Treub, M. W. F., De economische branding. Haarlem 1920. 96 blz.

Drietal opstellen (La débâcle, Internationale credietverleening, Nederland in de branding), reeds in „Vragen des Tijds" gepubliceerd, waarin schrijver op de gevaarvolle, onzekere economische toestand van Europa en Nederland den nadruk legt.

Vanderlip, F. A., What happened to Europe. New York 1919. XVIII, 188 blz.

Brailsford, H. N., After the peace. London [1920]. 185 blz. (The New era series, 4).

Vlot en suggestief geschreven boek van een bekend Engelsch publicist, in den trant van Keynes, De economische gevolgen van den vrede. In financiëel opzicht minder uitvoerig dan dit, gaat het verder in zijn beschouwingen over het kapitalistische imperialisme en de wereldpolitiek, die het ontstaan van den oorlog en de bepalingen van het vredesverdrag zoozeer hebben beïnvloed.

Brailsford, H. N., Hoe redden wij Europa? Vert. van „After the peace" door J. de Gruyter. Amsterdam 1920. VII, 146 blz.

Zeer leesbare vertaling van het hierboven besproken boek, waarin schrijver verschillende wijzen aangeeft, waarop z. i. Europa nog van den ondergang gered kan worden.

Famine, The, in Europe, the facts and suggested remedies. Being a report of the International economic conference, called by the „Fight the famine Council", by Lord Parmoor, a.o. London 1920. 126 blz.

Nederland

Treub, M. W. F., De economische toekomst van Nederland. Haarlem 1917. VIII, 208 blz.

Schrijver betoogt in beknopten vorm, zonder veel cijfers of theoretische beschouwingen, dat na den oorlog niet komt een tijd van welvaart zonder meer, maar een tijd van moeilijkheden, waarin alleen groote energie en doorzicht welvaart kan brengen. Reeks van overtuigend geschreven artikelen, oorspronkelijk verschenen in de Haagsche Post, Febr.—Nov. 1916.

Verslag van de staatscommissie inzake de duurte. [Rotterdam 1920]. tabn. 140 blz.

Vooys, I. P. de, Duurte en duurtebestrijding. Apeldoorn 1920. 29 blz.

Verslag van de staatscommissie, ingesteld bij Kon. Besluit van 20 December 1920. (Bezuinigings-commissie). [Dl. I, Januari—Augustus 1921]. 's Gravenhage 1921. 107 blz.

Bezuiniging. Verslag van de vergadering, gehouden op Woensdag 16 Nov. 1921, door het departement Amsterdam van de

Nederlandsche Maatschappij van nijverheid en handel. [Amsterdam 1921]. tabn. 15 blz.

Duitschland

Bernhard, G., Uebergangswirtschaft. Berlin 1918. 151 blz.

Koch, P., Der Wirtschaftskrieg und der Wiederaufbau unseres Aussenhandels. Berlin 1919. 156 blz.

Tarlé, A. de, La préparation de la lutte économique par l'Allemagne. Paris 1919. 284 blz. (Bibliothèque politique et économique).

Wege, Neue, zum Aufbau Deutschlands. Herausg. von der „Tat". Jena 1919. 146 blz. (Erstes Beiheft zur Monatschrift „Die Tat").

Wissel, R., Praktische Wirtschaftspolitik. Unterlagen zur Beurteilung einer fünfmonatlichen Wirtschaftsführung. Berlin 1919. 137 blz.

Kessler, G., Der Neuaufbau des deutschen Wirtschaftslebens. Eine akademische Rede. Jena 1920. 27 blz.

Wirtschaft, Neue, herausg. von J. Jastrow. Berlin 1920. VII, 162 blz. (Textbücher zu Studien über Wirtschaft und Staat, 5).

Gutmann, F., Grundsätzliches zum Reparationsplan. Jena 1921. 20 blz.

Zonder in details af te dalen geeft schrijver, hoogleeraar aan de universiteit te Jena, een korte, doch bijzonder heldere uiteenzetting van de moeilijke problemen der Duitsche reconstructie, speciaal van de daarmee in verband staande geld- en financiëele kwesties.

Engeland

Benn, E. J. P., Trade as a science. With introductory preface by Lord Burnham. London [1916]. 184 blz.

Benn, E. J. P., The trade of to-morrow. London 1917. 232 blz.

Peddie, J. T., A national system of economics. With a consideration of the Paris economic resolutions and of their influence on nationality. London 1917. XXIV, 299 blz.

Peddie, J. T., Economic reconstruction. A further development of: A national system of economics. London 1918. VIII, 242 blz.

Kitson, A., Trade fallacies. A criticism of existing methods and suggestions for a reform towards national prosperity. With a preface by F. Stopford. London 1917. XV, 286 blz.

Reconstruction, Industrial. A symposium on the situation after the war and how to meet it. Ed. by H. Carter. London [1917]. XV, 295 blz.

Labour and capital after war. With an introd. by J. H. Whitley, ed. by S. J. Chapman. London 1918. X, 280 blz.

Reports of the departmental committee appointed by the Board of trade, to consider the position of the shipping and shipbuilding industries after the war. London 1918. 156 blz.

Robinson, J. J., National reconstruction. A study in practical politics and statesmanship. London 1918. XII, 155 blz.

Villiers, B., Britain after the peace. Revolution or reconstruction. London 1918. 263 blz.

Williams, E. T., Reconstruction and foreign trade. London [1918]. afbn. krt. 46 blz.

After-war problems. By the Earl of Cromer, a. o., ed. by W. H. Dawson. [4th ed.]. London [1919]. 366 blz.

Limits, The, of state industrial control. A symposium on the present situation and how to meet it. Ed. by H. Carter. London 1919. 292 blz.

Macara, C. W., Social and industrial reform. Some international aspects. 7th ed. enl. Manchester 1919. XVI, 344 blz.

Samenvatting onder een eenigszins wijdschen titel van een aantal in verschillende Engelsche couranten verschenen artikelen. Vooral die over katoen zijn van veel belang, temeer, daar schrijver een in de katoenstreken erkende specialiteit op dit gebied is.

Memorandum on the industrial situation after the war. [Comp. at the instance of] the Garton foundation. rev. and enl. ed. London 1919. 175 blz.

Barker, J. E., Economic statesmanship. The great industrial and financial problems arising from the war. 2nd ed. London 1920. XII, 613 blz.

De eerste helft van dit boek is geschreven in de laatste maanden van den oorlog, een omstandigheid, die op het betoog ook der latere hoofdstukken in de vergroote uitgave van invloed schijnt te zijn geweest. Het werk houdt zich voornamelijk bezig met de economische belangen en belangenpolitiek van Groot Brittannië (vergeleken met die der Vereen. Staten) en ook met die van Frankrijk, Italië en andere landen. Gezichtspunt in belangrijke mate nationalistisch, zelfs militaristisch en protectionistisch.

Powell, F. W., British industrial reconstruction and commercial policies. Washington 1920. 88 blz. (Department of commerce. Special agents series, 193).

Yeaxlee, B. A., An educated nation. London 1920. bibliogr. 80 blz. (The world of to-day, 7).

Frankrijk

l'Avenir de l'expansion économique de la France. Conférences faites au Collège libre des sciences sociales, Décembre

1916 à Avril 1917, par G. Renard, e.a. Paris 1918. 470 blz. (Etudes économiques et sociales, 20).

l'Avenir de la France. Réformes nécessaires, par M. Alphand, e.a. Avantpropos par M. Herbette. Paris 1918. VIII, 568 blz.

Krug, A., Pour la repopulation et contre la vie chère. Paris 1918. XII, 304 blz.

Lallié, N., La guerre au commerce allemand. Préface de E. Wetterlé. L'organisation allemande et ses résultats. Paris 1918. 223 blz.

Privat, M., Si j'étais ministre du commerce. Paris 1918. 196 blz.

Sauvaire-Jourdan, F., La vitalité économique de la France avant et après la guerre. Paris 1918. 272 blz.

Deherme, G., L'argent et la richesse. Les forces à régler. Paris 1919. VIII, 266 blz.

Devèze, A., Aujourd'hui. Étude pour l'après-guerre économique. Nancy 1919. bibliogr. XXIV, 367 blz.

Hauser, H., Frankreichs Handel und Industrie und die Konkurrenz des Auslandes. Generalbericht über die Handels- und Industrie-Enquête der Association national d'expansion économique. Jena 1919. IV, 76 blz. (Kriegswirtschaftliche Untersuchungen aus dem Institut für Seeverkehr und Weltwirtschaft an der Universität Kiel, 16).

Herriot, E., Créer. Paris 1919. 2 dln.

Zeer suggestief geschreven en getuigend van schrijvers groote belezenheid, doet dit boek een beroep op de jonge lieden van Frankrijk tot reconstructie en opbouw van hun land. Vrijwel alle maatschappelijke vraagstukken passeeren de revue.

Jean-Desthieux, F., Produire. L'évolution régionaliste. D'une organisation économique du pays. Paris 1919. krtn. bibliogr. 335 blz.

Launay, L. de, Problèmes économiques d'après-guerre. Paris 1919. 319 blz.

Lebon, A., Problèmes économiques nés de la guerre. 2e série. Paris 1919. 285 blz. (Bibliothèque politique et économique).

Marcovici, S., Le relèvement du commerce extérieur de la France. Rôle des banques d'exportation. Paris 1919. 107 blz. (Problèmes de guerre et de paix).

Guillet, L., et J. Durand, L'industrie française. L'oeuvre d'hier, l'effort de demain. Paris 1920. statistieken. grafieken. diagrammen. IV, 283 blz.

Oostenrijk

Rapport du Comité financier du Conseil [suprême] de la Société des nations [sur la] reconstitution financière de l'Autriche. Avec documents annexes. Genève [1921]. [VI], 103 blz.

VII. HANDELSPOLITIEK

(Zie ook : Oorlogseconomie. Reconstructie, blz. 77 en Goederenhandel, blz. 225)

ALGEMEEN

George, H., Protection or free trade. An examination of the tariff question with especial regard to the interests of labour. 2nd ed. London 1887. VI, 359 blz.

George, H., Protection ou libre échange. Examen de la question du tarif et ce qui concerne les intérêts des classes laborieuses. Trad. de l'Anglais et précédé d'une préface de L. Voisson. Paris 1888. portr. XV, 436 blz.

Beaujon, A., Handel en handelspolitiek. Haarlem 1888. 165 blz.

Harte, J. J. I., Vrijhandel en bescherming. 's Gravenhage 1890. 102 blz.

Nyst, N. H., De oude leer der handelsvrijheid en de nieuwe beschermingstheorie ten onzent getoetst aan wetenschap en ervaring. Maastricht 1891. 186 blz.

Dusseldorp A.Mzn., J. van, Drie stelsels van handelspolitiek. Haarlem 1900. 81 blz.

Losch, H., Nationale Produktion und nationale Berufsgliederung. Leipzig 1892. IX, 324 blz.

Wise, B. R., Industrial freedom. A study in politics. London 1892. statistieken. XXXI, 372 blz.

Congrès international d'Anvers sur la législation douanière et la réglementation du travail, 1894. Rapports et discussions. Anvers 1894. 2 dln.
Dl. 1. Rapports.
Dl. 2. Discussions.

Grunzel, J., Handbuch der internationalen Handelspolitik. Wien 1898. VI, 215 blz. (Publicationen der Exportakademie des K.K. österr. Handelsmuseums, 1).

Handels- und Machtpolitik, Reden und Aufsätze im Auftrage der Freien Vereinigung für Flottenvorträge, herausg.

von G. Schmoller, M. Sering [und] A. Wagner. Stuttgart 1900. 2 dln.

Geschriften tot verdediging van den vrijen handel, uitg. door de Vereeniging „Het vrije Ruilverkeer", in de jaren 1903 enz. Amsterdam 1905 enz.

Labour and protection. A series of studies, ed. by H. W. Massingham. London 1903. XXIII, 323 blz.

Hobson, J. A., International trade. An application of economic theory. London 1904. VII, 202 blz.

Guyot, Y., La comédie protectionniste. Paris 1905. XI, 466 blz. (Études de physiologie sociale).

Schüller, R., Schutzzoll und Freihandel. Die Voraussetzungen und Grenzen ihrer Berechtigung. Wien 1905. tabn. 304 blz.

Grunzel, J., System der Handelspolitik. 2e verb. Aufl. Leipzig 1906. IX, 615 blz.

Borght, R. van der, Handel und Handelspolitik. 2e Aufl. Leipzig 1907. XI, 548 blz. (Hand- und Lehrbuch der Staatswissenschaften, I, 16).

Sartorius von Waltershausen, A., Das volkswirtschaftliche System der Kapitalsanlage im Auslande. Berlin 1907. 442 blz.

Schär, J. F., Zahlungsbilanz und Diskont. Ihre Beziehungen zum internationalen Geld- und Kreditverkehr unter besonderer Berücksichtigung Deutschlands. Berlin [1908]. tabn. grafieken. 141 blz. (Handel, Industrie und Verkehr in Einzeldarstellungen, 15/16).

Fontana-Russo, L., Grundzüge der Handelspolitik. [Aus dem Ital.] von [C. D.] Pflaum. Leipzig 1911. X, 448 blz.

Ashley, W. J., The tariff problem. 3rd ed. London 1911. XXXIV, 269 blz.

Articles, Selected, on free trade and protection. Comp. by J. E. Morgan. New York 1912. bibliogr. XXIX, 186 blz. (Debaters' handbook series).

Guyot, Y., L'A.B.C. du libre-échange. Paris 1913. VII, 212 blz. (Bibliothèque de la Ligue du libre-échange).

Freihandel und Schutzzoll, herausg. von K. Diehl und P. Mombert. Karlsruhe i. B. 1914. bibliogr. 199 blz. (Ausgewählte Lesestücke zum Studium der politischen Oekonomie, 9).

Schilder, S., Entwicklungstendenzen der Weltwirtschaft. Berlin 1912—'15. 2 dln.
Dl. 1. Planmässige Einwirkungen auf die Weltwirtschaft. 1912.
Dl. 2. Naturfaktoren und soziale Vorgänge in der Weltwirtschaft. 1915.

Taussig, F. W., Some aspects of the tariff question. Cambridge 1915. X, 374 blz. (Harvard economic studies, 12).

Grunzel, J., Economic protectionism. Ed. by E. von Philippovich. Oxford 1916. [376] blz. (Carnegie endowment for international peace. Division of economics and history).

Wilke, J. F., Vrijhandel en vrede. Rotterdam 1916. 64 blz.

Handelspolitik, herausg. von J. Jastrow. 2e verm. Aufl. Berlin 1914. bibliogr. X, 189 blz. (Textbücher zu Studien über Wirtschaft und Staat, 1).

Brown, H. G., International trade. A study of the economic advantages of commerce. New York 1915. XII, 193 blz.

Hobson, J. A., The new protectionism. London [1916]. XX, 152 blz.

Tyszka, C. von, Das weltwirtschaftliche Problem der modernen Industriestaaten. Jena 1916. VIII, 210 blz.

Nachimson, M., Imperialismus und Handelskriege. Eine volkswirtschaftliche Untersuchung über die Entwicklungstendenzen der modernen Wirtschaft und der Handelspolitik. Bern 1917. 167 blz.

Libre-échange, Le, international. Six conférences par Y. Guyot, G. Paturel, G. Schelle, J. Pierson, Fr. Mathews. Paris 1918. IV, 228 blz. (Bibliothèque de la Ligue du libre-échange).

Lusensky, F., Unbeschränkte gegen beschränkte Meistbegünstigung. (Reziprozität). Stuttgart 1918. 26 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 52).

Parlagi, B., Richtlinien einer internationalen Wirtschaftspolitik. Wien 1918. 79 blz.

Grunzel, J., Handelspolitik. 2e verb. Aufl. Wien 1919. 169 blz. (Grundriss der Wirtschaftspolitik, 4).

Cox, H., Economic liberty. London 1920. bibliogr. VII, 263 blz.

Verzameling van artikelen geplaatst in Manchester Guardian, Quarterly Review en Edinburgh Review van de hand van een bekend Engelsch publicist. Schrijver, die een oud-liberaal standpunt inneemt, wat vooral in de hoofdstukken over handelspolitiek uitkomt, verzet zich tegen de toenemende staatsverheerlijking en bepleit vrijheid van arbeid, van handel, van onderneming. Het werk is goeddeels in denzelfden geest geschreven als dat van John Stuart Mill, heeft echter veel minder systematische eenheid, diepte en oorspronkelijkheid.

Lambert, H., Pax economica. La liberté des échanges internationaux, fondement nécessaire et suffisant de la paix universelle et permanente. Bruxelles 1920. 324 blz. (Contribution à la recherche des solutions de quelques questions importantes de mon temps et de tous les temps, 2).

Rea, R., The triumph of free trade and other essays and speeches. With an introd. by C. F. G. Masterman. London 1920. XLIV, 384 blz.

Verzameling van zelfstandige opstellen en redevoeringen. Schrijver, zakenman, overtuigd vrijhandelaar, die verscheidene jaren in het parlement zitting had voor de liberale partij, betoogt op grond van allerlei practische gegevens de voortreffelijkheid van het vrijhandelsstelsel voor Engeland. Met de door den oorlog ook in Engeland sterk gewijzigde toestanden is echter geen rekening gehouden.

Taussig, F. W., Free trade, the tariff and reciprocity. New York 1920. IX, 219 blz.

Burns, C. D., Government and industry. London 1921. 315 blz.

Schrijver, ambtenaar bij het „Central Departement" der Engelsche regeering, komt op tegen het standpunt der theoretische economen, dat de ontwikkeling van handel en nijverheid aan eigen wetten gehoorzaamt en aan zichzelf moet worden overgelaten. In het belang der consumenten is staatsbemoeïing noodig, op veel ingrijpender wijze dan vroeger. Daarvoor zijn afzonderlijke economische organen noodig naast de politieke. Het boek is eenigszins vaag, meer redeneering dan feiten.

HANDELSPOLITIEK IN VERSCHILLENDE LANDEN

Algemeen

Ashley, P., Modern tariff history. Germany, United States, France. 3rd ed. London 1920. statistieken. X, 365 blz.

Peez, A., Zur neuesten Handelspolitik. Sieben Abhandlungen. Wien 1895. 347 blz.

Burden, The, of protection. An international repudiation of the gospel of artificial scarcity. Westminster 1912. statistieken. VII, 126 blz. (The magazine of the International Free trade league).

Prato, G., Le protectionnisme ouvrier. L'exclusion des travailleurs étrangers. Trad. de l'Italien par G. Bourgin. Paris 1912. VI, 318 blz. (Collection „Systèmes et faits sociaux").

Bastable, C. F., The commerce of nations. 7th ed. London [1914]. X, 216 blz.

Zollkompass, red. und herausg. vom Handelsministerium. Band I, III, V, VI[1,2], VII[1], VIII[3], IX[1,2], X[1], XI[1], XII,[1,3] XIII[1,2], XIV[1,3], XV[1,3], XVI[3], XVIII[2,3]. Wien 1910—'18.

Dl. 1. Rumänien. 1910.
Dl. 1. Afd. 3. Rumänien : Der Zolltarif. 2e Ausg. 1914.
Dl. 3. Russland.
- Afd. 1. Die Handelsverträge. 1911.
- Afd. 2. Zoll- und handelsrechtliche Bestimmungen. 1912.
- Afd. 3. Der Zolltarif. 1912.

Dl. 5. Britisches Reich.
- Afd. 1. Die Handelsverträge. 1912.
- Afd. 2. Zoll- und handelsrechtliche Bestimmungen.
  - Afl. 1. Das Ver. Königreich von Grossbritannien und Irland. 1913.
  - Afl. 2. Kanada. 1918.
- Afd. 3. Die Zolltarife.
  - Afl. 1. Das Ver. Königreich von Grossbritannien und Irland, die Insel Man, Gibraltar und Malta. 1913.
  - Afl. 2. Kanada. 1914.

Dl. 6. Bulgarien.
Afd. 1. Die Handelsverträge. 1912.
Afd. 2. Zoll- und handelsrechtliche Bestimmungen. 1914.
Dl. 7. Italien.
Afd. 1. Die Handelsverträge. 1913.
Dl. 8. Ver. Staaten von Amerika.
Afd. 3. Der Zolltarif. 1913.
Dl. 9. Schweiz.
Afd. 1. Die Handelsverträge. 1914.
Afd. 2. Zoll- und handelsrechtliche Bestimmungen. 1915.
Dl. 10. Oesterreich-Ungarn.
Afd. 1. Die Handelsverträge. 1915.
Dl. 11. Die Niederlande.
Afd. 1. Die Handelsverträge. 1916.
Dl. 12. Dänemark.
Afd. 1. Die Handelsverträge. 1916.
Afd. 3. Der Zolltarif. 1917.
Dl. 13. Schweden.
Afd. 1. Die Handelsverträge. 1916.
Afd. 2. Zoll- und handelsrechtliche Bestimmungen. 1917.
Dl. 14. Norwegen.
Afd. 1. Die Handelsverträge. 1916.
Afd. 3. Der Zolltarif. 1917.
Dl. 15. Griechenland.
Afd. 1. Die Handelsverträge. 1917.
Afd. 3. Der Zolltarif. 1918.
Dl. 16. Osmanisches Reich.
Afd. 3. Der Zolltarif. 1918.
Dl. 18. Japan.
Afd. 2/3. Zoll- und handelsrechtliche Bestimmungen, Der Zolltarif. Anhang: Der koreanische Zolltarif. 1918.

Nederland

Rees, O. van, Geschiedenis der staathuishoudkunde in Nederland tot het einde der achttiende eeuw. Utrecht 1865—'68. 2 dln. bibliogr.
Dl. 1. Oorsprong en karakter van de Nederlandsche nijverheidspolitiek der 17e eeuw. 1865.
Dl. 2. Geschiedenis der koloniale politiek van de Republiek der Vereenigde Nederlanden. 1868.

Verviers, E., De Nederlandsche handelspolitiek tot aan de toepassing der vrijhandelsbeginselen. Leiden [1914]. bibliogr. XXIII, 312 blz.

Posthumus, N. W., Documenten betreffende de buitenlandsche handelspolitiek van Nederland in de negentiende eeuw. Dl. I—II. 's Gravenhage 1919—'21. (Werken uitg. door de Vereeniging „Het Nederlandsch economisch-historisch Archief", 1, 2).
Dl. 1. Onderhandelingen met England, 1813—'27. 1919.
Dl. 2. Onderhandelingen met England over de koloniale handelspolitiek, 1814—'38. 1921.

Jaarverslag van de Vereeniging „Het vrije Ruilverkeer" over 1916 enz. Amsterdam 1917 enz.

Veder, J. H., Theorie en praktijk. Eenige beschouwingen over onze handelspolitiek. Rotterdam 1879. 36 blz.

Bos, D., en J. van Dusseldorp A. Mzn., Vrijhandel. Baarn 1906. 40 blz. (Pro en contra, II, 9).

Smissaert, H., Vrijhandel of zwakke bescherming? Een woord van verweer tegen het praeadvies uitgebracht aan de Vereeniging voor de staathuishoudkunde en de statistiek door J. van Dusseldorp A.Mzn. 's Gravenhage 1904. 26 blz.

Treub, M. W. F., Vrijhandel en bescherming voor Nederland. Naar aanleiding van het aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden ontwerp eener nieuwe tariefwet. Amsterdam 1904. 108 blz.

Reyne, K., Beschouwingen over vrijhandel en protectie, naar aanleiding van de tariefwet-Kolkman. Uitg. door het Anti-tariefwet-comité. 's Gravenhage [1912]. 2 dln.

Verster, Th. M., Waarom geen bescherming? Uitg. door het Anti-tariefwet-comité. Amsterdam 1912. tabn. 55 blz.

Vrijhandel, De. Overzicht, toelichting en verdediging. Uitg. door het Anti-tariefwet-comité. 's Gravenhage [1912]. 245 blz.

Heringa, A., Free trade and protectionism in Holland. Haarlem 1914. XI, 160 blz.

Packer, M., De vaderlandsche nijverheid in komende jaren. Met bijvoeging der anti-trustwetten der Vereenigde Staten van Amerika en van het Australische gouvernement en eenige gegevens omtrent anti-dumpingwetten. Deventer 1916. 93 blz.

Smissaert, H., Holland's economische weerbaarheid. Amsterdam 1917. 78 blz.

Achttal opstellen in „De Amsterdammer" verschenen, waarin de schrijver aandringt op het volharden bij het beginsel van vrijhandel en op het geven van bestuursinvloed aan de leiders der industrie.

Polak, R., Wering van vreemden invloed uit nationale ondernemingen. Amsterdam 1918. bibliogr. 164 blz. (Diss.).

Na een kort overzicht van den omvang en de wijze waarop vreemd kapitaal in nationale ondernemingen is doorgedrongen en daarop invloed heeft gekregen, onderzoekt schrijver de vroegere en de thans ook in Nederland voorgestelde maatregelen om dien invloed te weren.

Handelsverdragen, De, van Nederland. Overzicht van de regeling der handelsbetrekkingen tusschen Nederland en andere landen, bestaande op 1 Januari 1911. ['s Gravenhage] 1911. IX, 510 blz. Met supplement 1914. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel).

Duitschland

Weber, W., Der deutsche Zollverein. Geschichte seiner Entstehung und Entwickelung. Leipzig 1869. VIII, 475 blz.

Roscher, W., Zur Gründungsgeschichte des Zollvereins. Berlin 1870. 71 blz. (Separatabdruck aus „Deutschland").

Perrot, F., Die Reform des Zollvereinstarifes. Berlin 1874. 39 blz. (Deutsche Zeit- und Streitfragen, III, 37).

Dawson, W. H., Protection in Germany. A history of German fiscal policy during the nineteenth century. London 1904. 259 blz.

Henningsen, A., Die gleitende Skala für Getreidezölle. Jena 1912. bibliogr. tabn. grafieken. XIV, 146 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 9).

Landauer, K., Literatur zur Frage der deutsch-österreichisch-ungarischen Wirtschaftsannäherung. Jena 1916. bibliogr. VI, 63 blz. (Kriegswirtschaftliche Untersuchungen aus dem Institut für Seeverkehr und Weltwirtschaft an der Universität Kiel, 11).

Pentmann, J., Die Zollunionsidee und ihre Wandlungen im Rahmen der wirtschaftspolitischen Ideen und der Wirtschaftspolitik des 19n Jahrhunderts bis zur Gegenwart. Jena 1917. bibliogr. XVII, 132 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 27).

Schilder, S., Mitteleuropa und die Meistbegünstigungsfrage. Stuttgart 1917. 74 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 32).

Schippel, M., Die Praxis der Handelspolitik. Eine gemeinfassliche Einführung. Berlin 1917. 116 blz. (Sozialwissenschaftliche Bibliothek, 4).

Stolper, G., Das mitteleuropäische Wirtschaftsproblem. 2e Aufl. Leipzig 1918. XXI, 305 blz.

Hauser, H., Les méthodes allemandes d'expansion économique. 8e éd. rev. et corr. Paris 1919. XIV, 290 blz.

Borgius, W., Zwanzig Jahre Handelsvertragsverein. Berlin 1920. 46 blz. (Handelsvertragsverein. Verband zur Förderung des deutschen Aussenhandels).

Gerloff, W., Die deutsche Zoll- und Handelspolitik von der Gründung des Zollvereins bis zum Frieden von Versailles. Leipzig 1920. 141 blz. (Gloeckners Handels-Bücherei, 55, 56).

[**Auszug** aus den Verhandlungen] des deutschen Aussenhandelstages, Berlin am 10 bis 13 November 1920. Berlin 1921. 87 blz. (Handelsvertragsverein. Verband zur Förderung des deutschen Aussenhandels).

Lehrfreund, L., Die Entwicklung der deutsch-russischen Handelsbeziehungen. Mit einem Vorwort von M. Busemann. Leipzig 1921. statistieken. bibliogr. 105 blz.

Engeland

Portielje, D. A., en S. V i s s e r i n g, Geschiedenis der tariefshervorming in Engeland. Amsterdam 1847. tabn. XVI, 303 blz.

Meinberg, H., Das Gleichgewichtssystem Wilhelms III und die englische Handelspolitik. Berlin 1869. 50 blz.

Cunningham, W., The rise and decline of the free trade movement. 2nd ed. Cambridge 1912. X, 212 blz.

Hobson, J. A., Richard Cobden, the international man. London [1918]. portrn. 416 blz.

Hervey, M. H., The trade policy of imperial federation, from an economic point of view. London 1892. X, 182 blz.

Gastrell, W. S. H., Our trade in the world in relation to foreign competition, 1885—'95. London 1897. statistieken. 204 blz.

Crick, D., Le procès du libre-échange en Angleterre. Avec un appendice sur la bibliographie de la question douanière en Angleterre par D. W a r n o t t e. Bruxelles 1904. VII, 297 blz.

Drage, G., The imperial organisation of trade. London 1911. statistieken. XVIII, 374 blz.

Pulsford, E., Commerce and the empire, 1914 and after. London 1917. statistieken. X, 248 blz.

Robertson, J. M., The new tariffism. London [1918]. 63 blz.

Robertson, J. M., Free trade. London 1919. 221 blz.

Colvin, I. D., The safety of the nation. Showing how our security rests upon our industries. London 1919. XII, 241 blz.

Frankrijk

Schelle, G., Le bilan du protectionnisme en France. Paris 1912. 250 blz. (Bibliothèque de la Ligue du libre-échange).

Essai sur la politique douanière de la France. Paris 1919. 268 blz. (Bibliothèque politique et économique).

Glim, J. E., Protectie in Frankrijk en zijne koloniën. Amsterdam 1920. statistieken. bibliogr. IV, 149 blz. (Diss.).

Andere landen van Europa

Drachmann, P., The industrial development and commercial policies of the three S c a n d i n a v i a n countries. Ed. by H. W e s t e r g a a r d. Oxford 1915. [130] blz. (Carnegie endowment for international peace. Division of economics and history).

Huth, W., Die wirtschaftlichen Kräfte Deutschösterreichs und sein Anschluss an das Deutsche Reich. Berlin 1919. 119 blz.

Zollinger, W., Die Bilanz der internationalen Wertübertragungen. Eine Studie über die Zahlungsbilanz und die ausländische Kapitalanlage der Schweiz. Jena 1914. IV, 185 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 18).

Memoria reglamentaria [de la] Comisión protectora de la producción nacional. Año 1918. Madrid 1919. 2 dln. tabn.
Dl. 1. Texto. Estadisticas.
Dl. 2. Anexos. (Documentos, mociones y ponencias).

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Stanwood, E., American tariff controversies in the nineteenth century. Boston 1903. 2 dln.

Herr, E., Der Zusammenbruch der Wirtschaftsfreiheit und der Sieg des Staatssozialismus in den Vereinigten Staaten von Amerika. Jena 1906. VIII, 161 blz.

Report, Official, of the 5th National foreign trade Convention, April 1918. New York 1918. XXX, 667 blz.

Culbertson, W. S., Commercial policy in war time and after. A study of the application of democratic ideas to international commercial relations. With an introd. by H. C. Emery. New York 1919. statistieken. XXXIV, 479 blz. (Problems of war and reconstruction).

Pepper, C. M., American foreign trade. The United States as a world power in the new era of international commerce. New York 1919. XV, 350 blz.
Bevat belangrijke gegevens over den handel van Amerika met vele landen, wat betreft de stapelartikelen, terwijl ook veel aandacht wordt geschonken aan handelstractaten. Schrijver beziet de zaken vanuit een Amerikaansch oogpunt, maar is niet blind voor de gebreken van den Amerikaan.

Friedman, E. M., International commerce and reconstruction. New York [1920]. statistieken. bibliogr. XXII, 432 blz.
Schrijver beziet de internationale reconstructie en handel van Amerikaansch standpunt, is echter geen aanhanger van de Monroeleer „Amerika voor de Amerikanen", maar is scherp doordrongen van de waarheid, dat bij Amerika's verdere ontwikkelingsgang een geïsoleerd economisch standpunt af te keuren is. In het economisch beleid moet aansluiting bij andere landen worden gezocht. Met de verhouding tot Engeland, Duitschland, Frankrijk, Italië, Japan, houdt schrijver zich hoofdzakelijk bezig.

Wellisch, E., Wollzölle und Wollindustrie in den Vereinigten Staaten von Amerika. Stuttgart 1919. [VI], 96 blz. (Münchener volkswirtschaftliche Studien, 142).

Notz, W. F., and R. S. Harvey, American foreign trade, as promoted by the Webb-Pomerence and Edge acts. With historical references to the origin and enforcement of the anti-trust laws. Indianopolis 1921. XV, 593 blz.

Trade relations, American foreign. A series of addresses and papers presented at the annual meeting of the Academy of political science in the city of New York, 1921. Ed. by S. McCune Lindsay. New York 1921. VIII, 186 blz. (Proceedings of the Academy of political science in the city of New York).

VIII. GELD-, CREDIET- EN BANKWEZEN

(ZIE OOK : BEURZEN, BLZ. 220 EN FONDSEN EN FONDSENHANDEL, BLZ. 222)

GELDWEZEN

Algemeen

Boissevain, G. M., Le problème monétaire et sa solution. Amsterdam 1891. 136 blz.

Rochussen, [W. F.], Ons geld. Proeve eener populaire uiteenzetting van geldleer en bimetallisme. Haarlem 1895. VIII, 235 blz.

Biermer, M., Leitsätze zur Beurteilung der Währungsfrage. Aus seinen Vorlesungen über Geld und Kredit zusammengestellt. Berlin 1896. XIV, 220 blz.

Koch, F., Der Londoner Goldverkehr. Eine volkswirtschaftliche Studie. Stuttgart 1905. X, 116 blz. (Münchener volkswirtschaftliche Studien, 73).

Simmel, G., Philosophie des Geldes. 2e verm. Aufl. Leipzig 1907. XIV, 585 blz.

Vissering, G., Het oude en het moderne giroverkeer. Amsterdam 1908. afbn. modellen. 175 blz.

Jevons, W. S., Investigations in currency and finance. Ed. with an introd. by H. S. Foxwell. new ed. abr., with preface by H. S. Jevons. London 1909. grafieken. XXXVI, 347 blz.

Schwarz, O., Diskontopolitik. Gedanken über englische, französische und deutsche Bank-, Kredit- und Goldpolitik. Eine vergleichende Studie. Leipzig 1911. bibliogr. XI, 240 blz.

Mises, L. von, Theorie des Geldes und der Umlaufsmittel. München 1912. XI, 476 blz.

Plenge, J., Von der Diskontpolitik zur Herrschaft über den Geldmarkt. Berlin 1913. XXVI, 431 blz.

Frijda, H., De theorie van het geld en het Nederlandsche geldwezen. Haarlem 1914. XVI, 197 blz.

Zur Lehre vom Geld, herausg. von K. Diehl und P. Mombert. 2e, 1e Aufl. Karlsruhe i. B. 1912—'14. 2 dln. bibliogr. (Ausgewählte Lesestücke zum Studium der politischen Oekonomie, I, 10).

Fisher, I., Why is the dollar shrinking? A study in the high cost of living. New York 1915. afbn. [XX], 233 blz.

Beckerath, H. von, Kapitalmarkt und Geldmarkt. Eine ökonomische Studie. Jena 1916. bibliogr. IX, 197 blz.

Fisher, I., and H. G. Brown, The purchasing power of money. Its determination and relation to credit, interest and crises. new and rev. ed. New York 1916. XXIV, 515 blz.

Helfferich, K., Das Geld. 3e Aufl. Leipzig 1916. XII, 622 blz. (Hand- und Lehrbuch der Staatswissenschaften, I, 8[1]).

Jevons, W. S., Money and the mechanism of exchange. New York 1916. XVIII, 342 blz. (The international scientific series, 17).

Liefmann, R., Geld und Gold. Oekonomische Theorie des Geldes. Stuttgart 1916. 241 blz.

Anderson, B. M., The value of money. New York 1917. XXVIII, 610 blz.

Kitson, A., A fraudulent standard. An exposure of the fraudulent character of our monetary standard with suggestions for the establishment of an invariable unit of value. London 1917. XV, 233 blz.

Schoepp, F., Is het goud in waarde gedaald? Groningen 1917. 47 blz.

Bendixen, F., Das Wesen des Geldes. Zugleich ein Beitrag zur Reform der Reichsbankgesetzgebung. 2e Aufl. mit Anm. und Erg. München 1918. 88 blz.

Cannan, E., Money: its connexion with rising and falling prices. London 1918. 66 blz.

Schrijver, tegenstander der veel gevolgde oorlogsgeldpolitiek, van het inflatie-veroorzakende uitgeven van ongedekt papiergeld, wil met dit werkje door een populaire uiteenzetting den lezer een begrip geven van de factoren die in 't algemeen de waarde van het geld doen veranderen.

Greidanus, Tj., De waarde der ruilmiddelen. 's Gravenhage 1918. 78 blz.

Na een verklaring volgens Böhm-Bawerks theorie van de waarde der ruilmiddelen en evenzoo van de rente, geeft schrijver een goede, uitvoerige uiteenzetting van het metallisme (metaal als grondslag van het geldwezen) en van het nominalisme (alleen papier) met de conclusie, dat het laatste, zoo al niet absoluut, dan toch vooralsnog, onmogelijk is.

Emmer, J., Die Geldfrage. Wien 1919. 72 blz.

Fabius, G. J., Voordrachten over munt-, crediet- en bankwezen, gehouden voor de Volksuniversiteit te 's Gravenhage. 's Gravenhage 1919. [VI], 120 blz.

Geld und Kredit, herausg. von J. Jastrow. 2e unveränd. Aufl. Berlin 1919. VIII, 177 blz. (Textbücher zu Studien über Wirtschaft und Staat, 4).

Hawtrey, R. G., Currency and credit. London 1919. VII, 393 blz.

Zeer interessant werk, dat veel nieuwe gezichtspunten brengt. De bestudeering ervan vereischt flinke voorstudie. Het tracht een systematische ontleding te geven van de bewegingen der ruilmiddelen en der credieten. Als basis van zijn werk neemt schrijver het geheel van de individueele inkomens en het geheel van de individueele uitgaven.

Laughlin, J. L., Money and prices. New York 1919. grafieken. XI, 314 blz.

Lehfeldt, R. A., Gold, prices and the Witwatersrand. London 1919. afbn. [V], 130 blz. (Studies in economics and political science, 54).

St.Clair, O., The physiology of credit and of money. London 1919. 170 blz.

Populair geschriftje, dat een beknopte verhandeling geeft over de functie van het crediet, over geld, kapitaal en banken, doch geen nieuwe gezichtspunten opent.

Stuart, G. M. Verrijn, Inleiding tot de leer der waardevastheid van het geld. 's Gravenhage 1919. bibliogr. VIII, 188 blz. (Diss.).

Grondige en duidelijke, hoewel sterk theoretische behandeling van dit actueele onderwerp, waarvan de strekking is o. a. aan te toonen, dat misschien in de toekomst het goud als geld zal worden afgeschaft, maar dat de tijden nog niet rijp zijn voor een onttroning van het goud.

Wells, D. A., Het geld van Robinson Crusoe. Populaire uiteenzetting omtrent den oorsprong en het gebruik van geld als ruilmiddel. Met een voorwoord ter inleiding van G. Vissering. Uit het Amerikaansch. 's Gravenhage 1919. afbn. 154 blz.

Geestige en duidelijke uiteenzetting, half literair, half wetenschappelijk, van de moeilijke problemen van geld en munt. Geschreven omstreeks 1865, toen het Amerikaansche geldwezen en de denkbeelden daarover zeer verward waren, is dit boekje thans wederom actueel door de overeenkomstigheid van tegenwoordige toestanden en opvattingen.

Zwiesele, H., Der bargeldlose Zahlungsverkehr. Stuttgart [1919]. modellen. 78 blz.

Bendixen, F., Geld und Kapital. Gesammelte Aufsätze. 2e durchg. und verm. Aufl. Jena 1920. VIII, 218 blz.

Elster, K., Die Seele des Geldes. Grundlagen und Ziele einer allgemeinen Geldtheorie. Jena 1920. XVI, 370 blz.

Eenigszins breedsprakige uiteenzetting door den bekenden schrijver van zijn denkbeelden aangaande de grondslagen en het doel eener algemeene geldtheorie. Schrijver is aanhanger van de theorie van Knapp : geld is geen koopwaar, omdat het geen economisch goed is en heeft geen waarde in zichzelf. De staat schept het geld, maar dit dient te geschieden ten bate der volkshuishouding en niet ten bate der rijksfinanciën. Het einddoel der „exodromie" (geldprijspolitiek) is de vastheid van alle valuta's en deze ligt in de „pantopolische" verhoudingen.

Fisher, I., Stabilizing the dollar. A plan to stabilize the general price level without fixing individual prices. New York 1920. tabn. bibliogr. XLIX, 305 blz.

Schrijver, gezaghebbend hoogleeraar in de economie, tracht een middel aan de hand te doen om de rekeneenheid van een land, dollar, gulden, enz. onveranderlijk van waarde te houden. Hij meent door dit middel veranderingen in de koopkracht van het geld te verhinderen. Helder en met veel geestdrift geschreven, geeft het boek den lezer volop gelegenheid tot eigen nadenken over dit onderwerp.

Schippel, H., und O. Schoele. Der bargeldlose Zahlungsverkehr in formularmässiger Darstellung. Leipzig 1920. modellen. 112 blz. (Anschauungsstoffe aus dem Gebiete der kaufmännischen Wirtschaft, 5).

Subercaseaux, G., Le papier-monnaie. Paris 1920. 446 blz. (Bibliothèque internationale d'économie politique).

Schrijver, hoogleeraar in de economie aan de universiteit in Chili, geeft een volledige geschiedenis van het papiergeld — in 't bijzonder ook van dat in de Zuid Amerikaansche republieken, in welke deze geldsoort steeds een groote rol heeft gespeeld en voor den studeerende een interessant veld van studie is — en vermijdt daarbij zooveel mogelijk zich te begeven in vraagstukken van geldpolitiek. Aangenaam leesbare lectuur.

Williams, J. H., Argentine international trade under inconvertible paper money, 1880—1900. Cambridge 1920. statistieken. grafieken. bibliogr. XIV, 282 blz. (Harvard economic studies, 22).

Hoogst interessante en wetenschappelijke studie die zich bezig houdt met den invloed van oninwisselbaar papiergeld op de buitenlandsche handelsrelaties in Argentinië. Ofschoon zijn conclusies speciaal voor Argentinië en dan slechts voor een bepaald tijdperk worden getrokken, biedt het werk een goede aanleiding ter overdenking van het vraagstuk van oninwisselbaar fiduciair staatsgeld in het algemeen.

Wagner A., Die Geld- und Kredittheorie der Peelschen Bankakte, bearb. von J. Plenge. Essen a. d. R. 1920. XIV, 270 blz. (Staatswissenschaftliche Musterbücher, herausg. von J. Plenge, 5).

Withers, H., The business of finance. London 1920. 236 blz.

Argentarius, [pseud. van A. Lansburgh], Vom Gelde. Briefe eines Bankdirektors an seinen Sohn. Berlin 1921. 124 blz.

Argentarius, [pseud. van A. Lansburgh], Over geld. Brieven van een bankier aan zijn zoon. Uit het Duitsch. Rotterdam 1922. 124 blz.

Arthuys, J., Le problème de la monnaie. Son importance, comment il se pose aujourd'hui, l'avilissement du franc et ses conséquences. Paris 1921. 192 blz. (Bibliothèque des hautes études nationales).

Lévy, R. G., Initiation financière. Paris [1921]. 228 blz. (Collection des initiations).

Helder geschreven werkje voor den particulier, ten einde eenige kennis te krijgen zoowel van de beteekenis van het geld in het algemeen, als van de rol, die het vervult bij het particulier vermogen en in het staatswezen. Schrijver geeft hierbij veel nuttige wenken en uiteenzettingen.

Knapp, G. F., Staatliche Theorie des Geldes. 3e verm. Aufl. München 1921. bibliogr. XVI, 461 blz.

Lavington, F., The English capital market. London [1921]. IX, 297 blz.

Spalding, W. F., The functions of money. A handbook dealing with the subject in its practical, theoretical and historical aspects. With a foreword by G. A. Smith. London 1921. XI, 168 blz.

Deze bekende schrijver op bankgebied, werkzaam in de praktijk van het bankwezen, behandelt hier het geldvraagstuk van zuiver practisch standpunt gezien, zonder dieper in te gaan op de verschillende geldtheorieën. Het boekje is onderhoudend en helder geschreven en bevattelijk ook voor eerstbeginnenden.

Withers, H., The meaning of money. [4th ed.]. London 1921. XIV, 306 blz.

Stuart, G. M. Verrijn, De waarde van het geld. Rede. Haarlem 1922. 51 blz.

Geldwezen en wisselkoersen

Schoepp, F., De wisselkoersen. Beknopte uiteenzetting van de beteekenis der wisselkoersen en van haar verloop tijdens den oorlog. Groningen 1916. 106 blz.

Withers, H., Money-changing. An introduction to foreign exchange. new ed. London 1916. VIII, 183 blz.

Todd, J. A., The mechanism of exchange. A handbook of currency, banking and trade in peace and in war. London 1917. statistiek. XIV, 255 blz.

Spalding, W. F., Foreign exchange and foreign bills in theory and practice. 2nd ed. London [1918]. grafiek. XII, 223 blz.

Escher, F., Foreign exchange explained. A practical treatment of the subject for the banker, the business man and the student. New York 1919. tabn. modellen. XII, 219 blz.

Herzfelder, E., Die volkswirtschaftliche Bilanz und eine neue Theorie der Wechselkurse. Die Theorie der reinen Papierwährung. Berlin 1919. afbn. XVI, 487 blz.

Schrijver geeft, op eenigszins ingewikkelde wijze, een verklaring van het geldwezen volgens de natuurwetenschappelijke methode. Op de groote

beteekenis van de handelsbalans wordt de nadruk gelegd en ten slotte de zuivere papieren standaard aanbevolen.

Whitaker, A. C., Foreign exchange. New York 1919. XIV, 647 blz.

Zeer uitvoerige en vrij volledige behandeling van theorie en praktijk der wisselkoersen. Schrijvers Amerikaansch standpunt brengt mede, dat speciaal Amerikaansche bijzonderheden worden vermeld, welke men in de vele handboeken over buitenlandsche wisselkoersen niet, of in mindere mate, aantreft.

Zaglits, O., Valutasturz—Valutahebung. Eine Untersuchung der Bewegungen des intervalutarischen Kurses und ein Vorschlag. Leipzig 1919. 44 blz.

Le Poittevin, H., C. Hautier et J. Salomon, Théorie des changes, arbitrages et parités. Paris 1920. tabn. 187 blz.

Shugrue, M. J., Problems in foreign exchange. New York 1920. tabn. modellen. XVI, 173 blz.

York, Th., Foreign exchange. Theory and practice. New York 1920. X, 182 blz.

Een helder geschreven leerboekje voor eerstbeginnenden om hen een inzicht te geven in de theorie en praktijk der wisselkoersen. De schrijver, Noord Amerikaansch financiëel journalist, geeft enkele gezichtspunten en bijzonderheden, die een meer speciaal Noord Amerikaansch karakter dragen.

Gregory, T. E., Foreign exchange, before, during and after the war. London 1921. statistieken. bibliogr. 116 blz. (The world of to-day).

Dit aan prof. Cannan opgedragen boek geeft, behalve een reeks statistische gegevens, een uitvoerige uiteenzetting van de oorzaken der koersbewegingen.

Järvinen, K., Der Zahlungsverkehr im Aussenhandel Finnlands vor der Ausbildung des einheimischen Bankwesens. Ein Beitrag zur Entwicklungsgeschichte des internationalen Zahlungswesens. Jena 1921. bibliogr. XIV, 188 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 30).

Thomas, S. E., The principles and arithmetic of foreign exchange. London 1921. VIII, 269 blz.

Decamps, J., Les changes étrangers. Exposé général des conditions et moyens de règlement des comptes internationaux et de la crise des changes, 1914—'21. Préface d'A. Liesse. Paris 1922. statistieken. IX, 396 blz.

Frijda, H., De vorming van den wisselprijs. Rede. Haarlem 1922. 31 blz.

Geldwezen in verschillende landen

Füssenhäuser, G., Der Umsturz und naturgemässe Neuaufbau der Geldordnungen aller Staaten der Welt. Stuttgart 1918. 2 dln.

Dl. 1. Tekst.
Dl. 2. Figuren. Rechnerische Grundlagen für den Neuaufbau.

Nederland

Muntverslag over het jaar 1918 enz. Utrecht 1919 enz.

Verslag [van den] Postchèque- en girodienst over het jaar 1918 enz. ['s Gravenhage 1919 enz.].

Schimmel, W. F., Geschiedkundig overzicht van het muntwezen in Nederland. Amsterdam 1882. XV, 292 blz. (Diss.).

Heyden, G. J. van der, Der ausländische Zahlungsverkehr in Holland, vor und während des Krieges bis Ende 1917. Haag 1919. tabn. bibliogr. 211 blz.

Nederlandsch Indië

Berg, N. P. van den, The financial and economical condition of Netherland's India since 1870 and the effect of the present currency system. 3rd rev. and worked up to date ed. The Hague 1895. 91 blz.

Vissering, G., Muntwezen en circulatiebanken in Nederlandsch Indië. Amsterdam 1920. afbn. statistieken. grafiek. 422 blz.

De president der Nederlandsche Bank, oud-directeur der Javasche Bank, geeft in deze grondige, ook historische, studie een uiteenzetting van de verhouding van het Nederlandsche muntwezen tot dat der koloniën, hiermede het vraagstuk van een volkomen scheiding tusschen deze beide voorbereidend.

Duitschland

Schmidt, F., Der bargeldlose Zahlungsverkehr in Deutschland und seine Förderung. Leipzig 1917. bibliogr. VIII, 186 blz.

Terhalle, F., Währung und Valuta. Eine Einführung in das deutsche Geldproblem der Gegenwart. Jena 1919. 64 blz.

Singer, K., Das Geld als Zeichen. Jena 1920. III, 206 blz.

Schrijver bespreekt het Duitsche geldwezen vóór den oorlog en hoe zich dat gedurende den oorlog heeft omgevormd ; daarna de kwestie van het chartale geld en het vraagstuk der „lytrogenese" (ontstaan van het betaalmiddel). Ten slotte beoordeelt hij de heerschende meeningen en bespreekt de taak van de Reichsbank.

Engeland

Report, Annual, of the Deputy master and comptroller of the Mint, 1870 enz. London 1871 enz.

Paper pound, The, of 1797—1821. A reprint of the Bullion Report. With an introd. by E. Cannan. London 1919. tabn. XLIX, 71 blz.

Kitson, A., Money problems. A discussion of the basis of our monetary and credit institutions with suggestions for the establishment of a scientific currency system. Followed with a criticism by H. Withers. Stamford 1920. 141 blz.

Verzameling van populair gestelde courantenartikelen over het geldvraagstuk voorzoover dit raakt het Engelsche geldwezen, de Bank of England en de Joint Stock Banks. Een om zijn frischheid aangenaam te lezen boekje, dat den lezer allicht zal opwekken de dikwijls uiterst ongewone en niet gedocumenteerde beweringen van den auteur te toetsen aan de bijgevoegde tegenwerpingen van den bekenden hoofdredacteur van „The Economist".

Monetary policy. Being the report of a sub-committee on currency and the gold standard, appointed by the research committee of the British Association for the advancement of science on the effects of the war on credit, currency, finance and the foreign exchanges. London 1921. tabn. 75 blz.

Rusland

Singer, J., Die Zukunft des Rubels. Berlin 1918. 138 blz.

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Report, Annual, of the Director of the Mint, for 1908 enz. Washington 1908 enz.

Prager, M., Die Währungsfrage in den Vereinigten Staaten von Nordamerika. Eine wirtschaftsgeschichtliche Studie. Stuttgart 1897. XV, 476 blz. (Münchener volkswirtschaftliche Studien, 23).

Hepburn, A. B., A history of currency in the United States. With a brief description of the currency systems of all commercial nations. New York 1915. bibliogr. XV, 552 blz.

Uitvoerige, nauwkeurig bewerkte geschiedenis van het muntwezen in de Vereenigde Staten van Noord Amerika van de onafhankelijkheids-verklaring af tot het najaar van 1914. Voor den man van studie is het een belangwekkend overzicht van allerlei onjuiste meeningen en handelingen op het gebied van het muntwezen aangehangen en volvoerd en de onafwijsbare noodlottige gevolgen hiervan, die ten slotte leidden tot de goede oplossing, zooals deze in de Vereenigde staten thans is bereikt. De geschiedenis van het muntwezen in Europa moet met eenige reserve worden geraadpleegd.

Azië

Kemmerer, E. W., Modern currency reforms. A history and discussion of recent currency reforms in India, Porto Rico, Phillippine Islands, Straits Settlements and Mexico. New York 1916. XXI, 564 blz.

Report of the committee appointed by the Secretary of state for India, to enquire into Indian exchange and currency. London 1920. 4 dln. (Committee of Indian exchange and currency).

Vissering, G., [and] W. A. Roest, On Chinese currency. Preliminary remarks about the monetary reform in China. Batavia [1912]. X, 215 blz.

Wen Pin Wei, The currency problem in China. New York 1914. afbn. 156 blz. (Studies in history, economics and public law, LIX, 3).

Geldwezen en de oorlog

Keesing, D., De invloed van den oorlog op geld- en bankwezen. Purmerend [1916]. 80 blz. (De invloed van den oorlog op onze samenleving).

Diehl, K., Ueber Fragen des Geldwesens und der Valuta während des Krieges und nach dem Kriege. Jena 1918. III, 140 blz.

Prion, W., Der internationale Geld- und Kapitalmarkt nach dem Kriege. München 1918. 142 blz.

Rommenhöller, C. G., De valutaquaestie. Rotterdam 1918. 36 blz. (Economische vragen des tijds, 3).

Blankart, Ch., Die Devisenpolitik während des Weltkrieges. (August 1914—November 1918). Eine finanzwirtschaftliche und nationalökonomische Studie. Zürich 1919. tabn. bibliogr. XIII, 255 blz.

Bendixen, F., Währungspolitik und Geldtheorie im Lichte des Weltkriegs. Neue Folge von „Geld und Kapital". 2e durchges. und verm. Aufl. München 1919. 182 blz.

Dalberg, R., Die Entwertung des Geldes. Eine Untersuchung der Einwirkungen von Kreditanspannung und Geldumlauf auf Preisniveau und Valutastand. 2e durchges. und verm. Aufl. Berlin 1919. VIII, 115 blz.

Schrijver bepleit een blijvende muntverzwakking voor Duitschland en meent, dat een metaaldekking tegen in Duitschland uit te geven bankbiljetten in de toekomst voor Duitschland te kostbaar zou worden en daarom ontbeerd kan worden.

Foxwell, H. S., Papers on current finance. London 1919. XVII, 280 blz.

Grunzel, J., Der Geldwert. Grundsätze für die Beurteilung der Geldentwertung. Stuttgart 1919. 88 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 57).

Kellenberger, E., Wechselkurs und Zahlungsbilanz im Krieg und Frieden. Eine neue Grundlegung. Zürich 1919. [IV], 72 blz.

Nicholson, J. S., Inflation. London 1919. 143 blz.

Schrijver tracht in dit populair geschreven boekje, dat hier en daar wat eenzijdig Engelsch is, de oorzaken van de tegenwoordige hooge goederenprijzen aan te wijzen en middelen om deze op een lager niveau terug te brengen.

Prion, W., Inflation und Geldentwertung. Finanzielle Massnahmen zum Abbau der Preise. Berlin 1919. 126 blz.

Schrijver, hoogleeraar aan de Handelshoogeschool te Berlijn, tracht aan te toonen wat men te verstaan heeft onder de woorden „inflatie" en „duurte" en de middelen aan te wijzen om deze te doen verdwijnen.

Cassel, G., Memorandum on the world's monetary problems. London 1920. 45 blz. (Papers of the International financial Conference, Brussels 1920).

Cohn, A. W., Kann das Geld abgeschafft werden? Jena 1920. bibliogr. II, 142 blz.

Schrijver bestrijdt de opvattingen, in Duitschland verkondigd door het voortdurend dalen der valuta, om over te gaan tot afschaffing van het geld en terugkeer tot den goederenruil en komt na een geleerd-grondige uiteenzetting tot de conclusie, dat het geld, voorloopig althans, niet kan worden afgeschaft.

Inflation and high prices: causes and remedies. A series of addresses and papers presented at the National Conference, held under the auspices of the Academy of political science, 1920. Ed. by H. R. Seager. New York 1920. tabn. VI, 144 blz. (Proceedings of the Academy of political science, IX, 1).

Currencies after the war. A survey of conditions in various countries. Comp. under the auspices of the international secretariat of the League of nations. London [1920]. tabn. statistieken. XVI, 254 blz.

Dit boek geeft de voornaamste data voor het muntwezen, geldstelsel en bankwezen in de voornaamste Europeesche staten, de Vereen. Staten van Noord Amerika, China, Japan en Britsch Indië, verstrekt door ter zake uiterst kundige mannen — zoo voor ons land door Mr. G. Vissering —, bijeengebracht met het oog op de Brusselsche conferentie. Voor hen, die overzichtelijke gegevens wenschen omtrent bedoelde onderwerpen is dit geschrift, uitgegeven door het secretariaat van den Volkenbond, uitnemend geschikt.

Dub, M., Katastrophenhausse und Geldentwertung. Stuttgart 1920. statistieken. 43 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 65).

Kemmerer, E. W., High prices and deflation. With an introd. by F. A. Vanderlip. Princeton 1920. tabn. XII, 86 blz.

Vissering, G., Over den internationalen, financiëelen en economischen toestand. Amsterdam 1920. 115 blz.

De in het „Handelsblad" gepubliceerde artikelen zijn hier in boekvorm bijeengebracht. Na een inleiding over de oorzaken van den tegenwoordigen ontredderden toestand op financiëel en economisch gebied, doet schrijver middelen aan de hand om tot verbetering te geraken. Internationale samenwerking schijnt daartoe noodzakelijk. Aan het slot is het bekende adres afgedrukt, uitvloeisel van de te Amsterdam gehouden internationale valutaconferentie.

Vissering, G., De problemen van geldwezen en wisselkoersen op de Financiëele Conferentie te Brussel, September—October 1920. 's Gravenhage 1920. 80 blz.

Vertaling van de in het Engelsch gehouden redevoering op de financiëele conferentie te Brussel door den vice-voorzitter ter inleiding van de daar te bespreken problemen. Op buitengewoon heldere en boeiende wijze worden deze door den wereldoorlog zoozeer op den voorgrond tredende vraagstukken behandeld.

Cassel, G., Das Geldproblem der Welt. München 1921—'22. 2 dln.

Guyot, Y., et A. Raffalovich, Inflation et déflation. Paris 1921. VIII, 278 blz.

Vlot geschreven studie over het inflatievraagstuk. De schrijvers toonen zich aanhangers van de leer, dat Frankrijk ten slotte weder het bankbiljet inwisselbaar tegen goud moet verklaren, zonder tot muntverzwakking over te gaan. Zij zijn principieele aanhangers van de rigoureuse deflatietheorie. Voor een heldere en onpartijdige inleiding in dit moeilijke vraagstuk is het werkje uitnemend geschikt.

Hantos, E., Die Zukunft des Geldes. Stuttgart 1921. 76 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 74).

Heyn, O., Ueber Geldschöpfung und Inflation. Stuttgart 1921. 79 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 73).

Vissering, G., Het vraagstuk van de geldruimte in Nederland en de goudpolitiek van de Nederlandsche Bank. Bijlage : Nederlandsch Oost Indië en de goldexchange-standaard. Rotterdam 1917. 75 blz. (Studies uitg. door het Instituut voor economische geschriften, 1).

Schrijver, president der Nederl. Bank, toont, met terzijdelating der theoretische probleemstelling, in practisch-waardevolle opmerkingen aan, dat de directie der Nederl. Bank in de oorlogsjaren een juiste politiek heeft gevoerd, dat van een „teveel" aan goud geen sprake is ; onderstelt globale kennis van de problemen van geld- en bankwezen.

Theyse, F. J. D., De stijging van het prijsniveau en de politiek der Nederlandsche bank tijdens de oorlogsjaren. Rotterdam 1919. bibliogr. 119 blz. (Diss.).

Dit omvangrijke onderwerp heeft schrijver beknopt behandeld en zich bepaald tot uiteenzetting der verschillende geldtheorieën en een keuze hiertusschen. Hoewel niet zoo zeer nieuwe gezichtspunten openend, geeft het boekje een aangenaam te lezen, rustig oordeel, dat instemt met het beleid van de Nederl. Bank gedurende den oorlog.

Kahn, E., Unsere Valutasorgen. Ursachen, Wirkungen und Heilmittel. Leipzig 1917. afbn. 77 blz. (Dringliche Wirtschaftsfragen, 6).

Moll, B., Die modernen Geldtheorien und die Politik der Reichsbank. Stuttgart 1917. 75 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 45).

Prion, W., Die deutschen Kreditbanken im Kriege und nachher. Stuttgart 1917. 165 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 44).

Feuchtwanger, L., Die Darlehnskassen des deutschen Reiches. Mit Berücksichtigung der entsprechenden Kreditorganisation des Auslands. Stuttgart 1918. bibliogr. X, 255 blz. (Münchener volkswirtschaftliche Studien).

Schultz, H. O., Devisenhandelspolitik. Stuttgart 1918. 105 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 55).

Elster, K., Die deutsche Not im Lichte der Währungstheorie. Gesammelte Aufsätze. Jena 1921. IV, 124 blz.

CREDIET- EN BANKWEZEN

Geschiedenis

Ehrenberg, R., Das Zeitalter der Fugger. Geldkapital und Creditverkehr im 16ⁿ Jahrhundert. Jena 1912. 2 dln.
Dl. 1. Die Geldmächte des 16ⁿ Jahrhunderts.
Dl. 2. Die Weltbörsen und Finanzkrisen des 16ⁿ Jahrhunderts.

Herzog, R., Aus der Geschichte des Bankwesens im Altertum. Tesserae nummulariae. Giessen 1919. afbn. 43 blz. (Abhandlungen der Giessener Hochschulgesellschaft, 1).

Conant, Ch. A., A history of modern banks of issue. 5th ed. rev. and enl. with new chapters on the federal reserve act and the banks in the European war. New York 1915. bibliogr. XIII, 783 blz.

Mees, W. C., Proeve eener geschiedenis van het bankwezen in Nederland, gedurende den tijd der republiek. Rotterdam 1838. X, 349 blz.

Handelsbank, Nederlandsch Indische. Amsterdam 1913. afbn. 52 blz.

Gedenkschrift van de firma R. Mees en Zonen ter gelegenheid van haar tweehonderd jarig bestaan, 1720—1920. Samengesteld door R. Mees. Rotterdam 1920. afbn. portrn. 140 blz.

Vries, M. de, Tien jaren geschiedenis van het Nederlandsche bankwezen en de Nederlandsche conjunctuur, 1866—'76. 's Gravenhage 1921. bibliogr. XV, 105 blz. (Diss.).

[**Phoonsen, J.**], Berichten en vertoogen raackende het bestier van den omslagh van de Wisselbanck tot Amsterdam. Medegedeeld door J. G. van Dillen. 's Gravenhage 1921. 146 blz. (Overdruk uit het „Economisch-historisch Jaarboek").

Berg, N. P. van den, De Bataviasche Bank-courant en Bank van leening, 1746—'94. Eene bijdrage tot de geschiedenis van het bank- en financie-wezen van Nederlandsch Indië. Amsterdam 1870. XIV, 218 blz.

Bisschop, W. Roosegaarde, De opkomst der Londensche geldmarkt, 1640—1826. 's Gravenhage 1896. bibliogr. XII, 163 blz. (Diss.).

Kerr, A. W., History of banking in Scotland. 3rd ed. London 1918. tab. XII, 324 blz.

Algemeen

Thomson, W., Dictionary of banking. A concise encyclopaedia of banking law and practice. With a section on the Irish land laws in their relation to banking, by L. Christian. 3rd rev. and enl. ed. London 1919. 634 blz.

Wirth, M., Handbuch des Bankwesens. Köln 1870. statistieken. bibliogr. XIV, 640 blz. (Grundzüge der Nationalökonomie, 3).

Leitner, F., Das Bankgeschäft und seine Technik. Unter Berücksichtigung der gesetzlichen Bestimmungen. 3e erg. Aufl. Frankfurt a. M. 1912. VIII, 708 blz.

Dunbar, Ch. F., Chapters on the theory and history of banking. 2nd ed. enl. by O. M. W. Sprague. New York [1914]. VIII, 245 blz.

Obst, G., Das Bankgeschäft. Leipzig 1914. 2 dln. tabn.
Dl. 1. Verkehrstechnik und Betriebseinrichtungen.
Dl. 2. Bankpolitik.

Stillich, O., Geld- und Bankwesen. Ein Lehr- und Lesebuch. 3e Aufl. Berlin 1914. bibliogr. 353 blz.

Schulze-Gaevernitz, G. von, [und] E. Jaffé, Bankwesen. Tübingen 1915. statistieken. X, 231 blz. (Grundriss der Sozialökonomik, V, 2).

Somary, F., Bankpolitik. Tübingen 1915. XI, 289 blz.

Weber, A., Depositenbanken und Spekulationsbanken. Ein Vergleich deutschen und englischen Bankwesens. 2e neu bearb. Aufl. München 1915. VIII, 384 blz.

Phillips, C. A., Readings in money and banking. Selected and adapted. New York 1916. 845 blz.

Buchwald, B., Die Technik des Bankbetriebes. Ein Hand- und Lehrbuch des praktischen Bank- und Börsenwesens. 7e verm. und verb. Aufl. Berlin 1917. XI, 463 blz.

Moulton, H. G., Principles of banking. A series of selected materials, with explanatory introductions. Chicago [1917]. tabn. modellen. diagrammen. XXX, 500 blz. (Principles of money and banking, 2).

Steinberg, J., Die Praxis des Bank- und Börsenwesens. Leipzig 1917. afbn. 150 blz. (Wissenschaft und Bildung, 139).

Agger, E. E., Organized banking. New York 1918. IX, 385 blz.

Bagshaw, J. F. G., Practical banking. With chapters on the Principles of currency by C. F. Hannaford, and Bankbookkeeping by W. H. Peard. London [1918]. VIII, 389 blz.

Easton, H. T., Money, exchange and banking in their practical, theoretical and legal aspects. A complete manual for bank officials, business men, and students of commerce. 2nd ed. London [1918]. 312 blz.

Harthoorn, M. A. G., Staatscrediet-organisatie. Batavia 1918. XV, 367 blz.

Schrijver tracht de voordeelen aan te toonen van staatscredietverkeer als middel om de productie zoo hoog mogelijk op te voeren en daarbij de verdeeling zoo rechtvaardig mogelijk te doen geschieden. Een uitvoerige uiteenzetting van het tegenwoordige bankbedrijf gaat vooraf, alsmede van de internationale verrekeningen en betaling. Zeer uitvoerige, gemakkelijke inhoudsopgave.

Smith, F. R. G., The A.B.C. of banking. 2nd ed. London 1918. XII, 206 blz.

Strauch, M., Bankpraxis. 2e Aufl. Stuttgart 1918. 400 blz.

Sykes, E., Banking and currency. With an introd. by F. E. Steele. 4th ed. London 1918. XIV, 314 blz.

Combat, F. J., Banques et opérations de banque. Vol. I. Les opérations de banque. Précis pratique à l'usage des capitalistes, des industriels et des commerçants, des employés des banques, de la bourse et du commerce. Paris 1919. XIII, 245 blz. (Bibliothèque des sciences économiques).

Fiske, A. K., The modern bank. A description of its functions and methods and a brief account of the development and present systems of banking. New York 1919. XIV, 345 blz.

Gilbart, J. W., The history, principles and practice of banking. new ed. rev. by E. Sykes. London 1919. 2 dln.

Stead, F. R., Bankers' advances. London 1919. VII, 144 blz. (The bankers library).

Wolff, H. W., People's banks. A record of social and economic success. 4th ed. rev. and compl. London 1919. XV, 452 blz.

Burns, E., Modern finance. London 1920. 64 blz. (The world of to-day, 3).

Courcelle-Seneuil, J. G., Les opérations de banque. 11e éd. rev. par A. Liesse. Paris 1920. tabn. XVII, 742 blz.

Bekend en zeer gewaardeerd werk over het bankwezen, dat thans zijn 11e oplage beleeft. Voor dengene, die zich voor het eerst kennis van het bankbedrijf en daarmede samenhangende vragen, zoowel op theoretisch als practisch gebied wil eigen maken, is dit helder geschreven boek uitnemend geschikt.

Hahn, L. A., Volkswirtschaftliche Theorie des Bankkredits. Tübingen 1920. VII, 174 blz.

Kellenberger, E., Geldumlauf und Thesaurierung. Grundsätze der Notenbankpolitik. Zürich 1920. tabn. VIII, 232 blz.

Schrijver, privaat-docent aan de Universiteit te Bern, behandelt het netelige

vraagstuk in hoeverre het geld aan den omloop wordt onttrokken om voor schatvorming te dienen en geeft daartoe eerst een historisch overzicht van de taak, die het geld in den loop der eeuwen vervuld heeft en der verschillende geldtheorieën. Ten slotte becijfert hij het grootste bedrag aan geld, dat in Zwitserland aan het verkeer is onttrokken ter thesauriseering.

Kniffin, W. H., The business man and his bank. New York 1920. afbn. XII, 278 blz.

Ruotte, J., Opérations et travaux de banque. 8e éd. Paris 1920. 451 blz.

Schär, J. F., Die Bank im Dienste des Kaufmanns. Ein Wegweiser für Geschäftsleute, Kapitalisten, Bankbeamte und Studierende. 3e neubearb. und erg. Aufl. Leipzig 1920. modellen. XVI, 245 blz. (Handels-Hochschul-Bibliothek, 2).

Westerman, W. M., De concentratie in het bankwezen. Een bijdrage tot de kennis der economische ontwikkeling van onzen tijd. 2e bijgew. dr. 's Gravenhage 1920. bibliogr. VIII, 425 blz.

Schrijver, practisch en theoretisch vertrouwd met het Nederl. bankwezen, beperkt zich in deze studie tot Europeesche toestanden vóór den wereldoorlog. Na een historisch overzicht en een weinig diepgaande bespreking van de beteekenis der concentratie in het economisch ontwikkelingsproces, behandelt hij tamelijk uitvoerig de voor- en nadeelen der bankconcentratie, uitgaande van het standpunt, dat deze zoowel economisch als bedrijfs-technisch nuttig werkt. De tweede druk is enkel vermeerderd met de nieuwste statistische gegevens.

Banken-Organisation. 3e Aufl. Stuttgart 1921. 3 dln. 1 bd. modellen.

Dl. 1. C. Porges, Organisation einer Grossbank.
Dl. 2. W. Rehmer, Organisation einer Volksbank.
Dl. 3. E. Schach, Buchhalterische Einrichtungen in einem mittleren Bankbetriebe.

Bankwezen, Het. Dl. I—VIII. Wassenaar 1921.

Dl. 1. G. J. van der Heyden, De beteekenis van het geldwezen.
Dl. 2. G. M. Verrijn Stuart, Bankpolitiek.
Dl. 3. G. M. Verrijn Stuart, De leer van het crediet.
Dl. 4. W. F. Zuurdeeg, Practische betaalmiddelen en verrekenmethoden.
Dl. 5. G. J. van der Heyden, Circulatiebanken en circulatiebankpolitiek.
Dl. 6. F. J. D. Theyse, Wisselkoersen.
Dl. 7. J. S. Theyse, De effectenhandel.
Dl. 8. P. Klijnveld, Organisatie, administratie en contrôle van het bankbedrijf. De kleinbank.

Brunton, J., Bankers and borrowers. With an introd. by E. Sykes. London 1921. VIII, 128 blz.

Het boek houdt zich uitsluitend en zeer nauwgezet en uitvoerig bezig met die voorschriften van de Engelsche wet, welke de materie beheerschen van de bevoegdheid tot aangaan van verbintenissen door natuurlijke en door rechtspersonen, in het bijzonder bezien vanuit het standpunt van den bankier tegenover den credietnemer.

Kaeferlein, H., Der Bankkredit und seine Sicherungen. Dargestellt an praktischen Fällen mit Urkunden und Formblättern.

3e Aufl. Nürnberg [1921]. modellen. bibliogr. XX, 576 blz.
Een soort van formulierenboek voor banktransacties, geschreven met de bedoeling den bankbeambte den juisten vorm aan te geven, waarin kredietovereenkomsten tot stand behooren te komen. De algemeene inleiding en de verschillende beschouwingen, welke daarbij gegeven worden, verhoogen de leesbaarheid. Voor den aankomenden bankbeamte, die zich nader op de hoogte wil stellen van zijn vak, een aardig boek, dat echter een zelfstandigen blik eischt.

Obst, G., Geld-, Bank- und Börsenwesen. Eine gemeinverständliche Darstellung. 16e Aufl. unveränd. Abdruck der 15n vollst. ungearb. Aufl. Stuttgart 1921. modellen. XII, 42 blz. (Sammlung kaufmännischer Unterrichtswerke, 1).

Moulton, H. G., The financial organization of society. Chicago [1921]. tabn. modellen. diagrammen. XXII, 789 blz.

Phillips, C. A., Bankcredit. A study of the principles and factors underlying advances made by banks to borrowers. New York 1921. modellen. grafieken. XIV, 374 blz.

Bankwezen in verschillende landen

Algemeen

Buys, J. T., Voorlezingen over de circulatiebanken, meer bijzonder in Frankrijk, Groot Brittannië en de Vereenigde Staten van Noord Amerika. Haarlem 1856. 180 blz.

Taeuber, R., Die Banken der Welt. Ein Hand- und Nachschlagebuch für Bankiers, Grosskaufleute, Ex- und Importeure, u. s. w. Berlin [1912]. X, 670 blz.

Nederland

Verslag van de Nederlandsche Bank over 1864—'65 enz. Amsterdam 1865 enz.

Gerritsen, C. V., De Nederlandsche Bank, haar verleden en haar toekomst. Amsterdam 1887. tabn. XVI, 349 blz.

[**Dinger, J.**], De naaste toekomst onzer drie circulatiebanken. z. pl. [1903]. tabn. 51 blz.

Hennus, M. F., Leiddraad bij de bewaargeving aan de Nederlandsche Bank, met modellen van de daarbij gebruikelijke formulieren. Amsterdam 1907. krt. 57 blz.

Bank, De Nederlandsche. Beschrijving van haren werkkring. Amsterdam 1909. 35 blz.

Eisfeld, C., Das niederländische Bankwesen. Haag 1916. 2 dln. bibliogr.

Kiliani, R., Die Grossbankenentwicklung in Holland und die Mitteleuropäische Wirtschaft. [Amsterdam 1921]. 62 blz.

Verzameling van wetten, besluiten en regelingen betreffende ons munt- en bankwezen, van inleidende aanteekeningen voorzien door S. G. Binnerts. Amsterdam 1921. 155 blz.

Nederlandsch Indië

Verslag van de Javasche Bank over het 81e boekjaar, 1908—'09 enz. Batavia 1909 enz.

Berg, N. P. van den, Munt-, crediet- en bankwezen, handel en scheepvaart in Nederlandsch Indië. Historisch-statistische bijdragen. 's Gravenhage 1907. 398 blz.

Helfferich, E., Die niederländisch indischen Kulturbanken. Jena 1914. bibliogr. 223 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 21).

Bree, L. de, Nederlandsch Indië in de twintigste eeuw. Het bankwezen. Batavia 1918. 629 blz.

Verzameling van feitenmateriaal in zake het kredietwezen in Nederlandsch Indië, speciaal het bankbedrijf aldaar in zijn samenhang met agrarisch Nederlandsch Indië. Goede journalistiek van een journalist, die in de Indische pers veel schrijft over financiëele onderwerpen.

Jaarverslag van de Surinaamsche Bank over 1917 enz. Amsterdam 1918 enz.

Fabius, G. J., Het bankwezen in Nederlandsch West Indië. Rotterdam 1917. 65 blz. (Studies uitg. door het Instituut voor economische geschriften, 2).

Schrijver, directeur der Rotterdamsche Bankvereeniging, oud-ambtenaar in Suriname, schetst aan de hand der bronnen de geschiedenis van het bankwezen der twee West Indische koloniën en critiseert den tegenwoordigen toestand. Hij acht het mogelijk, dat de Nederl. Bank met haar eigen bankpapier de beide bestaande circulatiebanken kan vervangen, waarna één krachtige bankinstelling zou kunnen zorgen voor de credietbehoeften van cultures en handel. Schrijver's breken met enkele gangbare economische begrippen betr. het circulatiewezen duidt aan, dat het geschrift bestemd is voor specialisten en vergevorderde studeerenden.

Duitschland

Taeuber, R., Unsere Grossbanken. Ein Lehr- und Lesebuch für Grosskaufleute, Industrielle, Bankiers, Beamte und Studierende. Dresden 1910. afbn. krt. [VI], 186 blz.

Motschmann, G., Das Depositengeschäft der Berliner Grossbanken. München 1915. tabn. XXI, 662 blz. (Schriften des Vereins für Sozialpolitik, 154[1]).

Wolff, S., Das Gründungsgeschäft im deutschen Bankgewerbe. Stuttgart 1915. grafieken. X, 284 blz.

Bankgesetz, Das, und das Statut der Reichsbank. Textausg. mit Einleitung und Erläuterungen, nebst Anhang, enth. Vertrag über die Abtretung der Preussischen Bank, Bank-

novellen und Darlehnskassengesetz. Herausg. von J. Notzke. Berlin 1920. modellen. bibliogr. 94 blz.

Verhandlungen des V Allgemeinen deutschen Bankiertages zu Berlin. Berlin 1920. 349 blz.

Loehr, J., Das deutsche Bankwezen. München 1921. 171 blz.

Rozumek, P., Das Kreditgeschäft im Bankbetriebe. 3e Aufl. Berlin 1921. modellen. 408 blz.

Heldere en zakelijke uiteenzetting van de wijze, waarop een bank kredieten geeft en van de factoren, waarmee bij de kredietgeving rekening moet worden gehouden. De verschillende zekerheden worden een voor een besproken en de rechtsvormen en rechtsvoorschriften welke daarbij moeten worden in het oog gehouden overeenkomstig de in het Duitsche rijk geldende wetten. Voor den bankbeambte, die iets meer van zijn vak wenscht te kennen, een nuttig boek.

Engeland

Andréadès, A., History of the Bank of England, 1640—1903. London 1909. bibliogr. XXXIX, 455 blz.

Banking-system, The English, by H. Withers, and other writers. Washington 1910. tabn. 291 blz. (National monetary commission).

Eeghen, W. H. van, Referat über die Bank von England. Amsterdam [1910]. XV, 187 blz.

Jaffé, E., Das englische Bankwesen. 2e durchges. und erw. Aufl. Leipzig 1910. XIII, 370 blz.

Hulftegger, O., Die Bank von England. Mit besonderer Berücksichtigung der Reservefrage und der Entwertung der englischen Rente. Zürich 1915. XIII, 423 blz.

Tillyard, F., Banking and negotiable instruments. A manual of practical law. 5th ed. rev. and enl. London 1919. LIII, 403 blz.

Banken und Wiederaufbau. Das Gutachten des englischen Bankenausschusses, übertr. und eingel. von H. Hirschstein. Leipzig 1920. 31 blz. (Tagesfragen der Auslandwirtschaft, 7).

Spalding, W. F., Bankers' credits and all that appertains to them in their practical, legal and every-day aspects. London 1921. modellen. XI, 115 blz.

Practische handleiding voor den bankier, zoowel als voor dengene, die een crediet wil aanvragen. Op duidelijke wijze bespreekt schrijver de verschillende soorten van credieten, die door den bankier gegeven worden. Het boek bevat tevens enkele beslissingen van den Engelschen rechter en strijdvragen, welke bij het nemen en geven van crediet verrezen.

Frankrijk

Radouant, J., Les rapports de la Banque de France et de l'état, particulièrement pendant la guerre de 1914. Paris 1921. bibliogr. 227 blz.

Geschiedenis van de Fransche circulatiebank van hare oprichting af tot aan het sluiten van den wereldvrede, maar hoofdzakelijk van 1914 tot 1919. Geen financier, maar een jurist is hier aan het woord. Een kritiseerende beschouwing van den invloed op het economisch leven in Frankrijk wordt niet gegeven. Slechts de wettelijke verhoudingen worden onderzocht en nagegaan hoe deze behooren te zijn en zich verder behooren te ontwikkelen en of in strijd hiermede gehandeld is.

Martin, G., Les problèmes du crédit en France. Paris 1919. 283 blz.

Théry, A., Les grands établissements de crédit français, avant, pendant et après la guerre. Paris 1921. 324 blz.

Lavergne, B., La banque d'Algérie. Son activité générale et le renouvellement de son privilège. Le mécanisme de change franco-algérien. Paris 1919. 55 blz.

Andere landen van Europa

Adrados, S., El estado y el banco de España. Madrid 1918. XIII, 203 blz.

Wetter, E., Bankkrisen und Bankkatastrophen der letzten Jahre in der Schweiz. Mit einem Vorwort von G. Bachmann. Zürich 1918. XI, 331 blz.

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Report, Annual, of the Federal reserve Board for the year 1915 enz. Washington 1916 enz.

Jörgens, M., Finanzielle Trustgesellschaften. Stuttgart 1902. VI, 160 blz. (Münchener volkswirtschaftliche Studien, 54).

Articles, Selected, on a central bank of the United States. Comp. by E. C. Robbins. Minneapolis 1910. bibliogr. VIII, 182 blz. (Debaters' handbook series).

Davis, A. M., The origin of the national banking system. Washington 1910. 213 blz. (National monetary commission).

Barnett, G. E., State banks and trust companies since the passage of the national bank act. Washington 1911. tabn. 366 blz. (National monetary commission).

Savings departments of national banks and real estate loans. Summary of replies from bank officers relating thereto. Washington 1912. 50 blz. (National monetary commission).

White, H., Money and banking. Illustrated by American history. 5th ed. rev. Boston 1914. afbn. XIV, 541 blz.

Marcuse, P., Die Bankreform in den Vereinigten Staaten von Amerika. Stuttgart 1915. 73 blz. (Finanzwirtschaftliche Zeitfragen, 18).

Perine, E. ten Broeck, The story of the trust companies. New York 1916. afbn. bibliogr. XVII, 327 blz.

Cleveland, F. A., Funds and their uses. A book describing the methods, instruments and institutions employed in modern financial transactions. rev. ed. New York 1917. afbn. tabn. VII, 304 blz. (Appleton's business series).

Populair geschreven, zeer bevattelijk, doch specifiek Amerikaansch boek voor hen, die middelbaar en voorbereidend hooger onderwijs volgen ; op onderhoudende wijze voorgedragen, leerzame lectuur.

Wolfe, O. H., Practical banking. Chicago 1918. XII, 290 blz.

Eenvoudig, begrijpelijk overzicht over de techniek van het Amerikaansche bankwezen. Vooral voor den aankomenden bankbediende, die zich door vergelijking met de toestanden in andere landen wil ontwikkelen, een zeer nuttig boek.

Kemmerer, E. W., The A.B.C. of the federal reserve system. 2nd ed. rev. Princeton 1919. XIII, 192 blz.

Meyer, Ch. A., Mercantile credits and collections. New York 1919. XV, 302 blz.

Een geschikt boek om den nieuweling in te leiden in het handelscrediet, zooals dit in de Vereenigde Staten van Noord Amerika wordt gegeven en genomen. Voor den man van praktijk een nuttige gids, die tevens opvoedend kan werken ook wat betreft de methoden, volgens welke men behoort handel te drijven.

Federal reserve act, 1913, as amended till February 27, 1921. With an appendix containing certain sections of acts of congress which affect the operations of federal reserve banks and member banks. Comp. under direction of the Federal reserve Board. Washington 1920. 105 blz.

Holdsworth, J. T., Money and banking. 3rd ed. New York 1920. afbn. bibliogr. XIV, 515 blz.

Dit boek behandelt het geld- en bankwezen, zoowel theoretisch als practisch, gezien vanuit een Amerikaansch oogpunt. Het bevat in een gedrongen vorm, die de taal toch nooit onduidelijk maakt, een schat van gegevens en heeft als inleiding en handleiding voor het bankiersberoep onmiskenbare verdiensten. Ook voor den gewonen zakenman belangrijke lectuur.

Laughlin, J. L., Banking progress. New York 1920. tabn. X, 349 blz.

Schrijver, voormalig hoogleeraar in de economie aan de Universiteit van Chicago, geeft de geschiedenis van de opvattingen omtrent geld en crediet in de Vereenigde Staten van Noord Amerika in verband met de tot standkoming van de federal reserve act. Hij wijst dan telkens aan wat in die opvattingen juist is volgens zijn meening en wat onjuist en de redenen hiervan. Het boek is specifiek Amerikaansch.

Kirkbride, F. B., J. E. Sterrett and H. P. Willis, The modern trust company, its functions and organization. An outline of fiduciary banking. 5th enl. and rev. ed. New York 1921. modellen. XVIII, 549 blz.

De auteurs beschrijven de inrichting en de taak eener trustmaatschappij, zooals deze in de Vereenigde Staten van Noord Amerika werkt. Het boek is

zuiver technisch en voor den Nederlandschen lezer van belang ter vergelijking met den werkkring van Nederlandsche credietinstellingen en als aanwijzing van behoeften, waarin hier te lande nog niet op deze wijze is voorzien.

Langston, L. H., Practical bank operation. Prepared under the direction of the Educational Committee of the National City bank of New York. New York 1921. 2 dln. modellen.

Azië

Spalding, W. F., Eastern exchange, currency and finance. 2nd impr. London [1918]. afbn. tabn. IX, 364 blz.

Shirras, G. F., Indian finance and banking. London 1919. XII, 495 blz.

Spaarbanken

Verslag betrekkelijk den dienst der Rijkspostspaarbank in Nederland over 1904 enz. 's Gravenhage 1905 enz.

Verslag over den dienst der Postspaarbank in Nederlandsch Indië over 1906 enz. Batavia 1906 enz.

Ribbe, D. A., Het spaarbankwezen in Nederland. Haarlem 1890. 217 blz. (Diss.).

Delprat, G. H. M., Spaarvormen en spaarwijzen der bijzondere spaarbanken. Rotterdam 1904. bibliogr. XI, 95 blz.

Du Bois, P. J. F., De Rijkspostspaarbank en de middenstand. Rotterdam 1912. 12 blz. (Overdruk uit het Jaarboek van de Handelsvereeniging „Rotterdam").

Swellengrebel, J. H. W., De spaarbank te Rotterdam gedurende een eeuw, 1818—1918. [Rotterdam 1918]. afbn. tabn. 177 blz.

Seidel, M., und J. Pfitzner, Das Sparkassenwesen. Wien 1916. IV, 118 blz. (Wiener staatswissenschaftliche Studien, XIII, 3).

Kemmerer, E. W., Postal savings. An historical and critical study of the postal savings bank system of the United States. Princeton 1917. VIII, 176 blz.

Kniffin, W. H., The savingsbank and its practical work. A practical treatise on savingsbanking, covering the history, management and methods of operation of mutual savingsbanks and adapted to savings departments in banks of discount and trust companies. 3rd ed. New York 1918. afbn. modellen. 541 blz.

Hoewel meer in 't bijzonder betrekking hebbend op het Amerikaansche spaarbankwezen, zijn de beschouwingen toch meerendeels ook toepasselijk op spaarbanken elders. Vergelijkingen worden hier en daar gemaakt, speciaal met Duitsche spaarbanken. Populair en zeer bevattelijk geschreven boek.

Hypothecair crediet. Hypotheekbanken

[**Bos, D.**], Uit de geschiedenis van het grondcrediet. [Veendam 1915]. tabn. 75 blz.

Jaarboekje van de Vereeniging van directeuren van hypotheekbanken. Jrg. IV enz. Amsterdam 1918 enz.

Christmann, H. G. F., Inrichting en werking van hypotheekbanken. Amsterdam 1903. tabn. XII, 264 blz. (Diss.).

Maasdijk, H. R. van, Concentratie van het hypotheekbankbedrijf in Nederland. 's Gravenhage 1906. XI, 139 blz.

Vliet, C. D. van, Hypotheek op landerijen. Amsterdam 1919. 38 blz. (Overdruk uit het Jaarboekje van de Vereeniging van directeuren van hypotheekbanken).

Schulte, F., Die Hypothekenbanken. München 1918. bibliogr. XVIII, 508 blz. (Schriften des Vereins für Sozialpolitik, 154^{II}).

Eber, K., Staat und Realkredit in Deutschland. I. Die staatliche Versicherungs- und Hypothekenbankaufsicht. II. Die Notwendigkeit einer Reichsbehörde für Immobiliarkreditwesen. Berlin 1918. bibliogr. 160 blz.

Schulte, F., Die belgischen Bodenkreditinstitute. München 1918. VI, 178 blz. (Veröffentlichungen zur Statistik des Bodenkredits und verwandter Gebiete, 4).

Landbouwcrediet

Rapport betreffende het landbouwcrediet in Nederland [door de] staatscommissie voor den landbouw, 1906. 's Gravenhage 1911. tabn. 96 blz.

Credit, Agricultural. Comp. by Edna D. Bullock. New York 1915. bibliogr. XIV, 177 blz. (Handbook series).

Enquête sur le crédit agricole, faite sur la demande du Ministre de l'agriculture et publiée par les soins de J. A. Barral et de L. Passy. Paris 1884. 2 dln. (Société nationale d'agriculture de France).

Durand L., Le crédit agricole en France et à l'étranger. Paris 1891. XII, 783 blz.

IX. OPENBAAR FINANCIEWEZEN

(ZIE OOK : OORLOGSECONOMIE. RECONSTRUCTIE, BLZ. 77)

ALGEMEEN

Stein, L. von, Lehrbuch der Finanzwissenschaft. Als Grundlage für Vorlesungen und Selbstudien, mit Vergleichung der Finanzsysteme und Finanzgesetze von England, Frankreich und Deutschland. 2e umgearb. und verm. Aufl. Leipzig 1871. XIX, 747 blz.

Cort van der Linden, P. W. A., Leerboek der financiën. De theorie der belastingen. 's Gravenhage 1887. VI, 608 blz.

Altmann, S. P., Finanzwissenschaft. Leipzig 1910. tabn. bibliogr. VIII, 174 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 306).

Eheberg, K. Th. von, Finanzwissenschaft. 13e verb. Aufl. Leipzig 1915. VIII, 631 blz.

Borght, R. van der, Finanzwissenschaft. Berlin 1913—'16. 2 dln. 3 bdn. (Sammlung Göschen, 148, 391, 778).
Dl. 1. Allgemeiner Teil. 3e erg. und erw. Aufl. 1913.
Dl. 2. Besonderer Teil. 4e erg. und erw. Aufl. 1916.
1e hlft. Allgemeine Steuerlehre. Direkte Steuern.
2e hlft. Indirekte und Rechtsverkehrssteuern.

Withers, H., International finance. London 1916. VIII, 185 blz.

Bastable, C. F., Public finance. 3rd ed. rev. and enl. London 1917. XXIV, 780 blz.

Lotz, W., Finanzwissenschaft. Tübingen 1917. XVI, 839 blz.

Conrad, J., Finanzwissenschaft, bearb. von H. Köppe. 7e Aufl. Jena 1919. tabn. statistieken. bibliogr. VIII, 487 blz. (Grundriss zum Studium der politischen Oekonomie, 3).

Michelson, A., Le problème des finances publiques après la guerre. Tome I. Lausanne 1919. XI, 429 blz.
In een omvangrijk werk, waarvan dit boek het 1e deel uitmaakt, behandelt schrijver, privaat-docent aan de universiteit van Lausanne, het vraagstuk der openbare geldmiddelen na den oorlog, bezien vanuit drieërlei oogpunt, economisch, sociaal en politiek. Om tot reconstructie te geraken worde staatsbemoeiing tot verre consequenties doorgedreven, waarbij adviseeren vereenigingen van werkgevers en werknemers, kamers van koophandel, coöperaties

enz. Het onderwerp is speciaal van Fransch standpunt bezien en de uiteenzetting munt uit door helderheid.

Bullock, Ch. J., Selected readings in public finance. 2nd ed. New York [1920]. X, 920 blz.

Cossa, L., Premiers éléments de la science des finances. Trad. sur la 11e éd. italienne rev. par A. Graziani, par A. Bonnet. Paris 1920. 247 blz.

Vertaling van de elfde Italiaansche editie en bedoeld als inleiding in de leer der publieke financiën voor eerstbeginnenden. Meer diepgaande bespreking en beoordeeling van verschillende theorieën wordt niet gegeven. Voor hen die eenige eenvoudige, maar systematische kennis van inkomsten en uitgaven van openbare lichamen, van budgets en belastingen willen bezitten, is de lezing aan te raden.

Földes, B., Finanzwissenschaft. Jena 1920. tabn. XV, 686 blz.

Nieuwe bewerking van den tweeden druk van het in 't Hongaarsch verschenen leerboek van een Budapester hoogleeraar.

Tyszka, C. von, Grundzüge der Finanzwissenschaft, mit besonderer Berücksichtigung der Reichsfinanzreform von 1919—'20. Jena 1920. VII, 348 blz.

Finanzen, herausg. von J. Jastrow. Berlin 1921. VII, 116 blz. (Textbücher zu Studien über Wirtschaft und Staat, 6).

Graafland, H. Hooft, De staatsschulden getoetst aan de beginselen der staathuishoudkunde. Utrecht 1851. bibliogr. VIII, 173 blz. (Diss.).

MacCulloch, J. R., A treatise on the principles and practical influence of taxation and the funding system. 3rd ed. rev., corr. and impr. Edinburgh 1863. XVIII, 524 blz.

Cohen Stuart, M., Bijdrage tot de theorie der progressieve inkomstenbelasting. 's Gravenhage 1889. XII, 207 blz. (Diss.).

Rochussen, W. F., De theorie der inkomstenbelasting. Groningen 1889. VI, 158 blz.

Stourm, R., Le budget. Cours de finances. 7e éd. rev. Paris [1912]. XV, 621 blz.

Aleva, J. J. F., Delging van staatsschuld. Leiden 1915. XII, 333 blz. (Diss.).

Goldscheid, R., Staatssozialismus oder Staatskapitalismus. Ein finanzsoziologischer Beitrag zur Lösung des Staatsschulden-Problems. 4e Aufl. Wien 1917. XVIII, 180 blz.

Seligman, E. R. A., Essays in taxation. 8th ed. rev. and enl. London 1917. XI, 707 blz.

Ettinger, M., Die Vermögensabgabe und Konjunkturgewinnsteuer im sozialen Zukunftstaate. Wien 1918. 295 blz.

Gijn, A. van, Het renteprobleem in de leer der financiën. Rede. 's Gravenhage 1918. 45 blz.

Manes, A., Staatsbankrotte. Wirtschaftliche und rechtliche Betrachtungen. Berlin 1918. VIII, 302 blz.

In dit werk wordt een korte uitlegging gegeven van staatsleeningen, staatscrediet en vooral van staatsbankroeten. Schrijver behandelt alle bekende gevallen van staatsbankroet en alles wat in geschriften hierover is neergelegd. Hij eindigt met een beschrijving van het Russische staatsbankroet. Leesbaar voor alle belangstellenden in dit onderwerp.

Stamp, J., The fundamental principles of taxation in the light of modern developments. (The Newmarch lectures for 1919). London 1921. 201 blz.

Een in prettigen toon geschreven boek, ontstaan uit de samenvoeging van eenige door den auteur gehouden voordrachten, bedoelende den lezer in te wijden in de heden ten dage voor waar aangenomen grondregelen der belastingtheorie. Schrijver, die zich in het algemeen kan vereenigen met het tot nu toe bereikte standpunt der Engelsche belastingwetgeving, geeft van het moeilijke onderwerp een populaire behandeling, niet wetenschappelijk in den strengen zin van het woord, maar toch allerminst oppervlakkig. Voorkennis der behandelde vraagstukken is vereischt.

Pfau, Elsa, F., Industriepolitische Gesichtspunkte in der Besteuerung. Stuttgart 1921. 149 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 71).

FINANCIEWEZEN IN VERSCHILLENDE LANDEN

Algemeen

Raffalovich, A., Le marché financier, 1914—'19. Les dettes publiques et l'inflation pendant la guerre. Paris 1920. 191 blz.

Nederland

Gogel, I. J. A., Memoriën en correspondentiën betrekkelijk den staat van 's rijks geldmiddelen in den jare 1820. Uitg. door J. M. Gogel. Amsterdam 1844. tabn. XII, 528 blz.

Weeveringh, J. J., Handleiding tot de geschiedenis der staatsschulden, ten dienste van allen die belang hebben bij effecten en effectenhandel. Haarlem [1852—'55]. 2 dln. bibliogr.

Dl. 1. Nederlandsche staatsschuld. 1852.
Dl. 2. Buitenlandsche staatsschuld. 1855.

Polak, A., Bijna 200 millioen. Overzicht der staatsuitgaven en inkomsten. Groningen [1908]. 176 blz.

Oss, S. F. van, De financiëele toestand van ons land. Groningen 1914. 29 blz.

Geertsema, C. C., Provinciale financiën. Groningen 1902. 55 blz.

Verslag van de staatscommissie voor de gemeentefinanciën. ['s Gravenhage 1907]. tabn. [194] blz.

Bentfort, C. R. Drossaart, Uit den strijd der gemeenten om het evenwicht, 1851—1915. Rotterdam [1916]. 207 blz.

Nierop, F. S. van, Amsterdam's financiën. Amsterdam 1905. 122 blz.

Tentoonstelling, De, op gemeentelijke financiëel gebied te Amsterdam, September 1916. Middelharnis [1916—'17]. 3 dln. afbn.

Nederlandsch Indië

Overzicht der geldmiddelen van Nederlandsch Indië van 1867 af. 's Gravenhage 1916. IV, 106 blz. (Uitg. door het Min. van koloniën).

Kielstra, E. B., De financiën van Nederlandsch Indië. 's Gravenhage 1904. tabn. 80 blz. (Koloniaal economische bijdragen, 2).

Duitschland

Schwarz, O., Formelle Finanzverwaltung in Preussen und im Reich. Grundzüge des Etats-, Kassen- und Rechnungswesens, (Komptabilität), unter Bezugnahme auf die Verhältnisse ausserpreussischer und ausserdeutscher Staaten, nebst einem Anhange betreffend die zivilrechtliche Haftbarkeit der Beamten gegenüber dem Staate. Berlin 1907. VIII, 177 blz.

Riesser, J., Finanzielle Kriegsbereitschaft und Kriegsführung. 2e verm. und neu bearb. Aufl. Jena 1913. XI, 213 blz.

Neuordnung, Die, der deutschen Finanzwirtschaft. Herausg. in Auftrage des Vereins für Sozialpolitik von H. Herkner. München 1918. 2 dln. (Schriften des Vereins für Sozialpolitik, 156).

Weyermann, M. R., Volksvermögen und Staatskredit in Krieg und Frieden. Stuttgart 1918. 144 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 47).

Zimmermann, F. W. R., Das Staatsvermögen des Deutschen Reichs und der deutschen Bundesstaaten. Stuttgart 1918. 119 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 51).

Majerczik, W., Kommunale gewerbliche Unternehmungen als Kampfmittel gegen die finanzielle Notlage der deutschen Städte. Berlin 1919. bibliogr. VI, 98 blz.

Rheinboldt, J., Die deutsche Finanzwirtschaft während des Krieges und die Möglichkeiten ihrer Ordnung. Mannheim [1919]. 73 blz.

Schwarz, O., Finanzpolitik in Reich, Staat und Gemeinde. Stuttgart 1919. 106 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 58).

Bräuer, K., Die Neuordnung der deutschen Finanzwirtschaft und das neue Reichssteuersystem. Stuttgart 1920. 64 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 67).

Dalberg, R., Finanz-Gesundung aus Währungsnot. Berlin 1920. VIII, 103 blz.

Terhalle, F., Steuerlast und Steuerkraft. Grundsätzliche und kritische Bemerkungen zu Tagesfragen unserer Finanzwirtschaft. Jena 1921. 64 blz.

Schrijver, hoogleeraar te Jena, auteur van studies, o. a. over geld- en credietwezen, wil den lezer een blik schenken op den aard der financiëele moeilijkheden van Duitschland, voorzoover die tot uitdrukking komen in de belastingen. Een beknopte, gemakkelijk en vlot geschreven verhandeling, ook voor leeken die eenige algemeene kennis hebben van financiewezen.

Engeland

Rees, J. F., A short fiscal and financial history of England, 1815—1918. London 1921. statistieken. 246 blz.

Willoughby, W. F., W. W. Willoughby and S. McCune Lindsay, The system of financial administration of Great Britain. A report. Introd. by E. L. Lowell. New York 1917. XV, 361 blz.

Withers, H., Our money and the state. London 1917. VIII, 122 blz.

Stilwell, A. E., The great plan. How to pay for the war. 3rd impr. London 1918. XXIV, 160 blz.

Allen, J. E., The war debt and how to meet it. With an examination of the proposed „capital levy". London [1919]. VIII, 150 blz.

Dit boekje geeft een beeld van den groei der oorlogsschuld en een critiek op het financiëele beleid van het Engelsche gouvernement gedurende het eerste oorlogsjaar, en in 't bijzonder de voorgestelde „capital levy". In grove trekken schetst schrijver een volgens hem rechtvaardiger middel, nl. herziening der inkomstenbelasting.

Higgs, H., A primer of national finance. London [1919]. VII, 168 blz.

Withers, H., War-time financial problems. London 1919. X, 306 blz.

Bevat een reeks artikelen van Sept. 1917 tot Maart 1919 voornamelijk in Sperlings Journal verschenen, inhoudend critische besprekingen van de in Engeland gevolgde financiëele oorlogspolitiek onder aangeving van eigen positieve richtlijnen. Eenvoudige, heldere, hier en daar wat eenzijdige behandeling.

Lachapelle, G., Les finances britanniques avant et pendant

la guerre. Le mécanisme des finances publiques. Le fonctionnement du crédit. Les budgets de guerre. L'inflation et la hausse des prix. Paris 1920. 316 blz.

Reports from the select committee on national expenditure, together with the proceedings of the committee, minutes of evidence, and appendixes. Session 1919. London 1920. [104] blz.

Snowden, Ph., Labour and national finance. London [1920]. 160 blz. (The New era series, 6).

Frankrijk

Wolf, J., Der französische Nationalreichtum vor dem Kriege. Stuttgart 1917. 39 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 40).

Haristoy, J., Finances d'après-guerre et conscription des fortunes. Paris 1918. 160 blz.

Jèze, G., Les finances de guerre de la France. Vol. II. La politique financière du gouvernement pendant les années 1915 et 1916. Exposé général et critique d'ensemble. Paris 1918. 205 blz.

Respondek, E., Steuer- und Anleihepolitik in Frankreich während des Krieges. Berlin 1918. 134 blz.

Bonzon, J., La débâcle des placements russes. Paris 1919. 251 blz. (La fuite de l'argent français. Essais de politique financière).

Andere landen van Europa

Matton, H., Traité de science financière et de comptabilité publique belge et coloniale. Tome I. Paris 1919. II, 664 blz.

Eliacheff, B., Les finances de guerre de la Russie. Paris 1919. 275 blz.

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Noyes, A. D., Forty years of American finance. A short financial history of the government and people of the United States since the civil war, 1865—1907. New York 1909. XV, 418 blz.

Dewey, D. R., Financial history of the United States. 5th ed. New York 1915. afbn. XXXIX, 550 blz.

Collins, C. W., The national budgetsystem. New York 1917. VI, 151 blz.

Willoughby, W. F., The movement for budgetary reform in the states. New York 1918. XI, 254 blz. (Studies in administration, publ. by the Institute for government research, 1).

Canada

Villard, H. G., and W. W. Willoughby, The Canadian budgetary system. New York [1918]. XIII, 379 blz. (Studies in administration, publ. by the Institute for government research, 5).

Expenditures, National, and public economy. A series of addresses and papers presented at the semi-annual meeting of the Academy of political science in the city of New York, 1921. Ed. by F. A. Cleveland and S. McCune Lindsay. New York 1921. VIII, 208 blz. (Proceedings of the Academy of political science in the city of New York, IX, 3).

BELASTINGWEZEN

Directe belastingen

Nederland

Treub, M. W. F., Ontwikkeling en verband van de rijks-, provinciale en gemeentebelastingen in Nederland. Leiden 1885. XIII, 563 blz.

Sprenger van Eyk, J. P., De rijks- en gemeentebelastingen in Nederland. 's Gravenhage 1891. XIV, 254 blz.

Boissevain, G. M., De jongste belastinghervorming in Nederland in verband met de geschiedenis van 's rijks financiën sedert de grondwetsherziening van 1848. Amsterdam 1894. [308] blz.

Zuyderhoff, R., De rijks directe belastingen. Eenige beschouwingen, critiek en denkbeelden naar aanleiding van de aanhangige herzieningsvoorstellen. Rotterdam [1918]. VIII, 160 blz.

Schrijver, lid der Algemeene Rekenkamer, stelt een door hem in 't kort ontwikkelde theorie der directe belastingen voorop, geeft daarna een overzicht van de geschiedenis der directe belastingen in Nederland sedert 1813 en bespreekt vervolgens de belastingontwerpen van minister Treub, die hij aan een vrij scherpe critiek onderwerpt, terwijl hij ten slotte eenige andere punten in overweging geeft. Zaakkundige maar moeilijk te volgen uiteenzetting voor specialisten en studeerenden.

Beyen, J. W., De wet tot verruiming van het plaatselijk belastinggebied. Wet van 30 December 1920, Stbl. 923. Alphen a. d. R. 1921. 76 blz.

Belastingwetten, Nederlandsche, bew. door J. M. Bouscholte. Uitg. onder toezicht van H. J. Romeyn. 's Gravenhage 1919. 322 blz.

Damsté, J. H. R. Sinninghe, De wet op de dividend- en tantièmebelasting. Zwolle 1921. modellen. 300 blz. (Het Nederlandsch belastingrecht, 3).

Wet op de inkomstenbelasting 1914, benevens wet op de raden van beroep voor de directe belastingen, wet op de verdedigingsbelasting II, bepalingen gemeentebelastingen en verdere bijlagen. Toegel. door V. S. Ohmstede. 3e dr. Amsterdam 1921. 453 blz.

Damsté, J. H. R. Sinninghe, De wet op de inkomstenbelasting. Zwolle 1919. 364 blz. (Het Nederlandsch belastingrecht, 1).

Wet op de inkomstenbelasting 1914, bew. door G. den Hartogh. 3e dr. Gorinchem 1921. IV, 239 blz.

Wet op de personeele belasting. Toegel. door V. S. Ohmstede. Gouda 1919. 269 blz.

Wet, De, op de oorlogswinstbelasting. Met inleiding en aanteekeningen door J. M. J. Schepper. 2e dr. Haarlem 1916. VIII, 96 blz.

Adriani, P. J. A., De wetten op de vermogensbelasting en verdedigingsbelasting I. Zwolle 1921. 338 blz. (Het Nederlandsch belastingrecht, 2).

Nederlandsch Indië

Ordonnantiën, De Indische, op de inkomsten- en productenbelastingen. Verz. en van eene inleiding voorzien door H. J. van Brink. Amsterdam 1921. 232 blz.

Duitschland

Neumann, F. J., Die progressive Einkommensteuer im Staats- und Gemeinde-Haushalt. Gutachten über Personalbesteuerung. Leipzig 1874. VI, 238 blz. (Schriften des Vereins für Sozialpolitik, 8).

Rosendorff, R., Das Steuerrecht der stillen Reserven der Aktiengesellschaften, systematisch dargestellt auf Grundlage des preussischen Einkommen- und Gewerbesteuer-Gesetzes. Berlin 1919. 123 blz.

Aan de hand van literatuur en jurisprudentie worden verschillende kwesties, gerezen ten aanzien van inkomsten-, bedrijfs- en oorlogsbelastingen, systematisch nagegaan. Hoewel speciaal voor Duitschland geschreven, is de lezing voor beoefenaars van het Nederlandsche belastingwezen zeer de moeite waard.

Muhs, K., Zur Fortbildung der Erbschaftssteuer. Jena 1920. 63 blz.

Engeland

Spicer, E. E., and E. C. Pegler, The excess profits duty and profits of controlled establishments. 4th ed. rev. and enl. London 1918. XIV, 220 blz.

Hobson, J. A., Taxation in the new state. London 1919. XII, 254 blz.

Haig, R. M., and G. E. Holmes, The taxation of excess profits in Great Britain. A study of the British excess profits duty in relation to the problem of excess profits taxation in the United States. A report prepared for the committee on war finance of the American economic Association. Princeton 1920. XII, 244 blz. (Suppl. to The American economic Review).

Pigou, A. C., A capital levy and levy on war wealth. London 1920. bibliogr. 62 blz. (The world of to-day, 4).

Snelling, W. E., Incometax and supertax practice (with tables). Incorporating the provisions of the consolidation act of 1918, the finance acts 1919 and 1920. For the use of professional and business men, accountants, householders, etc. Part. I. [Income tax practice]. 4th ed. London [1921]. tabn. VII, 188 blz.

Frankrijk

Moye, M., Précis élémentaire de législation financière, à l'usage des étudiants des facultés de droit. 15e éd. Paris 1917. XII, 432 blz.

Batardon, L., Les taxes sur les paiements et sur les dépenses de luxe. Leurs conséquences au point de vue commercial et comptable. Commentaire des articles 18 à 28 de la loi du 31 Décembre 1917. 2e éd. augm. d'un suppl. Paris 1918. VII, 128 blz.

Bocquet, L., L'impôt sur le revenu, cédulaire et général. Paris 1918. 682 blz.

[Bocquet, L.], Instruction administrative du 30 Mars 1918, pour l'établissement des impôts cédulaires et de l'impôt général sur le revenu. Paris 1918. 145 blz.

Chaveneau, J., Comment payer les impôts nouveaux. Ce qu'ils sont, impôt sur le revenu, impôt sur les bénéfices de guerre, taxe sur le chiffre d'affaires, taxe de luxe, droit de timbres, etc. [Paris 1920]. 188 blz.

Duidelijke handleiding om Fransche belastingplichtigen den weg te wijzen in de nieuwe belastingwetten. Moeilijke onderwerpen worden als zeer eenvoudig behandeld.

Combat, F. J., et J. Piton, Taxes et impôts nouveaux. Mémento du contribuale avec textes officiels, commentaires et barèmes divers. Modifications intervenues par suite de l'application de la loi du 25 Juin 1920, portant création de nouvelles ressources fiscales. Paris 1920. [363] blz. (Bibliothèque des sciences économiques).

Guilhaumon, P., Guide pratique des impôts. Paris [1921]. tabn. 366 blz.

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Articles, Selected, on the income tax. With special reference to graduation and exemption. 3rd enl. ed. Comp. by Edith M. Phelps. New York 1917. XXXIII, 235 blz. bibliogr. (Debaters' handbook series).

Black, H. C., A treatise on federal taxes, including those imposed by the revenue act of 1918 and other United States internal revenue acts now in force. With commentaries and explanations. 4th ed. Kansas City 1919. XXXI, 554 blz.

Behalve de belasting naar het inkomen worden in de 4e uitgave van dit werk ook verschillende andere federal taxes behandeld, zooals deze alle gewijzigd zijn bij de revenue act van 1918. De stof werd systematisch in verschillende hoofdstukken verdeeld, met op zeer overzichtelijke wijze een onderverdeeling in paragrafen. Zoowel voor hen, die over eenige speciale onderwerpen willen ingelicht worden, als voor hen, die een uitvoeriger studie van het Amerikaansche belastingstelsel willen maken, verschaft dit werk uitnemende gegevens.

Indirecte belastingen

Algemeen

Kelly's customs tariffs of the world. Ed. 1917, 1920 enz. London 1917, 1920 enz.

Bulletin international des douanes. Organe de l'Union internationale pour la publication des tarifs douaniers. (Internationaler Anzeiger für Zollwesen. Organ des Internationalen Vereins für Veröffentlichung der Zolltarife). Jrg. 1920—'21 enz. Brüssel 1920 enz.

[Customs tariffs]. Supplement to the Board of trade Journal aus commercial gazette. London 1920 enz.

Nederland

Wet van 15 Augustus 1862, houdende vaststelling van het tarief van rechten op den invoer, zooals deze wet bij latere wetten is aangevuld en gewijzigd en met vermelding van de op het tarief betrekking hebbende Kon. Besluiten, zoomede, onder aanhaling van dagteekening en nummer, van de ministerieële resolutiën, die tot richtsnoer kunnen strekken voor de toepassing der wet. Samengest. door J. H. A. M. van Bosveld Heinsius. 3e dr. bijgew. tot 15 October 1921. Deventer 1921. VII, 684 blz. (Met supplementen).

Wet, Algemeene, van 26 Augustus 1822, over de heffing der invoerrechten en accijnzen, en de daarmede in verband

staande wetten en Kon. Besluiten enz. Opnieuw bew. door G. den Hartogh. 10e dr. Gorinchem 1918. modellen. 440 blz.

Wet, De algemeene, over de heffing der rechten van in-, uit- en doorvoer en van de accijnzen, alsmede van het tonnegeld der zeeschepen. Wet van 26 Augustus 1822. 3e dr. herz. en bijgew. door J. H. A. M. van Bosveld Heinsius. Deventer 1916—'20. 2 dln. modellen. (Vakstudie, 7).

Statistiekwet 1916 en wet op het statistiekrecht 1916 met de daartoe betrekkelijke Kon. Besluiten en Ministerieele resolutiën, bew. door J. H. F. Claessens. Amsterdam 1917. 122 blz. (Bijgew. Verzameling van Dillen en Middelkoop).

Statistiek, De. De bepalingen betreffende de statistiek van den in-, uit- en doorvoer, alsmede die betreffende de heffing van statistiekrecht. Bew. door J. H. A. M. van Bosveld Heinsius. Deventer 1919. 120 blz. (Vakstudie, 13).

Sprenger van Eyk, J. P., De wetgeving op het recht van successie, van overgang en van schenking. 5e dr. opnieuw bew. door B. J. de Leeuw. 's Gravenhage 1919. 1022 blz.

Voorst, P. van, De nieuwe zegelwet. Beschouwingen en toelichtingen ten dienste van den handel etc., naar aanleiding van de wet en van de beslissingen van den Minister van financiën. Utrecht 1918. 147 blz.

Schrijver heeft uit dezen doolhof van bepalingen, beslissingen, gewijsden, beroepen en nader toegelichte beslissingen, aangevuld met afwijkende uitleggingen van verschillende ontvangers op verschillende plaatsen, een geheel gevormd dat, met groote zorg en nauwkeurigheid behandeld, den handelsman vooral van groot nut kan zijn.

Zegelwet 1917, De, bew. en toegel. door P. van der Brugge. Zwolle 1918. 242 blz.

Nederlandsch Indië

Overzicht van de tariefwetgeving van Nederlandsch Indië. Tarief van in- en uitvoerrechten, bijgew. tot 1 Juni 1921. 's Gravenhage 1921. 36 blz.

Engeland

Import- and export list. Issued under the authority of the Lords Commissioners of His Majesty's Treasury, and the Commissioners of His Majesty's Customs and excise, for use on and from the 1st January 1920, for articles of foreign and colonial merchandise imported into the United Kingdom or exported

therefrom, and for articles the produce and manufacture of the United Kingdom exported therefrom. Londen 1919. 80 blz. tabn.

Frankrijk

Tableau des droits d'entrée et de sortie inscrits au tarif des douanes (tarif général et tarif minimum), avec indication des coefficients de majoration. Taxe sur le chiffre d'affaires et taxe de luxe sur les produits importés. Tarif de la taxe de statistique. [Éd.] Novembre 1920. Paris [1920]. tabn. 341 blz.

Normand, G., La mort des octrois. Paris 1920. XIII, 359 blz. (La rénovation française).

X. STATISTIEK

GESCHIEDENIS

Gedenkboek uitgegeven ter gelegenheid van het vijf en twintig jarig bestaan der Centrale Commissie voor de statistiek, 1892—1917. 's Gravenhage 1917. portn. 136 blz.

Bureau, Het Centraal, voor de statistiek en zijne publicatie's, 's Gravenhage 1920. 36 blz. (Uitg. van het Centraal Bureau voor de statistiek).

Bureau, Het, van statistiek der gemeente Amsterdam, 1894—1919. Amsterdam 1920. afbn. 63 blz.

History, The, of statistics. Their development and progress in many countries. Collected and ed. by J. Koren. New York 1918. XII, 773 blz.

THEORIE EN METHODE

Jonnès, A. Moreau de, Éléments de statistique. Principes généraux de cette science, avec son application à la constatation des faits naturels, sociaux et politiques, historiques et contemporains. 2e éd. augm. Paris 1856. 464 blz.

Beaujon, A., Sociale wiskunde. Rede bij het aanvaarden van het ambt van buitengewoon hoogleeraar in de statistiek aan de Universiteit van Amsterdam. Amsterdam 1884. 44 blz.

Ballod, C., Grundriss der Statistik, enthaltend Bevölkerungs-, Wirtschafts-, Finanz- und Handels-Statistik. Berlin 1913. statistieken. VII, 347 blz.

Stuart, C. A. Verrijn, Inleiding tot de beoefening der statistiek. Haarlem 1910—'13. 3 dln. 4 bdn.

Dl. 1. De statistische methode en hare toepassing op het gebied der demografie. 1910.

Dl. 2. De toepassing der statistische methode op de zedelijke en verstandelijke eigenschappen van den mensch. 1913.

Dl. 3. De toepassing der statistische methode op het gebied van het sociaal economisch leven en van de huishouding der publiekrechtelijke lichamen.

Bd. 1. De statistiek van het bedrijfsleven. 1915.
Bd. 2. De statistiek van volksrijkdom, volksinkomen en der publiekrechtelijke lichamen. 1917.

Mayr, G. von, Statistik und Gesellschaftslehre. Bd. I. Theoretische Statistik. 2^{e} umgearb. und verm. Aufl. Tübingen 1914. bibliogr. VII, 357 blz. (Aus: Handbuch des öffentlichen Rechts. Einleitungsband).

Schröder, J. C., Aard en methode der statistiek. Amsterdam 1917. 67 blz.

Schrijver, hoofdcommies bij de Rijksverzekeringsbank, geeft geen eenvoudige uiteenzetting voor beginnenden, geen nieuws voor de wetenschap, maar in een viertal hoofdstukken een overzicht van veler meeningen op het gebied der theoretische statistiek. Geschikt als repetitieboek na studie der grootere handboeken op dit gebied.

Secrist, H., An introduction to statistical methods. A textbook for college students. A manual for statisticians and business executives. New York 1917. XXI, 482 blz.

Conrad, J., Statistik. Jena 1913—'18. Dl. I, II^{1}, $II^{2,1}$. tabn. statistieken. bibliogr. (Grundriss zum Studium der politischen Oekonomie, 4).

Dl. 1. Die Geschichte und Theorie der Statistik. Die Bevölkerungsstatistik, bearb. von A. Hesse. 4^{e} Aufl. 1918.
Dl. 2. Die Statistik der wirtschaftlichen Kultur.
1e hlft. Berufsstatistik, Agrarstatistik, Forst- und Montanstatistik. 2e Aufl. 1913.
2e hlft. 1e bd.
A. Hesse, Gewerbestatistik. 2e Aufl. 1914.

Brinton, W. C., Graphic methods for presenting facts. New York 1919. afbn. grafieken. XII, 371 blz.

Julin, A., Précis du cours de statistique générale et appliquée. 4e éd. Bruxelles 1919. VIII, 270 blz.

King, W. I., The elements of statistical method. New York 1919. [1912]. tabn. grafieken. bibliogr. XVI, 250 blz.

Yule, G. U., An introduction to the theory of statistics. 5th enl. ed. London 1919. afbn. XV, 398 blz.

Schott, S., Statistik. 2e Aufl. Leipzig 1920. bibliogr. 128 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 442).

Bowley, A. L., Elements of statistics. 4th ed. London 1920. tabn. statistieken. grafieken. X, 459 blz.

Bowley, A. L., Official statistics, what they contain and how to use them. London 1921. statistieken. 63 blz. (The world of today).

Jones, D. C., A first course in statistics. London 1921. tabn. grafieken. VII, 286 blz. (Bell's mathematical series).

Nerschmann, O., Gewerbliche Produktionsstatistik. Leipzig 1916. 385 blz. (Ergänzungshefte zum Deutschen statistischen Zentralblatt, 8).

Breuer, J., Die Methoden der Handelsstatistik. Paderborn 1920. modellen. bibliogr. XV, 190 blz.

Gelderen, J. van, De samenstelling en beteekenis van indexcijfers en hoe zij ook voor Nederlandsch Indië van beteekenis kunnen worden. Buitenzorg 1920. statistieken. diagrammen. 28 blz. (Mededeelingen van het Statistisch Kantoor van het Departement van landbouw, nijverheid en handel, 1).

Meerwarth, R., Einleitung in die Wirtschaftsstatistik. Jena 1920. VI, 329 blz.

Secrist, H., Readings and problems in statistical methods. New York 1920. statistieken. grafieken. bibliogr. XI, 427 blz.

Voortreffelijke handleiding bij het beoefenen der statistiek door schrijver, hoogleeraar aan de North Western University te Chicago, bedoeld om samen met zijn „Introduction to statistical methods" bij de studie te gebruiken. Het is een soort bloemlezing uit de geschriften van verscheidene schrijvers over een aantal los van elkaar zijnde, doch met de statistiek verband houdende onderwerpen. Om het actueele karakter valt hiervan te noemen de in den laatsten tijd wel eens in 't gedrang gekomen Amerikaansche oogststatistieken en ook het hoofdstuk over grafische voorstellingen, waarbij vooral over de logarithmische diagrammen wordt uitgewijd.

Borght, R. van der, Statistische Studien über die Bewährung der Aktiengesellschaften. Jena 1883. XI, 328 blz.

Diener, R., Das Problem der Arbeitspreisstatistik und seine Lösung mit Hilfe von Berufssterblichkeits- und Lohnstatistik. Eine methodologisch-kritische Studie. München 1915. bibliogr. XXI, 84 blz. (Staats- und sozialwissenschaftliche Forschungen, 184).

Beschouwingen over landbouwstatistiek. 's Gravenhage 1918. 95 blz. (Verslagen en mededeelingen van de Directie van den landbouw, 1918, nr. 4).

Kries, W. von, Seezollverwaltung und Handelsstatistik in China. Jena 1913. tabn. X, 111 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 13).

Borght, R. van der, Die Umgestaltung der deutschen Handelsstatistik. Berlin 1918. 19 blz. (Handelspolitische Flugschriften, 16).

STATISTIEK VAN VERSCHILLENDE LANDEN

Algemeen

Mulhall, M. G., The dictionary of statistics. 4th ed. rev. to November 1898. Reimpr. London 1909. [VII], 853 blz.

Webb, A. D., The new dictionary of statistics. A complement to the 4th ed. of Mulhall's Dictionary of statistics. London 1911. XI, 682 blz.

Annuaire international de statistique, publié par l'office permanent de l'Institut international de statistique. Vol. I enz. La Haye 1916 enz.

Hübner, O., Geographisch-statistische Tabellen aller Länder der Erde. Fortgeführt und ausgestaltet von F. von Juraschek. Jrg. LXV enz. Wien 1918 enz.

Gheorghiu, D. J., Aperçus sur la situation économique et financière mondiale. Paris [1919]. tabn. 104 blz. (Extrait du Journal des économistes).

Kampf, Der, um den Weltmarkt. Handelsstatistisches Material, herausg. vom Institut für Weltwirtschaft und Seeverkehr an der Universität Kiel. Bearb. von P. Hermberg. Jena 1920. statistieken. XII, 135 blz.

Aan de hand van een groot aantal statistieken en andere officiëele gegevens wordt in dit belangrijke werk een overzicht gegeven van den strijd om de wereldmarkt in de periode vóór 1914, vnl. sinds 1870. Door tabellen wordt aangetoond welk aandeel Engeland, Duitschland, Frankrijk en Amerika hadden in den handel van vele landen. Ook wordt een rijke hoeveelheid statistisch bronnenmateriaal van verschillende landen verschaft, met verklaring omtrent de methode van bewerking. Een nadeel is dat Nederland, België en Zwitserland tezamen genomen zijn bij het berekenen van het aandeel in percenten van den in- en uitvoer van Duitschland.

Hickmann, [A. L.], Geographisch-statistischer Universal-Atlas. Ausg. 1921, neubearb. von A. Fischer. Wien 1921. afbn. krtn. tabn. [110] blz.

Zuckermann, S., Statistischer Atlas zum Welthandel. Berlin 1921. 2 dln. 1 bd.

Schrijver, bekend Duitsch statisticus, heeft in dit belangrijke werk de handelsstatistiek van de 60 voornaamste landen, wier aandeel in den wereldhandel 95.72 % uitmaakt, gegroepeerd en in alle onderdeelen tegenover elkaar gesteld, ten einde de groote gebreken, welke de handelsstatistiek in bijna alle landen vertoont tot zoo klein mogelijke verhoudingen terug te brengen. Voor een gemakkelijke beoordeeling zijn alle cijfers niet slechts in de valuta van het eigen land gegeven, maar bovendien omgerekend in goudfrancs. Het eerste deel van het werk geeft den in- en uitvoer en het voor- of nadeelig saldo aan, het tweede het materiaal voor elk der voornaamste landen, in den vorm van overzichtelijke grafieken.

Nederland

Jaarcijfers voor het Koninkrijk der Nederlanden. Rijk in Europa en Koloniën. Bew. door het Centraal Bureau voor de statistiek. 1881 enz. 's Gravenhage 1882 enz.

Bijdragen tot de statistiek van Nederland. Uitg. door het Centraal Bureau voor de statistiek, 's Gravenhage.

Omvat statistieken betreffende : Arbeidswetgeving. Armwezen. Belastingdruk. Beroepstelling. Bevolking (jaarstatistiek). Collectieve arbeidsovereenkomsten. Criminaliteit (jaarlijksche en vijfjaarlijksche stat.). Faillissementen. Gem. en prov. financiën. Gevangeniswezen. Grondcrediet. Handel (jaarstatistiek). Justitie. Kinderwetten. Loonen en arbeidsduur. Rijksinkomsten. Spaar- en leenbanken. Sterfte. Vakbeweging. Vervoer op spoor- en tramwegen. Volkstelling. Voortbrenging en verbruik der nijverheid. Werkstakingen. Ziekte.

Maandstatistiek van den in-, uit- en doorvoer. Uitg. door het Centraal Bureau voor de statistiek, over 1911 enz. 's Gravenhage 1912 enz.

Ongevallenstatistiek, samengesteld ter voldoening aan de bepaling van artikel 17 der Ongevallenwet 1901, [door het Bestuur der Rijksverzekeringsbank], 1903 enz. Amsterdam 1906 enz.

Statistiek der domeinen. Uitg. door het Dep. van financiën. Over 1914, 1917 enz. 's Gravenhage 1916, 1919 enz.

Statistiek der huwelijken, der geboorten en der sterfte naar den leeftijd en de oorzaken van den dood in Nederland. [Maandstatistiek]. Bew. door het Centraal Bureau voor de statistiek. (Bijv. van de Nederlandsche Staatscourant).

Statistiek der scheepvaartbeweging op de rivieren en kanalen in Nederland. Uitg. door het Ministerie van waterstaat in 1908 enz. 's Gravenhage 1909 enz.

Statistiek van de zeescheepvaart. Uitg. door het Departement van landbouw, nijverheid en handel, over het jaar 1911 enz. 's Gravenhage 1912 enz.

Uitkomsten der woningtelling gehouden in de laatste maanden van 1919 in gemeenten met meer dan 2000 inwoners en in enkele kleinere gemeenten. Bew. door het Centraal Bureau voor de statistiek. 's Gravenhage 1921.

Amsterdam

Mededeelingen, Statistische. Uitg. door het Bureau van statistiek der gemeente Amsterdam.

Jaarboek, Statistisch, der gemeente Amsterdam. Uitg. door het Bureau van statistiek der gemeente. Jrg. I, 1895 enz. Amsterdam 1896 enz. (Met algemeen register 1895—1902, 1903—'11).

Zakboekje, Statistisch, der gemeente Amsterdam over 1910 enz. Amsterdam 1910 enz.

Rotterdam

Jaarcijfers. (Bijv. bij het gemeenteverslag). Dl. VI, 1914 enz. Rotterdam 1917 enz. (Statistische mededeelingen der gemeente Rotterdam).

Mededeelingen, Statistische, der gemeente Rotterdam. Uitg. door het Bureau van statistiek der gemeente. Over 1917 enz.

Nederlandsch Indië

Statistiek van den handel en de in- en uitvoerrechten in Nederlandsch Indië over het jaar 1918 enz. Batavia 1919 enz.

Analyse van de douanestatistiek van Nederlandsch Indië. Batavia 1917. tabn. 79 blz. (Mededeelingen van de Commissie tot ontwikkeling van de fabrieksnijverheid in Nederlandsch Indië, 1).

Gegevens, Statistische, nopens de geoogste en beplante uitgestrektheden der voornaamste inlandsche landbouwproducten over de jaren 1916—'19, benevens voorloopige cijfers over 1920. [Buitenzorg] 1921. statistieken. grafieken. [IXC], 82 blz. (Mededeelingen van het Statistisch Kantoor van het Departement van landbouw, nijverheid en handel, 4).

Raming der voor het verbruik op Java en Madoera beschikbare hoeveelheden der voornaamste plantaardige voedingsmiddelen in de jaren 1916—'19. Buitenzorg 1921. tabn. statistieken. diagrammen. 13 blz. (Mededeelingen van het Statistisch Kantoor van het Departement van landbouw, nijverheid en handel, 2).

Statistiek van de handelsbeweging der buitenbezittingen gedurende de jaren 1914 enz. Buitenzorg 1915 enz. (Mededeelingen van het Statistisch kantoor van het Departement van landbouw, nijverheid en handel).

Andere landen van Europa

Jahrbuch, Statistisches, für das Deutsche Reich. Herausg. vom Statistischen Reichsamt. Jrg. XL, 1919 enz. Berlin 1919 enz.

Brönner, W., Deutschland nach der Revolution in Zahlen und Verordnungen dargestellt. Volkswirtschaftliches Taschenbuch. Königsberg 1919. 116 blz.

Abstract, Statistical, for the United Kingdom in each of the last fifteen years from 1902 to 1916 enz. London 1918 enz.

Statement, Annual, of the trade of the United Kingdom

with foreign countries and British possessions. Comp. in the Statistical Office of the Customs and excise Department, 1919 enz. London 1920 enz.

Statement, Annual, of the navigation and shipping of the United Kingdom for the year 1919 enz. London 1919 enz.

Annuaire statistique [de la France]. Éd. par le Ministère du travail et de la prévoyance sociale. Vol. XXXV, 1916—'18 enz. Paris 1919 enz. (Statistique générale de la France).

Aperçu des importations principales dans les divers pays, de 1911 à 1913, avec indications des provenances françaises et étrangères. Paris 1918. XXXVI, 161 blz. (Statistique générale de la France).

Annuaire statistique de la Belgique et du Congo belge. Tome XLV, 1919 enz. Bruxelles 1920 enz.

Tableau annuel du commerce de la Belgique avec les pays étrangers, éd. par le Ministère des finances. Service de la statistique commerciale. Année 1920 enz. Bruxelles 1921 enz.

Aarbog, Statistisk, for Danmark. Udg. af det Statistiske Departement. Aarg. XXVI enz. København 1921 enz.

Arsbok, Statistisk, för Finland. Utg. av Statistiska Centralbyrån. Årg. XVII, 1919 enz. Helsingfors 1920 enz. (Utg. av Statistiska Centralbyrån).

Aarbok, Statistisk, for Kongeriket Norge. Utg. av det Statistiske Centralbyrå. Årg. XXXIX, 1919 enz. Kristiania 1920 enz.

Norges Handel. (Statistique du commerce de la Norvège). Utg. av det Statistiska Centralbyrå. Årg. 1919 enz. Kristiania 1921 enz.

Anuario estadistico de España. Ed. Ministerio de instruccion pública y bellas artes. Dirección general del Institute geograficó y estadisticó. Año VI, 1919 enz. Madrid 1921 enz.

Årsbok, Statistisk, för Sverige. Utg. av Kungl. statistiska Centralbyrån. Årg. VIII, 1921 enz. Stockholm 1921 enz.

Jahrbuch, Statistisches, der Schweiz. Herausg. vom Eidgenössischen statistischen Bureau. Jrg. XXVIII, 1919 enz. Bern 1920 enz.

Statistik des Warenverkehrs der Schweiz mit dem Auslande. Herausg. vom Eidgenössischen Zolldepartement, im Jahre 1919 enz. Bümpliz 1920 enz. Met Jahresbericht.

Amerika

Abstract, Statistical, of the United States. Ed. by the Department of commerce. Bureau of foreign and domestic commerce, 1918 enz. Washington 1919 enz.

Commerce, Foreign, and navigation of the United States Ed. by the Dep. of commerce. Bureau of foreign and domestic commerce, for 1918 enz. Washington 1919 enz.

Summary, Monthly, of foreign commerce of the United States. Ed. by the Department of commerce. 1920 enz. Washington 1920 enz.

Wholesale-prices of leading articles in United States markets. January 1918—December 1919. Washington 1920. statistieken. 14 blz. (Department of commerce. Miscellaneous series, 104).

Trade report of the Department of customs, containing the tables and statements of imports and exports of the Dominion of Canada for the fiscal year ended March 31, 1917 enz. Ottawa 1917 enz.

Report, Annual, of the trade of Canada. Imports for consumption and exports. Comp. from records supplied by the Department of customs. Fiscal year ended March 21, 1917 enz. Ottowa 1917 enz.

Anuario del comercio exterior de la Republica Argentina. Ed. Direccion general de estadistica de la nacion. Ano 1917 enz. Buenos Aires 1920 enz.

Intercambio economico de la Republica Argentina, 1910—'17, [por] A. E. Bunge. Buenos Aires 1918. afbn. VIII, 342 blz. (Direccion general de estadistica de la nación).

Development, The economic, of the Argentine Republic in the last fifty years. [Comp. by] E. Tornquist & Co. Buenos Aires 1919. krtn. tabn. XIX, 328 blz.

Economische-, handels- en financiëele statistiek van Argentinië in de laatste 50 jaren tot 1918, zonder commentaar verzameld volgens de meest gezaghebbende bronnen.

Andere werelddeelen

Statement, Annual, of the trade and shipping of the Union of South Africa and of Southern and Northern Rhodesia. Issued by the Department of customs and excise. 1917 enz. Cape Town 1918 enz.

Yearbook, Official, of the Commonwealth of Australia, containing authoritative statistics for the period 1901—'16 enz. Melbourne [1917] enz.

Trade and customs and excise revenue of the Commonwealth of Australia. Ed. by the Commonwealth Bureau of census and statistics, for the year 1918—'19 enz. Melbourne [1920] enz.

Abstract, Statistical, relating to British India from 1906—'07 to 1915—'16 enz. London 1918 enz.

Abstract, Statistical, for the several British oversea dominions and protectorates, in each year from 1901—'15 enz. London 1917 enz.

Return, Annual, of the foreign trade of the Empire of Japan, ed. by the Department of finance, 1919 enz. Tokyo [1921] enz.

Annual, Financial and economic, of Japan. [Ed. by the Department of finance]. Vol. XX enz. Tokyo 1920 enz.

Yearbook, Statistical, of the Kingdom of Siam. Publ. by the Department of commerce and statistics, 1919 enz. Bangkok 1919 enz.

XI. ECONOMISCHE GESCHIEDENIS

(Zie ook : Geschiedenis der arbeidersbeweging, blz. 68)

ALGEMEEN

Neurath, O., Antike Wirtschaftsgeschichte. 2e umgearb. Aufl. Leipzig 1918. 98 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 258).

Rogers, J. E. Th., The economic interpretation of history. Lectures delivered in 1887—'88. 3rd ed. London 1894. 2 dln. (The reformers bookshelf, 6).

Gibbins, H. de Beltgens, Economic and industrial progress of the century. Toronto 1903. XXX, 524 blz.

Webster, W. C., A general history of commerce. Boston [1903]. afbn. krtn. VII, 526 blz.

Sombart, W., Gewerbewesen. Leipzig 1904. 2 dln. (Sammlung Göschen 203/204).

Strieder, J., Zur Genesis des modernen Kapitalismus. Forschungen zur Entstehung der grossen bürgerlichen Kapitalvermögen am Ausgange des Mittelalters und zu Beginn der Neuzeit, zunächst in Augsburg. Leipzig 1904. XIV, 233 blz.

Mitscherlich, W., Der wirtschaftliche Fortschritt. Sein Verlauf und Wesen. Leipzig 1910. VIII, 262 blz. (Abhandlungen a. d. staatswissensch. Seminar zu Münster i. W.).

Macgregor, D. H., The evolution of industry. London [1911]. bibliogr. 254 blz. (Home university library, 24).

Sombart, W., Die Juden und das Wirtschaftsleben. Leipzig 1911. XXVI, 476 blz.

Branbergen, J., en J. W. Hoefman, Historische schetsen over handel en bedrijf. Zwolle 1913. IV, 113 blz.

Sombart, W., Der Bourgeois. Zur Geistesgeschichte des modernen Wirtschaftsmenschen. München 1913. VII, 540 blz.

Sombart, W., Luxus und Kapitalismus. München 1913. bibliogr. VIII, 220 blz. (Studien zur Entwicklungsgeschichte des modernen Kapitalismus, 1).

Sombart, W., Krieg und Kapitalismus. München 1913. bibliogr. VIII, 232 blz. (Studien zur Entwicklungsgeschichte des modernen Kapitalismus, 2).

Cressy, E., An outline of industrial history. With special reference to problems of the present day. London 1915. XIV, 364 blz.

Sieveking, H., Grundzüge der neueren Wirtschaftsgeschichte vom 17[n] Jahrhundert bis zur Gegenwart. 2[e] verb. Aufl. Leipzig 1915. 104 blz. (Grundriss der Geschichtswissenschaft, II, 2).

Day, C., A history of commerce. 2nd ed. New York 1917. XLIV, 640 blz.

Herrick, Ch. A., History of commerce and industry. New York 1917. afbn. krtn. XXV, 562 blz. (Macmillan's commercial series).

Hobson, J. A., The evolution of modern capitalism. A study of machine production. new ed. London 1917. XVI, 488 blz. (The contemporary science series).

Schmidt, M. G., Geschichte des Welthandels. 3[e] Aufl. Leipzig 1917. VI, 127 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 118).

Smart, W., Economic annals of the nineteenth century, 1801—'30. London 1910, 1917. 2 dln.

Dl. 1. 1801—'20. 1910.
Dl. 2. 1821—'30. 1917.

Bücher, K., Die Entstehung der Volkswirtschaft. Vorträge und Aufsätze. 9[e], 1[e] Aufl. Tübingen 1913—'18. 2 dln.

Schwiedland, E., Der Handel. Vorlesung. 3[e] Aufl. Wien 1918. 41 blz.

Selfridge, H. G., The romance of commerce. London 1918. afbn. portrn. XVIII, 422 blz.

Hoefman, J. W., Handelsgeschiedenis. Geschiedenis van de ontwikkeling der middelen van bestaan. 4[e] dr. herz. door A. E. Besse. Purmerend 1919. VIII, 398 blz. (Handelsonderwijs, 14).

Sombart, W., Der moderne Kapitalismus. Historisch-systematische Darstellung des gesamteuropäischen Wirtschaftslebens von seinen Anfängen bis zur Gegenwart. 3[e] unveränd. Aufl. München 1919. 2 dln. 4 bdn. bibliogr.

In tegenstelling met den eersten druk tracht deze derde druk een volledig beeld te geven van de economische ontwikkeling der Europeesche volken, ongeveer vanaf het karolingische tijdperk tot aan het einde van het zgn. „Frühkapitalismus". Literatuuropgave met korte aanduiding van den inhoud is mede opgenomen.

Treub, M. W. F., Hoofdstukken uit de geschiedenis der staathuishoudkunde. 4[e] dr. Haarlem 1919. 323 blz.

Below, G., von, Probleme der Wirtschaftsgeschichte. Eine Einführung in das Studium der Wirtschaftsgeschichte. Tübingen 1920. XX, 711 blz.

Samengesteld uit een reeks van artikelen, vroeger reeds elders verschenen, is dit boek, hoewel daardoor minder een samenhangend leerboek, niettemin als een standaardwerk op 't gebied der economische geschiedenis te beschouwen. Schrijver, zeer bekend hoogleeraar in de geschiedenis te Freiburg, behandelt zeer grondig de middeleeuwsche stadhuishouding en het ontstaan van het kapitalisme. Op de theorieën van Bücher en Sombart oefent hij scherpe kritiek, zoodat het aanbeveling verdient eerst Büchers „Entstehung der Volkswirtschaft" en Sombarts „Der moderne Kapitalismus" te bestudeeren.

Müller, O., Die Entwicklung der Volkswirtschaft. Gladbach 1921. 104 blz.

EUROPA

Algemeen

Ogg, F. A., Economic development of modern Europe. New York 1917. XVI, 657 blz.

Renard, G. et G. Weulersse, Le travail dans l'Europe moderne. Paris 1920. afbn. 524 blz. (Histoire universelle du travail).

Nederland

Luzac, E., Hollands rijkdom. Behelzende den oorsprong van den koophandel en van de magt van dezen staat; de toenemende vermeerdering van deszelfs koophandel en scheepvaart enz. Uit het Fransch [naar J. A. de Serionne]. [2e uitg.] Leyden 1780—'83. 4 dln.

Cloet, J. J. de, Handboek voor staatsmannen, of, statistiek tafereel der Nederlandsche nijverheid. Uit het Fransch door P. van Griethuizen. Utrecht 1826. XXVIII, 271 blz.

Koenen, H. J., Voorlezingen over de geschiedenis des Nederlandschen handels. Amsterdam 1853. 190 blz.

Koenen, H. J., Voorlezingen over de geschiedenis der nijverheid in Nederland. Haarlem 1856. 198 blz.

Rees, O. van, Verhandeling over de verdiensten van Gijsbert Karel van Hogendorp als staathuishoudkundige ten aanzien van Nederland. Utrecht 1854. VIII, 226 blz. (Uitg. door het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van kunsten en wetenschappen).

Baumhauer, E. H. von, Voorlezingen over de Nederlandsche nijverheid en de middelen om haar te ontwikkelen. Haarlem 1856. 109 blz.

Rees, O. van, Geschiedenis der staathuishoudkunde in Nederland tot het einde der 18e eeuw. Utrecht 1865—'68. 2 dln.

Dl. 1. Oorsprong en karakter van de Nederlandsche nijverheidspolitiek der 17e eeuw. 1865.

Dl. 2. Geschiedenis der koloniale politiek van de Republiek der Vereenigde Nederlanden. 1868.

Graft, J. van de, De tapijtfabrieken der XVI en XVII eeuw, gevolgd door eene historische beschrijving der zeven tapijtbehangsels in de groote vergaderzaal der Provinciale Staten van Zeeland. Middelburg 1869. XII, 193 blz. Met afbn. in portefeuille.

Lange, J. J. de, Proeve eener handelsgeschiedenis van Nederland over de jaren 1830—'70, in vier tienjarige tijdvakken verdeeld. Rotterdam 1874. [IV], 82 blz.

Otterloo, A. van, Geschiedenis van den handel. Dordrecht 1880. 152 blz.

Pringsheim, O., Beiträge zur wirtschaftlichen Entwickelungsgeschichte der Vereinigten Niederlande im 17n und 18n Jahrhundert. Leipzig 1890. VIII, 126 blz. (Staats- und sozialwissenschaftliche Forschungen, herausg. von G. Schmoller, X, 3).

Brouwer Ancher, A. J. M., De gilden. 's Gravenhage 1895. XIV, 204 blz.

Muller Fzn., S., Schetsen uit de middeleeuwen. Amsterdam 1900. 326 blz.

Muller Fzn., S., Schetsen uit de middeleeuwen. Nieuwe bundel. Amsterdam 1914. 462 blz.

Wanjon, D., Geschiedenis van den Nederlandschen handel sedert 1795. Haarlem 1900. [IV], 140 blz.

Stoppelaar, J. H. de, Balthasar de Moucheron. Een bladzijde uit de Nederlandsche handelsgeschiedenis tijdens den tachtigjarigen oorlog. 's Gravenhage 1901. fac. XII, 101 blz.

Holst-van der Schalk, Henriette Roland, Kapitaal en arbeid in Nederland. Bijdrage tot de economische geschiedenis der 19e eeuw. 2e dr. Amsterdam [1902]. 211 blz. (Sociale bibliotheek, 2).

Lintum, C. te., De „merchant adventurers" in de Nederlanden. Een bijdrage tot de geschiedenis van den Engelschen handel met Nederland. 's Gravenhage 1905. VIII, 265 blz.

Nierop, Leonie van, De bevolkingsbeweging der Nederlandsche stad. Amsterdam 1905. 222 blz. (Diss.).

Smissaert, H., Bijdragen tot de geschiedenis der ontwikkeling van de Twentsche katoennijverheid. Bijeenverzameld en gerangschikt. 's Gravenhage 1906. X, 358 blz.

Vliegen, W. H., Het kapitalisme in Nederland. Een sociaalekonomische studie. Rotterdam 1906. [V], 198 blz. (Sociale bibliotheek, 7).

Becht, H. E., Statistische gegevens betreffende den handelsomzet van de Vereenigde Nederlanden gedurende de 17e eeuw (1579—1715). 's Gravenhage 1908. tabn. [245] blz. (Diss.).

Brakel, S. van, De Hollandsche handelscompagnieën der zeventiende eeuw. Hun ontstaan, hunne inrichting. 's Gravenhage 1908. XXXIII, 189 blz.

Diferee, H. C., De geschiedenis van den Nederlandschen handel tot den val der republiek. Amsterdam 1908. X, 523 blz.

Diferee, H. C., Studiën over de geschiedenis van den Nederlandschen handel. I. Een onuitgevoerde maatregel tot herstel van den koophandel in de 18e eeuw. II. De fondsenhandel tijdens de republiek. Amsterdam 1908. 79 blz.

Wätjen, H., Die Niederländer im Mittelmeergebiet zur Zeit ihrer höchsten Machtstellung. Berlin 1909. XXV, 416 blz. (Abhandlungen zur Verkehrs- und Seegeschichte, 2).

Diferee, H. C., Ons glanstijdperk. Bladzijden uit onze geschiedenis als handelsnatie tijdens de zeventiende eeuw. Amsterdam 1910. afbn. VIII, 159 blz.

Meilink, P. A., De Nederlandsche Hanzesteden tot het laatste kwartaal der veertiende eeuw. 's Gravenhage 1912. XVI, 326 blz. (Diss.).

Dillen, J. G. van, Het economisch karakter der middeleeuwsche stad. Dl. I. De theorie der gesloten stad-huishouding. Amsterdam 1914. 224 blz. (Diss.).

Quack, H. P. G., Herinneringen uit de levensjaren, 1834—1914. 2e dr. Amsterdam 1915. 2 dln. portr.

Zeer onderhoudend geschreven autobiografie, welke een levendig beeld geeft van het economisch leven van de Nederlandsche maatschappij gedurende de belangwekkende periode van wederopleving in de laatste helft van de vorige eeuw. Uit dit boek blijken duidelijk de geest en de ideeën die den schrijver geleid hebben bij het samenstellen van zijn hoofdwerk „De socialisten".

Jaarboek, Economisch-historisch. Bijdragen tot de economische geschiedenis van Nederland, uitgegeven door de Vereeniging Het Nederlandsch economisch-historisch Archief. Dl. I enz. 's Gravenhage 1916 enz.

Heerenga, K., Bronnen tot de geschiedenis van den Levantschen handel. 's Gravenhage 1910—'17. 2 dln. 3 bdn. (Rijks geschiedkundige publicatiën, 9, 10).

Poelman, H. A., Bronnen tot de geschiedenis van den Oostzeehandel. 's Gravenhage 1917. 2 dln. (Rijks geschiedkundige publicatiën, 35, 36).

Timmer, E. M. A., De generale brouwers van Holland. Een bijdrage tot de geschiedenis der brouwnering in Holland in de 17e, 18e en 19e eeuw. Haarlem 1918. VI, 272 blz.

Kleffens, E. N. van, De internationaal rechterlijke betrekkingen tusschen Nederland en Japan van 1605 tot heden. Amsterdam 1919. bibliogr. VIII, 328 blz. (Uitg. van de Jap. Comm. der Ver. tot verbreiding van kennis over Nederland in den vreemde, 5).

Ruinen, J., De oudste handelsbetrekkingen van Holland en Zeeland met Engeland tot in het laatste kwartaal der XIV eeuw. Amsterdam 1919. [X], 114 blz. (Diss.).

Nanninga, J. G., Het handelsverkeer der Oosterlingen door Holland in de dertiende eeuw. Bussum 1921. 120 blz.

[Geer van Jutfaas, J. L. W. de], Lodewijk de Geer. Eene bijdrage tot de handelgeschiedenis van Amsterdam in de zeventiende eeuw. 's Gravenhage 1834. 182 blz.

Bunk, W., Staathuishoudkundige geschiedenis van den Amsterdamschen graanhandel. Amsterdam 1856. tabn. XII, 176 blz.

Kluit, W. P. Sautijn, De Amsterdamsche beurs in 1768 en 1773. Een bijdrage tot de geschiedenis van den handel. Amsterdam 1865. 131 blz.

Ravesteyn Jr., W. van, Onderzoekingen over de economische en sociale ontwikkeling van Amsterdam gedurende de 16e en het eerste kwart der 17e eeuw. Amsterdam 1906. XIII, 377 blz.

Reesse, J. J., De suikerhandel van Amsterdam. Een bijdrage tot de handelsgeschiedenis des vaderlands, hoofdzakelijk uit de archieven verzameld en samengesteld. Haarlem 1908—'11. afbn. krtn. portrn.

Dl. 1. Van het begin der 17e eeuw tot 1813.
Dl. 2. Van 1813—'94.

Smit, H. J., De opkomst van den handel van Amsterdam. Onderzoekingen naar de economische ontwikkeling der stad tot 1441. Amsterdam 1914. VII, 318 blz. (Diss.).

Boer, M. G. de, Van waagdragersveem tot modern grootbedrijf. Groningen 1917. afbn. 61 blz.

Dillen, J. G. van, Eenige brieven der firma Hope en Co. 's Gravenhage 1915. [14] blz. (Overdruk uit het „Econ.-hist. Jaarboek").

Dillen, J. G. van, Stukken betreffende den Amsterdamschen graanhandel omstreeks het jaar 1681. 's Gravenhage 1917. [36] blz. (Overdruk uit het „Econ. hist. Jaarboek").

Memorieboek van pakhuismeesteren van de thee te Amsterdam, 1818—1918, en de Nederlandsche theehandel in den loop der tijden. [Amsterdam 1918]. afbn. modellen. XII, 154 blz.

Dit met zorg uitgevoerde gedenkboek van een eigenaardig instituut in den Nederlandschen theehandel bevat velerlei aardige en belangrijke gegevens be-

treffende de thee: geschiedenis van het verbruik en der aanvoeren, van de organisatie van den handel, China- tegenover Javathee en de theemarkt tijdens den oorlog.

Pekelharing, W. J., De Amsterdamsche oliemarkt. Amsterdam 1918. 57 blz.

Gesteund door enkele gegevens uit archieven geeft schrijver een beknopt overzicht van de organisatie, beteekenis en wisselingen van den handel in plantaardige oliën (vooral raapolie en lijnolie) op de Amsterdamsche markt.

Posthumus, N. W., De geschiedenis van de Leidsche lakenindustrie. Dl. I. De middeleeuwen (veertiende tot zestiende eeuw). 's Gravenhage 1908. tabn. statistieken. 452 blz.

Bijlsma, R., Rotterdams welvaren, 1550—1650. 's Gravenhage 1918. afbn. portrn. krtn. XII, 203 blz.

Van tal van voorafgaande studiën, grootendeels berustend op acten uit het notarieel archief, zijn hier de resultaten vereenigd in den vorm van een populaire, fraai geïllustreerde geschiedenis van den economischen opbloei van Rotterdam van 1550—1650. Aan de volksklasse is weinig aandacht gewijd.

Asch van Wijck, H. M. A. J. van, Geschiedkundige beschouwing van het oude handelsverkeer der stad Utrecht, van de vroegste tijden af tot aan de veertiende eeuw. Utrecht 1838—'46. 4 dln.

Brünner, E. C. G., De order op de buitennering van 1531. Utrecht 1918. krt. 241 blz. (Utrechtsche Bijdragen voor letterkunde en geschiedenis, 12). (Diss.).

Na de studie van Prof. Posthumus (in Bijdragen en mededeelingen van het historisch genootschap, 33) over dit onderwerp ten opzichte van Leiden, geeft deze Utrechtsche dissertatie het eerste algemeene overzicht van de opeenvolgende pogingen, die ook door de andere steden gedaan zijn, om de concurrentie voor de industrie van de zijde van het platteland tegen te gaan, in hoofdzaak door bij de regeering aan te dringen op verbodsbepalingen tot het uitoefenen van verschillende plattelandsneringen. De order op de buitennering van 1531, die wegens het gemeenschappelijk optreden van alle Hollandsche steden een van de belangrijkste was, wordt door schrijver in haar uitwerking nagegaan en haar beteekenis voor Holland geschetst op economisch, zoowel als op politiek gebied.

Geschiedenis van speciale bedrijven

Tydeman, H. W., De Nederlandsche Handel-Maatschappij. Bijdrage tot hare geschiedenis en waardeering, in verband met het koloniaal beheer. Leiden 1867. X, 392 blz.

Lintum, C. te, De Nederlandsche Handel-Maatschappij. Amsterdam [1914]. portrn. 43 blz. (Populair wetenschappelijk Nederland, 12).

Lintum, C. te, De Nederlandsche Handel-Maatschappij in haren tegenwoordigen werkkring. Amsterdam [1918]. afbn. krtn. portrn. 28 blz. (Neerlands welvaart).

Gedenkboek samengesteld ter gelegenheid van het vijf- en twin-

tig-jarig bestaan van de N. V. Nederlandsche fabriek en werktuigen en spoorwegmateriëel, genaamd Werkspoor. Amsterdam 1916. afbn. krtn. 94 blz.

Barents, M., De Diamantslijperij-Maatschappij te Amsterdam, 1845—1920. Amsterdam 1920. afbn. portrn. 107 blz.

Brouwer, A. J. Bothenius, N. V. Furness' scheepvaart- en agentuur-maatschappij. Amsterdam 1920. afbn. portrn. 26 blz. (Overdruk uit „Neerlands welvaart").

Duitschland

Steinberg, J., Die Wirtschaftskrisis 1901. Ihre Ursachen, Lehren und Folgen. Bonn 1902. IV, 54 blz.

Sombart, W., Die deutsche Volkswirtschaft im neunzehnten Jahrhundert. 3e Aufl. Berlin 1913. XII, 532 blz.

Langenbeck, W., Geschichte des deutschen Handels seit dem Ausgange des Mittelalters. 2e Aufl. Leipzig 1918. 141 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 273).

Otto, E., Das deutsche Handwerk in seiner kulturgeschichtlichen Entwicklung. 4e Aufl. Leipzig 1913. afbn. VI, 140 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 14).

Pohle, L., Die Entwickelung des deutschen Wirtschaftslebens im letzten Jahrhundert. Fünf Vorträge. 3e Aufl. Leipzig 1913. VII, 154 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 57).

Sartorius von Waltershausen, A., Deutsche Wirtschaftsgeschichte, 1815—1914. Jena 1920. tabn. bibliogr. X, 598 blz.

Grondig en goedgeschreven, eenigszins nationalistisch getint overzicht van de economische geschiedenis van Duitschland van 1815—1914, eenheid gevend in de zeer uiteenloopende verschijnselen op economisch gebied. Gewezen wordt op het nauwe verband van politiek en economie.

Rheinprovinz, Die, 1815—1915. Hundert Jahre preussischer Herrschaft am Rhein. In Verbindung mit L. Baeck, u. a. bearb. und herausg. von J. Hausen. Bonn 1917. 2 dln. bibliogr.

Berdrow, W., Buch berühmter Kaufleute. Männer von Tatkraft und Unternehmungsgeist in ihrem Lebensgange geschildert. Leipzig 1905. afbn. portrn. III, 442 blz.

Riedler, A., Emil Rathenau und das Werden der Grosswirtschaft. Berlin 1916. VIII, 249 blz.

Raphael, G., Walther Rathenau. Ses idées et ses projets d'organisation économique. Paris 1919. 288 blz.

Schöler, H., Helden der Arbeit. Zwölf Beweise für die Notwendigkeit der Aufrechterhaltung der Privatwirtschaft. Lebensbil-

der grosser Männer des deutschen Wirtschaftslebens. Berlin 1920. portrn. 228 blz. (Das Sozialisierungs-Programm der Sozialdemokratie, 3).

Brinckmeyer, H., Hugo Stinnes. München 1921. 78 blz. (Gestalten und Dokumente, 3).

Engeland

Held, A., Zwei Bücher zur sozialen Geschichte Englands. Aus dem Nachlass herausg. von G. F. Knapp. Leipzig 1881. 2 dln. 1 bd. portr.

Price, L. L., A short history of English commerce and industry. London 1900. XI, 252 blz.

Peez, A. von, und P. Dehn, Englands Vorherrschaft. Tl. I. Aus der Zeit der Kontinentalsperre. Leipzig 1912. krt. portr. XX, 381 blz.

Porter, G. R., The progress of the nation in its various social and economic relations from the beginning of the 19th century. new ed. rev. by F. W. Hirst. London [1912]. XVI, 735 blz.

Slater, G., The making of modern England. London 1914. krt. tab. XI, 307 blz.

Perris, G. H., The industrial history of modern England. London 1914. XIX, 603 blz.

Ashley, W. J., The economic organisation of England. An outline history. 3rd impr. London 1916. VII, 213 blz.

Cheyney, E. P., An introduction to the industrial and social history of England. New York 1916. afbn. krtn. X, 317 blz.

Cunningham, W., The progress of capitalism in England. Cambridge 1916. XI, 144 blz.

Cunningham, W., The growth of English industry and commerce in modern times. Cambridge 1912—'17. 2 dln. tabn.
Dl. 1. The mercantile system. 1912.
Dl. 2. Laissez faire. 1917.

Lucas, C. P., The beginnings of English overseas enterprise. A prelude to the empire. Oxford 1917. 203 blz.

Commerce and industry. A historical review of the economic conditions of the British empire from the peace of Paris in 1815 to the declaration of war in 1914, based on parliamentary debates. Ed. by W. Page. London 1919. 2 dln.
Dl. 1. Historical review.
Dl. 2. Statistical tables.

Rogers, J. E. T., Six centuries of work and wages. The history of English labour. 14th ed. London 1919. 591 blz.

Worts, F. R., Modern industrial history. London 1919. VIII, 250 blz. (New teaching series).

Rogers, J. E. T., The industrial and commercial history of England. 8th impr. London 1920. 473 blz.

Cressy, E., A brief sketch of social and industrial history. London 1920. afbn. VIII, 225 blz. (Life and work series).

Populaire, zeer elementaire schets van de economische en sociale geschiedenis van Engeland, bevattelijk en helder geschreven. De middeleeuwen en het tijdperk van het mercantilisme zijn slechts vluchtig behandeld, veel uitvoeriger de beide laatste eeuwen sinds het tijdperk der industriëele revolutie. Vergelijk ook : Cheyney, An introduction to the industrial and social history of England, dat echter moeilijker en uitgebreider is.

Heaton, H., The Yorkshire woollen and worsted industries, from the earliest times up to the industrial revolution. Oxford 1920. krtn. bibliogr. XII, 459 blz. (Oxford historical and literary studies, 10).

Bridge, R. S., Man and commerce. London 1921. afbn. krtn. statistieken. V, 119 blz. (The romance of British industry series).

Knowles, L. C. A., The industrial and commercial revolutions in Great Britain during the 19th century. London 1921. statistieken. bibliogr. XII, 412 blz. (Studies in economics and political science).

Leerboek voor de geschiedenis van de industriëele en vooral technische ontwikkeling van Engeland in de 19e eeuw ; uiteenzetting van de oorzaken, die geleid hebben tot de invoering der machine en daardoor tot de hoogere ontwikkeling van de Engelsche industrie. Schrijver, lector in de nieuwere economische geschiedenis aan de Universiteit van Londen, beschouwt de 19e eeuw als een resultaat van Fransche vrijheidsbeginselen en Engelsche techniek. Een synopsis, voorafgaand aan elk hoofdstuk, vergemakkelijkt de raadpleging.

Poley, A. P., The imperial commonwealth. A survey of commercial, industrial and social history from the Tudor period to recent times. London 1921. VI, 388 blz.

Usher, A. P., An introduction to the industrial history of England. London [1921]. afbn. krtn. statistieken. bibliogr. LVI, 529 blz.

Zeer uitvoerig studieboek voor de industriëele geschiedenis van Engeland met waarneming van de algemeene economische verhoudingen, van de Normandische verovering in 1066 tot dezen tijd. Een inleiding over de geschiedenis der oudheid en de vroegere middeleeuwen, met name in Frankrijk, laat schrijver voorafgaan.

Bourne, H. R. F., Famous London merchants. London 1869. afbn. portn. 314 blz.

Andere landen van Europa

Lewinsky, J. S., L'évolution industrielle de la Belgique. Paris 1911. XIII, 444 blz. (Instituts Solvay. Travaux de l'Institut de sociologie. Études sociales, 7).

Clapham, J. H., The economic development of France and Germany, 1815—1914. Cambridge 1921. XI, 420 blz.
Duidelijke en uitvoerige uiteenzetting van de onderling zoo sterk afwijkende economische ontwikkeling van Duitschland en Frankrijk gedurende de laatste eeuw. De nadruk valt op de ontwikkeling van industrie, landbouw, handel en bankwezen. De sociale toestanden worden slechts terloops behandeld. In het voorwoord geeft schrijver een opsomming der geraadpleegde bronnen. Het boek is geen werk voor beginners, maar heeft meer het karakter van een studieboek.

Bosse, E., Norwegens Volkswirtschaft vom Ausgang der Hansaperiode bis zur Gegenwart, mit besonderer Berücksichtigung der internationalen Handelsbeziehungen. Jena 1916. 2 dln. tabn. (Probleme der Weltwirschaft, 22).

Gernet, B. von, Die Entwicklung des Rigaer Handels und Verkehrs im Laufe der letzten 50 Jahre bis zum Ausbruche des Weltkrieges. Jena 1919. XII, 168 blz. (Schriften des Instituts für ostdeutsche Wirtschaft in Königsberg, 6).

Maedge, C. M., Ueber den Ursprung der ersten Metalle, der See- und Sumpferzverhüttung, der Bergwerksindustrie und ihrer ältesten Organisation in Schweden. Eine prähistorisch- und historisch-ökonomische Abhandlung. Jena 1916. bibliogr. XIII, 166 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 25).

AMERIKA

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Bogart, E. L., The economic history of the United States. 2nd ed. New York 1912. afbn. krtn. XV, 597 blz.

Adams, F. M., Conquest of the tropics. The story of the creative enterprises conducted by the United Fruit Company. New York 1914. afbn. XII, 368 blz. (Romance of big business, 1).

Bogart, E. L., and C. M. Thompson, Readings in the economic history of the United States. New York 1916. XXVII, 862 blz.

Myers, G., Geschichte der grossen amerikanischen Vermögen. Berlin 1916. 2 dln. portrn.

Davis, J. S., Essays in the earlier history of American corporations. Cambridge 1917. 2 dln. (Harvard economic studies, 16).

Coman, Katharine, The industrial history of the United States. new and rev. ed. New York 1917. afbn. krtn. XVI, 461 blz.

Lintum, C. te, De geschiedenis van het Amerikaansche volk. Geographisch-historisch. Zutphen [1917]. afbn. portrn. bibliogr. 307 blz.

Schrijver, leeraar aan een H. B. S. te Rotterdam, auteur van verschillende werken over handelsgeschiedenis, tracht door een zeer populaire behandeling een kijk te geven op de buitengewone economische ontwikkeling der Ver. Staten in de laatste kwart-eeuw. De oudere geschiedenis, vooral de koloniale, staat daarbij op den achtergrond.

History of labour in the United States by J. R. Commons, a. o. With an introductory note by H. W. Farnam. New York 1918. 2 dln. bibliogr.

Een verzamelwerk, waarin toch systeem en eenheid zitten en dat uitvoerig en gedocumenteerd een complete geschiedenis geeft van alle arbeidsquesties in Amerika van het oogenblik af, dat Amerika als organische staat zelfstandigheid heeft en eenige beteekenis kreeg. Een bron voor ieder, die iets over de ontwikkeling der economische toestanden in Amerika weten wil.

Farrand, M., The development of the United States from colonies to a world power. London 1919. krt. XII, 311 blz.

Lippincott, I., Economic development of the United States. New York 1921. statistieken. bibliogr. XVI, 691 blz.

Rockefeller, J. D., Memoiren. [Aus dem Amerikanischen]. Berlin [1909]. afbn. portrn. fac. 196 blz.

Geschiedenis van speciale bedrijven

Lawson, Th. W., Frenzied finance. Vol. I. The crime of Amalgamated. New York 1905. portr. XIX, 559 blz.

Olie-octopus, De groote, door „Truth" onderzocht. [Uit het Amerikaansch] vert. door C. Thieme. Amsterdam [1912]. 266 blz.

Tarbell, Ida M., The history of the Standard Oil Company. London 1912. 2 dln. afbn. portrn.

Schoepp, F., United States Steel Corporation. Haar geschiedenis en haar tegenwoordige toestand. Groningen 1911. tabn. [158] blz.

Cotter, A., United States Steel. A corporation with a soul. New York 1921. afbn. X, 312 blz.

Uitvoeriger bewerking van schrijvers „The authentic history of the U. S. S. C. waarin de geheele interne groei en machtsontwikkeling van deze corporatie wordt beschreven en de beschuldigingen tegen haar worden weerlegd. Het boek getuigt van een onbeperkte bewondering voor wat de hoofdleiders, Gary, Pierpont Morgan e. a. zoowel op commerciëel en organisatorisch, als op sociaal gebied voor het bedrijf hebben tot stand gebracht.

Andere landen

Donald, W. J. A., The Canadian iron and steel industry. A study in the economic history of a protected industry. Boston

1915. krt. XV, 376 blz. (Hart, Schaffner und Marx prize essays, 19).

Pacific Ocean, The, in history. Papers and addresses presented at the Panama-pacific historical congress held at San Francisco, Berkeley and Palo Alto, California, July 1915. Ed. by H. M. Stephens and H. E. Bolton. New York 1917. VII, 535 blz.

OVERIGE WERELDDEELEN

Pieris, P. E., Ceylon and the Hollanders, 1658—1796. Tellippalai 1918. afb. krt. XVI, 181 blz.

Schrijver, als Dr. litt. geplaatst bij het binnenlandsch bestuur op Ceylon, vice-president van de Royal Asiatic Society, geeft als vervolg op zijn „Ceylon, the Portuguese Era" (1915) thans een vlot geschreven verhandeling over Ceylon tijdens het Hollandsch bestuur en schildert daarbij vooral het maatschappelijk leven. Hoewel schrijver tracht objectief te zijn, staat hij toch niet geheel onbevangen tegenover de R. K. Portugeesche zending.

Heber, E. A., Japanische Industriearbeit. Eine wirtschaftswissenschaftliche und kulturhistorische Studie. Jena 1912. bibliogr. VIII, 282 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 7).

Dutt, R., The economic history of India in the Victorian age from the accession of queen Victoria in 1837 to the commencement of the 20th century. 4th ed. London [1916]. XXII, 628 blz. (Trübner's oriental series).

Coghlan, T. A., Labour and industry in Australia. From the first settlement in 1788 to the establishment of the commonwealth in 1901. London 1918. 4 dln.

Belangwekkende en zakelijke behandeling van alle maatschappelijke, economische en politieke kwesties in Australië. Een zeer uitvoerig register vergemakkelijkt het zoeken naar een bepaald onderwerp.

Northcott, C. H., Australian social development. New York 1918. bibliogr. 302 blz. (Studies in history, economics and public law, 189).

XII. ECONOMISCHE GEOGRAFIE

(Zie ook : Economische jaarboeken, blz. 3 en Beschrijving van producten en industrieen, blz. 200)

ALGEMEEN

Kan, C. M., Handleiding bij de beoefening der economische aardrijkskunde, of, vergelijking der landen als staten op aardrijkskundigen grondslag. Haarlem 1912. 2 dln. 1 bd. krtn. tabn.

Lintum, C. te, Handelsaardrijkskunde. Handel en bedrijf in Nederland, onze koloniën en elders. 's Gravenhage [1916]. afbn. krtn. VII, 270 blz.

Have, J. J. ten, Overzicht der handelsaardrijkskunde. 3^{e} dr. 's Gravenhage 1917. krtn. 194 blz.

Kwast, B. A., Beknopt leerboek der handelsaardrijkskunde. 3^{e}, 2^{e} dr. Groningen 1918. 2 dln. afbn. krtn.

Andree, K., Geographie des Welthandels. Eine wirtschaftsgeographische Schilderung der Erde, vollständig neu bearb. von einer Anzahl von Fachmännern und herausg. von F. Heiderich und R. Sieger. Frankfort a. M. 1910—'21. 4 dln. krtn. portr.

Oppel, A., Allgemeine Wirtschaftskunde. Wohlfeile Ausg. von „Natur und Arbeit". Leipzig 1915. 2 dln. afb. krtn.

Fairgrieve, J., Geography and world power. 2nd impr. London 1917. krtn. VIII, 356 blz.

Chisholm, G. G., Handbook of commercial geography. 8th ed. London 1918. krtn. LXVI, 666 blz.

McFarlane, J., Economic geography. London [1920]. krtn. tabn. bibliogr. VIII, 560 blz.

Bridge, R. S., The geography of commerce and industry. London 1920. afbn. krtn. VIII, 264 blz.

Fairgrieve, J., and E. Young, The gateways of commerce. An introduction to economic geography. [London] 1921. krtn. tabn. VIII, 271 blz. (New era library).

Adams, C. C., A textbook of commercial geography. New York 1918. afbn. krtn. XVI, 508 blz.

Robinson, E. van Dyke, Commercial geography. Chicago 1918. afbn. krtn. XII, 455 blz.

EUROPA

Algemeen

Fleure, H. J., Human geography in Western Europe. A study in appreciation. London 1918. VIII, 263 blz. (The making of the future).

Nederland

Verslag omtrent handel, nijverheid en scheepvaart van Nederland gedurende 1907, 1911 enz. 's Gravenhage 1912 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel).

Gegevens betreffende handel, nijverheid en scheepvaart in Nederland tijdens den oorlog 1914—'18. statistieken. XIX, 309 blz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel, 1921, nr. 4).

Verslagen van Kamers van koophandel en fabrieken in Nederland.

Nederland in den aanvang der twintigste eeuw. Geschetst in woord en beeld door verschillende schrijvers, onder leiding van H. Smissaert. Leiden 1910. afbn. krt. 1037 blz.

Beschrijving van handel en nijverheid in Nederland. Samengesteld onder leiding van J. C. A. Everwijn. 's Gravenhage 1912. statistieken. 2 dln. met atlas.

Scott, J. W. R., War time and peace in Holland. [2nd ed. of] A free farmer in a free state. A study of rural life and industry and agricultural politics in an agricultural country. With a foreword by Lord Reay. London 1914. afbn. krtn. [LXXII], 335 blz.

Brander, J., Nederlands welvaren. Economische aardrijkskunde. Rotterdam 1915. krt. VII, 216 blz.

Leclercq, L., De Nederlandsche landbouw, handel en industrie ten opzichte van de Nederlandsch-Belgische betrekkingen na den oorlog. Voorrede door R. van der Loo. Uit het Fransch. 's Gravenhage 1919. afbn. 269 blz.

Noord Brabant's nijverheid in beeld. Met een inleidend woord van J. K. Merx. Haarlem [1918]. afbn. 29 blz. text.

Nijverheid, De Twentsche, in beeld. Met een inleidend woord van H. Smissaert. Haarlem [1915]. afbn. 36 blz. text.

Saunders, J. M. L., Beknopte schets van de economische positie van Helder, mede in verband met het plan tot afsluiting en drooglegging der Zuiderzee. Benevens een aanhangsel over de gemeentefinanciën. Helder 1918. krt. [IV], 168 blz.

Na een kort overzicht van de vroegere positie van Den Helder ten opzichte van de welvaart van Holland, zet schrijver uiteen, dat men in deze plaats zich jaren lang ten onrechte bij een kwijnend bestaan heeft neergelegd; volgens hem kan de drooglegging der Zuiderzee sterk bijdragen tot de opleving van deze havenstad.

Deventer als industriestad. Deventer 1907. afbn. krtn. 163 blz. (Uitg. van het Dep. Deventer der Maatsch. van nijverheid).

Nijverheid en handel in Dordrecht en omstreken. Dordrecht 1908. afbn. krtn. 139 blz. (Uitg. van het Dep. Dordrecht der Maatsch. van nijverheid).

View, A general, of the Netherlands, publ. under direction of the commercial department of the Netherlands Ministry of agriculture, industry and commerce. The Hague 1915. 25 dln. afbn. portrn. krtn. statistieken.

Dl. 1. Agriculture and cattle breeding in the Netherlands and state measures furthering these branches of activity.
Dl. 2. Nurseries. Brief sketch of horticulture in the Netherlands.
Dl. 3—7. P. Doyer, Industries. 5 dln.
Dl. 8. H. Blink, Trade.
Dl. 9. P. G. van Tienhoven, Fisheries.
Dl. 10. P. Sabel, Currency and banking, the money market and the stock exchange.
Dl. 11. J. H. Cohen Stuart, Holland on the seas.
Dl. 12. V. J. P. de Blocq van Kuffeler, Ports and waterways.
Dl. 13. R. P. J. Tutein Nolthenius, The Netherlands from an engineers' point of view.
Dl. 14. R. P. J. Tutein Nolthenius, Netherlands engineers and contractors.
Dl. 15. J. C. Ligtvoet, Education.
Dl. 16. Science, by various authors.
Dl. 17. H. Bavinck, Mental, religious and social forces.
Dl. 18. J. de Meester, Literature.
Dl. 19. S. van Milligen, Music.
Dl. 20. C. Veth, Fine arts.
Dl. 21. A. W. Weissmann, Architecture.
Dl. 22. M. W. Pijnappel, Public health.
Dl. 23. J. Feith, Sport.
Dl. 24. Mia Boissevain, The woman's movement.
Dl. 25. B. de Jong van Beek en Donk, History of the peace movement in the Netherlands.

Zuiderzeevraagstuk

Oordt, H. C. van der Houwen van, en G. Vissering. De economische beteekenis van de afsluiting en drooglegging der

Zuiderzee. 2e herz. dr. Leiden 1901. krtn. XIII, 332 blz. (Uitg. door de Zuiderzee-Vereeniging).

Verzameling van rapporten, uitg. door de Zuiderzee-Vereeniging. Leiden 1905—'06. 3 dln. 2 bdn.

Dl. 1. De Zuiderzee-visscherij.

Dl. 2. Rapporten aan den Minister van waterstaat, handel en nijverheid met nota van beantwoording der Zuiderzee-Vereeniging.

Dl. 3. Rapport van de Nederlandsche Heidemaatschappij over de zoetwatervisscherij in het toekomstige IJsselmeer en in de wateren der droog te leggen polders.

Afsluiting, De, en drooglegging der Zuiderzee in de beide kamers der Staten-Generaal. Leiden 1905—'08. 2 dln. krtn. (Uitg. door de Zuiderzee-Vereeniging).

Afsluiting, De, en drooglegging der Zuiderzee. Leiden 1911—'14. 2 dln. 3 bdn. krtn. (Uitg. door de Zuiderzee-Vereeniging).

Handelingen en bijlagen van de beide Kamers der Staten-Generaal, betreffende het ontwerp van wet tot afsluiting en droogmaking van de Zuiderzee, benevens de tekst dier wet en van de wet tot instelling van een fonds ten behoeve van de afsluiting en droogmaking van de Zuiderzee. Leiden 1920. krt. IX, 558 blz. (Uitg. door de Zuiderzee-Vereeniging).

Beekman, A. A., Een buitenkansje! Voor $4^3/_4$ millioen gulden 's jaars gedurende 35 jaar volgens Mr. Dr. A. van Gijn een nieuwe, groote, vruchtbare provincie! 's Gravenhage 1921. 24 blz.

[**Vissering, G.**, en B. P. Haalmeyer], De droogmaking der Zuiderzee en de renteberekening. Leiden 1921. 22 blz. (Uitg. door de Zuiderzee-Vereeniging). (Overdruk uit het Algemeen Handelsblad).

Duitschland

Blondel, G., L'essor industriel et commercial du peuple allemand. Paris 1898. VIII, 220 blz.

Arndt, P., Deutschlands Stellung in der Weltwirtschaft. Leipzig 1908. statistieken. 129 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 179).

Barker, J. E., Modern Germany. Her political and economic problems, her foreign and domestic policy, her ambitions and the causes of her successes and of her failures. 5th enl. ed. rev. and brought up to January 1915. London 1915. XI, 852 blz.

Barker, J. E., The foundations of Germany. A documentary account revealing the causes of her strength, wealth and efficiency. London 1916. VIII, 280 blz.

Harms, B., Deutschlands Anteil an Welthandel und Weltschiffahrt. Stuttgart 1916. 215 blz.

Oss, S. F. van, Duitschland in den wereldhandel. 's Gravenhage 1917. bibliogr. XII, 268 blz.

Schrijver, redacteur van de Haagsche Post, geeft eene beschrijving van Duitschlands aandeel in den wereldhandel, eene uiteenzetting van de verschillende oorzaken (grondstoffen, volkseigenschappen, verkeersmiddelen, werkmethoden) die tot den snellen groei hiervan hebben samengewerkt en levert stof voor een billijk oordeel hierover. Voor Nederlanders kan de lectuur inlichtend zijn en tot inspanning prikkelen.

Nederbragt, J. A., Werkersland. Economische en sociale schetsen. 's Gravenhage 1918. 99 blz. (Res publicae, 8).

Bundel schetsen in de Standaard en elders verschenen, waarin de schrijver, journalist, met bewondering en enthousiasme gewaagt van wat hij op een reis in Duitschland zag van de organisatie van enkele groote ondernemingen en van de sociale zorg voor het personeel dier bedrijven.

Lauinger, A., Das Wirtschaftsjahr 1920. Rückblicke und Ausblicke. Frankfurt a. M. 1921. 40 blz.

Schmitt, F. A., Die Volkswirtschaft im neuen Deutschland. Betrachtungen zur wirtschaftlichen Lage nach dem Londoner Ultimatum. München 1921. 64 blz.

Palatinate, Bavarian. London 1920. tabn. bibliogr. VI, 36 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 37).

Prussia, East and West. London 1920. tabn. bibliogr. VI, 65 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 39).

Prussia, Rhenish. London 1920. tabn. bibliogr. VIII, 84 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 38).

Benndorf, E., Weltwirtschaftliche Beziehungen der sächsischen Industrie. Jena 1917. XXVII, 385 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 28).

Silesia, Upper. London 1920. tabn. bibliogr. VI, 43 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 40).

Osborne, S., [pseud.], The Upper Silesian question and Germany's coal problem. London 1920. statistieken. bibliogr. 285 blz.

Köhler, E., Die Beziehungen der Thüringischen Industrie zum Weltmarkt. Jena 1920. statistieken. bibliogr. XVI, 245 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 32).

Hamburg in seiner politischen, wirtschaftlichen und kulturellen Bedeutung. Herausg. von der Deutschen Auslands-Arbeitsgemeinschaft. Hamburg 1921. afbn. krtn. tabn. 170 blz.

Engeland en Ierland

Ashley, W. J., British industries. A series of general reviews for business men and students. 2nd ed. London 1907. XVII, 232 blz.

Barker, J. E., Great and greater Britain. The problems of mother-

land and empire, political, naval, military, industrial, financial, social. 2nd rev. and enl. ed. London 1910. XVI, 587 blz.

Gray, H. B., and S. Turner, Eclipse or empire? London [1916]. afb. X, 316 blz.

Staple trades, The, of the empire, by various writers. Ed. by A. P. Newton. London 1918. 184 blz. (The imperial studies series).

Duly, S. J., The natural wealth of Britain. Its origin and exploitation. London 1919. afbn. krtn. X, 319 blz. (New teaching series).

Paton, W. A., The economic position of the United Kingdom, 1912—'18. Washington 1919. tabn. grafiek. 160 blz. (Economic studies of countries during the war, comp. in the Bureau of research and statistics [of the] War trade board).

Bonn, M. J., Irland und die irische Frage. München 1918. krt. V, 268 blz.

Riordan, E. J., Modern Irish trade and industry. With an historical introd. by G. O'Brien. London [1920]. statistieken. XII, 335 blz.

Frankrijk

Levasseur, E., La France et ses colonies. (Géographie et statistique). nouv. éd. ref. Paris 1890. 2 dln. afbn. krtn.

Hérubel, M. A., En suivant les côtes de Dunkerque à Saint-Nazaire. 5e éd. Paris [1916]. XX, 284 blz. (La France au travail, 2).

Lafond, G., L'effort français en Amérique latine. Préface de R. G. Lévy. Paris 1917. XII, 292 blz.

Busson, H., J. Fèvre [et] H. Hauser, La France d'aujourd'hui et ses colonies. Paris 1920. afbn. krtn. tabn. bibliogr. IX, 692 blz.

Alsace-Lorraine. London 1920. bibliogr. X, 119 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 30).

Lorraine and Saar minefields. London 1920. bibliogr. VI, 29 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 31).

Manual, A, of Alsace-Lorraine. Comp. by the Geographical Section of the Naval intelligence Division, Naval Staff, Admiralty. London 1920. 2 dln. bibliogr.
Dl. 1. Tekst.
Dl. 2. Atlas.

Balkan

Albania. London 1920. bibliogr. VII, 103 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 17).

Weiss-Bartenstein, W. K., Bulgariens volkswirtschaftliche Entwickelung bis zum Balkankriege, mit besonderer Berücksichtigung des Finanzwesens. Berlin 1913. afbn. portr. krtn. bibliogr. VIII, 150 blz.

Kunzer, G. E., Bulgarien. Gotha 1919. XI, 169 blz. (Perthes' kleine Völker- und Länderkunde, 6).

Bulgaria. London 1920. tabn. bibliogr. X, 134 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 22).

Tsouderos, E. J., Le relèvement économique de la Grèce. Paris 1919. XVI, 254 blz.

Greece with the Cyclades and Northern Sporades. London 1920. bibliogr. IX, 170 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 18).

Georgevitch, T. R., Macedonia. London [1918]. XVI, 284 blz.

Macedonia. London 1920. tabn. bibliogr. VIII, 102 blz (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 21).

Montenegro. London 1920. bibliogr. VIII, 82 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 19).

Rommenhöller, C. G., Rumenië. Handelspolitieke studie uitgegeven bij gelegenheid van de opening der eerste directe stoomvaartverbinding der Rumeensche spoorwegen tusschen Rumenië en de haven van Rotterdam. Rotterdam 1898. krt. tabn. 258 blz.

Pittard, E., La Roumanie, Valachie, Moldavie, Dobroudja. Paris 1917. afbn. 327 blz.

Handbook, A, of Roumania. Prepared by the Geographical Section of the Naval intelligence Division, Naval Staff, Admiralty. London 1920. tabn. statistieken. 205 blz.

Devas, G. Y., La nouvelle Serbie. Origines et bases sociales et politiques. Renaissance de l'état et de son développement historique. Dynastie nationale et revendications libératrices. Paris 1918. krtn. XIV, 458 blz.

Serbia. London 1920. bibliogr. VIII, 128 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 20).

Slovenes, The. London 1920. bibliogr. VI, 20 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 13).

Hassert, K., Das türkische Reich, politisch, geographisch und wirtschaftlich. Tübingen 1918. VII, 242 blz.

Reich, Das türkische. Vörträge von G. Böker, u. a. Berlin 1918. VI, 262 blz. (Veröffentlichungen des Institutes für internationale Privatwirtschaft. Kurse für internationale Privatwirtschaft. Länder-Reiche, 1).

Turkey in Europe. London 1920. tabn. bibliogr. VIII, 151 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 16).

België

Études sur la Belgique. Conférences faites au sixième Cours international d'expansion commerciale, 1912. Bruxelles 1913. krtn. tabn. XIV, [528] blz.

Bürklin, W., Handbuch des belgischen Wirtschaftslebens, mit Einschluss von Belgisch Kongo und einer Uebersetzung der wichtigsten Handelsgesetze des Landes. Göttingen 1916. 2 dln. 1 bd. krt. bibliogr.

Schumacher, H., Belgiens Stellung in der Weltwirtschaft. Leipzig 1917. 58 blz. (Zwischen Krieg und Frieden, 41).

Belgiens Volkswirtschaft, herausg. von H. Gehrig und H. Waentig. Leipzig 1918. krt. statistieken. bibliogr. VI, 338 blz.

Oszwald, P., Belgien. 3e verb. Aufl. Leipzig 1918. krtn. bibliogr. 121 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 501).

Renaissance, La, économique de la Belgique. Collection d'études publ. par le Crédit Anversois. Bruxelles [1918]. statistieken.

Dl. 1. C. Jacquart, Les points de vue généraux.
Dl. 2. C. Jacquart, Le port d'Anvers.
Dl. 3. C. Jacquart, Notre commerce extérieur.
Dl. 8. A. Henry, L'agriculture belge et la guerre.
Dl. 9. P. Léfébure, Le commerce horticole belge avec l'étranger.
Dl. 10. M. Frateur, Réconstitution, développement et amélioration de l'élevage belge. A. Henry, La Belgique et le commerce international des animaux domestiques avant la guerre.

Liederik, [pseud.], Vlaanderen's ekonomische zelfstandigheid. 2e uitg. Antwerpen [1919]. 190 blz.

Boek van een Vlaamsch activist, die, nagaande welke economische hulpbronnen Vlaanderen heeft, betoogt, dat het een zoo rijk land is, dat het economisch zelfstandig zijn kan en moet, en dan een belangrijke plaats in de wereld kan innemen.

Raet, L. de, Over Vlaamsche volkskracht. Vlaanderen's economische ontwikkeling. Amsterdam [1920]. portr. tabn. bibliogr. 483 blz. (Vlaamsche bibliotheek).

Stiénon, Ch., Anvers et l'avenir de l'entente. De l'influence prépondérante des moyens de transport dans la lutte économique. Paris 1918. krt. 300 blz.

Italië

Züblin, R., Die Handelsbeziehungen Italiens vornehmlich zu den Mittelmeerländern. Dargestellt auf wirtschaftsgeogra-

phisch-politischer Grundlage. Jena 1913. krt. bibliogr. XII, 415 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 16).

Bonnefon-Craponne, L., L'Italie au travail. 3e éd. Paris [1916]. afbn. krt. X, 282 blz. (Les pays modernes).

Peglion, V., Le nostre piante industriali. Canapa, lino, bietola da zucchero, tabacco, ecc. Bologna [1919]. 163 blz. (L'Italia nuova).

Trentino and Alto Adige. London 1920. bibliogr. VI, 36 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 33).

Oostenrijk en Hongarije

Hudeczek, K., Die Wirtschaftskräfte Oesterreichs. 2e erw. Aufl. Wien 1921. krtn. 79 blz.

Offergeld, W., Grundlagen und Ursachen der industriellen Entwicklung Ungarns, nebst einem Anhange über die wirtschaftswissenschaftliche Literatur Ungarns. Jena 1914. afbn. tabn. 286 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 17).

Hecke, W., Wachstum und Berufsgliederung der Bevölkerung. Wien 1919. 65 blz. krtn. (Wirtschaftsgeographische Karten und Abhandlungen zur Wirtschaftskunde der Länder der ehemaligen Oesterr. Ung. Monarchie, 2/3).

Rusland

Taris, E., La Russie et ses richesses. 6e éd. rev. et augm, Paris 1916. afbn. krt. 280 blz. (Les pays modernes).

Beable, W. H., Commercial Russia. London 1918. krt. 278 blz.

Raffalovich, A., Russia, its trade and commerce. London 1918. IX, 461 blz.

Beable, W. H., Russian gazetteer and guide. Being an account of the territorial divisions and a description of over 300 of the principal towns and cities of Russia, Finland and Siberia. London 1919. krt. 141 blz.

Goldstein, J. M., Russia. Her economic past and future. New York 1919. afbn. krtn. 103 blz.

Wirtschaftsleben, Russisches, seit der Herrschaft der Bolschewiki. Nach russischen Zeitungen. Mit einer Einleitung herausg. von W. W. Kaplun-Kogan. Leipzig 1919. bibliogr. XII, 266 blz. (Quellen und Studien des Osteuropa-Instituts in Breslau, I, 1).

Russie, La, d'aujourd'hui et de demain. Articles [et] notes publ. sous la direction de M. G. Klutchnikoff. Paris 1920. 203 blz.

Treuenfels, B., Die Reste der russischen Volkswirtschaft. Stuttgart 1920. 100 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 64).

Regelung des Handels und Verkehrs in Russland. Gesetze und Verträge der Sowjetregierung. Herausg. vom Institut für Weltwirtschaft und Seeverkehr an der Universität Kiel, bearb. von W. Hahn und A. von Lilienfeld-Toal. Jena 1921. VIII, 158 blz.

Scandinavische rijken

Gerlach, K. A., Dänemarks Stellung in der Weltwirtschaft. Unter besonderer Berücksichtigung der Handelsbeziehungen zu Deutschland, England und Skandinavien. Jena 1911. krt. XVIII, 380 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 3).

Danmark. Land og Folk. Historisk-topographisk-statistisk Haandbog, udg. ved. D. Bruun. Bd. I—III, V. Kjöbenhavn 1919—'20, 1921. afbn. krtn. tabn.

Schleswig-Holstein. London 1920. tabn. bibliogr. X, 108 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 35).

Lacomblé, L., Noorwegen. Zijn handel, nijverheid en verkeer. Rotterdam 1917. 2 dln. 1 bd. afbn. krt.

Bewerker, journalist te Christiania, heeft een aantal gedeeltelijk onderteekende bijdragen tot een weinig harmonisch geheel samengevoegd. Toont inzicht bij de keuze van bedrijven, waarover gegevens zijn gevraagd. Voor de beoordeeling van de economische ontwikkeling van het land ontbreekt echter de geographische basis. Kan voor Nederlanders als aanvulling dienen op „Noorwegen" uit de serie „Land und Leute".

Guinchard, J., Sweden. Historical and statistical handbook. Ed. by order of the Swedish government. 2nd ed. Part II: Industries. Stockholm 1914. afbn. portn. krtn. statistieken. bibliogr. XI, 758 blz.

Holm, F. V., Ueber Schwedens Handels- und Seefahrtsbeziehungen zu Hamburg. Hamburg 1920. 61 blz.

Zweden. Zijn handel, scheepvaart en industrie. Samengesteld door de Zweedsche algemeene Exportvereeniging. Rotterdam 1919. afbn. portn. krtn. tabn. grafieken. 661 blz.

Suède, La, industrielle et l'exportation. Stockholm 1920. afbn. krt. statistieken. 56 blz.

Zwitserland

Bericht über Handel und Industrie der Schweiz, erst. vom Vorort des Schweizerischen Handels- und Industrievereins. Jrg. 1918 enz. Zürich 1919 enz.

Volkswirtschaft, Die Schweizerische. Herausg. vom Schweizerischen Bankverein. Jrg. 1914—'17 enz. Basel 1918 enz.

Jrg. 1914—'17 onder den titel : Schweizerische Finanzrückschau.

Jrg. 1914—'18 onder den titel : Rückschau über Handel und Industrie der Schweiz.

Clerget, P., La Suisse au XX siècle. Étude économique et sociale. 2ᵉ éd. rev. et augm. Paris 1912. krtn. 310 blz.

Andere landen van Europa

Bohemia and Moravia. London 1920. bibliogr. VIII, 109 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 2).

Finnland im Anfang des XX Jahrhunderts. Herausg. im Auftrage des Ministeriums der auswärtigen Angelegenheiten. Helsingfors 1919. afbn. portrn. krt. tabn. XV, 672 blz.

Finlande, La. Le pays et le peuple, l'agriculture, l'industrie, le commerce. Publ. par la Chambre centrale de commerce de Finlande. Helsingfors 1920. afbn. krtn. tabn. 23 blz.

Szana, A., Länder- und Völkerkunde Jugoslawiens. Land und Leute, Geschichte, Geographie, Kultur und Wirtschaft. Heidelberg 1921. bibliogr. 176 blz.

Choulguine, A., De Oekrainische problemen. 's Gravenhage 1919. 32 blz.

Encyclopédie polonaise, publ. par le Comité des publications encyclopédiques sur la Pologne. Vol. III. Vie économique de la Pologne. Paris 1919. krtn. statistieken. diagrammen. bibliogr. 769 blz.

Poland. Her people, history, industries, finance, science, literature, art and social development. An authorised English version of „Petite encyclopédie polonaise" ed. by E. Piltz. London 1919. krtn. 416 blz.

Marvaud, A., Le Portugal et ses colonies. Étude politique et économique. Paris 1912. 335 blz. (Bibliothèque d'histoire contemporaine).

Slovakia. London 1920. bibliogr. VI, 51 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 3).

Butter, O., und B. Ruml, Tschechoslowakische Republik. Kurze Uebersicht der intellektualen, politischen, ökonomischen und sozialen Verhältnisse. Prag 1921. afbn. krtn. statistieken. diagrammen. 106 blz.

Croatia–Slavonia and Fiume. London 1920. bibliogr. VIII, 99 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 8).

Spain. London 1920. bibliogr. VI, 50 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 34).

AMERIKA

Algemeen

Brooks, L., A regional geography of the Americas. London 1916. afbn. krtn. XIII, 235 blz. (The new regional geographies, 1).

Smith, T. A., A geography of America. London 1919. afbn. krtn. X, 329 blz.

Noord Amerika

Algemeen

Deckert, E., Die Länder Nord Amerika's in ihrer wirtschaftsgeographischen Ausrüstung. Frankfurt a. M. 1916. krtn. VI, 251 blz.

Saint-Pierre and **Miquelon**. London 1920. statistieken. bibliogr. V, 52 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 131).

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Ratzel, Fr., Die Vereinigten Staaten von Nord Amerika. München 1878—'93. 2 dln. krtn.

Dl. 1. Physikalische Geographie und Naturcharakter.
Dl. 2. Politische- und Wirtschafts-Geographie.

Nolthenius, R. P. J. Tutein, Nieuwe wereld. Indrukken en aanteekeningen tijdens een reis door de Vereenigde Staten van Noord Amerika. Haarlem 1900. krt. VI, 470 blz.

Schultze-Groszborstel, E., Streifzüge durch das nordamerikanische Wirtschaftsleben. Halle a. d. S. 1910. 228 blz.

Bryce, J., The American commonwealth. 2nd rev. ed. New York 1914. 2 dln.

Dl. 1. The national government. The state governments.
Dl. 2. The party system. Public opinion. Illustrations and reflections. Social institutions.

Vereenigde Staten van Amerika. Inlichtingen en wenken voor hen die over landverhuizing denken. 's Gravenhage [1918]. krtn. 38 blz. (Publicaties van de Nederlandsche Vereeniging Landverhuizing).

Forbes, B. C., Men who are making America. 4th ed. New York 1919. afbn. portn. krt. XI, 442 blz.

Ross, E. A., What is America? New York 1919. krtn. VIII, 159 blz.

Thomas, L., Les États Unis inconnus. Paris 1920. 288 blz.

Kahn, O. H., Our economic and other problems. A financier's point of view. New York [1920]. VI, 420 blz.

Verzameling van opstellen over de meest uiteenloopende onderwerpen voor het meerendeel specifiek Noord Amerikaansch, van de hand van een lid der

wereldbekende bankiersfirma Kuhn Loeb & Co. Voor den niet-Amerikaan zijn zeer belangwekkend zijn beschrijving van den spoorwegmagnaat E. H. Harriman en van Theodore Roosevelt.

Kahn, O. H., Reflections of a financier. A study of economic and other problems. With an introd. by J. H. Thomas. London 1921. portr. XIV, 436 blz.

Behandelt verschillende onderwerpen als : Amerikaansche spoorwegen en belastingen, schilderkunst en muziek, nationale rechtvaardigheid, democratie, de New Yorksche effectenbeurs, de verhouding tusschen Groot Brittannië en de Vereenigde Staten. Voor een deel zijn deze ook reeds opgenomen in „Our economic and other problems".

Schippel, M., Amerika's Wirtschafts- und Finanzlage und die Wiederaufrichtung Europa's. Stuttgart 1921. 19 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 79).

Hassert, K., Die Vereinigten Staaten von Amerika als politische und wirtschaftliche Weltmacht geographisch betrachtet. Tübingen 1922. statistieken. diagrammen. bibliogr. VIII, 315 blz.

Baggs, M. L., Colorado. The queen jewel of the Rockies. Boston 1918. afbn. portn. krt. XIV, 380 blz.

James, G. W., Arizona, the wonderland. 2nd impr. Boston 1918. afbn. krt. XXIV, 478 blz.

Canada

Fleck, A. A., Kanada. Volkswirtschaftliche Grundlagen und weltwirtschaftliche Beziehungen. Jena 1912. krt. XIV, 367 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 10).

Griffin, W., Canada. The country of the twentieth century. Ottawa 1915. afbn. krtn. 283 blz. (Department of trade and commerce).

Handboek, Practisch, voor Hollandsche nederzetters in Canada. Een gids voor Hollanders, mannen en vrouwen, welke voornemens zijn zich in Canada te vestigen. Naar het Eng. bew. door G. L. Boer. Rotterdam [1915]. VIII, 80 blz.

Canada. Inlichtingen en wenken voor hen die over landverhuizing denken. 's Gravenhage [1916]. 24 blz. (Publicaties van de Nederlandsche Vereeniging Landverhuizing).

Egerton, H. E., A historical geography of the British dominions. Vol. V. Canada. Part II. Historical. 2nd ed. Oxford 1917. krtn. VIII, 365 blz.

Porritt, E., Evolution of the dominion of Canada. Its government and its politics. New York 1918. krtn. XX, 540 blz. (Government handbooks).

Bradley, A. G., Le Canada. Empire des bois et des blés. Adapté de l'Anglais. 8e éd. Paris 1918. afbn. krtn. 278 blz. (Les pays modernes).

Dupré, F. J., Notre commerce extérieur et le Canada. Paris [1919]. 125 blz.

Times book of Canada, The. London 1920. krt. tabn. statistieken. IV, 292 blz.

Hamilton, L., Canada. Gotha 1921. krt. statistieken. 256 blz. (Perthes' kleine Völker- und Länderkunde, 8).

Mexico

Enock, C. R., Mexico. Its ancient and modern civilisation, history and political conditions, topography and natural resources, industries and general development. With an introd. by M. Hume. London [1909]. afbn. krt. bibliogr. XXXVI, 362 blz. (The South American series, 3).

Bigot, R., Le Mexique moderne. Paris [1909]. afbn. 272 blz. (Les pays modernes).

Trowbridge, E. D., Mexico to-day and to-morrow. New York 1919. VIII, 282 blz.

Middleton, P. H., Industrial Mexico, 1919. Facts and figures. New York 1919. afbn. XX, 270 blz.

Handbook, A, of Mexico. Prepared by the Geographical Section of the Naval intelligence Division, Naval Staff, Admiralty. London [1921]. 2 dln. krtn. tabn. bibliogr.
Dl. 1. Tekst.
Dl. 2. Atlas.

Centraal Amerika en West Indië

Algemeen

Koebel, W. H., Central America. Guatamala, Nicaragua, Costa Rica, Honduras, Panama and Salvador. London [1917]. afbn. krt. 382 blz. (The South American series, 14).

Munro, D. G., The five republics of Central America. Their political and economic development and their relations with the United States. Ed. by D. Kinley. New York 1918. bibliogr. XVIII, 332 blz. (Carnegie endowment for international peace).

Cuba

Lindsay, F., Cuba and her people of to-day. Boston 1911. afbn. XII, 329 blz.

Honduras

Honduras, British. London 1920. tabn. bibliogr. V, 57 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 133).

Britsch West Indië

Aspinall, A. E., The British West Indies. Their history, resources and progress. London 1913. afbn. portr. krt. XII, 435 blz. (The all red series).

Verril, A. H., The book of the West Indies. New York 1917. afbn. XVI, 458 blz.

Nederlandsch West Indië

Toestand, De economische, van Suriname op 31 December 1918 enz. Paramaribo 1919 enz.

Toestand, De economische en financieele, der kolonie Suriname. Rapport der commissie benoemd bij besluit van den Minister van koloniën. 's Gravenhage 1911. krt. tabn. XI, 361 blz.

Encyclopaedie van Nederlandsch West Indië. Onder red. van H. D. Benjamins en J. F. Snelleman. 's Gravenhage 1914—'17. krtn. XII, 782 blz.

Deze encyclopaedie heeft boven andere voor dat zij een gebied bestrijkt, waarover geen groote nieuwere handboeken bestaan, terwijl het behandelde koloniale gebied in de toekomst veel Nederlandsche zorg zal eischen en van toenemende beteekenis is door de te verwachten ontwikkeling van Zuid- en Midden Amerika.

Schoch, C. F., Suriname's heden en toekomst. Utrecht 1917. 16 blz. (Overdruk uit „Stemmen des tijds").

Gegevens omtrent handel, nijverheid, enz., van de koloniën Suriname en Curaçao. Uitg. door het Departement van koloniën. ['s Gravenhage] 1918. statistieken. 48 blz.

Rapport der studie-commissie [van het] Suriname-Studiesyndicaat, naar aanleiding van haar bezoek aan Suriname. Rotterdam 1919. afbn. [V], 217 blz.

Belangrijk rapport, waarin na een algemeene beschrijving der kolonie, de verschillende bestaansmiddelen en het arbeidsvraagstuk aan een nauwkeurig onderzoek worden onderworpen en maatregelen worden voorgesteld om het noodlijdende Suriname tot nieuwe welvaart te brengen.

Guiana, Dutch. London 1920. tabn. statistieken. bibliogr. V, 79 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 136).

Zuid Amerika

Algemeen

Encyclopedia of Latin America, dealing with the life, achievement, and national development of the countries of South- and Central America, Mexico and Panama, the West Indies. Giving special information on commerce, industry, banking etc. Ed. by M. Wilcox and G. E. Rines. New York 1917. afbn. krtn. 887 blz.

Verrill, A. H., South- and Central American trade conditions of to-day. New and rev. ed. with complete information to 1919. New York 1919. krtn. XII, 212 blz.

Calderon, F. G., Latin America, its rise and progress. With a preface by R. Poincaré. Transl. by B. Miall. London [1911]. portrn. krt. 400 blz. (The South American series, 9).

Babson, R. W., The future of South America. London [1915]. afbn. krtn. VIII, 407 blz.

Kasdorf, O., Der Wirtschaftskampf um Süd Amerika. Berlin 1916. 33 blz.

Koebel, W. H., South America. An industrial and commercial field. London [1918]. afbn. 359 blz. (The South American series, 15).

Bollo, L. C., South America, past and present. Transl. from Spanish. New York 1919. portr. krtn. V, 218 blz.

Borght, R. van der, Das Wirtschaftsleben Südamerikas, insbesondere in seinen Beziehungen zu Deutschland. Cöthen 1919. VIII, 227 blz. (Bibliothek der Cultura Latino Americana, 1).

Bott, E. J. J., El comercio entre los Estados Unidos y la America Latina durante la gran guerra. Buenos-Aires 1919. 359 blz.

Report of the 2nd Pan American Commercial Conference 1919. Washington 1919. afbn. tabn. statistieken. grafieken. XXIV, 473 blz.

Balen, W. J. van, Zuid Amerika. 's Gravenhage 1920. afbn. krt. XVI, 264 blz.

Falkland Islands, Kerguelen. London 1920. tabn. statistieken. bibliogr. IV, 62 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 138).

Galàpagos Islands [and Juan Fernandez Islands]. London 1920. tabn. bibliogr. V, 60 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 140).

Argentinië

Hirst, W. A., Argentina. With an introd. by M. Hume. London [1910]. afbn. krt. bibliogr. XXVIII, 308 blz. (The South American series, 4).

Martinez, A. B., et M. Lewandowski, L'Argentine au XX siècle. 4e éd. rev. et mise à jour. Paris 1911. krtn. LXI, 456 blz.

Ross, G., Argentina and U r u g u a y. London [1911]. afbn. krt. XII, 308 blz.

Walle, P., L'Argentine telle qu'elle est. Paris [1912]. afbn. krtn. 590 blz.

Garzon, E., L'Amérique latine. République Argentine. 2e éd. Paris 1913. krtn. XVI, 386 blz.

Koebel, W. H., L'Argentine moderne. Trad. de l'Anglais. 7e éd. Paris 1916. afbn. 272 blz. (Les pays modernes).

Argentina, commercially considered. London [1918]. afbn. XXXII, 106 blz.

Schmidt-Klugkist, W., und C. G r o t e w o l d, Argentinien in geographischer, geschichtlicher und wirtschaftlicher Beziehung. 2e umgearb. und verm. Aufl. Hannover 1919. krtn. XV, 178 blz.

Stichel, B., Argentinien. Hamburg 1919. krt. 171 blz. (Auslandswegweiser, 1).

Cros, L., L'Argentine pour tous. Paris 1920. afbn. krtn. 334 blz.

Denis, P., La république Argentine. La mise en valeur du pays. Paris 1920. krtn. bibliogr. 303 blz.

Argentinië. Beknopte inlichtingen en wenken voor hen, die over landverhuizing denken. 's Gravenhage 1921. krt. 31 blz. (Publicaties van de Nederlandsche Vereeniging Landverhuizing).

Bolivia

Walle, P., Bolivia. Its people and its resources, its railways, mines and rubber forests. London [1914]. afbn. portr. krtn. 407 blz. (The South American series, 12).

Schurz, W. L., Bolivia. A commercial and industrial handbook. Washington 1921. afbn. krt. statistieken. 260 blz. (Special Agents series, publ. by the Department of commerce, 208).

Brazilië

Leeuw, N. R. de, Brazilië. Een land der toekomst. Amsterdam 1909. afbn. portrn. krtn. XI, 392 blz.

Denis, P., Brazil. Transl. and with a historical chapter by B. M i a l l and a supplementary chapter by D. A. V i n d i n. London [1911]. afbn. krtn. 388 blz. (The South American series, 5).

Schuurman Gzn., G. Elink, Brazilië. Cultures, ontwikkeling en vooruitgang. Een reisbeschrijving van een Javaplanter. Amsterdam 1911. afbn. XIV, 285 blz.

Brazil, commercially considered. London [1918]. afbn. XVI, 106 blz.

Crespo, J. B., Geografia económica del Brasil. Buenos Aires 1919. afbn. krt. XX, 387 blz.

Bieler, A., Brasilien. Hamburg 1920. krt. statistieken. [142] blz. (Auslandswegweiser, 4).

Schueler, K., Brasilien. Seine Bedeutung für Auswanderer, Exporteure und Kapitalisten. Dreissigjährige, bis zur Gegenwart reichende Erfahrungen. Berlin 1921. krt. tabn. 101 blz.

Chili

Elliot, G. F. Scott, Chile. Its history and development, natural features, products, commerce and present conditions. With an introd. by M. Hume. London [1911]. afbn. krtn. bibliogr. XXVIII, 363 blz. (The South American series, 1).

Ewing, W. W., Construction materials and machinery in Chile, Peru and Ecuador. Washington 1919. afbn. 205 blz. Special Agents series, publ. by the Department of commerce, 175).

Gonzales, P. L., Chile industrial, 1919. Santiago 1919. afbn. VIII, 244 blz.

Columbia

Burckhardt, W. G., Kolumbiens Reichtum, seine Landwirtschaft. Berlin 1919. afbn. 56 blz. (Süsserott's Kolonial- und Auslands-Bibliothek, 46).

Bell, P. L., Colombia. A commercial and industrial handbook. Washington 1921. afbn. krtn. statistieken. 423 blz. (Special Agents series, publ. by the Department of commerce, 206).

Ecuador

Enock, C. R., Ecuador. Its ancient and modern history, topography and natural resources, industries and social development. London [1914]. afbn. krtn. 375 blz. (The South American series, 11).

Guyana

Rodway, J., Guiana. British, Dutch and French. London 1912. afbn. krt. bibliogr. 318 blz. (The South American series, 7).

Introduction to the Guiana Colonies. London 1920. IV, 21 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 134).

Guiana, French. London 1920. tabn. statistieken. bibliogr. V, 61 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 137).

Paraguay

Mangels, H., Wirtschaftliche, naturgeschichtliche und klimatologische Abhandlungen aus Paraguay. München 1904. afbn. VIII, 364 blz.

Koebel, W. H., Paraguay. London [1911]. afbn. krt. 348 blz. (The South American series, 13).

Peru

Enock, C. R., Peru. Its former and present civilisation, history and existing conditions, topography and natural resources, commerce and general development. With an introd. by M. Hume. London [1908]. afbn. krt. bibliogr. XXXII, 320 blz. (The South American series, 2).

Preusse-Sperber, O., Perú. Eine Skizze seines wirtschaftlichen und staatlichen Lebens. Frankfurt a. M. 1913. afbn. krt. 74 blz. (Angewandte Geographie. Hefte zur Verbreitung geographischer Kenntnisse in ihrer Beziehung zum Kultur- und Wirtschaftsleben, IV, 7).

Uruguay

Koebel, W. H., Uruguay. London [1911]. afbn. krt. 350 blz. (The South American series, 6).

Venezuela

Dalton, L. V., Venezuela. London [1912]. afbn. krt. bibliogr. 320 blz. (The South American series, 8).

Bürger, O., Venezuela. Ein Führer durch das Land und seine Wirtschaft. Leipzig 1922. krt. statistieken. bibliogr. VII, 272 blz.

AFRIKA

Algemeen

Dove, K., Wirtschaftsgeographie von Afrika. Jena 1917. 252 blz.

Noord Afrika

Rein, G. K., Abessinien. Eine Landeskunde nach Reisen und Studien in den Jahren 1907—'13. Berlin 1918—'20. 3 dln. afbn. krt.

Dl. 1. Geschichte, Diplomatie, Religion, Recht.
Dl. 2. Handel, Landwirtschaft.
Dl. 3. Geographie, Fauna und Flora, Sitte, Sprache, Kunst, Anthropologie, Ethnographie.

Abyssinia. London 1920. tabn. bibliogr. IX, 109 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 129).

Reports on the finances, administration and condition of Egypt and the Soudan for the period 1914—'19 enz. London 1920 enz.

Handbook, A, of Libya. Comp. by the Geographical Section of the Naval intelligence Division, Naval Staff, Admiralty. London [1921]. krtn. statistieken. bibliogr. 628 blz.

Morocco, Spanish. London 1920. statistieken. bibliogr. V, 42 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 122).

Sahara, Spanish. London 1920. bibliogr. IV, 35 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 124).

Oost Afrika

Werth, E., Das deutsch-ostafrikanische Küstenland und die vorgelagerten Inseln. Berlin 1915. 2 dln. afbn. krtn.

Manual, A, of Portuguese East Africa. Comp. by the Geographical section of the Naval intelligence Division, Naval Staff, Admiralty. London 1920. 2 dln.
Dl. 1. Tekst.
Dl. 2. Kaarten.

Eritrea. London 1920. bibliogr. IV, [32] blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 126).

Mozambique. London 1920. statistieken. bibliogr. V, 109 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 121).

Nyasaland. London 1920. tabn. statistieken. bibliogr. V, 90 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 95).

Handbook, A, of Portuguese Nyasaland. Comp. by the Geographical Section of the Naval intelligence Division, Naval Staff, Admiralty. London [1921]. afbn. krt. tabn. bibliogr. 250 blz.

Somaliland, Italian. London 1920. bibliogr. III, 27 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 128).

Wallis, H. R., The handbook of Uganda. 2nd ed. London 1920. afbn. krt. tabn. statistieken. bibliogr. XXI, 316 blz.

West Afrika

Africa, British West. (General). London 1920. III, 16 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 90).

Bruel, G., L'Afrique équatoriale française. Les pays, les habitants, la colonisation, les pouvoirs publics. Paris 1918. afbn. portrn. IX, 558 blz.

François, G., L'Afrique occidentale française et ses matières premières. Paris 1920. afbn. 87 blz.

Angola, including C a b i n d a. London 1920. tabn. bibliogr. V, 94 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 120).

Marquardsen, H., A n g o l a. Berlin 1920. afbn. krt. VIII, 134 blz.

Azores and M a d e i r a. London 1920. statistieken. bibliogr. V, 62 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 116).

Canary Islands. London 1920. tabn. bibliogr. IV, 38 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 123).

Manual, A, of B e l g i a n C o n g o. Comp. by the geographical section of the Naval intelligence Division, Naval Staff, Admiralty. London [1920]. krt. 332 blz.

Lodewijcks, A., K a t a n g a en Z u i d A f r i k a. Vier lezingen. Gent [1911]. afbn. 135 blz. (Uitg. van het Willemsfonds, 151).

Dupont, J., Étude économique sur le K a t a n g a. Paris 1913. krt. bibliogr. 124 blz. (Diss.).

Beschouwingen over de Katanga, gedeelte van de Kongo, waaromtrent men langen tijd in België groote verwachtingen koesterde.

Cape Verde Islands. London 1920. tabn. statistieken. bibliogr. V, 42 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 117).

Gambia. London 1920. statistieken. bibliogr. IV, [37] blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 91).

Gold Coast. London 1920. statistieken. bibliogr. V, 66 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 93).

Guinea, Portuguese. London 1920. statistieken. bibliogr. IV, 39 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 118).

Guinea, Spanish. London 1920. statistieken. bibliogr. IV, 60 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 125).

Bauw, A. de, Le K a t a n g a. Notes sur le pays, ses ressources et l'avenir de la colonisation belge. Bruxelles 1920. afbn. krtn. IV, [229 blz.].

Liberia. London 1920. tabn. bibliogr. V, 56 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 130).

Brown, A. S., Madeira, Canary Islands and Azores. A practical and complete guide for the use of tourists and invalids. 11th rev. ed. London 1919. afbn. krtn. [377 blz.].

Nigeria. London 1920. statistieken. bibliogr. V, 82 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 94).

San Thomé and Principe. London 1920. tabn. bibliogr. IV, 41 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 119).

Sierra Leone. London 1920. statistieken. bibliogr. IV, 58 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 92).

Calvert, A. F., Togoland. London 1918. afbn. krtn. XXXI, 86 blz.

Togoland. London 1920. tabn. bibliogr. V, 55 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 110).

Zuid Afrika

Worsfold, W. B., The Union of South Africa. With chapters on Rhodesia and the native territories of the high commission. London 1912. afbn. krt. IX, 530 blz.

Johnston, H., Pioneers in South Africa. London 1914. afbn. bibliogr. 316 blz. (Pioneers of empire).

Nathan, M., The South African commonwealth. Constitution, problems, social conditions. Johannesburg 1919. XIV, 483 blz.

Unie van Zuid Afrika, De. Inlichtingen en wenken voor hen, die over landverhuizing denken. Amsterdam [1919]. krt. tabn. 80 blz. (Publicaties van de Nederlandsche Vereeniging Landverhuizing).

AZIË

West Azië

Wirth, A., Vorderasien und Aegypten in historischer und politischer, kultureller und wirtschaftlicher Hinsicht geschildert. Berlin 1916. afbn. krt. VI, 396 blz.

Persian Gulf. London 1920. tabn. bibliogr. IV, 83 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 76).

Litten, W., Persien. Von der „pénétration pacifique" zum „Protektorat". Urkunden und Tatsachen zur Geschichte der europäischen „pénétration pacifique" in Persien, 1860—1919. Berlin 1920. krtn. XI, 396 blz. (Veröffentlichung der Deutsch-Persischen Gesellschaft).

Dit boek is voor het grootste deel een uitgave van met zorg verzamelde documenten. Het tweede gedeelte bevat opmerkingen en raadgevingen over den po-

litieken en vooral economischen toestand in Perzië, objectief, hoewel met voorliefde voor Duitschland, te boek gesteld. De lezing veronderstelt goede kennis van de nieuwere geschiedenis van Perzië.

Fischer, H., Wirtschaftsgeographie von Syrien. Berlin 1919. krt. 112 blz. (Sonderabdr. aus „Zeitschrift des deutschen Palästina-Vereins).

Voor- en Achter Indië

Statement exhibiting the moral and material progress and condition of India during the year 1919 enz. London 1920 enz.

Gazetteer, The imperial, of India. The Indian empire. Oxford 1908—'09. 5 dln.
Dl. 1. Descriptive.
Dl. 2. Historical.
Dl. 3. Economic.
Dl. 4. Administrative.
Dl. 5. Atlas.

British India, with notes on Ceylon, Afghanistan, and Thibet by H. D. Baker and other consular officers. Washington 1915. afbn. 638 blz. (Special consular reports, publ. by the Department of commerce, 72).

Report of the Indian industrial commission, 1916—'18. London 1919. XIV, 483 blz.

Cotton, C. W. E., Handbook of commercial information for India. 2nd ed. Calcutta 1919. krt. tabn. VIII, 353 blz.

Banerjea, P., A study of Indian economics. 2nd rev. ed. London 1921. statistieken. XIII, 353 blz.

Freundlich, W., Nijverheid in Britsch Indië. Gegevens bijeengebracht in verband met het industrievraagstuk voor Nederlandsch Indië. Weltevreden 1918. X, 234 blz. (Publicaties der Vereeniging voor studie van koloniaal-maatschappelijke vraagstukken, 5).

Possessions, French, in India. London 1920. tabn. bibliogr. V, 57 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 77).

Possessions, Portuguese, in India. London 1920. tabn. bibliogr. V, 52 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 79).

Macao. London 1920. bibliogr. IV, 26 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 81).

Manual of statistics relating to the Federated Malay states. Kuala Lumpur 1917. VII, 203 blz.

China

Mission, La, lyonnaise d'exploration commerciale en Chine. 1895—'97. Lyon 1898. 2 dln. 1 bd. afbn. portrn. krtn. (Chambre de commerce de Lyon).

Wagel, S. R., Finance in China. Shanghai 1914. VI, 503 blz.

Schrameier, W., Kiautschou. Seine Entwicklung und Bedeutung. Ein Rückblick. Berlin 1915. afbn. portrn. krt. 96 blz. (Schriften des Deutsch-chinesischen Verbandes, 1).

Deutschland und China nach dem Kriege. Berlin 1916. 2 dln. 1 bd. (Schriften des Deutsch-chinesischen Verbandes, 2).

Dl. 1. P. Rohrbach, Deutschland und das chinesische Geistesleben.
Dl. 2. W. von Dewall, Die wirtschaftlichen Aufgaben Deutschlands in China.

Pyau Ling, Beiträge zur neuesten Geschichte Chinas. Berlin 1917. 157 blz. (Schriften des Deutsch-chinesischen Verbandes, 3).

Maspero, G., La Chine. Paris 1918. 455 blz. (Bibliothèque d'histoire et de politique).

China in 1918, being the special anniversary supplement of the Peking Leader. 2nd ed. by M. T. Z. Tyau. Shanghai 1919. afbn. 136 blz.

Nederbragt, J. A., „Pénétration pacifique" in China. 2e dr. 's Gravenhage 1918. krtn. bibliogr. 226 blz. (Diss.).

Schrijver, journalist, zet in dit eerste aan de Nederl. Handelshoogeschool verdedigde proefschrift, na een overzicht van China's politieke geschiedenis, de verschillende middelen (dwang, concessies, leeningen) uiteen, waardoor de zoogenaamde „vreedzame doordringing" in het Chineesche rijk in de laatste vijftig jaar heeft plaatsgevonden.

Smith, C. A. M., The British in China and far Eastern trade. London 1920. statistieken. VIII, 295 blz.

Morse, H. B., The trade and administration of China. 3rd rev. ed. London 1921. afbn. krt. tabn. diagrammen. X, 505 blz.

Japan

[Murray's] handbook for travellers in Japan (including Formosa), by B. H. Chamberlain and W. B. Mason. 9th rev. ed. London 1913. afbn. krtn. XII, 556 blz.

Rathgen, K., Die Japaner in der Weltwirtschaft. 2e Aufl. Leipzig 1911. VII, 145 blz.

Porter, R. P., Japan, the new worldpower. Being a detailed account of the progress and rise of the Japanese empire. London 1915. krtn. XXIV, 789 blz.

Kol, H. H. van, De ontwikkeling der grootindustrie in Japan. Rapport ingevolge opdracht van den minister van koloniën. 's Gravenhage 1916. 2 dln.

Pooley, A. M., Japan at the cross roads. London 1917. 362 blz.

Morimoto, K., The standard of living in Japan. Baltimore 1918. 150 blz. (Johns Hopkins University studies in historical and political science, XXXVI, 1).

Latourette, K. S., The development of Japan. New York 1918. krt. bibliogr. XII, 237 blz.

Le Roux, H., L'heure du Japon. Pacifique, Japon, Chine. Paris 1918. 336 blz. (La France et le monde).

Dautremer, J., L'empire japonais et sa vie économique. 3e éd. augm. d'un suppl. Paris 1919. 312 blz.

Hershey, A. S., and Susanna W. Hershey, Modern Japan. Social, industrial, political. Indianapolis 1919. [VII], 382 blz.

Kawakami, K. K., Japan and world peace. New York 1919. X, 196 blz.

Bosch, P. A. Roeper, Japan in den oorlog. Tilburg 1920. tab. bibliogr. 190 blz. (Diss.).

Handelswetenschappelijk proefschrift, waarin de schrijver, die eenige jaren in Japan werkzaam was, systematisch aantoont hoe snel en geweldig de economische ontwikkeling van Japan in de oorlogsjaren is geweest en welke gevaren hieruit thans voor dit land dreigen.

MacGovern, W. M., Modern Japan, its political, military and industrial organization. London [1920]. 280 blz.

Ostwald, P., Das moderne Japan. 2e dr. Bielefeld 1921. tabn. krt. 95 blz. (Die Bücherei der Volkshochschule, 2).

Nederlandsch Oost Indië

Jaarboek van Nederlandsch Indië. Samengesteld op last van de Nederlandsch Oost Indische regeering door de Afdeeling Nijverheid en handel van het Dep. van landbouw, nijverheid en handel. Jrg. I enz. [Batavia 1916] enz.

Jaarboek van het Departement van landbouw, nijverheid en handel in Nederlandsch Indië. 1917 enz. Weltevreden 1919 enz.

Verslag omtrent handel, nijverheid en landbouw van Nederlandsch Indië gedurende 1915 enz. Buitenzorg 1916 enz. (Publicaties van de Afdeeling Nijverheid en handel van het Dep. van landbouw, nijverheid en handel).

Encyclopaedie van Nederlandsch Indië. 2e dr. Samengesteld door J. Paulus. 's Gravenhage 1917—'21. 4 dln. Met aanvullingen en wijzigingen.

Bree, L. de, Nederlandsch Indië in de twintigste eeuw. Schets van den vooruitgang en de beteekenis van Nederlandsch Indië in de jaren 1900—'13. Batavia 1916. [IV], 484 blz.

's Jacob, H., Nederlandsch Indië en de handel. Baarn 1913. 51 blz. (Onze koloniën, I, 1).

Moll, J. F. A. C. van, De desa-volkshuishouding in cijfers. Met een voorw. en inl. door H. 's Jacob. 's Gravenhage [1913]. 2 dln. krtn. tabn.

Dl. 1. Voorwoord en inleiding.
Dl. 2. Tabellen en kaarten.

Neerlands Indië. Land en volk, geschiedenis en bestuur, bedrijf en samenleving. Uitg. onder leiding van H. Colijn. 2e dr. Amsterdam 1913. afbn. krtn. 2 dln.

Blink, H., Nederlandsch Oost Indië als productie- en handelsgebied. Een economisch-geographische studie van het heden en de ontwikkeling gedurende de laatste eeuw. 's Gravenhage [1914]. afbn. 320 blz. (Overdruk uit het „Tijdschrift voor economische geografie").

Alkema, B., Ons Insulinde. Hoe we 't verkregen en wat het door ons werd. 2e herz. en verm. dr. Deventer 1917. bibliogr. 335 blz.

Schrijver, leeraar aan de Middelb. Kol. Landbouwschool te Deventer geeft een critisch behandelde, korte geschiedenis van Ned. Oost Indië, waarin ook de koloniale geschiedenis even wordt aangestipt; de tweede helft vormt een economische beschrijving van deze koloniën.

Versluys, J. C. van Reigersberg, Fabrieksnijverheid in Nederlandsch Indië. Praeadvies van de Vereeniging voor studie van koloniaal-maatschappelijke vraagstukken. Batavia 1907. II, 105 blz. (Publicaties der Vereeniging voor studie van koloniaal-maatschappelijke vraagstukken, 2).

Beteekenis, De, van Nederlandsch Oost Indië voor de Nederlandsche nijverheid. 's Gravenhage [1918]. 48 blz.

Lichtendahl, M. F., Jong Indië economisch en militair weerbaar. De economische, politieke en strategische ligging van Indisch Nederland. Semarang 1919. krtn. tabn. statistieken. XVI, 160 blz.

Lier, R. J. van, De mijnbouw in Nederlandsch Indië. Amsterdam 1918. afbn. krt. tabn. 58 blz. (Cursorische voordrachten over de Nederlandsche koloniën, uitg. door het Koloniaal Instituut te Amsterdam, II, 2).

Koch, D. M. G., Indisch-koloniale vraagstukken. Verzamelde opstellen. Weltevreden 1919. 157 blz.

Voedselvoorziening, De, van Nederlandsch Indië. [Praeadviezen en verslag van het congres 1919 der] Vereeniging voor

studie van koloniaal maatschappelijke vraagstukken. Weltevreden 1919. 3 dln. afbn. krtn. tabn. statistieken. (Publicaties, 6, 7, 9).

[Dl. 1]. C. Lulofs en L. van Vuuren, Praeadvies.
[Dl. 2]. M. B. Smits, Praeadvies.
[Dl. 3]. Verslag.

Vollenhove, C. van, De Indonesiër en zijn grond. Leiden 1919. 129 blz.

Helfferich, E., Die Wirtschaft Niederländisch Indiens im Weltkriege und heute. Vortrag. Hamburg 1921. statistieken. grafieken. 31 blz.

Manual, A, of Netherlands India. (Dutch East Indies). Comp. by the Geographical Section of the Naval intelligence Division, Naval Staff, Admiralty. London [1921]. krtn. statistieken. bibliogr. 548 blz.

Broersma, R., Besoeki, een gewest in opkomst. Amsterdam [1912]. afbn. krt. VIII, 176 blz.

Mollema, J. C., De ontwikkeling van het eiland Billiton en van de Billiton-Maatschappij. 's Gravenhage 1918. afbn. krt. tabn. VIII, 170 blz.

Na een korte beschrijving van het tin-eiland Billiton, geeft schrijver, administrateur bij de Billitonmaatschappij, een duidelijk en interessant overzicht van de geschiedenis dezer maatschappij, van hare beteekenis voor dit eiland, van de verschillende ontginningsmethoden en hare verdere werkzaamheden; hij betreurt de verwerping van de verlenging der concessie van deze maatschappij in 1917.

Borneo, Dutch. London 1920. tabn. statistieken, bibliogr. IV, 45 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 84).

Vuuren, L. van, Het gouvernement Celebes. Proeve eener monographie. [Weltevreden 1920]. 2 dln. afbn. krtn. bibliogr. (Uitg. van het Encyclopaedisch Bureau).

Dl. 1. Tekst.
Dl. 2. Atlas.

Fock, D., Beschouwingen en voorstellen ter verbetering van den economischen toestand der inlandsche bevolking van Java en Madoera. 's Gravenhage 1904. VIII, 133 blz. (Koloniaal economische bijdragen, 3).

Bezemer, T. J., De inlandsche dorpsgemeenschap op Java. Baarn 1916. 45 blz. (Onze koloniën, II, 7).

Deventer, C. Th. van, Overzicht van den economischen toestand der inlandsche bevolking van Java en Madoera. Met aanhangsel: G. P. Rouffaer, De voornaamste industrieën der inlandsche bevolking van Java en Madoera. 's Gravenhage 1904. [403] blz. (Koloniaal-economische bijdragen, 1).

Huender, W., Overzicht van den economischen toestand der inheemsche bevolking van Java en Madoera. 's Gravenhage 1921. VIII, 254 blz. (Diss.).

Tot 1921 bijgewerkte uitgave van het in 1904 verschenen rapport Van Deventer over ditzelfde onderwerp. Schrijver heeft uit statistieken en tijdschriften alle cijfers en gegevens betreffende deze beide eilanden verzameld en onderzocht en komt tot de conclusie dat de feitelijke toestand niet veranderd is, en de verbetering wordt opgehouden door de duurte.

Java and Madura. London 1920. tabn. bibliogr. V, 97 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 82).

Guinea, Dutch New, and the Molucca Islands. London 1920. tabn. bibliogr. V, 54 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 87).

Tauern, O. D., Patasiwa und Patalima. Vom Molukkeneiland Seran und seinen Bewohnern. Ein Beitrag zur Völkerkunde. Leipzig 1918. afbn. krtn. VIII, 208 blz. tekst.

Blink, H., Sumatra's Oostkust in hare opkomst en ontwikkeling als economisch gewest. Eene economisch-geographische en historische studie. 's Gravenhage 1918. afbn. krtn. 156 blz. (Overdruk uit het „Tijdschrift voor economische geografie".)

Deli in woord en beeld. Amsterdam 1905. afbn. [50] blz.

Broersma, R., Oostkust van Sumatra, Dl. I. De ontluiking van Deli. Batavia 1919. afbn. krt. XI, 286 blz.

Sumatra. London 1920. statistieken. bibliogr. VI, 71 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 83).

Timor, Dutch, and the lesser Sunda Islands. London 1920. tabn. bibliogr. V, 38 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 86).

Buitenbezittingen, De, 1904—'14. Weltevreden [1916—'19]. 2 dln. 6 bdn. afbn. portrn. krtn. tabn. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 10).

Dl. 1. [Algemeen gedeelte]. [1916].
Dl. 2. afl. 1. Sumatra: Algemeene hoofdstukken. [1917].
Dl. 2. afl. 2. Atjeh en onderhoorigheden. [1918].
Dl. 2. afl. 3. Oostkust van Sumatra. 2 bdn. [1919]. Met aanhangsel. [1920].

Invloed, De, van den Europeeschen oorlog op den productenhandel van Nederlandsch Indië, in het bijzonder op dien van de buitenbezittingen. Dl. I. De productenhandel in 1904, 1913 en de 1e helft van 1914, met een beknopt overzicht van enkele voorname importartikelen. Weltevreden 1914. statistieken. 67 blz. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 6).

Escher, B. G., Atollen in den Nederlandsch Oost Indischen Archipel. De riffen in de groep der Toekang Besi-eilan-

den. [Weltevreden] 1920. krtn. 16 blz. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 22).

Philippi, H., Kolenterreinen in Benkoelen. (Morphologische en geologische aanteekeningen bij de kaart van Zuid Sumatra, II). Weltevreden 1918. 2 dln. tabn. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 18).
Dl. 1. Tekst.
Dl. 2. Atlas.

Suchtelen, B. C. C. M. M. van, Endeh (Flores). Weltevreden 1921. afbn. krtn. statistieken. VII, 522 blz. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 26).

Uitkomsten, De, der verrichtingen van de militaire exploratie in Nederlandsch Nieuw Guinea. (Voorloopige uitgave). [Weltevreden] 1916. krt. 35 blz. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 11).

Halmahera en Morotai. [Weltevreden] 1917. afbn. krtn. statistieken. bibliogr. XLII, 314 blz. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 13).

Westenenk, L. C., De Minangkabausche Nagari. 3e verm. dr. Weltevreden 1918. afbn. 151 blz. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 17).

Schouten- en Papaido-eilanden. [Weltevreden] 1920. afbn. krtn. bibliogr. 193 blz. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 21).

Simaloer (Simeuloeë). Weltevreden 1920. afbn. krtn. bibliogr. 152, [XVIII] blz. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 20).

Philippijnen

Elliott, Ch. B., The Philippines to the end of the military regime. America overseas. Indianopolis [1916]. portrn. 541 blz.

Timor

Timor, Portuguese. London 1920. tabn. bibliogr. IV, 26 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 80).

AUSTRALIË

Hebrides, New. London 1920. bibliogr. IV, [32] blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 147).

Possessions, British, in Oceania. London 1920. tabn. statistieken. bibliogr. IX, 126 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 144).

Possessions, Former German, in Oceania. London 1920. tabn. statistieken. bibliogr. VII, [98] blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 146).

Possessions, French, in Oceania. London 1920. statistieken. bibliogr. VII, 67 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 145).

Schachner, R., Australien in Politik, Wirtschaft und Kultur. Jena 1909—'11. 2 dln. bibliogr.

Fraser, J. F., L'Australie. Comment se fait une nation. Adapté de l'Anglais. 5e éd. Paris 1916. afbn. krt. 255 blz.

Wade, Ch. G., Australia. Problems and prospects. Oxford 1919. 111 blz.

Brady, E. J., Australia unlimited. Melbourne [1920]. afbn. portrn. 1083, LVI blz.

Australia. Economic and political studies by various writers. Ed. by M. Atkinson. Melbourne 1920. krtn. statistieken. XV, 518 blz.

Australië en Nieuw Zeeland. Beknopte inlichtingen en wenken voor hen, die over landverhuizing denken. 's Gravenhage 1920. krtn. 39 blz. (Publicaties van de Nederlandsche Vereeniging Landverhuizing).

Russell, G. W., New Zealand to-day. A priceless gem in the imperial crown. Christchurch 1919. afbn. 332 blz.

POOLSTREKEN

Greenland. London 1920. tabn. bibliogr. IV, 37 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 132).

Spitsbergen. London 1920. bibliogr. VI, 50 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 36).

XIII. LANDBOUW. VISSCHERIJ

LANDBOUW. TUINBOUW. VEETEELT

Algemeen

Grunzel, J., Agrarpolitik. Wien 1910. 122 blz. (Grundriss der Wirtschaftspolitik, 2).

Wittich, W., Th. Brinkmann, [und] J. B. Esslen, Land- und forstwirtschaftliche Produktion. Bd. I. Tübingen 1914. 130 blz. (Grundriss der Sozialökonomik, VII, 1[1]).

Christoph, F., Landwirtschaft und Industrie. Eine zeitgemässe Betrachtung über ihre innigen Wechselbeziehungen. Hannover 1918. tab. bibliogr. 186 blz.

Laur, E., Einführung in die Wirtschaftslehre des Landbaus. Berlin 1920. tabn. XII, 287 blz.

Schindler, F., Handbuch des Getreidebaus auf wissenschaftlicher und praktischer Grundlage. 2e neubearb. und verm. Aufl. Berlin 1920. afb. bibliogr. XII, 500 blz.

Zeer uitvoerig, overzichtelijk ingedeeld handboek voor den graanbouw, in den trant van de Nederlandsche werken van Reinders en van Pesch. Bij elk hoofdstuk uitgebreide literatuuropgave; echter ontbreken de Engelsche bronnen over maïs.

Annuaire international de législation agricole, éd. par l'Institut international d'agriculture. Année X enz. Rome 1921 enz.

Nederland

Verslagen der Rijkslandbouwproefstations voor contrôleonderzoek over 1916—'17 enz. 's Gravenhage 1917 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Directie van den landbouw).

Verslag der Rijkslandbouwproefstations over 1914—'15 enz. 's Gravenhage 1915 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Directie van den landbouw).

Verslag, Beknopt, der landbouwproefvelden over 1913—'16 enz. 's Gravenhage 1919 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Directie van den landbouw).

Verslag over den landbouw in Nederland over 1914 enz. 's Gravenhage 1915 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Directie van den landbouw).

Landbouw, De Nederlandsche, in het tijdvak 1813—1913. 's Gravenhage [1914]. tabn. VII, 465 blz. (Uitg. van de Directie van den landbouw).

Uitkomsten van het onderzoek naar den toestand van den landbouw in Nederland, ingesteld door de landbouwcommissie, benoemd bij Kon. Besluit van 18 Sept. 1886. 's Gravenhage 1890. 4 dln.

[**Uitgaven** van de] staatscommissie voor den landbouw, 1906. Dl. II—VI. 's Gravenhage 1911—'12. 5 dln. tabn.

Dl. 2. Rapport betreffende het landbouwcrediet in Nederland. 1911.
Dl. 3/4. Rapporten en voorstellen betreffende den economischen toestand der landbouwers in Nederland, met bijlagen. 1912.
Dl. 5. Overzicht van het landbouwbedrijf in Nederland. 1912.
Dl. 6. Schetsen van het landbouwbedrijf in Nederland. 1912.

Diepenhorst, P. A., Het pachtcontract. Amsterdam 1906. 77 blz.

Pachtprijzen in verband met regeeringsmaatregelen. Rapport, uitgebracht naar aanleiding van eene door den Minister van landbouw, nijverheid en handel gestelde vraag. 's Gravenhage 1918. 14 blz. (Uitg. van de Directie van den landbouw, 34).

Verslag van de staatscommissie voor het pachtvraagstuk. Dl. I, I A. 's Gravenhage 1920. 2 dln. 1 bd.

Rauwerda, A. en K. J. van den Akker, Omzetting van eenzijdige greidebedrijven in gemengde bedrijven. Leeuwarden 1917. [VI], 142 blz.

Schrijvers toonen aan, dat het gemengde landbouwbedrijf sociaal-economisch belangrijke voordeelen biedt boven het eenzijdige greidebedrijf. Zij achten geleidelijke omzetting van greidebedrijf in gemengd bedrijf zeer wel mogelijk en bepleiten de wenschelijkheid hiervan vooral voor Friesland. Bekroond antwoord op de prijsvraag uitgeschreven door Ged. Staten van Friesland.

Rapport aan den Minister van landbouw, nijverheid en handel, uitgebracht door de commissie ter bestudeering der economische vooruitzichten van den land- en tuinbouw. Dl. I. 's Gravenhage 1921. tabn. XXIV, 116 blz.

Reinders, G., Handboek voor den Nederlandschen landbouw en de veeteelt. 4e dr. Groningen 1899—1903. 3 dln. afbn. tabn.

Verslagen der vanwege den Nederlandschen Tuinbouwraad ondernomen studiereizen in 1919, in zake den afzet van groenten en fruit naar Scandinavië, Zwitzerland, Duitschland en Engeland. 's Gravenhage 1919. 85 blz.

Marrewijk, G. J. van, De Loosduinsche groentenveiling. Haar oprichting,. geschiedenis, werking en uitkomsten. Naaldwijk 1913. afbn. 105 blz.

Verslag over het mond- en klauwzeer in 1912—'16 enz. 's Gravenhage 1916 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Directie van den landbouw).

Andere landen

Gläsel, E. J., Die Entwicklung der Preise landwirtschaftlicher Produkte und Produktionsmittel während der letzten 50 Jahre und deren Einfluss auf Bodennutzung und Viehhaltung im Deutschen Reiche. Berlin 1917. 66 blz.

Arbeitsziele der deutschen Landwirtschaft nach dem Kriege. Herausg. von Fr. E. von Braun und H. Dade. Berlin 1918. XV, 986 blz.

Prothero, R. E., English farming past and present. 2nd ed. London 1917. XV, 504 blz.

Wolff, H. W., The future of our agriculture. London 1918. VII, 503 blz.

Weigall, A. G., and C. Wrey, A large state farm. A business and educational undertaking. London 1919. XIII, 82 blz.

Haggard, H. Rider, Rural Denmark and its lessons. 2nd ed. London 1917. afb. XIV, 335 blz.

Hibbard, B. H., Effects of the great war upon agriculture in the United States and Great Britain. New York 1919. statistieken. grafieken. X, 232 blz. (Carnegie endowment for international peace. Preliminary econ. studies of the war, 11).

Schmidt, E. W., Die agrarische Exportwirtschaft Argentiniens. Ihre Entwicklung und Bedeutung. Jena 1920. statistieken. bibliogr. XV, 296 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 33).

Nederlandsch Indië

Koningsberger, J. C., Hollandsche jongelieden en Indische landbouw. Deventer [1921]. afbn. krt. portr. 40 blz.

Kamerling, Z., Periodische klimaatswijzigingen en tropische landbouw. Deventer [1921]. afbn. krt. portr. 40 blz.

Dammerman, K. W., Landbouwdierkunde van Oost Indië. De schadelijke en nuttige dieren voor land-, tuin- en boschbouw in Oost Indië. Amsterdam 1919. afbn. VII, 368 blz.

Door iemand, die alles uit eigen aanschouwing kent en op dit gebied met succes werkzaam is geweest is dit eerste boek op zoölogisch-economisch gebied samengesteld. De landbouwdierkunde is op frissche en oorspronkelijke wijze

gerangschikt en ingedeeld. Uit de biologie van de dieren worden de beschadiging en bestrijding afgeleid. Een groot aantal gekleurde afbeeldingen en oorspronkelijke teekeningen verhoogen de aantrekkelijkheid van dit werk, dat niet alleen voor houtvesters en landbouwleeraren, maar ook voor planters van groot belang zal zijn. Een alf. lijst van de behandelde cultuurgewassen met de daaraan schadelijke dieren maakt de raadpleging gemakkelijk.

't Hoen, H., Buffel en rund. Haarlem 1921. afbn. krt. VIII, 86 blz. (Onze koloniale dierenteelt. Populaire handboekjes over Nederlandsch Indische nuttige dieren, 1).

Verslag van den Dienst van het boschwezen in Nederlandsch Indië over het jaar 1916 enz. Weltevreden 1917 enz.

Beekman, H. A. J. M., Economische gevolgtrekkingen voortvloeiende uit een analyse van den Djati-opstand en van het Djati-boschbedrijf op Java. Wageningen 1920. tabn. statistieken. grafieken. VIII, [170] blz. (Diss.).

VISSCHERIJ

Algemeen

Jenkins, J. T., A history of the whale fisheries, from the Basque fisheries of the tenth century to the hunting of the finner whale of the present date. London 1921. afbn. krtn. statistieken. bibliogr. 336 blz.

Geschiedenis der walvischvisscherij van de 10e eeuw tot onze dagen met vermelding en aanhaling van de bronnen. Schrijver beoogt met het schrijven van dit boek tevens te komen tot een internationale regeling van dezen tak van visscherij, ten einde het uitroeien van walvisschen te voorkomen. Vgl. voor dit onderwerp, speciaal wat de Nederlandsche visscherij aangaat : S. Muller Fzn., Geschiedenis der Noorsche Compagnieën.

Hoogendijk Izn., A., De grootvisscherij op de Noordzee. Beknopte uitg. Haarlem 1894. afbn. krtn. XVI, 237 blz.

Stahmer, M., Fischhandel und Fischindustrie. Stuttgart 1913. afbn. VIII, 368 blz.

Green, N., Fisheries of the North Sea. London [1918]. afbn. krt. 178 blz.

Samuel, A. M., The herring; its effect on the history of Britain. London 1918. afbn. XX, 199 blz.

Jenkins, J. T., The sea fisheries. London 1920. afbn. tabn. XXXI, 299 blz.

Nederland

Jaarverslag der Visscherijinspectie betreffende den dienst der inspectie, de werking van het toezicht en den staat der verschillende takken van visscherij. 's Gravenhage 1916 enz. (Mededeelingen en verslagen van de Visscherijinspectie).

Dl. 1. Dienst der Inspectie en werking van het toezicht, 1913 enz.
Dl. 2. Verslag betreffende den staat der zeevisscherij, 1915 enz.
Dl. 3. Verslag betreffende den staat der kustvisscherij, 1914 enz.
Dl. 4. Verslag betreffende den staat der binnenvisscherij, 1915 enz.

Jaarverslag van het Visscherij-proefstation over 1916 enz. 's Gravenhage [1917] enz. (Mededeelingen en verslagen van de Visscherij inspectie).

Verslag over de visscherij, over 1921 enz. 's Gravenhage 1921 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Visscherijen van het Departement van landbouw, nijverheid en handel).

Verslag over den toestand en de werkzaamheden van het Rijksinstituut voor hydrographisch visscherijonderzoek in het jaar 1916 enz. 's Gravenhage 1917 enz.

Verslag over den toestand en de werkzaamheden van het Rijksinstituut voor biologisch visscherijonderzoek gedurende het jaar 1918 enz. Den Helder 1919 enz.

Verhandelingen en rapporten uitg. door de Rijksinstituten voor visscherijonderzoek. 's Gravenhage 1920 enz.

Verslag van de staatscommissie 1919 aan welke werd opgedragen een onderzoek in te stellen omtrent de werking van de Visscherijinspectie. Dl. I. 's Gravenhage 1920. 27 blz.

Beaujon, A., Overzicht der geschiedenis van de Nederlandsche zeevisscherijen. Leiden 1885. VIII, 347 blz.

Anton, G. K., Der Einfluss des Weltkrieges auf die Seefischerei der Niederlande und seine Folgen für Deutschland. Auf Veranlassung der Zentral-Einkaufsgesellschaft bearbeitet. Jena 1918. tabn. VIII, 76 blz. (Weltwirtschaftliches Archiv. Ergänzungsheft, 3).

XIV. VERKEERSWEZEN

ALGEMEEN

Grunzel, J., System der Verkehrspolitik. Leipzig 1908. [V], 407 blz.

Grunzel, J., Verkehrspolitik. Wien 1910. 126 blz. (Grundriss der Wirtschaftspolitik, 5).

Borght, R. van der, Das Verkehrswesen. 2e Aufl. Leipzig 1912. XI, 650 blz. (Hand- und Lehrbuch der Staatswissenschaften, 7).

Hassert, K., Allgemeine Verkehrsgeographie. Berlin 1913. krtn. VIII, 494 blz.

Hennig, R., Die Hauptwege des Weltverkehrs. Jena 1913. krtn. X, 301 blz.

d'Avenel, G., L'évolution des moyens de transport. Voyageurs, lettres, marchandises. Paris 1919. 266 blz. (Bibliothèque de philosophie scientifique).

Griffiths, J. P., Transport. The magic carpet of industry, briefly describing the history and development of transport by sea, road, canal and railway. London 1919. afbn. krtn. XV, 246 blz.

Hennequin, E., Manuel de transports commerciaux et de douane. Préface d'E. Herriot. Paris 1919. 656 blz.

Hennig, R., Der neue Weltverkehr. Berlin 1920. tabn. 158 blz. (Sammlung „Die neue Welt").

Behandelt de door den oorlog en het vredesverdrag veroorzaakte veranderingen in de wereldscheepvaart en -scheepsbouw, de verschillende waterwegen van Duitschland en de binnenscheepvaart. Het tweede deel houdt zich bezig met het landverkeer, in 't bijzonder de invloeden van den oorlog op het Europeesche spoorwegverkeer en de nieuwere groote transcontinentale lijnen.

Sax, E., Die Verkehrsmittel in Volks- und Staatswirtschaft. 2e neu bearb. Aufl. Berlin 1918—'20. 2 dln.

Dl. 1. Allgemeine Verkehrslehre. 1918.
Dl. 2. Land- und Wasserstrassen, Post, Telegraph, Telephon. 1920.

Blum, O., Der Weltverkehr und seine Technik im 20n Jahrhundert. Stuttgart 1921. 2 dln. afbn.

Duitschland

Jahrbuch des deutschen Verkehrswesens, in Verbindung mit dem Reichsverkehrsministerium und dem Reichspostministerium herausg. Jrg. I, 1921 enz. Berlin 1921 enz.

Stubmann, P., Holland und sein deutsches Hinterland in ihrem gegenseitigen Warenverkehr, mit besonderer Berücksichtigung der holländischen Haupthäfen, seit der Mitte des 19ⁿ Jahrhunderts. Eine handelsstatistische Studie. Jena 1901. X, 130 blz. (Abhandlungen des staatswissenschaftlichen Seminars zu Jena, I, 1).

Kielstra, R. E., Duitsche verkeerspolitiek en Nederlandsche belangen. Leiden 1909. bibliogr. [XII], 167 blz. (Diss.).

ZEESCHEEPVAART

Algemeen

Giese, K., Das Seefracht-Tarifwesen. Berlin 1919. XVI, 379 blz.

Werk van groote wetenschappelijke en practische beteekenis, een volledig overzicht gevend over het geheele gebied van de prijsvormende factoren der zeevrachttarieven. Een uitnemende handleiding voor hen, die van dit onderwerp een gezette studie maken.

Scholz, W., Die Stellung der Segelschiffahrt zur Weltwirtschaft und Technik. Jena 1910. tabn. X, 295 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 1)

Wilmink, J., Internationale scheepvaart. Amsterdam 1908. bibliogr. [VI], 136 blz.

Dressler, W., Der europäische Schiffahrtsverkehr nach Australien. München 1915. bibliogr. XI, 190 blz. (Staats-und sozialwissenschaftliche Forschungen, 182).

Nederland

Rodenburg, J. B., Scheepvaart onder Nederlandsche vlag. Amsterdam 1902. [VIII], 142 blz.

Gedenkboek der Stoomvaart-Maatschappij Nederland, 1870—1920. Samengesteld door M. G. de Boer. Amsterdam 1920. afbn. portrn. krt. 104 blz.

Stoomvaart-Maatschappij Rotterdamsche Lloyd, 15 Juni 1883—1908. Rotterdam 1908. afbn. 78 blz.

Boer, M. G. de, Geschiedenis der Amsterdamsche stoomvaart. Uitg. in opdracht der Amsterdamsche stoomvaartmaatschappijen. Dl. I. Amsterdam 1921. afbn. portrn. krtn. facs. XII, 240 blz.

Verster, J. F. L. de Balbian, Holland-America. An historical

account of shipping and other relations between Holland and North America. Amsterdam 1921. afbn. krtn. portrn. 62 blz.

Duitschland

Grotewold, C., Die deutsche Schiffahrt in Wirtschaft und Recht. Stuttgart 1914. afbn. bibliogr. XIX, 732 blz.

Jaensch, G., Die deutschen Dampfersubventionen, ihre Entstehung, Begründung und ihre volkswirtschaftlichen Wirkungen. Berlin 1907. krt. VIII, 165 blz.

Schifffahrtsgesellschaften, Die deutschen. Bearb. von D. L. Fenchel. Hamburg 1920. tabn. LXXIV, 232 blz.

Jahrbuch [der Norddeutschen Lloyd]. Ausg. 1917-'18 enz. Bremen 1918 enz.

Engeland

Crammond, E., The British shipping industry. London 1917. 67 blz.

Sargent, A. J., Seaways of the empire. Notes on the geography of transport. London 1918. afbn. krtn. XII, 171 blz.

Kirkaldy, A. W., British shipping, its history, organisation and importance. 2nd impr. London 1919. krt. tabn. XX, 655 blz.

Zeer vlot geschreven historisch overzicht van de Britsche scheepvaart, min of meer Britsch-nationaal getint.

Frankrijk

Colin, A., La navigation commerciale au XIX siècle. Paris. 1901. VIII, 459 blz.

Cloarec, P., La renaissance de notre marine marchande. 3e éd. Paris 1919. IX, 256 blz.

La Bruyère, R., Notre marine marchande pendant la guerre. Paris 1920. tabn. statistieken. 384 blz.

Goede beschrijving van den dienst der Fransche koopvaardij in oorlogstijd. Alle punten zijn behandeld : het regelen van den dienst der verschillende schepen, de visscherij, de vernietiging van onderzeeërs enz., met het doel een licht te doen vallen op het zeer groote, gevaarlijke en door haar noodzakelijkheid zéér belangrijke werk der koopvaardijvloot in oorlogstijd.

Rondet-Saint, M., Les intérêts maritimes français dans l'Amérique latine. Paris 1920. krt. 160 blz.

Andere landen van Europa

Søfart, Dansk. Danish shipping. Kjöbenhavn 1915. afbn. XXIII, 229 blz.

Supino, C., La marina mercantile italiana. Bologna [1919]. 139 blz. (l'Italia nuova).

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Abbott, W. J., The story of our merchant marine. Its period of glory, its prolonged decadence and its vigorous revival as the result of the world war. New York 1919. afbn. XIV, 373 blz.

Een uitvoerige bespreking van de koopvaardijvloot van Amerika in vroeger jaren, tevens een geslaagde opwekking en aansporing tot verbetering van de Amerikaansche koopvaardijvloot. Het boek leest prettig en is van vele goede illustraties voorzien.

Keiler, H., American shipping, its history and economic conditions. Jena 1913. XX, 144 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 14).

Johnson, E. R., and G. G. Huebner, Principles of ocean transportation. New York 1919. afbn. krtn. XXI, 513 blz. (Appletons railway series).

America's merchant marine. A presentation of its history and development to date with chapters on related subjects. New York 1920. IV, 257 blz.

Een uiterst volledig en belangrijk overzicht van de ontwikkeling der Amerikaansche koopvaardijvloot, zeer zorgvuldig uit officiëele bronnen samengesteld.

Annin, K. E., Ocean shipping. Elements of practical steamship operation. New York 1920. afbn. XIV, 427 blz. (The century foreign trade series).

Zeer goede beschrijving, gegrond op ervaring, van het moderne scheepvaartbedrijf in zijn geheelen omvang, bedoeld als practisch handboek. Hoewel speciaal het Amerikaansche bedrijf behandeld wordt, is het boek ook zeer bruikbaar voor niet-Amerikanen.

Huebner, G. G., Ocean steamship traffic management. New York 1920. tabn. modellen. grafieken. XV, 273 blz. (Shipping series, 1).

Hurley, E. N., The new merchant marine. New York 1920. afbn. XIV, 296 blz. (The Century foreign trade series).

Schrijver, ex-president van de United States Shipping Board, geeft in dit boek een overzicht van de opkomst der koopvaardijvloot in Amerika gedurende de oorlogsjaren, tot opwekking van de Amerikaansche jeugd om de vlag op zee hoog te houden. Goede beschrijving van de Hog Island scheepswerf en de moeilijkheden van den scheepsbouw in 't algemeen om in de oorlogsjaren voldoende scheepsmateriaal te leveren. Enkele belangrijke illustraties zijn tusschen den tekst opgenomen.

MacElwee, R. S., and Th. R. Taylor, Wharf management, stevedoring and storage. New York 1921. afbn. tabn. modellen. XIX, 350 blz. (Shipping series, 5).

OCEANISCHE KANALEN

Haskin, F. J., The Panama canal. New York 1914. afbn. portrn. X, 386 blz.

Keller, G., Het Panamakanaal. Een schets der wordingsgeschiedenis en een blik op de toekomst. Amsterdam 1915. afbn. portr. 180 blz.

Putnam, J. W., The Illinois and Michigan canal. A study in economic history. Chicago 1918. krt. XIII, 213 blz. (Chicago historical society's collection, 10).

Imberg, K. E., Der Nikaragua-Kanal. Eine historisch-diplomatische Studie. Berlin 1920. bibliogr. 112 blz.

HAVENS

Algemeen

[**Cool**, W.], Overzicht der stelsels van havenbeheer. Weltevreden 1919. 38 blz.

Herner, H., Hafenabgaben und Schiffsvermessung. Ein kritischer Beitrag zur Würdigung ihrer technischen, wirtschaftlichen und statistischen Bedeutung. Jena 1912. tabn. VI, 128 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 11).

MacElwee, R. S., Ports and terminal facilities. New York 1918. afbn. krtn. VIII, 315 blz.

Jahrbuch der Hafenbautechnischen Gesellschaft. Bd. I, 1918 enz. Hamburg 1918 enz.

Nederland

Verslag over het haventoezicht, uitgeoefend in 1910 enz. 's Gravenhage 1911 enz. (Uitgaven van de Directie van den arbeid),

Verslag van de commissie ter bevordering van het transitoverkeer over Amsterdam, aan de Kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam. Amsterdam 1891. krtn. tabn. 66 blz.

Haven, De, van Amsterdam. Amsterdam 1907. afbn. krt. 85 blz. (Uitg. van de Kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam).

Account, A short, of the docks, harbourworks and the trading establishments of the city of Amsterdam. [Amsterdam 1914]. afbn. krtn. 54 blz. (Publ. by the municipality of Amsterdam).

Ysselstein, H. A. van, De haven van Rotterdam. Rotterdam [1904]. afbn. krtn. XV, 224 blz.

Haven, De, van Rotterdam. Rotterdam 1912. afbn. krtn. [VI], 86 blz. (Uitg. der gemeente Rotterdam).

Serton, P., Rotterdam als haven voor massale goederen. Eene bijdrage tot de geographie van het verkeer. Nijmegen 1919. bibliogr. 190 blz.

Andere landen

Clapp, E. J., The port of Hamburg. London. 1912. afbn. krt. XIII, 220 blz.

Report, Annual, of the Port of London Authority for the year ended 31th March, 1919 enz. London 1919 enz.

Colin, E., Le port de Paris. Paris 1920. afbn. krtn. grafieken. VIII, 172 blz. (Les grands ports français).

Malo, H., Nos trois ports du Nord. Dunkerque, Calais et Boulogne. Paris 1920. afbn. krtn. 131 blz. (Les grands ports français).

Colin, E., Nantes et St. Nazaire. Paris 1920. afbn. krtn. grafieken. diagrammen. VII, 174 blz. (Les grands ports français).

Lorin, H., Bordeaux, la Gironde. Paris 1921. afbn. krt. 148 blz. (Les grands ports français).

Vergniol, C., La Rochelle et Bayonne, Rochefort, Tonnay-Charente, Saint Jean de Luz. Paris 1921. afbn. krtn. 102 blz. (Les grands ports français).

Weulersse, G., Le port du Havre. Paris 1921. afbn. krtn. 149 blz. (Les grands ports français).

Arnaud, G., Le port de Strasbourg. Paris 1921. afbn. krtn. tabn. 156 blz. (Les grands ports français).

Claveille, A., Nos ports. Paris [1921]. 192 blz. (Les problèmes d'aujourd'hui).

Arndt, P., Antwerpen, Rotterdam und die deutsche Rheinmündung. Stuttgart 1918. 94 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 50).

Bierkens, V., Le port d'Anvers, son avenir, son importance économique pour la Suisse. Neuchatel 1919. krtn. 211 blz.

Clapp, E. J., The port of Boston. New Haven 1916. afbn. XII, 402 blz.

Pacific ports. A commercial geography, commercial dictionary, transportation guide and marine manual of the Pacific Ocean, with full information for importers and exporters. Ed. by W. Beaton. 3rd ed. Seattle [1917]. 352 blz.

Pacific ports annual. 5th ed. 1919. Washington 1919. afbn. tabn. 550 blz.

Belawan Oceaanhaven. Batavia 1917. krtn. 2 dln. (Uitg. van het Departement der burgerlijke openbare werken, Afdeeling havenwezen).

Dl. 1. Tekst.
Dl. 2. Bijlagen.

Handleiding-havenbeheer. Batavia 1919. 2 dln. tabn. modellen statistieken. (Mededeelingen en rapporten [uitg. door het] Departement der burgerlijke openbare werken, V, 3).

BINNENSCHEEPVAART

Algemeen

Teubert, D., Die Binnenschiffahrt. Ein Handbuch für alle Beteiligten. Leipzig 1912—'18. 2 dln. afbn. krtn.

Ogilvie, P. M., International waterways. I. The evolution of the principle of international waterways. II. A reference-manual to the treaties, conventions, laws and other fundamental acts governing the international use of inland waterways. New York 1920. bibliogr. [IV], 424 blz.

Nederland

Verslag der staatscommissie, ingesteld bij Kon. Besluit van 4 Mei 1905, no. 51, tot het nagaan van den toestand, waarin het binnenschipperijbedrijf verkeert. 's Gravenhage 1911. afbn. tabn. modellen. [432] blz.

Praeadviezen [van het] binnenscheepvaart-congres, tweede congres enz. Amsterdam 1919 enz.

Kemper, P. H., Beschrijving van het kanaal van Amsterdam naar de Merwede. Uitg. door het Dep. van Waterstaat, handel en nijverheid. 's Gravenhage 1895. 2 dln.
Dl. 1. Tekst.
Dl. 2. Teekeningen.

Waterweg, De, langs Rotterdam naar zee, 1866—1916. Bew. door A. T. de Groot, met medew. van A. B. Marinkelle. 's Gravenhage 1916. afbn. krtn. 124 blz. (Uitg. van het Min. v. waterstaat).

Dirkzwager Mzn, G., Guide to the New Waterway for 1919 enz. Rotterdam 1919 enz.

Noman, W. J. van Haren, De staathuishoudkundige beteekenis van het ontwerp-kanaal door de Geldersche Vallei. Amsterdam 1921. 24 blz.

Duitschland

Eckert, Chr., Rheinschiffahrt im XIX Jahrhundert. Leipzig 1900. XIX, 450 blz. (Staats- und sozialwissenschaftliche Forschungen, XVIII, 5).

Petersilie, E., Schiffahrt und Güterverkehr auf dem Rheine

während der Jahre 1891 bis 1906. Auf Veranlassung der Zentralkommission für die Rheinschiffahrt bearb. Mannheim 1908. VII, 571 blz.

Wirminghaus, A., Das Verhältnis der Niederlände zur deutschen Schiffahrtsabgabenpolitik. Cöln 1909. 94 blz.

Rosemeyer, J., Der beste Weg zur Sicherung und Ausdehnung unseres Welthandels. Berlin 1907. krt. 43 blz.

Pleidooi voor een Rheinnordkanal (Emden) en een Rheinwestkanal (Antwerpen) waarbij Hollands medewerking aan het Rijnverkeer overbodig wordt.

Križa, A., Emden und der Dortmund-Ems-Kanal, unter besonderer Berücksichtigung ihrer Bedeutung für Import und Export im niederrheinish-westfälischen Industriegebiet. Jena 1912. krtn. tab. XI, 178 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 8).

Hammermann, E., Der Elbe-Trave-Kanal. Jena 1914. krt. IX, 106 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 20).

Kanäle, Die deutschen, der Zukunft. Vorschläge aufgestellt in der V Kriegstagung des Hansa-Bundes zu Berlin. Berlin 1918. 59 blz. (Schriften des Hansa-Bundes, 7).

Rhein Urkunden. Sammlung zwischenstaatlicher Vereinbarungen, landesrechtlicher Ausführungsverordnungen und sonstiger wichtiger Urkunden über die Rheinschiffahrt seit 1803. Veranstaltet von der Zentral-Kommission für die Rheinschiffahrt mit Zustimmung der Regierungen von Baden, Bayern, Elsass-Lothringen, Hessen, Niederland und Preussen. (Rijndocumenten, Verzameling van documenten betreffende de Rijnvaart). 's Gravenhage 1918. 2 dln.

Dl. 1. 1803—'60.
Dl. 2. 1860—1918.

Vollendung, Die, des Mittellandkanals. Untersuchungen über eine zweckentsprechende südliche Linienführung, ihre volks- und kriegswirtschaftliche Bedeutung. Braunschweig 1918. 2 dln. krtn.

Schölch, F., Die Geschichte der Neckarschiffahrt und ihre Beziehungen zur Rhein-, Main- und Donauschiffahrt. Stuttgart 1919. afbn. bibliogr. IV, 81 blz. (Industrie-Bücherei, 2).

Kiel canal, The, and Heligoland. London 1920. tabn. bibliogr. VI, 36 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 41).

Rhin, Le, français. Projets d'aménagement du fleuve, force motrice, navigation. [Ed. par] l'Union économique de l'Est. Nancy 1920. afbn. krtn. 12 blz.

Haelling, G., Le Rhin, politique, économique, commercial.

Paris 1921. krtn. tabn. VII, 296 blz. (Encyclopaedie industrielle et commerciale).

Hennig, R., Rheinschiffahrt und Versailler Friede. Berlin 1921. tabn. 88 blz.

Engeland

Handbook on canals, containing information relating to controlled canals, lists of the towns served by them and names and addresses of public carriers. 2nd ed. London 1918. krtn. 41 blz. (Board of Trade, Canal control committee).

Frankrijk

Richard, M., La navigation intérieure. Paris [1919]. krtn. 299 blz. (L'outillage national).

Oostenrijk

Suppan, C. von, Die Donau und ihre Schiffahrt. Wien 1917. afbn. krt. VII, 192 blz.

Hajnal, H., The Danube. Its historical, political and economic importance. The Hague 1920. tabn. 167 blz.

Weinige bekendheid omtrent de Donaukwestie en de actualiteit van het onderwerp zijn aanleiding geweest tot het verschijnen van dit boek. Het geeft een overzicht van het internationaal rivierenrecht in zijn geheel en bevat belangrijke gegevens over de Oostenrijksche Donaupolitiek. Het 2e deel behandelt de geschiedenis van de scheepvaart op den Donau. De periode na 1856 is zeer schetsmatig behandeld en zal den inhoud vormen van een later werk.

Szana, A., Die neuen Wirtschaftsprobleme der Donau. Stuttgart 1921. 43 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 72).

WETTELIJKE VOORSCHRIFTEN

Verslag betreffende de werking en de toepassing van de schepenwet en den gang van den dienst in de verschillende districten der Scheepvaartinspectie over 1916, 1918 enz. 's Gravenhage 1917, 1919 enz.

Klerk, J. B. de, Beknopt overzicht der Nederlandsche zeescheepvaart-wetgeving. Samengesteld speciaal ten dienste van hen, die zich voorbereiden voor de stuurlieden- en machinistenexamens. Amsterdam 1914. 127 blz.

Schepenwet, De, met eene toelichting van B. de Gaay Fortman. 2e dr. Bussum 1913. 96 blz.

[Schepenwet, De]. Algemeene maatregelen van bestuur met bijlagen, benevens de Kon. Besluiten tot uitvoering van de schepenwet. Amsterdam [1909]. 142 blz.

Cordia, P., Bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee, met omschrijving en figuren tot toelichting in kleurendruk. Benevens het reglement ter voorkoming van aanvaring of aandrijving op openbare wateren in het rijk, die voor de scheepvaart openstaan. 7e herz. en verm. dr. Bussum 1916. 146 blz.

Rijksreglementen en voorschriften betrekking hebbende op de binnenvaart. Ten dienste der schipperij bew. door A. H. Sirks. 3e herz. dr. Rotterdam 1914. krt. VIII, 248 blz.

Verordeningen en bepalingen betrekking hebbende op de scheepvaart in Nederlandsch Oost Indië. Verz. en toegel. door B. Kamp. 's Gravenhage 1919. 2 dln. 1 bd.

List of the principal acts of parliament, regulations, orders, instructions and notices relating to merchant shipping, which are now in force (August 1919). London 1919. 32 blz. (Ed. by the Board of Trade, Marine department).

SPOOR- EN TRAMWEGEN

Nederland

Verslag door den Raad van toezicht op de spoorwegdiensten uitgebracht aan den Minister van waterstaat, over het jaar 1900—'08, 1909 enz. 's Gravenhage 1901—'09, 1911 enz.

Nieboer, J. H. Jonckers, Geschiedenis der Nederlandsche spoorwegen. Haarlem 1907. krtn. [VIII], 247 blz.

Bruining, M. I. B., Aanleg en exploitatie van spoorwegen. Amsterdam 1899. statistieken. 148 blz. (Diss.).

Cluysenaer, J. L., Aanteekeningen naar aanleiding van Mr. M. W. F. Treub's praeadvies [aan de Vereeniging voor de staathuishoudkunde en de statistiek]. Utrecht [1899]. tabn. 48 blz.

Bake, R. W. J. C. van den Wall, Staatsexploitatie van spoorwegen. Onuitgesproken rede. 's Gravenhage 1900. 16 blz. (Overdruk uit „De Economist").

Houding, Onze, in zake staatsexploitatie onzer spoorwegen. Uittreksel uit de notulen der jaarvergadering van de Vereeniging van Nederlandsche werkgevers, 1906. 's Gravenhage 1906. 42 blz.

Staatsexploitatie der spoorwegen in Nederland door A. N. T. I. [pseud.]. Haarlem [1906]. 142 blz.

Smissaert, H., Het parlement en het spoorwegpersoneel. Haarlem 1906. 35 blz. (Overdruk uit „Onze Eeuw").

Gerlings, J. Th., Spoorwegexploitatie door den staat. 's Gravenhage 1907. 79 blz.

Smissaert, H., Staatsexploitatie van spoorwegen. Haarlem 1907. 42 blz. (Overdruk uit „Onze Eeuw").

Staatsexploitatie onzer spoorwegen. Amsterdam 1907. 140 blz. (Uitgeg. door de Sociaal-technische Vereeniging van democratische ingenieurs en architecten).

Staatsexploitatie van spoorwegen in theorie en praktijk. 's Gravenhage 1907. 184 blz. (Overdruk van dagbl. en tijdschr. artikelen. Uitgeg. door de Vereen. van Ned. Werkgevers).

Spoorwegmaatschappij, Hollandsche IJzeren, 1839—'89. Amsterdam 1889. afbn. krtn. tabn. 119 blz.

Beschouwingen over het verslag der staatscommissie ingesteld bij Kon. Besluit van 2 Juli 1901, tot het instellen van een onderzoek naar de wijze van verbetering der spoorwegverbindingen om Amsterdam. Beraadslaging over de voordracht van N. H. Nierstrasz. 's Gravenhage [1906]. afbn. 85 blz. (Overdruk uit „De Ingenieur").

Verslag der staatscommissie ingesteld bij Kon. Besluit van 8 Sept. 1908, tot het onderzoeken van de vraag of, en zoo ja, op welke wijze in het thans gevolgde beleid betreffende spoorwegen verandering ware aan te brengen. 's Gravenhage 1911. 2 dln.
Dl. 1. Verslag.
Dl. 2. Bijlagen.

Rapport der commissie ingesteld bij beschikking van den Minister van waterstaat van 29 Dec. 1920, tot onderzoek naar de oorzaken van de onregelmatigheden, welke zich bij de uitvoering van de dienstregeling der Nederlandsche Spoorwegen in den laatsten tijd hebben voorgedaan en naar de middelen, welke tot voorkoming van vertraging in den treinenloop en daarmede samenhangende misstanden kunnen worden aanbevolen. 's Gravenhage 1921. 24 blz.

Duitschland

Offenberg, [E.], Konjunktur und Eisenbahnen. Stuttgart 1914. 61 blz. (Finanzwirtschaftliche Zeitfragen, 10).

Edwards, W. H., Die Reichseisenbahnfrage. Jena 1917. VIII, 178 blz.

Beckerath, E. von, Die Seehafenpolitik der deutschen Eisenbahnen und die Rohstoffversorgung. Berlin 1918. VI, 281 blz.

Seydel, F., Die Organisation der preussischen Staatseisenbahnen bis zum Kriegsausbruch. Geschichtliche Beiträge. Berlin 1919. 67 blz.

Engeland

Railway yearbook, The, for 1919 enz. London 1919 enz.

Jarvis, W. H., Railway stores methods and problems. London 1918. afbn. [V], 116 blz.

België

l'Autonomie des chemins de fer de l'état belge. Bruxelles 1919. VIII, 278 blz. (Instituts Solvay. Travaux des groupes d'études de la reconstitution nationale).

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Leyen, A. von der, Die Finanz- und Verkehrspolitik der nordamerikanischen Eisenbahnen. Ein Beitrag zur Beurtheilung der neuesten Eisenbahnkrisis. Berlin 1894. [VIII], 80 blz.

Eaton, J. S., Railroad operations. How to know them from a study of the accounts and statistics. New York 1900. tabn. grafieken. XIX, 313 blz.

Johnson, E. R., American railway transportation. New York 1903. afbn. krtn. tabn. bibliogr. XIV, 434 blz.

Mundy, F. W., The earning power of railroads, with tables showing facts as to earnings, capitalization, mileage, etc., of 112 railroads in the United States and Canada. New York 1904. statistieken. 244 blz.

Spearman, F. H., The strategy of great railroads. New York 1904. krtn. 287 blz.

Hoff, W., und F. Schwabach, Nordamerikanische Eisenbahnen. Ihre Verwaltung und Wirtschaftsgebarung. Berlin 1906. krt. XII, 377 blz.

Railway organisation, American, and working. A series of lectures delivered before the railway classes of the university of Chicago. Ed. by E. R. R. Dewsnup. Chicago 1906. diagram. XI, 498 blz.

Dixon, F. H., and J. H. Parmelee, War administration of the railways in the United States and Great Britain. New York 1918. XII, 155 blz. (Carnegie endowment for international peace. Preliminary economic studies of the war, 4).

Dunn, S. O., Regulation of railways. Including a discussion of government ownership versus government control. New York [1918]. X, 354 blz.

Dozier, H. D., A history of the Atlantic coast line railroad. Boston 1920. krtn. tabn. bibliogr. XI, 197 blz. (Hart, Schaffner and Marx prize essays in economics).

Morris, R., Railroad administration. 2nd ed. New York 1920. tabn. diagrammen. XXIV, 309 blz.

Afrika

Schander, A., Die Eisenbahnpolitik Frankreichs in Nord Afrika, nebst einem Ueberblicke über das Problem der Transsaharabahn. Jena 1913. krtn. XXVI, 594 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 12).

Nederlandsch Indië

Wellenstein, E. P., Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch Indië. Baarn 1915. 48 blz. (Onze koloniën, II, 3).

Richter, J. F. P., Rapport nopens den aanleg van staatsspoorwegen in Zuid Sumatra. Batavia 1910—'11. 3 dln. krtn.

Tramwegen, De, op Java. Gedenkboek samengesteld ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan, der Samarang—Joana-Stoomtrammaatschappij. 's Gravenhage 1907. afbn. portrn. krtn. 118 blz.

EXPEDITIEWEZEN

(ZIE OOK : ADRESBOEKEN EN GIDSEN VOOR HANDEL, NIJVERHEID EN VERKEER, BLZ. 5)

Harterink, F. J., en H. G. Rutgers, De expediteur. Algemeene handleiding voor den Nederlandschen in-, uit- en doorvoerhandel. Rotterdam [1903]. 241, X blz.

Bruin Jr., D. de, Beknopt geïllustreerd handboek voor het expeditiewezen per spoorweg in Nederlandsch en internationaal verkeer. Purmerend 1914. afbn. XI, 138 blz.

Dorssen, T. F. van, De administratie van het goederenvervoer over spoor- en tramwegen. Haarlem 1920. modellen. 8 blz.

Köhler, N., Speditionspraxis. Lehr- und Handbuch für das Speditionsgewerbe. Organisation und Verwaltung des Speditionsgeschäfts. Wiesbaden [1921]. IV, 176 blz.

Vlot geschreven, maar niet zeer volledige leiddraad voor expediteurs, bedoeld om de practische ervaringen van den schrijver-expediteur aan anderen ten goede te doen komen. Het boek behandelt niet zoozeer de practijk van het expeditiewezen als wel in 't bijzonder de kantoortechniek van expeditiebedrijven. De bijlagen bevatten te gebruiken studiemateriaal.

Lissenden, G. B., Industrial traffic management. With a foreword by Lord Leverhulme. 2nd ed. London 1921. modellen. XVI, 336 blz.

POSTERIJEN. TELEGRAFIE. TELEFONIE

Posterijen

Verslag betrekkelijk den Dienst der posterijen, der telegrafie en der telefonie over het jaar 1919 enz. 's Gravenhage 1920 enz.

Ringnalda, W., Hoofdtrekken van de geschiedenis van het Nederlandsch postwezen, inzonderheid sedert de eerste wettelijke regeling van den postdienst. Naar officiëele bescheiden bewerkt. Met voorwoord van P. Meuschaar. 's Gravenhage 1895. XIX, 228 blz.

Sieblist, O., Das Postwesen. 2e Aufl. Leipzig 1918. VI, 137 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 182).

Smith, A. D., The development of rates of postage. An historical and analytical study. London [1917]. XII, 431 blz.

Telegrafie. Telefonie

Heringa, A., Electrisch wereldverkeer. Economische beschouwingen over telegrafie en telefonie. Haarlem 1914. krtn. XV, 232 blz.

Sieblist, O., Das Telegraphen- und Fernsprechwesen. 2e Aufl. Leipzig 1918. VI, 119 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 183).

Brenot, P., De internationale organisatie van het radio-electrische verkeer. Voordrachten, vert. en bew. door G. F. van Dissel. Leiden [1921]. 48 blz.

Beenhouwer, H. W. A., Het onderzeesche kabelnet. Amsterdam 1920. krt. tabn. bibliogr. 107 blz. (Diss.).

Dit proefschrift tracht een overzicht te geven van den nauwen samenhang, die bestaat tusschen de ontwikkeling van het onderzeesche kabelnet en die van de maatschappij in economisch en politiek opzicht, waarbij de voornaamste op dit gebied verschenen literatuur wordt vermeld. Behalve tabellen bevat het boekje een kabelkaart.

Fuchs, F., Telegraphische Nachrichtenbüros. Eine Untersuchung über die Probleme des internationalen Nachrichtenwesens. Berlin 1919. 253 blz.

Behandelt de voornaamste telegraphische nieuwsbureaux als Havas, Reuter, Wolff, Associated Press.

Hennig, R., Ueberseeische Telegraphie und auswärtige Politik. Berlin 1919. VIII, 114 blz. (Vereinsschriften der Deutschen weltwirtschaftlichen Gesellschaft, 10).

Maitland, Ch. E. A., Staatstelefoon-exploitatie. ['s Gravenhage] 1920. VIII, 303 blz. (Diss.).

Schrijver, langen tijd werkzaam bij het gouvernementstelefoonbedrijf in N. I., thans hoofdingenieur bij de gem. telefoondienst te Amsterdam, behandelt in dit proefschrift zeer uitgebreid verschillende vraagstukken die de staatstelefoonexploitatie betreffen. Meer dan aan de economische, is aan de technische en administratieve zijde aandacht geschonken. Vergelijk ook over dit onderwerp: Heringa, Electrisch wereldverkeer.

XV. BESCHRIJVING VAN PRODUCTEN EN INDUSTRIEËN

(ZIE OOK: ECONOMISCHE GEOGRAFIE, BLZ. 151).

ALGEMEEN

Slijper, H. J., Technologie en warenkennis. Purmerend 1916. 2 dln. afbn. (Handelsonderwijs, 16*a*).

Oss, J. F. van, Leerboek der warenkennis en technologie. Zwolle 1918—'22. 2 dln. afbn.

Dl. 1. Anorganische producten, brandstoffen en smeermiddelen. 2e herz. dr. 1920.

Dl. 2. Organische producten. 2e herz. dr. 1922.

De bedoeling van schrijver, bezuinigingsinspecteur te Amsterdam, is niet het geven van kennis van de waren, maar kennis van haar productie en verwerking, en de economische kant ervan. Ofschoon meer speciaal geschreven voor handelsschoolleerlingen, maakt de heldere betoogtrant het boek ook zeer geschikt voor leeken. Alle andere Nederlandsche boeken op dit gebied zijn minder uitgebreid.

Ersatzstoffe aus dem Pflanzenreich. Ein Hilfsbuch zum Erkennen und Verwerten der heimischen Pflanzen für Zwecke der Ernährung und Industrie in Kriegs- und Friedenszeiten. Herausg. von L. Diels. Stuttgart 1918. afbn. 418 blz.

Pilcher, R. B., and F. Butler—Jones. What industry owes to chemical science. London 1918. bibliogr. XIV, 150 blz.

Spooner, H. J., Wealth from waste. Elimination of waste a world problem. With a forword by Lord Leverhulme. London 1918. XVI, 316 blz.

Talbot, F. A., Millions from waste. London [1919]. 308 blz.

Algemeen werk, geschreven door een leek om belangstelling op te wekken voor de verwerking van allerlei afval, die gewoonlijk als waardeloos geldt. Het bevat verschillende zeer lezenswaardige hoofdstukken, o. a. over de afvalverwerking van militaire keukens, maar dient op sommige punten met eenige voorzichtigheid geraadpleegd te worden.

Merck's Warenlexikon für Handel, Industrie und Gewerbe, herausg. von A. Beythien und E. Dreszler. 7e neu bearb. Aufl. Leipzig 1920. IV, 555 blz.

Erdmann-König, Grundriss der allgemeinen Warenkunde, unter Berücksichtigung der Technologie und Mikroskopie. Für

Handelsschulen, Handelsakademien und Handelshochschulen, gewerbliche Lehranstalten, zur Vorbildung für Lehramtskandidaten, Wirtschaftspolitiker und zur Weiterbildung für Kaufleute und Techniker im Betriebe. 16e durchges. Aufl. von E. Remenovsky. Leipzig 1921. 2 dln. afbn. tabn.

Het volledigste boek in zijn soort; bevat een enorme hoeveelheid stof, die wetenschappelijk en systematisch verwerkt is, zoodat het voor veel doeleinden zich leent : als leerboek voor handelsscholen van elk karakter, als handboek voor handelaren, economen en technici, ter oriënteering over eenig artikel, welk ook. Elke waar wordt vanuit elk gezichtspunt beschouwd.

Rüst, E., Warenkunde und Industrielehre. Zum Gebrauch an höheren Handelsschulen und zur Selbsteinführung in die wichtigsten Industrien und ihre Erzeugnisse. Zürich 1921. afbn. [IV], 376 blz.

Goed leerboek voor warenkennis, speciaal wat betreft de mechanisch-technische zijde. Dat aan de chemische en de economische kant weinig aandacht is besteed, maakt het voor handelsscholen minder geschikt.

Handbuch, Internationales, der Weltwirtschaftschemie. (Chemische Oekonomie). Herausg. von W. A. Dyes. Ausg. D. Bd. I, 1913—'20 enz. Berlin 1921 enz.

Merkwaardig boek, dat men zou kunnen beschouwen als een aanvulling op alle leerboeken der warenkennis en der chemische technologie. Voor wie eenige kennis heeft van de besproken waren, geeft het een schat van materiaal, door den samensteller zorgvuldig verzameld. De behandeling is alfabetisch. In den tekst zijn berichten in andere talen opgenomen, wat de literatuur levendig maakt. Aan het slot van dit eerste deel zijn voorloopige lijsten opgenomen van Duitsche, Engelsche en Fransche bij de chemie betrokken fabrieken en handelszaken.

Rideal, S., The carbohydrates and alcohol. London 1920. XV, 219 blz. (Industrial chemistry).

Jaaroverzichten van den handel in koloniale producten, 1903—'08, 1914, 1918 enz. Amsterdam 1904—'09, 1915, 1919 enz. (Bijlage van „De Indische Mercuur").

Cultuur-almanak, Indische. Samengesteld door A. H. Berkhout en H. C. Prinsen Geerligs. Jrg. XXXIV enz. Amsterdam 1919 enz.

Gorkom, K. W. van, Oost Indische cultures. Opnieuw uitg. onder red. van H. C. Prinsen Geerligs. 2e veel verm. dr. Amsterdam 1917. 3 dln. afbn.

Toose, W., Handelsaardrijkskunde. Belangrijke handelsartikelen. Purmerend 1920. krtn. tabn. statistieken. diagrammen. 492 blz.

VOEDINGS- EN GENOTMIDDELEN

Algemeen

Smith, J. R., The world's food resources. London 1919. afbn. krtn. tabn. 634 blz.

Dit boek is zeer onderhoudend geschreven en bevat allerlei aardige bizonderheden over de verschillende soorten voedsel. Besproken worden o. a. de verschillende granen, het vee en de melkproducten, vruchten en hoe ze te conserveeren, koloniale producten, enz.

Fruit

Fawcett, W., The banana, its cultivation, distribution and commercial uses. With an introd. by D. Morris. Publ. under the auspices of the West India Committee. 2nd enl. ed. London 1921. afbn. tabn. X, 299 blz.

Liems, J. A., De cultuur van sinaasappelen in Suriname. Paramaribo 1917. afbn. 29 blz. (Bulletin van het Dep. van landb. Suriname, 35).

Granen

Mais

Burtt—Davy, J., Maize. Its history, cultivation, handling and uses. With special reference to South Africa. A textbook for farmers, students of agriculture and teachers of nature study. London 1914. afbn. portr. XL, 831 blz.

Rijst

Paerels, J. J., De rijst. Haarlem 1913. afbn. VI, 96 blz. (Onze koloniale landbouw, 5).

Haan, J. van Breda de, De rijstteelt in Nederlandsch Indië. Baarn 1916. 46 blz. (Onze koloniën, II, 8).

Schumacher, H., Der Reis in der Weltwirtschaft. München 1917. VIII, 145 blz.

Reis, Der. Sein Anbau, seine Gewinnung, seine Verwendung und seine wirtschaftliche Bedeutung. München [1919]. afbn. 41 blz. (Da-We-Wa Bücher, 1).

Tarwe

Buller, A. H. R., Essays on wheat. New York 1919. afbn. portrn. XV, 339 blz.

Belangrijke hoofdstukken over tarwe in Canada en over de marquistarwe. Het eerste bevat nuttige gegevens voor ieder, die betrokken is bij den graanhandel, om te begrijpen hoe de monsterneming gebeurt in dit land, dat door zijn vaste handelstypen een bijzondere plaats inneemt. Ook de termijnhandel in Canadeesch graan en de werking van het clearing house ervoor is duidelijk beschreven. De laatste hoofdstukken geven een begrip van de moeilijkheden van het ontwikkelen van nieuwe soorten en van het belang hiervan.

Copland, D. B., Wheat production in New Zealand. A study in the economics of New Zealand agriculture. With a chapter on improvement in wheat by selection in New Zealand, contr. by F. W. Hilgendorf, and an introd. by J. Hight. Auckland 1920. statistieken. grafieken. bibliogr. IX, 311 blz.

Vetten en oliën

Fitzner, R., Die Weltwirtschaft der Fettstoffe. Bd. I—II, Lf. 16. Berlin 1919—'20. krtn. statistieken. grafieken. (Veröffentlichungen des Reichsausschusses für pflanzliche und tierische Oele und Fette.)

Dl. 1. afl. 1. Die Oelindustrie Englands in ihren Rohstoffbezügen. 1901—'18. 1919.
afl. 2. Niederländisch Indien, Britisch Nord Borneo, Philippinen. 1919.
afl. 3. Brasilien, Guyana, Venezuela. 1919.
afl. 4. Italien. 1919.
afl. 5. Dänemark. 1919.
afl. 6. Die Atlasländer. 1919.
afl. 7. Japan. 1919.
afl. 8. Oesterreich-Ungarn. 1919.
afl. 9. Vereinigte Staaten. 1919.
afl. 10. Schweiz. 1919.
Dl. 2. afl. 11. China. 1920.
afl. 12. Schweden. 1920.
afl. 13. Norwegen. 1920.
afl. 14. Belgien. 1920.
afl. 15. Westafrika. 1920.
afl. 16. Frankreich. 1920.

Hunger, F. W. T., De oliepalm. (Elaeis Guineensis). Historisch onderzoek over den oliepalm in Nederlandsch Indië. Leiden 1917. XV, 206 blz.

Streefland, B., Olie-industrie (plantaardige) in Nederlandsch Indië. Batavia 1918. afbn. krt. 67 blz.

Kokos. Kopra

Preuss, P., Die Kokospalme und ihre Kultur. Berlin [1911]. afbn. [VIII], 221 blz.

Hunger, F. W. T., Cocos nucifera. Handboek voor de kennis van den cocos-palm in Nederlandsch Indië. Zijne geschiedenis, beschrijving, cultuur en producten. Amsterdam 1916. afbn. VII, 146 blz.

Roelfsema, H. R., De kokos-cultuur. Haarlem 1916. afbn. VI, 102 blz. (Onze koloniale landbouw, 10).

Roelfsema, H. R., Een jaar in de Molukken. Persoonlijke ervaringen bij het vestigen eener cultuuronderneming. Haarlem 1917. 210 blz.

Schrijver, directeur van de Moratai Klapper Cultuur Mij. te Rotterdam, geeft een populaire reisbeschrijving na een éénjarig verblijf in de Molukken, waaruit blijkt met hoeveel moeite nieuwe cultuurondernemingen tot stand komen ; brengt meerdere kennis bij van de Ned. Indische buitenbezittingen, in het bizonder van de ook voor onze volksvoeding belangrijke klappercultuur.

Birk, M., Kopra-Produktion und Kopra-Handel. Jena 1913. bibliogr. X, 186 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 15).

Andere voedings- en genotmiddelen

Cacao

Roepke, W., Cacao. Haarlem 1917. afbn. VIII, 164 blz. (Onze koloniale landbouw, 11).

Knapp, A. W., Cocoa and chocolate. Their history from plantation to consumer. London 1920. afbn. XII, 210 blz.

Een aardig, vlot geschreven boekje, waarvan een groot deel der illustraties goed te noemen zijn. Het is populair gehouden, maar geeft toch een goed overzicht van de voornaamste kwesties, zoodat het voor vele soorten van lezers, vanaf den leek tot den student, zeer geschikt is.

Whymper, R., Cocoa and chocolate. Their chemisty and manufacture. 2nd ed. rev. and enl. London 1921. afbn. tabn. statistieken. XXI, 568 blz.

Cassave

Producten van cassave. Batavia 1916. 39 blz. (Publicaties van de Afdeeling Nijverheid en handel, 1916, nr. 8).

Blokzeyl, K. R. F., De cassave. Haarlem 1916. afbn. VI, 76 blz. (Onze koloniale landbouw, 9).

Koffie

Gouvernements-koffiecultuur, De, van 1888—1903. Batavia 1904. 2 dln.

Dl. 1. De gouvernements-koffiecultuur op Java.
Dl. 2. De gouvernements-koffiecultuur in de buitenbezittingen.

Hagen, J., De koffiecultuur. 2e dr. Haarlem 1917. afbn. 90 blz. (Onze koloniale landbouw, 7).

Sago

Sago en sago-producten. Weltevreden 1919. tabn. 45 blz. (Publicaties van de Afdeeling Handel, 1919, nr. 2).

Ruinen, W., Sagopalmen en hunne beteekenis voor de Molukken. Amsterdam 1921. afbn. tabn. 47 blz. (Overdruk uit „De Indische Gids").

Soja

Fürstenberg, M., Die Soja, eine Kulturpflanze der Zukunft und ihre Verwertungsmöglichkeiten. Berlin 1917. afbn. tabn. bibliogr. 40 blz.

Specerijen

Warburg, O., Die Muskatnuss, ihre Geschichte, Botanik, Kultur, Handel und Verwerthung sowie ihre Verfälschungen und Surrogate. Zugleich ein Beitrag zur Kulturgeschichte der Banda-Inseln. Leipzig 1897. afbn. krt. tabn. XII, 628 blz.

Pepercultuur, De, in de buitenbezittingen. Batavia 1913. afbn. V, 102 blz. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 15).

Suiker

Pilet, O., Die Zuckerindustrie. Bd. II. Der Zuckerhandel. Leipzig 1905. [IV], 91 blz. (Teubners Handbücher für Handel und Gewerbe).

Schoepp, F., Suiker. Een schets van productie, handel en verbruik, in verband met de Brusselsche conventie. Groningen 1908. tabn. 124 blz.

Geerligs, H. C. Prinsen, De suikernijverheid in Nederlandsch Indië. Baarn 1914. 40 blz. (Onze koloniën, I, 5).

Mulder, J. Sibinga, De rietsuikerindustrie op Java. 2e dr. Haarlem 1915. afbn. VIII, 104 blz. (Onze koloniale landbouw, 1).

Waal, L. de, De economische cultuur van het suikerriet. Grondbewerkings-, bemesting- en irrigatieproeven aan het proefstation voor suikerriet te Pernambuco verricht, alsmede aanwijzingen tot het aanleggen van bibittuinen tot het kweeken van krachtige rietsoorten. [Delft 1916]. afbn. tabn. 35 blz.

Douglas, H. F. K., Binnenlandsche politiek en buitenlandsche concurrentie bedreigen het voortbestaan van de Java-suikerindustrie. 's Gravenhage 1920. bibliogr. 128 blz.

Verslag van de suikerenquête commissie, 1921. [Soerabaia 1921]. tabn. grafieken. VII, 407 blz.

Heriot, T. H. P., The manufacture of sugar from the cane and beet. London 1920. afbn. tabn. X, 426 blz. (Monographs on industrial chemistry).

Schrijver, leeraar in de suikertechnologie aan het Royal Technical College te Glasgow, met practische ervaring, behandelt zeer kort de cultuur van beetwor-

telen en suikerriet en de bereiding van suiker uit die grondstoffen, benevens de raffinage. Het boek is bedoeld als leiddraad bij het onderwijs in de suikertechnologie.

Tabak

Wiegand, K. L., Der Tabakbau in Niederländisch Indien, seine ökonomische und kommerzielle Bedeutung, mit besonderer Berücksichtigung von Deli-Sumatra. Jena 1911. tabn. VI, 155 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 4).

Wolf. J., De tabak en de tabaksfabrikaten. Voor Nederland bewerkt door S. C. J. Bertram. Leiden 1913. afbn. XIII, 445 blz.

Vries, O. de, Tabak. Haarlem 1915. afbn. VIII, 79 blz. (Onze koloniale landbouw, 8).

Young, W. W., The story of the cigarette. New York 1916. afbn. IX, 281 blz.

Wolf, J., Der Tabak-Anbau, -Handel und -Verarbeitung. 2e verb. und erg. Aufl. Leipzig 1918. afbn. 119 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 416).

Deli-Maatschappij. Gedenkschrift bij gelegenheid van het vijftigjarig bestaan. Amsterdam 1919. portrn. afbn. 84 blz.

Kiszling, R., Handbuch der Tabakkunde, des Tabakbaues und der Tabakfabrikation in kurzer Fassung. 3e neu bearb. und verm. Aufl. Berlin 1919. afbn. XII, 423 blz.

Sumatratabak. Statistisch overzicht op handels- en op financiëel gebied. Samengesteld en uitg. door Dentz en Van der Breggen, Jrg. XII over het jaar 1906, oogstjaar 1905, enz. Amsterdam 1907 enz.

Javatabak. De productie, opbrengstprijzen, eigenaren en importeuren, statistisch en vergelijkend gerangschikt. Samengesteld en uitg. door Dentz en Van der Breggen. Jrg. V over het jaar 1909, oogstjaar 1908 enz. Amsterdam 1910 enz.

Thee

Deuss, J. J. B., De theecultuur. 2e dr. Haarlem 1915. afb. krt. VIII, 104 blz. (Onze koloniale landbouw, 6).

Nanninga, A. W., De theecultuur op Java. Baarn 1915. 36 blz. (Onze koloniën, II, 4).

Nanninga, A. W., De theecultuur in Nederlandsch Indië. Amsterdam 1916. afbn. XI, 354 blz.

Vanille

Utermark, W. L., Vanille, vanilline, vanille-extracten. Amsterdam 1922. afbn. statistieken. 116 blz. (Mededeelingen van het Koloniaal Instituut te Amsterdam, 17).

Vleesch

Pearse, A. W., The world's meat future. An account of the live stock position and meat prospects of all leading stock countries of the world, with full lists of freezing works. 2nd ed. London 1920. afbn. XVI, 335 blz.

De schrijver, die over de geheele wereld veestapels geïnspecteerd heeft, geeft over de soorten vee uitgebreide bijzonderheden en ook over de diverse landbouwstaten, waarvoor veeteelt in verband met vleeschvoorziening een hoofdbedrijf is.

KINA. OPIUM

Kina

Verslag van de Gouvernements Kina-onderneming te Tjinjiroean (Bandoeng) over 1917 enz. Bandoeng 1918 enz.

Moens, J. C. B., De kinacultuur in Azië, 1854—'82. Batavia 1882. afbn. krt. XII, 393 blz.

Groothoff, A., De kinacultuur. Haarlem 1912. afbn. 109 blz. (Onze koloniale landbouw, 3).

Groothoff, A., Rationeele exploitatie van kinaplantsoenen in verband met de factoren, welke invloed hebben op de kwantiteit en het gehalte van den bast. Haarlem 1919. afbn. VIII, 88 blz.

Schrijver, vroeger in de kina-cultuur werkzaam, vat in een kort bestek samen de factoren, die invloed hebben op de productie en het gehalte der basten en de wijze van exploitatie der plantsoenen. Daar uit de jaarverslagen der ondernemingen blijkt, dat de productie der boomen overmatig hoog wordt opgevoerd en versche gronden voor deze cultuur niet meer beschikbaar zijn, dringt hij met kracht op redelijke exploitatie aan.

Opium

Geuns, M. van, De opiumcultuur in Nederlandsch Indië, eene nieuwe bron van inkomsten. Amsterdam 1903. 110 blz. (Overdruk uit het Soerabajasch Handelsblad)

VEZELSTOFFEN. TEXTIELINDUSTRIE

Algemeen

Frost-Brüssel, T., Flachsbau und Flachsindustrie in Holland, Belgien, und Frankreich. Berlin 1909. afbn. 142 blz. (Berichte über Landwirtschaft, 9).

Iterson Jr., G. van, De vezelcultuur op Java en het vezelcon-

gres met tentoonstelling te Soerabaia in 1911 gehouden. ['s Gravenhage] 1913. afbn. VII, 240 blz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel, 1913, nr. 1).

Iterson Jr., G. van, Vezelstoffen. Haarlem 1917. afbn. 80 blz. (Onze koloniale landbouw, 12).

Schrijver, hoogleeraar aan de Technische Hoogeschool, behandelt de cultuur, oogstwijze, bereiding enz., van die vezelstoffen, die voor den export uit en de nijverheid in Nederl. Indië in aanmerking komen, in het bijzonder de sisalhennep en de kapok en schetst de beteekenis van sommige dezer vezelstoffen op de wereldmarkt. Uitvoeriger inlichtingen omtrent vezelcultuur en vezelwinning geeft het officiëele verslag van het Vezelcongres, gehouden te Soerabaja van 3 tot 8 Juli 1911.

Hünlich, R., Was der Kaufmann von der Textil-Technik wissen muss. 3e verm. und verb. Aufl. Berlin [1919]. 132 blz.

Häberle, A., Die deutsche Teppichfabrikation. Ihre geschichtliche Entwicklung, ihre Lage vor dem Kriege. Stuttgart 1919. krt. VIII, 105 blz. (Münchener volkswirtschaftliche Studien, 143).

Agave

Berger, A., Die Agaven. Beiträge zu einer Monographie. Jena 1915. afbn. krtn. VI, 288 blz.

Jute

Wolff, R., Die Jute. Ihre Industrie und volkswirtschaftliche Bedeutung. Berlin 1913. tabn. grafieken. 147 blz.

Willms, Magdalena, Zur Frage der Rohstoffversorgung der deutschen Jute-Industrie. Jena 1920. statistieken. bibliogr. XI, 77 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 34).

Katoen

Cotton yearbook, The, 1919 enz. Manchester 1919 enz.

Kuhn, H., Die Baumwolle. Ihre Cultur, Structur und Verbreitung. Wien 1892. afbn. XV, 284 blz.

Baumwollfrage, Die. Denkschrift über Produktion und Verbrauch der Baumwolle, Massnahmen gegen die Baumwollennot. Jena 1911. tabn. VIII, 341 blz. (Veröffentlichungen des Reichskolonialamtes, 1).

Heizmann, H., Die Baumwolle, insbesondere deren Kultur, Geschichte und Handel. Tl. 1. Die Kultur, Ernte und Verwendung der Baumwolle. Zürich 1913. tabn. VIII, 355 blz.

Scherer, J. A. B., Cotton as a world power. A study in the economic interpretation of history. New York [1916]. [XII], 452 blz.

Goulding, E., Cotton and other vegetable fibres, their production and utilisation. With a preface by W. R. Dunstan. London 1917. afbn. X, 231 blz.

Bigwood, G., Cotton. London 1918. afbn. VIII, 204 blz. (Staple trades and industries, 2).

Bruck, W. F., Türkische Baumwollwirtschaft. Eine kolonialwirtschaftliche und -politische Untersuchung. Jena 1919. krt. VII, 116 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 29).

Cotton production and distribution, season of 1918—'19. Washington 1919. krtn. statistieken. 135 blz. (Department of Commerce, Bureau of Census. Bulletin 140).

Penzer, N. M., Cotton in British West Africa, including Togoland and the Cameroons. With an introd. by Viscount Milner. London 1920. krtn. tabn. bibliogr. 53 blz.

Pfeiffer-Rupp, F., Die Standortsfrage der Baumwoll-Industrie in Deutschland, mit einem Anhang : Die Stellung des Handelsvertreters. Frankfurt a. M. 1920. statistieken. bibliogr. 163 blz.

[Lankamp, J. F.], Katoenaanplant in Nederlandsch Indië. Amsterdam 1921. afbn. tabn. 15 blz.

Wol

Janovsky, K., Die Wollindustrie Oesterreich-Ungarns. Wien 1918. 79 blz. (Wirtschaftsgeographische Karten und Abhandlungen zur Wirtschaftskunde von Oesterreich-Ungarn, 15).

Ormerod, F., Wool. London 1918. afbn. XII, 218 blz. (Staple trades and industries, 1).

Pietsch, M., Die Wolle. Schafwolle und andere tierische Wollen. Leipzig 1920. afbn. bibliogr. 80 blz. (Rohstoffe und ihre Verwertung, 2).

Zijde

Maxwell-Lefroy, H., and E. C. Ansorge, Report on an inquiry into the silk industry in India, 1916. Calcutta 1917. 3 dln.

Rawlley, R. C., The silk industry and trade. A study in the economic organization of the export trade of Kashmir and Indian silks, with special reference to their utilization in the British and French markets. London 1919. afbn. XVI, 172 blz.

PELTERIJEN. LEDER

Hide and leather's yearbook and directory for 1919 enz. Chicago 1919 enz.

Brass, E., Aus dem Reiche der Pelze. Berlin [1911]. 2 dln. 1 bd. afbn.
Dl. 1. Geschichte des Rauchwarenhandels.
Dl. 2. Naturgeschichte der Pelztiere.

Reports on hides and skins. London 1920. tabn. VIII, 123 blz. ([Reports of the] Indian trade enquiry [of the] Imperial Institute).

RUBBER. RUBBERINDUSTRIE

Verslag van het caoutchoucbedrijf bij het Boschwezen [in Nederlandsch Indië] over 1916 enz. Batavia 1918 enz. (Bijv. op het Verslag van den Dienst van het boschwezen).

Cramer, P. J. S., De cultuur van hevea. Handleiding voor den planter. Amsterdam 1910. XIV, 138 blz.

Leemkolk, W. J. van de, De rubbercultuur en de rubberhandel van Nederlandsch Indië. Batavia. 1914. 47 blz.

Ultée, A. J., Caoutchouc. 2e dr. Haarlem 1915. afbn. VIII, 96 blz. (Onze koloniale landbouw, 4).

Kempen, C. J. J. van, De cultuur der hevea. Amsterdam 1918. afbn. XI, 224 blz.

Als een stem uit de praktijk, bouwend op veeljarige planterservaring bij de winning van rubber, is dit boek een schildering van de thans gebruikelijkste methoden bij de heveacultuur. Het geeft op sommige punten en vooral door de afbeeldingen, aanvulling op Van Romburgh's Caoutchouc en getah pertja, in van Gorkom's Oost Indische Cultures. 1917, en op A. J. Ultée, Caoutchouc. 2e dr. 1915.

Handboek voor de rubbercultuur in Nederlandsch Indië. Onder hoofdred. van N. L. Swart en A. A. L. Rutgers. Amsterdam 1921. afbn. modellen. grafieken. bibliogr. [XXIX], 777 blz.

Heil, A., and W. Esch, The manufacture of rubber goods. A practical handbook for the use of manufacturers, chemists o.a. English ed. by W. Lewis. London 1909. afbn. VIII, 237 blz.

Browne, Edith A., Rubber. London 1912. afbn. VIII, 88 blz. (Peeps at industries).

Schidrowitz, Ph., Rubber. 2nd ed. London [1916]. afbn. tabn. grafieken. XV, 303 blz.

Pearson, H. C., Crude rubber and compounding ingredients. A text book of rubber manufacture. 3rd ed. New York 1918. 422 blz.

Whitby, G. S., Plantation rubber and the testing of rubber. London 1920. afbn. tabn. grafieken. bibliogr. XVI, 559 blz. (Monographs on industrial chemistry).

Schrijver, bevoegd kenner der plantagerubberindustrie, geeft met dit boek, dat de talrijke onderzoekingen in de laatste jaren op dit gebied verricht, samenvat, een belangrijke aanvulling van de rubberliteratuur. Na het bekende werk van Morgan, The preparation of plantation rubber in 1913, valt alleen nog te noemen : Bereiding en eigenschappen van plantage-rubber van Dr. O. de Vries. Zeer uitvoerige opgaven van oudere literatuur over de physische en mechanische keuring van rubber.

HOUT. BOSCHPRODUCTEN

Lugt, Ch. S., Het boschbedrijf in Nederlandsch Indië. Haarlem 1912. afbn. krt. 124 blz. (Onze koloniale landbouw, 2).

Hufnagl, L., Handbuch der kaufmännischen Holzverwertung und des Holzhandels. Für Waldbesitzer, Forstwirte, Holzindustrielle und Holzhändler. 4e neubearb. und verm. Aufl. Berlin 1917. afbn. VIII, 412 blz.

Brown, N. C., Forest products, their manufacture and use. New York 1919. afbn. bibliogr. XIX, 471 blz.

Dit mooi uitgevoerde en rijk geïllustreerde boek bevat een vrij willekeurige keus uit de talrijke boschproducten. Vooral van de bewerking der Amerikaansche boschproducten blijkt schrijver volkomen op de hoogte te zijn. De inleiding geeft waardevolle cijfers en omrekeningstabellen.

Krawany, F., Die Papierindustrie Oesterreich-Ungarns. Wien 1919. krt. 45 blz. (Wirtschaftsgeographische Karten und Abhandlungen zur Wirtschaftskunde von Oesterreich Ungarn, 9a).

Lushington, A. W., Nature and uses of Madras timbers. Arranged in categories containing similar woods and critically compared with corresponding European and Phillippine timbers. rev. ed. Madras 1919. tabn. XIX, 358 blz.

Howard, A. L., A manual of the timbers of the world. Their characteristics and uses. To which is appended an account by S. Fitzgerald of the artificial seasoning of timber. London 1920. afbn. tabn. bibliogr. XVI, 466 blz.

Nirschl, J., Die Forstwirtschaft in Niederländisch Indien. Leipzig 1920. krt. tabn. 120 blz. (Auslandwirtschaft in Einzeldarstellungen, 6).

Rubner, K., Die Bewegung der Holzpreise in Deutschland vom Beginn des Weltholzhandels bis zum Weltkrieg. Neudamm 1920. tabn. grafieken. bibliogr. 124 blz.

MIJNINDUSTRIE

Algemeen

Emmons, W. H., The principles of economic geology. New York 1918. afbn. XVIII, 606 blz.

Waagen, L., Bergbau und Bergwirtschaft. Wien 1919. krtn. XII, 364 blz. (Wirtschaftsgeographische Karten und Abhandlungen zur Wirtschaftskunde von Oesterreich-Ungarn, 10).

Resources, Mineral, of the United States 1914. Part. II. Nonmetals. Washington 1916. krtn. statistieken. grafieken. 1122 blz. (Department of the interior).

Industry, The mineral, its statistics, technology and trade during 1917. Ed. by G. A. Roush [and] A. Butts. Vol. XXVI. New York 1918. statistieken. XV, 928 blz.

Jaarboek van het mijnwezen in Nederlandsch Oost Indië, 1916 enz. Batavia 1918 enz.

Wellenstein, E. P., Het Indische mijnbouwvraagstuk. 's Gravenhage 1918. tabn. XX, 246 blz.

Na een kort overzicht van de geschiedenis der winning van tin, steenkolen, goud, zilver en aardoliën, vindt men in dezen gids door het terrein der ontginningen en door de daarop betrekking hebbende wettelijke bepalingen, een beschouwing over de exploitatiewijze dezer mineralen. De schrijver komt tot de slotsom, dat als de meest wenschelijke vorm van exploitatie van Indië's mineralenrijkdom moet worden beschouwd : krachtige, bloeiende staatsmijnbouw naast en samenwerkende met de niet minder krachtige en bloeiende particuliere mijnbouwindustrie.

Flegel, K., Die wirtschaftliche Bedeutung der Montanindustrie Russlands und Polens und ihre wechselbeziehungen zu Deutschland. Mit einem Vorwort [von] Dr. Schmeisser. Leipzig 1920. tabn. statistieken. bibliogr. IX, 101 blz. (Quellen und Studien des Osteuropa-Instituts in Breslau, III, 1).

Diamant

Polak, H., De invloed van den oorlog op de diamantindustrie. Purmerend [1917]. 59 blz. (De invloed van den oorlog op onze samenleving).

Schrijver, bekend organisator in de diamantindustrie geeft (meer dan de titel belooft) een kort en heldergeschreven overzicht van de ontwikkeling en beteekenis dezer bij uitstek nationale nijverheid, behandelt de minder bekende oorzaak van den dreigenden achteruitgang vóór, de vele moeielijkheden tijdens en de vooruitzichten na den oorlog.

Hänig, A., Die deutsche Diamantenindustrie und ihre Kontingentierung. Berlin 1921. [16] blz. (Fortschritte der naturwissenschaftlichen Forschung, XI, 2).

Goud

Maclaren, I. M., Gold, its geological occurrence and geographical distribution. London 1908. afbn. XXIII, 687 blz.

Verloop, J. H., De goudindustrie. Haarlem 1916. afbn. 95 blz. (Onze koloniale mijnbouw, 1).

White, B., Gold, its place in the economy of mankind. London [1920]. afbn. tabn. VIII, 130 blz. (Pitman's common commodities and industries).

Koper

Franke, F. W., Abriss der neuesten Wirtschaftsgeschichte des Kupfers. München 1920. tabn. grafieken. bibliogr. VIII, 206 blz.

Hoewel geheel handelend over een zeer speciaal product, is dit zeer volledige boek — blijkbaar reeds vóór den oorlog geschreven — ook vanuit een algemeen gezichtspunt lezenswaard, daar het voortdurend doet uitkomen hoe sterk productie en handel van een product een wisselwerking kunnen ondergaan met den vooruitgang der techniek. Met de chemische en technische vraagstukken wordt slechts rekening gehouden wanneer deze direct van algemeen economischen invloed zijn. De belangrijkste bij de kopermijnen, -verwerking en -handel betrokken firma's worden alle genoemd en zooveel mogelijk worden volledige statistieken — echter slechts tot en met 1913 — vermeld.

Kwikzilver

Bradley, W. W., Quicksilver-resources of California. With a section on metallurgy and ore dressing. San Francisco 1918. afbn. krtn. statistieken. bibliogr. 379 blz. (Bulletin of the California state mining-bureau, 78).

Mangaan

Curtis, A. H., Manganese ores. London 1919. statistieken. grafieken. bibliogr. X, 111 blz. (Imperial institute. Monographs on mineral resources with special reference to the British empire).

Petroleum

Handbuch für die internationale Petroleum-Industrie, herausg. von H. Arends und C. Mossner. Jrg. 1921 enz. Berlin 1921 enz.

Petroleum yearbook, The. (Incorporating the Mineral Oil annual and the Oilfields-record). Founded and ed. by S. H. North. Vol. VIII, 1921 enz. London 1921 enz.

Mancke, W., Ein Weltmonopol in Petroleum. Berlin 1895. 244 blz.

Stoppelaar, L. P. de, De petroleumindustrie. In het bijzonder die van Nederlandsch Oost Indië. Overzicht bewerkt ten behoeve van houders van petroleumwaarden. Amsterdam 1897. VIII, 225 blz.

Hoewel in hoofdzaak beperkt tot de Oost Indische petroleumindustrie wordt ook een overzicht gegeven van de geheele wereldproductie.

Paproth, H., Die jüngsten Vorgänge auf dem internationalen Petroleummarkt in ihrer Bedeutung für das Deutsche Reich. Stuttgart 1914. 73 blz. (Finanzwirtschaftliche Zeitfragen, 11).

Bacon, R. F., and W. A. Hamor, The American petroleum-industry. With special chapters by F. G. Clapp, R. H. Johnson, J. P. Cappeau and L. G. Huntley. New York 1916. 2 dln. afbn. portrn.

Witkamp, H., De petroleum. 2e dr. Haarlem 1916. afbn. 96 blz. (Onze koloniale mijnbouw, 2).

Schrijver, mijningenieur, weet in kort bestek een duidelijk beeld te geven van de voor onze koloniën belangrijke en ingewikkelde petroleum-industrie; hij voorziet nog verdere mogelijkheden voor toepassing van petroleum en hare nevenproducten.

Erdölwirtschaft, Die. Red. von H. H. E. von Heimhalt. Bearb. von H. Wolff, u. a. Leipzig 1919. afbn. krtn. statistieken. IX, 517 blz. (Das Erdöl, herausg. von C. Engler und H. von Höfer, 5).

Lidgett, A., Petroleum. London 1919. afbn. statistieken. VIII, 168 blz. (Pitman's common commodities and industries).

Schwarz, R., Die Mineralölindustrie Oesterreich-Ungarns. Wien 1919. afbn. krt. statistieken. VI, 221 blz. (Kriegswirtschaftliche Schriften).

Schweer, W., Die türkisch-persischen Erdölvorkommen. Hamburg 1919. afbn. krtn. bibliogr. X, 247 blz. (Abhandlungen des hamburgischen Kolonialinstituts, 40).

Alderson, V. C., The oilshale-industry. New York [1920]. afbn. tabn. statistieken. bibliogr. IX, 175 blz.

Bérenger, H., Le pétrole et la France. Paris 1920. 297 blz.

Bonand, R. de, Le pétrole. Origine, gisements, commerce, succédanés. Paris 1921. krtn. statistieken. 168 blz.

Delaisi, F., Le pétrole. Paris 1921. [158] blz. (La politique de la production).

Le Page, L., L'impérialisme du pétrole. Avec les trusts, ou, avec la France? Paris 1921. 144 blz.

Petroleum. Prepared jointly with the Petroleum-Department with the co-operation of H. B. Cronshaw. London 1921.

krt. statistieken. grafieken. bibliogr. X, 110 blz. (Monographs on mineral resources of the Imperial Institute).

Aardig overzichtelijk boekje, dat een goed geografisch overzicht geeft van het voorkomen van petroleum, maar de groote petroleumcombinaties buiten bespreking laat, evenals de technische kant van winning, distillatie en vervoer.

Steenkool

Brown, M., Modern practice in fuel contracts and useful data for coal buyers. Wigan 1911. 125 blz.

Kulmiz, P. H. von, Das Absatzgebiet der schlesischen Kohle. Jena 1914. afbn. krtn. 120 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 19).

Lier, R. J. van, De steenkolenindustrie. Haarlem 1916. afbn. 87 blz. (Onze koloniale mijnbouw, 3).

Frech, F., Die Kohlenvorräte der Welt. Stuttgart 1917. krtn. 182 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 43).

Goldreich, A. H., Die Kohlenversorgung Europas. Berlin 1918. afbn. krtn. VIII, 268 blz.

Stopes, Marie C., and R. V. Wheeler, Monograph on the constitution of coal. London 1918. afbn. 58 blz. (Department of scientific and industrial research).

Würfel, G., Die Bedeutung der Kohle für die Kriegswirtschaft und für das wirtschaftliche Leben der Kulturvölker. Dresden 1919. 48 blz. (Bibliothek für Volks- und Weltwirtschaft, 63).

Dettmar, G., Die Beseitigung der Kohlennot. Unter besonderer Berücksichtigung der Elektrotechnik. Berlin 1920. afbn. tabn. grafieken. 112 blz.

Ronaldson, J. H., Coal. London 1920. krtn. tabn. statistieken. bibliogr. IX, 166 blz. (Monographs on mineral resources of the Imperial Institute).

Combeau, E., De la houille, ses producteurs dans le monde entier, son emploi, ses particularités. Paris 1921. afbn. krtn. tabn. XXXIX, 229 blz.

Jongh, C. A. van Goudoever de, De staatsmijnen. Amsterdam 1918. afbn. 30 blz. (Neerlands welvaart).

Würfel, G., Die belgischen Kohlenlagerstätten nach den Ergebnissen der neuesten Tiefbohrungen. Berlin 1918. krt. 28 blz.

Tin

Jaarverslag van de winning, het vervoer en den verkoop van Banka-tin over 1915 enz. Batavia 1917 enz.

Davies, G. M., Tin ores. London 1919. statistieken. bibliogr. X, 111 blz. (Monographs on mineral resources of the Imperial Institute).

Hänig, A., Die Zinnerze. Vorkommen in Nigeria und ihre Bedeutung für den Weltmarkt. Berlin 1921. tabn. [22] blz. (Fortschritte der naturwissenschaftlichen Forschung, XI, 2).

Broek, J. van den, Tinmijnbouw. Haarlem 1921. krt. afbn. statistieken. 68 blz. (Onze koloniale mijnbouw, 4).

Beknopte historische, geologische en technische beschrijving van de verschillende wijzen, waarop het winnen van tin geschiedt in Nederlandsch Oost Indië (Banka, Biliton en Singkep).

IJzer

Sehmer, Th., Die Eisenerzversorgung Europas. Jena 1911. krt. bibliogr. XVIII, 356 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 2).

Hänig, A., Der Erz- und Metallmarkt. Stuttgart 1910. IV, 450 blz.

Hübener, E., Die deutsche Eisenindustrie, ihre Grundlagen, ihre Organisation und ihre Politik. Leipzig 1913. 226 blz. (Handelshochschul-Bibliothek, 14).

Engerand, F., Le fer sur une frontière. La politique métallurgique de l'état allemand. Paris 1919. portr. krtn. 234 blz.

Pothmann, W., Zur Frage der Eisen- und Manganerzversorgung der deutschen Industrie. Jena 1920. statistieken. bibliogr. XII, 312 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 31).

Brandt, O., Zur Geschichte der deutschen Eisengiessereien. Festschrift zur fünfzigsten Hauptversammlung des Vereins deutscher Eisengiessereien. Giessereiverband. 1869—1920. Düsseldorf [1921]. afbn. portrn. tabn. 274 blz.

Hänig, A., Die Eisenerzquellen in Chile. Berlin 1921. tabn. [14] blz. (Fortschritte der naturwissenschaftlichen Forschung, XI, 2).

Zilver

White, B., Silver. Its history and romance. With an introd. by Ch. Addis. London 1917. afbn. XXV, 320 blz.

Zout

Calvert, A. F., Salt and the salt-industry. London [1919]. afbn. VII, 151 blz.

ANDERE INDUSTRIEËN

Electrotechnische industrie

Respondek, G., Weltwirtschaftlicher Stand und Aufgaben der Elektroindustrie. Berlin 1920. statistieken. IV, 142 blz.

Grafische industrie

Fritz, G., Die Vervielfältigungs-graphische Industrie. Wien 1919. krt. 54 blz. (Wirtschaftsgeographische Karten und Abhandlungen zur Wirtschaftskunde von Oesterreich-Ungarn, 9b).

Muziekinstrumenten

Haenger, W., Die Musikinstrumentenindustrie. Tübingen 1919. IV, 43 blz. (Ueber den Standort der Industrien von A. Weber, II, 4).

Salpeter

Kochmann, W., Deutscher Salpeter. Die Erzeugung von Salpeter aus Ammoniak; ihre volkswirtschaftliche Bedeutung und Stellung in der Stickstoffrage. Berlin 1913. 88 blz.

Spiritus

Leist, E., Die Einwirkungen des Weltkrieges und seiner Folgen auf die deutsche Spiritusproduktion. Köln a. Rh. 1921. statistieken. bibliogr. 110 blz.

XVI. ORGANISATIE EN TECHNIEK VAN DEN HANDEL

(Zie ook: Geld-, crediet- en bankwezen, blz. 95 en Handelstechnische vakken, blz. 254)

BEVORDERING VAN DEN HANDEL. HANDELSVOORLICHTING

Wendlandt, W., Die Förderung des Aussenhandels. Winke für den deutschen Industriellen und Kaufmann zur Benutzung der bestehenden Export- und Import-Förderungsstellen. Halle a. S. 1905. XIII, 157 blz.

Gruntzel, J., System der Industriepolitik. Leipzig 1905. VI, 393 blz.

Gruntzel, J., Industriepolitik. 2e verb. Aufl. Wien 1919. bibliogr. 165 blz. (Grundriss der Wirtschaftspolitik, 3).

Jaarverslag van de Vereeniging „Bureau voor handelsinlichtingen" over het jaar 1919 enz. Amsterdam 1920 enz.

Huffnagel, G. E., Economische voorlichting over het buitenland. 's Gravenhage 1921. bibliogr. [V], 111 blz. (Diss.).

[Onnes, O. Kamerlingh], Het Overzee-Instituut te Amsterdam, eene rijksinstelling ter algemeene voorlichting omtrent de producten en handelsgegevens van alle overzeesche gewesten. [Amsterdam 1920]. 55 blz.

[Harms, B.], Das neue Haus des Instituts für Weltwirtschaft und Seeverkehr. Wirtschaftswissenschaftliche Forschungs- und Lehranstalt an der Universität Kiel. Jena 1920. afbn. 64 blz.

Schuchart, Th., Die Aussenhandelsförderung Englands in ihrer neuesten Entwicklung. 2e unveränd. Aufl. Berlin 1918. 72 blz.

Consulaatwezen

Consulaatwezen, Het Nederlandsch. Bescheiden betreffende zijne organisatie. Amsterdam 1899. VI, 312 blz.

Joekes, A. M., Schets van de bevoegdheden der Nederlandsche consuls. Leiden 1911. XII, 203 blz. (Diss.).

Loopbaan, De consulaire. Uitg. van het Department van buitenlandsche zaken. ['s Gravenhage 1920]. 58 blz.

Kamers van Koophandel

Zwart, B. C. E., De kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam. Overzicht van hare handelingen gedurende het tijdvak 1811—1911. Amsterdam [1911]. 404 blz.

Amengual, B., Estudio sobre la organización corporativa oficial de los comerciantes é industriales en el extranjero como base para la reorganización de las camaras oficiales de comercio, industria y navegación españoles. Barcelona [1918]. 334 blz.

Markten, tentoonstellingen, enz.

Blink, H., Jaarmarkten, beurzen en tentoonstellingen en de vernieuwde opkomst der jaarmarkten als handelsinstituten in Europa. Utrecht 1916. 24 blz. (Overdruk uit het „Tijdschrift voor economische geografie").

Bourses, Les, des produits agricoles de Hambourg et Budapest. Rome 1913. [IV], 63 blz. (Institut international d'agriculture. Publications du bureau de la statistique générale, 3).

Marché, Le, des céréales d'Anvers. Rome 1913. VIII, 64 blz. (Institut international d'agriculture. Publications du bureau de la statistique générale, 2).

Adams, A. B., Marketing perishable farm products. New York 1916. 183 blz. (Studies in history, economics and public law, LXXII, 3).

Nourse, E. G., The Chicago produce market. Boston 1918. krtn. bibliogr. [X], 304 blz. (Hart, Schaffner and Marx prize essays, 25).

Peski, V. van, et D. L. Uyttenboogaart, Le marché des céréales de Rotterdam. Rome 1918. statistieken. grafieken. 83 blz. (Publications de l'Institut international d'agriculture).

Fischer, O. C., Die wirtschaftliche Entwicklung des Warrantverkehrs in Europa und Amerika. Berlin 1908. VIII, 308 blz.

Verslag betreffende de in 1912 te Berlijn gehouden internationale tentoonstellingsconferentie. ['s Gravenhage] 1913. 79 blz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel, 1913, nr. 2).

Kröhne, Marie, Die Grosshandelsversteigerungen. Tübingen 1909. VIII, 182 blz. (Zeitschr. f. d. ges. Staatswissenschaft. Ergänzungsheft, 32).

BEURZEN

Algemeen

Taeuber, R., Die Börsen der Welt. Ein Hand- und Nachschlagebuch für Bankiers, Grosskaufleute, Ex- und Importeurs, u. s. w. Berlin [1911]. afbn. modellen. X, 734 blz.

Passow, R., Warenbörsen. Berlin 1912. V, 151 blz. (Materialien für das wirtschaftswissenschaftliche Studium, 3).

Fürst, M., Die Börse, ihre Entstehung und Entwicklung, ihre Einrichtung und ihre Geschäfte. Die Welthandelsgüter Getreide, Kaffee, Zucker. Leipzig 1913. XII, 323 blz.

Lansburgh, A., Zur Systematik der Preisbildung an der Effektenbörse. Stuttgart 1917. 48 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 38).

Nederland

Grossmann, J., Die Amsterdamer Börse vor zweihundert Jahren. Ein Beitrag zur Geschichte der Politik und des Börsenwesens im mittleren Europa, (1671—'73), nach den Akten des Wiener Staats-Archives. Haag 1876. VI, 112 blz.

Vissering, G., La bourse d'Amsterdam. Bruxelles [1916]. 74 blz. (Extrait de la Revue économique internationale).

Brenninkmeyer, L., Die Amsterdamer Effektenbörse. Berlin 1920. krt. tabn. bibliogr. 188 blz. (Betriebs- und finanzwirtschaftliche Forschungen, 5).

Duitschland

Prion, W., Die Preisbildung an der Wertpapierbörse, insbesondere auf dem Industrieaktienmarkt der Berliner Börse. Leipzig 1910. grafieken. XII, 216 blz.

Klebba, W., Börse und Effektenhandel im Kriege, unter besonderer Berücksichtigung der Berliner Börse. Berlin 1920. bibliogr. VII, 152 blz.

Schneider, A., und L. Dahlheim, Usancen der Berliner Fonds-Börse. Ein Handbuch zum praktischen Gebrauch für Börsen-Interessenten. Bearb. von K. Hartung. 15e verm. und verb. Aufl. Berlin 1921. XVII, 519 blz.

Wormser, O., Die Frankfurter Börse, ihre Besonderheiten und ihre Bedeutung. Ein Beitrag zur Frage der Börsenkonzentration.

Tübingen 1919. tabn. bibliogr. XIX, 233 blz. (Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Ergänzungsheft, 15).

Engeland

Gerson, A., De gebruiken der Londensche effectenbeurs. Groningen 1909. [VIII], 148 blz.

Bewes, W. A., Stock exchange law and practice. London 1910. XXVIII, 279 blz.

Hirst, F. W., The stock exchange. A short study of investment and speculation. new and rev. ed. London [1911]. bibliogr. 256 blz. (Home University library, 5).

Poley, A. P., and F. H. C. Gould, The history, law and practice of the stock exchange. 2nd ed. rev. London [1911]. [V], 348 blz.

Bagehot, W., Lombard Street. A description of the money market. New ed. with an introd. by H. Withers. London 1917. XXIV, 348 blz. (The Lombard Street library).

Frankrijk

Tienhoven, J. P. van, De effectenbeurs van Parijs. Utrecht 1904. 457 blz.

Robert-Milles, S., Die Pariser Börse. Ihre Usancen und Operationen. Berlin [1909]. 219 blz.

Vidal, E., The history and methods of the Paris bourse. Washington 1910. 276 blz. (National monetary commission, 573).

Parker, W., The Paris bourse and French finance. With reference to organized speculation in New York. New York 1920. bibliogr. 116 blz. (Studies in history, economics and public law, 204).

Bourbeau, M., La bourse des valeurs de Paris pendant la guerre, 1914—'20. Paris 1921. statistieken. grafieken. 384 blz.

Combat, F. J., Manuel des opérations de bourse. Précis théorique et pratique à l'usage des capitalistes et des spéculateurs, des employés des banques, de la bourse et du commerce. 4e ed. rev. et mise à jour. Paris 1921. tabn. modellen. XX, 405 blz. (Bibliothèque des sciences économiques).

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Van Antwerp, W. C., The stock exchange from within. New York 1913. afbn. VIII, 459 blz.

Pratt, S. S., The work of Wall Street. An account of the functions,

methods and history of the New York money- and stock markets. rev. and enl. ed. New York 1919. XXV, 440 blz.

TERMIJNHANDEL

Moser, J., Die Lehre von den Zeitgeschäften und deren Combinationen. Berlin 1875. tabn. [117 blz.].

Jacobson, E. L., Termijnhandel in goederen. Rotterdam 1889. VII, 238 blz. (Diss.).

Altena, M. van Regteren, A. F. van Hall en D. W. H. Patijn, Tijdaffaires aan de Amsterdamsche beurs. Amsterdam 1904. 42 blz.

Maaten, E. J. van der, Speculatie en termijnhandel. Een handboek voor de praktijk en een leerboek voor studeerenden. 's Gravenhage 1908. 428 blz.

Smith, M. F. J., Tijdaffaires in effecten aan de Amsterdamsche beurs. 's Gravenhage 1919. facs. bibliogr. XII, 234 blz.

[**Peski, V. van**, en J. M. Meibergen], De termijnhandel in reuzel te Rotterdam. Rotterdam 1922. afbn. modellen. 40 blz.

FONDSEN EN FONDSENHANDEL

(Zie ook: Financieele jaarboeken, blz. 13)

Review, Financial, including fluctuations in the rates of foreign exchange and the prices of the raw materials of industry. By J. S. M. Ward and N. E. Crump. Year 1920 enz. London 1921 enz.

Santilhano, J. D., Amerikaansche spoorwegen. Overzicht van de in Nederland verhandeld wordende Amerikaansche spoorwegfondsen. Rotterdam 1884. krtn. XIX, 612 blz.

Haupt, O., Arbitrages et parités. Traité des opérations de banque, contenant les usages commerciaux, la théorie des changes et monnaies, les dettes publiques et la statistique monétaire de tous les pays du globe. 8e éd. ref. et augm. Paris 1894. XXI, 922 blz.

Duguid, Ch., How to read the money article. 4th ed. London 1902. VII, 130 blz.

Oss, S. F. van, Amerikaansche spoorwegwaarden. Groningen 1903. IX, 202 blz.

Oppenheim, A., Opties. Groningen 1904. 71 blz.

Deutsch, H., Arbitrage in Münzen, Barren, Wechseln, Effecten und Prämien. Mit besonderer Berücksichtigung der deutschen

Geldmärkte und deren Beziehungen zu den anderen Geldmärkten der Welt. Ein Handbuch für Bankiers und Kapitalisten. 2e verm. und verb. Aufl. Berlin 1910. VI, 300 blz.

Deutsch, H., Arbitrages en métaux précieux, monnaies, lettres de change, fonds publics, valeurs mobilières et primes, contenant un exposé des relations entre le marché monétaire de Paris et les autres marchés monétaires du monde. Adapté au marché français par G. de Algarra. Paris 1905. 255 blz.

Snyder, C., American railways as investments. A detailed and comparative analysis of all the leading railways, from the investor's point of view. With an introductory chapter on the methods of estimating railway values. New York 1907. krt. 762 blz.

Fürst, M., Prämien-, Stellage- und Nochgeschäfte. Lehr- und Handbuch für Bankiers und Börsenmakler. Berlin 1908. 118 blz.

Burn, J., Stock exchange investments in theory and practice. With chapters on the constitution and operations of the Bank of England and the national and local debts of the United Kingdom. A course of lectures. London 1909. X, 322 blz.

Rollins, M., Money and investments. A reference book for the use of those, desiring information in the handling of money or the investment thereof. 2nd ed. London [1910]. XXXIII, 446 blz.

Pellecom, A. C. van, De Nederlandsche kapitaalexport. [Amsterdam 1919]. 128 blz.

Withers, H., Stocks and shares. London 1910. XI, 371 blz.

Hollander, J. H., Bank loans and stock exchange speculation. Washington 1911. 27 blz. (National monetary commission).

Stern, R., Die Arbitrage im Bank- und Börsenverkehre. 2e Aufl. Leipzig 1911. 113 blz.

Zickert, H., Die Kapitalsanlage in ausländischen Wertpapieren, vom Standpunkt des Volkswirts und Kapitalisten. Berlin 1911. 92 blz.

Schmidt, F., Liquidation und Prolongation im Effektenhandel. Eine systematische Darstellung ihrer Technik. Leipzig [1912]. [VIII], 283 blz.

Daubresse, L., Changes et arbitrages. Notions à l'usage de la pratique et de l'enseignement. 3e éd. Paris [1913]. 83 blz. (Bibliothèque encyclopédique des sciences commerciales. Banque et finances).

Mendes da Costa, J., Het A. B. C. van den Amsterdamschen effectenhandel. Met bijzonderheden omtrent de voornaamste

buitenlandsche effectenbeurzen. 2e herz. en verm. dr. Amsterdam 1913. 139 blz.

Swoboda, O., Die Arbitrage in Wertpapieren, Wechseln, Münzen und Edelmetallen. Handbuch des Börsen-, Münz- und Geldwesens sämtlicher Handelsplätze der Welt. 14e Aufl. neu bearb. u. verm. von M. Fürst. Berlin 1913. XX, 793 blz.

Moody, J., How to invest money wisely. 2nd ed. New York 1914. 177 blz.

Nussbaum, A., Die Börsengeschäfte. Leipzig 1918. VI, 154 blz. (Sonderabdr. aus Handbuch des gesamten Handelsrechts, IV, 2).

Bainville, J., Comment placer sa fortune. Paris [1919]. tab. 254 blz.

Collver, C., How to analyze industrial securities. 2nd ed. New York 1919. [VIII], 215 blz.

Young, T. E., A plain guide to investment and finance. 3rd ed. rev. London 1919. 2 dln. 1 bd.

Kat, O. B. W. de, Effectenbeheer. Rechtskundig, economisch en administratief handboek. 2e herz. dr. Haarlem 1920. bibliogr. grafiek. XVI, 882 blz.

Tweede oplage van dit in 1916 in eersten druk verschenen handboek, aanmerkelijk gewijzigd en van eenige nieuwe hoofdstukken voorzien. Voor bankiers, effectenhandelaars en juristen zijn in dit uitvoerige werk, waarin velerlei onderwerpen tezamen zijn gebracht, zeer belangrijke gegevens en beschouwingen te vinden.

Leroy-Beaulieu, P., L'art de placer et gérer sa fortune. Nouv. éd. entièrement ref. par M. Renaudin et E. Payen. Paris 1920. 359 blz.

Dekker, J. W., De effecten der naamlooze vennootschap. Rotterdam 1921. 218 blz.

Herbelot, L., et G. François, Les monnaies, les changes et les arbitrages. Paris 1921. tabn. IX, 243 blz.

Kleist, H. J. von, Die ausländische Kapitalbeteiligung in Deutschland. Berlin 1921. bibliogr. 124 blz. (Handbücher der Industrie- und Handels-Zeitung, 2).

Liefmann, R., Beteiligungs- und Finanzierungsgesellschaften. Eine Studie über den modernen Effektenkapitalismus in Deutschland, den Vereinigten Staaten, der Schweiz, England, Frankreich und Belgien. 3e neu bearb. Aufl. Jena 1921. tabn. bibliogr. VIII, 582 blz.

Obst, G., Kapitalsanlage und Vermögensverwaltung. Praktische Winke. 4e veränd. Aufl. Stuttgart 1921. 85 blz.

Tate's modern cambist. A manual of foreign exchanges and bullion with the monetary systems of the world and foreign weights and measures, with chapters on exchange and bullion operations. 26th ed. by H. T. Easton. London 1921. tabn. XVIII, 438 blz.

GOEDERENHANDEL

(Zie ook: Handelskennis, blz. 254)

Sonndorfer, R., Lehrbuch der internationalen Handelskunde für Handelsakademien und höhere Handelslehranstalten. 3e Aufl. neu bearb. von K. Ottel. Leipzig 1912. XII, 276 blz.

Sonndorfer, R., Die Technik des Welthandels. Ein Handbuch der internationalen Handelskunde. 4e Aufl. unter Mitwirkung von Fachmännern vollst. neu bearb. von K. Ottel. Wien 1912. 2 dln.

Haas, J. A. de, Veranderingen in de handelstechniek. Rede. 's Gravenhage 1919. 37 blz.

Hellauer, J., System der Welthandelslehre. Ein Lehr- und Handbuch des internationalen Handels. Tl. I. Allgemeine Welthandelslehre. 2e Aufl. Berlin 1919. bibliogr. XVI, 482 blz.

Vouters, H., Les procédés d'exportation du commerce allemand. Paris 1908. 216 blz.

Kubié, W. K., Der Orient-Export. Praktische Ratschläge für Industriefirmen zu seiner Einrichtung und Ausgestaltung. München 1918. VI, 134 blz.

Kubié, W. K., Wegweiser zu kaufmännischer Betätigung im Orient. Ein Buch aus der Praxis. Stuttgart 1918. 114 blz.

Berliner, S., Organisation und Betrieb des Export-Geschäfts in China. Tl. I. Allgemeiner Teil und Buchführung. Hannover 1920. modellen. 131 blz. (Weltwirtschaftliche Abhandlungen, 4).

Berliner, S., Organisation und Betrieb des Import-Geschäfts in China. Hannover 1920. krt. modellen. 167 blz. (Weltwirtschaftliche Abhandlungen, 2).

Berliner, S., Organisation und Betrieb des japanischen Importhandels. Hannover 1920. 120 blz. (Weltwirtschaftliche Abhandlungen, 1).

Schrijver, vóór den oorlog hoogleeraar in de handelstechniek aan de hoogeschool te Tokio, heeft gedurende zijn interneering in Japan tijdens den oorlog waardevolle inlichtingen ingewonnen omtrent methodes en gebruiken in den Japanschen handel. Voor de Europeesche importeurs zal z. i. langzamerhand het zaken doen in Japan zeer moeilijk worden, daar de Japanners bezig zijn deze voor een groot deel te verdringen.

Hough, B. O., Ocean traffic and trade. Chicago 1918. afbn. modellen. VIII, 448 blz.

Export problems of the United States. Papers read before the ninth annual convention of the American Manufacturers export Association and proceedings of the convention. New York 1919. portrn. 446 blz.

Hough, B. O., Practical exporting. A handbook for manufacturers and merchants. 4th ed. rev. New York 1919. modellen. 529 blz.

Savay, N., Principles of foreign trade. New York 1919. XX, 495 blz.

Wolfe, A. J., Theory and practice of international commerce. New York 1919. bibliogr. 548 blz.

Het eerste deel van dit boek geeft de theorie van den internationalen handel, terwijl het tweede gewijd is aan de techniek van den Amerikaanschen export. Het algemeene gedeelte geeft, met vermijding van alle citaat en onnoodigen omhaal, een heldere omschrijving van de begrippen, welke in den internationalen handel praedomineeren. Een werk, dat met vrucht geraadpleegd zal worden door ieder, die zich op dit gebied wenscht te oriënteeren en voldoende vóórontwikkeling heeft.

Ford, L. C., and Th. F. Ford, The foreign trade of the United States. Its character, organization and methods. With an introd. by W. L. Saunders. New York 1920. statistieken. grafieken. bibliogr. XIV, 325 blz.

Snider, G. E., W. M. Maule [and] R. S. MacElwee, Paperwork in exporttrade. Document technique. Issued in cooperation with the Federal Board for vocational education. Washington 1920. 2 dln. (Department of commerce. Miscellaneous series, 85).

Dl. 1. Tekst.
Dl. 2. Portfolio of forms.

Overzicht van de tegenwoordige praktijk, gevolgd in den Amerikaanschen exporthandel, aan de hand van de verschillende documenten, bij den export gebruikelijk. Door het uitstekend aanschouwingsmateriaal kan dit Amerikaansche werk door ieder gebruikt worden; voor studeerenden is het van zeer veel belang door de moderne Amerikaansche interpretatie van verschillende uitdrukkingen en usantiën.

Preciado, A. A., Exporting to the world. A manual of practical export for all who are interested or engaged in foreign trade. London 1921. afbn. statistieken. modellen. XVII, 430 blz.

Deutschländer, A., und W. Kunis, Der Handel mit Getreide. Seine Einrichtungen und Grundlagen in allen massgebenden Ländern der Erde. Leipzig 1906. XII, 430 blz.

Fridrichowicz, E., Die Technik des internationalen Getreidehandels. Berlin 1908. bibliogr. XII, 304 blz.

Jöhlinger, O., Die Praxis des Getreidegeschäftes. Ein Hand- und Lehrbuch für den Getreidehandel. Unter Mitarbeit von E. Ewer. 2e verb. Aufl. Berlin 1917. bibliogr. X, 384 blz.

Evenals in de eerste oplage van dit boek onder den titel „Praxis des Getreidegeschäfts an der Berliner Börse", wordt in hoofdzaak de Berlijnsche graanhan-

del behandeld ; de overige Duitsche graanhandel en die van het buitenland slechts in zooverre als dit van belang is voor dengene, die zich van de Berlijnsche op de hoogte wil stellen. Zoowel voor menschen uit de practijk als voor theoretici een boek van veel beteekenis.

Schilthuis, J., De praktijk van den wereldgraanhandel. Rotterdam 1918. 259 blz.

Op levendige en onderhoudende wijze en met groote kennis van zaken behandelt schrijver voor 't eerst in onze taal alles, wat met dezen belangrijken tak van handel samenhangt : de beteekenis der verschillende productielanden, de veranderlijkheid der oogsten, de organisatie van het internationale verkeer, de inrichting der beurzen, de beteekenis van de termijnmarkten, enz.

Verleye, L., Le commerce de la bijouterie. Achats, législation, comptabilité, ventes. Paris [1921]. afbn. tabn. 307 blz.

XVII. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE. ACCOUNTANCY

(Zie ook : Organisatie en techniek van den handel, blz. 218).

ALGEMEEN

Nicklisch, H., Allgemeine kaufmännische Betriebslehre als Privatwirtschaftslehre des Handels (und der Industrie). Bd. I. Leipzig 1912. VIII, 238 blz.

Schär, J. F., Allgemeine Handelsbetriebslehre. Bd. I. 2e verm. Aufl. Leipzig 1913. bibliogr. XXIV, 418 blz. (Handelshochschul-Bibliotheek, 11).

Dietrich, R., Betrieb-Wissenschaft. München 1914. XIV, 801 blz.

Brisco, N. A., Economics of business. New York 1916. XIV, 390 blz.

Leitner, F., Privat-Wirtschaftslehre der Unternehmung. Berlin 1919. bibliogr. [V], 239 blz.

Gerstenberg, C. W., Principles of business. New York 1920. XIV, 821 blz.

Carlioz, J., Le gouvernement des entreprises commerciales et industrielles. Leçons professées à l'École des hautes études commerciales. Paris 1921. tabn. grafieken. diagrammen. VI, 319 blz.

Vlot geschreven werk over bedrijfsleer voor studeerenden en bedrijfshoofden, in den trant van Dietrich, Betrieb-Wissenschaft, en Brisco, Economics of business. Het derde deel bevat monografieën over de geschiedenis en het beheer van enkele bekende groote bedrijven als de Grands magasins du Louvre, de Compagnie Electro-Mécanique e. a.

Sternheim, A., Proeve van onderzoek naar bedrijfshuishoudkundige tendenzen. Amsterdam 1921. tabn. [VI], 115 blz. (Diss.).

Polak, N. J., Het huidig stadium en de naaste taak der bedrijfsleer. Haarlem 1922. 27 blz. (Rede).

Blum, R., Die Gesamtorganisation der Berlin-Anhaltischen Maschinen-Aktien-Gesellschaft. Berlin 1911. 44 blz.

Daele, W. van den, Der moderne Fabrikbetrieb und seine Organisation. Für Fabrikanten sowie für Direktoren, kaufmännische und technische Beamte industrieller Grossbetriebe und Handelsgesellschaften. 2ᵉ verm. Aufl. des „Modernen Geschäftsbetriebes". Stuttgart 1911. afbn. 171 blz.

Hopfelt, R., Die Organisation eines Fabrikbetriebes. Aus der Praxis. Leipzig [1911]. tabn. 28 blz. tekst.

Stern, R., Die kaufmännische Organisation im Fabrikbetriebe. Leipzig 1911. afbn. modellen. bibliogr. XII, 360 blz.

Woldt, R., Der industrielle Grossbetrieb. Eine Einführung in die Organisation moderner Fabrikbetriebe. Stuttgart 1911. afbn. modellen. 112 blz.

Herzog, S., Industrielle Verwaltungstechnik. Stuttgart 1912. modellen. VIII, 519 blz.

Wernicke, J., Das Waren- und Kaufhaus. Leipzig 1913. tab. 139 blz. (Gloeckners Handelsbücherei, 6).

Lodge, W., Rules of management. With practical instructions on machinebuilding. New York 1913. XV, 139 blz.

Brisco, N. A., Fundamentals of salesmanship. New York 1916. XIV, 311 blz.

Gantt, H. L., Industrial leadership. New Haven 1916. diagrammen. XII, 128 blz.

Goddard, R. E., General cargo. An introduction to salesmanship. London 1916. VIII, 199 blz.

Grimshaw, R., System und Organisation in kaufmännischen Betrieben. 3ᵉ unveränd. Aufl. Stuttgart 1916. afbn. VIII, 233 blz. (Violets Globus Bücherei. Handbibliothek der gesamten Handelswissenschaften).

Osborne, R. S., Modern business routine explained and illustrated. Vol. I. Home trade. London 1916. afbn. modellen. IX, 237 blz.

Shaw, A. W., An approach to business problems. Cambridge 1916. XVIII, 333 blz.

Een zeer lezenswaardig boek, dat echter bijna uitsluitend rekening houdt met Amerikaansche toestanden, zoodat voor een klein land als het onze vergelijking van toestanden en mogelijkheden en critiek noodig zijn.

Twyford, H. B., Purchasing. Its economic aspects and proper methods. 2ⁿᵈ pr. London 1916. modellen. statistieken. diagrammen. XVI, 236 blz.

Voor de magazijnboekhouding en de inkoops- en aanvullingsadministratie is dit een geschikt boek. Met de praktijk van groote firma's wordt rekening gehouden; de contrôle bij inkoop voor groote lichamen is echter wat karig behandeld.

Webb, S., The works manager to-day. An address prepared for

a series of private gatherings of works managers. London 1917. 162 blz.

Barrett, H. J., How to sell more goods. Secrets of successful salesmanship. New York 1918. X, 214 blz.

Barrett, H. J., Modern methods in the office. How to cut corners and save money. New York 1918. [X], 209 blz.

Izart, J., Méthodes économiques d'organisation dans les usines. Paris 1918. afbn. diagrammen. 164 blz.

Survey, The U. S. geological. Its history, activities and organization. New York 1918. krtn. bibliogr. XI, 163 blz. (Publications of the Institute for government research. Service monographs of the U. S. Government, 1).

Whitehead, H., Principles of salesmanship. 2nd ed. New York 1918. XIX, 389 blz.

Arnold, H. L., and F. L. Faurote, Ford methods and the Ford shops. New York 1919. afbn. portrn. X, 440 blz.

Baum, A., Industrielle Verwaltungstechnik. Ein Leitfaden für die Verwaltung moderner industrieller Unternehmungen. 2e unveränd. Aufl. Frankfurt a. M. 1919. 130 blz.

Chambonnaud, L., La technique des affaires. Méthodes françaises et étrangeres. Vol. I, II, IV, V. Paris 1918—'19.

Dl. 1. Les affaires nouvellles. 1918.
Dl. 2. Les affaires et la méthode scientifique. 1918.
Dl. 4. Les affaires et l'art de les traiter. 1918.
Dl. 5. Les affaires par correspondance. 1919.

Charpentier, P., Organisation industrielle. Paris 1919. modellen. V, 365 blz.

Douglas, A. W., Traveling salesmanship. New York 1919. VII, 153 blz.

Duncan, C. S., Commercial research. An outline of working principles. New York 1919. IX, 385 blz.

Fowler Jr., N. C., Practical salesmanship. A treatise on the art of selling goods. London 1919. XX, 317 blz.

Hagers, J., Ken uw zaak. Een boek over organisatie en bedrijfsleven. 's Gravenhage [1919]. modellen. VIII, 175 blz.

Hays, J. W., How to build up furnace efficiency. A handbook of fuel economy. 15th ed. rev. and enl. Michigan 1919. afbn. 184 blz.

Een aardig boekje, waarvan de quintessence is : te zorgen voor volledige contrôle van brandstofverbruik en toekenning van premies bij goede resultaten.

Marguery, J. et E. Marguery, Économie industrielle. Paris 1919. bibliogr. 135 blz.

Nystrom, P. H., The economics of retailing. 2nd ed. New York 1919. statistieken. bibliogr. XVI, 404 blz. (Ronald textbook series).

Schrijver, theoreticus met practische ervaring, geeft een uitvoerige handleiding voor de leiders van groote detailzaken. Zijn theorieën zijn vaak specifiek Amerikaansch. Aan het einde van het meerendeel der hoofdstukken wordt het bronnenmateriaal vermeld.

Saarloos, A. E. C. van, De organisatie en de administratie van den verkoop in industriëele ondernemingen. Purmerend 1919. modellen. [182] blz.

Schrijver, leeraar M. O. boekhouden, beoogt met dit werk te voorzien in de leemte van vakboeken over administratieve organisatie van industriëele bedrijven, welke aan de bespreking van de verkoop-organisatie en -administratie slechts een zeer ondergeschikte plaats inruimen. Op overzichtelijke wijze wordt de reclame behandeld. Formuliervoorbeelden toonen aan, op welke wijze de verschillende gegevens statistisch kunnen worden verzameld. Met een hoofdstuk over oneerlijke concurrentie en met de merken- en octrooiwet als bijlagen sluit het boek.

Sachsenberg, E., Grundlagen der Fabrikorganisation. 2e verb. Aufl. Berlin 1919. modellen. grafieken. 130 blz.

Simonet, J., Étude sur l'organisation rationnelle des usines. Règles générales, services techniques, approvisionnements, fabrication, services commerciaux, comptabilité. Nouv. éd. rev. et augm. Paris 1919. 173 blz.

Thomas, A. G., Principles of government purchasing. New York 1919. XIII, 275 blz. (Publications of the Institute for government research).

Weber, G. A., Organized efforts for the improvement of methods of administration in the United States. New York 1919. XV, 391 blz. (Publications of the Institute for government research).

Carthage, Ph. I., Retail organization and accounting control. New York 1920. modellen. XII, 349 blz.

Leiddraad voor het beheer van groote magazijnen met afdeelingen, uitsluitend voor de praktijk bedoeld. Schrijver, technisch leider in verschillende afdeelingen van warenhuizen, daalt af in bijzonderheden, doch geeft geen duidelijk overzicht van het geheele bedrijf. Eenige kennis van boekhouden, speciaal van de Amerikaansche methoden, is voor de lezing van dit boek gewenscht.

Frederick, J. G., Modern salesmanagement. New York 1920. afbn. XIX, 393 blz.

Zuiver Amerikaansch boek, geschreven voor zeer uitgebreide verkoopsorganisaties. De schrijver blijkt volkomen op de hoogte te zijn van de Amerikaansche zaken en haar methoden. Er worden aardige onderwerpen in behandeld, b.v. over de opvoeding van den handelsreiziger.

Garbotz, G., Vereinheitlichung in der Industrie. Die geschichtliche Entwicklung, die bisherigen Ergebnisse, die technischen und wirtschaftlichen Grundlagen. München 1920. afbn. tabn. grafieken. VI, 218 blz.

Gutjahr, E., L'organisation rationnelle des entreprises commercia-

les. Paris 1920. tabn. bibliogr. XV, 246 blz. (Collection d'études commerciales et économiques, 6).

Haas, J. A. de, Business organization and administration. New York 1920. afbn. modellen. IX, 353 blz.

Ivey, P. W., Elements of retail salesmanship. New York 1920. bibliogr. VIII, 247 blz.

Schrijver, hoogleeraar in economie en handel aan de universiteit van Nebraska, heeft in dit boek een aantal lezingen over goede verkoopmethoden verwerkt, die hij hield voor personeel van groote warenhuizen. Een honderdtal vragen, verdeeld naar de hoofdstukken, dienen om het denkvermogen van lezers en toekomstige verkoopers in de goede richting te leiden. De besproken toestanden zijn Amerikaansch, maar het boek is zeer zeker ook van waarde voor de Hollandsche verkoopers.

Lectures on industrial administration (delivered at Cambridge, July 1919). Ed. by B. Muscio. London 1920. VIII, 276 blz.

Mees, C. E. K., The organization of industrial scientific research. New York 1920. afbn. bibliogr. IX, 175 blz.

Normand, G., Le grand commerce de détail. Paris 1920. XV, 300 blz. (Les entreprises modernes).

Plans, Two hundred, to win new trade. Valuable plans for bringing new business, pushing lines which are slackers, making the most of advertising. Every plan tested and proved successful. London [1920]. 144 blz.

Tarbell, Ida M., La règle d'or des affaires. Paris 1920. 291 blz. (Bibliothèque de l'industriel).

Ivey, P. W., Principles of marketing. A textbook for colleges and schools of business-administration. New York 1921. bibliogr. IV, 351 blz.

Leigh, Ruth, The human side of retail selling. A textbook for salespeople in retail stores and students of retail salesmanship and store-organization. With an introd. by Ruth Fagundus. New York 1921. afbn. XXI, 228 blz.

Het doel van dit boek is een handleiding te geven voor het verkooppersoneel van groote magazijnen en te wijzen op het belang van hun functie. Het onderwerp is in zijn vollen omvang behandeld door iemand met practische ervaring, op een wijze, die voor de doorsnee-verkoopster bevattelijk is.

Naylor, E. H., Trade associations. Their organization and management. New York 1921. modellen. grafieken. bibliogr. XIV, 389 blz.

Sabatié, J., La représentation commerciale. Notions de psychologie professionnelle et appliquée à l'usage de tous les agents commerciaux et des voyageurs et représentants de commerce. 2e éd. rev., corr. et augm. d'une partie expérimentale comportant l'organisation technique de la représentation commerciale

[et] le développement et le commentaire d'un grand nombre de thèmes et démonstrations pratiques. Paris 1921. modellen. XI, 213 blz.

Hagers, J., Het kaartsysteem. Artikelen uit „Handelsstudie" met een inleiding. 's Gravenhage 1914. afbn. 26 blz.

Stephenson, J., The modern office. London [1919]. afbn. modellen. VIII, 162 blz.

MacCord, J. N., A textbook of filing. New York 1920. afbn. X, 190 blz.

Médelsheim, G. Cerfberr de, Leçons de pratique commerciale et industrielle. Paris 1920. bibliogr. 409 blz.

Desborough, W., Office machines, appliances and methods. London 1921. afbn. X, 147 blz.

Schrijver bepleit het belang van de invoering van arbeid-besparende machines op kantoren en toont aan op welke wijze verschillende machines, als rekenmachines, enz. worden gebruikt. Een aardig boekje, dat echter kennis van de machines veronderstelt. Het bevat een lijst van de verschillende, ook Engelsche en Amerikaansche, werken.

Warren, Irene, Office records, their filing and indexing. San Francisco 1921. afbn. bibliogr. V, 88 blz

FINANCIERING VAN BEDRIJVEN

(Zie ook: Crediet- en bankwezen, blz. 106)

Lyon, W. H., Capitalization. A book on the finance of public companies in the United States of America. London 1913. XI, 296 blz.

Dewing, A. S., Corporate promotions and reorganizations. Cambridge 1914. tabn. IX, 608 blz. (Harvard economic studies, 10).

Gerstenberg, Ch. W., Materials of corporation finance. 3rd rev. ed. New York 1914. XXII, 1034 blz.

Herzog, S., Handbuch der industriellen Finanzierungen. Ratgeber für die Durchführung von Kapitalbeschaffungen und Finanzierungen von industriellen Unternehmungen. Stuttgart 1914. XI, 424 blz.

Wolff, E., und F. Birkenbihl, Die Praxis der Finanzierung. Handbuch für Juristen, Bankiers, Industrielle u. s. w. 3e Aufl. Berlin 1914. bibliogr. XI, 339 blz.

Schmalenbach, E., Finanzierungen. Leipzig 1915. VI, 290 blz.

Hoorn, W. Th. E. van, Corporation finance in Holland. The Hague 1916. bibliogr. XII, 306 blz.

Lyon, W. H., Corporation finance. Boston 1916. 2 dln. 1 bd.
Dl. 1. Capitalization.
Dl. 2. Distributing securities reorganizations.

Lough, W. H., Business finance. A practical study of financial management in private business concerns. 2nd pr. New York 1917. XIV, 631 blz.

Mead, E. S., Corporation finance. rev. ed. New York 1917. XIV, 478 blz.

Ignatius, M. B., The financing of public service corporations. New York 1918. XVIII, 508 blz.

Schrijver behandelt in dit werk die ondernemingen in de Vereenigde Staten — vnl. spoorwegmaatschappijen — welker regelmatige en ongestoorde functioneering voor het welzijn der gemeenschap onmisbaar is en geeft in deze detailstudie nauwkeurige bijzonderheden betreffende belangen en rechten van aandeel- en obligatiehouders in dergelijke ondernemingen.

Brackel, G. J. L., Dividendpolitiek en een onderzoek naar de toepassing ervan bij eenige Nederlandsche scheepvaartmaatschappijen. Rotterdam 1919. 126 blz. (Diss.).

Grondige studie van de maatregelen, die genomen kunnen worden ter verzekering van een dividend van bepaalde grootte aan de aandeelhouders. Uit de gepubliceerde verslagen, balansen en winst- en verliesrekeningen van verschillende scheepvaartondernemingen gaat schrijver vervolgens na in hoeverre deze een aanwijsbare dividendpolitiek hebben toegepast.

Wieser, C. W. von, Der finanzielle Aufbau der englischen Industrie. Herausg. von E. Herzenberg. Jena 1919. XV, [541] blz.

Dewing, A. S., The financial policy of corporations. New York 1920. 5 dln. tabn.

Dl. 1. Corporate securities.
Dl. 2. Promotion.
Dl. 3. The administration of income.
Dl. 4. Expansion.
Dl. 5. Failure and reorganization.

Conyngton, H. R., Financing an enterprise. 5th ed. New York 1921. 3 dln.

Dl. 1. The enterprise.
Dl. 2. The organization.
Dl. 3. The financing.

Jongh, B. H. de, Beschouwingen over eenige effecten- en crediet-vormen in hun beteekenis voor de financiering der onderneming. Rotterdam 1921. statistieken. 188 blz. (Diss.).

Moser, J., Een onderzoek naar de kapitalisatie van enkele Nederlandsche holding-companies. Rotterdam 1921. 128 blz. (Diss.).

Polak, N. J., Eenige grondslagen voor de financiering der onderneming. Rotterdam 1921. bibliogr. 209 blz. (Diss.).

Schrijver behandelt in dit proefschrift niet de techniek der financiering, maar tracht de beschrijving der verschijnselen in de onderneming en hun economische verklaring te combineeren. Na een kritiek op de verschillende kapitaalbegrippen en een beschouwing over het verband tusschen kapitaalbehoefte eenerzijds en de vervulling ervan anderzijds, gaat hij het verloop der kapitaalbehoeften na in de verschillende soorten van ondernemingen en de toestanden en overwegingen, welke de financiering beinvloeden.

RECLAME

Gronau, R., Das Buch der Reklame. Geschichte, Wesen und Praxis der Reklame. Ulm 1887. afbn. [493] blz.

Gérin, O. J., et O. Espinadel, La publicité suggestive. Théorie et technique. Paris 1911. afbn. portrn. XXIII, 445 blz.

De titel van dit boek is voor Nederlanders eenigszins misleidend. Het is geen theoretische verhandeling over de rol der suggestie in de reclame, maar een volledig handboek der reclame, waarin met de suggestie bijzonder rekening wordt gehouden. De techniek van alle reclamemiddelen wordt uitvoerig besproken en met vele illustratie's toegelicht. Het artistieke beginsel treedt niet op den voorgrond.

Herzog, S., Industrielle und kaufmännische Propaganda. Handbuch für das gesamte Propaganda- und Reklamewesen. Karlsruhe [1911]. afbn. XVI, 235 blz.

Seijffert, R., Die Reklame des Kaufmanns. Leipzig 1914. afbn. 234 blz. (Gloeckners Handelsbücherei, 33/34).

Higham, Ch. F., Scientific distribution. London [1916]. 170 blz.

Mataja, V., Die Reklame. Eine Untersuchung über Ankündigungswesen und Werbetätigkeit im Geschäftsleben. 2e verb. und erg. Aufl. München 1916. bibliogr. VIII, 495 blz.

Mataja, V., Leiddraad voor de bedrijfsreclame. Voor Nederland bew. naar de Duitsche uitgave. Met vermelding van al de Nederlandsche dag-, week- en maandbladen in binnen- en buitenland. Amsterdam [1911]. bibliogr. 412 blz.

Sales promotion by mail. How to sell and how to advertise. A handbook of business building. New York 1916. afbn. V, 359 blz.

Advertising and service. Chicago [1918]. afbn. modellen. [334] blz. (Shaw banking series).

Gérin, O. J., É. Damour et L. H. Serre, Précis intégral de publicité. Paris 1918. afbn. bibliogr. IV, 324 blz.

Een zakelijk handboek van de kunst der reclame, maar niet van de reclamekunst, waarin alle reclamevormen en -methoden, bijna al te minutieus, worden behandeld. Aan de reclame-psychologie wordt de noodige aandacht gewijd. Met de belangrijke factoren kunst en schoonheid wordt weinig rekening gehouden. De inlichtingen zijn kort en overzichtelijk gerangschikt en daardoor gemakkelijk na te slaan.

Morehouse, W. R., Bank deposit building. Practical and proved methods of increasing your business and holding it. New York 1918. afbn. [VIII], 254 blz.

How to sell electrical labor-saving appliances. Comp. by „Electrical merchandising". New York 1918. afbn. 115 blz.

Allen, F. J., Advertising as a vocation. New York 1919. diagrammen. IX, 178 blz.

Beishuizen Gzn., P., Reklame. Met een inleiding van W. H. de Buisonjé. Amsterdam [1919]. afbn. XI, 82 blz. (Handboekjes „Elck 't beste").

Een elementair overzicht van wat de reklame wenscht en beoogt, waarbij in 't breede de middelen zijn aangegeven, die haar ter beschikking staan. Het boekje is bovenal een opwekking en inleiding tot nadere studie der uitgebreide reklamewetenschap. De schrijver geeft blijk, dat hij de belangrijkheid inziet van de kunst als reklamefactor.

Cherington, P. T., Advertising as a business force. A compilation of experience records. London 1919. tabn. XV, 569 blz.

Hollingworth, H. L., Advertising and selling. Principles of appeal and response. New York 1919. afbn. tabn. bibliogr. XII, 314 blz.

Een tot kleine bijzonderheden afdalende zielkundige studie der moderne reklamewetenschap, berustende op experimenten en rondvragen. Het geheel is een poging om de reklame in een hoogere wetenschappelijke sfeer te brengen. Kunst en schoonheid worden als reklamefactoren in 't geheel niet besproken. Ook bij de keuze der illustraties is daarmee geen rekening gehouden.

Knol, B., Denkbeelden over reclame. 2e uitg. Zwolle [1919]. afbn. 110 blz.

Een bundel artikelen, die verschenen zijn in het Tijdschrift der Maatschappij van nijverheid, veelal beoordeelingen van bestaande reclame, waaraan beschouwingen zijn vastgeknoopt. Er wordt in deze beschouwingen met de artistieke eischen der reclame rekening gehouden.

Pottier, P., Le secret de la fortune par la publicité. Paris 1919. afbn. VIII, 152 blz.

Russell, Th., Commercial advertising. Six lectures at the London School of economics and political science, 1919, and appendix. London 1919. afbn. X, 306 blz.

Sampson, E., Advertise! London [1919]. afbn. 247 blz.

Blanchard, F. L., The essentials of advertising. New York 1921. afbn. bibliogr. VI, 322 blz.

Volledige handleiding voor het moderne bedrijf van het maken van goede reclame door adverteeren, beschouwd uit commerciëel oogpunt. Met artistieke en grafische verzorging der reclame is rekening gehouden.

Kropeit, R., Die Reklame-Schule. Leitfaden zum Selbstunterricht im kaufmännischen Reklame-, Inseraten-, Plakat-, Agitations-, Ausstellungs- und Offertenwesen. Fünftig Lektionen. München 1908—'19. 4 dln. afbn.

Monographien deutscher Reklamekünstler. Im Auftrage des Deutschen Museums für Kunst in Handel und Gewerbe herausg. von F. Meyer—Schönbrunn. Heft I—VII. Hagen 1912—'14. afbn.

Afl. 1/2. F. H. Ehmke [und] Clara Ehmke. 1912.
Afl. 3. J. Klinger. 1912.
Afl. 4. L. Bernhard. 1913.
Afl. 5. P. Behrens. 1913.

Afl. 6. J. Gipkens. 1912.
Afl. 7. E. Preetorius. 1914.

Reklame, Die, ihre Kunst und Wissenschaft. Herausg. von P. Ruben, unter Mitarbeit bekannter Fachleute, Juristen und Künstler. 4e Aufl. Berlin 1914—'15. 2 dln. afbn. modellen. bibliogr.

ORGANISATIE VAN DEN ARBEID IN HET BEDRIJF

(Zie ook: Sociale vraagstuk, blz. 56)

Algemeen

Over arbeidspraestatie en loonregeling. Het Taylor-beheersystem. [Uit het Amerikaansch] vert. door H. J. Hendrikse. Amsterdam 1909. XI, 128 blz.

Dicksee, L. R., and H. E. Blain, Office organisation and management, including secretarial work. 2nd ed. London 1911. modellen. VII, 298 blz.

Taylor, F. W., Shop management. With an introd. by H. R. Towne. New York [1911]. modellen. 207 blz.

Waerden, Th. van der, Geschooldheid en techniek. Onderzoek naar den invloed van arbeidssplitsing en machinerie op de mate van vereischte oefening en bekwaamheid der arbeiders. Amsterdam 1911. bibliogr. 380 blz. (Publicaties van de Sociaaltechnische Vereeniging van democratische ingenieurs en architecten).

Hoyt, Ch. W., Scientific sales management. A practical application of the principles of scientific management to selling. New Haven 1913. afbn. [XIV], 204 blz.

Gilbreth, F. B., Primer of scientific management. 2nd ed. New York 1914. VII, 108 blz.

Gilbreth, F. B., Das A. B. C. der wissenschaftlichen Betriebsführung. [Primer of scientific management]. Nach dem Amerikanischen frei bearb. von C. Ross. 3e Aufl. Berlin 1920. afbn. VII, 78 blz.

Gilbreth, Lillian M., The psychology of management. The function of the mind in determining, teaching and installing methods of least waste. London 1914. [VIII], 344 blz.

Packer, M., Handleiding bij de invoering van het Taylorsysteem (wetenschappelijke werkwijze). Deventer 1914. 16 blz.

Taylor, F. W., De beginselen der wetenschappelijke bedrijfsleiding. [Uit het Amerikaansch] vert. door H. J. Hendrikse. Eindhoven [1914]. afbn. portrn. 134 blz.

Thompson, C. B., Scientific management. A collection of the more significant articles describing the Taylor-system of management. Cambridge 1914. bibliogr. XII, 878 blz.

Kerremans, W., en H. J. van Braambeek, Het Taylorstelsel. Baarn 1916. 32 blz. (Pro en Contra, X, 4).

Hoxie, R. F., Scientific management and labor. New York 1916. XII, 302 blz.

Taylor, F. W., La direction des ateliers. Étude suivie d'un mémoire sur l'emploi des courroies et d'une note sur l'utilisation des ingénieurs diplômés. Paris 1916. VI, 190 blz. (Extrait de la Revue de métallurgie).

Emerson, H., The twelve principles of efficiency. 5th ed. New York 1917. XVIII, 423 blz. (Industrial management library).

Leffingwell, W. H., Scientific officemanagement. A report on the results of applications of the Taylorsystem of scientific management to offices, supplemented with a discussion of how to obtain the most important of these results. Chicago 1917. afbn. tabn. modellen. 259 blz. Met 5 supplementen.

Suppl. 1. W. H. Leffingwell, Data on artificial lightning.
Suppl. 2. W. H. Leffingwell. Data on ventilation.
Suppl. 3. L. W. Ellis, Data on advertising department records.
Suppl. 4. W. H. Leffingwell, Data on recording and handling credits, collections and complaints.
Suppl. 5. W. H. Leffingwell, Office manual, including policy book and standard practice instructions.

Standaardwerk voor de toepassing van Taylors denkbeelden op kantoorwerk, gebaseerd op feiten uit de praktijk van schrijver, adviseur voor het inrichten van kantoren op wetenschappelijken grondslag. In ieder kantoor moet het werk vooraf worden verdeeld; bewegings- en tijdstudies moeten worden gemaakt, welke even goede resultaten geven als in de industrie. Naar aanleiding daarvan moet aan het personeel een vaste, dagelijksche taak worden opgedragen voor het vervullen waarvan een premie wordt betaald. Het geeft ook uitvoerige details over werk op de schrijfmachine, het schrijven en standaardizeeren van correspondentie en het opbergen daarvan. Andere lectuur over dit onderwerp : Schulze, Office organisation.

Parkhurst, F. A., Applied methods of scientific management. 2nd ed. New York 1917. afbn. modellen. IX, 337 blz.

Taylor, F. W., Die Betriebsleitung, insbesondere der Werkstätten. Deutsche Bearbeitung der Schrift „Shop management" von A. Wallichs. 3e verm. Aufl. Berlin 1914. modellen. grafieken. bibliogr. VIII, 158 blz.

Waerden, Th. van der, Het Taylorstelsel. Met een inleiding over stukloon en moderne loonsystemen. Amsterdam 1917. 3e veel verm. dr. 131 blz. (Populair wetenschappelijke herdrukken, 2).

Babcock, G. D., and R. Trautschold, The Taylorsystem

in Franklin management. With a foreword by C. G. Barth. 2nd ed. New York 1918. afbn. tabn. XXII, 245 blz.

Drury, H. B., Scientific management. A history and criticism. 2nd ed. rev. New York 1918. 251 blz. (Studies in history, economics and public law, 157).

Florence, Ph. S., Use of factory statistics in the investigation of industrial fatigue. A manual for field research. New York 1918. 153 blz. (Studies in history, economics and public law, 190).

Gilbreth, F. B., and Lillian M. Gilbreth, Fatigue study. [3rd impr.]. New York 1918. afbn. [X], 159 blz.

Gilbreth, F. B., and Lillian M. Gilbreth, Applied motion study. A collection of papers on the efficient method to industrial preparedness. London 1918. afbn. XVIII, 220 blz.

Lee, F. S., The human machine and industrial efficiency. New York 1918. afbn. bibliogr. VII, 119 blz.

Dit boekje geeft een aantal hoofdstukjes over de vraagstukken, die bij de wetenschappelijke bedrijfsleiding te pas komen. Het zijn korte causerieën; ze stippen aan, geven een overzicht, maar gaan niet diep op het onderwerp in. Er zijn echter een goede literatuuropgave en een handige index bij.

Seubert, R., Aus der Praxis des Taylor-Systems, mit eingehender Beschreibung seiner Anwendung bei der Tabor Manufacturing company in Philadelphia. Berlin 1918. afbn. VI, 156 blz.

Snoep, P. Persant, Technisch-hygiënische beschouwingen over de economie van den industriëelen arbeid. Leiden 1918. afbn. 194 blz.

Dit duidelijke en goed geschreven boek geeft aan elken belangstellende een helder inzicht in het vraagstuk van de wetenschappelijke bedrijfsleiding, ook wel Taylorstelsel genoemd. Het wetenschappelijke der bedrijfsleiding zit vooral in de nauwkeurige tijd- en bewegingstudiën, op welk gebied de schrijver in een glasfabriek te Leerdam verschillende proeven heeft verricht.

Bayle, F., Les salaires ouvriers et la richesse nationale. La méthode de Taylor et le salaire moderne. Premiers éléments d'une théorie du salaire. Application à la fabrication du matériel de guerre. Paris 1919. 215 blz.

Casson, H. N., Les 16 commandements de l'homme d'affaires. (The axioms of business). Trad. de l'Anglais. Paris 1919. 236 blz.

Colijn, A. H., Het Taylorstelsel. [Amsterdam 1919]. afbn. XV, 217 blz.

In dit boek, dat van Christelijk standpunt geschreven, zich vóór het Taylorstelsel verklaart, wordt eerst een uitvoerige uiteenzetting van dit systeem gegeven, vervolgens worden de besprekingen en geschriften erover besproken en daarna de bezwaren ertegen weerlegd.

Denning, A. du Pré, Scientific factory management. London 1919. afbn. XII, 211 blz.

De schrijver beziet de resultaten van de nieuwe wetenschap der bedrijfsor-

ganisatie van uit een wijsgeerig standpunt en met een duidelijk inzicht in het tegenwoordig heerschende conflict tusschen arbeid en kapitaal. De groepeering der feiten geeft vooral aan het boek zijn waarde.

Elbourne, E. T., The management problem. London 1919. IX, 144 blz. (The manufacturing problem series).

Schrijver staat geheel op het kapitalistische standpunt, ziet duidelijk de begane fouten in en geeft methoden aan om den arbeider door goed berekend stukloon, of bij uurwerk door een bonussysteem, een goed loon te doen verdienen en door bevordering van medezeggenschap, betere woningen enz. tot samenwerking met het kapitaal te brengen.

Frey, J. P., Die wissenschaftliche Betriebsführung und die Arbeiterschaft. Eine öffentliche Untersuchung der Betriebe mit Taylor-System in den Vereinigten Staaten von Nord Amerika. (Aus dem Amerikanischen). Leipzig 1919. 71 blz.

Gantt, H. L., Organizing for work. London 1919. afbn. tabn. VI, 113 blz.

Schrijver, een der meest bekende leerlingen van Taylor, bedoelt met dit boek mede den weg te bereiden voor het naar voren brengen der verdienstelijken en het doen verdwijnen der standsvoorrechten. Opgenomen zijn kaarten, die een overzicht geven over de prestaties van werklieden, bazen, machines, enz.

Gowin, E. B., Developing executive ability. 2nd impr. New York 1919. afbn. bibliogr. XXIV, 486 blz.

Hoewel betrekking hebbend op Amerikaansche toestanden, bevat dit boek veel gedeelten, die ook voor Nederlandsche lezers waardevol zijn. Er is veel in, dat tot versterking van iemands eigen kennen en kunnen kan leiden. Vooral de schema's die gegeven worden om tot zelfkennis en contrôle van de eigen prestaties te komen, kunnen opvoedende waarde hebben.

Ioteyko, J., The science of labour and its organization. London 1919. VIII, 199 blz.

In deze reeds elders verschenen reeks van artikelen legt schrijver den nadruk op de noodzakelijke nauwe samenwerking tusschen wetenschap en industrie, ten einde tot een betere organisatie van den arbeid en dientengevolge tot verhoogde productiviteit te komen. Belangwekkend en overzichtelijk voor wie zich op dit gebied wil oriënteeren.

Kimball, D. S., Principles of industrial organization. 2nd ed. rev. and enl. New York 1919. tabn. modellen. diagrammen. XV, 325 blz.

Een der boeken, die beschouwd mogen worden als commentaar op Taylor's Shop management en die met deze studie als basis allerlei punten verder hebben uitgewerkt.

Lauffer, A., Die wirtschaftliche Arbeitsweise in den Werkstätten der Maschinenfabriken, ihre Kontrolle und Einführung mit besonderer Berücksichtigung des Taylor-Verfahrens. Berlin 1919. 86 blz.

Schrijver, ingenieur-bedrijfsleider, uitgaande van het standpunt dat de Duitsche machineindustrie haar belangrijke plaats op de wereldmarkt van vóór den oorlog moet herwinnen, toont in deze vlot en zakelijk geschreven verhandeling aan, wat georganiseerd werken in de fabriek vermag en kan bijdragen om dat doel te bereiken.

Leitch, J., Man to man. The story of industrial democracy. New York 1919. X, 249 blz.

Merkwaardig boek van een Amerikaansch enthousiast, die zijn leidersgaven heeft gebruikt om in een 20-tal fabrieken een toestand te scheppen van tevredenheid en volledige samenwerking tusschen werkgevers en werknemers, met groote moreele en materiëele voordeelen aan beide kanten. Schrijver heeft zijn ervaringen te boek gesteld om de aandacht te vestigen op zijn methode, die hij „industrial democracy" noemt, waaronder hij verstaat het organiseeren van een fabriek tot een kleine democratische staat met een vertegenwoordigende regeering, die zoowel wetgevende als uitvoerende macht heeft.

Lepain, J., et J. Grandville, Les méthodes modernes en affaires. La psychologie dans les affaires. L'organisation scientifique des bureaux et magasins. Paris 1919. afbn. modellen. 302 blz.

Mangin, G., Les idées modernes d'organisation, leur influence sociale, la question des salaires. Paris 1919. bibliogr. 130 blz.

Owen, Margaret B., The secret of typewriting speed. Chicago 1919. 158 blz.

Prosser, J. E., Piece-rate, premium and bonus. London 1919. [VIII], 122 blz.

Sanders, A. W., Het Taylorstelsel en de arbeiders. 2e omgew. dr. [van Het Taylorstelsel, de arbeiders en de komende vrede]. Deventer 1919. afbn. IV, 48 blz.

Onder het motto „meer opbrengst, minder inspanning" zet schrijver de beteekenis en voordeelen van het Taylorstelsel uiteen en bepleit de ruimer invoering hiervan. Hij verwacht, dat de van socialistische en vakvereenigingszijde geopperde bezwaren zullen verdwijnen voor de ook voor de arbeiders gunstige resultaten der praktijk.

Schulze, J. W., Office administration. 3rd impr. of 1st ed. New York 1919. diagrammen. modellen. XIII, 295 blz.

Duidelijke, volledige behandeling van de principes, waarop een zuinige en vlotte administratieve organisatie moet berusten. Uitgaande van de groote overeenkomst tusschen kantoorwerk en fabricageprocessen, zoodat voor beide dezelfde methodes kunnen worden gebruikt om ze zoo goed en zoo snel mogelijk te doen verloopen, betoogt schrijver, „efficiency engineer", specialiteit op het gebied van kantoororganisatie: analyseer de onderdeelen van het kantoorwerk, normaliseer en tracht routine in te voeren voor verschillende werkzaamheden. Goed boek voor hen, die aan het hoofd staan van administratieve lichamen en voor bezuinigingsinspecteurs. Vgl. ook: Leffingwell, Office management.

Taylor, F. W., Die Grundsätze wissenschaftlicher Betriebsführung. Deutsche Ausg. van R. Roesler. München 1919. portr. XXIX, 156 blz.

Whiteford, J. F., Factory management wastes and how to prevent them. London 1919. afbn. X, 220 blz.

Amar, J. The human motor, or, the scientific foundations of labour and industry. [Transl. from the French]. London 1920. afbn. tabn. XVI, 470 blz.

Bloomfield, D., Labor maintenance. A practical handbook of employees' service work. New York 1920. tabn. modellen. XVI, 530 blz.

Een practisch handboek om te weten hoe men zijn zaken en zijn personeel moet leiden om in de best mogelijke harmonie de grootste resultaten te bereiken. Het werk beschrijft de organisatie van de employés, van de voorzieningen te hunnen behoeve (hygiëne, ontwikkeling, ontspanning) en geeft de plichten en eigenschappen aan welke men van een goed chef mag verwachten. Alhoewel geheel geschreven in verband met de van de onze zoozeer verschillende Amerikaansche arbeids- en productieverhoudingen, is het suggestief en zoo de lezing overwaard.

Articles, Selected, on employment management. Comp. and ed. by D. Bloomfield, with an introd. by M. Bloomfield. London 1920. XX, 507 blz.

Cambon, V., L'industrie organisée d'après les méthodes américaines. Paris 1920. afbn. portrn. bibliogr. 268 blz.

Frenz, G., Kritik des Taylor-Systems. Zentralisierung, Taylors Erfolge, praktische Durchführung des Taylors-Systems, Ausbildung des Nachwuchses. Berlin 1920. VII, 113 blz.

Schrijver, bekend met werkplaatsleiding in de machinebouw, is op grond van practische ervaring van meening, dat een sterke centralisatie van bedrijven niet bevorderlijk is aan de vermeerdering der productiviteit. Ofschoon de verdienste van Taylor erkennend, acht hij het slechts mogelijk in Taylorrichting ver te gaan in groote fabrieken met massafabrikage. In de machinebouw en andere niet-massafabrikage kan z. i. alleen beperkt worden doorgegaan in de richting van arbeidsindeeling en vereenvoudiging, ten einde de arbeidslust niet door eentonigheid te dooden. Ten slotte geeft schrijver een schets van de organisatie van een machinefabriek van 600 à 700 arbeiders en een pleidooi voor geleidelijke normalisatie. Het boekje is vlot geschreven, maar met minder kracht van argumentatie dan vaak bij voor- en tegenstanders van Taylor voorkomt.

Gilbreth, F. B., and Lillian M. Gilbreth, Motion study for the handicapped. London 1920. afbn. XVI, 165 blz.

Lemaire, F., Questions de régimes de salaires et d'organisation industrielle. Modes de rémunération, salaires à primes, Taylorisme. 2e éd. Liège [1920]. tabn. 124 blz.

Merrick, D. V., Time studies as a basis for rate setting. With a foreword by C. G. Barth. New York 1920. afbn. tabn. modellen. grafieken. XIV, 366 blz.

Dit voor bedrijfsleiders belangrijke boek, dat echter de beteekenis der tijdstudies eenigszins overschat, geeft een volledige behandeling van de tijdstudies, zooals die het eerst door Taylor zijn behandeld in zijn Shop management, d.w.z. met het doel om stukloonen vast te stellen. Schrijver, gewezen assistent van Taylor en erkend specialist op dit gebied, betoogt, dat het noodzakelijk is vooraf de voor een werkzaamheid benoodigde tijd te bepalen om het ideaal te bereiken van moderne bedrijfsorganisatie, n.l. hooge loonen, lage productiekosten.

Powell, J. E., The output problem. London [1920]. VII, 168 blz. (The manufacturing problem series).

Shefferman, N. W., Employment methods. New York 1920. afbn. tabn. modellen. XX, 573 blz.

Wright, H. T., Organisation as applied to industrial problems. London 1920. afbn. XVIII, 268 blz.

Astruc, M., Comment j'ai compris la méthode de Taylor. L'organisation rationnelle des usines à la portée de tous. [Étude sur les méthodes de Taylor au point de vue de leur application en France]. Paris 1921. diagrammen. 48 blz.

Government, Industrial, by J. R. Commons, a.o. New York 1921. bibliogr. IV, 351 blz.

Lahy, J. M., Le système Taylor et la physiologie du travail professionnel. Paris 1921. afbn. tabn. diagrammen. 216 blz.

Morris, J. Van Liew, Employee training. A study of education and training departments in various corporations. New York 1921. tabn. modellen. bibliogr. XXIII, 311 blz.

Simons, A. M., Personnel relations in industry. New York 1921. XI, 341 blz.

Vernon, H. M., Industrial fatigue and efficiency. London 1921. tabn. grafieken. VIII, 264 blz.

Psychotechniek

Münsterberg, H., Psychologie und Wirtschaftsleben. Ein Beitrag zur angewandten Experimental-Psychologie. 3e unveränd. Aufl. Leipzig 1916. 192 blz.

Kemble, W. F., Choosing employees by mental and physical tests. New York 1917. afbn. portrn. modellen. XI, 333 blz.

Uitgaande van zuiver technisch-economisch standpunt, van de beginselen van het Taylorstelsel, geeft schrijver, puttend uit eigen ervaring, een algemeen overzicht van hetgeen z. i. met het gebruik maken van physische en psychologische proeven is te bereiken bij de keuze van personeel. Hetzelfde onderwerp behandelt H. L. Hollingworth in „Vocational psychology".

Scott, W. D., Increasing human efficiency in business. A contribution to the psychology of business. New York 1917. V, 339 blz.

Marot, Helen, Creative impulse in industry. A proposition for educators. New York [1918]. XXII, 146 blz.

Hollingworth, H. L., Vocational psychology, its problems and methods. With a chapter on the vocational aptitudes of women by Leta S. Hollingworth. 2nd ed. New York 1919. tabn. bibliogr. XVIII, 308 blz.

Schrijver, associate professor in de psychologie aan Columbia University te New York, geeft op grond van eigen proefnemingen en studie van de werken van Münsterberg, e. a., een overzicht over de vroegere methode van karakterbepaling en de wijze waarop de psychologie in den laatsten tijd tracht met behulp van steekproeven vooral, de begaafdheid voor een of ander beroep vast te stellen. Letterlijke herdruk van de uitgave van 1916.

Moede, W., Die Experimentalpsychologie im Dienste des Wirtschaftslebens. Berlin 1919. afbn. VIII, 111 blz.

Wilbois, J., et P. Vanuxem, Essai sur la conduite des affaires et la direction des hommes. Une doctrine française: l'administration expérimentale. Paris 1919. 236 blz.

Cody, S., Commercial tests and how to use them. New York 1920. modellen. VII, 216 blz. (School efficiency monographs).

Goddard, H. H., Human efficiency and levels of intelligence. Lectures, delivered at the Princeton University. Princeton 1920. tabn. VII, 128 blz. (L. C. Vanuxem foundation of Princeton University).

Kelly, R. W., Training industrial workers. With an introd. by J. M. Brown. New York 1920. tabn. modellen. grafieken. bibliogr. XXI, 437 blz.

Link, H. C., Employment psychology. The application of scientific methods to the selection, training, and grading of employees. New York 1920. tabn. XII, 440 blz.

Schrijver, wetenschappelijk gevormd psycholoog, die zijn wetenschap in fabrieken en werkplaatsen heeft getoetst en toegepast, geeft een goede en onpartijdige beschrijving van de resultaten der psychotechniek, met vele nuttige wenken voor haar toepassing. Van de vele boeken over dit onderwerp is dit een der beste.

Moede, W., Experimentelle Massenpsychologie. Beiträge zur Experimentalpsychologie der Gruppe. Leipzig 1920. afbn. tabn. IX, 239 blz.

Met behulp van experimenteele methoden en aanwending van exacte hulpmiddelen tracht schrijver, privaatdocent aan de Technische Hoogeschool te Charlottenburg, op systematische wijze het uitgestrekte gebied der collectiefpsychische feiten na te vorschen. Na het theoretische deel, waarin o. a. een stukje collectief-psychologische voorgeschiedenis, gaat schrijver, steeds geïsoleerden arbeid naast gemeenschappelijken vergelijkend, den invloed daarvan op de diverse psychische processen na. De experimenteele bijdragen tot het psychologisch probleem der groep werden zoowel in het laboratorium als in de school en turnzaal bewerkt.

Münsterberg, H., Grundzüge der Psychotechnik. 2e Aufl. 1920. bibliogr. XII, 769 blz.

Muscio, B., Lectures on industrial psychology. 2nd ed. rev. London 1920. afbn. tabn. grafieken. IV, 300 blz.

Myers, C. S., Mind and work. The psychological factors in industry and commerce. London 1920. afbn. bibliogr. XI, 204 blz.

Purinton, E. E., Personal efficiency in business. New York [1920]. V, 341 blz.

Dit boek bevat veel, wat den lezer tot nadenken en werken kan brengen. Vooral de lijsten van vragen, die men zich zelf te stellen heeft om tot een juist oordeel over kennis en gebreken te komen, zijn van waarde. Echter dient bij de

lezing rekening te worden gehouden met het feit, dat het geschreven is voor Amerika door een Amerikaan.

Roels, F., Psychotechniek van handel en bedrijf. Amsterdam 1920. 145 blz. (Zielkundige verwikkelingen, I, 4).

Schlesinger, G., Psychotechnik und Betriebswissenschaft. Leipzig 1920. afbn. tabn. VI, 157 blz.

Lipmann, O., Wirtschaftspsychologie und psychologische Berufsberatung. Eine Einführung in die Probleme und in die Literatur. 2e neubearb. Aufl. Leipzig 1921. bibliogr. 38 blz. (Schriften zur Psychologie der Berufseignung und des Wirtschaftslebens, 1).

Trabue, M. R., and F. P. Stockbridge, Measure your mind. The mentimeter and how to use it. New York 1921. modellen. VI, 349 blz.

Tramm, K. A., Psychotechnik und Taylor-System. Bd. I. Arbeitsuntersuchungen. Berlin 1921. afbn. tabn. modellen. VII, 139 blz.

KOSTPRIJSBEREKENING

Schlesinger, G., Selbstkostenberechnung im Maschinenbau. Berlin 1911. afbn. modellen. 170 blz.

Lilienthal, J., Fabrikorganisation, Fabrikbuchführung und Selbstkostenberechnung der Firma Ludw. Loewe und Co. Mit einem Vorwort von G. Schlesinger. 2e verm. Aufl. Berlin 1914. tabn. modellen. X, 245 blz.

Jones, E. D., The administration of industrial enterprises. With special reference to factory practice. New York 1916. modellen. bibliogr. VI, 442 blz.

Ballewski, A., Der Fabrikbetrieb. Praktische Anleitungen zur Anlage und Verwaltung von Maschinenfabriken und ähnlichen Betrieben, sowie zur Kalkulation und Lohnverrechnung. 3e verm. und verb. Aufl. bearb. von C. M. Lewin. Berlin 1917. VII, 286 blz.

Church, A. H., Manufacturing costs and accounts. New York 1917. modellen. diagrammen. VIII, 452 blz.

Een lezenswaard werk, zoowel voor afgestudeerden als studeerenden in accountancy, over de algemeene grondbeginselen waarop elke kostprijsberekening moet rusten. Speciale systemen van kostprijsberekening worden niet behandeld.

Gisi, H., Entreprises industrielles, leurs frais d'installation et d'exploitation avec méthode graphique d'évaluation. Prix de vente et économie industrielle. En appendice: Les travaux de génie civil et la protection des sites. Genève 1917. 244 blz.

De bestudeering van dit werk zal den technischen student, indien hij eenigszins met boekhouden vertrouwd is, een begrip geven van het rekeningsysteem

bij een industriëele onderneming en van de verdeeling der kosten, zooals die noodig zal zijn om te komen tot een juiste beoordeeling van het bedrijf en zijn onderdeelen ; bovendien van het belang, dat een goed ingerichte boekhouding heeft voor den technischen leider van een fabrieksbedrijf. Voor den a.s. accountant biedt dit boek echter te weinig.

Sperlich, A., Unkostenkalkulation, nebst Anhang : Kontrolle der Selbstkostenberechnung für industrielle Betriebe, für deren Fabrikate die Nachkalkulation nach dem Fortschreibungssystem sich mehr eignet. 3e erw. Aufl. Leipzig 1917. modellen. 138 blz.

Eggleston, D. C. Problems in cost accounting. New York 1918. modellen. XIV, 349 blz. (The college of the city of New York series in commerce).

Gerstner, P., Kaufmännische Buchhaltung und Bilanz und ihre Beziehungen zur buchhalterischen Organisation, Kontrolle und Statistik. 2e Aufl. Leipzig 1918. modellen. diagrammen. bibliogr. VI, 110 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 507).

Laschinski, O., Die Selbstkostenberechnung im Fabrikbetriebe. Praktische Beispiele zur richtigen Erfassung der Generalunkosten bei der Selbstkostenberechnung in der Metallindustrie. 2e verm. Aufl. Berlin 1918. 88 blz.

Leitner, F., Die Selbstkostenberechnung industrieller Betriebe. 5e verm. Aufl. Frankfurt a. M. 1918. VIII, 400 blz.

Calmes, A., Der Fabrikbetrieb. Die Organisation, die Buchhaltung und die Selbstkostenberechnung industrieller Betriebe. 5e neu bearb. und verm. Aufl. Leipzig 1919. bibliogr. XI, 243 blz.

Elbourne, E. T., The costing problem. London 1919. bibliogr. VIII, 138 blz. (The manufacturing problem series).

Populair geschreven boekje over kostprijsberekening, bedoeld om bij technische leiders meer belangstelling op te wekken voor fabrieksboekhouding.

Grimshaw, R., Werkstatt-Betrieb und -Organisation. Mit besonderer Bezug auf Werkstatt-Buchführung. 5e Aufl. Leipzig 1919. modellen. X, 513 blz.

Hawkins, L. W., Cost accounts. An explanation of principles and a guide to practice. 3rd ed. London 1919. tabn. diagrammen. VI, 126 blz.

Meyenberg, F., Einführung in die Organisation von Maschinenfabriken unter besonderer Berücksichtigung der Selbstkostenberechnung. 2e durchges. und erw. Aufl. Berlin 1919. XIV, 246 blz.

Nicholson, J. L., and J. F. D. R o h r b a c h, Cost accounting. New York 1919. tabn. modellen. XXI, 576 blz.

Hoogst belangwekkend werk over kostprijsberekening niet alleen voor studeerenden, doch ook voor hen, die hun theoretische studie reeds beëindigd

hebben. Eenvoudiger en minder uitvoerig over dit onderwerp zijn: Simon, Kostprijsberekening en Hawkins, Cost accounts.

Hartman, H. H., Fair value. The meaning and application of the term „fair valuation" as used by Utility Commissions. Boston 1920. bibliogr. XIX, 263 blz. (Hart, Schaffner and Marx prize essays in economics, 28).

Leiddraad voor „public utility commissions" en rechtbanken bij de vaststelling van „fair value" als basis voor tariefregelingen. Het verlaten van het „laisser faire" standpunt bij het vaststellen van tarieven bij geconcessioneerde bedrijven heeft geleid tot een nieuw waardebegrip, gegrond op het algemeen belang. Het boek geeft een gemakkelijk overzicht van dit probleem.

Kundigraber, R., Kalkulation und Zwischenkalkulation im Grossbaubetriebe. Gedanken über die Erfassung des Wertes kalkulativer Arbeit und deren Zusammenhänge. Berlin 1920. afb. diagrammen. bibliogr. 58 blz.

Redmayne, R. A. S., and G. Stone, The ownership and valuation of mineral property in the United Kingdom. Being an elementary treatise on the nature of mineral interests and royalties, and on the correct method of valuing such property for the purposes of sale, probate and rating and taxation, together with a statement of the law relating to rating and taxation. London 1920. tabn. 256 blz.

Simon, K. G., Kostprijsberekening en administratieve fabrieksorganisatie. Met een voorrede van J. G. Ch. Volmer. 3e herz. dr. door A. E. C. van Saarloos. 's Gravenhage [1920]. modellen. grafieken. XII, 249 blz. (Technisch comptabele bibliotheek, 1).

Schrijver, werktuigk. ingenieur en leeraar M. O. boekhouden, toegerust met grootere technische kennis dan de meeste comptabelen, wil den weg wijzen aan hen, die technische gegevens in de boekhouding moeten verwerken en doet dit na grondige bronnenstudie met een beroep op de praktijk. De theorie der „bedrijfsdrukte" wordt door hem in het bijzonder besproken. Voor specialisten en meergevorderde studeerenden, met algemeene kennis van boekhouden en kostprijsberekening. De 3e druk is weinig vermeerderd.

Armstrong, G. S., Essentials of industrial costing. New York 1921. modellen. diagrammen. XII, 297 blz.

Eggleston, D. C., and F. B. Robinson, Business costs. New York 1921. afbn. modellen. grafieken. XXX, 587 blz. (The College of the City of New York series in commerce, civics and technology).

Systematisch en overzichtelijk studieboek voor accountants en a.s. accountants over het kostprijsvraagstuk in verschillende bedrijven. Het behandelt de elementen, waaruit de zelfkosten bestaan, de manier, waarop deze verwerkt worden in de boekhouding, en geeft dan voorbeelden in bepaalde bedrijven. De boeken van Simons en Hawkins, zijn minder uitvoerig en niet zoo goed voor toepassing op de praktijk.

Elbourne, E. T., Factory administration and cost accounts. A

reference book of the principles and practice of industrial administration and costing for present day requirements. 7th ed. [of Factory administration and accounts]. London 1921. tabn. modellen. XX, 811 blz.

Grull, W., Die Kontrolle in gewerblichen Unternehmungen. Grundzüge der Kontrolltechnik. Berlin 1921. afbn. tabn. modellen. grafieken. X, 226 blz.

Newman, E. W., Theory and practice of costing. London 1921. modellen. VII, 195 blz.

Saarloos, A. E. C. van, Productiekostenverrekening en wetenschappelijke bedrijfsleiding. Leiddraad voor fabrikanten, ingenieurs en accountants. Rotterdam 1921. tab. 128 blz.

In dit boekje tracht schrijver, accountant, een systeem te vinden van kostprijsberekening in het industriëele bedrijf, waarin het causaal verband tusschen uitgave en productie op den voorgrond is geplaatst, zoodat zij geheel steunt op dezelfde kennis, die voor de invoering van „scientific management" noodig is. Uitgebreider is het door schrijver herziene werk van Simon, Kostprijsberekening en administratieve fabrieksorganisatie.

Velden, H. van der, De middenstand en de kostprijsberekening [Prae-advies aan het R. K. Middenstandscongres, 1921]. Roermond [1921]. modellen. 47 blz.

BALANSLEER

Bianchi, J. F., De balans. Amsterdam [1905]. statistieken. 86 blz.

Bleyswijk–Sombeek, G. van, Jaarverslagen en balansen van naamlooze vennootschappen toegelicht. Handleiding ten dienste van aandeel- en obligatiehouders, verzekerden en andere belanghebbenden bij naamlooze vennootschappen. Groningen 1908. modellen. VIII, 208 blz.

Fischer, R., Die Bilanzwerte, was sie sind und was sie nicht sind. Leipzig 1905—'08. 2 dln. bibliogr. (Aktien- und bilanzrechtliche Schriften, 1).

Moll, E., Die Rentabilität der Aktiengesellschaften. Ihre Feststellung in amtlichen und privaten Statistiken auf Grund der Bilanzen. Jena 1908. XI, 288 blz.

Huber, Th., Wie liest man eine Bilanz? Leichtfassliche Einführung in das Verständnis der Bilanzen, nebst eine Anleitung das Geschäftsergebnis am Ende jedes Monats ohne Bilanz und Gewinn- und Verlustrechnung zu ermitteln. 7e Neudr. Stuttgart 1909. modellen. 28 blz.

Dannenbaum, F., Der Bücher-Sachverständige. Ein Lesebuch für praktische Juristen über Buchführung, Bilanzen, Bilanzbeeinflussung. 2e Aufl. Berlin 1910. modellen. [III], 39 blz.

Lewin, C. M., Die Inventarisierung von Industrie- und Gewerbebetrieben. Berlin 1910. modellen. 48 blz.

Grull, W., Die Inventur. Aufnahmetechnik, Bewertung und Kontrolle für Fabrik- und Warenhandelsbetriebe. Berlin 1911. modellen. XII, 235 blz.

Rehm, H., Die Bilanzen der Aktiengesellschaften, u. s. w. nach deutschem und österreichischem Handels-, Steuer-, Verwaltungs- und Strafrecht. 2e umgearb. Aufl. München 1914. modellen. XVI, 548 blz.

Volmer, J. G. Ch., De winstrekening en de vermogensbalans. Een leiddraad voor kooplieden, industriëelen en juristen. 2e dr. 's Gravenhage 1914. modellen. grafieken. bibliogr. 178 blz.

Reisch, R., und J. K. Kreibig, Bilanz und Steuer. Grundriss der kaufmännischen Buchführung unter besonderer Würdigung ihrer wirtschaftlichen und juristischen Bedeutung. 3e unter Mitw. von K. Herschmann neu bearb. und erw. Aufl. Wien 1914—'15. 2 dln.

Dl. 1. Einfache und doppelte Buchführung bei Privatunternehmungen.
Dl. 2. Die Buchführung der öffentlich Rechnung legenden Unternehmungen.

Gerstner, P., Bilanz-Analyse. Ein Führer durch veröffentlichte Bilanzen. 2e neu bearb. Aufl. Berlin 1915. modellen. grafieken. bibliogr. XVI, 296 blz.

Müller, G., Die kaufmännische Erfolgsrechnung. (Gewinn- und Verlustrechnung). Berlin 1915. modellen. bibliogr. XXVII, 514 blz.

Grunsky, C. E., Valuation, depreciation and the rate-base. New York 1917. tabn. VIII, 387 blz.

Léautey, E., Traité des inventaires et des bilans au point de vue comptable, économique, social et juridique. 11e éd. Paris [1917]. modellen. LX, 248 blz. (Bibliothèque des sciences commerciales et économiques).

Gain, R., De la rédaction des bilans en vue des impots nouveaux dans les sociétés par actions. Dividendes fictifs, responsabilités. Paris 1918. VII, 448 blz.

Hale, R. L., Valuation and rate-making. The conflicting theories of the Wisconsin railroad commission, 1905—'07. With a chapter on the uncertainty of the United States Supreme Court dicisions, and a concluding chapter on the need of a revised principle of utility valuation. New York 1918. 156 blz. (Studies in history, economics and public law of Columbia University, 185).

Leitner, F., Bilanztechnik und Bilanzkritik. 3e veränd. Aufl. Berlin 1918. modellen. bibliogr. VI, 399 blz. (Grundriss der Buchhaltung und Bilanzkunde, 2).

Osbahr, W., Die Bilanz vom Standpunkt der Unternehmung. Die bisherige und zukünftige Gestaltung der Grundfragen des Bilanzproblems. Berlin 1918. modellen. bibliogr. XV, 189 blz.

Saarloos, A. E. C. van, De balansen van industriëele ondernemingen. 's Gravenhage 1918. 136 blz.

Schrijver, adj.-accountant bij 's rijks directe belastingen, vestigt de aandacht op de moeilijkheden bij de balans en wil de belangstelling voor die moeilijkheden verhoogen. Zonder overal een eigen standpunt naar voren te drijven geeft hij verschillende zienswijzen weer en behandelt afzonderlijk : inventaris, waardebepaling, afschrijvingen, contrôle en gebruik der balanscijfers, ook in verband met belastingaangifte. Dit vlotgeschreven boekje laat zich prettig lezen en vervangt grootendeels Bianchi, De balans. 1905.

Batardon, L., L'inventaire et le bilan chez le commerçant seul, dans les sociétés de personnes et les sociétés par actions. Étude juridique et comptable. 2e éd. Paris 1919. modellen. X, 411 blz.

Edom, H., et J. Edom, La gestion des affaires. Prix de revient, comptabilités, inventaires et bilans. 3e éd. Paris 1919. 399 blz.

Quesnot, L., Administration financière. Méthodes comptables et bilans. Paris 1919. 464 blz.

Arkel, H. J. van, De balans en eenige hiermede verband houdende vraagstukken. Wassenaar 1920. modellen. 295 blz.

Dicksee, L. R., and F. Tillyard, Goodwill and its treatment in accounts. 4th ed. London 1920. modellen. VIII, 184 blz.

Folliet, É., Le bilan dans les sociétés anonymes au point de vue juridique et comptable. 2e éd. rev. et augm. Lausanne 1920. modellen. bibliogr. 344 blz.

Schrijver, advocaat-accountant en hoogleeraar aan de Hoogeschool te Genève, tracht door dit duidelijke, systematisch ingedeelde boek bij te dragen tot verheldering der balansbegrippen bij belanghebbenden in naamlooze vennootschappen. Bij het leveren van critiek houdt het rekening met de eischen der praktijk, doch omtrent de publicatie der balans geeft het weinig positieve verbeteringen. Een zeer bruikbaar overzicht van verschillende wettelijke voorschriften in Zwitserland, België en Frankrijk is opgenomen.

Kreukniet, W., Depreciatie en reservefondsen. Een handboek voor directeuren, commissarissen en aandeelhouders van naamlooze vennootschappen, accountants en boekhouders. 6e dr. 's Gravenhage 1920. tabn. modellen. 144 blz.

Moral, F., Die Abschätzung des Wertes industrieller Unternehmungen. Berlin 1920. bibliogr. VIII, 149 blz.

Grossmann, H., Die Betriebsbilanz und die Betriebs-Gewinn-

und Verlustrechnung nach dem Gesetz vom 5 Februar 1921, mit erläuterten Bilanzbeispielen. Berlin 1921. modellen. 96 blz.

Leake, P. D., Commercial goodwill. Its history, value and treatment in accounts. London 1921. tabn. XII, 260 blz.

Passow, R., Die Bilanzen der privaten und öffentlichen Unternehmungen. Leipzig 1919—'21. 2 dln. modellen. (Teubners Handbücher für Handel und Gewerbe).

Dl. 1. Allgemeiner Teil. 3e durchges. Aufl. 1921.

Dl. 2. Die Besonderheiten in den Bilanzen der Aktiengesellschaften, Gesellschaften m. b. H., Genossenschaften, der bergbaulichen, Bank-, Versicherungs- und Eisenbahnunternehmungen, der Elektrizitäts-, Gas- und Wasserwerke sowie der staatlichen und kommunalen Erwerbsbetriebe. 2e erw. und verb. Aufl. 1919.

Saarloos, A. E. C. van, Examenbalansen. Een handleiding voor studeerenden. Wassenaar 1921. modellen. 205 blz.

Schär, J. F., Buchhaltung und Bilanz auf wirtschaftlicher, rechtlicher und mathematischer Grundlage für Juristen, Ingenieure, Kaufleute und Studierende der Privatwirtschaftslehre, mit Anhängen über Bilanzverschleierung und Teuerung, Geldentwertung und Bilanz. 4e neubearb. und erw. Aufl. Berlin 1921. modellen. bibliogr. XX, 448 blz.

Saarloos, A. E. C. van, Balanslezen. Handleiding voor fondsenbezitters, commissarissen van naamlooze vennootschappen en studeerenden in de handelswetenschappen. Rotterdam 1922. modellen. grafieken. 76 blz.

CONTRÔLELEER

Pixley, F. W., Auditors, their duties and responsabilities. 10th ed. London 1910. XXI, 658 blz.

Deschamps, H., Des vérifications et des expertises en comptabilité. 3e éd. Lyon 1913. 234 blz.

Reiman, J. D., en J. J. M. H. Nijst, De accountant als controleur. Handleiding bij het controleeren van administratiën. 3e herz. dr. 's Gravenhage 1914. IX, 455 blz.

Cole, W. M., Accounting and auditing. [Chicago 1915]. 479 blz. (The concise business course).

Dicksee, L. R., Auditing. A practical manual for auditors. 10th ed. London 1915. XVI, 975 blz.

Gerstner, P., Revisions-Technik. Handbuch für kaufmännische und behördliche Buchprüfung. Berlin 1920. bibliogr. XII, 249 blz.

Schrijver, accountant met veeljarige praktijk, heeft, systematisch gerangschikt, zijn ervaringen te boek gesteld ten dienste van hen, die opgeleid worden voor het beroep van accountant. De gegevens zijn algemeen gehouden en verschaffen inzicht in het wetenschappelijk en praktisch onderzoek van het bedrijfsleven.

Bell, W. H., Accountants' reports. 2nd pr. New York 1921. modellen. 247 blz.

Montgomery, R. H. Auditing. Theory and practice. 3rd ed rev. and enl. Vol. I. General principles. New York 1921. modellen. XVIII, 730 blz.

Schrijver, lid van een bekende Amerikaansche accountantsfirma, geeft een gedetailleerde beschrijving van de wijze, waarop in Amerika de accountant als controleur arbeidt. Het boek is voor Nederlanders belangwekkend voor vergelijkende studie van de Amerikaansche en Nederlandsche contrôlemethode. Uit de wat oppervlakkige wijze van behandeling van moeilijke onderwerpen blijkt, hoe weinig methodisch en principiëel in Amerika de contrôle wordt toegepast.

Spicer, E. E., and E. C. Pegler, Practical auditing. 3rd ed. London 1921. modellen. XXXII, 782 blz.

Handleiding voor accountants bij de contrôle van administraties, in den trant van Dicksee's Auditing. Het boek behandelt beknopt en overzichtelijk, doch zonder veel theoretische grondslag, de meest voorkomende gevallen. Aan elk hoofdstuk gaat een korte samenvatting van den inhoud vooraf, terwijl een uitvoerige alfabetische index de raadpleging vergemakkelijkt.

[**Reglement** van arbeid, enz. van het] Nederlandsch Instituut van accountants. [Amsterdam 1920]. [22] blz.

ADMINISTRATIEVE STATISTIEK

Tuchscherer, J. B. H., Statistisch onderzoek. Handleiding ter beoefening van de statistiek, de grafische methode en de administratieve statistiek, ten dienste van handelsonderwijs en praktijk. Rotterdam [1909]. tabn. diagrammen. bibliogr. 150 blz.

Business statistics. Ed. by M. T. Copeland. Cambridge 1917. tabn.statistieken. XII, 696 blz. (Harvard business studies, 3).

Calmes, A., Die Statistik im Fabrik- und Warenhandelsbetrieb. 5e neu bearb. und verm. Aufl. Leipzig 1919. VIII, 215 blz.

Müller, G., Ueber zeichnerische Auswertung wirtschafts-statistischen Nachrichtenstoffes. Berlin 1919. diagrammen. bibliogr. 96 blz.

Frederick, J. G., Business research and statistics. London 1920. VIII, 342 blz.

Lawson, F. M., Industrial control. The application to industry of direction, control and light. London 1920. afbn. grafieken. VII, 130 blz.

Verhandeling over het gebruik van grafische voorstellingen ten behoeve van de leiding van nijverheidsbedrijven. Schrijver betoogt, dat zonder grafische voorstellingen de bedrijfsleider geen inzicht heeft in den gang van het bedrijf. Voor den ontwikkelden lezer, die geen vreemdeling is op het gebied van administratie en nijverheid, begrijpelijke lectuur; de gegeven voorbeelden van grafieken vereischen nauwkeurige bestudeering.

Boddington, A. L., Statistics and their application to commerce. London 1921. statistieken. XV, 220 blz.

Kluyve, J. A. W. van, Opgaven over statistiek. Vooral ten dienste van de candidaten voor de practijk-examens in het boekhouden. 2e dr. Wassenaar [1921]. grafieken. diagrammen. 61 blz.

XVIII. HANDELSTECHNISCHE VAKKEN. HANDELSONDERWIJS

(Zie ook: Organisatie en techniek van den handel, blz. 218)

HANDELSKENNIS

Algemeen

Weeveringh, J. J., Woordenboek voor den effecten-, wissel- en speciehandel, het assurantiewezen en het boekhouden. Amsterdam 1888. XVI, 2527 blz.

Buch, Das, des Kaufmanns. Ein Hand- und Lehrbuch der gesammten Handelswissenschaften für Kaufleute, Industrielle, Gewerbetreibende, Juristen, Beamte und Studierende. Unter Mitwirkung von M. Apt, u. a. herausg. von G. Obst. 4e neu bearb. Aufl. Leipzig 1913. 2 dln. tabn. modellen.

Maier-Rothschild, Handbuch der gesamten Handelswissenschaften für jüngere und ältere Kaufleute, sowie für Industrielle, Gewerbetreibende, Anwälte und Richter. Herausg. und bearb. von J. F. Schär und R. Calwer. Berlin 1914. 2 dln. afbn. portr. krtn. tabn. modellen.

Dl. 1. R. Calwer, Wirtschaftslehre, Wirtschaftspolitik, Handelsgeschichte, Warenkunde und Handelsgeographie.
Dl. 2. J. F. Schär, Buchhaltung und Kontorpraxis.

Rothschild, L., Taschenbuch für Kaufleute. Ein Lehr- und Nachschlagebuch der gesamten Handelswissenschaften in allgemeinverständlicher Darstellung. Herausg. von Chr. Eckert. 57e Aufl. Leipzig 1918. tabn. modellen. XVIII, 1126 blz.

Pitman's business man's encyclopaedia and dictionary of commerce. London 1920—'21. 2nd rev. ed. by J. A. Slater. London 1920. 4 dln. afbn. krtn. modellen.

Leerboeken

Meeuwen, L. F. van, Algemeene handelskennis. Grondslag voor de studie der handelsvakken. 9e veel verm. dr. 's Gravenhage 1919. modellen. 285 blz.

Knop, G., Leerboek der algemeene handelskennis. Voor handelsscholen en cursussen. 4e herz. dr. Zutphen [1920]. VIII, 266 blz.

Hartlief, A., Handelskennis voor M. U. L. O. Met modellen, voorbeelden en opgaven. 2e dr. Groningen 1921. 2 dln.

Dl. 1. [Leerboek].

Dl. 2. Voorbeelden en opgaven.

Behoort tot het beste op dit gebied. In vier afdeelingen behandelt het : handel in 't algemeen, goederenhandel (met de ondernemingsvormen), geld- en fondsenhandel, verzekering. De stof is geheel bijgewerkt ; bij „betaling" is b.v. de postchèque en girodienst opgenomen. Het deeltje „Voorbeelden en opgaven" geeft studie-materiaal voor de handelscorrespondentie.

Knop, G., Handelstechniek. Leiddraad bij de studie der algemeene handelskennis. 2e, 1e dr. Zutphen 1921, 1917. 2 dln. modellen. bibliogr.

Schrijver, directeur eener school der Vereeniging „Handelsonderwijs" te Amsterdam, heeft, na zorgvuldige bronnenstudie en contrôle van deskundigen, de velerlei gegevens uit de praktijk van het handelsleven bijeengebracht als een handleiding voor docenten en studeerenden, waarin men gemakkelijk een overzicht krijgt van eenig te bestudeeren onderwerp. Bevat vele modellen en formulieren, uitvoerige inhoudsopgave en zakenregister. De 2e druk van het 1e deel is belangrijk uitgebreid door het opnemen van het ontwerp zeerecht, bij de betrekkelijke paragrafen, hoofdstukken over giroverkeer en clearing en de omwerking van de gedeelten, handelend over de douaneformaliteiten.

Uren, doorgebracht met verschillende specialiteiten op handelsgebied. Bew. door G. Bakker. Gouda 1905—'06. 2 dln.

Knorringa, M., Handelsberichten. Leerboek ten dienste van het handelsonderwijs en de practijk. 2e dr. 's Gravenhage 1920. VIII, 183 blz.

Systematisch overzicht van handelsberichten ontleend aan de N. Rott. Courant, betr. granen, suiker, koffie, katoen, tabak, koper, tin en rubber. Bestemd om leerlingen van handelsscholen deze berichten te leeren lezen, bevat het ook voor ieder belangstellend courantenlezer belangrijke mededeelingen over den oorsprong, de waarde en de terminologie van dit deel van een dagblad.

Schiebe, [A.], und [C. G.] Odermann, Die Kontorwissenschaft im engern Sinne. Theoretisch-praktische Darstellung der schriftlichen Arbeiten des Kaufmanns, mit Ausschluss der Korrespondenz und der Buchhaltung. Herausg. von C. G. Odermann. 9e verm. Aufl. Leipzig 1889. IX, 610 blz. (Lehrbuch der Kontorwissenschaft, 1).

Stern, R., Theorie und Praxis des Seehandelsgeschäfts. Eine übersichtliche Darstellung alles Wissenswerten über den Seeverkehr. 2e Aufl. Leipzig [1900]. krt. modellen. VI, 99 blz. (Huberti's moderne kaufmännische Bibliothek).

Biedermann, H., und J. F. Schär, Der Ueberseehandel. Organisation, Betrieb und Rechnungswesen des überseeischen Export- und Importgeschäftes nebst Buchhaltung eines Export und Kommissionshauses nach französischer Form mit acht

Spezial-Journalen auf Grund von Original-Dokumenten. Gross-Lichterfelde-Ost [1906]. modellen. XVI, 213 blz. (Sammlung Schär-Langenscheidt, 2).

Stern, R., Export-Technik. Leipzig 1907. modellen. XII, 275 blz. (Sammlung kaufmännischer Unterrichtswerke für Schulen u. s. w., 17).

Norden, A., Die Berichterstattung über Welthandelsartikel (Getreide, Zucker, Kaffee, Baumwolle, Wolle). Leipzig 1910. VIII, 202 blz. (Handelshochschul-Bibliothek, 7).

Vogel, W., Der Handelsteil der Tagespresse. Berlin 1914. statistieken. VIII, 205 blz.

Carnegie, A., The empire of business. London 1902. portr. VII, 345 blz.

Hooper, F., und J. Graham, The home trade, or, modern commercial practice. Being a guide to the operations incidental to the inland trade of the United Kingdom. A textbook for commercial students. [3rd ed.]. London 1918. modellen. XX, 247 blz. (Modern manuals of commerce).

Palmer, A. R., Transport and the export trade. London 1921. modellen. diagrammen. X, 91 blz. (Bell's handbooks of commerce and finance, 1).

Daubresse, L., Les ventes commerciales à l'usage de la pratique et de l'enseignement. Mons [1918]. modellen. 88 blz. (Technique de l'exportation).

Clerget, P., Manuel d'économie commerciale. (La technique de l'exportation). A l'usage des élèves de l'enseignement commercial supérieur et moyen et de l'enseignement technique. 2e éd. ref. Paris 1919. 374 blz.

Faveur, A., et P. Dumont, Traité de sciences commerciales. Comptabilité commerciale, industrielle et financière, droit civil et commercial, correspondance commerciale, mathématiques financières, documents commerciaux. Verviers 1919. afbn. modellen. 319 blz.

BOEKHOUDEN

Algemeen

Buchhaltungslexikon, umfassend sämtliche Methoden der Buchführung, die Kontierung der verschiedenen Branchen, die wichtigsten Entscheidungen und Erfahrungssätze, sowie Ratschläge für Revisionen. Ein Nachschlagebuch des gesamten Buchhaltungswesens. Unter Mitwirkung zahlreicher Fach-

männer bearb. von R. Stern. Tl. I. 2e umgearb. und verm. Aufl. Wien 1917. modellen. VII, 640 blz.

Wieske, G., Organisationsgesetze der Buchhaltung in Theorie und Praxis. Berlin 1914. modellen. 156 blz.

Mulder, T., Het administratievraagstuk. Haarlem 1920. X, 295 blz.

Geschiedenis van het boekhouden

Jäger, E. L., Lucas Paccioli und Simon Stevin, nebst einigen jüngeren Schriftstellern über Buchhaltung. Skizzen zur Geschichte der kaufmännischen, staatlichen und landwirtschaftlichen Buchführung. Stuttgart 1876. XVI, 216 blz.

Kheil, C. P., Ueber einige ältere Bearbeitungen des Buchhaltungs-Tractates von Luca Pacioli. Ein Beitrag zur Geschichte der Buchhaltung. Prag 1896. facs. 128 blz.

Paciuolo, L., Verhandeling over de koopmansboekhouding, in het Nederlandsch overgebracht door J. V. en C. v. R. Met een naschrift en enkele biografische aanteekeningen voorzien door J. G. Ch. Volmer. Rotterdam 1896. fac. [129] blz.

Bes, K., Bijdragen tot de geschiedenis en de theorie van het boekhouden ten dienste van hen, die zich voorbereiden voor een examen. 2e dr. Tilburg 1908. modellen. 162 blz.

Woolf, A. H., A short history of accountants and accountancy. With a bibliography comp. by C. Gordon. London 1912. XXXI, 254 blz.

Penndorf, B., Geschichte der Buchhaltung in Deutschland. Leipzig 1913. afbn. portr. facs. modellen. IV, 247 blz.

Leerboeken

Graaf, A. de, Instructie van het Italiaans boekhouden. Met een memoriaal. Toegepast op de negotie, particulier, in commissie en in compagnie. Amsterdam 1710. modellen. 108 blz.

Boon, B., Simon Stevin's coopmansbouckhouding. Eene inleiding tot de kennis van het Italiaansch boekhouden. Leiden 1887. 160 blz.

Bes, K., Leerboek voor de theorie en practijk van het dubbel boekhouden, volgens eene nieuwe leerwijze, ten dienste van hen, die zich voorbereiden voor een examen. Tilburg 1894. modellen. 336 blz.

Kempten, V. de, Practique brifue pour tenir livres de compte à la guise et manière italiana. Publié d'après l'édition de 1550, par J. G. Ch. Volmer. Utrecht 1894. portr. modellen. XIX, [65] blz.

Dinger, W. N., Handleiding tot de beoefening van het boekhouden naar de dubbele methode. (Italiaansch boekhouden). Met een uitgebreid memoriaal ter bewerking. 9e herz. dr. Amsterdam 1900. modellen. XII, 302 blz.

Knapper Kzn., C., Leerboek van het boekhouden. 5e herz. dr. Arnhem 1900. modellen. VII, 326 blz.

Vraagstukken den candidaten ter uitwerking gegeven op de examens ter verkrijging van het Mercurius-diploma, uitgereikt door de Federatie van handels- en kantoorbedienden-vereenigingen in Nederland. Examens 1883—1903. Rotterdam [1883—1903]. 10 dln. 1 bd. Examens 1916—'20. Rotterdam [1916—'20]. 10 dln. 1 bd.

Bleyswijk Sombeek, G. van, Volledig leerboek van het boekhouden. Groningen 1908—'10. 3 dln. modellen.

Dl. 1. Grondbeginselen en eenvoudige toepassingen. 2e dr. 1910.
Dl. 2. Aanvulling en uitbreiding der theorie en toepassingen voor meergevorderden. 1907.
Dl. 3. De boekhouding van naamlooze vennootschappen, particulieren, vereenigingen en rijks- en gemeentebedrijven. 1908.

Mannoury, G., Methodologiese aantekeningen over het dubbel boekhouden. Haarlem 1910. 97 blz.

Vries, Ch. H. de, Een practische boekhouding voor den particulier en huishoudelijk beheer. Handleiding voor onderwijs aan vak- en industriescholen en voor particulieren. 's Gravenhage 1912. modellen. 136 blz. (Handelsstudie-serie, 31).

Dulk, J. J. den, De constante boekhouding. 's Gravenhage [191-]. modellen. 108 blz. (Handelsstudie-serie).

Dulk, J. J. den, De kameralistische boekhouding. 's Gravenhage [191-]. modellen. 51 blz.

Dulk, J. J. den, De logismografie. 2e dr. 's Gravenhage [191-]. modellen. 51 blz. (Overdruk uit „Handelsstudie").

Hengelaar, L. M. van, De beginselen van het dubbel boekhouden, verklaard volgens de materialistische theorie (twee-rekeningenreeksentheorie). Cursus voor eerstbeginnenden. 5e dr. 1918. modellen. VIII, 210 blz.

Hengelaar, L. M. van, Leerboek van het dubbel boekhouden. Cursus voor meergevorderden, vervolg op „De beginselen van het dubbel boekhouden". 2e dr. Tiel 1913. modellen. 212 blz.

Bruyn, G. de, Boekhouden. 2e herz. en verm. dr. Purmerend 1914. VIII, 329 blz. (Handelsonderwijs, 12).

Knapper Kzn., C., Het boekhouden in de practijk. Memoriaalposten voor het onderwijs in het boekhouden aan middelbare scholen en voor zelfoefening. 8e dr. Arnhem 1917. modellen. 58 blz.

Vliet, S. J. van de, Oefeningen in het boekhouden. Amsterdam 1917—'18. 3 dln.
Dl. 1. Ongesplitst dagboek. Dagelijksche methode. 7e dr. 1918.
Dl. 2. Splitsing van het dagboek. Maandelijksche methode. 4e dr. 1918.
Dl. 3. Vennootschappen. 3e dr. 1917.

Bouman, J., C. Klerk en S. J. van de Vliet, Boekhouden. Amsterdam 1918—'19. 2 dln. modellen.
Dl. 1. Enkelboekhouden. 9e gew. dr. 1918.
Dl. 2. Enkelboekhouden. Hulpboeken. 8e dr. 1919.

Hagers, J., Het koopmansboekhouden en zijne toepassingen in de praktijk. 's Gravenhage [1916—'19]. 5 dln. 7 bdn. modellen.
Dl. 1. Dagelijksche methode.
1. Z-ed. Volgens de zaak-theorie. 29e dr. 1919.
2. P-ed. Volgens de persoon-theorie. 15e dr. 1916.
3. T-ed. Volgens de twee-rekeningentheorie. 14e dr. 2e uitg. [1917].
Dl. 2. Maandelijksche methode. 18e dr. 1919.
Dl. 3. De boekhouding van vennootschappen. 10e dr. 1919.
Dl. 4. De boekhouding in verschillende bedrijven. 11e dr. 1919.
Dl. 5. Engelsche methode van dubbel boekhouden. Het geheim boekhouden. De boekhouding van zaken met bijkantoren. De methode journaal-grootboek. De bedrijfsstatistiek. Herhalingsopgaven. 9e dr. 1919.

Huysman, C., Theorieën en vormen van het dubbel boekhouden. 4e verb. en verm. dr. van „De theorieën van het dubbel boekhouden". 's Gravenhage 1919. modellen. 181 blz.

Overeem, M. van, Leerboek van het enkel boekhouden. 6e herz. dr. Utrecht 1919. modellen. 208 blz.

Kregten, A. G. L. W. van, Theorie van het boekhouden en hare toepassingen ten dienste van handelsscholen, handelscursussen en de practijk. Nijmegen 1917—'20. 4 dln. modellen.
Dl. 1. Dagelijksche methode. 1917.
Dl. 2. Maandelijksche methode. 1917.
Dl. 3. Methoden en vormen van boekhouden. 1920.
Dl. 4. Administraties van verschillende bedrijven. 1920.

Sluis, M. van der, Hollandsch boekhouden. Rotterdam [1920]. modellen. 27 blz.

Gevers, T., Studie- en repetitieboek over de moeilijke punten in boekhouden, met besprekingen en uitwerkingen van examenopgaven. Utrecht 1921. modellen. 125 blz.

Kreukniet, W., Practisch boekhouden. Handleiding bij het onderwijs. 20e, 13e, 12e, 6e verb. dr. 's Gravenhage 1919—'21. 4 dln. modellen. Met antwoorden.

Schiebe, [A.], und (C. G.) Odermann, Die Lehre von der Buchhaltung, theoretisch und praktisch dargestellt. Herausg. von C. G. Odermann. 13e verb. Aufl. Leipzig 1891. modellen. XII, 458 blz. (Lehrbuch der Kontorwissenschaft, 3).

Bergmann, A., Katechismus der Buchführung. 100 Fragen und Antworten. Leipzig [1900]. modellen. XII, 124 blz. (Huberti's moderne kaufmännische Bibliothek).

Hügli, F., Einführung in die konstante Buchhaltung. Leipzig [1900]. VIII, 62 blz. (Huberti's moderne kaufmännische Bibliothek).

Zwiesele, H., Amerikanische Buchführung für Handel- und Gewerbetreibende, sowie Fortbildungs- und Fachschulen. Bd. I: Grosse Ausgabe. Stuttgart [1911]. modellen. [117] blz.

Hügli, F., Die Buchhaltungssysteme und Buchhaltungsformen. Ein Lehrbuch der Buchhaltung. 2e Aufl. Bern 1913. modellen. XII, 680 blz.

Schmalenbach, E., Materialiensammlung für das Buchhaltungslesen. 2e verb. Aufl. Leipzig 1913. modellen. XXIV, 80 blz.

Berliner, M., Schwierige Fälle und allgemeine Lehrsätze der kaufmännischen Buchhaltung. Ein Hand- und Nachschlagebuch für Buchhalter, u. s. w. Hannover 1918—'19. 2 dln. modellen.
Dl. 1. Praxis der Buchhaltung. 5e Aufl. 1919.
Dl. 2. Buchhaltungs- und Bilanzlehre. 4e Aufl. 1918.

Leitner, F., Die doppelte kaufmännische Buchhaltung. 3e verm. Aufl. Berlin 1919. modellen. VI, 329 blz. (Grundriss der Buchhaltung und Bilanzkunde, 1).

Sazenhofen, Von, Die Durchschreibebuchführung. 2e Aufl. Freiburg 1919. modellen. VIII, 165 blz.

Cole, W. M., Accounts, their construction and interpretation for business men and students of affairs. 2nd rev. and enl. ed. Cambridge [1915]. modellen. X, 445 blz.

Pixley, F. W., Accountancy. 2nd ed. London [1919]. VII, 315 blz.

Dawson, S. S., and R. C. de Zouche, Accounting. London 1920. afb. tabn. VII, 283 blz. (Pitman's economic library).
Toepassing van de theorie van het boekhouden op verschillende gevallen in de praktijk. Enkele hoofdstukken hebben bepaald betrekking op Engelsche toestanden. Te vergelijken met Dicksee's „Advanced accounting", doch vele beknopter.

Hodge, A. C., and J. O. McKinsey, Principles of accounting. Chicago [1920]. modellen. grafieken. XIV, 389 blz.

Saliers, A., Accounts in theory and practice. Principles. New York 1920. tabn. grafieken. bibliogr. X, 301 blz.

Dicksee, L. R., Advanced accounting. With an appendix on the law relating to accounts by J. E. G. de Montmorency. 6th ed. London 1921. modellen. XIV, 546 blz.

Dicksee, L. R., The fundamentals of accountancy. Part I. London 1921. V, 55 blz. (The accountant students' library, 1).

Léautey, E., Comptabilité. Deuxième année. Paris 1895. modellen. IV, 380 blz. (Bibliothèque des écoles primaires supérieures et des écoles professionnelles).

Soreph, G., La comptabilité commerciale, industrielle et domestique. Paris [1912]. modellen. 272 blz.

Léautey, E., Comptabilité et notions de commerce. 3e éd. Paris [191-]. modellen. 498 blz. (Bibliothèque des écoles primaires supérieures et des écoles professionelles).

Léautey, E., et A. Guilbault, Principes généraux de comptabilité. 3e éd. rev. et corr. Paris 1918. modellen. XII, 546 blz. (Bibliothèque d'enseignement commercial).

Léautey, A., et A. Guilbault, La science des comptes mise à la portée de tous. Traité théorique et pratique de comptabilité domestique, commerciale, industrielle, financière et agricole. 5e éd. Paris [191-]. modellen. XVIII, 502 blz.

Dl. 1. Éléments de la comptabilité.
Dl. 2. Division, classification et définition des comptes.
Dl. 3. Théorie et pratique des comptes.

Pigier, E., Nouvelle tenue des livres, dite méthode pratique de simplification et de centralisation. 9e éd. rev. et augm. Paris [191-]. modellen. XII, 282 blz.

Mal, L., et P. Manfroy, Traité pratique de comptabilité commerciale et industrielle. Comptabilité des sociétés commerciales. 5e éd. Bruxelles 1915. modellen. VIII, 509 blz.

Lefèbvre, L., Principes généraux de comptabilité. 6e éd. Liège 1917. modellen. 243 blz.

Batardon, L., Cours pratique de comptabilité à l'usage des élèves des écoles pratiques de commerce et d'industrie, etc. Tome I. La comptabilité en général et la comptabilité commerciale. Paris 1918. modellen. XVI, 399 blz. (Bibliothèque de l'enseignement technique).

Boekhouding van verschillende bedrijven

Velde, J. H. van de, en A. H. van de Velde, Boekhouden voor apothekers, tevens beginselen van het boekhouden voor iedereen. Amsterdam 1918. modellen. 71 blz.

Pothuis, S. J. en I. G. Keesing, Administratieve kennis. Handleiding ten dienste der arbeiders-vereenigingen, tevens voor cursusonderricht en zelfstudie. Voorzien van een voorwoord van het bestuur van den Amsterdamschen Bestuur-

dersbond en een naschrift van H. P o l a k. Amsterdam 1912. modellen. IV, 311 blz.

Knorringa, M., Handleiding ten gebruike bij het boekhouden in het b a k k e r s b e d r ij f. (Enkelvoudige methode). 2e dr. Delft 1917. modellen. 48 blz. (Uitg. door de Vereeniging Station voor maalderij en bakkerij).

Brosius, H., Lehrbuch der B a n k b u c h h a l t u n g zum Selbststudium wie zum Schulgebrauch. 3e neu durchges. Aufl. Leipzig 1917. modellen. [VIII], 248 blz. (Sammlung kaufmännischer Unterrichtswerke für Schulen, Kontore und zur Selbstbelehrung).

Schär, J. F., Technik des B a n k g e s c h ä f t e s. Darstellung der Bankbuchhaltung, des Kontokorrents mit Zinsen, sowie der Wechselrechnung, Wechselarbitrage und Effektenrechnung. 4e neu bearb. Aufl. Berlin 1918. modellen. 230 blz. (Maier-Rothschild Bibliothek, 16, 17).

Schigut, E., Die Buchführung im B u c h d r u c k g e w e r b e, theoretisch und praktisch dargestellt. Mit einem Anhang über die Buchführung bei kleinen Betrieben, Zeitungsdruckereien, Aktiengesellschaften, etc. Leipzig 1902. modellen. [IV], 128 blz. (Huberti's praktische gewerbliche Bibliothek).

Schigut, E., Die praktische Organisation des B u c h d r u c k e r e i b e t r i e b e s sowohl nach der gewerblichen wie nach der technischen Seite hin, mit Berücksichtigung der Grundlagen zu einer genauen Preiskalkulation. Leipzig 1902. IV, 65 blz. (Hüberti's praktische gewerbliche Bibliothek).

Houtwipper, G., De kostprijsboekhouding voor b o e k d r u k k e r ij e n. Amsterdam [1916]. modellen. 122 blz.

Heller, A., Die Organisation der B u c h d r u c k e r e i. Leipzig 1916. IV, 214 blz.

Loo, C. J. van der. Handleiding tot het boekhouden voor den b o e k h a n d e l a a r, zoowel uitgever als debitant. Amsterdam 1888. modellen. IX, 58 blz.

Hoffman, J., De boekhouding der b o u w b e d r ij v e n. Handleiding ten dienste van praktijk en onderwijs. Leiden 1910. VII, 191 blz.

Starke, J. F., B r a n d v e r z e k e r i n g. Hare techniek, boekhouding en statistiek. Handleiding ten dienste van assuradeuren en studeerenden. Amsterdam 1916. modellen. [VI], 333 blz.

Ree, W., Het bedrijf en de administratie van e f f e c t e n- en b a n k z a k e n. Handleiding ten dienste van bankbeambten en studeerenden. 2e herz.dr. Amsterdam 1920. modellen. XII, 298 blz.

Todman, F. S., Wallstreet accounting. A description of the business of brokerage, its accounting records and procedure. New York 1921. modellen. XIV, 352 blz.

Dit boek is een uitgebreider uitgave van schrijvers. „Brokerage accounts", 1916. Het geeft een beschrijving van de werkzaamheden en de boekhouding van den makelaar in effecten en dien in enkele producten aan de beurzen van New York en Chicago en in 't bijzonder een duidelijk inzicht in de verschillende transacties en de boekingen in de betreffende registers.

Daele, W. van den, Die moderne Fabrikbuchhaltung, insbesondre die Gruppenbuchhaltung mit Statistik und Kalkulation. Für Fabrikanten sowie für Direktoren, Buchhalter und Beamte industrieller Grossbetriebe und Handelsgesellschaften. 2e verm. Aufl. der „Modernen Buchhaltung". Stuttgart 1911. modellen. 152 blz.

Lewin, C. M., Werkstättenbuchführung für moderne Fabrikbetriebe. 2e verb. Aufl. Berlin 1918. modellen. V, 152 blz.

Calmes, A., Die Fabrikbuchhaltung. 3e umgearb. und verm. Aufl. Leipzig 1919. modellen. VIII, 328 blz. (Handelshochschul-Bibliothek, 1).

Everdingen, G. A. van, De fabrieksboekhouding. Handleiding bij het inrichten van de boekhouding voor fabrieken. 5e herz. dr. Amsterdam 1919. modellen. X, 460 blz.

Schrijver, administrateur der gem. gasfabrieken te Amsterdam, behandelt in dit voor studeerenden bestemde werkje de fabrieksboekhouding breedvoerig met vele modellen ; hij toont het verschil aan tusschen deze en de boekhouding in handelszaken. Hoofdzakelijk wordt besproken de administratie van ondernemingen met massaproductie, minder die met stuks- en serie-productie.

Volmer, J. G. Ch., Beginselen van het beheer en de boekhouding der gemeentebedrijven. 's Gravenhage 1912. modellen. bibliogr. 123, XXX blz. (Technische comptabele bibliotheek, 4).

Meyer Azn., J., De administratie van gemeentebedrijven in het algemeen en van een gemeentelijk telephoonbedrijf in het bijzonder. Groningen 1907. 113 blz.

Keegstra, H., Hand- en leerboek voor de gemeentefinanciën. Dl. I, II. Alphen a. d. R. 1919—'20. bibliogr.

Dl. 1. Algemeen deel. 1919.
Dl. 2. De gemeentecomptabiliteit in het algemeen en de invordering der inkomsten. 1920.

Schrijver, directeur van het girokantoor te Amsterdam, beoogt met dit werk eenerzijds studiemateriaal te verschaffen aan a.s. ambtenaren bij de gemeentefinanciën en anderzijds een leiddraad te geven voor hen, die reeds practisch werkzaam zijn en voor de besturende autoriteiten der gemeente. Het 1e deel bevat een overzicht van de geschiedenis der rijks-, provinciale- en gemeentebelastingen met een speciale behandeling van deze laatste. Een algemeen register maakt de raadpleging gemakkelijk. Het 2e deel behandelt gemeentecomptabiliteit in 't algemeen, benevens de regelen omtrent de invordering der

inkomsten. De omvangrijkheid der stof maakt nog een 3e deel noodzakelijk, dat meer in bijzonderheden zal treden.

Jong, K. C. de, De administratie en contrôle der gemeentegelden, 2e verm. dr. Alphen a.d. Rijn 1921. [III], 121 blz.

Allcock, J., Municipal accounts. 3rd ed. London 1920. modellen. XI, 232 blz. (The accountants' library, 21).

Oakey, F., Principles of government accounting and reporting. New York 1921. modellen. XXVII, 561 blz. (Principles of administration, [publ. by] the Institute for government research, 3).

Kam, P. van der, Gestichtsboekhouden. 's Gravenhage 1910. modellen. II, 197 blz. (Technisch comptabele bibliotheek, 2).

Bals, A. A. H., De boekhouding van hôtels, café's en restaurants. 's Gravenhage [1911]. modellen. VIII, 144 blz.

Bakker, W. H., De boekhouding van hypotheekbanken. Een hand- en studieboek. 2e veel verm. dr. Zwolle 1907. modellen. VIII, 190 blz.

Maten, B., Het hypotheekbankbedrijf en zijne boekhouding. Handboek voor directies, enz. van hypotheekbanken, leerboek voor candidaten der accountants-, M. O.- en praktijkexamens. 2e. dr. Amsterdam 1921. modellen. 202 blz.

Soutendijk, A., De hypothecaire en kadastrale boekhouding en die der schepen en vaartuigen in Nederland. 2e omgew. en verm. dr. door J. Mulder. Tiel 1907—'16. 2 dln. krtn. Met registers.

Mulder, J. Sibinga, De boekhouding eener Javasuikerfabriek. 's Gravenhage 1917. afbn. modellen. 78 blz. (De administratie onzer Indische cultuurondernemingen, 1).

Gier, C. A. J. M. de, Bedrijfscontrôle voor den landbouwer. Zwolle [1917]. 7 afln.

Afl. 1. Inventarisboek.
Afl. 2. Zakboekje.
Afl. 3. Kasboek.
Afl. 4. Vorderingen en schulden.
Afl. 5. Veeboek.
Afl. 6. Werktuigenboek.
Afl. 7. Akkerbouwboek.

Schaik, E. P. W. van, Leerboek van het landbouwboekhouden. Boekhouden naar de enkele en dubbele methode in land-, tuin- en boschbedrijven, taxatie van landerijen, ontginningen en bosschen, boschaanwas, bedrijfsstatistiek, bijdrage geschiedenis. Zutphen 1918. modellen. bibliogr. XV, 307 blz. Met antwoorden.

Overzichtelijke uiteenzetting van de dubbele methode, die evenwel slechts in zeer groote bedrijven zal kunnen worden toegepast en van de enkele methode, die voor kleinere bedrijven de aangewezene is. Afzonderlijk behandeld is de boekhouding van boschbedrijven. De vragen en opgaven maken het boek zeer bruikbaar voor het onderwijs.

Kok, J. L., Elementair leerboek van het boekhouden en de berekeningen in het levensverzekeringsbedrijf. 's Gravenhage 1910. modellen. XII, 324 blz. (Technisch comptabele bibliotheek, 3).

Havik, H. J., Berekeningen en administratie van levens- en volksverzekering. Purmerend [1921]. modellen. VI, 256 blz.

Schrijver, adj. directeur eener levensverzekeringmaatschappij, leeraar M. O. boekhouden, heeft de bedoeling uit de verschillende, en dikwijls van elkaar afwijkende methoden van inrichting der administratie, een administratieve inrichting te ontwerpen, die aan eenvoud tevens contrôle paart. Met het oog op de lezerskring, de studeerenden in de comptabele vakken, is de behandeling zoo populair mogelijk gehouden. Het boek is zeer geschikt om een algemeenen indruk van de behandelde bedrijven te geven, speciaal aan dengene, die op wiskundig terrein niet onbekend is.

Bournisien, J., Précis de comptabilité industrielle appliquée à la métallurgie. 2e éd. rev. et corr. Paris [1917]. modellen. XVII, 185 blz.

Latorf, G. F., Het dubbel boekhouden, praktisch toegepast op naamlooze vennootschappen, assurantie, bankiersconsortium en conto à meta. Handboek ten dienste van de praktijk en van hen, die zich voor de examens in het boekhouden voorbereiden. 7e verm. dr. Amsterdam 1911. modellen. X, 252 blz.

Burgmans Czn., H., De boekhouding van reederijen. 2e verm. dr. 's Gravenhage [1913]. modellen. III, 211 blz. (Technisch comptabele bibliotheek, 5).

Chantrey, W. H., Theatre accounts. 2nd ed. London 1915. modellen. [IX], 111 blz. (The accountants' library).

May, I. A., Street railway accounting. A manual of operating practice for electric railways. New York 1917. modellen. XX, 454 blz.

Adams, H. C., American railway accounting. A commentary. New York 1918. X, 465 blz.

Stuyt, J. P., Beknopte handleiding tot het administratief beheer van particuliere vermogens. Arnhem 1914. modellen. VII, 111 blz.

Drift, P. A. van der, en J. Robin, Het financiëel beheer eener met rijkssteun werkende woningbouwvereeniging. Dl. I. Alphen a. d. R. 1921. modellen. XXIX, 108 blz.

Minderhoud, A., Dubbel boekhouden voor zuivelfabrieken. Leeuwarden [1898]. modellen. 258 blz.

Kramer, M., Leerboek van het boekhouden voor zuivelfabrieken. 2e verm. dr. Leeuwarden 1915. modellen. 278 blz.

HANDELSREKENEN

(Zie ook: Fondsen en fondsenhandel, Blz. 222)

Beunders, S. P. M., De hoofdzaken van het handelsrekenen (tot de arbitrage), voor middelbaar handelsonderwijs. Rotterdam 1912. modellen. 70 blz.

Jongh, J. G. de, Algemeene rekenkunde en hare toepassingen op handel en bedrijf, met tafels voor samengestelden interest en samengestelde disconto. Voortgezet handelsrekenen. Amsterdam 1906—'15. 2 dln.

Dl. 1. Reeksen, logarithmen, haar gebruik bij de arbitrage en de berekeningen bij het beleggen van kapitalen en het verstrekken van credieten. 2e dr. 1915.

Dl. 2. Crediethypotheken en annuiteitenleeningen bij hypotheekbanken. Amortisatie, waardebepaling, uitlotings- en prijskansen bij leeningen in Nederlandsch en vreemd geld. 1906.

Ketel, A. B. A. van, en L. van Horssen, De rekeningcourant. Handboek voor praktijk en onderwijs. 7e herz. dr. 's Gravenhage [1919]. 390 blz.

Overeem, M. van, Beknopt leerboek van het handelsrekenen ten dienste van handelsscholen, praktijkexamens en studeerenden voor de lagere acte handelswetenschappen. Dl. I—III. Utrecht 1918—'19. modellen.

Knapper Kzn., C., Leerboek van het handelsrekenen. 12e dr. bew. door G. de Bruyn. Arnhem 1920. modellen. XIV, 674 blz. Met antwoorden.

Overeem, M. van, Leerboek van het handelsrekenen ten dienste van den handel en van het handelsonderwijs. Utrecht 1918—'22. 4 dln. tabn. modellen. Met antwoorden.

Dl. 1. Crediet. 4e herz. dr. 1922.

Dl. 2. De betaalmiddelen in het binnenlandsch en in het internationaal handelsverkeer. 3e herz. dr. 1919.

Dl. 3. Fondsenhandel. 3e herz. dr. 1920.

Dl. 4. De goederenhandel. 2e dr. 1919.

Bouman, J., C. Klerk, en S. J. van de Vliet, Handelsrekenen. 15e, 13e, 11e dr. Amsterdam 1918—'21. 3 dln. 4 bdn. modellen.

Ketel, A. B. A. van, L. van Horssen en W. Soetekouw, Het handelsrekenen op onze examens. Een verzameling opgaven, ontleend aan verschillende examens, naar typen ge-

rangschikt en per hoofdstuk van inleidingen en aanteekeningen voorzien. 13e herz. dr. Wassenaar 1921. 156 blz.

Kop, M. W. G., en P. N. van der Brugge, Het handelsrekenen. Handboek voor allen die examen in dit vak willen afleggen en voor zelfonderricht. 12e dr. Alkmaar 1921. tabn. modellen. 400 blz.

Westerbeek, G., Beknopt leerboek van het handelsrekenen voor H. B. S., kweekscholen, normaalscholen, enz. Rotterdam 1921. tab. modellen. 128 blz.

Walton, S., and H. A. Finney, Mathematics of accounting and finance. New York 1921. tabn. IX, 274 blz.

Duidelijk en aangenaam leesbaar handboek voor het handelsrekenen, geschikt voor de kantoorpraktijk. Het is minder uitgebreid dan boeken als Overeem en Knapper, ook minder volledig en diepgaand.

Werker, W. M. J., Die zusammengesetzte Zinsen- und Zeitrenten- oder Annuitätenrechnung. Handbuch zur Lösung von Aufgaben der zusammengesetzten Zinsen- und Diskontorechnung, besonders auch solcher, welche auf die Emission und Amortisation von Geldanleihen Bezug haben. Utrecht 1893. 2 dln. tabn. modellen.

Spitzer, S., Tabellen für die Zinses- Zinsen- und Renten-Rechnung mit Anwendung derselben auf Berechnung von Anlehen, Konstruktion von Amortisationsplänen, etc. 5e Aufl. Wien 1911. tabn. VIII, 512 blz.

Robertson, J., Dictionary for computing international commercial quotations. To translate units of value from one currency, weight and measure direct into another, including exchange. Oxford 1918—'19. 2 dln. tabn.

Dl. 1. British and European standards. 1918.
Dl. 2. British and North- and South American standards. 1919.

Bohnert, H., Weltübersicht der Masseinheiten. Die gebräuchlichen Längen-, Flächen-, Raum-, Gewichts- und Wertmasse aller Länder. Hamburg 1919. tabn. 30 blz.

Cocks, O, H., and E. P. Glover, Mathematics of business and commerce. London 1919. 255 blz. (New teaching series).

Martin, A., Monnaies, effets de commerce et changes de tous les pays. 2e éd. Paris 1914. VI, 171 blz. Avec supplément 1921.

Onnen Jr., H., De wiskundige theorie van den geldhandel. 's Gravenhage 1906. XI, 114 blz.

Wagenaar, C. A., The lightning calculator. Containing tables showing the amount of any quantity of goods at any price expressed in British money, with a table for usual discounts; together with equivalents-tables of weights and measures of length

and volume from and into the British and metric systems. Gouda [1912]. tabn. 253 blz.

Halsey, F. A., The metric fallacy. An investigation of the claims made for the metric system and especially of the claim that its adoption is necessary in the interest of export trade. 2nd ed. New York 1919. krt. tabn. IX, 229 blz.

Arbitragetabellen samengesteld door J. P. van O. Jr. Amsterdam [1921]. 64 blz.

Haaften, M. van, De moderniseering der intrestrekening. Amsterdam 1921. 110 blz.

Robertson, J., Handboek voor het berekenen van internationale commerciëele prijsnoteeringen tusschen Nederland en Groot Brittanje. Ter omrekening van eenheden van prijs in de muntvoeten, gewichten en maten van een van beide landen in die van het andere, met inbegrip van wisselkoers. London 1921. tabn. VIII, 80 blz.

Overeem, M. van, Tafels voor samengestelden interest en annuïteiten ten gebruike bij het onderwijs in het handelsrekenen. Utrecht [1922]. 97 blz. tabn.

HANDELSCORRESPONDENTIE EN -TERMINOLOGIE

Algemeen

Meeuwen, L. F. van, A concise encyclopaedie of business terms. The Hague 1918. 309, LXV blz.

Schrijver, leeraar aan een bijzondere Handelsschool in Den Haag en docent aan de Handelshoogeschool, vroeger zelf in den handel werkzaam, heeft voor school- en particulier gebruik een praktisch ingerichte, beknopte handelsencyclopaedie in het Engelsch samengesteld.

Oosting's handelswoordenboek. Handboek ten gebruike bij de handelscorrespondentie in vier talen, Nederlandsch, Duitsch, Engelsch en Fransch. 4e dr. bew. door J. W. Kuiper met medew. van H. Jansonius en A. A. Heskes. Gouda 1919. 748 blz.

Kuiper, J. W., Handboek voor de correspondentie in het Nederlandsch, Engelsch, Duitsch, Fransch en Spaansch voor particulieren en kooplieden. Bew. met medew. van H. Jansonius, A. A. Heskes en A. D. Leeman. 2e dr. Gouda 1920. VIII, 300 blz.

Pitman's dictionary of commercial correspondence in English French, German, Spanish, Italian, Portuguese and Russian. New ed. enl. and rev. London [1920]. 718 blz.

Meeuwen, L. F. van, Methodisch leerboek der handelscorrespondentie. (Met woordenlijst in drie talen). 5e herz. dr. 's Gravenhage 1919. modellen. [182] blz.

Nederlandsche handelscorrespondentie

Engelhard, J. F., en J. M. Broekmeyer, Nederlandsche handelscorrespondentie en algemeene handelskennis. Amsterdam [1912]. 232 blz. (Engelhards handelsbibliotheek).

Siersema, S., Nederlandsche handelscorrespondentie. Brieven en opgaven ter oefening in het schrijven van eenvoudige Nederlandsche handelsbrieven. 2e dr. Zutphen [1917]. [VII], 192 blz. (Handelscorrespondentie, 4).

Bergman, C., en H. J. Eymael, Nederlandsche handelscorrespondentie. 4e herz. dr. Purmerend 1919. [VII], 463 blz. (Handelsonderwijs, 1).

Bruin, Servaas de, Nederlandsche handelsbrieven. 3e verb. uitg. der nieuwe bewerking. Gouda 1920. 159 blz.

Duitsche handelscorrespondentie

Schiebe, [A.], und [C. G.] Odermann, Die kaufmännische Korrespondenz theoretisch und praktisch dargestellt. Neu bearb. van A. Adler. 15e verm. Aufl. Leipzig 1903. XXXII, 639 blz. (Lehrbuch der Kontorwissenschaft, 2).

Bruin, Servaas de, Duitsche handelsbrieven. (Deutsche Handelskorrespondenz). Een verzameling van ongeveer 300 brieven, voorzien van vele aanteekeningen, bew. naar de Nederlandsche handelsbrieven. 2e verb. uitg. der nieuwe bewerking door J. W. Kuiper. Gouda [1906]. [IV], 184 blz.

Engelhard, J. F., en H. Röder, Handelskennis. Practische handleiding ten dienste van den correspondent in de Duitsche taal. Amsterdam [1911]. VIII, 186 blz. (Engelhards handelsbibliotheek).

Engelhard, J. F., en H. Röder, Oefenmateriaal voor den correspondent in de Duitsche taal, aansluitende op „Handelskennis Duitsch." Amsterdam [1913]. VI, 97 blz. (Engelhards handelsbibliotheek).

Bergman, C., und R. de Raaf, Deutsche Handelskorrespondenz. 4e Aufl. Purmerend 1914. 2 dln. (Handelsonderwijs, 3).

Engelhard, J. F., en H. Röder. Groote cursus voor de handelscorrespondentie in de Duitsche taal. Amsterdam [1915]. [XII], 474 blz.

Bons Jr., A., en F. J. Rolvink Jr., Technische en handelstechnische terminologie. Handboek voor praktijk, zoowel als voor studie. Dl. I. Duitsch. Delft 1916. 152 blz.

Brugge, B. J. ter, Deutsch-niederländische Handelsausdrücke, nebst Erläuterungen aus dem Gebiete der Handelslehre für Handelsschüler und angehende Korrespondenten. 3e Aufl. Purmerend 1916. [VI], 199 blz. (Handelsonderwijs, 6).

Rijk, J. A. M., Deutsches Lesebuch für Handelsschulen. 3e Aufl. Purmerend 1917. [IV], 334 blz. (Handelsonderwijs, 9).

Lijsen, H. J., Deutsche Handelskorrespondenz erläutert. Eine vollständige Vorbereitung für die Zeugnisse für die Praxis. Groningen 1919. IV, 105 blz.

Bloch, W., und H. Müssig, Das reine Deutsch des Kaufmanns. Ein Buch wider das Kaufmannsdeutsch mit Beispielen und Erlänterungen veralteter und neuzeitiger Schreibweise. Berlin 1921. modellen. 292 blz.

Knop, G., Duitsche handelscorrespondentie. Brieven en opgaven ter oefening in het schrijven van eenvoudige Duitsche handelsbrieven. 6e herz. en verm. dr. Zutphen 1921. [VII], 211 blz. (Handelscorrespondentie, 1).

Engelsche handelscorrespondentie

Froe, A. de, Engelsch-Nederlandsch en Nederlandsch-Engelsch handelswoordenboek. Groningen 1919. 198 blz.

Bons Jr., A., en C. van der Spek, Nederlandsch-Engelsch handelswoordenboek. Deventer 1921. [IV, 232] blz.

Bakker, G., English commercial readingbook. Purmerend 1908. [VII], 360 blz. (Handelsonderwijs, 10).

Bakker, G., English commercial vocabulary. Terminology and phraseology for the use of students of commercial English. Purmerend 1909. [VII], 240 blz. (Handelsonderwijs, 7).

Engelhard, J. F., Handelskennis en correspondentie in de Engelsche taal. Amsterdam [1912]. VIII, 275 blz. (Engelhards handelsbibliotheek).

Jansonius, H., English commercial idiom. Purmerend 1913. XII, 295 blz. (Handelsonderwijs, 11).

Sonius, W. H., A practical English grammar. Handleiding bij het onderwijs in de Engelsche handelscorrespondentie. Amsterdam [1913]. [VIII], 204 blz. (Engelhards handelsbibliotheek).

Bruin, Servaas de, Engelsche handelsbrieven. (English commercial correspondence). Een verzameling van ongeveer 300 brie-

ven, voorzien van vele aanteekeningen, bew. naar de Nederlandsche handelsbrieven. 2e verb. uitg. der nieuwe bewerking door R. Volbeda. Gouda [1914]. [IV], 201 blz.

Bergman, C., and W. van der Gaaf, English commercial correspondence. 4th ed. Purmerend 1916. [VII], 241 blz. (Handelsonderwijs, 4).

Engelhard, J. F., Engelsche handelscorrespondentie en algemeene handelskennis. (Groote cursus). Volledige leiddraad bij de studie voor practijk en examens, volgens een geheel nieuwe methode. 4e herz. dr. Amsterdam [1918]. XVII, 423 blz.

Froe, A. de, A manual of commercial English. 2nd rev. ed. Groningen 1918. 234 blz.

Leliveld, J. J., Engelsche handelsterminologie. 3e verb. dr. Groningen 1918. 130 blz.

Schrijver, leeraar aan de Midd. technische school en de Ned. Ver. v. voortgezet handelsonderwijs te Amsterdam, geeft in dit boekje de termen, zooals zij in hun gewoon verband worden gebruikt, in teksten, formulieren enz., en vergemakkelijkt het raadplegen bovendien door praktisch ingerichte registers. Bestemd voor handelsscholen en cursussen voor handelsonderwijs, is het ook voor leeken een betrouwbare vraagbaak.

Meeuwen, L. F. van, Commercial English. Being a selection of original papers, especially arranged and commented for the use of Dutch students. 3rd rev. ed. The Hague 1918. VIII, 258 blz.

Polak Jzn., S., De Engelsche handelscorrespondentie. Een methode, samengesteld naar de gegevens aan de Indische en Hollandsche praktijk ontleend. 2e dr. Purmerend 1918. modellen. 233 blz.

Lijsen, H. J., English commercial correspondence explained. Being a complete training for the practice-certificates. Groningen 1919. 109 blz.

Jansonius, H., Engelsche handelsbrieven. II. Voor examencandidaten. 5e dr. Gouda 1922. modellen. 119 blz.

Fransche handelscorrespondentie

Breukelen, J. van, et A. Zeller, Recueil de lectures françaises à l'usage des futurs commerçants. [2e uitg.]. Purmerend [1906]. [IV], 420 blz. (Handelsonderwijs, 8).

Bruin, Servaas de, Fransche handelsbrieven. (Correspondance commerciale française). Eene verzameling van ruim 300 brieven, voorzien van vele aanteekeningen, bew. naar de Nederlandsche handelsbrieven. Nieuwe verb. uitg. bew. door A. A. Heskes. Gouda [1906]. VII, 184 blz.

Zeller, A., Handelscorrespondentie Fransch, ook voor zelfonderricht. Amsterdam [1912]. 238 blz.

Meeuwen Jr., L. F. van, et Ch. A. Cocheret, Manuel de correspondance commerciale. La Haye 1913. 152 blz.

Bergman, C., et A. Zeller, Correspondance commerciale française. 2e éd. Purmerend 1914. [VII], 178 blz. (Handelsonderwijs, 2).

Rode, J. F., Vocabulaire commercial français. Terminologie et phraséologie à l'usage des futurs commerçants. 5e éd. Purmerend 1917. 190 blz. (Handelsonderwijs, 5).

Kroese, J., Fransch leesboek ten dienste van lagere handelsscholen en cursussen. Met hulpboekje. Groningen 1919. 2 dln. 1 bd.

Lysen, H. J., Cours de correspondance commerciale française. Groningue 1919. IV, 110 blz.

Witvliet, M. M., Fransche handelscorrespondentie. Brieven en opgaven ter oefening in het schrijven van eenvoudige Fransche handelsbrieven. 4e dr. Zuphen 1920. IX, 181 blz. (Handelscorrespondentie, 3).

Russische handelscorrespondentie

Mindel, A. S., Russian commercial correspondence. Letters, idioms, grammatical notes, and full vocabulary. Manchester 1918. XV, 89 blz.

Spaansche handelscorrespondentie

Engelhard, J. F., Spaansche handelscorrespondentie. Volledige leiddraad bij de studie voor practijk en examens, volgens een geheel nieuwe methode. Met medew. van R. Alvarez. Amsterdam 1909. XII, 404 blz.

Lysen, H. J., Correspondencia comercial española, simplificada y explicada. Groninga 1919. 84 blz.

Schrijver, leeraar in de handelscorrespondentie, beoogt in dit beknopte boekje eenvoudige begrippen omtrent de Spaansche handelscorrespondentie bij te brengen. Eenige grammaticale voorkennis wordt vereischt.

Lourtau, P., y D. L. Arizmendi, Vademécum español del comerciante. 2e ed. Paris 1920. afbn. modellen. VII, 259 blz. (Biblioteca de enseñanza técnica).

Zeer goed leerboekje voor Spaansche handelscorrespondentie, echter niet voor beginners. Geïllustreerde advententie's, gesprekken, krantenartikelen, formulieren van handelspapier, verlevendigen de stof.

MacHale, C. F., Spanish and English commercial vocabulary. English-Spanish and Spanish-English. New York 1920. IV, 137 blz.

STENOGRAFIE

Coorenduyl, G. E., Stenografie. Kritiek op de Nederlandsche stelsels. Onderzoek naar de grondslagen van de stenografie. Antwoord op de vraag „welk systeem is 't beste?" Zutphen 1912. 104 blz.

Oliveira, A. E. d', Het kortschrift. Amsterdam [1915]. 2 dln. (Handboekjes „Elck' 't beste").
- Dl. 1. Geschiedenis en theorie van de stenografie.
- Dl. 2. Critiek van de voornaamste in ons land gebruikelijke stelsels.

Balt, R., Stenografie. Den Haag 1911—'16. 3 dln.
- Dl. 1. Stenografie. Zelfonderricht, naar het systeem van K. Scheithauer. 10e dr. 1916.
- Dl. 2. Leesboek in de stenografie. 1913.
- Dl. 3. Verkortingssysteem. 5e dr. 1911. (Debattenschrift der stenografie).

Leeuwen, J. A. P. van, en G. Prins, Stenografie Prins—van Leeuwen. Voor zelfonderricht en schoolgebruik. Den Haag 1917. 2 dln.

Bastiaan, W. J., en I. L. Themans, Algemeen leerboek van het Nederlandsch alfabetisch kortschrift (stenografie „Groote") voor schoolgebruik en zelfonderricht. Haarlem 1915—'17. 3 dln.

Groote, A. W., Stenografie voor iedereen. Een alfabetisch kortschrift. 10e dr. Amsterdam [1918]. 56 blz.

Groote, A. W., Reporterschrift. Vervolg op „Stenografie voor iedereen". 7e dr. Amsterdam 1918. 2 dln.

Hania van Weidum, L. S. van, Leesboek in verkorte stenografie „Groote". Oorspronkelijke novellen en gedichten. 2e verb. en verm. dr. ['s Gravenhage] 1918. 56 blz.

Ditmars, A. P., en A. van Gelderen, Stenografisch allerlei. Proza, poëzie, wenken en handelsbrieven in stenografie „Groote". 2e dr. Amsterdam [1920]. 64 blz.

Gelderen, A. van, Ons kortschrift. Methodische leergang voor het N. A. K. (Stenografie „Groote"). 2e dr. 's Gravenhage [1920]. afbn. tabn. [48] blz.

HANDELSONDERWIJS

Bildungswesen, Das kommerzielle, der europäischen und aussereuropäischen Staaten. Im Auftrage des österreichischen Ministeriums für Kultus und Unterricht, nach amtlichen Quellen herausg von Fr. Dlabač, E. Gelcich und J. K. Kreibig. Wien 1903—'13. 7 dln.
- Dl. 1. I. Zölger, Das kommerzielle Bildungswesen in England. 1903.
- Dl. 2. I. Zölger, Das kommerzielle Bildungswesen im Deutschen Reiche. 1905.

Dl. 3. E. Gelcich, Das kommerzielle Bildungswesen in Belgien, Spanien, Portugal, Serbien und Bosnien. 1906.
Dl. 4. E. Gelcich, Das kommerzielle Bildungswesen der Schweiz, Rumäniens, Brasiliens und Argentiniens. 1906.
Dl. 5. E. Gelcich und I. Zölger, Das kommerzielle Bildungswesen in Italien. E. Gelcich, Das kommerzielle Bildungswesen in Frankreich, Griechenland, Peru, Uruguay, Paraguay und Costa Rica. 1908.
Dl. 6. F. Dlabač und E. Gelcich, Das kommerzielle Bildungswesen in Oesterreich. 1910.
Dl. 7. B. Schack, Das kommerzielle Bildungswesen in Ungarn. E. Gelcich, Das kommerzielle Bildungswesen in Kroatien und Slawonien. 1913.

Buddingh, D., Over industrie- en handelakademiën en verdere inrigtingen van onderwijs ter bevordering van nijverheid en handel in Europa, naar aanleiding van het Kon. Besluit van 8 Januari 1842. Amsterdam 1842. XVI, 128 blz.

Jaarverslag van de Nederlandsche Vereeniging voor hooger handelsonderwijs te Rotterdam over 1913—'14 enz. Rotterdam 1914 enz.

Praeadviezen en verslagen van het Congres voor handelsonderwijs 1905 te Amsterdam. [Amsterdam 1905]. 2 dln.

Gedenkschrift ter herinnering aan de opening der Nederlandsche Handelshoogeschool te Rotterdam. Rotterdam 1913. 78 blz.

Verslag van de staatscommissie van 1918 met opdracht na te gaan of eene wettelijke regeling van het handelsonderwijs en het accountantswezen behoort te worden getroffen. ['s Gravenhage 1920]. IV, 97 blz.

Handbuch für das kaufmännische Unterrichtswesen in Deutschland. Unter Mitwirkung namhafter Handelsschulmänner und Fachleute herausg. von A. Ziegler. Tl. I. Die kaufmännischen Schulen als Erziehungs- und Unterrichtsanstalten. Leipzig 1916. tabn. VIII, 666 blz.

Lindwurm, A., Die Ausbildung zum Handelsstande. Gedanken eines Kaufmannes. Bremen 1861. 106 blz.

Paris, E., Pour devenir commerçant. Situations commerciales, connaissances à acquérir, organisation de l'enseignement commercial. Paris 1918. krt. X, 366 blz.

XIX. RECHTSWETENSCHAP

WETTEN. RECHTSPRAAK

Algemeen

Handelsgesetze, Die, des Erdballs. Umfassend das Handels-, Wechsel-, Konkurs- und Seerecht aller Kulturvölker, mit Ergänzungen und Erläuterungen aus dem Zivilrecht, Prozessrecht und der Gerichtsverfassung, und einer Zusammenstellung der handelsrechtlichen Nebengesetze in der Landessprache mit gegenüberstehender deutschen Uebersetzung. Begründer des Werkes: O. Borchardt. 3e wesentl. erw. und mit Verwertung amtlichen Materials neu bearb. Aufl. Berlin 1906—'14. 14 dln. 20 bdn. bibliogr.

Dl. 1. Vereinigte Staaten von Nord Amerika und Mexiko. 1912. 2 bdn.
Dl. 2. Mittel Amerika. Guatemala. Honduras. San Salvador. Nicaragua. Costa Rica. Panama. Haiti. Dominikanische Republik. Cuba. 1910.
Dl. 3/5. Süd Amerika.
1. Columbien. Venezuela. Ecuador. 1909.
2. Argentinien. Uruguay. Paraguay. Chile. 1909.
3. Brasilien. Peru. Bolivien. 1909.
Dl. 6. Afrika und Asien. Aegypten. Marokko. Liberia. Persien. Siam. China. Japan. 1909.
Dl. 7/8. Süd Europa.
1. Spanien. Portugal. Italien. San Marino. Rumänien. 1909.
2. Bulgarien. Griechenland. Montenegro. Serbien. Turkei. 1908.
Dl. 9. Ost Europa. Russland. Finnland. Polen. 1908.
Dl. 10/11. Nord- und Nord-West Europa. 5 bdn.
1. Skandinavien. Schweden. Norwegen. Dänemark. 1908.
2. Grossbritannien und Irland.
Afd. 1. England. Schottland. Irland. 1909.
Afd. 2. Britische Besitzungen und Schutzgebiete.
1e ged. Kanada und Neufundland. 1909.
2e ged. Asien. Süd Afrika. Ost- und Zentral Afrika. 1912.
3e ged. Australien. Neu Seuland. Fidschi Inseln. 1912.
Dl. 12/13. Mittel Europa. 4 bdn.
1. Belgien. Frankreich. Monaco. 1909.
2. Niederlande und Niederländisch Indien. Schweiz. Luxemburg. 1908.

3. Oesterreich Ungarn. Bosnien. Herzogowina. Kroatien. Slavonien. 1908.
4. Deutsches Reich. 1911.
Dl. 14. Alphabetisches Sachregister. 1914.

Nederland. Nederlandsch Indië

Verzameling van vaderlandsche wetten en besluiten, uitgevaardigd sedert 22 January 1798 tot 10 Juli 1910, in zooverre zij ook sedert de invoering der nieuwe wetgeving in Nederland, middellijk of onmiddellijk, van toepassing zijn. Uitg. door J. van de Poll. Amsterdam 1840. XXVI, 491 blz.

Luttenberg's chronologische verzameling der wetten en besluiten betrekkelijk het openbaar bestuur in de Nederlanden sedert de herstelde orde van zaken in 1813, voortgezet door J. G. Stenfert Kroese. Zwolle 1899 enz. Met reg. op de jaren 1813—1908.

Wetboeken, De Nederlandsche, zooals zij tot op 31 Maart van het jaar 1918 zijn gewijzigd en aangevuld. Uitg. door J. A. Fruin, bew. door Th. A. Fruin. 's Gravenhage 1918. XXXV, 1984 blz.

Staatswetten, Nederlandsche. Ed. Schuurman en Jordens. Zwolle.

Meyer, J. C., Nederlandsche staatswetten. Met verwijzing naar overeenkomstige en toepasselijke bepalingen, uitg. onder toezicht van H. J. Romeyn. Sneek 1912—'20. 2 dln.
Dl. 1. 13e geh. verm. dr., weder bew. door J. M. Bouscholte, uitg. 15 Oct. 1920.
Dl. 2. 12e geh. verm. dr., uitg. 1 Sept. 1912.

Hasselt, W. J. C. van, Verzameling van Nederlandsche staatsregelingen en grondwetten. 9e dr. herz. en verm. door L. de Hartog. Schoonhoven 1918. XVI, 372 blz.

Wetboeken, De Nederlandsch Indische, benevens de grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden. Uitg. door W. A. Engelbrecht, bew. door E. M. L. Engelbrecht. Soerabaja 1917. XIII, 2129 blz.

Wetten en verordeningen betreffende Nederlandsch Indië, Suriname en Curaçao. Uitg. onder toez. van Ph. Kleintjes. 8e herz. dr. Amsterdam 1920. VII, 355 blz.

Wetboek van koophandel voor de kolonie Suriname, gelijk het luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen en aanvullingen. Paramaribo 1919. 158 blz.

Leon's rechtspraak, bijgehouden volgens kaartstelsel. Verzameling van rechtspraak, literatuur en administratieve beslissingen, gebracht op de artikelen van de Nederlandsche wetboeken en staatswetten, onder red. van S. G. Canes, D. Lodder en J. Wijnveldt. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1918 enz.

Duitschland

Gesetzbuch, Bürgerliches, nebst Einführungsgesetz, vom 18 August 1896 mit Berücksichtigung der bis 1 April 1919 ergangenen Abänderungen. Textausg. mit Sachregister. 12e Aufl. Berlin 1919. 744 blz. (Guttentagsche Sammlung).

Handelsgesetzbuch nebst Einführungsgesetz, vom 10 Mai 1897, unter Berücksichtigung der ergangenen Novellen. Textausg. mit Sachregister. 9e Aufl. Berlin 1919. 373 blz. (Guttentagsche Sammlung).

Frankrijk

Code de commerce, suivi des lois commerciales et industrielles. Publ. sous la direction de G. Griolet et Ch. Vergé, avec collaboration de H. Bourdeaux. 17e éd. rev. corr. et augm. Paris 1919. 544 blz. (Petite collection Dalloz).

Belgie

Codes, Les, et les lois spéciales les plus usuelles en vigueur en Belgique, avec des notes de concordance et de jurisprudence utiles à l'interprétation des textes, par J. Servais et E. Mechelynck. 10e éd. rev., corr. et augm. Bruxelles 1921. VIII, [1594] blz.

BURGERLIJK RECHT

Nederland

Veegens, J. D., Schets van het Nederlandsch burgerlijk recht. Voortgezet door A. S. Oppenheim. Haarlem 1906—'19. 3 dln.

- Dl. 1. Personenrecht. 1906.
- Dl. 2. Rechten op zaken. 2e dr. bew. door A. S. Oppenheim. 1919.
- Dl. 3. Verbintenissen. Bewijs en verjaring. 1914.

Asser, C., Handleiding tot de beoefening van het Nederlandsch burgerlijk recht. Dl. I.1,2, II, III—V. Zwolle 1905—'20. 5 dln. 6 bdn.

- Dl. 1. Inleiding. Personenrecht. 5e dr. bew. door P. Scholten. 1e en 2e st. 1919—'20.
- Dl. 2. Zakenrecht. 4e dr. bew. door P. Scholten. 1905.

Dl. 3. Verbintenissenrecht. Voortgezet door J. Limburg. 2e dr., bew. door H. van Goudoever. 1913.
Dl. 4. Erfrecht. Bew. door E. M. Meijers. 1915.
Dl. 5. Van bewijs. Bew. door A. Anema. 1915.

Schürmann, J. G., Het burgerlijk recht ten dienste van het handelsonderwijs en de praktijk. 4e verb. en verm. dr. 's Gravenhage 1918. VIII, 184 blz.

Klaassen, J. G., Huwelijksgoederen- en erfrecht. Handleiding bij studie en practijk. 3e geh. bijgew. dr. Arnhem 1918. 496 blz.
Schrijver, hypotheekbewaarder, candidaatnotaris, behandelt aan de hand van desbetreffende artikelen uit het burgerlijk wetboek zeer objectief de inhoud van ons huwelijksgoederen- en erfrecht en bespreekt strijdpunten met verwijzing naar literatuur en jurisprudentie. Eenige volledige monografie over dit onderwerp.

Moltzer, J. P., Landbouw en kapitaalbelegging. Eene studie over den privaatrechtelijken grondslag van ons landbouwbedrijf. Haarlem 1892. XVI, 263 blz.

Herman, A., Het karakter van ons hypotheekrecht, historisch beschouwd. Amsterdam 1914. X, 181 blz. (Diss.).

Delprat, G. H. M., Opmerkingen naar aanleiding van herbeleening en prolongatie. Rotterdam 1894. XI, 117 blz. (Diss.).

Marle, J. C. van, Het beetwortelsuikercontract. Amsterdam 1896. [146] blz. (Diss.).

Smit, M., De grondslagen van ons verkeersrecht in theorie en praktijk. Kampen 1906. 439 blz.

Hartogh, H. A., De oorzaak van overeenkomst en schuldbekentenis, historisch beschouwd. Amsterdam 1907. 314 blz. (Diss.).

Duitschland

Nussbaum, A., Das neue deutsche Wirtschaftsrecht. Eine systematische Uebersicht über die Entwicklung des Privatrechts und der benachbarten Rechtsgebiete, seit Ausbruch des Weltkrieges. Berlin 1920. VIII, 100 blz.

Nipperdey, H. C., Kontrahierungszwang und diktierter Vertrag. Jena 1920. VII, 168 blz. (Schriften des Instituts für Wirtschaftsrecht an der Universität Jena, 1).

Böckel, F., Der Treuhänder für das feindliche Vermögen. München 1919. 118 blz.

Engeland

Karplus, S., Handbuch des englischen Privatrechtes. Leipzig 1917. 261 blz.

Anson, W. R., Principles of the English law of contract and of agency in its relation to contract. 15th ed. by M. L. Gwyer. Oxford 1920. modellen. XXXVII, 458 blz.

INDUSTRIËEL EIGENDOMSRECHT

Nederland

Salomonson, C. D., Nederland's houding ten opzichte van het internationale recht op de octrooien en uitvindingen. Amsterdam 1898. IV, 154 blz. (Diss.).

Salomonson, C. D., Handleiding bij het gebruik van de Nederlandsche octrooiwet. Haarlem 1910. XII, 164 blz. Met supplement 1912.

Wessel, W., Uitvinder en octrooi. Een handleiding voor uitvinders, ingenieurs en fabrikanten. Delft 1919. 96 blz.

Na een kort overzicht van het ontstaan der octrooiwetgeving geeft schrijver een zeer beknopte uiteenzetting van de werking der octrooiwet, welke hij in haar geheel opneemt. Hij raadt den uitvinder met nadruk aan steeds een octrooibezorger te raadplegen.

Sutherland, W., Waarom en hoe moet ik mijn fabrieks- of handelsmerk deponeeren? Wat iedere fabrikant of handelaar dient te weten van de merkenwet, de formaliteiten, voorschriften en toepassing, alsmede van de handelsnaamwet. Deventer 1921. 57 blz.

Wessel, W., Iets over uitvindingen en octrooien in verband met de Nederlandsche octrooiwet. Deventer 1922. bibliogr. 95 blz.

Duitschland

Worms, R., Die Verwertung von Erfindungen. Ein Leitfaden für Erfinder und Kapitalisten. 2e völlig umgearb. Aufl. herausg. von G. Rauter. Halle a. S. 1919. 114 blz.

Stern, H., und J. Oppenheimer, Kommentar zum Patent-Gesetz. Stuttgart 1919. [VIII], 347 blz.

Engeland

Moritz, R., and W. Hereward, Post-war patent practice. Notes on enemy-owned British patents, prolongation of patents, inventors and the crown. London 1921. IV, 79 blz.

Frankrijk

Gutton, G., Notions sur la propriété industrielle et commerciale. Paris 1918. 107 blz.

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Avram, M. H., Patenting and promoting inventions. New York 1918. VIII, 166 blz.

Michaelis, K., Praktisches Handbuch des amerikanischen Patentrechts. Berlin 1919. XVI, 631 blz.

HANDELSRECHT

Algemeen

Procos, J. S., Les codes maritimes actuels. Leurs principes erronés et les indications essentielles à leur réforme et rectification. Paris 1920. 250 blz.

Waldecker, L., Der Stand der Gesetzgebung über Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften in den wichtigsten Kulturländern bei Kriegsausbruch 1914. München 1919. 168 blz. (Schriften des Vereins für Sozialpolitik, CLI, 3).

Nederland

Wetboek, Het, van koophandel, ten gebruike van den koopman, den zeevarende en den winkelier. Vermeerderd met formulieren, bijlagen en registers door J. A. Molster. 6e herz. en verm. dr. bew. door F. A. Molster. Schoonhoven 1912. modellen. 504 blz.

Zadoks, S., en C. H. van Zeggelen, Handelsrecht. 3e dr. Purmerend 1914. modellen. VIII, 231 blz. (Handelsonderwijs, 18).

Asser, T. M. C., Schets van het Nederlandsch handelsrecht, ook ten dienste van het middelbaar onderwijs. 13e herz. dr. door W. L. P. A. Molengraaff. Haarlem 1917. 297 blz.

Schürmann, J. G., Het handelsrecht en die gedeelten van het burgerlijk recht die daarmee verband houden, ten dienste van het handelsonderwijs en de praktijk. 5e verb. en verm. dr. 's Gravenhage [1918]. modellen. 368 blz.

Polak, M., Handboek voor het Nederlandsche handels- en faillissementsrecht. Dl. I, II^1. 2e, 1e dr. Groningen 1918—'20.

Molengraaff, W. L. P. A., Leiddraad bij de beoefening van het Nederlandsche handelsrecht. 4e herz. dr. Haarlem 1919—'20. 2 dln. modellen.

Spaander, M., Handelsrecht voor handelsdag- en avondscholen en zelfstudie. 3e herz. dr. Groningen 1921. modellen. VIII, 202 blz.

Kramer, N. de, en H. K l ij n e n, Het recht voor den handel. Eenvoudige opstellen over de onderwerpen, die voor den handel van belang zijn. 10e dr. Rotterdam 1922. modellen. 212 blz.

Molengraaff, W. L. P. A., Inleiding tot het Nederlandsche handelsrecht. Haarlem 1922. VIII, 342 blz.

In plaats van een nieuwe bewerking van Asser's schets geeft schrijver in deze Inleiding een eigen behandeling van het Nederlandsche handelsrecht waarbij alleen de algemeene opzet van Asser's bekende schets tot voorbeeld is genomen.

Heyden, E. J. J. van der, De ontwikkeling van de naamlooze vennootschap in Nederland vóór de codificatie. Amsterdam [1908]. VIII, 246 blz. (Diss.).

Gazan de la Meuze, A. J., De likwidatie der naamlooze vennootschap, voorafgegaan door een beknopt overzicht der privaatrechterlijke vereenigingen. 's Gravenhage 1905. 158 blz. (Diss.).

Jonker, A., Burgerrechterlijke aansprakelijkheid van het bestuur der naamlooze vennootschap. Utrecht 1905. [IV], 216 blz. (Diss.).

Oppenheim, A. S., Het prospectus der naamlooze vennootschap. Leiden 1908. 104 blz. (Diss.).

Reeken, C. G. von, Kracht en macht van de koninklijke goedkeuring op de statuten van naamlooze vennootschappen. Rotterdam [1909]. 19 blz.

Grosheide Jr., H. A., Oprichting van naamlooze vennootschappen naar Nederlandsch recht. Amersfoort 1913. bibliogr. XV, 442 blz.

Bles, A. E., Vereenigingen en naamlooze vennootschappen en hare behandeling aan het Departement van justitie. Een gids voor oprichters en bestuurders. 5e verb. dr. 's Gravenhage 1921. XVI, 152 blz.

Schrijver, raad-adviseur bij het Dep. v. Justitie, behandelt in een handig, beknopt overzicht, verduidelijkt door formulieren, de vereischten, waaraan statuten van vereenigingen en akten van naaml. vennootschappen moeten voldoen voor een spoedige verkrijging van kon. goedkeuring of bewilliging. Een alfabetisch register vergemakkelijkt het gebruik.

Blöte, J. A. A., De nationaliteit van de vereeniging, in het bijzonder van de naamlooze vennootschap. Leiden 1921. bibliogr. XII, 248 blz.

Beroep, Het, van makelaar, de daaraan verknochte regten, pligten en loon, mitsgaders sommige der te dien aanzien bestaande misbruiken, door een Handelsvriend. Amsterdam 1827. 123 blz.

Faber, G. J. A., De regeling der makelaardij aan regt en wet getoetst. Leiden 1850. 71 blz.

Stuart, Th., De Amsterdamsche makelaardij. Bijdrage tot de geschiedenis onzer handelswetgeving. Amsterdam 1879. XII, 167 blz. (Diss.).

Scholten, R. L., Over makelaars in zee-assurantie. Amsterdam 1879. X, 84 blz. (Diss.).

Levy, J. A., De warrant. 's Gravenhage 1889. [204] blz.

Roos, A. N., De aansprakelijkheid van de spoorwegmaatschappijen in zake het binnenlandsch goederenvervoer. Utrecht [1918]. 65 blz.

De weinige kennis, zelfs bij groote vervoerders, van de wettelijke voorschriften op de vervoermiddelen, heeft schrijver, afdeelingschef bij de Ned. Centraal Spoorwegmaatschappij, ertoe gebracht, puttend uit het Algemeen Reglement van vervoer over de spoorwegen en uit de spoorwegreglementen, voor den handel en voor de studie voor vakexamens, dit beknopte, duidelijk inlichtende boekje saam te stellen.

Veltman, J. E., Endossement van wisselbrieven. Amsterdam 1861. 155 blz. (Diss.).

Scherpenberg, F. F., De notificatie van het wisselprotest. Leiden 1876. 123 blz. (Diss.).

Nolst Trenité, J. G. L., Nederlandsch assurantierecht. Haarlem 1907—'21. 2 dln. 3 bdn. modellen.

Dl. 1. Brandverzekering. 2e herz. dr. 1921.

Dl 2. Zeeverzekering. 1907. 2 bdn.

In den 2en druk van „Brandverzekering" geeft schrijver, bekend publicist met groote kennis en ervaring op het gebied van het assurantiewezen, een beschrijving van dezen tak van verzekering in zijn geheelen omvang en de gebruiken op dit gebied, met een critische behandeling van verschillende stelsels en opvattingen. Dit leerboek, het eenige Nederlandsche over dit onderwerp, brengt een zakelijke, en nauwkeurig aan de praktijk getoetste behandeling der stof, volledig ook door opname van polis-redacties, beursclausules, acten, formulieren, arresten. Mede door bespreking van nieuwe takken van brandverzekering is het bijgewerkt tot 1920. Behalve voor juristen is het een uitstekende gids voor leeken, mits met eenige kennis van het Nederlandsche handelsrecht.

Wichers, A. W., De rechtsleer der levensverzekeringsovereenkomst. Afl. I enz. 's Gravenhage 1921 enz.

Goudsmit, M. Th., Geschiedenis van het Nederlandsche zeerecht. 's Gravenhage 1882. 472 blz.

Lulofs, W., De passageovereenkomst. Amsterdam 1879. 190 blz. (Diss.).

Vogler, F. G., De vaste stoomvaartlijnen. Leiden 1913. 200 blz. (Diss.).

Castro, E. S. Orobio de, De aansprakelijkheid van reederijen en de cognossementsclausules. Haarlem 1902. XII, 249 blz. (Diss.).

Mesritz, A., De vrachtbrief. Amsterdam 1904. XII, [213] blz. (Diss.).

Speyer, A. N., Verschuldigdheid van vracht bij vervoer ter zee. Leiden 1906. XII, 185 blz. (Diss.).

Sanders, H., Het cognossement. 's Gravenhage 1912. XVI, 356 blz. (Diss.).

Tak van Poortvliet, A., Het recht van koopvaardijschepen tot het voeren der Nederlandsche vlag. Leiden 1896. 116 blz. (Diss.).

Veegens, J. D., De wet op het faillissement en de surseance van betaling, gevolgd door de invoeringswet, met inleiding en aanteekeningen. 4e dr. Haarlem 1909. VIII, 271 blz.

Coster, K. I. B. A. de, Een Nederlandsch handelsregister. Met een voorwoord van M. W. F. Treub. 's Gravenhage 1917. [IV], 68 blz.

Knegt, J., Het handelsregister, ingesteld bij de wet van 26 Juli 1918, gewijzigd bij de wet van 26 Maart 1920. Voordracht. Met: A. Tekst der handelsregisterwet. B. Kon. Besluit van 29 Sept. 1920. [Rotterdam 1921]. 78 blz.

Handelsregister en Kamers van koophandel. 's Gravenhage [1920]. krt. modellen. VII, 80 blz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Dep. van landbouw, nijverheid en handel).

Duitschland

Handbuch des gesamten Handelsrechts mit Einschluss des Wechsel-, Scheck-, See- und Binnenschiffahrtsrechts, des Versicherungsrechts sowie des Post- und Telegraphenrechts. Herausg. von V. Ehrenberg. Bd. I, II, III[1], IV[2], V, VII[1]. Leipzig 1913—'18. bibliogr.

Lehmann, M., Der Begriff des angemessenen Preises. Marburg in H. 1921. bibliogr. XXIV, 236 blz. (Arbeiten zum Handels-, Gewerbe- und Landwirtschaftsrechts, 32).

Obst, G., Was muss der Aktionär wissen? Eine gemeinverständliche Darstellung der wichtigsten Bestimmungen des Aktienrechts, der verschiedenen Kategorien der Aktien, der beim Verkehr in Aktien üblichen Handelsgebräuche, etc. Stuttgart 1901. IV, 104 blz.

Hecht, F., Die Warrants. (Lager- und Lagerpfandscheine). Mit Beiträgen zur Geschichte und Statistik des Lagerhauswesens. Stuttgart 1884. VIII, 260 blz.

Staub, [H.], Kommentar zum Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung. 4e verm. Aufl. bearb. von M. Hachenburg. Berlin 1913. VIII, 846 blz.

Parisius, L., und H. Crüger, Das Reichsgesetz betreffend die Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften. Kommentar zum praktischen Gebrauch für Juristen und Genossenschaften. 8e neubearb. Aufl. von H. Crüger. Berlin 1915. XVI, 727 blz.

Meili, F., Das Recht der modernen Verkehrs- und Transportanstalten. Ein Grundriss. Leipzig 1888. XI, 130 blz.

Schaps, G., Das deutsche Seerecht. Kommentar zum vierten Buche des Handelsgesetzbuchs, als Ergänzung zu Staub's Kommentar, nebst Erläuterungen zu den seerechtlichen Nebengesetzen. 2e Aufl. herausg. von M. Mittelstein und J. Selba. Bd. I. Berlin 1921. VIII, 1041 blz.

Schiebe, A., Die Lehre von den Wechselbriefen mit Berücksichtigung der historischen Entwickelung und der ausländischen Gesetzgebung theoretisch und praktisch dargestellt. 4e umgearb. Aufl. von H. Brentano. Leipzig 1877. XI, 368 blz.

Schmidt, A., Wechsel- und Scheckkunde. Für kaufmännische Schulen und mit besonderer Rücksichtnahme auf den Selbstunterricht. Neubearb. von A. Ziegler. 5e Aufl. Leipzig 1919. afbn. 139 blz.

Deckinger, M., Die rechtliche Behandlung des Rabattversprechens nach dem System der zurückgestellten Rabatte (System of deferred rabates) der Verbände in der Seeschiffahrt. Jena 1915. bibliogr. VI, 98 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 24).

Thiele, W., Uebermässiger Gewinn, Schleichhandel und Höchstpreis. 2e erw. Aufl. Berlin 1919. 153 blz.

Klingspor, H., Die Gesetzgebung über Beschlagnahme, Ausfuhr und Handel ausländischer Wertpapiere. Berlin 1920. modellen. 67 blz.

Engeland

Scholfield, A., The legal aspects of commerce. London 1921. modellen. VI, 246 blz.

Schrijver, docent aan de handelsfaculteit te Southampton, behandelt in beknopten vorm verschillende handelsrechtelijke onderwerpen als contracten, offerten, bekwaamheid der contractanten, tusschenpersonen (reizigers, agenten), firma, naamlooze venootschap, enz., wissels, banken, zeerecht, vervoerrecht, verzekering, faillissement. Het boek is bestemd om jonge kooplieden eenig inzicht te geven in het rechtskundig karakter van hun handelingen in betrekking tot hun zaken en te vergelijken met boekjes als Spaander, Handelsrecht voor handelsdag- en avondscholen, en Schürmann, Het handelsrecht en die gedeelten van het burgerlijk recht, die daarmede verband houden.

Hibbert, W. N., [and] F. W. Raffety, The law relating to company promoters. London 1898. XV, 103 blz.

Gore—Browne, F., Handbook on the formation, management and winding up of joint stock companies. 34th ed. London 1920. LXVII, 722 blz.

Hemmant, D. G., The companies-acts 1908 to 1917. With explanatory notes and references to decided cases. 7th ed. London 1922. XLIII, 444 blz.

Jones, H. P., A treatise on the registration of business-names-act 1916 and the companies (particulars as to directors) act 1917 and guide to procedure thereunder. With appendix containing full text of the statutes and the statutory rules and orders made in pursuance thereof. London 1917. [V], 81 blz.

Norton, C. P., Handbook on the law of bills and notes. With an appendix containing the negotiable instruments law by W. U. Moore and H. M. Wilkie. 4th ed. St. Paul 1914. X, 732 blz. (Hornbook series).

Slater, J. A., Bills, cheques and notes. A handbook for lawyers and businessmen, together with the bills of exchange-act 1882, and the bills of exchange-(crossed cheques) act 1906. 2nd rev. and enl. ed. London [1915]. X, 203 blz.

Stevens, T. M., Elements of mercantile law. 5th ed. by H. Jacobs. London 1911. LVII, 660 blz.

Lowndes, R., The law of general average, English and foreign. 5th ed. by E. L. de Hart and G. R. Rudolf. London 1912. L, 848 blz.

Scrutton, Th. E., The contract of affreightment as expressed in charterparties and bills of lading. 8th ed. by Th. E. Scrutton und F. D. Mackinnon. London 1917. LXXIV, 496 blz.

Carver, T. G., A treatise on the law relating to the carriage of goods by sea. 6th ed. by J. Henderson. London 1918. CIV, 1056 blz.

Marsden, R. G., A treatise on the law of collisions at sea. 7th ed. by M. W. Slade. London 1919. LXXX, 610 blz.

Constant, B., The law relating to the mortgage of ships. London 1920. tabn. modellen. XVIII, 182 blz.

Schrijver, procureur te London, geeft een systematische samenvatting van het Engelsche recht betreffende scheepshypotheken, met een overzicht der buitenlandsche wetgeving. Hij citeert de jurisprudentie zeer volledig, zonder echter aandacht te schenken aan wetenschappelijke exegese. Alhoewel het boek in hoofdzaak voor practiseerende juristen van nut zal zijn, meent schrijver dat ook leeken het kunnen gebruiken.

Arnould, [J.], On the law of marine insurance and average. 9th ed. by E. L. de Hart and R. I. Simey. London 1914. 2 dln.

Gow, W., Sea insurance according to British statute. London 1914. XXXVII, 478 blz.

Winter, W. D., Marine insurance, its principles and practice. New York 1919. XVII, 433 blz.

Porter, J. B., and W. F. Craies, The laws of insurance: fire, life, accident and guarantee. Embodying cases in the English, Scotch, Irish, American, Australian and Canadian courts. 6th ed. by G. Stone. London 1921. XL, 548 blz.

Korte behandeling van het geheele Engelsche verzekeringsrecht met uitzondering van de zeeverzekering, aan de hand van jurisprudentie. Het boek is ingedeeld in korte paragrafen voor elke kwestie, die wordt beoordeeld naar Engelsche of Amerikaansche uitspraken. Hoewel weinig systematisch, neemt het werk als verzameling en bewerking van de talrijke procedures een bijzondere plaats in.

Holland, R. W., Partnership law and accounts. London 1920. tabn. X, 159 blz.

Frankrijk

Lyon-Caen, Ch., et L. Renault, Traité de droit commercial. 5e éd. Tome I. Paris 1921. 867 blz.

Arthuys, F., Traité des sociétés commerciales, comprenant un commentaire de la faillite et de la liquidation judiciaire des sociétés. 3e éd. Suivie d'un formulaire de E. Lecouturier. Paris 1916—'19. 3 dln.

Decugis, H., Traité pratique des sociétés par actions. 3e éd. rev. et augm. Paris 1919. X, 808 blz.

Gain, R., Guide formulaire des sociétés commerciales. Paris 1919. XIX, 735 blz.

Laurent, F., Étude comparée des législations française et britannique en matière de sociétés par actions. Paris 1919. XII, 186 blz.

Batardon, L., Traité pratique des sociétés commerciales. Aux points de vue comptable, juridique et fiscal. Paris 1922. modellen. VII, 889 blz.

Nast, A., Principes coopératifs et exposé synthétique de la législation. Le régime juridique des coopératives. Paris 1919. 330 blz.

Haralambidis, T. A., Les avaries communes en droit maritime français et comparé avec un recueil de textes et une table de concordance des codes de commerce des principaux pays étrangers et des règles de York et d'Anvers. Paris 1920. 654 blz.

België

Smeesters, C., Manuel de droit commercial. À l'usage des commerçants et des étudiants en sciences commerciales. 5e éd. Bruxelles 1915. 500 blz.

Wauwermans, P., Manuel pratique des sociétés anonymes. Suivi de formules d'actes de sociétés par A. Lieben. 2e éd. Bruxelles 1914. LXI, 800 blz.

Gilson, F., Les modifications aux statuts des sociétés anonymes. Bruxelles 1919. VIII, 380 blz.

Oostenrijk

Geller, L., Gesetz über Gesellschaften mit beschränkter Haftung nebst Vollzugsvorschriften einschliesslich der Steuer- und Gebührenvorschriften. Mit Einleitungen und ausführlichen Erläuterungen aus den Materialien und der Rechtsprechung. Wien 1918. V, 200 blz. (Oesterreichische Justizgesetze, 9).

Spanje

Espejo de Hinojosa, R., Crítica y reformas que deben introducirse en el vigente código de comercio español de 22 de Agosto de 1885. Granada [1911]. 232 blz.

Espejo de Hinojosa, R., Legislación mercantil española. Valencia 1918. 2 dln.

Zwitserland

Bick, J., Das schweizerische Handels-Register. Zürich [1918]. 257 blz. (Orell Füssli's praktische Rechtskunde, 20).

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Sullivan, J. J., American business law. With legal forms. 3rd ed. New York 1920. modellen. XXI, 433 blz.

Zeer beknopte, populaire behandeling van het Amerikaansche handelsrecht, verdeeld in vijf deelen : 1. Contracten, 2. Handelsvennootschappen, 3. Eigendom, 4. Borgtocht en verzekering, 5. Erfrecht. Aan het einde van elk hoofdstuk is een vragenlijst betreffende het behandelde onderwerp opgenomen. Jurisprudentie wordt voortdurend aangehaald.

Frey, A. B., American business law. New York 1920. modellen. XXV, 514 blz.

Uitvoeriger behandeling dan in het voorgaande boek van hetzelfde onderwerp.

Harvey, R. S., and E. W. Bradford, A manual of the fed-

eral trade commission, representing the origin, development and construction of the anti-trust laws. Washington 1916. XXII, 457 blz.

Cohen, J. H., Commercial arbitration and the law. New York 1918. XX, 339 blz.

Twyeffort, F. H., Business corporations in New York. A treatise on all the law of the state of New York relating to all private business corporations, domestic and foreign. With forms and text of statutes as amended to Jan. 1st, 1919. New York 1918. modellen. CXLIV, 1521 blz.

Sullivan, J. J., American corporations. The legal rules governing corporate organization and management. 2nd rev. and enl. ed. New York 1921. afbn. modellen. XIII, 463 blz.

Lorenzen, E. G., The conflict of laws relating to bills and notes. Preceded by a comparative study of the law of bills and notes. New Haven 1919. 337 blz.

Shealey, R. P., The law of government contracts. New York 1919. XI, 300 blz.

Zuid Amerika

Obregon, T. E., [and] E. M. Borchard, Latin American commercial law. New York 1921. bibliogr. XXIII, 972 blz.

INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT

Fokker, T. H., Bijdrage tot de internationaal gelijkvormige regeling der scheepsvoorrechten. Leiden 1907. 190 blz. (Diss.).

Asser, T. M. C., L'unification du droit relatif à la lettre de change. Conférences de la Haye de 1910 et de 1912. Bruxelles [1913]. 49 blz. (Extrait de la Revue du droit international et de législation comparée).

Jitta, D. Josephus, Internationaal privaatrecht. Gegevens hoofdzakelijk ten behoeve van Nederlandsche rechtsbeoefenaars. Haarlem 1916. L, 692 blz.

Hague rules 1921, The. Resolutions as recommended by the Maritime law Committee and passed unanimously by the International law Association in their meeting at the Hague, September 1921. London 1921. 11 blz.

Cole, S. D., The Hague rules 1921 explained. London 1921. 55 blz.

Harris, L. C., The Hague rules 1921, discussed from the business side by one who was there. London 1921. 36 blz.

Slooten Azn., G. van, De Haagsche conditiën 1921. Engelsche en Nederlandsche tekst, voorzien van aanteekeningen en verwijzingen naar vorige ontwerpen voor internationale regeling, buitenlandsche wetgevingen, het bestaande Nederlandsche zeerecht en het ontwerp Molengraaff. Amsterdam 1922. 38 blz.

Craandijk, H., Het koopcontract in den overzeeschen handel. Amsterdam 1921. VI, 198 blz.

MIJNRECHT

Boekhold, B. F., Mijnrecht. 's Gravenhage 1912. XII, 328 blz. (Diss.).

Neiszen, F. H., Mijnbouwpolitiek. 's Gravenhage 1920. 194 blz. (Diss.).

Academisch proefschrift, dat een korte samenvatting geeft van het mijnrecht in de enkele landen en een overzicht van de verschillende exploitatievormen van mijnen, hierbij ook de mogelijkheid van nationalisatie of socialisatie behandelend.

Kol, H. H. van, Mijnwetgeving en mijnbouw in Nederlandsch Indië. Amsterdam 1910. 74 blz.

Pott, J. G., Uitvoering van de Indische mijnwet. Ontwerp eener ordonnantie tot uitvoering van de Indische mijnwet. (Indisch staatsblad 1899, nr. 214). Batavia 1905. 2 dln.

STAATSRECHT

Algemeen

Muir, R., National self-government. Its growth and principles, the culmination of modern history. London 1918. XI, 312 blz.

Nederland. Nederlandsch Indië

Lohman, A. F. de Savornin. Onze constitutie. Utrecht 1907. XXXI, 487 blz.

Sybenga, T., De grondwet van 1887 toegelicht ook in verband met de praktijk. 5e bijgew. uitg. 's Gravenhage 1913. XXIV, 508 blz.

Lenting, L. E., Schets van het Nederlandsch staatsbestuur en dat der overzeesche bezittingen. 7e uitg. bew. door H. J. Romeijn. 's Gravenhage 1915. LXVI, 1121 blz.

Struycken, A. A. H., Het staatsrecht van het Koninkrijk der Nederlanden. Afl. I. enz. Arnhem 1915 enz.

Leeuwen, H. J. van, De provinciale wet. Heusden 1911. [383] blz.

Oppenheim, J., Het Nederlandsch gemeenterecht. 4e geh. herz. dr. Haarlem 1913. 2 dln.

Poelje, G. A. van, Hedendaagsch gemeenterecht. 's Gravenhage 1914. VIII, 154 blz.

Loenen, J. W. A. C. van, De gemeentewet en hare toepassing. Met medew. van S. J. Blaupot ten Cate. Alphen a.d. R. 1911—'19. 3 dln.

Kleintjes, Ph., Het staatsrecht van Nederlandsch Indië. 2e herz. en bijgew. uitg. Amsterdam 1911—'12. 2 dln.

Slingenberg, J., Inleiding tot de staatsinstellingen van Nederlandsch Indië. Vooral met het oog op de agrarische en de arbeidswetgeving. Haarlem 1919. afbn. XII, 292 blz.

Dit boek is voornamelijk bestemd voor hen, die, met het oog op een toekomstigen werkkring bij ondernemingen van handel, landbouw en nijverheid in Indië, eenige kennis wenschen op te doen omtrent regelingen daar te lande. Aan schrijvers leergang voor indologen aan het Koloniaal Instituut heeft het zijn ontstaan te danken. Van de eigenlijke staatsinstellingen zijn slechts de voornaamste vermeld.

Duitschland

Fleiner, F., Institutionen des deutschen Verwaltungsrechts. Tübingen 1911. XI, 358 blz.

Engeland

Lolme, J. L. de, The constitution of England, or, an account of the English government, in which it is compared, both with the republican form of government and the other monarchies in Europe. London 1788. portr. [576] blz.

Freeman, E. A., The growth of the English constitution from the earliest times. Leipzig 1872. 287 blz. (Tauchnitz ed., 1222).

Bagehot, W., The English constitution. 3rd ed. London 1882. LXXIV, 292 blz.

Dicey, A. V., Introduction to the study of the law of the constitution. 8th ed. London 1915. CV, 577 blz.

Lowell, A. L., The government of England. New ed. with additional chapter. New York 1917. 2 dln.

Low, S., The governance of England. New ed. rev. with introductory essay. London [1918]. XL, 320 blz.

Oostenrijk

Renner, K., Das Selbstbestimmungsrecht der Nationen in besonderer Anwendung auf Oesterreich. Zugleich 2e vollst.

umgearb. Aufl. von des Verfassers Buch „Der Kampf der österreichischen Nationen um den Staat". Tl. I. Nation und Staat. Leipzig 1918. statistieken. 234 blz.

Rusland

Verfassung, Die, der russischen sozialistischen föderativen Sowjetrepublik. Bestimmung des fünften allrussischen Sowjetkongresses, angenommen in der Tagung vom 10 Juli 1918. Belp-Bern 1918. 26 blz.

Freytagh-Loringhoven, A. von, Die Gesetzgebung der russischen Revolution. Halle a. S. 1920. IV, 261 blz.

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Bryce, J., The American commonwealth. 2nd rev. ed. New York 1914. 2 dln.

Dl. 1. The national government. The state governments.
Dl. 2. The party system. Public opinion. Illustrations and reflections. Social institutions.

Kales, A. M., Unpopular government in the United States. Chicago [1914]. krt. VIII, 263 blz.

Baker, F. A., The fundamental law of American constitutions. Washington 1916. 3 dln.

Thorpe, F. N., The essentials of American constitutional law. New York 1917. IX, 279 blz.

Wilson, W., Constitutional government in the United States. New York 1917. VII, 236 blz. Columbia University lectures).

Mooie opstellen uit den professoralen tijd van Wilson, voor 't eerst in 1908 verschenen. Met een verklaring van het historisch ontstaan geven ze een voor ontwikkelde lezers duidelijke uiteenzetting van het karakter en de werkwijze van de regeering in de Vereenigde Staten.

Buriks, A., Democratisch gemeentebeheer. Een verhandeling over commission government in Amerikaansche steden. 's Gravenhage 1918. VII, 363 blz.

VOLKENRECHT

Grotius. Internationaal Jaarboek. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1913 enz.

Lederle, Das Recht der internationalen Gewässer unter besonderer Berücksichtigung Europas. Eine völkerrechtliche Studie. Mannheim 1920. 278 blz.

Büchi, R., Die Geschichte der pan-amerikanischen Bewegung mit besonderer Berücksichtigung ihrer völkerrechtlichen Bedeu-

tung. Breslau 1914. bibliogr. XVI, 189 blz. (Völkerrechtliche Monographien, 2).

Fried, A. H., Pan-Amerika. Entwicklung, Umfang und Bedeutung der zwischenstaatlichen Organisation in Amerika. (1810—1916). 2e verm. Aufl. Zürich 1918. bibliogr. XIX, 293 blz.

VOLKENBOND

Brailsford, H. N., A league of nations. London 1917. krtn. VI, 332 blz.

Schücking, W., Der Bund der Völker. Studien und Vorträge zum organisatorischen Pazifismus. Leipzig 1918. 172 blz.

Garvin, J. L., The economic foundations of peace, or, world-partnership as the truer basis of the League of nations. London 1919. XXIV, 574 blz.

League of nations covenant, The. The new international obligations of the United States under the proposed covenant of the League of nations. Ed. by S. McCune Lindsay. New York 1919. VI, 154 blz. (Proceedings of the Academy of political science in the city of New York, VIII, 3).

League of nations, The, starts. An outline by its organisers. London 1920. tabn. bibliogr. XI, 282 blz.

XX. POLITIEK

ALGEMEEN

Treitschke, H. von, Politik. Vorlesungen, gehalten an der Universität zu Berlin. Herausg. von M. Cornicelius. 3e Aufl. Leipzig 1913, 1911. 2 dln.

Ostrogorski, M., La démocratie et les partis politiques. Nouv. éd. Paris 1912. XVI, 728 blz.

Brailsford, H. N., De oorlog van staal en goud. Een studie omtrent den gewapenden vrede. [Uit het Engelsch] door W. van Ravesteyn. Zutphen 1914. XIV, 306 blz.

Bernstein, E., Sozialdemokratische Völkerpolitik. Die Sozialdemokratie und die Frage Europa. Gesammelte Aufsätze. Leipzig 1917. VIII, 222 blz.

Eltzbacher, P., Die Presse als Werkzeug der auswärtigen Politik. Jena 1918. 162 blz. bibliogr. (Politisches Leben).

Mallock, W. H., The limits of pure democracy. London 1908. XX, 397 blz.

Hobson, J. A., Democracy after the war. London [1917]. 215 blz.

Steffen, G. F., Das Problem der Demokratie. Jena 1917. 151 blz.

Mises, L., Nation, Staat und Wirtschaft. Beiträge zur Politik und Geschichte der Zeit. Wien 1919. 183 blz.

Schumpeter, J., Zur Soziologie der Imperialismen. Tübingen 1919. 76 blz.

POLITIEK VAN VERSCHILLENDE LANDEN

Wereldpolitiek

(Zie ook: Koloniale politiek, Blz. 301)

Reinsch, P. S., World politics at the end of the 19th century as influenced by the oriental situation. New York 1913. krt. XVIII, 366 blz.

Hagmann, J. G., Der Imperialismus der Gegenwart. St. Gallen 1915. 52 blz.

Marriott, J. A. R., The eastern question. An historical study in European diplomacy. Oxford 1917. krtn. VIII, 456 blz.

Spahn, M., Die Grossmächte. Richtlinien ihrer Geschichte, Maszstäbe ihres Wesens. Berlin 1918. krtn. 257 blz.

Ronze, R., La question d'Afrique. Étude sur les rapports de l'Europe et de l'Afrique depuis les origines jusqu'à la grande guerre de 1914. Paris 1918. XI, 391 blz.

Partition of Africa. London 1920. bibliogr. III, 82 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 89).

Hashagen, J., Umrisse der Weltpolitik, 1871—1919. 2e verb. Aufl. Leipzig 1918. 2 dln. (Aus Natur und Geisteswelt, 553, 554).

Neumann, K., Die Internationalität Marokkos. Berlin 1919. bibliogr. XI, 291 blz.

Japikse, N., De Turksche kwestie. Utrecht 1914. 192 blz. (Bruna's historische bibliotheek, 6).

Jastrow, M., The war and the Bagdad railway. The story of Asia minor and its relation to the present conflict. 2nd impr. Philadelphia [1918]. afbn. krt. 160 blz.

Fletcher, C. B., The new Pacific. British policy and German aims. With a preface by Viscount Bryce and a foreword by W. M. Hughes. London 1917. portr. krt. XXXII, 325 blz.

Fletcher, C. B., The problem of the Pacific. London 1919. krt. XXIX, 239 blz.

Scholefield, G. H., The Pacific. Its past and future and the policy of the great powers from the eighteenth century. London 1919. krtn. XII, 346 blz.

Hyndman, H. M., The awakening of Asia. London 1919. IX, 291 blz.

Wagner, W., Aufenthalt und Niederlassung Fremder in China. Berlin 1918. bibliogr. 80 blz. (Schriften des Deutsch-chinesischen Verbandes, 4).

Overlach, T. W., Foreign financial control in China. New York 1919. [XXII], 295 blz.

Willoughby, W. W., Foreign rights and interests in China. Baltimore 1920. tabn. XX, 594 blz.

History of the Eastern question. London 1920. tab. bibliogr. VIII, 160 blz. (Handbooks of the historial section of the Foreign Office, 15).

Duwel, C. L. Torley, Opper Silezië. Een nieuw vraagstuk in de

Europeesche politiek. Een studie aan de hand van documenten en persoonlijke indrukken ter plaatse. Met een inl. van H. C. Dresselhuys. 's Gravenhage 1922. krt. bibliogr. XI, 91 blz.

Nederland. België

Hamel, J. A. van, Nederland tusschen de mogendheden. Amsterdam 1918. bibliogr. XV, 459 blz.

Schrijver, oud-hoogleeraar aan de Gem. Univ. te Amsterdam, wil in deze samenvatting der Nederl. diplomatieke geschiedenis aan de hand van het verleden leiding geven aan de toekomst. Zijn historisch onderzoek wordt beheerscht door de sterk uitgesproken meening over de verhouding van Nederland tot de omringende staten : Engeland is steeds Nederland's natuurlijke bondgenoot tegen de sterkste vastelandsmogendheid van elk tijdvak.

Aall, H. H., Het toekomstig lot van Nederland en Scandinavië. Naar het Noorsch. 's Gravenhage 1918. 201 blz.

l' Entente Hollando-Belge, par J. des Cressonnières, e. a. Introd. d'E. Baie. Bruxelles 1906. XIV, 291 blz.

Hampe, K., Belgien und Holland vor dem Weltkriege. Eine Darstellung ihrer politischen, militärischen und wirtschaftlichen Beziehungen und Annäherungsbestrebungen in den letzten Jahrzehnten. Gotha 1918. VIII, 96 blz.

Question of the Scheldt. London 1920. bibliogr. VI, 21 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 28).

Neutrality of Belgium. London 1920. bibliogr. VI, 22 blz. (Handbooks of the historial section of the Foreign Office, 29).

Duitschland

Bauer, B., Disraeli's romantischer und Bismarck's socialistischer Imperialismus. Chemnitz 1892. V, 257 blz.

Usher, R. G., Pan-Germanism. London 1914. IV, 284 blz.

Collection de documents sur le pangermanisme, publ. sous la direction de Ch. Andler. Paris 1915—'16. 3 dln.

Dl. 1. Les origines du pangermanisme, 1800 à 1888. 1915.
Dl. 2. Le pangermanisme continental sous Guillaume II, de 1888 à 1914. 1915.
Dl. 3. Le pangermanisme colonial sous Guillaume II. 1916.

Bülow, B. von, Deutsche Politik. Berlin 1916. portrn. XVI, 359 blz.

Maurice, L., La politique marocaine de l'Allemagne. Paris 1916. II, 202 blz.

Naumann, F., Mitteleuropa. [2e] Volksausg. mit ; Bulgarien und Mitteleuropa. Berlin 1916. bibliogr. XIV, 359 blz.

Stier-Somlo, F., Grund- und Zukunftsfragen deutscher Politik. Bonn 1917. XII, 392 blz.

Meinecke, Fr., Preussen und Deutschland im 19ⁿ und 20ⁿ Jahrhundert. Historische und politische Aufsätze. München 1918. VI, 552 blz.

Robertson, C. G., Bismarck. London 1918. portr. bibliogr. XII, 520 blz. (Makers of the 19th century).

Handbuch der Politik, herausg. von F. Beroldsheimer, u. a. 3e Aufl. Berlin 1920—'21. 4 dln. bibliogr.

Dl. 1. Die Grundlagen der Politik. 1920.
Dl. 2. Der Weltkrieg. 1920.
Dl. 3. Die politische Erneuerung. 1921.
Dl. 4. Der wirtschaftliche Wiederaufbau. 1921.

Valentin, V., Deutschlands Aussenpolitik von Bismarcks Abgang bis zum Ende des Weltkrieges. Berlin 1921. XV, 418 blz.

Geschiedenis van de Duitsche buitenlandsche politiek van 1890—1918, bewerkt naar ambtelijke bescheiden. Schrijver, hoogleeraar te Berlijn, beziet de politieke verhoudingen van nationaal Duitsch standpunt, maar weet zich vrij te houden van chauvinisme. De ineenstorting van Duitschland in 1918, die ook voor hem de ondergang van een politiek toekomstideaal is, geeft hem allerlei argumenten voor de beoordeeling van de Duitsche verhoudingen en toestanden in de periode vóór den oorlog.

Engeland

Parkin, G. R., Imperial federation. The problem of national unity. London 1892. krt. IX, 314 blz.

Commonwealth, The, of nations. An inquiry into the nature of citizenship in the British empire, and into the mutual relations of the several communities thereof. Ed. by L. Curtis. Part. I. London 1916. afbn. krtn. XVIII, 710 blz.

Barker, J. E., The great problems of British statesmanship. London 1917. XII, 445 blz.

Dilnot, F., Lloyd George. The man and his story. London [1917]. portrn. 192 blz.

Johnston, H., Gesunder Menschenverstand in der auswärtigen Politik. Mittel-Europa, ein britisches Friedensziel. Ins Deutsche übertr. von Estelle du Bois—Reymond. Mit einem Vorwort von E. Vohsen. Berlin 1917. krtn. VIII, 132 blz.

Whibley, Ch., Political portraits. London 1917. 327 blz.

Gardiner, A. G., The Anglo-American future. London 1920. 64 blz. (The world of to-day, 2).

Maclaurin, R., The oversea illusion. Its amazing effect on prices, wages and output. London 1920. tabn. grafieken. [213] blz.

Williams, B., Cecil Rhodes. London 1921. afb. krt. bibliogr. XI, 353 blz. (Makers of the nineteenth century).

Grondige studie, waarin het leven en karakter van Rhodes met groote kennis van feiten en bijzonderheden wordt beschreven en waarin vooral recht wordt gedaan aan de groote beteekenis, die Rhodes' werk heeft gehad voor Zuid Afrika en het Britsche wereldrijk.

Frankrijk

Lesage, Ch., L'achat des actions de Suez. (Novembre 1875). Paris 1906. 290 blz.

Lanessan, I. L. de, Histoire de l'Entente cordiale franco-anglaise. Les relations de la France et de l'Angleterre depuis le XVI siècle jusqu'à nos jours. Paris 1916. XII, 310 blz. (Bibliothèque d'histoire contemporaine).

Andere landen van Europa

Salih Munir Pacha, La politique orientale de la Russie. Lausanne 1918. 303 blz.

Austria-Hungary. Foreign policy of Austria-Hungary. London 1920. VIII, 124 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 1).

Vereenigde Staten van Noord Amerika

Sloane, W. M., Die Parteiherrschaft in den Vereinigten Staaten von Amerika, ihre Entwicklung und ihr Stand. Leipzig 1913. 283 blz.

Millis, H. A., The Japanese problem in the United States. An investigation for the commission on relations with Japan appointed by the federal council of the churches of Christ in America. New York 1915. afbn. XXI, 334 blz.

Usher, R. G., Pan-Americanism. A forecast of the inevitable clash between the United States and Europe's victor. London 1915. XIX, 466 blz.

Angell, N., [pseud. van R. N. A. Lane], The danger of half-preparedness. A plea for a declaration of American policy. New York 1916. 129 blz.

Usher, R. G., The challenge of the future. A study in American foreign policy. London 1916. XXI, 350 blz.

Charnwood, [G. R. B.], Abraham Lincoln. London 1917. portr. VI, 479 blz. (Makers of the 19th century).

Llorens, E. L., Monroismus-Panamerikanismus. Aus dem spanischen. Hamburg 1918. 80 blz.

Gulick, S. L., American democracy and Asiatic citizenship. New York 1919. XII, 257 blz.

MacLaughlin, A. C., America and Britain. London 1919. XII, 186 blz.

Japan

Gulick, S. L., The white peril in the far East. An interpretation of the significance of the Russo-Japanese war. New York 1905. 191 blz.

Kawakami, K. K., American-Japanese relations. An inside view of Japan's policies and purposes. New York [1912]. 370 blz.

Lawton, L., Empires of the far East. A study of Japan and of her colonial possessions, of China and Manchuria and of the political questions of eastern Asia and the Pacific. London 1912. 2 dln. krtn.

Crow, C., Japan and America. A contrast. New York 1916. 316 blz.

MacCormick, F., The menace of Japan. Boston 1917. krt. VIII, 372 blz.

Coleman, F., The far East unveiled. An inner history of events in Japan and China in the year 1916. London 1918. XIII, 304 blz.

Coleman, F. C., Japan or Germany. The inside story of the struggle in Siberia. New York 1918. X, 232 blz.

Problem, The, of Japan. A political study of Japan and of her relations with Russia, Great Britain, China, a. s. o. and of the world politics of the far East and the Pacific by an ex-counsellor of legation in the far East. Amsterdam 1918. VII, 272 blz.

Schrijver geeft te verstaan, dat hij in verschillende landen achter de diplomatieke schermen heeft gekeken; zijn naam noch landaard worden vermeld. Het boek is vóór de nederlaag van Duitschland verschenen en houdt hiermede dus geen rekening. Schrijver voorziet, dat Japan in zijn strijd om de oppermacht in Oost Azië vroeger of later onvermijdelijk de vereenigde Angelsaksers (Groot Brittannië en Amerika) gewapenderhand tegenover zich zal zien.

Sunderland, J. T., Rising Japan. Is she a menace or a comrade to be welcomed in the fraternity of nations? With a forword by L. Russell. New York 1918. XI, 220 blz.

Brown, A. J., The mastery of the far East. The story of Korea's transformation and Japan's rise to supremacy in the Orient. New York 1919. afbn. IX, 671 blz.

Isolation, The, of Japan. An exposé of Japan's political position after the war by the author of the „Problem of Japan". Amsterdam 1919. 150 blz.

In dit, zijn tweede boek, zet de schrijver in een rijk gedocumenteerd betoog met groote helderheid de toekomstige machtsverhoudingen uit een. Voor hem ligt het zwaartepunt der wereldpolitiek tenslotte in het Oosten, waar de Chineesche kolos bezig is te ontwaken. Naast met groote overtuigingskracht verdedigde stellingen betreffende de toekomstige isolatie van Japan en het vormen van nieuwe

bondgenootschappen, geeft schrijver ook een horoscoop van de toestanden in West Europa en voorspelt o. m. de absorbatie van Nederland, Zwitserland, Polen, enz. door Duitschland.

Kawakami, K. K., Japan in world politics. New York 1919. XXVII, 300 blz.

Pooley, A. M., Japan's foreign policies. London 1920. 202 blz.

Osborne, S., [pseud.], The new Japanese peril. London [1921]. 187 blz.

Kawabé, K., The press and politics in Japan. A study of the relation between the newspaper and the political development of modern Japan. Chicago [1921]. bibliogr. XIII, 190 blz.

Schrijver, een in Amerika gepromoveerde Japanner, die zoowel van de toestanden in zijn eigen land als van die in Amerika zeer goed op de hoogte is, schetst in een niet zeer levendige, maar zaakrijke uiteenzetting de ontwikkeling van de journalistiek in Japan en haar invloed op het politieke leven. Na eenige korte opmerkingen over de blaadjes, die in het oude Japan verschenen, wordt uitvoerig de journalistiek behandeld in het moderne Japan na 1868; de uiteenzetting van de ingewikkelde politieke verhoudingen is objectief, maar niet altijd even duidelijk.

VREDESBEWEGING

Fried, A. H., Handbuch der Friedensbewegung. 2e umgearb. und erw. Aufl. Berlin 1911. 2 dln. 1 bd.

Angell, N., [pseud. van R. N. A. Lane], The great illusion. A study of the relation of military power in nations to their economic and social advantage. London 1910. XVI, 315 blz.

Angell, N., [pseud. van R. N. A. Lane], De groote illusie. [Uit het Eng. vert. door] L. A. J. Burgersdijk Jr. Leiden 1910. X, 181 blz.

Coulton, G. G., The main illusions of pacifism. A criticism of Norman Angell and of the Union of democratic control. Cambridge 1916. [365] blz.

Phillimore, W. G. F., Three centuries of treaties of peace and their teaching. London 1917. portrn. XVI, 227 blz.

Angell, N., [pseud. van R. N. A. Lane], The political conditions of allied success. A plea for the protective union of the democracies. New York 1918. XXVIII, 350 blz.

Overtuigend betoog, dat de met een overwinning eindigende oorlog geen einde zal maken aan militaire eerzucht en pleidooi voor een door de geallieerde mogendheden geleide internationale politiek, die steunt op een volkerenbond, tot welken alle staten kunnen worden toegelaten en in welken alle evenredig vertegenwoordigd zijn.

Wells, H. G., In the forth year. Anticipations of a world peace. London 1918. X, 156 blz.

Wehberg, H., Neue Weltprobleme. Gesammelte Aufsätze über Weltwirtschaft und Völkerorganisation. München 1919. XII, 255 blz.

VREDESVERDRAG

Angell, N., [pseud. van R. N. A. L a n e], The peace treaty and the economic chaos of Europe. London 1919. 143 blz.

Friedensvertrag, Der, zwischen Deutschland und den Alliierten und Assoziierten Mächten, nebst Schlussprotokoll und der Vereinbarung betr. die militärische Besetzung der Rheinlande. Amtlicher Text der Entente und amtliche deutsche Uebertragung. Ausgabe in drei Sprachen im Auftrage des Auswärtigen Amtes. Charlottenburg 1919. VII, [238] blz. (Materialien betreffend die Friedensverhandlungen, 7).

Vorlage der Staatsregierung [von Oesterreich] betreffend den am 10 September 1919 unterfertigten Staatsvertrag von Saint Germain mit den Alliierten und Assozierten Mächten, samt drei Annexen. [Wien 1919]. 250 blz.

Moulton, H. E., The business man's guide to the peace treaty. [With the text of the treaty of peace order, 1919, and the relevant parts of the treaty]. London [1920]. VI, 82 blz.

Baruch, B. M., The making of the reparation and economic sections of the treaty. New York [1920]. 353 blz.

Schrijver, die als vertegenwoordiger van de Vereenigde Staten van Noord Amerika zitting had zoowel in de commissie voor het herstel als in de commissie voor het ontwerpen der economische clausules, beschrijft in dit boek de totstandkoming van de economische bepalingen van het vredesverdrag. Hij legt er den nadruk op, dat gewerkt werd in een atmosfeer van haat, wraak en vrees en meent, dat, dit in aanmerking genomen, de resultaten bevredigend zijn.

Keynes, J. M., The economic consequences of the peace. London 1920. 279 blz.

Schrijver woonde een groot deel van de Parijsche vredesconferenties bij en geeft een geestige beschrijving van de hoofdpersonen daarvan. Hij begint zijn studie met een uiteenzetting van de wijze, waarop de welvaart van Europa vóór den oorlog afhankelijk was van een zeer ingewikkelde economische organisatie en steunde op voedselvoorziening van overzee. Hij keurt vooral op economische gronden de vredesvoorwaarden sterk af, dringt aan op herziening van het vredesverdrag en wijst de middelen aan, waardoor het misschien met de hulp der Ver. Staten en der neutralen mogelijk zal zijn den ondergang van Europa nog te voorkomen.

Keynes, J. M., De economische gevolgen van den vrede. [Uit het Engelsch]. Amsterdam 1920. VIII, 255 blz.

Zeer leesbare Nederlandsche vertaling van dit boek, dat geweldigen opgang maakte en enormen invloed heeft uitgeoefend op de vredesverhandelingen. Naast een levendige beschrijving der Parijsche vredesconferentie vindt men alle groote vraagstukken betreffende de welvaart van geheel Europa op scherpe, duidelijke wijze besproken en met cijfers toegelicht.

Angell, N., [pseud. van R. N. A. Lane], The fruits of victory. A sequel to „The great illusion". London [1921]. XIII, 338 blz.

Schrijver die in zijn „The great illusion" heeft verkondigd, dat het een illusie is, dat men door oorlog voordeel kan behalen, wil hierin aantoonen, dat ook het vredesverdrag van Versailles aan de overwinnaars geen voordeel heeft gebracht. Het boek is een kritiek op dit vredesverdrag en te vergelijken met de geschriften van Keynes, die het echter overtreffen in helderheid van betoogtrant en stijl.

Friedensvertrag, Der, und Deutschlands Stellung in der Weltwirtschaft. Beiträge herausg. von der Deutschen weltwirtschaftlichen Gesellschaft. Berlin 1921. krt. 224 blz.

Keynes, J. M., A revision of the treaty. Being a sequel to „The economic consequences of the peace". London 1922. VIII, 223 blz.

Keynes, J. M., Een herziening van het verdrag. Vervolg op „De economische gevolgen van den vrede". Vert. door J. de Gruyter. Amsterdam 1922. [VII], 189 blz.

Mandere, H. Ch. G. J. van der, Het vredesverdrag van Versailles en de daarmede verbandhoudende verdragen van St. Germain, Trianon, Sèvres en Neuilly. Korte schets van den inhoud dezer verdragen, bijgew. met de dienaangaande gegeven beslissingen en uitvoerings-maatregelen. Hillegom [1921]. bibliogr. 200 blz. (Staten en volkeren, II, 1—7).

KOLONIALE POLITIEK

Algemeen

Kol, H. H. van, De bestuursstelsels der hedendaagsche kolonien. Leiden [1905]. krt. [IV], 217 blz.

Reinsch, P. S., Colonial government. An introduction to the study of colonial institutions. New York 1911. bibliogr. X, 386 blz. (The Citizens library).

Reinsch, P. S., Colonial administration. New York 1912. bibliogr. VIII, 422 blz. (The citizens library).

Hoffmann, K., Das Ende des kolonialpolitischen Zeitalters. Grundzüge eines wirtschaftsorganischen Genossenschafts-Imperialismus. 3e Aufl. Leipzig 1917. 149 blz.

Harmand, J., Domination et colonisation. Paris 1919. 370 blz. (Bibliothèque de philosophie scientifique).

Pradier, P. P., [et] M. Besson, L'effort colonial des Alliés. Paris 1919. krtn. XV, 184 blz. (Les grands problèmes coloniaux).

Woolf, L., Economic imperialism. London 1920. bibliogr. 111 blz. (The Swarthmore international handbooks).

Korte schets van de kolonisatie van de West Europeesche staten in Afrika en Azië. Schrijver bekritiseert dit „kapitalistische imperialisme" en geeft aan hoe onder leiding van den Volkenbond hierin verbetering kan worden gebracht.

Koloniale politiek van verschillende landen

(Zie ook : Nederlandsch West- en Oost Indië, blz. 165 en 175)

Nederland

Zimmermann, A., Die Kolonialpolitik der Niederländer. Berlin 1903. krt. bibliogr. XIV, 304 blz. (Die europäische Kolonien, 5).

Lannoy, Ch. de, et H. Vander Linden, Histoire de l'expansion coloniale des peuples européens. Néerlande et Danemark. (XVII et XVIII siècles). Bruxelles 1911. krtn. bibliogr. [VIII], 487 blz.

Wätjen, H., Das holländische Kolonialreich in Brasilien. Ein Kapitel aus der Kolonialgeschichte des 17n Jahrhunderts. 's Gravenhage 1921. krt. tabn. bibliogr. XIX, 352 blz.

Schrijver, hoogleeraar te Heidelberg, wetenschappelijk historicus van beteekenis, behandelt in dit boek, behalve de politieke geschiedenis van Nederlandsch Brazilië van ongeveer 1600—1654, ook de geschiedenis van de koloniale maatschappij in die dagen. Op grond van uitnemende bronnenstudie, met name het archief der W. I. Comp. en Portugeesche (Braziliaansche) handschriften, toont schrijver de zwakte aan van dit Nederlandsche koloniale rijk.

Soest, G. H. van, Geschiedenis van het kultuurstelsel. Rotterdam 1869. 3 dln.

Fébure, J. M. Plante, West Indië in het parlement, 1897—1917. Bijdrage tot Nederland's koloniaal-politieke geschiedenis. 's Gravenhage 1918. X, 196 blz.

Evenals van Kol in zijn „Nederlandsch Indië in de Staten-Generaal van 1897—1909", heeft schrijver in alfabetische volgorde (voor Suriname en Curaçao afzonderlijk) beknopt en onpartijdig het in beide Kamers over West-Indië verhandelde weergegeven. Het boek is door het verwijzen naar de desbetreffende gedeelten in de Handelingen der Staten Generaal een welkome gids in deze omvangrijke stof.

Gelder, J. A. de, Staatsgoudexploratie en boschexploitatie in Suriname. 's Gravenhage [1905]. 88 blz.

Duitschland

Zimmermann, A., Geschichte der deutschen Kolonialpolitik. Berlin 1914. XVI, 336 blz.

Noske, G., Kolonialpolitik und Sozialdemokratie. Stuttgart 1914. 229 blz.

Humboldt-Dachroeden, W. von, Die deutsche Diamantenpolitik. Jena 1918. VII, 166 blz.

Solf, W. H., Kolonialpolitik. Mein politisches Vermächtnis. Berlin 1919. VIII, 99 blz.

Colonization, German. London 1920. tabn. bibliogr. XVI, 141 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 42).

Engeland

Woodward, W. H., A short history of the expansion of the British Empire, 1500—1911. Cambridge 1916. krtn. VIII, 348 blz.

Dilke, Ch. W., Problems of greater Britain. 4th ed. London 1890. krtn. XII, 737 blz.

Lucas, C. P., Greater Rome and greater Britain. Oxford 1912. 184 blz.

Askew, J. B., Der britische Imperialismus. Stuttgart 1914. statistieken. grafieken. 44 blz. (Ergänzungshefte zur Neuen Zeit, 19).

Lyall, A., The rise and expansion of the British dominion in India. London 1916. krt. XVIII, 397 blz.

Salomon, F., Der britische Imperialismus. Ein geschichtlicher Ueberblick über den Werdegang des britischen Reiches vom Mittelalter bis zur Gegenwart. Leipzig 1916. [VIII], 223 blz.

Seeley, J., Grooter-Brittannië. (The expansion of England). [Uit het Engelsch] door Th. Steinmetz. Amsterdam 1916. 275 blz.

Lejeune-Jung, P., Kolonial- und Reichs-Konferenzen. Wege und Ziele des britischen Imperialismus. Berlin 1917. 65 blz. (Vereinsschriften der Deutschen weltwirtschaftlichen Gesellschaft, 5).

Woolf, L., Empire and commerce in Africa. A study in economic imperialism. London 1919. 374 blz.

Johnston, H., The backward peoples and our relations with them. London 1920. krtn. bibliogr. 64 blz. (The world of today, 1).

Holderness, T. W., Peoples and problems of India. London [1912]. 256 blz. (Home university library, 37).

Chesney, G. M., India under experiment. London 1918. VIII, 192 blz.

Muir, R., The making of British India, 1756—1858. Described in a series of dispatches, treaties, statutes and other documents, selected and ed. with introductions and notes. 2nd impr. Manchester 1917. XIV, 398 blz.

Mackenzie, D., The awakening of India. London 1917. 159 blz.

Harris, J. H., The chartered millions. Rhodesia and the challenge to the British commonwealth. London 1919. 320 blz.

Strachey, J., India. Its administration and progress. 4th ed. rev. by Th. W. Holderness. London 1911. krt. XXIV, 567 blz.

Muurling, W., Hervormingsplannen voor Britsch Indië. [Bewerking van] het rapport Montagu—Chelmsford. Weltevreden 1919. 168 blz. (Publicaties der Vereeniging voor studie van koloniaal-maatschappelijke vraagstukken, 8).

Keith, A. B., Dominion home rule in practice. London 1921. bibliogr. 34 blz. (The world of to-day, 8).

Frankrijk

Piquet, V., La colonisation française dans l'Afrique du Nord. Algérie, Tunisie, Maroc. nouv. éd. rev. et augm. Paris 1914. krtn. VIII, 538 blz.

Roederer, C., et P. Roederer, La Syrie et la France. Préface de P. Alype. Paris 1917. krt. bibliogr. XXX, 140 blz. (Les grands problèmes coloniaux).

Hubert, L., Une politique coloniale. Le salut par les colonies. Paris 1918. 248 blz.

Brentano, L., Die französische Kolonialpolitik ein Hemmnis des Völkerbundes. Berlin 1919. 30 blz. (Volkswirtschaftliche Zeitfragen, 305[1]).

Vignon, L., Un programme de politique coloniale. Les questions indigènes. Paris 1919. XLV, 569 blz.

Girault, A., Principes de colonisation et de législation coloniale. 4e éd. rev. et augm. Vol. I., II. Paris 1921, 1922. bibliogr.
Dl. 1. Introductions. Notions générales. La colonisation française avant 1815. 1921.
Dl. 2. Les colonies françaises depuis 1815. bd. 1. 1922.

Andere landen

Delcommune, A., L'avenir du Congo belge menacé. Bilan des dix premières années (1909—1918) d'administration coloniale gouvernementale. Le mal, le remède. Bruxelles 1919. 755 blz.

Formation, The, of the Portuguese colonial empire. London 1920. tab. VI, 31 blz. (Handbooks of the historical section of the Foreign Office, 115).

TIJDSCHRIFTEN

Van tijdschriften gemerkt met * is alleen de laatst verschenen aflevering aanwezig.

Accountancy. Jrg. XIII—XV, XVII enz. Wassenaar 1915—'17, 1919 enz.

Accountant, De. Orgaan van het Nederlandsch Instituut van accountants. Maandblad gewijd aan de algemeene belangen der accountancy. Jrg. I, XIX—XXVII. 's Gravenhage 1895, 1913—'22.

Voortgezet als orgaan, uitsluitend betreffende interne aangelegenheden van het Instituut.

Accountant, The. The recognized weekly organ of chartered accountants and accountancy throughout the world. New series. Vol. LXI enz. London 1919 enz.

Annals, The, of the American Academy of political and social science. Vol. L—LXXVII, LXXXI enz. Philadelphia 1913 enz.

Met registers.

Archief, Het financiëel, voor beurs, handel en nijverheid. (Systeem Keesing). Jrg. VIII enz. Amsterdam 1919 enz.

Archief van handel en nijverheid. Verzameling van wettelijke en administratieve voorschriften, mededeelingen en berichten omtrent handel en nijverheid. Jrg. I—X. 's Gravenhage 1895—1905.

Gestaakt.

Archiv für die Geschichte des Sozialismus und der Arbeiterbewegung. Herausg. von C. Grünberg. Jrg. VIII enz. Leipzig 1919 enz.

Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Begründet von W. Sombart und M. Weber und herausg. von E. Jaffé. Bd. XLV enz. Tübingen 1918 enz.

Archiv, Allgemeines statistisches. Organ der Deutschen statistischen Gesellschaft. Herausg. von G. von Mayr und Fr. Zahn. Bd. X enz. München 1917 enz.

Archiv, Weltwirtschaftliches. Zeitschrift des Instituts für Weltwirtschaft und Seeverkehr an der Universität Kiel. Herausg. von B. Harms. Bd. I enz. Jena 1913 enz.
Met: Chronik und Archivalien.

Ausland-Nachrichten. Deutscher Wirtschaftsdienst. Vereinigter Eildienst und Ueberseedienst. Jrg. VIII, Lf. 13 enz. Berlin 1922 enz.

Auslandrecht. Blätter für Industrie und Handel. Organ des Instituts für ausländisches Recht beim Reichsverband der deutschen Industrie. Jrg. I enz. Berlin 1919 enz.

Bank, Die. Monatshefte für Finanz- und Bankwesen. Herausg. von A. Lansburgh. Jrg. I enz. Berlin 1908 enz.
Met registers 1908—'17.

Bank-Archiv. Zeitschrift für Bank- und Börsenwesen. Jrg. XIX enz. Berlin 1919 enz.

Bankbedrijf, Het. Populair weekblad voor het bank-, hypotheek-, verzekeringwezen. Jrg. I enz. Apeldoorn 1917 enz.

Bankers' insurance managers' and agents' magazine, The. Vol. CVIII enz. London 1919 enz.

Bedrijf, Het. Maandschrift voor de bedrijfseconomie onder red. van J. G. de Jongh en C. F. Sixma. Jrg. I. Amsterdam 1918—'19.
Gestaakt.

Bedrijfsreclame, De. Officiëel orgaan van de Vereeniging ter bevordering der bedrijfsreclame. Serie VI—IX, afl. 3. Amsterdam 1919—'21.
Voortgezet als: De Reclame.

Bericht des Schweizerischen Bankvereins. Jrg. 1920 enz. Basel 1920 enz.

Berichte über Handel und Industrie. Zusammengestellt im Reichswirtschaftsamt. Bd. XXIII—XXV. Berlin 1916—'18.
Gestaakt.

Berichten, Economische, verzameld door het Ministerie van buitenlandsche zaken ten behoeve van de diplomatieke en consulaire ambtenaren. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1920 enz.

Berichten, Economisch-statistische. Algemeen weekblad voor handel, nijverheid, financiën en verkeer. Uitg. van het Instituut voor economische geschriften. Jrg. I enz. Rotterdam 1916 enz.

Berichten van het Inlichtingsbureau voor den Indischen dienst van het Ministerie van koloniën. Jrg. 1921 enz. 's Gravenhage 1921 enz.

Berichten, Korte, voor landbouw, nijverheid en handel.

Uitg. door het Departement van landbouw, nijverheid en handel te Buitenzorg. Jrg. XI enz. Buitenzorg 1921 enz.
Met bijlagen : Mededeelingen van den Dienst van het boschwezen.
Mededeelingen van het Statistisch Bureau van het Departement van landbouw, nijverheid en handel.
Mededeelingen van het Statistisch Bureau van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel.

***Beurs en bedrijf.** Algemeen weekblad voor handel, industrie, geldwezen, scheepvaart, export, techniek en bedrijfsorganisatie. Amsterdam.

Board of trade journal, The, and commercial gazette. (New series). Vol. CIII enz. London 1919 enz.

Boletim do ministerio das relaçoes exteriores [do Brasil]. 1921 enz. Rio de Janeiro 1921 enz.

Boletin del Petroleo. Vol. VI enz. Mexico 1918 enz.

Bulletin des internationalen Arbeitsamtes. Bd. I enz. Jena 1902 enz.

Bulletin international des douanes. Organe de l'Union internationale pour la publication des tarifs douaniers. (Internationaler Anzeiger für Zollwesen. Organ des Internationalen Vereins für Veröffentlichung der Zolltarife). Jrg. 1920—'21 enz. Brüssel 1920 enz.

Bulletin mensuel des institutions économiques et sociales de l'Institut international d'agriculture. Année XIII enz. Rome 1922 enz.

Bulletin mensuel de l'Office permanent de l'Institut international de statistique. Année I enz. La Haye 1920 enz.

Bulletin of the Imperial Institute. A quarterly record of progress in tropical agriculture and industries and the commercial utilisation of the natural resources of the dominions, colonies and India. Vol. XVII enz. London 1919 enz.

Bulletin de l'Institut intermédiaire international. Publication trimestrielle. Tome I enz. Harlem 1919 enz.

Bulletin mensuel de la Ligue du libre-échange. (Extrait du Journal des économistes). Année 1919 enz. Paris 1919 enz.

Bulletin of the National City Bank of New York. Year 1921 enz. New York 1921 enz.

Bulletin of the Pan-American Union. Vol. XLVIII enz. Washington 1919 enz.

Bulletin mensuel des renseignements agricoles et des

maladies des plantes. Éd. par le Bureau des renseignements agricoles et des maladies des plantes de l'Institut international d'agriculture. Année XIII enz. Rome 1922 enz.

Bulletin mensuel de statistique. Recueil de statistiques puisées à des sources officielles au indiquées. [Publ. par la] Société des Nations. (Monthly Bulletin of statistics). Année II, Vol. II enz. Genève 1920 enz.

Tot Vol. II, no. 6 getiteld : Monthly Bulletin of statistics, [publ. by the] Supreme economic Council.

Bulletin de statistique agricole et commerciale, avec supplément: Feuilles de documentation. Éd. par le Bureau de la statistique générale de l'Institut international d'agriculture. Année XIII enz. Rome 1922 enz.

1e Partie. Prix.
2e Partie. Production.
3e Partie. Commerce et stocks. Supplément. Feuilles de documentation.

Business organisation and management. A monthly magazine for the accountant, the secretary, the manager and all engaged in commerce or industry. Vol. I enz. London 1919 enz.

Bijdragen van het Statistisch Instituut. Jrg. I—VIII. Amsterdam 1885—'92.

Met alph. reg. op de acht jaargangen.
Gestaakt.

Cerealia. Weekblad van den handel en de industrie op het gebied van granen, zaden, peulvruchten, vetten, oliën, alle nevenproducten en daaraan verwante artikelen. Voortzetting van het vroegere weekblad „Granen en meststoffen." Jrg. II, afl. 49 enz. Rotterdam 1921 enz.

Chamber of commerce journal, The. Official organ of the London chamber of commerce. Vol. XXXVIII enz. London 1919 enz.

Chronicle, The commercial and financial. A weekly newspaper representing interest of the United States. Vol. CVIII enz. New York 1919 enz.

Met bijlagen:
Bank and quotation section.
Bankers' convention section.
State and city section.
Railway earnings section.
Railway and industrial section.
Electric railway section.

Commerce reports. A weekly survey of foreign trade. Publ. by the Bureau of foreign and domestic commerce of the United

States Department of commerce. 1921—'22, no. 11 enz. Washington 1922 enz.
Met: Annual reports of the consular offices.
Survey of current business. Monthly supplement.

Cull and Co's financial review. Vol. I, no. 5 enz. London 1922 enz.

[Customs tariffs]. Supplement to the Board of trade journal and commercial gazette. London 1920 enz.

***Diamant-Handelsblad.** Officiëel weekblad van de Vereeniging van kooplieden in diamant, gevestigd te Amsterdam. Amsterdam.

Dun's review. A weekly survey of business conditions in the United States and Canada. Vol. XXX, no. 1485 enz. New York 1922 enz.

Economist, De. Opgericht door J. L. De Bruyn Kops. Jrg. I—XVII, XXXIX enz. 's Gravenhage 1852—'68, 1890 enz.
Met register op de Jrgn. I—L.

Economist, The. Weekly commercial times, bankers' gazette and railway monitor. A political, literary and general newspaper. Vol. LXXXIX enz. [London] 1919 enz.

l'Economiste français. Journal hebdomadaire. Fondateur P. Leroy-Beaulieu. Année XLVII enz. Paris 1919 enz.

Eigendom, De industriëele. Uitg. van het Bureau voor den industriëelen eigendom.
Hoofdblad, bevattende de openbaarmakingen, ter zake van octrooiaanvragen en octrooien, kennisgevingen en jurisprudentie. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1912 enz.
Afzonderlijke bijlagen. (Octrooischriften).
Afzonderlijke afleveringen, bevattende de openbaarmakingen, betreffende fabrieken en handelsmerken ingevolge de bepalingen der merkenwet. Jrg. IX enz. 's Gravenhage 1920 enz.

Element, Ons. Waarin opgenomen „Het Nederlandsche zeewezen". Geïllustreerd weekblad voor zeewezen en watersport. Officiëel orgaan van de Vereeniging „Het Nederlandsche zeewezen". Jrg. I enz. Amsterdam 1922 enz.

Export. Organ des Zentralvereins für Handelsgeographie und Förderung deutscher Interessen im Auslande. Jrg. XLIV enz. Berlin 1922 enz.

Export, Swedish. Publ. by the General Export association of Sweden. Vol. VI enz. Stockholm 1922 enz.

***Exportblad,** Algemeen Nederlandsch, voor den Nederlandschen in- en uitvoer. Amsterdam.

Exporter, American. A monthly journal of foreign trade. Vol. LXXXV enz. New York 1919 enz.

Fabrikaat, Nederlandsch. Orgaan der Vereeniging Nederlandsch fabrikaat. Jrg. II, III, V enz. Hengelo 1916—'17, 1919 enz.

Fairplay. Weekly shipping journal. Vol. LXXXIII enz. London 1919 enz.

***Financier**, De. Wekelijksche beurscourant. Groningen.

***Financier**, De nieuwe, en kapitalist. Algemeene financiëele courant. Groningen.

Finanz-Archiv. Zeitschrift für das gesamte Finanzwesen. Jrg. XXXVI enz. Stuttgart 1919 enz.

Flevo. Maandblad gewijd aan de droogmaking der Zuiderzee. Jrg. I enz. Amsterdam 1921 enz.

Free trader, The. New issue. [Publ. by] the Free trade Union. Vol. I enz. London 1921 enz.

Free trader, The international. Publ. by the International free trade League. Vol. IV. Boston 1921.

Gids, De Indische. Staat- en letterkundig maandschrift. Sinds 1903 tevens nieuwe serie van „Het Tijdschrift voor Nederlandsch Indië". Jrg. I-XXIV, XXXVIII enz. Amsterdam 1879—1912, 1916 enz.

Gids, De socialistische. Maandschrift der Sociaal-democratische Arbeiderspartij. Jrg. I enz. Amsterdam 1916 enz.

Gids, De West Indische. Jrg. I enz. Amsterdam 1919 enz.

Graanhandel, De. Weekblad gewijd aan de belangen van den Nederlandschen graanhandel. Jrg. I. Vlaardingen 1919.
Voortgezet als : Granen en Meststoffen.

Granen en meststoffen. Weekblad gewijd aan de belangen van den Nederlandschen handel in granen, zaden, meel, voederstoffen, kunstmeststoffen, enz. Jrg. I—II, afl. 48. Rotterdam 1919—'21.
Voortzetting van : De Graanhandel.
Voortgezet als : Cerealia.

Guaranty news, The. Publ. by the Guaranty club of New York. 1921 enz. New York 1921 enz.

Guaranty survey, The. Publ. monthly by Guaranty trust company of New York. 1921 enz. New York 1921 enz.

Handel en bedrijf. Halfmaandelijksch tijdschrift voor handels- en bedrijfseconomie. Jrg. I, IV—XV. 's Gravenhage 1907, 1910—'22.

Handel und Gewerbe. Zeitschrift für die zur Vertretung von Handel und Gewerbe gesetzlich berufenen Körperschaften. Jrg. XXIX enz. Berlin 1921 enz.

Handels-Archiv, Deutsches. Zeitschrift für Handel und Gewer-

be. Herausg. im Reichswirtschaftsministerium. Jrg. 1919 enz. Berlin 1919 enz.

Handelsbelangen. Editie voor Nederland en koloniën. Jrg. XXX enz. Amsterdam 1920 enz.

Handelsberichten. Wekelijks uitg. door het Ministerie van landbouw, nijverheid en handel, met medewerking van het Ministerie van buitenlandsche zaken. Jrg. I—V, XII enz. 's Gravenhage 1907—1912, 1918 enz.

Met bijlage: Economsiche verslagen van Ned. dipl. en cons. ambtenaren. Voortzetting van : Verzameling der consulaire berichten en verslagen.

Handelscorrespondent, De. Maandblad voor de Duitsche, Engelsche, Fransche en Spaansche handelstaal, ten dienste van handelspraktijk en handelstaalstudie. Orgaan der Vereeniging voor taalkundig handelsonderwijs. Jrg. IV—XIII, XV enz. 's Gravenhage 1908—'17, 1919 enz.

Handelskennis. Maandblad voor handelstechniek en handelscorrespondentie ten dienste van praktijk en studie. Orgaan der Vereeniging voor taalkundig handelsonderwijs. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1922 enz.

Handelsmuseum, Das. Wirtschaftpolitische Wochenschrift. Bd. XXXIV enz. Wien 1919 enz.

Handelsstudie. Jrg. XVI enz. 's Gravenhage 1919 enz.

Holland, Commercial. A monthly journal of foreign trade for the Netherlands and colonies. Jrg. I enz. Rotterdam 1918 enz.

Holland's East India. A bimonthly, illustrated, commercial, economical and general review. Vol. I enz. Buitenzorg 1920 enz.

Holland's import and export trader. Montly supplement of „In- en uitvoer". Vol. I enz. Amsterdam 1919 enz.

***Holzindustrie,** Die. Tageszeiting des gesamten holzverarbeitenden Gewerbes Deutschlands. Offizielles Organ der deutschen Holzindustrie und des Holzgewerbes, des Wirtschaftsverbandes der deutschen Holzindustrie. Berlin.

Hout. Weekblad voor houthandel en houtbewerking, waarin opgenomen „Het Houtbedrijf". Orgaan van den Nederlandschen Houtbond, de Nederl. Vereen. v. werkgevers in het kuipers- en kistenmakersbedrijf en de Nederl. Vereen. v. fabrikanten van timmerwerken. Jrg. II enz. 's Gravenhage 1922 enz.

In- en uitvoer. Handels-economisch weekblad voor Nederland en koloniën. Jrg. III enz. Amsterdam 1918 enz.

Iron and coal trades review. Vol. XCIX enz. London 1919 enz.

Jaarbeurs, De. Officiëel orgaan van de Vereeniging tot het houden van jaarbeurzen in Nederland. Jrg. I enz. Amsterdam 1917 enz.

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Begr. von B. Hildebrand. Neue Folge. Bd. XVIII enz. Jena 1889 enz.
Met : Volkswirtschaftliche Chronik 1901 enz.
Register 1901—'10.

Journal, The, of accountancy. Official organ of the American Institute of accountants. Vol. XXIX enz. New York 1920 enz.

Journal of the Institute of bankers. Vol. XL enz. London 1919 enz.

Journal, Le, des Chambres de commerce, françaises et étrangères. Revue bi-mensuelle. Éd. A. Année 1922, no. 5 enz. Paris 1922 enz.

Journal, The economic. The quarterly journal of the Royal economic Society. Vol. XXIX enz. London 1919 enz.

Journal, The quarterly, of economics. Publ. by Harvard University. Vol. XXXIII enz. Cambridge 1919 enz.

Journal des économistes. Revue mensuelle de la science économique et de la statistique. Année LXXX enz. Paris 1921 enz.

Journal, The, of political economy. Publ. by the University of Chicago. Vol. XXVII enz. Chicago 1919 enz.

Journal of the Royal statistical society. New series. Vol. LXXXII enz. London 1919 enz.

Kamer van arbeid, De. Orgaan voor de Kamers van Arbeid in Nederland. Jrg. I, II, VI—VIII, X—XVIII. Delft 1900—'02, 1906—'08, 1910—'18.

Kamer van koophandel en fabrieken, De. Officiëel orgaan van de Kamers van koophandel en fabrieken in Nederland. Jrg. I-IV, afl. 29. Rotterdam 1918—'22.
Gestaakt.

Kartell-Rundschau. Monatsschrift für industrielles Organisationswesen. Jrg. XVII enz. Berlin 1919 enz.

Konjunktur, Die. Wochenschrift für Kapital und Arbeit. Mit Kurskontrolle. Jrg. X enz. Berlin 1919 enz.

Levant-trade review. Publ. by the American Chamber of commerce for the Levant. Vol. X enz. Constantinople 1921 enz.

Lloyds Bank monthly. A survey of international trade conditions. Vol. IV enz. London 1921 enz.

Maandberichten van het Bureau van statistiek der gemeente Amsterdam. Jrg. 1895—1901, 1903, 1904, 1906—'09, 1911 enz. Amsterdam 1895—1901, 1903, 1904, 1906—'09, 1911 enz.

Maandblad voor het boekhouden en aanverwante vakken. Jrg. II enz. Wassenaar 1895 enz.

Met : Tien jaargangen van het Maandblad voor het boekhouden, 1894—1904. [Keur van artikelen over] handelsrekenen, boekhouden, uit en voor de practijk, examens, diversen. Rotterdam 1906.

Maandblad voor handelsonderwijs en handelswetenschappen. Orgaan der Nationale Vereeniging voor handelsonderwijs. Jrg. I enz. Delft 1900 enz.

Maandbulletin van de Commissie voor den Nederlandsch Zuid Afrikaanschen handel. Jrg. III enz. 's Gravenhage 1922 enz.

Maandschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1906 enz.

Voortzetting van : Tijdschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek.

Maatregelen, Van rijkswege getroffen, op sociaal gebied. Afl. 1 enz. 's Gravenhage 1921 enz. (Bijv. van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek).

Management, Industrial. The engineering magazine. Vol. LXI enz. New York 1921 enz.

Manchester Guardian commercial, The. A weekly world-review of industry, trade and finance. Vol. I enz. Manchester 1920 enz.

Marques, Les, internationales. Public. du Bureau international de l'Union pour la protection de la propriété industrielle. Année XXVIII enz. Berne 1920 enz.

Mededeelingen van den Dienst van het boschwezen [in Nederlandsch Oost Indië].

Zie: Berichten, Korte, voor landbouw, nijverheid en handel.

Mededeelingen van het Statistisch Bureau van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel te Buitenzorg.

Zie: Berichten, Korte, voor landbouw, nijverheid en handel.

Mededeelingen van het Statistisch Bureau van het Departement van landbouw, nijverheid en handel te Buitenzorg.

Zie: Berichten, Korte, voor landbouw, nijverheid en handel.

Mededeelingen van het Rijksproefstation en Voorlichtingsdienst ten bate der lederindustrie te Waalwijk. 1913 enz. 's Gravenhage 1913 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel).

Mededeelingen van den Rijksvoorlichtingsdienst ten behoeve van den rubberhandel en de rubbernijverheid te Delft. 1912 enz. 's Gravenhage 1912 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel).

Mededeelingen van den Rijksvoorlichtingsdienst ten behoeve van den vezelhandel en de vezelnijverheid te Delft. 1921 enz.

's Gravenhage 1921 enz. (Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel).

Mededeelingen en verslagen van de Visscherijinspectie. Afl. 11 enz. 's Gravenhage 1916 enz.

Merchants Record and show window. An illustrated monthly journal for merchants, display managers and advertising men. Vol. XLVII enz. Chicago 1920 enz.

Mercuur, De Indische. Weekblad voor handel, landbouw, nijverheid en mijnwezen in Nederlandsch Oost- en West Indië. Jrg. XXVIII—XXXIII, XLII enz. Amsterdam 1905—'10, 1919 enz.
Met : Jaaroverzichten betreffende den handel in koloniale producten.

Mercuur, De Nederlandsche. Weekblad ten dienste van grootbedrijf en kleinbedrijf. Officiëel orgaan van de Kamers van koophandel en fabrieken. Jrg. I enz. Doetinchem 1922 enz.

***Middenkoers.** Algemeen economisch weekblad. Amsterdam.

Ministry of Labour-Gazette, The. Vol. XXVII enz. London 1919 enz.

Mitteilungen des Deutsch-Südamerikanischen und Iberischen Instituts. Jrg. VII enz. Stuttgart 1919 enz.

Monatsbericht der Rotterdamsche Bankvereeniging. Jrg. I enz. Amsterdam 1920 enz.

Nachrichten, Amtliche, des Oesterreichischen Bundesministeriums für soziale Verwaltung. Jrg. I enz. Wien 1919 enz.
Voortzetting van : Die soziale Rundschau.

Nation, The, and The Athenaeum. Vol. XXV enz. London 1919 enz.

Nijverheid, De Nederlandsche. Orgaan van het Verbond van Nederlandsche fabrikantenvereenigingen. Jrg. IV enz. 's Gravenhage 1922 enz.

Octrooi- en merkenblad. Uitg. van de Vereenigde Octrooibureaux. Jrg. III enz. 's Gravenhage 1919 enz.

Octrooischriften.
Zie : Eigendom, De industrieele. Afzonderlijke bijlagen.

Oliën, vetten en oliezaden. Technisch en economisch weekblad voor Nederland en koloniën betreffende oliën, vetten, oliezaden en aanverwante producten. Jrg. IV enz. Amsterdam 1919 enz.
Tot Jrg. VI, afl. 14 getiteld : Oliën en vetten.

Opbouw, De. Democratisch tijdschrift. Jrg. I enz. Utrecht 1918 enz.

Organisation. Zeitschrift für practische Geschäftsführung, Reklame und Plakatkunst. Jrg. XXI enz. Berlin 1919 enz.

Overzicht, Financiëel en commerciëel, van Argentinië, uitg. door de Hollandsche Bank voor Zuid Amerika. Jrg. 1922 enz. Amsterdam 1922 enz.

Overzicht, Commerciëel en financiëel, van Brazilië. Uitg. door de Hollandsche Bank voor Zuid Amerika. Jrg. 1922 enz. Amsterdam 1922 enz.

Overzicht edele metalen van H. Drijfhout en Zoon. Jrg. 1921 enz. Amsterdam 1921 enz.

Papers and proceedings of the annual meeting of the American economic association.
Zie : „Review, The American economic".

Plakat, Das. Zeitschrift des Vereins der Plakatfreunde. Jrg. IX—XII, Heft. 10. Charlottenburg 1918—'22.
Gestaakt.

Plutus. Kritische Zeitschrift für Volkswirtschaft und Finanzwesen. Jrg. XVI enz. Berlin 1919 enz.

Political science quarterly. Ed. for the Academy of political science in the city of New York, by the faculty of political science of Columbia University. Vol. XXXV enz. New York 1920 enz.
Met bijlagen : Proceedings of the Academy of political science.
Record of political events.

Proceedings of the Academy of political science in the city of New York.
Zie: Political science quarterly.

Rapporten en verhandelingen uitgegeven door het Rijksinstituut voor visscherijonderzoek. Dl. I. 's Gravenhage 1913—'19.
Voortgezet als : Verhandelingen en rapporten uitgegeven door de Rijksinstituten voor visscherijonderzoek.

Reclame, De. Orgaan voor reclame en reclamekunst, waarin opgenomen „De Bedrijfsreclame. Jrg. I enz. Amsterdam 1922 enz.

Reichs-Arbeitsblatt. Amtsblatt des Reichs-Arbeitsministeriums und des Reichsamts für Arbeitsvermittlung. Jrg. IX—XIV, XVII, XVIII. Neue Folge. Jrg. I enz. Berlin 1911—'16, 1919 enz.

Review, The American economic. Publ. by the American economic Association. Vol. X enz. Princeton 1920 enz.
Met bijlage : Papers and proceedings of the annual meeting of the American economic Association.

Review, Monthly, of Barclays Bank Ltd. Vol. III enz. London 1921 enz.

Review, International, of commerce and industry. Vol. I. London 1913—'14.
Gestaakt.

Review, The economic. With which is incorporated the Political Review. Review of the foreign press. Vol. II enz. London 1920 enz.

Review, Weekly, of foreign exchanges. Ed. by S. Montague and Co. Year 1921 enz. London 1921 enz.

Review, Sweden economic. Comp. by the Swedish Board of trade, ed. by the Swedish Foreign office. 1922, March enz. Stockholm 1922 enz.

Revista internacional de D u n. Dedicada al fomento del comercio internacional. Ed. portugueza. Vol. III, no. 5 enz. New York 1922 enz.

Revista internacional de D u n. Consagrada al fomento del comercio internacional. Ed. española. Vol. XXXIX enz. New York 1922 enz.

Revue internationale de D u n. Consacrée au développement du commerce international. Éd. française. Vol. III, no. 5 enz. New York 1922 enz.

Revue d'économie politique. Fondateurs: Ch. Gide, A. Jourdan [et] E. Villey. Année 1 enz. Paris 1887 enz.
Met register 1887—1906.

Revue économique internationale. Année I—IX, Vol. 1. Bruxelles 1904—'12.

Revue de l'Institut de Sociologie [Solvay]. Année I enz. Bruxelles 1920 enz.

Revue internationale de sociologie, publ. par R. Worms. Année I—XV, XXVII enz. Paris 1893—1907, 1919 enz.

Round Table, The. A quarterly review of the politics of the British commonwealth. Vol. IX, X. London 1918—'20.
Gestaakt.

Rundschau, Koloniale. Zeitschrift für koloniale Wirtschaft, Volker- und Länderkunde. Herausg. unter Mitwirkung der Deutschen Kolonialgesellschaft. Jrg. 1919 enz. Berlin 1919 enz.

Rundschau, Sociale. Herausg. vom Arbeitsstatistischen Amte im k. k. Handelsministerium. Bd. I—VIII. Wien 1900—'07.
Voortgezet sinds 1919 als : Amtliche Nachrichten des Oesterreichischen Bundesministeriums für soziale Verwaltung.

***Scheepvaart**. Orgaan van cargadoors en scheepsagenten te Rotterdam, enz. Met wekelijksch bijblad „Scheepvaart-Index". Rotterdam.

Schiffahrts-Zeitung. Organ der Reeder des nordisch-überseeischen internationalen Verkehrs. Jrg. XXIV. Berlin 1920.
Gestaakt.

Schip, Het. Veertiendaagsch blad voor scheepsbouw en scheepvaart. Tevens orgaan der Vereeniging van technici op scheepvaartgebied. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1919 enz.

Schmoller's Jahrbuch für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft im Deutschen Reiche. Herausg. von H. Schumacher und A. Spiethoff. Jrg. XXXIV enz. München 1910 enz.

Spanien. Zeitschrift für Auslandkunde. Organ der Ibero-amerikanischen Gesellschaft. Herausg. vom Ibero-amerikanischen Institut. Jrg. I enz. Hamburg 1919 enz.

Statesman, The new. A weekly review of politics and literature. Vol. XIII enz. London 1919 enz.

Statist, The. A journal of practical finance and trade. Vol. XCIV enz. London 1919 enz.

Stemmen des tijds. Maandschrift voor Christendom en cultuur. Jrg. VI enz. Utrecht 1917 enz.

Studiën, Koloniale. Tijdschrift van de Vereeniging voor studie van koloniaal-maatschappelijke vraagstukken. Jrg. II enz. Weltevreden 1918 enz.

Summary, Monthly, of foreign commerce of the United States. Ed. by the Department of commerce. 1920 enz. Washington 1920 enz.

Survey of current business.
Zie : Commerce reports.

System. The magazine of business. Vol. XXXV enz. [London] 1919 enz.

Technik und Wirtschaft. Monatschrift des Vereines deutscher Ingenieure. Jrg. XII enz. Berlin 1919 enz.

Times, The. Imperial and foreign trade supplement. With which is incorporated „The engineering supplement". Vol. VI enz. London 1920 enz.

Tijdschrift voor economische geographie. Orgaan der Nederlandsche Vereeniging voor economische geographie. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1910 enz.

Tijdschrift voor handelscorrespondentie in de Fransche, Duitsche en Engelsche taal. Jrg. I enz. Groningen 1917 enz.

Tijdschrift der Nederlandsche Heidemaatschappij. Jrg. XXV enz. Amsterdam 1913 enz.

Tijdschrift van de Nederlandsche Kamer van koophandel voor Duitschland. Jrg. VI—VII. Berlin 1919—'20.
Gestaakt.

Tijdschrift, Koloniaal. Uitg. door de Vereeniging van ambtenaren bij het binnenlandsch bestuur in Nederlandsch Indië. Jrg. VIII enz. 's Gravenhage 1919 enz.

Tijdschrift der Nederlandsche Maatschappij voor nijverheid en handel. Jrg. XLVIII—LIX, LXV—LXXVIII, LXXXIII enz. 's Gravenhage 1881—'92, 1897—1910, 1915 enz.

Tijdschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek. Jrg. I—V. 's Gravenhage 1902—1906.
Voortgezet als: Maandschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek.

Tijdschrift „De Visscherij". Vakblad gewijd aan de belangen van de zee-, kust- en binnenvisscherij. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1920 enz.

Tijdschrift van den Nederlandschen Werkloosheidsraad. Jrg. IV enz. Amsterdam 1921 enz.

Uebersee-Post. Organ für Export und Import, Industrie, Schiffahrt und Finanzwesen. Jrg. I enz. Leipzig 1920 enz.

Uitgaven van de Directie van den arbeid. no. 1 enz. ['s Gravenhage] 1910 enz.

***Uitlotings-courant,** H. de Vos' wekelijksche. Financiëel weekblad. Amsterdam.

Unitas. Weekblad tot bevordering der belangen van handel en industrie. Jrg. XXIV enz. Amsterdam 1919 enz.

Van Overzee. Maandblad ter verspreiding van kennis over Noord Amerika in Nederland. Jrg. I—II. Rotterdam 1919—'20.
Gestaakt.

Vennootschap, De naamlooze. Maandblad voor den ondernemingsvorm en het bedrijfswezen in Nederland en Nederlandsch Indië. Red. J. G. Ch. Volmer, E. J. J. van der Heyden en H. Schaapveld. Jrg. I enz. Roermond 1922 enz.

Verhandelingen en rapporten uitgegeven door de Rijksinstituten voor visscherijonderzoek. Dl. I enz. 's Gravenhage 1920 enz.

Verslagen, Economische, van Nederlandsche diplomatieke en consulaire ambtenaren. Bijl. van het weekblad Handelsberichten. Jrg. I—V, XIII enz. 's Gravenhage 1907—'12, 1919 enz.

Verslagen en mededeelingen van de Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel. Jrg. 1910 enz. 's Gravenhage 1910 enz.

Verslagen en mededeelingen van de Directie van den landbouw. Jrg. 1907 enz. 's Gravenhage 1907 enz.

Verslagen en mededeelingen van de afdeeling Visscherijen van het Departement van landbouw, nijverheid en handel. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1922 enz.

Verzameling der consulaire berichten en verslagen over nijverheid, handel en scheepvaart. Jrg. I—XVIII, XXX—XXXVIII. 's Gravenhage 1865—'82, 1894—1902.
Voortgezet sinds 1907 als : Handelsberichten.

Vierteljahresbericht der statistischen Abteilung der Skandinaviska Kreditaktiebolaget. Jrg. 1921 enz. Stockholm 1921 enz.

***Visscherij-courant**, De. Orgaan, gewijd aan de belangen der zee-, rivier- en binnenvisscherij. Amsterdam.

Voorzorg, Sociale. Jrg. I enz. Amsterdam 1919 enz.

Vragen van den dag. Maandschrift voor Nederland en koloniën. Jrg. I—XXII, XXV, XXVII enz. Amsterdam 1886—1907, 1910, 1912 enz.
Met register op de jrgn. I—XX.

Vragen des tijds. Jrg. XVI—XXXIII, XLII, XLV enz. Haarlem 1889—1906, 1915, 1918 enz.

***Weekblad**, Financiëel, voor den fondsenhandel. Met wekelijksche koerslijst. Amsterdam.

***Weekblad** van Broekman's commissiebank voor incourante fondsen. Amsterdam.
Voortzetting van : Broekmans weekblad voor incourante fondsen.

Weekblad, Industriëel. Handel, nijverheid, verkeer. Jrg. XIII enz. Rotterdam 1919 enz.

***Weekblad**, Nederlandsch, voor den handel in kruideniers-, grutters- en koloniale waren. Doetinchem.

Welthandel. Volkswirtschaftliche Zeitschrift für Handel und Industrie. Organ des Vereins dipl. Exportakademiker und der wirtschaftlichen Organisation der Exportakademiker in Wien. Jrg. I. Wien 1919—'20.
Gestaakt.

Weltwirtschaft. Monatsschrift für Weltwirtschaft und Weltverkehr. Herausg. von der Deutschen weltwirtschaftlichen Gesellschaft. Jrg. IX enz. Berlin 1919 enz.

Wirtschaft, Freie. Organ des Vereins Freie Wirtschaft. Zeitschrift für die freie Entfaltung des deutschen Erwerbslebens. Jrg. I—III, Heft 6. Berlin 1919—'21.
Voortgezet als : Das Wirtschaftsleben.

Wirtschaftsbericht, herausg. von Hamburger en Co's Bankierskantoor. Jrg. 1922 enz. Amsterdam 1922 enz.

Wirtschaftsdienst. Deutscher Volkswirt. Herausg. vom Hamburgischen Weltwirtschafts-Archiv. Jrg. V enz. Hamburg 1920 enz.

Wirtschaftsleben. Das. [Vormals Freie Wirtschaft]. Zeitschrift für die freie Entfaltung des deutschen Erwerbslebens. Organ des Vereins Freie Wirtschaft. Jrg. III, Heft 7 enz. Berlin 1921 enz.

Wirtschafts-Zeitung, Deutsche. Zeitschrift für Wirtschaftsrecht und Wirtschaftspflege. Zentralblatt für Industrie, Landwirtschaft, Handel und Verkehr. Jrg. XIII enz. Berlin 1917 enz.

World's markets, The. A journal of information for all who are interested in international trade. Vol. X enz. New York 1921 enz.

IJzer- en staalkroniek, De. Jrg. XII—XIV. Amsterdam 1919—'21.

***Zee- en rijnvaartverkeer** te Amsterdam.

Zeewezen, Het Nederlandsche. Jrg. XII—XIV, XVIII—XX. 's Gravenhage 1913—'15, 1919—'21.

Voortgezet als : Ons Element.

Zeitschrift für Binnen-Schiffahrt. Herausg. vom Zentralverein für deutsche Binnen-Schiffahrt. Jrg. XXVI enz. Berlin 1919 enz.

Zeitschrift für Buchhaltung. Fachblatt für das gesamte Rechnungswesen. Mit der Beilage : Der Buchrevisor. Begr. von H. Belohlawek. Jrg. XXVIII enz. Linz a. D. 1919 enz.

Zeitschrift für handelswissenschaftliche Forschung. Jrg. XIII enz. Leipzig 1919 enz.

Zeitschrift für Handelswissenschaft und Handelspraxis. Jrg. XII enz. Stuttgart 1919 enz.

Zeitschrift für Sozialwissenschaft. Begr. von J. Wolf. Jrg. III—IX. Berlin 1900—'06. Neue Folge. Jrg. X enz. Leipzig 1919 enz.

Zeitschrift für die westdeutschen Wasserstrassen „Der Rhein". Herausg. vom Verein zur Wahrung der Rheinschiffahrtsinteressen. Jrg. XVIII enz. Duisburg 1919 enz.

Zentralblatt, Deutsches statistisches. Organ der Deutschen statistischen Gesellschaft und des Verbands deutscher Städtestatistiker. Jrg. XI enz. Leipzig 1919 enz.

SCHRIJVERSREGISTER

ZAAK- EN TREFWOORDENREGISTER

(Zie ook: INHOUDSOVERZICHT, BLZ. VII)

OPENBARE LEESZAAL EN BIBLIOTHEEK

ALFABETISCHE LIJST

VAN

AANVULLINGEN

DER

HANDELS-ECONOMISCHE BIBLIOTHEEK

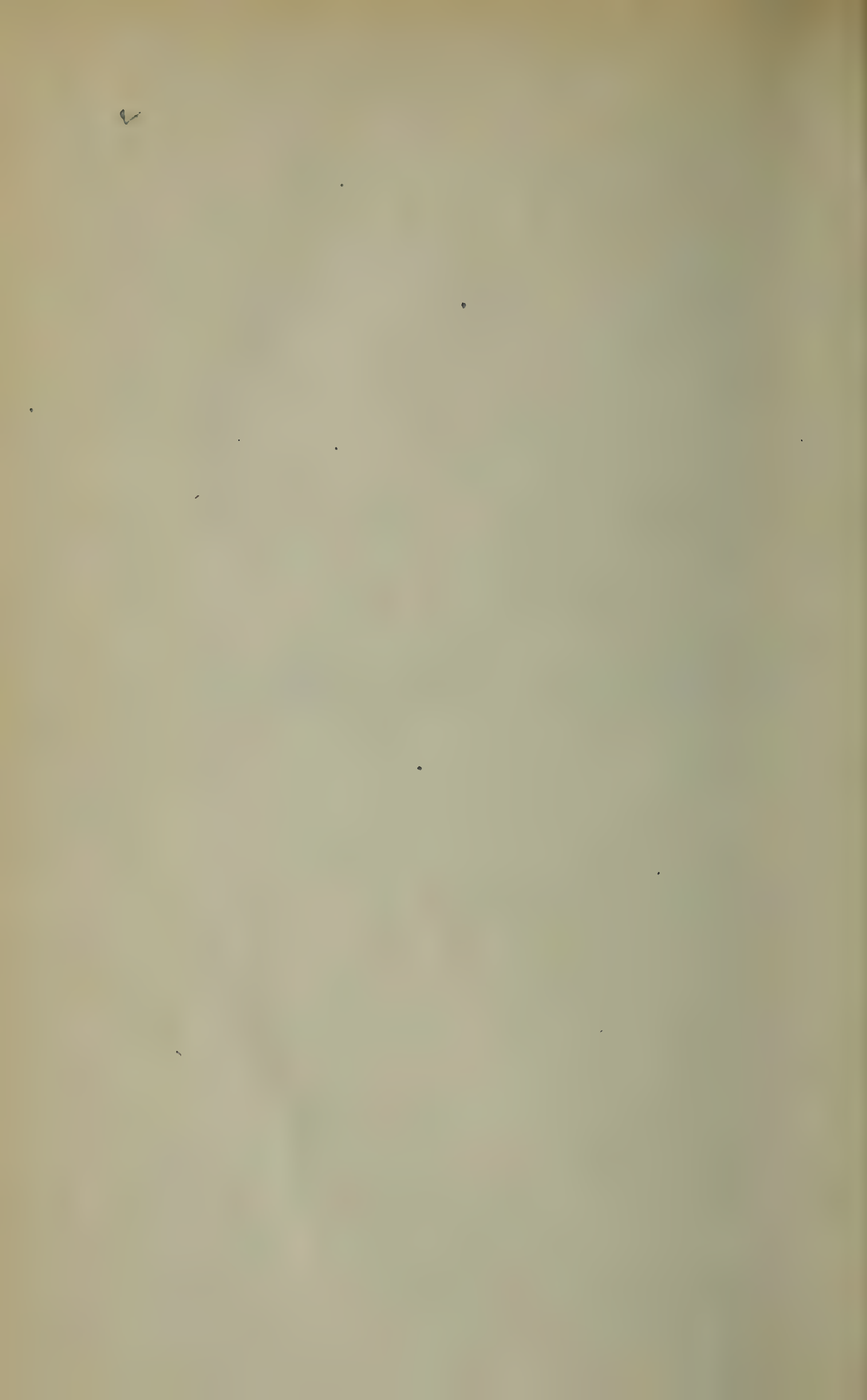
VAN SEPTEMBER 1922 TOT OCTOBER 1923

AMSTERDAM, KEIZERSGRACHT 444/446

PRIJS f 0.25

ALFABETISCHE LIJST VAN AANVULLINGEN DER HANDELS-ECONOMISCHE BIBLIOTHEEK

ALFABETISCHE LIJST

VAN

AANVULLINGEN

DER

HANDELS-ECONOMISCHE BIBLIOTHEEK

VAN SEPTEMBER 1922 TOT OCTOBER 1923

AMSTERDAM, KEIZERSGRACHT 444/446

Adler, A., Leitfaden für den Unterricht in der Handelswissenschaft mit besonderer Berücksichtigung der deutschen Gesetzgebung. 8. verb. Aufl. Leipzig 1921. VI, 181 blz. — H. E.

Adresboek van Limburg's handel en industrie. Bewerkt en samengesteld naar officiëele gegevens. Jrg. I enz. Maastricht 1922 enz. — H. E.

Adresboek ten dienste der stoffeerderij en meubelfabricage. Jrg. I enz. 's Hertogenbosch 1922 enz. (Berger's Handelsadresboeken voor Nederland, 3). — H. E.

Adreslijst van algemeene exporteurs in Nederland. Samengesteld met medewerking van de Vereeniging „Bureau voor handelsinlichtingen". 5e uitg. 1920 enz. Amsterdam 1920 enz. — H. E.

Adressbuch der deutschen Industrie. Offizieller Bezugsquellennachweis des Reichsverbandes der deutschen Industrie. Jrg. I, 1922 enz. München 1922 enz. — H. E.

Agahd, E., Grossbanken und Weltmarkt. Die wirtschaftliche und politische Bedeutung der Grossbanken im Weltmarkt unter Berücksichtigung ihres Einflusses auf Russlands Volkswirtschaft und die deutsch-russischen Beziehungen. Berlin 1914. tabn. XVI, 290 blz. — H. E.

Alewijn, P. Opperdoes, Eenige bemerkingen betreffende de zoo gewigtige aangelegenheid der indijking en inpoldering van een gedeelte der Zuiderzee in verband met de rigting van den Noord-Hollandsch-Frieschen spoorweg tusschen Amsterdam en Leeuwarden. Amsterdam 1873. krtn. 21 blz. — H. E.

Allen, R., Copper ores. London 1923. statistieken. grafieken. bibliogr. X, 221 blz. (Monographs on mineral resources of the Imperial Institute). — H. E.

Naast een kort algemeen overzicht over de ertsen en de verwerking van deze tot metaal, het gebruik ervan en de handel, geeft dit boekje een volledige behandeling van de verschillende vindplaatsen van koper met bijzonderheden over de wijze van exploiteeren en andere waardevolle gegevens. Bevat literatuuropgave.

Allizé, F., L'organisation des banques en Suisse. Leur activité et leur rôle dans les règlements internationaux depuis 1914. Paris 1923. bibliogr. 250 blz. (Bibliothèque politique et économique). — H. E.

Analysis of the foreign trade of China, publ. by order of the Inspector General of customs, 1921 enz. Shangai 1922 enz. — H. E.

Andersson, G., Spitzbergens Kohlenvorräte und Schwedens Kohlenbedarf. Eine wirtschaftsgeographische Studie. Aus dem schwedischen von H. Trau. Bonn 1922. tabn. krtn. 62 blz. (Geographie des Menschen- und Völkerlebens in Geschichte und Gegenwart, 2). — H. E.

Angas, L. L. B., Reparations, trade and foreign exchange. London 1922. 251 blz. — H. E.

Annuaire du Congo belge, administratif, commercial, industriel et agricole. Livre d'adresses. Année XI enz. Bruxelles 1922 enz. — H. E.

Annuaire des industriels, fabricants et agents belges et du Grand-Duché, ainsi que des principaux producteurs et intermédiaires de la France, de l'Angleterre, de la Suisse, de l'Allemagne, des États Unis d'Amérique et du Canada. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1922 enz. — H. E.

Annuaire international de statistique agricole, éd. par l'Institut international d'agriculture, Service de la statistique générale. Années 1909—'21 enz. Rome 1922 enz. — H. E.

Annuaire international du travail du Bureau international du travail. Année I, 1921 enz. Genève 1921 enz. — H. E.

Apostol, P., et A. Michelson, La lutte pour le pétrole et la Russie. Paris 1922. tabn. statistieken. 217 blz. (Bibliothèque du Bureau économique russe, 2). — H. E.

Arbeitsrecht und Arbeiterschutz, einschliesslich der Versorgung und Fürsorge für die Kriegsopfer. Die sozialpolitische Gesetzgebung des Reichs seit 9 November 1918. 3. Aufl. Berlin 1922. 621 blz. — H. E.

Articles, Selected, on current problems in taxation. Compiled by L. T. Beman. New York 1921. bibliogr. 350 blz. (The handbook series). — H. E.

Ayres, L. P., The automobile industry and its future. [Cleveland 1921]. statistieken. diagrammen. 32 blz. — H. E.

Ayusawa, J. F., International labor legislation. New York 1920. 258 blz. (Studies in history, economics and public law, 208). — H. E.

Beschrijving van de conferentie van Washington en kort overzicht van alle voorafgaande conferentie's, congressen, enz. in verband met den arbeid. Schrijver bepleit een internationale arbeidswetgeving, doch onthoudt zich van

elke theoretisch-economische beschouwing en onderzoek naar economische mogelijkheden.

Bach, Lydia, Le droit et les institutions de la Russie Soviétique. Paris 1923. 338 blz. — H. E.

Bagge, J. Picton, Report on the economic and financial conditions in Belgium, December 1922. Together with an annex on the economic situation in the Grand Duchy of Luxemburg. London 1923. tabn. 80 blz. (Department of Overseas Trade). — H. E.

Baldy, E., Les banques d'affaires en France depuis 1900. Paris 1922. statistieken. bibliogr. 391 blz. — H. E.

Balen, C. L. van, Zeescheepvaart en wereldhandel. Aardrijkskunde voor a. s. stuurlieden, voor handelsscholen en voor leerling-consuls. Den Haag 1922. statistieken. VIII, 320 blz. — H. E.

Ballard, G. A., The influence of the sea on the political history of Japan. London 1921. krt. XVIII, 311 blz. — H. E.

Schrijver, vice-admiraal, specialist op marinegebied, zet uiteen den invloed dien de zee heeft gehad op den loop der Japansche geschiedenis in verband met Japans buitenlandsche betrekkingen en behandelt de verschillende door dit rijk gevoerde oorlogen. Voor zijn studie maakte hij met zorg gebruik van de beste Engelsche literatuur. Andere boeken over dit onderwerp zijn : Bywater, Sea power in the Pacific, en Lawton, Empires of the Far East.

Bass, J. F., and H. G. Moulton, America and the balance sheet of Europe. New York 1921. VI, 361 blz. — H. E.

Schrijvers, journalisten en door hun reizen kenners van het Europa van na den oorlog, geven een beknopte behandeling van den economischen toestand van Europa, het vraagstuk der oorlogsvergoeding en van de middelen tot herstel. Zij bedoelen daarmede op te wekken, in het bijzonder in Amerika, een beter inzicht in den internationalen toestand en lijnen aan te duiden voor een internationale politiek. Het boek geeft een goed denkbeeld van de economische en politieke mogelijkheden en van de na-oorlogsche problemen.

Belastingwetten, Nederlandsche, bewerkt door J. H. Bouscholte [onder toezicht van H. J. Romeyn]. Bijgewerkt tot 1923. 's Gravenhage 1923. [811] blz. — H. E.

Banken, Die deutschen, im Jahre 1920. Zugleich eine vollständige Statistik der deutschen Banken seit dem Jahre 1883. Herausg. vom deutschen Oekonomist. Berlin 1922. statistieken. 45 blz. — H. E.

Bastian, E., Lexikon des Geld-, Bank- und Börsenwesens. Begriffe, Ausdrücke und Vorgänge des täglichen Geschäftsverkehrs in ihrer Bedeutung und Anwendung. Ein Nachschlagebuch für Banken, Handel, Industrie, Juristen und Beamte. 2. verm. Aufl. Stuttgart 1922. 194 blz. — H. E.

Batardon, L., Traité pratique des sociétés commerciales aux points de vue comptable, juridique et fiscal. Paris 1922. modellen. VII, 889 blz. — H. E.

Baxa, J., Einführung in die romantische Staatswissenschaft. Jena 1923. portrn. bibliogr. VIII, 183 blz. — H. E.

Becker, H., Zur Entwicklung der englischen Freihandelstheorie. Jena 1922. bibliogr. VIII, 136 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 35). — H. E.

Beheer, Het financiëel, der gemeenten volgens de voorstellen der staatscommissie tot herziening der gemeentewet. [Praeadviezen en beraadslagingen van het congres 1921 van de Vereeniging van Nederlandsche gemeenten]. Alphen a. d. Rijn [1922]. 2 dln. modellen. — H. E.

[Dl. 1]. A. van Doorninck en A. Jongbloed, Praeadviezen.
[Dl. 2]. Beraadslagingen.

Bendixen, F., Geld und Kapital. Gesammelte Aufsätze. 3. Aufl. Jena 1922. IV, 222 blz. — H. E.

Benten, H., Einrichtung und Betrieb einer Grossbankfiliale. Leipzig 1921. modellen. grafieken. 82 blz. (Sonderdruck aus der Zeitschrift für handelswissenschaftliche Forschung). — H. E.

Beyen, J. W., De wet tot verruiming van het plaatselijk belastinggebied. (Wet van 30 Dec. 1920. Stbl. 923). 2e verb. dr. Alphen a. d. Rijn 1922. 86 blz. — H. E.

Beyen, J. W., De wet houdende nadere voorziening in verband met de tenuitvoerlegging van de wet van 30 December 1920. (Stbl. 923). Wet van 20 Mei 1922, Stbl. 361. (Supplement op den 2en dr. van de wet tot verruiming van het plaatselijk belastinggebied). Alphen a. d. Rijn 1922. 21 blz. — H. E.

Biedermann, H., und J. F. Schär, Lehrbuch des Ueberseehandels. Organisation, Betrieb, Buchhaltung und Rechnungswesen des überseeischen Export- und Importgeschäftes. 2. neubearb. und erw. Aufl. von A. M. Rewald. Berlin 1922. modellen. XVI, 266 blz. (Sammlung Schär-Langenscheidt, 2). — H. E.

Bindend verklaring, De, der collectieve arbeidsovereenkomst. Critiek van de commissie uit de werkgeverskringen ter bevordering van een wettelijke regeling van de bindendverklaring der collectieve arbeidsovereenkomst, op de beschouwingen van de Nederlandsche Vereeniging van werkgevers en het Verbond van Nederlandsche fabrikantenvereenigingen, overgelegd aan den Hoogen Raad van Arbeid. [Ansterdam 1923]. 11 blz. — H. E.

Birck, L. V., The theory of marginal value. London 1922. tabn. grafieken. VIII, 351 blz. (Studies in economics and political science, 63). — H. E.

Bitter, W., Die wirtschaftliche Eroberung Mittelamerikas durch den Bananen Trust. Organisation und imperialistische Bedeu-

tung der United Fruit Company. Braunschweig 1921. krt. statistieken. bibliogr. 145 blz. (Hamburgische Forschungen, 9). — H. E.

Blokzeyl, K. R. F., De cassave. 2e dr. Haarlem 1922. afbn. statistieken. VII, 76 blz. (Onze koloniale landbouw, 9). — H. E.

Bluett, H. A. N., Report on the economic situation of the Netherlands East Indies to March 1922. London 1922. tabn. statistieken. 92 blz. (Department of overseas trade). — H. E.

Boer, M. G. de, Geschiedenis van de Amsterdamsche stoomvaart. Uitgegeven in opdracht der Amsterdamsche stoomvaartmaatschappijen. Amsterdam 1921—'22. afbn. portr. krtn. facs. grafieken. 2 dln. 3 bdn.

Streng gedocumenteerde geschiedenis van de Amsterdamsche Stoombootmaatschappij (in 1877 geliquideerd), de Koninklijke Nederlandsche Stoomvaartmaatschappij, en de oprichting en eerste ontwikkeling van de Maatschappij „Nederland", te zamen een belangrijke bijdrage gevend tot de Amsterdamsche economische geschiedenis. Het tweede deel handelt over den tijd van den eigenlijken economischen opbloei na de opening van het Noordzeekanaal.

Boer, M. G. de, De Holland Amerika lijn, 1873—1923. Rotterdam 1923. afbn. portrn. krtn. grafieken. 103 blz. — H. E.

Bötcher, H., Zur revolutionären Gewerkschaftsbewegung in Amerika, Deutschland und England. Eine vergleichende Betrachtung. Jena 1922. bibliogr. XIV, 236 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 37). — H. E.

Böttcher, W., Hamburgs Leistungen in Volks- und Weltwirtschaft. Eine verkehrswirtschaftliche Studie in 45 Zahlenbildern. Mit einer Einführung von Wendemuth. Hamburg 1922. diagrammen. 58 blz. — H. E.

Boggs, Th. H., The international trade balance in theory and practice. New York 1922. grafieken. VIII, 221 blz. — H. E.

Bonbright, J. C., Railroad capitalisation. A study of the principles of regulation of railroad securities. New York 1920. 206 blz. (Studies in history, economics and public law, 215). — H. E.

In helderen betoogtrant zet schrijver uiteen hoe er een nauw verband bestaat tusschen de kapitalisatie der spoorwegen en de vaststelling van de tarieven van het vervoer en stelt zich op het standpunt, dat aan de bezwaren van overkapitalisatie zoowel als van onderkapitalisatie kan tegemoetgekomen worden door uitgifte van aandeelen, die geene kapitaalswaarde aangeven, maar eenvoudig een zeker deel van het gemeenschappelijk bezit representeeren. Bevat literatuuropgave en register.

Bonikowsky, H., Volkswirtschaftlich statistisches Taschenbuch. Jrg. VII enz. Kattowitz 1921 enz. — H. E.

Bonnett, C. E., Employers' associations in the United States. A study of typical associations. New York 1922. bibliogr. XVIII, 594 blz. — H. E.

Borries, K. von, Die Handels- und Schiffahrtsbeziehungen zwischen Lübeck und Finnland. Ein Beitrag zur Geschichte der Ostseewirtschaft. Jena 1923. tabn. statistieken. bibliogr. XIX, 214 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 36). — H. E.

Bos, J. W., Over commissarissen van naamlooze vennootschappen. Groningen 1923. 154 blz. (Diss.).

Boucke, O. F., The development of economics, 1750—1900. New York 1921. tabn. bibliogr. VIII, 248 blz. — H. E.

Bouman, J., Leerboek van het dubbel boekhouden. Hilversum 1921—'22. 4 dln. 5 bdn. modellen. Met uitwerkingen der opgaven. — H. E.

Dl. 1. Dagelijksche methode. 6e dr. 1921.
Dl. 2. Rekeningsysteem van vennootschappen en coöperatieve vereenigingen, reservefondsen en afschrijvingen. 4e dr. 1921.
Dl. 3. Hulp- en bijboeken. 4e dr. 1921.
Dl. 4A. Aanvullende theorie en opgaven voor de practijkexamens in boekhouden. 1922.
Dl. 4B. Examenopgaven ontleend aan de practijkexamens in boekhouden. 1922.

Bowie, J. A., Sharing profits with employees. A critical study of methods in the light of present conditions. London 1922. IX, 222 blz. (Pitmans' industrial administration series). — H. E.

Uit regeeringsrapporten en publicaties en verslagen van de Labour Copartnership Association de opvattingen van werkgevers en werknemers beschouwend, behandelt schrijver, lector in de economie, het onderwerp niet alleen theoretisch, maar ook praktisch. Hij beziet het vraagstuk vooral van den kant van de productie, wijdt het meest uit over co-partnership (aandeel in de winst, uitgekeerd i. d. vorm van aandeelen in de zaak) en vraagt zich af of dit loonstelsel een toekomst heeft. Aan het einde van ieder hoofdstuk wordt een beknopte en heldere samenvatting van den inhoud gegeven. Bevat literatuuropgave en register.

Brand, R. H., War and national finance. London 1921. XII, 287 blz. — H. E.

Zeer belangwekkende reeks van studies over den wereldoorlog, geschreven door een fijn beschaafd man, lid van het bekende bankiershuis Lazard Brothers. Gedurende den oorlog meermalen door de Engelsche regeering geraadpleegd en door haar afgevaardigd, is hij in staat geweest van nabij den loop der economische gebeurtenissen te volgen, die hij meer dan eens met scherpzienden blik voorspelde.

Brandt, B., Kulturgeographie von Brasilien. Stuttgart 1922. afbn. krtn. 112 blz.

Brauer, Th., Lohnpolitik in der Nachkriegszeit. Jena 1922. bibliogr. VII, 203 blz. — H. E.

Braun, K., Die Konzentration der Berufsvereine der deutschen Arbeitgeber und Arbeitnehmer und ihre rechtliche Bedeutung. Berlin 1922. bibliogr. VIII, 118 blz. — H. E.

Braun, E. von, Die Hebung der landwirtschaftlichen Produktion als Grundlage des deutschen Wiederaufbaus. Vortrag. Stuttgart

1921. 16 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 78). — H. E.

Brinckmeyer, H., Die Rathenaus. München 1922. 97 blz. (Gestalten und Dokumente, 4). — H. E.

Levendige, niet altijd diepgaande, beschrijving van de persoonlijkheid van Emil Rathenau en zijn zoon Walther en hun bouwwerk, de „Allgemeine Elektrizitätsgesellschaft". In zijn waardeering over en critiek op Walther Rathenau als wijsgeer en profeet eener nieuwe economische orde, schiet schrijver wel wat te kort.

Brockhaus, Handbuch des Wissens. 6. umgearb. und verm. Aufl. von Brockhaus' kleinem Konversations-Lexikon. Leipzig 1921 —. afbn. portrn. krtn.

Naast de z.g. groote Brockhaus in 16 dln. bestond de kleine Brockhaus in 2 dln., waarvan thans deze nieuwe bewerking verschijnt. die den dubbelen omvang zal krijgen van 4 dln. Dit handboek dat uitmunt door eenheid van stijl en juistheid van gegevens, is tot op den jongsten datum bijgewerkt.

Broekmeyer, J. M., Nederlandsche handelscorrespondentie en algemeene handelskennis. Herzien en uitgebreid door J. F. Engelhard, onder medewerking van J. A. Bruins, 3e dr. Amsterdam 1923. VIII, 255 blz. — H. E.

Broersma, R., Oostkust van Sumatra. Dl. I, II. Batavia 1919—'22. afbn. krt. portrn. — H. E.

Dl. 1. De ontluiking van Deli. 1919.
Dl. 2. De ontwikkeling van het gewest. 1922.

Brown, D. L., Export advertising. New York 1923. 342 blz. — H. E.

Ofschoon speciaal Amerikaansch en voor Amerikanen geschreven is dit boek belangwekkend voor hen, die zich willen toeleggen op het adverteeren in het buitenland. Bevat register.

Brown, Ph. Marshall, International society, its nature and interests. New York 1923. bibliogr. XIV, 173 blz. — H. E.

Bruin, Servaas de, Engelsche handelsbrieven. English commercial correspondence. Een verzameling van brieven voorzien van aanteekeningen. 3e verb. uitg. der nieuwe bewerking door H. Jansonius. Gouda 1922. 155 blz. — H. E.

Bruns, H., Der Eisenwirtschaftsbund. Jena 1922. tabn. bibliogr. VI, 94 blz. (Beiträge zur Lehre von den industriellen, Handels- und Verkehrsunternehmungen, 6). — H. E.

Na eenige beknopte, doch interessante opmerkingen over de ontwikkeling der Duitsche „Eisenwirtschaft" na den oorlog, worden het ontstaan, de organisatie en de werkwijze van de E. W. B. duidelijk uiteengezet. Belangwekkend boekje voor hen, die voor de groote practische organisatieproblemen van den tegenwoordigen tijd belangstelling hebben.

Brunton, J., Letters on practical banking. London 1923. 144 blz. — H. E.

Buch, Das, des Kaufmanns. Ein Hand- und Lehrbuch der gesamten Handelswissenschaften in gemeinverständlicher Darstellung. 6. neu bearb. Aufl. Stuttgart 1922. 2 dln. afbn. tabn. modellen. — H. E.

Buck, A. E., Budget making. A handbook on the forms and procedure of budgetmaking, with special reference to states. New York 1921. modellen. VII, 234 blz. — H. E.

Buday, L., Dismembered Hungary. With an introduction by Lord Newton. London 1923. afbn. krtn. statistieken. diagrammen. XVI, 288 blz. — H. E.

Bücher, K., Beiträge zur Wirtschaftsgeschichte. Tübingen 1922. tabn. VI, 462 blz. — H. E.

Buisson, A., Le chèque et sa fonction économique. Paris 1923. bibliogr. 163 blz. — H. E.

Bulkley, M. E., Bibliographical survey of contemporary sources for the economic and social history of the war. Oxford 1922. [XXIX, 334] blz. (Economic and social history of the world war, British series. Ed. by the Carnegie Endowment for international peace, division of economics and history). — H. E.

Bywater, H. C., Sea-power in the Pacific. A study of the American-Japanese naval problem. London 1921. afbn. krtn. tabn. VIII, 334 blz. — H. E.

Schrijver, marinetechnicus, had gelegenheid voor dit boek, behalve de literatuur, ook officieele documenten te kunnen raadplegen, en geeft op grond daarvan een historisch overzicht en een beschrijving der bestaande vloten. Hij zet uiteen de dreigende mogelijkheid van een conflict Japan—Amerika en de ontzaglijke consequenties daarvan. Vredelievend van toon, geeft het boek een goede schets van de ontwikkeling der betrekkingen tusschen deze landen, waaruit de politieke spanning voortvloeide. Voor verdere studie : Ballard, Influence of the sea on Japan.

Caillez, M., L'organisation du crédit au commerce extérieur en France et à l'étranger. Paris 1923. tabn. grafieken. bibliogr. [385] blz. — H. E.

Calder, J., Capital's duty do the wage earner. A manuel of principles and practice on handling the human factors in industry. New York 1923. afb. tabn. XII, 326 blz. — H. E.

Carr-Saunders, A. M., The population problem. A study in human evolution. Oxford 1922. bibliogr. 516 blz. — H. E.

Cassel, G., Money and foreign exchange after 1914. London 1922. VII, 287 blz. — H. E.

De bekende, scherpzinnige schrijver van de twee memoranda over het wereldgeldprobleem geeft in dit boek een meer uitgebreide geschiedenis van dit vraagstuk na 1914, zeer instructief voor hen, die het probleem der inflatie goed wenschen te begrijpen. Heeft register.

Catálogó de la feria de muestras San Sebastian, 1922 enz. San Sebastian 1922 enz. — H. E.

Catalogue officiel de la foire d'échantillons à Ljubljana. 2e Foire enz. Ljubljana 1922 enz. — H. E.

Catalogus van boeken en tijdschriften betrekking hebbend op

rubber, gutta percha, balata, enz. aanwezig in de centrale boekerij van het Koloniaal Instituut te Amsterdam. Amsterdam 1923. 28 blz.

Catalogus, Algemeene, van de bibliotheek der Landbouw Hoogeschool. Dl. VII, 1917—'22. Wageningen 1922. XII, 557 blz. — H. E.

Cavens, C. L., Le canal de Willebroeck. Justice ! Bruxelles 1921. afbn. portrn. krtn. 40 blz. — H. E.

Chalmers, M. D., and J. G. Archibald, The marine insurance act. 3rd ed. London 1922. XXX, 237 blz. — H. E.

Chisholm, G. G., Handbook of commercial geography. 9th ed. London 1922. krtn. statistieken. grafieken. XV, 824 blz. — H. E.

[Claeys, R.], Onderzoek naar het verband tusschen de prijzen in den groot- en in den kleinhandel bij eenige artikelen. Amsterdam 1922. statistieken. grafieken. VIII, 76 blz. (Statistische mededeelingen, uitg. door het Bureau van statistiek der gemeente Amsterdam, 65). — H. E.

Cohn, Lassar, Gold und Papiergeld. Die Bedeutung der Goldwährung im Leben der Gegenwart und das Eisen. Gemeinverst. dargestellt. Leipzig 1922. tabn. 92 blz. — H. E.

Cole, G. D. H., Workshop organization. Oxford 1923. XVI, 186 blz. (Economic and social history of the world war, British series. Ed. by the Carnegie Endowment for international peace, division of economics and history). — H. E.

Cole, S., Our home ports. London 1923. afbn. krtn. tabn. VI, 273 blz. — H. E.

Collins, A., A municipal internal audit. 3rd ed. London 1922. modellen. diagrammen. 192 blz. — H. E.

Collins, J. H., Straight business in South America. New York 1920. XI, 305 blz. — H. E.

Collins, W. F., Mineral enterprise in China. rev. ed. Tientsin 1922. krtn. tabn. statistieken. XIV, 410 blz. — H. E.

Schrijver, mijningenieur, oud-vice-president van de Britsche Kamer v. koophandel te Peking, geeft een historisch overzicht over de ontwikkeling der Chineesche mijnindustrie vóór den modernen tijd, zet de redenen uiteen, die de ontwikkeling hebben belemmerd, beschrijft den huidigen stand van het mijnwezen en bespreekt de daarmede samenhangende vraagstukken van wetgeving, belasting, enz. Het boek bevat uitvoerige aanhangsels met officiëele documenten, mijnbouwbepalingen, statistieken, enz. en register. Vgl. ook : Han Tiauw Tjong, De industrialisatie van China. 1922.

Comstock, A., State taxation of personal incomes. New York 1921. bibliogr. 246 blz. (Studies in history, economics and public law, 229). — H. E.

Conditiën, Haagsche, 1921. Bepalende welke risico's vervoerders ter zee bij een cognossement te hunnen laste moeten ne-

men. [Vertaling, vastgesteld door de Nederlandsche afdeeling van het Maritime law committee der International law association]. ['s Gravenhage 1922]. 11 blz. — H. E.

Cooper, C. S., Foreign trade. Markets and methods. New York 1922. afbn. statistieken. XIII, 440 blz. — H. E.

Gemakkelijk leesbaar boek over de techniek van den buitenlandschen handel, speciaal geschreven voor Amerikanen. Schrijver, die blijk geeft de verschillende landen persoonlijk bereisd te hebben, wijst zijn landgenooten erop, dat voor het veroveren van vreemde markten in de eerste plaats noodig is de taal, gebruiken, gewoonten en smaak te kennen van de volken, waarmee men handel drijft. Terwijl de Zuid Amerikaansche republieken, China en Japan zeer uitvoerig zijn behandeld, wordt over vele andere landen en het aanknoopen van relaties met deze gezwegen. Bevat literatuuropgave en register.

Cotton facts. A compilation from official and reliable sources of the crops, receipts, stocks, exports, etc. of cotton and cotton products in the United States and other countries for a series of years. Comp. and ed. by A. B. Shepperson, rev. and enl. by C. W. Shepperson. Ed. XLVII enz. New York 1922 enz. — H. E.

Cotton growing countries, The. Production and trade. [Comp. by J. Hubback]. Rome 1922. statistieken. XXIV, 147 blz. (International institute of agriculture. Publications of the Bureau of statistics). — H. E.

Couzijn, H. L., Vaktermen uit het bankbedrijf. Practische verklaring van de in het bankbedrijf meest voorkomende technische termen. Purmerend 1923. 76 blz. — H. E.

Populair boekje, bedoeld om voor het groote publiek een eenvoudige vraagbaak ter beschikking te stellen. Ook voor het elementair handelsonderwijs kan het goede diensten bewijzen.

Credits, International. The „Ter Meulen" scheme. Ed. by the League of nations. London 1922. 16 blz. — H. E.

Customs tariff act, September 1922. With alphabetical schedule and administrative provisions, Cuban reciprocity treaty and list of parcel post countries. New York 1922. tabn. XXXVII, 519 blz. — H. E.

Cijfers, Waarschuwende, uit de gemeentefinanciën. Vergelijkend overzicht van ontvangsten en uitgaven van 34 gemeenten, volgens de begrootingen voor 1914 en 1922, samengesteld op verzoek van de centrale commissie voor bezuiniging, ingesteld door de Nederlandsche Maatschappij voor nijverheid en handel te Haarlem. Haarlem 1923. tabn. 91 blz. — H. E.

Czuber, E., Die statistischen Forschungsmethoden. Wien 1921. tabn. grafieken. X, 238 blz. — H. E.

Schrijver, hoogleeraar in de wiskunde aan de Technische Hoogeschool te Weenen, past de hoogere wiskunde toe op de statistiek, ten einde uit de statistische cijfers : 1° onderlinge afhankelijkheid (correlatie) van verschijnselen

te vinden ; 2° fouten en afwijkingen ; 3° kansen te berekenen voor de toekomst. Speciaal boek voor statistici, die hoogere wiskunde kennen of voor actuarissen. Vgl. ook : Yule, An introduction to the theory of statistics, dat hetzelfde onderwerp behandelt. Heeft register.

Dalberg, R., Banko Mark im Aussenhandel? Die Entwicklung einer neuen stabilen Geldeinheit aus der Erkenntnis von Triebkräften und Auswirkungen des Währungsverfalls. Berlin 1922. grafieken. 84 blz. (Handbücher der Industrie- und Handels Zeitung, 3). — H. E.

Dalton, H., Principles of public finance. London 1923. bibliogr. XII, 208 blz. (Studies in economics and political science, 66). — H. E.

Daniel, P. P., Hints for a company secretary. London [1922]. modellen. 110 blz. — H. E.

Danner, H., Die Bedeutung der Binnenschiffahrt für die Volkswirtschaft und deren Wiederaufbau. Charlottenburg 1921. tabn. bibliogr. 85 blz. — H. E.

Darby, W. D., Cotton, the universal fiber. A survey of the cotton industry from the raw material to the finished product, including descriptions of manufacturing and marketing methods and a dictionary of cotton goods. New York 1922. afbn. 68 blz.

Darby, W. D., Silk, the queen of fabrics. A survey of the broad silk industry from the raw material to the finished product, including descriptions of manufacturing and marketing methods, a chapter on imitations of silk, and a dictionary of silk fabrics. New York 1922. afbn. 71 blz.

Darby, W. D., Wool, the worlds comforter. A survey of the wool industry from the raw material to the finished product, including descriptions of manufacturing and marketing methods and a dictionary of wool fabrics. New York 1922. afbn. 107 blz.

Davies, G. R., Introduction to economic statistics. New York 1922. statistieken. grafieken. IV, 159 blz. — H. E.

Gedrukt dictaat van een cursus in practische statistiek op één bepaald gebied. Het boekje geeft slechts aanwijzingen, hoe de statistische gegevens moeten worden verzameld, bewerkt en vooral gepubliceerd met percentages, gemiddelden en indexcijfers door middel van tabellen en grafieken, zonder eenige theoretische fundeering. Achter elk hoofdstuk worden practische oefeningen opgegeven. Bevat literatuuropgave en register. Uitvoeriger is : Secrist, Statistical methods.

Day, C., A history of commerce. 3rd rev. and enl. ed. New York 1922. krtn. bibliogr. X, 676 blz. — H. E.

Day, E. E., and J. S. Davis, Questions on the principles of economics. rev. ed. New York 1922. XIV, 124 blz. — H. E.

Daye, P., L'empire colonial belge. Bruxelles 1923. afbn. krtn. 663 blz. — H. E.

Decoudu, J., La bourse de Londres. Paris 1922. bibliogr. 210 blz. — H. E.

Eenvoudige, helder geschreven beschouwing over de organisatie, de taak en de werking der Londensche beurs.

De Greef, G., L'économie sociale d'après la méthode historique et au point de vue sociologique. Théorie et applications. Bruxelles 1921. X, 488 blz. — H. E.

Delacourt, R., Les relations économiques de la France avec ses colonies au lendemain de la guerre. [Paris 1922]. statistieken. bibliogr. 189 blz. — H. E.

Dernehl, C., El comerciante. Spanisches Lehrbuch für Kaufleute, kaufmännische Fortbildungsschulen, Handelsschulen und verwandte Anstalten. Unter Mitwirkung [von] E. Solana [und] C. Herreros. 7. verb. Aufl. Leipzig 1922. krt. XII, 224 blz. — H. E.

Deutsch Oesterreich. Neue Beiträge über seine wirtschaftlichen Verhältnisse. Herausg. von G. Stolper. München 1921. tabn. VII, 207 blz. (Schriften des Vereins für Sozialpolitik, 162). — H. E.

Dickinson, Z. C., Economic motives. A study in the psychological foundations of economic theory, with some reference to other social sciences. Cambridge 1922. VIII, 304 blz. (Harvard economic studies, 24). — H. E.

Dicksee, L. R., The true basis of efficiency. London 1922. XI, 89 blz. (Studies in commerce, I). — H. E.

Dicksee, L. R., Hotel accounts. 3rd ed. London 1923. modellen. VII, 77 blz. („The accountants' library", 37). — H. E.

Diehl, K., Sozialwissenschaftliche Erläuterungen zu David Ricardos Grundgesetzen der Volkswirtschaft und Besteuerung. 3. Aufl. Leipzig 1921—'22. 2 dln.

Dl. 1. Werttheorie. Grundrententheorie. 1921.
Dl. 2. Sozialwissenschaftliche Erläuterungen. 1922. — H. E.

Directory, The English, and Argentine annual. Ed. 1922—'23 enz. London 1923 enz. — H. E.

Documents, Les, de la conférence de Gênes. Avec introduction par A. Giannini. Rome 1922. XXXIX, 273 blz. — H. E.

Dolch, E. W., Manual of business letter writing. New York 1922. modellen. X, 327 blz. — H. E.

Dominion of Canada, The, as a market for British goods. Being a general survey of the Canadian market under post war conditions. With introductions by W. P. Rylands and S. Machin. London [1922]. krt. XIV, 242 blz. — H. E.

Een anonym agent van Canada wil in dit boek de aandacht van Engelsche kooplieden vestigen op de mogelijkheid van den Britschen handel in Canada en op welke wijze deze is uit te breiden. Bevat register.

Doorn, C. L. van, De credietbehoefte van den Indonesischen landbouwer. Apeldoorn 1922. 123 blz. — H. E.

Droogmaking van het Zuidelijk gedeelte der Zuiderzee. Verzameling van officiëele bescheiden, uitg. door de Nederlandsche Maatschappij voor grondkrediet. 's Gravenhage 1868. krtn. tabn. diagrammen. [XIV], 274 blz. — H. E.

Drucker, W. H., O. B. W. de Kat en W. de Gavere, Inkoop van eigen aandeelen. Met een voorwoord van E. Denekamp. Roermond 1923. 62 blz. (Overdrukken uit „De Naamlooze Vennootschap" en „Economisch-statistische Berichten"). — H. E.

Drucker, W. H., en Johanna F. Lycklama à Nyeholt, Handboek voor de studie van het Nederlandsche octrooirecht in vergelijking met het buitenlandsche recht. 1e st. 's Gravenhage 1922. bibliogr. XVI, 257 blz. — H. E.

Dub, M., Die weitere Entwicklung der Katastrophenhausse in Oesterreich mit Streiflichtern auf Deutschland. Stuttgart 1922. tabn. 20 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 80). — H. E.

Dubourcq, P. L., Het praeadvies van Commissie XII over vraagpunten betreffende bedrijfsorganisatie, enz. Delft 1922. 43 blz. — H. E.

Dufourcq-Lagelouse, L., Les banques étrangères en France. Étude critique, économique et juridique. Paris 1922. 141 blz. — H. E.

Schrijver behandelt het ook voor Nederland belangrijke vraagstuk : de economische voor- en nadeelen der toelating en manier van werken van de buitenlandsche banken in een vreemd land en komt tot de conclusie, dat de toelating wel wenschelijk is, mits onder zekere voorwaarden.

Dunkelberg, K., Rheinschiffahrts Lexikon. Erklärung der Fachausdrücke für den Geschäfts- und Gerichtsgebrauch. 2. umgearb. und verm. Aufl. Duisburg 1921. afbn. 136 blz. — H. E.

Dunn, A., Scientific selling and advertising. New York 1922. XXV, 159 blz. — H. E.

Schrijver, aanvankelijk advocaat, daarna promotor van verschillende ondernemingen en ten slotte zelf leider, behandelt het onderwerp bij uitstek duidelijk en zakelijk en belicht het van de practische zijde. Echt Amerikaansch boek, dat door de frissche overtuigende toon, waarop het is geschreven, suggestief werkt.

Dupouy, A., Brest et Lorient. Paris 1922. afbn. krtn. 126 blz. (Les grands ports français). — H. E.

Eck, S. Ritsema van, Koloniaal staatkundige studies, 1912—'18. Buitenzorg 1919. IV, 161 blz. (Uitgave van de commissie tot herziening van de grondslagen der staatsinrichting van Nederlandsch Indië). — H. E.

Eckert, Chr., Die Stellung der Handelskammern im Aufbau der wirtschaftlichen Interessenvertretungen. Bonn 1922. 37 blz. — H. E.

Edgerton, E. I., and W. E. Bartholomew, Business mathematics. A textbook. New York 1922. tabn. diagrammen. VI, 305 blz. — H. E.

Eenvoudig boekje voor menschen uit den handel. Het geeft alle berekeningen, die in den handel voorkomen : percenten- en intrestberekening, depreciatie, verzekering, wissels, belasting, grafische voorstellingen, reeksen, samengestelde intrest, de rekenlineaal, oppervlakte en inhoudsberekeningen. De geheele behandeling is gebaseerd op wetten, usanties enz., die in de Vereenigde Staten van kracht zijn. Bevat register.

Edwards, G. W., Foreign commercial credits. A study in the financing of foreign trade. New York 1923. afbn. XII, 242 blz. — H. E.

Eigeman, J. A., De wijsgeerige grondslag der Marxistische staathuishoudkunde en hare waarde voor den tegenwoordigen tijd. Rotterdam 1922. [339] blz. — H. E.

Schrijver, leeraar in de economie, verklaart het Marxisme uit de geschriften van Marx en Engels en tracht dan door uitspraken van Marxisten en revisionisten aan te toonen, dat het oorspronkelijk Marxisme niet meer wordt gehuldigd en vele van deze uitspraken er zelfs volkomen mee in strijd zijn. Hij verklaart deze reactie als een gevolg van het feit, dat de, in Hegeliaanschen geest doordachte, materialistische wereldbeschouwing haar wijsgeerigen grondslag gaat verliezen.

Eisenbahnwesen, Das deutsche, der Gegenwart. Unter Förderung des Reichsverkehrsministers herausg. von Hoff, Kumbier und Anger. 2. Aufl. Berlin 1923. 2 dln. afbn. bibliogr. — H. E.

Eisenmann, L., La Tchécoslovaquie. Paris 1921. krtn. 126 blz. (Les états contemporains). — H. E.

Eldridge Jr., F. R., Trading with Asia. New York 1921. krt. tabn. bibliogr. XXII, 474 blz. — H. E.

Een praktisch handboek over de moderne geschiedenis en de handelsmogelijkheden van Oost Azië door een autoriteit op dit gebied. Het behandelt de verschillende producten der betrokken landen en geeft na elk hoofdstuk een aantal vragen, door den lezer te beantwoorden aan de hand van het gelezene, terwijl een uitgebreide Engelsche literatuur na elk deel wordt opgenoemd. Bevat register.

Elliot, L. E., Chile to day and to morrow. New York 1922. afbn. krt. X, 345 blz. — H. E.

Engelhard, J. F., Fransche handelscorrespondentie. (Groote cursus). Volledige leiddraad bij de studie voor practijk en examens, volgens een geheel nieuwe methode. 2e herz. en verm. dr. Amsterdam 1917. [396] blz. — H. E.

Esslen, J. B., Die Valutazölle der Gegenwart. Ein Beitrag zur Theorie der Aussenhandelspolitik. Jena 1922. 51 blz. (Kieler Vorträge, 3). — H. E.

Esvelin, V., Le marché de l'argent. Les fluctuations des cours de 1915 à 1922. Leurs conséquences monétaires. Paris 1922. tabn. grafieken. bibliogr. 219 blz. — H. E.

Eulenburg, F., Weltwirtschaftliche Solidarität der Völker. Berlin 1922. 24 blz. (Volkswirtschaftliche Zeitfragen, 318/319). — H.E.

Everdingen, G. A. van, De fabrieksboekhouding. Handleiding bij het inrichten van de boekhouding voor fabrieken. 6e herz. dr. Amsterdam 1922. modellen. VIII, 480 blz. — H. E.

Exchange rates of the world, comp. by E. Diesen. 1st issue, 1914—'21 enz. Christiania 1922 enz. — H. E.

Fabisch, F., Handbuch zur Selbstkostenermittlung für Holzbearbeitungsbetriebe. Berlin 1921. modellen. 62 blz. („Orga" Schriften, 9). — H. E.

Fabisch, F., Die organische Betriebsführung für Machinenfabriken. Praktischer Wegweiser zur Produktionssteigerung und Verbilligung auf betriebsorganisatorischem Wege. Berlin 1921. 44 blz. Met modellen in port. („Orga" Schriften, 8). — H. E.

Faddegon Sr., P., en Faddegon Jr., P., Herschepping van Nederland door droogmaking der Zuiderzee als staatsdomein. Kaapstad 1885. afb. krt. 45 blz. — H. E.

Fayol, H., Administration industrielle et générale. Prévoyance, organisation, commandement, coordination, controle. Paris 1920. diagrammen. 174 blz. (Extrait du Bulletin de la Société de l'industrie minérale). — H. E.

Schrijver, leider van mijn- en hoogovenbedrijven, verstaat onder „administration" niet de „administratie" in den zin van „boekhouding", doch de handelingen, waarin het leiden van een bedrijfshuishouding bestaat, d.i. : vooruitzien, organiseeren, bevelen, in onderling verband groepeeren, controleeren. Daar aan dit deel van de taak van den bedrijfsleider en van de onder hem werkzame personen, z.i. te weinig aandacht is geschonken, tracht schrijver algemeene lijnen voor die taak te trekken.

Feig, I., Unternehmertum und Sozialismus. Eine dogmen- und wirtschaftsgeschichtliche Betrachtung. Jena 1922. bibliogr. 66 blz. (Abhandlungen des staatswissenschaftlichen Seminars zu Jena, XV, 5). — H. E.

Finch, V. C., and O. E. Baker, Geography of the world's agriculture. Ed. by the United States Department of agriculture. Washington 1917. krtn. diagrammen. 149 blz.

Finlande, La. Le pays et le peuple, l'agriculture, l'industrie, le commerce. Helsingfors 1921. krt. afbn. 24 blz. — H. E.

Finlands exportregister, publ. by the Export association of Finland. Vol. I, 1921 enz. Åbo 1921 enz. — H. E.

Finnland. Eine Sammlung von Aufsätzen. Streiflichter auf Volk und Wirtschaft. Im Auftrage des Messamtes Frankfurt herausg. von O. Stünzner. Frankfurt [1921]. tabn. bibliogr. 107 blz. (Schriften des Frankfurter Messamts). — H. E.

Fisher, I., The making of indexnumbers. A study of their varieties, tests and reliability. Boston 1922. tabn. grafieken. bibliogr. XXXI, 526 blz. — H. E.

Dit standaardwerk is niet een beschrijving van de voornaamste bekende indexcijfers, doch schrijver heeft aan de hand van de prijzen van 36 artikelen gedurende de jaren 1913 tot en met 1918 indexcijfers dier prijzen berekend volgens 134 verschillende methoden, en de resultaten dier berekeningen critisch vergeleken en onderzocht o. d. nauwkeurigheid van ieder der toegepaste formules. Hij komt tot de conclusie, dat enkele dier systemen (o. a. die van „The Economist") moeten worden afgekeurd en stelt voor algemeen gebruik een bepaalde formule voor, die hij aanduidt onder den naam van formule 353 of „ideal formula", ten gevolge waarvan verscheidene Amerikaansche bureaux v. statistiek wijzigingen in hun methode hebben aangebracht. Schrijver heeft de stof zoodanig gerangschikt, dat de lezer die gedeelten kan overslaan, waarvan de studie hem te moeilijk zou zijn.

Fleming, A. P. M., and J. G. Pearce, Research in industry, the basis of economic progress. London 1922. afbn. XV, 244 blz. (Pitman's industrial administration series). — H. E.

Met het doel industrieëlen en belanghebbenden een overzicht te geven van de wijze, waarop zij het wetenschappelijk onderzoek aan hunne bedrijven kunnen verbinden, wordt een volledig overzicht gegeven van de verschillende soorten van onderzoek en de aard van instellingen welke dat onderzoek kunnen uitvoeren. Geeft vele en goede illustraties en plattegronden van laboratoria in verschillende landen en een zeer uitvoerige literatuuropgave en register.

Fockema, R. A., Werkeloosheidszorg in Zwitserland. Rotterdam [1923]. [25] blz. — H. E.

Foster, W. T., and W. Catchings, Money. Boston 1923. krt. grafieken. diagrammen. VIII, 409 blz. (Publications of the Pollock foundation for economic research, 2). — H. E.

Franchi, L., Cinque codici. Milano 1922. [1039] blz. — H. E.

Codice civile, codice di procedura civile, codice di commercio, codice penale, codice di procedura penale.

Freese, H., Die konstitutionelle Fabrik. 4. durchges. Aufl. Jena 1922. X, 193 blz. — H. E.

Friebel, O., Der Handelshafen Odessa. Leipzig 1921. statistieken. grafieken. bibliogr. 112 blz. (Quellen und Studien, herausg. vom Osteuropa Institut, VII, 1). — H. E.

Friedländer, H., Die Interessengemeinschaft als Rechtsform der Konzernbildung, unter besonderer Berücksichtigung der bilanztechnischen und steuerrechtlichen Fragen. Berlin 1921. bibliogr. VIII, 83 blz. — H. E.

Friedländer, K. Th., Der Weg zum Käufer. Eine Theorie der praktischen Reklame. Berlin 1923. afbn. VIII, 181 blz. — H. E.

Friedman, E. M., International finance and its reorganization. New York [1922]. statistieken. grafieken. XII, 702 blz. — H. E.

Uitnemend boek over den invloed van den oorlog op de financiëele verhoudingen van de voornaamste Europeesche landen. Het vergelijkt de methoden van financiering van den oorlog, gevolgd door de verschillende landen, in 't bijzonder Engeland, Frankrijk en Duitschland en tracht middelen aan te geven tot verbetering van den financiëelen toestand. Bevat literatuuropgave en register.

Friesenhahn, P., und A. Schwering, Handbuch der Reklame für den modernen Geschäftsmann. 3. neubearb. Aufl. von P. Kramer. Stuttgart [1922]. afbn. 200 blz. (Violets Globus Bücherei). — H. E.

Frijda, H., Realisme en theoretische economie. Openbare les. Haarlem 1916. 31 blz. — H. E.

Fuchs, R., Bilanzkunde. Potsdam 1921. modellen. diagrammen. 306 blz. (Methode Rustin. Selbstunterrichtsbriefe). — H. E.

Gelderen, J. van, Bevolkingsdichtheid en landbouw op Java. Buitenzorg 1922. krtn. statistieken. grafiek. [43] blz. (Mededeelingen van het Statistisch Kantoor van het Departement van landbouw, nijverheid en handel, 8). — H. E.

Gelderen, J. van, De theoretische grondslag der progressieve winstbelasting. Batavia [1923]. 26 blz. (Publicatie van de Vereeniging „De Taak"). — H. E.

Gerstenberg, Ch. W., Problems in private finance. New York 1922. 68 blz. — H. E.

Gerstenberg, Ch. W., Syllabus of corporation finance. New York [1920]. 61 blz. — H. E.

Gerstner, P., Bilanzanalyse. Ein Führer durch veröffentlichte Bilanzen. 6. Aufl. Unveränd. Abdr. der 5. verb. und verm. Aufl. Berlin 1922. modellen. grafieken. XVI, 340 blz. — H. E.

Gervais, P., et P. Gouy, L'exportation des vins. Paris 1922. 159 blz. (Collection Payot: La renaissance agricole). — H. E.

Gidel, Ph., Caen, Dieppe et Cherbourg. Paris 1922. afbn. krtn. statistieken. 160 blz. (Les grands ports français). — H. E.

Gids voor rekeninghouders [van den Postcheque- en girodienst]. Uitg. door den Postcheque- en girodienst. 5e dr. ['s Gravenhage] 1921. modellen. [54] blz. — H. E.

Gier, C. A. J. M. de, Korte bedrijfsleer voor den landbouwer. Wegwijzer voor bedrijfsinrichting en bedrijfscontrôle of landbouwboekhouden. 2e herz. dr. Zwolle 1923. modellen. IV, 156 blz. — H. E.

Gilbert, Ch. G., and J. E. Pogue, America's power resources. The economic significance of coal, oil and waterpower. New York 1921. afbn. krtn. diagrammen. XVI, 326 blz. — H. E.

Een aardig, maar weinig diepgaand werkje over de economische beteekenis der krachtbronnen waarover Amerika beschikt in zijn steenkolenmijnen, olievelden en waterkrachten. Schrijvers bepleiten doelmatige aanwending van deze natuurlijke krachtbronnen, teneinde te geraken tot hoogere welvaart door verlaging der productiekosten en een betere verhouding tusschen kosten van levensonderhoud en arbeidsloon. Als inleidende studie voor hen, die zich omtrent de behandelde onderwerpen wenschen te oriënteeren, is dit een bruikbaar boekje. Heeft register.

Gimbrère, E. G. J., Handelscredieten. Met een voorrede van J. Ph. Suyling. 's Gravenhage 1923. VIII, 71 blz. — H. E.

Glier, L., Steuern und Schulden der Vereinigten Staaten von Amerika. Unter Berücksichtigung der schwebenden internationalen Finanzprobleme. Stuttgart 1923. tabn. 157 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 82). — H. E.

Goebel, O., Handelsberichterstattung über das Ausland. Vorschläge zur Um- und Ausgestaltung. Berlin 1922. 24 blz. (Schriften des Reichsverbandes der deutschen Volkswirte. V, 1). — H. E.

Golovin, N., and A. D. Bubnov, The problem of the Pacific in the twentieth century. Transl. [from the Russian] by C. Nabokoff, introduction by H. Williams. London 1922. krtn. bibliogr. 256 blz. — H. E.

Schrijvers, beide met militaire opleiding en ervaring, behandelen de gevaren van oorlog, vnl. tusschen Japan en de Vereenigde Staten door botsing van hun belangen in de Stille Zuidzee. Op zijn imperialistischen weg doorgaande, betoogen zij, zal Japan, een uitweg zoekende voor haar overbevolking, met de V. St. in botsing komen. Door zijn sterke strategische ligging behoeft het de V. St. niet te vreezen, wanneer het slechts zorgt een basis op het vasteland te hebben voor zijn ijzerbehoeften, enz. Het 4-power treaty is pactisch waardeloos. Slechts tezamen met Rusland, dat Japan haar landbasis kan ontnemen, kunnen de V. St. die zichzelf op de Conferentie van Washington verzwakten door af te zien van sterken vlootbouw, Japan aan. Het boek geeft een degelijke, technische behandeling van de kwestie, doch is te stellig van toon. Vgl. ook : Ballard, The influences of the sea on political history of Japan, en Bywater, Seapower in the Pacific.

Gonnard, R., Histoire des doctrines économiques. Paris 1921—'22. 3 dln. — H. E.

Dl. 1. Doctrines antérieures à Quesnay. 1921.
Dl. 2. De Quesnay à Stuart Mill. 1922.
Dl. 3. Ecoles socialistes, écoles réalistes, déclin de l'école libérale. 1922.

Goudriaan Jr., J., De doelmatigheid van de Amsterdamsche broodvoorziening. Amsterdam 1922. afbn. tabn. grafieken. 257 blz. (Diss.). (Uitg. van de Sociaal technische Vereeniging van democratische ingenieurs en architecten). — H. E.

Goujet, R., Le protectionnisme en France, depuis la guerre, dans les faits et la doctrine. Paris 1922. 310 blz. — H. E.

Graaf en Co's, Van der, Adressenlijst voor handel, scheepvaart en industrie. Samengest. met gebruikmaking van de officiëele publicaties der Afdeeling Handel van het Departement van landbouw, nijverheid en handel. Amsterdam [1922]. 322 blz. — H. E.

Gracht, W. A. J. M. Waterschoot van der, Rapport over de opsporing van delfstoffen in Nederlandsch Indië. 's Gravenhage 1915. krtn. [126] blz. — H. E.

Gramse, P., Warentermingeschäfte, Andienung und Andienungsschein. Marburg i. H. 1921. modellen. bibliogr. XVI, 175 blz.

(Arbeiten zum Handels-, Gewerbe- und Landwirtschaftsrecht, 33). — H. E.

Greenwood, G. A., England to day. A social study of our time. With an introduction by A. G. Gardiner. London 1922. 185 blz. — H. E.

Gregory, T. E. G., Tariffs. A study in method. London 1921. tabn. X, 518 blz. — H. E.

Grey, H. M., Lloyd's yesterday and to day. London 1922. afbn. portr. 115 blz. — H. E.

Groener, W., Die Eisenbahn als Faktor der Politik. Vortrag. Stuttgart 1921. 13 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 76). — H. E.

Groeneveld, H. W., en G. J. Stemberg, De ongevallenwet 1921. Alphen a. d. Rijn 1922. tabn. CXCII, 225 blz. — H. E.

Grondgebruik, Het, in Nederland in 1921. 's Gravenhage 1923. 81 blz. (Verslagen en mededeelingen van de Directie van den landbouw). — H. E.

Grooth, G. de, De naamlooze vennootschap. Met rechtspraak. Rotterdam [1923]. 59 blz. (Recht en praktijk, 1).

Gruntzel, J., Wirtschaftliche Begriffe. Ein neuer Versuch zur wissenschaftlichen Klärung der in der Volkswirtschaftslehre üblichsten Ausdrücke. Wien 1917. 295 blz. — H. E.

Günther, A., Sozialpolitik. Tl. I. Theorie der Sozialpolitik. Berlin 1922. VIII, 476 blz. (Handbuch der Wirtschafts- und Sozialwissenschaften, 9). — H. E.

Het eerste deel van dit breed opgezette handboek over sociale politiek geeft uitvoerige terminologische beschouwingen over onderwerpen als arbeid, loon, bezit, e. a., die met sociale politiek in verband staan. Het draagt een geheel ander karakter dan de werken van Van der Borght, Zwiedeneck—Südenhorst en Von Wieser, die beknopter zijn en meer feitelijke gegevens leveren.

Guide des foires orientales à Leopol. 2e Foire enz. Lwowie 1922 enz. — H. E.

Guyot, Y., Les problèmes de la déflation. Paris 1923. VIII, 307 blz. — H. E.

Schrijver, bekend Fransch staatsman en econoom, bestrijdt met kracht het inflationisme en de argumenten die de tegenstanders der deflatie te berde brengen. Het boek behandelt uitvoerig hetgeen Vissering, Cassel, Ter Meulen en Keynes hebben geadviseerd ter verbetering van den chaotischen economischen toestand en bevat de verschillende conclusies van de conferenties van Brussel (1920) en Genua (1922). Het is een vervolg op „Inflation et déflation" van Guyot en Raffalovich.

Gijselaar, N. C. de, Het Panamakanaal. Leiden 1891. 224 blz. (Diss.). — H. E.

Haaften, M. van, Foutieve methoden van rentabiliteitsberekening bij het middelbaar handelsonderwijs. Groningen 1923. 62 blz. — H. E.

Haaften, M. van, en W. G. H. van der Zweep, Verzekeringsbibliografie 1910—'20. Nederlandsche bibliografie van privaatrechtelijke en sociale verzekering en aanverwante vakken. Amsterdam 1922. III, 94 blz. — H. E.

Haase, F., Die Erdöl-Interessen der Deutschen Bank und der Direction des Disconto-Gesellschaft in Rumänien. Berlin 1922. tabn. bibliogr. 144 blz. — H. E.

Haenel, H. G., Wertbeeinflussung und Unternehmertätigkeit. Grundzüge einer organischen Theorie der ökonomischen Wertrelationen und ihrer dynamischen Rückwirkungen. Jena 1922. XII, 188 blz. — H. E.

Hahnebach, B., Der Terminhandel in Wolle und Kammzug. Entwicklung und volkswirtschaftliche Bedeutung. Leipzig 1921. tabn. modellen. grafieken. 144 blz. — H. E.

Hall, F. A. van, Eenige opmerkingen over het leerstuk van aanvaring, naar aanleiding van art. 540 W. v. K. Amsterdam 1895. 56 blz. (Diss.). — H. E.

Halse, E., Mercury ores. London 1923. krt. statistieken. 101 blz. (Monographs on mineral resources of the Imperial Institute). — H. E.

Dit boekje geeft een goed overzicht over de situatie van kwikzilver. De erin aangegeven toepassing is niet geheel compleet. Evenals de andere boeken uit deze serie verschaft het zeer waardevolle gegevens. Bevat literatuuropgave.

Handboek voor de kennis van Nederland en koloniën. Samengesteld met medewerking van verschillende departementen van algemeen bestuur en uitgegeven door het Departement van buitenlandsche zaken. 's Gravenhage 1922. afbn. krtn. statistieken. XVIII, 602 blz. — H. E.

Handbuch, Statistisches, für die Republik Oesterreich. Herausg. vom Bundesamt für Statistik. Jrg. II enz. Wien 1921 enz. — H. E.

Hannaford, C. F., Cheques, their origin and development, and how they are handled by an English bank. London 1923. modellen. VI, 185 blz. — H. E.

Hanseat, Der. Sondernummer „Holland". Bremen 1921. portrn. afbn. [36 blz.]. — H. E.

Han Tiauw Tjong, De industrialisatie van China. 's Gravenhage 1922. statistieken. XX, 386 blz. — H. E.

Schrijver, Nederl. werktuigkundig ingenieur van Chineesche afkomst, geeft in dit systematisch ingedeelde werk een goed overzicht van de industrialisatie van China en gaat na welke perspectieven de toekomst biedt voor een volledige industrialisatie van dit land, waarin thans het zwaartepunt van de wereldpolitiek is gelegen. Het eerste hoofdstuk is cultuur-historisch ; het tweede behandelt de factoren der industrialisatie (arbeid, kapitaal en verkeer) ; het derde bespreekt den mijnbouw, terwijl het vierde een samenvatting van het vooraf-gaande bevat en conclusies geeft. Zeer uitvoerige literatuuropgave.

Hardy, J. L. M., Handleiding voor het gebruik der schrijfmachine met methodischen leergang ter beoefening van het tienvingersysteem, voor school- en zelfonderricht. Tilburg [1915]. modellen. 120 blz. — H. E.

Hare, L., A study of exchange, direct and through the medium of currency. Showing the disaster of the excessive multiplication of the world's currencies and how recovery cannot be secured, except by way of redemption. London 1921. 84 blz. — H. E.

Harrison, G. Ch., Cost accounting to aid production. A practical study of scientific cost accounting. New York 1921. modellen. X, 234 blz. — H. E.

Schrijver, die blijk geeft van groote, practische ervaring en een goeden kijk op de eischen van een bedrijf, propageert in deze studie voornamelijk een verbetering van de administratie en de administratieve organisatie in de nijverheid, opdat deze beter dienstbaar gemaakt wordt aan de efficiency van het bedrijf. Heeft veel diagrammen en register. Vergelijk : Simon, Kostprijsberekening en administratieve fabrieksorganisatie.

Hartley, L. A., Foreman training and factory management. Lincoln 1920. 128 blz. — H. E.

Harvey, R. S., and E. W. Bradford, A manual of the Federal Trade Commission. The origin, development and construction of the Anti Trust laws, with decisions upon the constitutional and unfair trade questions involved, together with the rules of practice, forms, texts of statutes, debates in congress and complete memoranda of Anti Trust cases instituted by the United States. With supplement, June 1922. Washington 1916. XXII, 457 blz. — H. E.

Havik, H. J., Verlies en winst van het levensverzekeringbedrijf. De bedrijfsrekening. Purmerend 1922. modellen. 48 blz. — H. E.

Hawtrey, R. G., The exchequer and the control of expenditure. London 1921. bibliogr. 71 blz. (The world of to-day, 22). — H. E.

Hawtrey, R. G., Monetary reconstruction. London 1923. tabn. VI, 147 blz. — H. E.

Verzameling van verschillende gedurende den oorlog verschenen artikelen, welke de problemen van practische zijde bezien. Schrijver, werkzaam aan het Treasury Department, is voorstander van het herstel van de goud-pariteit.

Hecht, H., Die Entwicklung der Rheinschiffahrt und die Einwirkung des Friedensvertrages. Duisburg 1921. 22 blz. (Zeitfragen der Binnenschiffahrt, 8). — H. E.

Heckscher, E. F., The continental system. An economic interpretation. Ed. by H. Westergaard. Oxford 1922. tabn. bibliogr. XVI, 420 blz. (Carnegie endowment for international peace. Division of economics and history). — H. E.

Heemskerk, A., De wijzen van levering eigen aan den koophandel. 's Gravenhage 1871. III, 231 blz. (Diss.).

Held. H. J., Spanien. Seine Wirtschaftsgeographie und seine Stellung in der Weltwirtschaft. Hamburg 1922. tabn. bibliogr. 52 blz. (Kaufmann und Weltwirtschaft). — H. E.

Heldring, E., Rede, uitgesproken in de zitting der Kamer van koophandel en fabrieken voor Amsterdam van 3 Januari 1923. Amsterdam 1923. 18 blz. — H. E.

Helfferich, K., Georg von Siemens. Ein Lebensbild aus Deutschlands grosser Zeit. Berlin 1921—'23. 3 dln. portrn. — H. E.

Heller, W., Die Grundprobleme der theoretischen Volkswirtschaftslehre. Leipzig 1921. 104 blz. (Wissenschaft und Bildung, 162). — H. E.

Henderson, H. D., Supply and demand. With an introd. by J. M. Keynes. London [1922]. X, 177 blz. — H. E.

Hepburn, A. B., and B. M. Anderson, The gold and rediscount policy of the Federal reserve banks. New York 1921. 35 blz. (The Chase economic bulletin, I, 5). — H. E.

Herriot, E., La Russie nouvelle. Paris 1922. 302 blz. — H. E.

Herzberger, H., De rijkskleedingvoorziening. Verslag, gezonden aan de Crisisenquêtecommissie te 's Gravenhage met daarop gevolgde supplementen, toelichtende het commerciëel en financiëel beheer der rijkskleedingvoorziening. Rotterdam 1922. VIII, [147] blz. — H. E.

Herzog, S., Handbuch der Geschäftsführung für industrielle und kaufmännische Betriebe. Wien 1922. modellen. XXXII, 532 blz. — H. E.

Heyne, K., De nuttige planten van Nederlandsch Indië. Tevens synthetische catalogus der verzamelingen van het Museum voor economische botanie te Buitenzorg. Dl. I. 2e dr. Batavia 1922. LXXX, 570 blz. (Uitg. van het Departement van landbouw, nijverheid en handel). — H. E.

Hibbard, B. H., Marketing agricultural products. New York 1921. XV, 389 blz. — H. E.

Hiemann, R., Die Organisation des Inland- und Weltgeschäfts. Ein Lehr- und Nachschlagebuch für Industrie und Handel. 4. verb. Aufl. Stuttgart 1922. afbn. modellen. XII, 264 blz. (Sammlung kaufmännischer Unterrichtswerke, 24). — H. E.

Hildebrand, K., Die Finanzierung eingetragener Genossenschaften. Berlin 1921. modellen. XII, 210 blz. (Einzelwirtschaftliche Abhandlungen, 4). — H. E.

Hirschfeld, H. M., Het ontstaan van het moderne bankwezen in Nederland. Rotterdam 1922. tabn. 164 blz. (Diss.) — H. E.

Belangwekkend overzicht van het Nederlandsche bankwezen gedurende ongeveer de eerste halve eeuw na het herstel der onafhankelijkheid. In het bijzonder wordt beschreven de belangrijke invloed, welke de Crédit-Mobilier-ge-

dachte op het ontstaan der moderne Nederlandsche banken heeft geoefend. Het onderzoek geeft blijk van serieuze studie en doet op menig minder of niet bekend feit een nieuw, scherp licht vallen. Bevat uitvoerige literatuuropgaven.

Hirst, F. W., The paper moneys of Europe. Their moral and economic significance. Boston 1922. 47 blz. (Barbara Weinstock lectures on the morals of trade). — H. E.

Hobson, J. A., The economics of unemployment. London 1922. 157 blz. — H. E.

Hoffmann, O., Arbeitsdauer und gewerbliche Produktion Deutschlands nach dem Weltkriege. Eine wirtschaftspolitische Studie. Stuttgart 1922. tabn. bibliogr. XI, 191 blz. (Schriften der Deutschen Gesellschaft für soziales Recht, 8). — H. E.

Na een overzicht over de economische beteekenis van den arbeid en den arbeidsduur, het streven nâar verkorting van den arbeidstijd en de vóór- en nadeelen daarvan vóór den oorlog, deelt schrijver mee, hoe de arbeidstijd na den oorlog is geregeld, gaat na, waarom de verwachtingen van den 8-urendag niet zijn verwezenlijkt, en betoogt de noodzakelijkheid voor Duitschland om weer tot een verlenging te komen. Gemakkelijk leesbaar boek, dat de kwesties duidelijk stelt en behandelt.

Hoffmeister, E., Gründung und Organisation eines Versandgeschäfts. Stuttgart 1921. afbn. modellen. 80 blz. (Violets Globus Bücherei). — H. E.

Holt, W. S., The federal trade commission. Its history, activities and organization. New York 1922. tabn. bibliogr. X, 80 blz. (Service Monographs of the United States government, ed. by the Institute for government research, 7). — H. E.

Holz Adressbuch der gesamten Holzindustrie. Ausgabe 1921 enz. Berlin 1921 enz. — H. E.

Hubbard, W. H., Cotton and the cotton market. London 1923. XII, 503 blz. — H. E.

Huebner, S. S., The stock market. New York 1922. tabn. modellen. grafieken. bibliogr. XV, 496 blz. — H. E.

Hülsmann, J. H. H., Geschiedenis der Openbare Handelsschool te Amsterdam, gedurende de eerste 30 jaren van haar bestaan. Amsterdam 1899. afbn. tabn. grafieken. 81 blz. — H. E.

Huffnagel, G. E., De Surinaamsche bacovencontracten. 's Gravenhage 1918. [76] blz. (Overdr. uit het Economisch-historisch Jaarboek). — H. E.

Huldermann, B., Albert Ballin. 5. Aufl. Berlin 1922. portr. facs. III, 407 blz. — H. E.

Hungary of to day, Memorandum concerning the economic situation of the country, redacted by the Hungarian Society of agriculture [and other corporations]. Budapest 1922. statistieken. diagram. 122 blz. — H. E.

Huysman, C., Inleiding tot de leer der private huishouding. Dl. I. De leer der onderneming. 2e verm. en verb. dr. Wassenaar [1923]. modellen. bibliogr. IV, 324 blz. — H. E.

Income in the United States. Its amount and distribution, 1909—'19. By the staff of the National Bureau of economic research. Vol. I. Summary. statistieken. grafieken. New York 1921. XVI, 152 blz. — H. E.

Belangwekkend boekje, vooral voor statistici, over het statistisch bepalen langs verschillende wegen van het nationale inkomen in Amerika in tal van onderdeelen.

Income tax, The federal. A series of lectures delivered at Columbia University. Ed. by R. M. Haig, with an introduction by E. R. A. Seligman. New York 1921. VII, 271 blz. — H. E.

Indeeling der techniek in uitvindingsklassen volgens het stelsel van het Duitsche „Patentamt", 2e uitg. 1910. Vert. door den technischen dienst bij den Octrooiraad. 's Gravenhage 1912. 326 blz. — H. E.

Inlichtingen, Beknopte, en wenken voor hen, die denken over vestiging in Canada. 's Gravenhage [1922]. 8 blz. (Publicaties van de Nederlandsche Vereeniging „Landverhuizing"). — H. E.

Isaac, A., Ueber das Selbstkostenproblem im Bankbetriebe. Leipzig 1921. modellen. diagrammen. 53 blz. (Betriebs- und finanzwirtschaftliche Forschungen, 11). — H. E.

Iterson Jr., G. van, Vezelstoffen. 2e dr. Haarlem 1922. afbn. VI, 98 blz. — H. E.

Jaarboek voor scheepvaart en scheepsbouw. Samengesteld met medewerking van de Nederlandsche Reeders Vereeniging door J. Moorman. Jrg. 1923 enz. Amsterdam 1923 enz. — H. E.

Jähnl, W., Die Entwicklung und Bedeutung der Handelsmessen. Leipzig 1922. tabn. 177 blz. — H. E.

Jahrbuch, Osteuropäisches. Jrg. I, 1922 enz. Budapest 1922 enz. — H. E.

Jahrbuch des Internationalen Gewerkschaftsbundes. Jrg. I enz. Amsterdam 1922 enz. (Herausg. vom Internat. Gewerkschaftsbund, Anhang 7).

James, E., L'adoption d'une monnaie de compte internationale considérée comme un remède à l'instabilité des changes. Paris 1922. bibliogr. 266 blz. — H. E.

Janovsky, K., Die Technik des Wollhandels. Wien 1919. modellen. 22 blz. (Publikationen der Exportakademie). — H. E.

Janssen, C. W., Senembah Maatschappij. Amsterdam 1914. afbn. portrn. krtn. 52 blz. — H. E.

Janzen, H. J. M., Het middenstandsbankwezen in Nederland. 's Hertogenbosch [1923]. tabn. modellen. bibliogr. 200 blz. (Diss.). — H. E.

Japan number. Publ. by arrangement with the government of Japan by the Manchester Guardian. Manchester 1921. afbn. 68 blz. — H. E.

Jaquet, N., Die Entwicklung und volkswirtschaftliche Bedeutung der schweizerischen Teerfarbenindustrie. Basel 1922. tabn. statistieken. bibliogr. 135 blz. — H. E.

Jeudwine, J. W., Studies in empire and trade. London 1923. krtn. LII, 463 blz. — H. E.

Jevons, H. S., The future of exchange and the Indian currency. London 1922. statistieken. grafiek. XI, [268] blz. — H. E.

Johnstone, S. J., Potash. 2nd ed. rev. and enl. London 1922. X, 122 blz. (Monographs on mineral resources of the Imperial Institute). — H. E.

Zooals alle boekjes uit deze serie is ook dit over kali compleet en goed op de hoogte. De statistieken gaan echter voor 't meerendeel niet verder dan 1919, een enkele tot 1920. Voor ieder, die de werksituatie wil bestudeeren een waardevol boekje. Bevat literatuuropgave.

Jolles, A. J. E., Bijdrage tot de kennis van de ontwikkeling van de zeeassurantie in de Vereenigde Nederlanden. Leiden 1867. 80 blz. (Diss.). — H. E.

Jones, C., British merchant shipping. London 1922. VII, 284 blz. — H. E.

Zeer bevattelijk geschreven boek ter voorlichting van hen, die zich in de scheepvaartbranche willen begeven of daarin reeds werkzaam zijn. Het bevat de omvangrijke materie op kundige wijze in compacten vorm, en beziet de zaken vooral van practisch standpunt.

Jones, E., The trust problem in the United States. New York 1922. bibliogr. XX, 598 blz. — H. E.

Jongh, J. G. de, De reservevorming der Nederlandsche naamlooze vennootschap. Rede. [z. pl. 1919]. 28 blz. — H. E.

Jürgens, A., Skandinavien von Heute. Gegenwartsprobleme aus dem politischen und wirtschaftlichen Leben unserer skandinavischen Nachbarn. Bonn 1922. 85 blz. (Geographie des Menschen- und Völkerlebens in Geschichte und Gegenwart, 3). — H. E.

Junge, F. E., Amerikanische Wirtschaftspolitik: Ihre ökonomischen Grundlagen, ihre sozialen Wirkungen und ihre Lehren für die deutsche Volkswirtschaft. Berlin 1910. IV, 391 blz. — H. E.

Just, R., Die Geldinflation. Mit besonderer Berücksichtigung der Geldpolitik der Schweiz während des Weltkrieges. Jena 1921. IV, 114 bladz. — H. E.

Schrijver geeft de geschiedenis van het Zwitsersche geldwezen gedurende den oorlog van 1914—1918 zonder uit het bijeenverzamelde feitenmateriaal nieuwe conclusies te trekken.

Kahl, E., Die deutsche Kohlensäure-Industrie vom Standpunkt der Standortslehre. Tübingen 1921. statistieken. bibliogr. VII, 40 blz. (Ueber den Standort der Industrien, II, 6). — H. E.

Kahn, E., und F. Naphtali, Wie liest man den Handelsteil einer Tageszeitung? Frankfurt a. M. 1921. tabn. 192 blz. — H. E.

Katalog av Norges varemesse Kristiania. 3e Messe enz. Kristiania 1923 enz. — H. E.

Katalog av Svenska Mässan Göteborg, 1922 enz. Göteborg 1922 enz. — H. E.

Katalog der internationalen Reichenberger Messe. 3e Messe enz. Reichenberg 1922 enz. — H. E.

Katalog, Amtlicher, der Wiener Mustermesse. Herbstmustermesse 1922 enz. Wien 1922 enz. — H. E.

Katalog, Officiell, av skånemässan Malmö, 1922 enz. Malmö 1922 enz. — H. E.

Katalog, Offizieller, der Schweizer Mustermesse in Basel. Messe 1922 enz. Basel 1922 enz. — H. E.

Kawata, T., Glimpses of China. Tokyo 1920. afbn. tabn. statistieken. [546] blz. (World's trade records). — H. E.

Keir, M., Manufacturing industries in America. Fundamental economic factors. New York 1920. VI, 324 blz. — H. E.

Kelly, E., and C. E. Clement, Market milk. New York 1923. afbn. tabn. grafieken. XVII, 445 blz. — H. E.

Kemp, P. H. van der, Oost Indië's geldmiddelen, Japansche en Chineesche handel van 1817 op 1818, in- en uitvoerrechten, opium, zout, tolpoorten, kleinzegel, boschwezen, Decima, Canton. Naar oorspronkelijke stukken. 's Gravenhage 1919. XLIII, 354 blz. — H. E.

Kerschagl, R., Theorie des Geldes und der Geldwirtschaft. Jena 1923. bibliogr. IV, 144 blz. — H. E.

Ketel, A. B. A. van, en L. van Horssen, Het boekhouden op onze examens. Eene verzameling opgaven, ontleend aan verschillende examens, naar typen gerangschikt en van aanteekeningen voorzien. Met uitwerkingen. 8e bijgew. dr. Wassenaar 1921. 2 dln. modellen. — H. E.

Kewley, J., The petroleum allied industries. Petroleum, natural gas, natural waxes, asphalts and allied substances and shale oils. London 1922. afbn. tabn. diagrammen. X, 302 blz. (Industrial chemistry). — H. E.

Kielstra, J. C., Die niederländischen Kolonien in Süd Ostasien im Weltverkehr. Jena 1922. 16 blz. (Kieler Vorträge, 7). — H. E.

Kielstra, J. C., Proeve eener inleiding tot de koloniale staathuishoudkunde. Bandoeng 1908—'09. 2 dln. — H. E.

Kistner, O., Fünf-Sprachen-Wörterbuch der kaufmännischen Korrespondenz. Deutsch, Französisch, Englisch, Italienisch, nisch. 4. Aufl. Leipzig 1921. 433 blz. — H. E.

Klemann, F., Systematische Selbstkostenrechnung. Leipzig 1921. modellen. bibliogr. VI, 202 blz. (Gloeckners Handels-Bücherei, 66/67). — H. E.

Klipp, O., Practische Duitsche handelsgrammatica. Met oefeningen en woordenlijst. Dl. I. Amsterdam [1923]. 112 blz. (Handelsbibliotheek, 2). — H. E.

Knauss, R., Die deutsche, englische und französische Kriegsfinanzierung. Berlin 1923. statistieken. bibliogr. 194 blz. (Sozialwissenschaftliche Forschungen, V, 1). — H. E.

Kniffin, W. H., American banking practice. A treatise on the practical operation of a bank. Intended for students, bank employees and others, who would know of the conduct of a bank under recognized American practice, with which is combined the negotiable instruments law, uniform in forty six states. New York 1921. modellen. XII, 369 blz. — H. E.

Populaire inleiding in de praktijk van het bankwezen in de Vereenigde Staten v. Noord Amerika, die den Nederlandschen bankbeambte aanleiding kan geven tot vergelijking met het bankwezen hier te lande. Register.

Knight, F. H., Risk, uncertainly and profit. Boston 1921. XIV, 281 blz. (Hart, Schaffner and Marx prize economic essays, 31). — H. E.

Knof, E., Die steuerliche Revision der Unternehmungen des Handels und der Industrie. Leipzig 1921. bibliogr. 90 blz. (Betriebs- und finanzwirtschaftliche Forschungen, 12). — H. E.

Koch, F. M. von, On the theories of free trade and protection. A survey and a criticism. London 1922. 34 blz. — H. E.

Koebel, W. H., The new Argentina. London 1923. afbn. tabn. XXX, 276 blz. — H. E.

Koepper, G., Die Krupp Werke. Geschichte eines Weltunternehmens. Leipzig 1922. afbn. 189 blz. — H. E.

Kracht, F., Die Rotterdamer Seeversicherungs Börse. Ihre Entwicklung, Bedeutung und Bedingungen. Weimar 1922. bibliogr. XI, 236 blz. — H. E.

Kreemer, J., Atjèh. Algemeen samenvattend overzicht van land en volk van Atjèh en onderhoorigheden. Dl. I. Leiden 1922. afbn. krtn. XVI, 602 blz. — H. E.

Kuiper, J. Feenstra, Japan en de buitenwereld in de achttiende eeuw. 's Gravenhage 1921. afbn. tabn. bibliogr. XX, 330 blz. — H. E.

Kurs, Der neue, in Russland. Wirtschaftsgesetze der Sowjetregierung. Herausg. vom Institut für Weltwirtschaft und Seeverkehr an der Universität Kiel. Bearb. von W. Hahn und A. von Lilienfeld Toal. Jena 1923. VIII, 108 blz. — H. E.

Kurz, H., Die Grossbanken im schweizerischen Wirtschaftsleben. Zürich 1922. 66 blz. (Schweizer Zeitfragen, 56). — H. E.

Kuxen Jahrbuch, Deutsches. Handbuch für Bankiers, Industrielle und Kapitalisten. Jrg. 1921—'22 enz. Berlin 1922 enz. — H. E.

Kuyper, R., Van burgerlijke staathuishoudkunde tot proletarische maatschappijleer. Rede. Amsterdam 1920. 31 blz.

Kynast, R., Die deutsche Kakao- und Schokolade Industrie in Krieg und Frieden. Greifswald 1921. tabn. statistieken. bibliogr. IX, 168 blz. (Greifswalder Staatswissenschaftliche Abhandlungen, 13). — H. E.

Lage, Die, der Arbeiterschaft in Deutschland. Herausg. vom Internationalen Gewerkschaftsbund. Amsterdam [1923]. tabn. grafieken. diagrammen. 133 blz. — H. E.

Lage, H., Vereinheitlichung industrieller Produktion. Jena 1922. tabn. grafieken. VI, 141 blz. (Probleme der Weltwirtschaft, 38). — H. E.

Landbouw, De, in Noord Frankrijk. Rundveefokkerij in België. Fokkerij van zwartbont vee in het Groothertogdom Luxemburg. Wirtschaftsberatung en Beispielwirtschaften in Duitschland. 's Gravenhage 1923. 206 blz. (Verslagen en mededeelingen van de Directie van den landbouw). — H. E.

Langenbeck, W., Geschichte des norddeutschen Lloyd. Leipzig 1921. afbn. bibliogr. 122 blz. (Deutsche Unternehmungen. Eine Reihe wirtschaftsgeschichtlicher Monographien). — H. E.

Langenhorst, J. F., Geschiedenis van het Nederlandsche bankbedrijf van 1814 tot heden. Amsterdam 1923. 28 blz. — H. E.

Langhout, J., Vijftig jaren economische staatkunde in Atjeh. Geschreven naar aanleiding van de herinneringsdata 26 Maart 1873—26 Maart 1923. Met een „voorrede" van H. N. A. Swart [en] een inleidend woord van A. G. H. van Sluys. Den Haag 1923. afbn. [VI], 194 blz. — H. E.

Latané, J. H., The United States and Latin America. Garden City 1921. krtn. 346 blz. — H. E.

La Tramerye, P. l'Espagnol de, La lutte mondiale pour le pétrole. Paris 1921. krtn. tabn. diagrammen. bibliogr. 223 blz. — H. E.

Alhoewel gedragen door de imperialistische groot-Fransche idee, geeft dit werkje tal van lezenswaarde vergelijkingen over de petroleum voorraden, de politiek, de twee groote trusts, enz., en bovendien ter orienteering een literatuuropgave, voornamelijk van tijdschriftartikelen.

Lauterer, K., Lehrbuch der Reklame. Einführung in das Werbewesen. Wien 1923. afbn. bibliogr. VIII, 351 blz. — H. E.

La Vega, J. de, Die Verwirrung der Verwirrungen. Vier Dialoge über die Börse in Amsterdam. Nach dem spanischen Original übersetzt und eingeleitet von O. Pringsheim. Breslau 1919. XXXII, 233 blz. — H. E.

Laws of the United States concerning money, banking, and loans, 1778—1909. [Ed by the] National monetary Commission. Comp. by A. T. Huntington and R. J. Mawhinney. Washington 1910. 812 blz. — H. E.

Lederer, E., Grundzüge der ökonomischen Theorie. Eine Einführung. Tübingen 1922. XI, 184 blz. — H. E.

Schrijver, hoogleeraar aan de Universiteit te Heidelberg, in den laatsten tijd bekend door zijn sterk tegemoetkomende houding t. o. v. de revolutionaire beweging, geeft in dit boek een helder overzicht van de theoretische economie. In tegenstelling met Schumpeter, die de economie geheel los maakt van den mensch, neemt hij den „homo economicus" aan, maar stelt zich op een gematigd standpunt en is zich bewust, dat men de economische theorie niet zonder meer als een „Naturgeschichte des homo oeconomicus" ontwikkelen kan.

Lederer, E., Die sozialen Organisationen. 2. Aufl. Leipzig 1922. 130 blz. (Aus Natur und Geisteswelt, 545). — H. E.

Leerboek der accountancy. Handleiding ten dienste van accountants en assistent-accountants, directeuren en commissarissen van naamlooze vennootschappen, kooplieden, bankiers en industriëelen. Amsterdam 1923. — H. E.

Dl. 1. J. J. M. H. Nijst en J. V. L. M. Verbiest, Het accountantsberoep. 1923.

Leites, K., Recent economic developments in Russia. Ed. by H. Westergaard. Oxford 1922. 233 blz. — H. E.

Lehfeldt, R. A., The national resources of South Africa. With a preface by J. C. Smuts. Johannesburg 1922. 79 blz. — H.E.

Lehfeldt, R. A., Restoration of the world's currencies. London 1923. statistieken. XI, 146 blz. — H. E.

Lehmann, K., Deutsches Handelsrecht. Neu bearb. von H. Hoeniger. Bd. I. Einleitung. Der Kaufmann und seine Hilfspersonen. Offene Handelsgesellschaft, Kommandit- und stille Gesellschaft. Berlin 1921. bibliogr. 117 blz. (Sammlung Göschen, 457). — H. E.

Lejeune, Ch., Traité des opérations de banque, de bourse et de change à l'usage des banquiers, des capitalistes, des employés de banque et des candidats aux administrations financières. Paris 1923. modellen. VI, 504 blz. — H. E.

Lekkerkerker, C., Indië's jonge kracht. Eenige der nieuwere gegevens omtrent de koloniale huishouding van Nederlandsch Oost Indië. 2e dr. Amsterdam 1922. statistieken. grafieken. 44 blz. — H. E.

Lely, C., De afsluiting Noord Holland—Wieringen-Friesland en de droogmaking van het gedeelte der Zuiderzee binnen die afsluiting. Dl. I. De invloed der afsluiting op de waterkeering der provincien langs de Zuiderzee. Leiden 1887. krtn. tabn. grafieken. 20 blz. (Onderzoek omtrent de afsluiting en droogmaking van de Zuiderzee, de Wadden en de Lauwerzee). — H. E.

Lengyel, S., Die Bilanzen der Versicherungsunternehmungen. Eine Bilanzlehre und eine Bilanzanalyse. Berlin 1921. modellen. bibliogr. VIII, 159 blz. — H. E.

Léotard, J., Le port de Marseille. Avec préface de A. Artaud. Paris 1922. afbn. krtn. tabn. diagrammen. 212 blz. (Les grands ports français). — H. E.

Lepaulle, P., De la condition des sociétés étrangères aux États Unis d'Amérique. Avec préface de H. Lévy-Ullman. Paris 1923. tabn. LVIII, 274 blz. (Collection d'études théoriques et pratiques de droit étranger, de droit comparé et de droit international, 1). — H. E.

Lescure, J., Des crises générales et périodiques de surproduction. 3e éd. Paris 1923. statistieken. grafieken. XI, 488 blz. (Bibliothèque d'économie politique et de sociologie, 3). — H. E.

Levy, H., Die englische Wirtschaft. Leipzig 1923. IV, 153 blz. (Handbuch der englisch-amerikanischen Kultur). — H. E.

Lewitzki, I. A., Die Rechtsgrundlagen von Handel und Industrie in Soviet-Russland. [Aus dem russischen übersetzt]. Berlin 1923. XII, 131 blz. — H. E.

Lichtner, W. O., Time study and job analysis as applied to standardization of methods and operations. New York 1921. afbn. modellen. diagrammen. XVII, 397 blz. — H. E.

Liefmann, R., Die kommunistischen Gemeinden in Nordamerika. Jena 1922. 95 blz. — H. E.

Deze meer uitgebreide en aangevulde herdruk van schrijver's artikel over hetzelfde onderwerp in „Conrad's Jahrbücher" van 1908 geeft een beschrijving der vroegere en nog bestaande gemeenten op communistischen grondslag in Noord Amerika opgericht, voornamelijk der gemeente „Amana" en der „Huterian Societies", die schrijver 15 jaar geleden op een reis naar de V. St. leerde kennen. In 't bizonder over de laatste weinig bekende gemeenten bevat het werkje tal van wetenswaardige gegevens. Het laatste hoofdstuk bevat een korte beoordeeling van die gemeenten en hare vooruitzichten.

Liefmann, R., Kartelle und Trusts und die Weiterbildung der volkswirtschaftlichen Organisation. 5. erw. und verb. Aufl. Stuttgart 1922. bibliogr. VII, 311 blz. — H. E.

Liefmann, R., Die Unternehmungsformen mit Einschluss der Genossenschaften und der Sozialisierung. 3. umgearb. Aufl. Stuttgart 1923. tabn. VIII, 152 blz. — H. E.

Limperg Jr., Th., Eenige beschouwingen over kostprijs en prijswinning als bedrijfshuishoudkundig probleem. Rede. Haarlem 1922. 42 blz. — H. E.

Lintum, C. te, Geschiedenis van handel en bedrijf, vooral in Nederland. Leerboek voor handels- en vakscholen. Groningen 1923. afbn. krtn. 250 blz. — H. E.

Schrijver, leeraar M. O., geeft in dit leerboek voor het onderwijs in de econ. geschiedenis aan de hoogere en middelbare Handelsscholen een beeld van den gang der economische verschijnselen in ons land en Nederl. Indië, in verband met dien in de overige deelen der aarde. Voortdurend is aandacht geschonken aan onze Nederl. steden en de daar aanwezige monumenten van handel en bedrijf uit vroegere tijden. Het boek bevat een korte aanwijzing van bronnen en algemeene werken en uitvoerig literatuuroverzicht, aan 't slot een overzicht naar eeuwen en jaren, terwijl verschillende afbeeldingen van bestaande gebouwen en schetskaartjes, die zeer instructief zijn, zijn opgenomen. Vgl. ook Hoefman, Handelsgeschiedenis, dat uitvoeriger is.

Lion, M., Das Bilanzsteuerrecht. Eine grundlegende Darstellung. 2. Aufl. Berlin 1923. bibliogr. XVI, 347 blz. — H. E.

Lippert, J., Der Gewinnbeteiligungsgedanke und seine Grundlagen. Berlin 1922. bibliogr. 73 blz. — H. E.

Lippincott, W., Outdoor advertising. With an introduction by P. White. New York 1923. afbn. tabn. grafiek. bibliogr. X, 340 blz. — H. E.

List and full explanation of abbreviations used in the weekly freight article of Fairplay. London [z. j.]. 7 blz. — H. E.

Loisy, A., Le role économique du port de Bordeaux. Bordeaux 1922. krtn. statistieken. bibliogr. IV, 311 blz. (Publications de l'Institut d'étude et de documentation économiques et sociales de l'Université de Bordeaux). — H. E.

Loree, L. F., Railroad freight transportation. New York 1922. afbn. portrn. statistieken. diagrammen. XXX, 771 blz. — H. E.

Luxemburg, R., Die Akkumulation des Kapitals. Ein Beitrag zur ökonomischen Erklärung des Imperialismus [1912]. Mit Anhang: Die Akkumulation des Kapitals, oder, Was die Epigonen aus der Marxschen Theorie gemacht haben. Eine Antikritik, [1919]. Leipzig 1921. 2 dln. 1 bd. — H. E.

Lijdsman, A. H., Amerika en Europa. Economische beschouwingen. Met een voorwoord van M. W. F. Treub. Haarlem 1922. 46 blz. — H. E.

Lijst van importeurs van producten uit overzeesche landen, samengesteld met medewerking van de Vereeniging „Bureau voor handelsinlichtingen". 1e Uitgave, 1920 enz. Amsterdam 1920 enz. — H. E.

Maarsseveen, H. L. M. van, Enkel boekhouden voor candidaten practijkexamens en examen akte U. Theorie met dertig toegelichte opgaven. Utrecht 1922. modellen. 71 blz. — H. E.

Macassey, L., Labour policy, false and true. A study in economic history and industrial economics. London 1922. 320 blz. — H. E.

Schrijver, o. a. rijksbemiddelaar in arbeidsgeschillen, geeft in dit boek een uiteenzetting van den theoretischen grondslag en het program van de Engelsche Labourparty, welke „valsch" worden genoemd ; een bestrijding van deze theorieën ; mededeeling van de overheidsmaatregelen tijdens en na den oorlog op 't gebied van regeling van den arbeid, waaronder werkloosheidsbestrijding ; ten slotte wat naar zijn meening op dit gebied moet geschieden. Een uitnemend boek voor de kennis van het socialisme in Engeland. De bestrijding is belangwekkend, hoewel hier en daar wat van ouderwetsch standpunt. Als oplossing geeft schrijver meer medezeggenschap en methoden van besparing en efficiency, doch vooral handhaving van de vrijheid van het individu.

Mac Donald, J. R., A policy for the labour party. London [1920]. 188 blz. (The New Era series, 7). — H. E.

MacDonald, W., Reconstruction in France. London 1922. krt. VIII, 349 blz. — H. E.

Mac Elwee, R. S., and T h. R. T a y l o r, Wharf management, stevedoring and storage. New York 1921. afbn. tabn. modellen. XIX, 350 blz. (Shipping series, 5). — H. E.

Zeer bevattelijk geschreven boek voor hen, die zich in het cargadoors en reedersvak wenschen te bekwamen. Het behandelt hoofdzakelijk N. Amerikaansche toestanden, daalt tot in details af en geeft hier en daar nieuwe gezichtspunten. Bevat register.

McKee, H. S., The A B C's of business. New York 1922. VI, 135 blz. — H. E.

Magee, J. D., Materials for the study of banking. New York 1923. modellen. XII, 769 blz. — H. E.

Malaya, the Straits Settlements and the Federated and Unfederated Malay States. Ed. by R. O. W i n s t e d t. London 1923. afbn. portrn. krtn. statistieken. grafieken. bibliogr. XI, 280 blz. — H. E.

Malmö free port and the main features of its organisation. Malmö 1922. afbn. krtn. 27 blz. — H. E.

Manchester Guardian commercial. American cotton. Special number commemorating the opening of the New York Cotton Exchange. Manchester 1923. afbn. portrn. tabn. grafieken. [30] blz. — H. E.

Manchester Guardian commercial. Annual review. Trade, transport, industry, finance, 1920 enz. Manchester 1921 enz. — H. E.

Manchester Guardian commercial. The textile finishing trades. Manchester 1923. afbn. portrn. [27] blz. — H. E.

Mannstaedt, H., Finanzbedarf und Wirtschaftsleben. Eine theoretische Betrachtung. Jena 1922. 30 blz. — H. E.

Mansvelt, W. M. F., Rechtsvorm en geldelijk beheer bij de Oost Indische Compagnie. Amsterdam 1922. modellen. 111 blz. (Diss.) — H. E.

Manes, A., Sozialversicherung. 4. veränd. Aufl. Berlin 1921. bibliogr. 123 blz. (Sammlung Göschen, 267). — H. E.

Mantzke, O., und R. Jocksch Poppe, Wege zu kaufmännischer Bildung. 2. Aufl. Leipzig 1920. bibliogr. 123 blz. (Gloeckners' Handels Bücherei, 1). — H. E.

Marconi international directory of cable adresses. Buyers' and exporters' guide. Publ. by the Marconi international code Company, Ltd. 1st ed. 1922 enz. London 1922 enz. — H. E.

Marshall, A., Money, credit and commerce. London 1923. XV, 369 blz. — H. E.

Marshall, L. C., Business administration. Chicago 1922. modellen. diagrammen. XXIV, 919 blz. — H. E.

Schrijver, hoogleeraar aan de Universiteit van Chicago, verstaat onder „Business administration" de administratie van de bedrijfshuishouding in den ruimsten zin van het woord : zooals zij de verschijnselen beschrijft, het materiaal verschaft voor de waarneming en de verklaring van het gebeuren, het instrument is voor den bedrijfsleider voor het organiseeren en leiden van het productieproces. Het boek is ingericht als studieboek voor studenten ; het geeft bij elke verhandeling een serie vragen ter overweging. In hoofdzaak is het een goed geordende compilatie van elders gepubliceerde beschouwingen. Bevat register.

Martin, G. et M. Comby, Cette, Port Vendres et Nice. Paris 1922. afbn. krtn. statistieken. VII, 160 blz. (Les grands ports français). — H. E.

Mautner, W., Die Verschuldung Europas. Das Problem der interalliierten Schulden und die Versuche zu seiner Lösung. Frankfurt a. M. 1923. tabn. bibliogr. 215 blz. — H. E.

Mawas, A., Le système monétaire et le change anglais depuis la guerre. Paris 1921. tabn. grafieken. 406 blz. — H. E.

Mayne, F. A., Lloyd's register of shipping. The register book. A lecture. London 1923. afbn. 32 blz. — H. E.

Mayr, G. von, Begriff und Gliederung der Staatswissenschaften. Zur Einführung in deren Studium. 4. neu bearb. und verm. Aufl. Tübingen 1921. XII, 299 blz. — H. E.

Meeker, J. E., The work of the stock exchange. 3rd pr. of 1st ed. New York 1922. afbn. modellen. statistieken. bibliogr. XXII, 633 blz. — H. E.

Mees R. Azn, W. C., Overproductie en overkapitalisatie. Reed. Wageningen 1922. 18 blz. — H. E.

Megglé, A., Le domaine colonial de la France, ses ressources et ses besoins. Guide pratique de l'Algérie, des colonies, des pays de protectorat et territoires à mandat. Publié par le Comité national des conseillers du commerce extérieur. Paris 1922. krtn. bibliogr. VIII, 342 blz. — H. E.

Memorandum sur les banques centrales 1913, 1918—'21, par la Société des nations. Genève 1922. tabn. 55 blz. — H. E.

Mémorandum sur les monnnaies, 1913—1922, par la Société des nations. Genève 1923. statistieken. grafieken. 203 blz. — H. E.

Memorandum on public finance by the League of nations. [Provisional ed.] 1921. Geneva 1922. tabn. XVII, 160 blz. — H. E.

Menger, C., Grundsätze der Volkswirtschaftslehre. 2. Aufl. Mit einem Geleitwort von R. Schüller. Aus dem Nachlass herausg. von K. Menger. Wien 1923. XXVI, 335 blz.

Messekatalog, Amtlicher, der Internationale Prager Mustermesse. Herausg. von der Verwaltung der Prager Mustermesse. 5. Messe enz. Prage 1922 enz. — H. E.

Meurs, F. van, De ontwikkeling van het overheidsbedrijf. Beschouwingen, mede in verband met de plannen tot wijziging der gemeentewet. Amsterdam 1922. 58 blz. — H. E.

Meyers, L., Tabaksaccijns. Wet van 6 Mei 1921. (Stbl. 712), gewijzigd bij wet van 17 Februari 1922 (Stbl. 63). Handboekje voor handelaars in ruwe tabak, voor fabrikanten van en winkeliers in tabaksfabrikaten. Aan de hand van officiëele gegevens samengesteld. 's Gravenhage 1922. 58 blz. — H. E.

Milentz, B., Die Neuorientierung der bolschewistischen Finanzpolitik. Stuttgart 1923. tabn. grafiek. 123 blz. (Finanz und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 83). — H. E.

Miliukov, P. N., Russia to day and to morrow. London 1922. krt. X, 392 blz. — H. E.

Minutes and documents of the conference at The Hague, 1922. I. Non Russian commission. II. Russian commission. The Hague 1922. 235 blz. — H. E.

Minutes of evidence taken before the Committee of enquiry into the working and effects of the Trade boards acts. London 1922. VIII, 1050 blz. — H. E.

Mises, L., Die Gemeinwirtschaft. Untersuchungen über den Sozialismus. Jena 1922. 503 blz. — H. E.

Mitchell, C. Ainsworth, Ink. London [1923]. afbn. VIII, 128 blz. (Pitman's common commodities and industries). — H. E.

Mleinek, Clara, Die Frau im Handelsgewerbe. Leipzig 1921. 112 blz. (Gloeckner's Handels Bücherei, 68). — H. E.

Moll, B., Logik des Geldes. 2. Aufl. München 1922. VIII, 96 blz. — H. E.

Mollat, G., Volkswirtschaftliches Quellenbuch. Eine Einführung in die Geschichte, die Theorie und die Praxis von Handel, Industrie und Verkehr. 5. Aufl. Osterwieck (Harz) 1920. afb. XXXII, 642 blz. — H. E.

Mollema, J. C., De ontwikkeling van het eiland Billiton en van de Billiton Maatschappij. 2e bijgew. dr. 's Gravenhage 1922. afbn. krt. IX, 198 blz. — H. E.

Mombert, P., Besteuerung und Volkswirtschaft. Karlsruhe i. B. 1922. 105 blz. — H. E.

Mombert, P., Einführung in das Studium der Konjunktur. Leipzig 1921. tabn. VI, 226 blz. (Handels Hochschul Bibliothek, 12). — H. E.

Montgomery, R. H., Auditing. Theory and practice. 3rd ed. rev. and enl. New York 1921—'22. 2 dln. modellen. — H. E.

Dl. 1. General principles. 1921.

Dl. 2. Special points in the audit of different classes of business. 1922.

Montgomery, B. G. de, British and continental labour policy. The political labour movement and labour legislation in Great Britain, France and the Scandinavian countries, 1900—1922. London 1922. XXXVII, 575 blz. — H. E.

Morath, R., Der deutsche Kalibergbau. Nieder Ramstadt 1921. statistieken. bibliogr. 66 blz. (Deutschlands wirtschaftliche Zukunft. Monographien zu Deutschlands wirtschaftlichem Wiederaufbau, 3). — H. E.

Moore, A. S., Linen. London 1922. afbn. VIII, 205 blz. (Staple trades and industries, 3). — H. E.

Moulton, H. G., The financial organization of society. Chicago [1921]. tabn. modellen. diagrammen. XXII, 789 blz. — H. E.

Frissche beschrijving van de functie van het geld en de taak der banken in het economisch leven, meer in het bijzonder van de Amerikaansche credietinstellingen. Bevat register.

Moulton, H. G., and Constantine E. McGuire, Germany's capacity to pay. A study of the reparation problem. New York 1923. krt. tabn. diagrammen. XIII, 384 blz. (The Institute of economic series. Investigations in international economic reconstruction). — H. E.

Mouvement, Le, du commerce extérieur de la Bulgarie. Importation et exportation. Pendant les années 1916—'20 enz. Sofia 1922 enz. — H. E.

Movimento commerciale del Regno d'Italia. Publ. della Direzione generale delle dogane e imposte indirette. Anno 1919 enz. Roma 1921 enz. — H. E.

Muller, A. P., Scheepshypotheek. Amsterdam 1923. bibliogr. 316 blz.

Murken, E., Die grossen transatlantischen Linienreederei-Verbände, Pools und Interessengemeinschaften bis zum Ausbruch des Weltkrieges. Ihre Entstehung, Organisation und Wirksamkeit. Jena 1922. tabn. statistieken. grafieken. X, 741 blz. — H. E.

Naamlijst van de voorzitters, leden en secretarissen der Kamers van koophandel en fabrieken in Nederland. (Met alphabetischen klapper). 's Gravenhage 1923. 65 blz. (Uitg. van de Afdeeling Handel en Nijverheid van het Departement van arbeid, handel en nijverheid). — H. E.

Naamlijsten voor de statistiek van den in-, uit- en doorvoer, vastgesteld door het Centraal Bureau voor de statistiek. 2e dr. 's Gravenhage [1920]. 164 blz. — H. E.

Nachimson, M., Die Weltwirtschaft vor und nach dem Kriege. Band I. Die Weltwirtschaft vor dem Weltkriege. Berlin 1922. tabn. statistieken. 210 blz. — H. E.

Naether, C. A., The businessletter. Its principles and problems. New York 1923. bibliogr. VIII, 516 blz. — H. E.

Nauticus. Jahrbuch für Deutschlands Seeinteressen. Jrg. XVII enz. Berlin 1923 enz. — H. E.

Neumark, F., Begriff und Wesen der Inflation. Jena 1922. bibliogr. 51 blz. (Abhandlungen des staatswissenschaftlichen Seminars zu Jena, XV, 4). — H. E.

Neurath, O., Gildensozialismus, Klassenkampf, Vollsozialisierung. Anhang: Siedlungs-, Wohnungs- und Baugilde Oesterreichs. Dresden 1922. tabn. 48 blz. — H. E.

Nicolaï, E., Étude historique et critique sur la dette publique en Belgique. Bruxelles 1921. tabn. 458 blz. (Extrait des Mémoires publ. par la Classe des lettres de l'Académie royale de Belgique). — H. E.

Nicklisch, H., Wirtschaftliche Betriebslehre. 6. Aufl. der „Allgemeine kaufmannische Betriebslehre". Stuttgart 1922. tabn. model. grafieken. VI, 328 blz. — H. E.

Nierop, A. H. van, en C. D. van Vliet, De grondvester van het Nederlandsche hypotheekbankbedrijf gehuldigd. Amsterdam 1920. 14 blz. (Overdruk uit het Jaarboekje van de Vereeniging van directeuren van hypotheekbanken). — H. E.

Nierstrasz Hzn., R., De commanditaire vennootschap. Rotterdam 1890. 93 blz. (Diss.). — H. E.

Nitti, F. S., Peaceless Europe. London 1922. portr. XIV, 292 blz. — H. E.

Schrijver, oud-minister en hoogleeraar in de economie, geeft hierin met groote zaakkennis een gedocumenteerde critiek op het verdrag van Versailles, aldus belichamend de denkbeelden, welke hij de laatste jaren verdedigde als leider der Italiaansche politiek en als schrijver. Met de werken van Keynes is dit wel een der belangrijkste studies van de reconstructie van Europa. Heeft register.

Nixon, A., and G. H. Richardson, Secretarial work and practice. 4th ed. London 1922. modellen. 218 blz. — H. E.

Nolen, W., Handleiding voor arbiters. 's Gravenhage 1923. modellen. III, 272 blz. — H. E.

Schrijver, advocaat te Rotterdam en redacteur van het bijvoegsel van het Weekblad v. h. Recht, waarin de arbitrale rechtspraak wordt gepubliceerd, warm voorstander van deze rechtspraak, geeft in dit degelijke, aangenaam geschreven handboek voor juristen een zoo volledig mogelijke behandeling van de arbitrage met bespreking van de in de praktijk meest voorkomende gevallen en tal van voorbeelden en formulieren.

Nota van het Centraal Bestuur van het Verbond van Nederlandsche fabrikantenvereenigingen aan den Hoogen Raad van arbeid, naar aanleiding van het praeadvies van commissie XII over bedrijfsorganisatie, enz. Rotterdam 1923. 36 blz. — H. E.

Nota der Nederlandsche Vereeniging voor locaalspoorwegen en tramwegen omtrent reorganisatie der intercommunale tramwegen in Nederland. Amsterdam 1922. 39 blz. — H. E.

Nijgh, W. J. C. A., La politique financière des Pays-Bas pendant la guerre. La Haye 1923. tabn. grafiek. bibliogr. XI. 129 blz. — H. E.

Obst, G., Börsengeschäfte. Plaudereien eines Börseaners. Leipzig 1922. 93 blz. — H. E.

Odate, G., Japan's financial relations with the United States. New York 1922. tabn. statistieken. grafieken. 136 blz. (Studies in history, economics and public law, 224). — H. E.

Ohmstede, V. S., Zegelwet 1917. Met de nieuwste wijzigingen, toegelicht voor den handel. 2e dr. Zeist 1922. 172 blz. — H. E.

Oil and petroleum manual for 1923 enz. Ed. XIV enz. London 1923 enz. — H. E.

Olivier, M., La politique du charbon, 1914—'21. Paris 1922. statistieken. grafieken. VI, 301 blz. — H. E.

Oostveen, J. W. H. van, De staat en het zeemolest. Utrecht 1923. modellen. 129 blz. (Diss.). — H. E.

Oppenheimer, F., System der Soziologie. Bd. I. 1r Halbband. Grundlegung. Jena 1922. XX, 442 blz. — H. E.

Opstellen, Sociaal-economische, aangeboden aan H. B. Greven. Haarlem 1916. VIII, 467 blz. — H. E.

Orsi, P., Histoire de l'Italie moderne. (1750—1910). Traduction [de l'italien] de H. Bergmann. Paris 1911. bibliogr. XII, 448 blz. — H. E.

Orton, W. A., Labour in transition. A survey of British industrial history since 1914. London [1921]. statistieken. bibliogr. XXIV, 286 blz. — H. E.

Oven, S. van, De chèque. Leiden 1905. 259 blz. (Diss.). — H. E.

Overeem, M. van, Beknopt leerboek van het handelsrekenen, ten dienste van handelsscholen, praktijkexamens en studeerenden voor de lagere acte handelswetenschappen. Utrecht 1918—'22. 4 dln. modellen. — H. E.

Dl. 1. [Credietverleening op korten termijn]. 2e dr. 1918.
Dl. 2. [Munten, wissels, enz.]. 2e dr. 1919
Dl. 3. [Fondsen- en goederenhandel]. 1918.
Dl. 4. [Samengestelde intrest, credietverleening op langen termijn, termijnhandel, fondsenhandel, arbitrage, enz.]. 1922.

Overzicht der scheepvaartwegen in Nederland met overzichtskaart en schetskaarten. Uitg. door het Ministerie van waterstaat. 7e uitg. enz. 's Gravenhage 1920 enz. — H. E.

Pailhas, A., L'argent métal. La hausse des cours de 1914 à 1920. Paris 1922. statistieken. grafieken. bibliogr. 196 blz. — H. E.

Park, R. E., and E. W. Burgess, Introduction to the science of sociology. Chicago [1921]. bibliogr. XXI, 1040 blz. — H. E.

Parry, E. J., Commercial arbitrations. London 1922. 102 blz. — H. E.

Beknopte, practische handleiding voor leeken en speciaal voor kooplieden, die geroepen worden als arbiter recht te spreken. Het boekje bevat menige practische en nuttige wenk en geeft een heldere uiteenzetting van de Arbitration Act en deszelfs toepassing in de practijk. Voor Nederlandsche juristen is het zeer wel te raadplegen als leiddraad, doch vermoedelijk in vele gevallen te beknopt om er een oplossing in te vinden voor processueele kwesties.

Pawlowski, E., Der Bankrott Deutschlands. Hamburg 1921. 189 blz. — H. E.

Peake, E. G., An academic study of some money market and other statistics. London 1923. statistieken. grafieken. IX, 58 blz. — H. E.

Peck, Annie S., Industrial and commercial South America. New York 1922. krtn. XVIII, 509 blz. — H. E.

Pell, Ch. E., The riddle of unemployment and its solution. London 1922. 217 blz. — H. E.

Peper, J., Examen serie. D: Handelsrekenen. Repetitieopgaven ten dienste van hen, die zich voorbereiden voor een der practijkexamens of voor de lagere acte handelswetenschappen. Met volledige uitwerkingen. 2e dr. Bussum 1921—'22. 2 dln. — H. E.

Peper, J., Schriftelijke opgaven voor het examen boekhouden M. O. (Acte K. XII en Q). Met volledige uitwerkingen, opmerkingen, toelichtingen en vragen. Examens 1903—'21. Bussum 1915—'22. 6 dln. — H. E.

Perlman, S., A history of trade unionism in the United States. New York 1922. bibliogr. VIII, 313 blz. (Social science textbooks). — H. E.

Pimentel, M., Bezuiniging in de administratie door middel van moderne kantoormachines. Wassenaar 1922. afbn. modellen. 31 blz. (Overdr. uit het Maandblad voor het boekhouden). — H. E.

Plaut, Th., Entstehen, Wesen und Bedeutung des Whitleyismus, des englischen Typs der Betriebsräte. Jena 1922. tabn. XII, 241 blz. — H. E.

Pohle, R., Siberien als Wirtschaftsraum. Eine Einführung in das Leben Sibiriens. Bonn 1921. krt. tabn. bibliogr. VIII, 66 blz. (Geographie des Menschen- und Völkerlebens in Geschichte und Gegenwart, 1). — H. E.

Politique, La, financière et monétaire de la France. Rapports, travaux, voeux et résolutions, comptes rendus des séances de la Semaine de la monnaie, 1922. Paris 1922. 573 blz. — H. E.

Dit zeer lezenswaardige boek bevat een verslag van hetgeen verhandeld werd op een congres, dat in 1922 in Parijs werd gehouden, waar verschillende monetaire questies werden besproken en interessante voordrachten gehouden door financiers, industrieelen, kooplieden, enz. Het verslag is bijzonder belangwekkend, omdat men er de meening van Fransche economisten, los van politieke vertroebeling in leert kennen. Inflatie, déflatie en stabilisatie worden in dit boek op heldere wijze besproken en de voor- en nadeelen tegenover elkaar gesteld.

Pomaret, Ch., La politique française des combustibles liquides. Préface de H. Bérenger. Paris 1923. statistieken. bibliogr. III, 418 blz. — H. E.

Possberg, H., Die neuere Entwicklung des Kohlenmarktes in Deutschland. Berlin 1920. statistieken. diagrammen. bibliogr. 140 blz. (Veröffentlichungen des Zentralverbandes der Kohlenhändler Deutschlands, 5). — H. E.

Practice, Secretarial. The manual of the Chartered Institute of secretaries. Prepared by the Council of the Institute in conjunction with Shewell Cooper. 2nd ed. Cambridge 1923. tabn. modellen. VIII, 603 blz. — H. E.

Praeadvies van Commissie XII van den Hoogen Raad van arbeid, over vraagpunten betreffende bedrijfsorganisatie, enz. 's Gravenhage 1922. 120 blz. — H. E.

Praeadviezen van het Bezuinigings (Efficiency)-congres 1923. ['s Gravenhage] 1923. 9 dln. — H. E.

Dl. 1. D. Dresden, De voorbereiding van het werk in industriëele ondernemingen.

Dl. 2. J. H. Coops, Productiecontrole als functie van bedrijfsbeheer.
Dl. 3. R. Borger en J. F. van Oss, Bezuinigingsinspectie in gemeentediensten en -bedrijven.
Dl. 4. J. G. Ch. Volmer, De administratie van het grootbedrijf.
Dl. 5. A. Spanjer, Eenige algemeene beschouwingen omtrent het Nederlandsche systeem van financiëel beheer en de organisatie van 's rijks diensten.
Dl. 6. J. Meijer Azn., Beschouwingen over het financiëel beheer der gemeenten uit een oogpunt van efficiency.
Dl. 7. A. R. Veenstra, De organisatie van de gemeentesecretarie uit een oogpunt van efficiency.
Dl. 8. H. R. Reder, De beteekenis der kostprijsberekening voor zuinig bedrijfsbeheer.
Dl. 9. J. Goudriaan, Samenwerking van bedrijven als middel tot verhooging van de efficiency.

Prins, I., Het faillissement der Hollandsche steden Amsterdam, Dordrecht, Leiden en Haarlem in het jaar 1494, uit de wordingsgeschiedenis van den Nederlandschen staat toegelicht. Amsterdam 1922. 39 blz. — H. E.

Products, Oleaginous, and vegetable oils. Production and trade. [Comp. by G. Capone, I. Grinenco and M. Costa]. Rome 1923. statistieken. XXXIV, 511 blz. (International Institute of agriculture. Publications of the Bureau of statistics). — H. E.

Quin's metal handbook and statistics. Vol. IX, 1922 enz. London 1922 enz. — H. E.

Rapport van de alcoholbestrijdingscommissie 1918. Weltevreden 1922. 5 dln. — H. E.

[Dl. 1]. Rapport.
[Dl. 2]. Ontwerp drankordonnantie.
[Dl. 3]. Memorie van toelichting op het ontwerp drankordonnantie.
[Dl. 4]. Rapport inzake de toepassing en de resultaten van het absoluut alcoholverbod in de Vereenigde Staten van Amerika.
[Dl. 5]. Vervolg verslag.

Rapport sur la double imposition présenté au Comité financier par Bruins, Einaudi, Seligman et Stamp, Publ. de la Commission économique et financière de la Société des nations. Genève 1923. 58 blz. — H. E.

Rapport, Het, van commissie XI uit den Hoogen Raad van arbeid. [Brief van de] Vereeniging van Nederlandsche werkgevers aan den Hoogen Raad van arbeid. [Den Haag 1923]. 7 blz. — H. E.

Rapport, Het, van commissie XII uit den Hoogen Raad van arbeid. De samenstelling van den Hoogen Raad van arbeid. [Conclusies met toelichting van de] Vereeniging van Nederlandsche werkgevers. ['s Gravenhage 1923]. 5 blz. — H. E.

Rapport van de Commissie inzake het onderwijs in de economie aan onze universiteiten, ingesteld door het bestuur der

Vereeniging voor de staathuishoudkunde en de statistiek. ['s Gravenhage 1923]. tabn. 74 blz. — H. E.

Raptschinsky, B., Russische handelscorrespondentie. Zutfen 1922. modellen. IV, 268 blz. — H. E.

Rathenau, W., Cannes und Genua. Vier Reden zum Reparationsproblem. Mit einem Anhang: [Reden gehalten in Juni 1922]. Berlin 1922. 79 blz. — H. E.

Ratté, J., De financiëele positie van het koopvaardijbedrijf. Overzicht voor de Centrale van koopvaardijofficieren. Rotterdam 1922. tabn. 22 blz. — H. E.

Rauter, G., Das Warenzeichen. Sein Rechtsschutz, seine Wahl, seine Bedeutung als Werbemittel. Ein Ratgeber für Industrie und Handel. Halle a. S. 1922. 119 blz. — H. E.

Rechlin, W., Syriens Stellung in der Weltwirtschaft. Greifswald 1920. 151 blz. (Greifswalder staatswissenschaftliche Abhandlungen, 1). — H. E.

Reconstruction in Europe, ed. by J. M. Keynes. Section I enz. Manchester 1922. (Special ed. of the Manchester Guardian commercial). — H. E.

Records, Verbatim, and texts of the recommendations relative to the international regime of railways and of the recommendations relative to ports placed under an international regime, of the Barcelona conference of the League of nations. Geneva 1921. XVII, 244 blz. — H. E.

Reens, A., De vleeschexport van Nederland. 's Gravenhage 1922. statistieken. bibliogr. XIII, 225 blz. (Diss.) — H. E.

Schrijver geeft een beeld van de verhouding tusschen productie, consumptie en in- en uitvoer aan vleesch hier te lande en komt tot de slotsom, dat de Nederlandsche vleeschexport binnen afzienbaren tijd tot het verleden zal behooren.

Rees, J. Morgan, Trusts in British industry, 1914—'21. A study of recent developments in business organisation. London 1922. statistieken. bibliogr. VIII, 269 blz. — H. E.

Regenhardt's Geschäftskalender für den Weltverkehr. Jrg. XLVIII enz. Berlin 1923 enz. — H. E.

Registratiewet, De, 1917. (Wet van 22 Maart 1917, Stbl. 243, tot heffing van rechten van registratie, gewijzigd bij de wetten van 23 Maart 1918, Stbl. 170, en 11 Mei 1923, Stbl. 200). Voorzien van aanteekeningen, het K. B. van 4 Mei 1917, Stbl. 384, houdende bepalingen ter uitvoering der wet en een alphabetisch register). Bew. door H. W. de Wilde. 5e verm. dr. Leeuwarden 1923. 95 blz. — H. E.

Regout, L. F. H., Het rentevraagstuk. 's Hertogenbosch 1922. 141 blz. — H. E.

Reichssteuerrecht, Das neue. Kurzgefasste Gesamtdarstellung der neuen Reichssteuern, herausg. von P. Marcuse. 3. Aufl. Berlin 1923. 619 blz. — H. E.

Report of the thirtieth conference of the International Law Association, 1921. London 1922. 2 dln. — H. E.

Report on certain aspects of the raw materials problem, with the relevant documents submitted by Professor Gini. Ed. by the Provisional economic and financial Committee of the League of nations. Geneva 1921. 2 dln. statistieken. — H. E.

Report on economic conditions in Russia, with special reference to the famine of 1921—'22 and the state of agriculture. Ed. by the League of nations. [Geneva 1922]. krtn. statistieken. bibliogr. VIII, 164 blz. — H. E.

Report, Annual, on reforms and progress in Chosen, comp. by Government General of Chosen. 1st ed. 1918—'21 enz. Keyo 1921 enz. — H. E.

Reports on lac, turpentine and rosin of the Indian Trade enquiry, ed. by the Imperial Institute. London 1922. tabn. statistieken. VIII, 74 blz. — H. E.

Reports, Verbatim, and texts relating to the Convention on freedom of transit. Barcelone Conference of the League of nations. Geneva 1921. [XIV], 313 blz. — H. E.

Ricardo, D., Kleinere Schriften. Bd. I. Schriften über Getreidezölle. Aus dem englischen übertr. und eingel. von E. Leser. 2. Aufl. Jena 1922. XX, 125 blz. (Sammlung sozialwissenschaftlicher Meister, IV, 1). — H. E.

Richardson, G. H., Drapers', dressmakers' and milliner's accounts. 3rd rev. and enl. ed. London 1921. afbn. modellen. XI, 191 blz. (The Accountants' library, 31). — H. E.

Riesser, J., Von 1848 bis heute. Bank- und finanzwissenschaftliche Studien. Wesentlich gekürzte Ausgabe des Buches: „Die deutschen Grossbanken und ihre Konzentration im Zusammenhang mit der Entwicklung der Gesamtwirtschaft in Deutschland. Jena 1912. VIII, 136 blz. — H. E.

Ritter, C., Das Recht der Seeversicherung. Ein Kommentar zu den Allgemeinen deutschen Seeversicherungs Bedingungen, im Jahre 1919 herausg. von den deutschen Seeversicherern nach Beratungen mit deutschen Handelskammern und Fachverbänden, unter Vorsitz der Handelskammer Hamburg. Lf. I enz. Hamburg 1922 enz. — H. E.

Ritz, A., De Indische inkomstenbelasting voor de naamlooze vennootschap. Amsterdam 1923. XII, 260 blz. — H. E.

Robertson, D. H., Money. With an introd. by J. M. Keynes. London [1922]. XII, 178 blz. (The Cambridge economic handbooks, 2). — H. E.

Robinson, M. E., Public finance. With an introduction by J. M. Keynes. London 1922. X, 169 blz. (Cambridge economic handbooks, 3). — H. E.

Eenvoudig, beknopt, actueel boekje, handelend over het verband tusschen belasting en economische verhoudingen.

Römer, W., Die Entwickelung des Rätegedankens in Deutschland. Berlin 1921. VIII, 96 blz. (Rechtswissenschaftliche Studien, 13). — H. E.

Rohstoffe, Die mineralischen, Bayerns und ihre Wirtschaft. Herausg. vom Bayerischen Oberbergamt. Bd. I. Die jüngeren Braunkohlen. München 1922. afbn. krt. tabn. IV, 128 blz. — H. E.

Ross, V., The evolution of the oil industry. Garden City 1920. afbn. XVI, 178 blz. — H. E.

Geschiedenis der petroleumindustrie, voornamelijk van het moderne bedrijf in de Vereenigde Staten en uiteenzetting van de hedendaagsche beteekenis van dit handelsartikel in de wereldhuishouding. Het boek geeft een zeer bevattelijke beschrijving van de verschillende procédés van de petroleum en hare bij- en nevenproducten. Tal van afbeeldingen dragen er toe bij om een goeden kijk op deze industrie te geven.

Rotth, A., Wilhelm von Siemens. Ein Lebensbild. Gedenkblätter zum 75 jährigen Bestehen des Hauses Siemens und Halske. Berlin 1922. portrn. bibliogr. 224 blz. — H. E.

Rubinek, J. de, A. d'Edvi Illés et A. Halász, La Hongrie économique en cartes. 3e éd. augm. Budapest 1920. [78] blz. krtn. grafieken. — H. E.

Ruege, J. H., and W. B. Graham, Trade mark laws of the world. Compiled from the library and records of W. Wallace White and with his co-operation. New York 1922. bibliogr. XI, 1007 blz. — H. E.

Rühl, A., Die Nord- und Ostseehäfen im deutschen Aussenhandel. Untersuchungen über das Hinterland der an der deutschen Ein- und Ausfuhr beteiligten Häfen. Berlin 1920. krtn. statistieken. 95 blz. (Veröffentlichungen des Instituts für Meereskunde, B. 3). — H. E.

Saar, F., und H. Saar, Wirkliches Geld. Sechs volkstümliche Aufsätze. München [1921]. 23 blz. (Schriften des Bundes für Metallgeld nach Gewicht, 1). — H. E.

Saargebiet, Das, unter der Herrschaft des Waffenstillstandsabkommens und des Vertrags von Versailles. [Als Weissbuch von der deutschen Regierung dem Reichstag vorgelegt]. Berlin 1921. X, 362 blz. — H. E.

Saarloos, A. E. C. van, Inleiding tot de studie der fabrieksadministratie. Wassenaar 1921. modellen. 226 blz. — H. E.

[**Sachse, F. J. P.**], Seran. Weltevreden 1922. afbn. krtn. tabn. bibliogr. XXI, 297 blz. (Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau, 29). — H. E.

Sanders, L. A., Bijdrage tot de oplossing van het Zuiderzeevraagstuk. 's Gravenhage 1907. afbn. 14 blz. — H. E.

Sanders, L. A., Tweede bijdrage tot de oplossing van het Zuiderzeevraagstuk. 's Gravenhage 1909. 16 blz. — H. E.

Sanders, W. S., The international labour organisation of the League of nations. bibliogr. 14 blz. (Fabian tracts, 197). — — H. E.

[**Santhagens, J. J. A.**], J. Bake en P. A. Brugmans], Verhandeling over eene op te rigten handelsbank. Amsterdam 1836. XII, 125 blz. — H. E.

Sargent, A. J., Coal in international trade. London 1922. 73 blz. — H. E.

Sarraut, A., La mise en valeur des colonies françaises. Paris 1923. krtn. statistieken. 656 blz. — H. E.

Savage, Marion, D., Industrial unionism in America. New York 1922. 344 blz. — H. E.

Geschiedenis van de Amerikaansche vakvereenigingen van arbeiders, zeer gedetailleerd, met geen ander doel dan historie te geven zonder beoordeeling. Het boek is te vergelijken met Hudig en Bijmholts geschiedenis der Nederlandsche vakbeweging. Literatuuropgave en register.

Schaefer, C. A., Klassische Valutastabilisierungen und ihre Lehren für die Marktstabilisierung. 2. durchges. Aufl. Hamburg 1922. diagrammen. VI, 120 blz. — H. E.

Schippel, H., und O. Schoele, Der bargeldlose Zahlungsverkehr in formularmässiger Darstellung. Leipzig 1920. modellen. 112 blz. (Anschauungsstoffe aus dem Gebiete der Kaufmännischen Wirtschaft, 5). — H. E.

Schmalenbach, E., Finanzierungen. 3. Aufl. Leipzig 1922. modellen. bibliogr. VIII, 352 blz.

Schmidt, F., Die organische Bilanz im Rahmen der Wirtschaft. 2. durchges. und erw. Aufl. Leipzig 1922. modellen. bibliogr. X, 182 blz. (Betriebs- und finanzwirtschaftliche Forschungen, 14). — H. E.

Schmidt, G. A., Mexiko. Berlin [1922]. afbn. krt. tabn. statistieken. IV, 138 blz. — H. E.

Beknopt, maar hoogst volledig overzicht van den historisch-geografischen toestand van Mexico, zijn staathuishouding, verkeersmiddelen, geld- en bankwezen, enz. Behandelt zeer gedetailleerd de bestaansmiddelen, bespreekt in 't bizonder de positie en de toekomst der Duitschers in Mexiko en beschouwt dezen staat als immigratieland. Door waardevolle statistieken wordt de tekst nog verder toegelicht. Zeer uitvoerige literatuuropgave.

Schultz, B., Die volkswirtschaftliche Bedeutung der Eisenbahnen. Eine Studie zur Systemfrage. Jena 1922. VIII, 194 blz. — H. E.

Schultze, E., Die Zerrüttung der Weltwirtschaft. Berlin 1922. statistieken. 373 blz. — H. E.

Schulze, E. H., Making letters pay. A practical system for making business letters produce better results, in less time, at lower cost. New York 1923. afbn. modellen. XIV, 455 blz. — H. E.

Schumpeter, J., Theorie der wirtschaftlichen Entwicklung. Leipzig 1912. VIII, 548 blz. — H. E.

Schwarz, R., Rathenau, Goldscheid, Popper-Lynkeus und ihre Systeme zusammengefasst zu einem Wirtschaftsprogramm. 2. Aufl. Wien 1919. 98 blz. — H. E.

Scott, J. W. Robertson, Sugar beet. Some facts and some illusions. A study in rural therapeutics. Londen 1911. afbn. tabn. statistieken. XIX, 424 blz. — H. E.

Sebess, D. von, Die Agrarreform in Ungarn und das am 7 Dezember 1920 promulgierte Gesetz über die richtigere Verteilung des Grundbesitzes. Berlin 1921. 59 blz. — H. E.

Sebus, J. H., De droogmaking van de Zuiderzee en de scheepvaart. Leiden 1923. statistieken. 31 blz. (Overdruk uit het Tijdschrift van het Kon. Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap). — H. E.

Seligman, E. R. A., Currency inflation and public debts. An historical sketch. With a prefatory note by A. W. Krech. New York 1921. statistieken. grafiek. bibliogr. 86 blz. — H. E.

Shah, K. T., Trade, tariffs & transport in India. Bombay 1923. statistieken. [XIX], 450 blz. — H. E.

Shidle, N. G., Finding your job. Sound and practical business methods. New York 1921. XII, 183 blz. — H. E.

Silk, Artificial, with special reference to Canada as a field for its manufacture. [Ottowa 1923]. 14 blz. — H. E.

Sittel, V., und M. Strauss, Handelswörterbuch. Zugleich fünfsprachiges Wörterbuch, zusammengest. von V. Armhaus. Leipzig 1921. tabn. bibliogr. IV. 248 blz. (Teubners kleine Fachwörterbücher, 9). — H. E.

Skinner's cotton trade directory, including lace and hosiery concerns. Ed. 1923 enz. London 1923 enz. — H. E.

Sleeswijk, C., Duometallisme. Amsterdam 1895. 100 blz. (Diss.) — H. E.

Smart, W., The distribution of income, being a study of what the national wealth is and of how it is distributed according to economic worth. 3rd ed. London 1923. XVI, 345 blz. — H. E.

Smeenk, A., Rente in den kostprijs. [Rotterdam] 1922. 127 blz. (Diss.) — H. E.

Met deze studie wordt beoogd het verkrijgen van een juiste maatstaf voor de verdeeling van de rente over de verschillende afdeelingen eener onderneming, om daardoor afzonderlijke gegevens van elk artikel te verkrijgen. Bevat literatuuropgave.

Smid, J., Landbouw en democratie. Het streven der democratie getoetst aan den landbouw. Rotterdam 1922. 115 blz. — H. E.

Schrijver levert een pleidooi voor de stelling, dat voor goede ontwikkeling van de democratie nauwer contact met den landbouw moet worden gezocht. In de eerste plaats zal dat leiden tot betere kennis van de grondwaarheden der economie. in de tweede plaats zal meer waardeering ontstaan voor de geestesgesteldheid van den gezeten landarbeidersstand en kleinen boerenstand, die zich kenmerkt door het bezitten te stellen boven het verteren. De schets over de beteekenis en het karakter der landbouwproductie getuigt van bezonken economische kennis.

Smit, C., De handelspolitieke betrekkingen tusschen Nederland en Frankrijk, 1814—1914. 's Gravenhage 1923. tabn. bibliogr. XII, 148 blz. (Diss.). — H. E.

Smith, J. G., Organised produce markets. New York 1922. modellen. IX, 238 blz. — H. E.

Beschrijving van het marktwezen en den goederenruil van de groote producten. Ofschoon sommige onderdeelen wat oppervlakkig behandeld zijn, maken vooral de hoofdstukken over speculatie en wat daarmede in verband staat door juist inzicht en grondige bespreking het boek lezenswaard. De feitelijke gegevens omtrent de markt en beursregelingen in verschillende landen zijn niet altijd even nauwkeurig weergegeven. Register.

Sommerfeld, H., Die Technik des börsenmässigen Termingeschäfts (Fix-, Prämien-, Stellage- und Nochgeschäft) in analytisch-synthetischer Darstellung. Berlin 1923. grafieken. bibliogr. VIII, 131 blz. (Bücherei für Bank und Börse, 1). —. H. E.

Sonnenschein, H., Die Bankpraxis. 7. verm. und verb. Aufl. Stuttgart 1922. tabn. modellen. VIII. 399 blz. — H. E.

Sorel, G., Introduction à l'économie moderne. 2e éd. rev. et augm. Paris 1922. XVI, 430 blz. (Etudes sur le devenir social, 8) — H. E.

Schrijver stelt zich vooral op het standpunt van Le Play en Proudhon en schaart zich met Proudhon tegenover vele stellingen van het Marxisme. Hij wijst op het vage begrip van „dictatuur van het proletariaat" in het „Communistische Manifest" van 1847, wegens gemis aan recht en rechtsgevoel in zoo'n overgangstijdperk. Zijn standpunt is om binnen het raam van den privaateigendom economische hervormingen in te voeren.

Spann, O., Die Haupttheorien der Volkswirtschaftslehre auf dogmengeschichtlicher Grundlage. Mit einem Anhang : Wie studiert man Volkswirtschaftslehre? 11. Aufl. Leipzig 1922. bibliogr. 184 blz. (Wissenschaft und Bildung, 95). — H. E.

Speiser, W., Wirtschaftskennzahlen. (Indexziffern). Berlin 1922. tabn. grafieken. 56 blz. (Sonderabdr. aus „Technik und Wirtschaft). — H. E.

Spicer, E. E., The money market in relation to trade and commerce. 3rd ed. London 1922. tabn. V, 238 blz. — H. E.

Spices. Publ. by the Department of agriculture, industry and commerce, Division of commerce. Buitenzorg 1922. afbn. statistieken. 55 blz. — H. E.

Stamp, J., Wealth and taxable capacity. The Newmarch lectures for 1920—'21 on current statistical problems in wealth and industry. London 1922. tabn. 175 blz. — H. E.

Statistique de la production de la soie en France et à l'étranger. Année IL, récoltes de 1916—'19 enz. Lyon 1921 enz. — H. E.

Statthalter, J., Interessengemeinschaften. Ein Beitrag zur Konzentrationsbewegung in Handel und Industrie. Essen a. d. Ruhr 1922. bibliogr. 107 blz. — H. E.

Steiner, W. H., Some aspects of banking theory. New York 1920. 158 blz. — H. E.

Steinmetz, B. J. F., De jongste ontwikkeling der Britsche en die der Nederlandsch Indische belastingwetgeving, in onderling verband beschouwd. 's Gravenhage 1922. 29 blz. (Overdruk uit Weekblad voor privaatrecht). — H. E.

Stern, R., Bankbuchhaltung. Leipzig 1921. modellen. 94 blz. — H. E.

Steuergesetze, Die neuen. Textausgabe mit Einleitung [von F. Koppe]. Berlin 1922. 124 blz. — H. E.

Stewart's Handbook of the Pacific Islands. A reliable guide to all the inhabited islands of the Pacific Ocean, for traders, tourists and settlers. With a bibliography of island works. 10th ed. enz. Sydney 1922 enz. — H. E.

Sultan, H., Gesellschaft und Staat bei Karl Marx und Friedrich Engels. Ein Beitrag zum Sozialisierungs Problem. Jena 1922. 128 blz. — H. E.

Door een analyse van de opvattingen van Marx en Engels omtrent staat en maatschappij tracht schrijver te komen tot beantwoording der vraag, wat de kenmerkende eigenschap is der socialisatie, zooals deze is opgevat door de schrijvers van het Communistisch manifest, waar zij het doel van den proletarischen klassestrijd aangeven. Tot het wezen van het begrip socialisatie acht schrijver te behooren het begrip der economische eenheid, welks nadere analyse naar zijn meening de onderhavige studie moet aanvullen. Bevat literatuuropgave.

Sumatra's Westcoast illustrated. Published by the Encyclopaedical Department. Weltevreden 1920. afbn. krtn. 97 blz. — H. E.

Suomi, Finland voorheen en thans. 's Gravenhage 1923. afbn. 24 blz. — H. E.

Sutcliffe, J. T., A history of trade unionisme in Australia. Melbourne 1921. III, 246 blz. (Workers' educational association series, 3). — H. E.

Sveriges officiella statistik av Kungl. Kommerskollegium. Berättelse för år 1920 enz. Stockholm 1922 enz. 3 dln. — H. E.
Dl. 1. Industri och bergshantering.
Dl. 2. Handel.
Dl. 3. Sjöfart.

Szende, J., Die Successionsstaaten der gewesenen Oesterreichisch-Ungarischen Monarchie. Budapest 1922. statistieken. 82 blz. — H. E.

Tabakswet. Wet van den 6^n Mei 1921, Stbl. no. 712, tot heffing van een tabaksaccijns, gewijzigd bij de wet van den 17^n Februari 1922, Stbl. 63. Bewerkt door G. den Hartogh. Gorinchem 1922. modellen. 156 blz. — H. E.

Tak, J. A. Dumon, Rembourscredieten. Leiden 1923. bibliogr. 106 blz. (Diss.). — H. E.

Tariefwet, Indische. Tarieven van in- en uitvoer. Uitvoeringsbepalingen. Weltevreden 1921. tabn. 56 blz. — H. E.

Taylor, E. G. R., The business man's geography. A compendium of general and post war conditions in respect of overseas produce and overseas markets. London 1923. krtn. XVI, 496 blz. — H. E.

Handig en degelijk boek van groote practische waarde voor zakenmenschen, die zich vlug wenschen te oriënteeren op het gebied der economische geografie. Het bevat vele statistische gegevens, terwijl gekleurde kaarten een beeld geven van den politieken toestand en tal van ongekleurde den inhoud op duidelijke wijze in beeld trachten te brengen.

Tead, O., and H. C. Metcalf, Personnel administration. Its principles and practice. New York 1920. bibliogr. XII, 538 blz. — H. E.

Een werk, breed opgezet en resultaat van vele en langdurige studiën over al die vraagstukken welke samenhangen met het menschelijk element in het arbeidsproces, als de voorziening van arbeidskrachten, gezondheid en veiligheid, scholing, onderzoek van arbeiders, rechtspositie en derg. Het heeft geen betrekking op Nederlandsche toestanden. Literatuurlijsten bij de verschillende onderdeelen maken het boek te meer van belang voor hen, die op dit gebied eenige studie willen maken. Bevat register.

Tekenbroek, E., De verhouding tusschen de aandeelhouders en de bestuurders bij de publieke naamlooze vennootschap in Nederland. Een onderzoek naar de ontwikkeling der publieke naamlooze vennootschap in Nederland. Delft [1923]. tabn. 171 blz. (Diss.). — H. E.

Telegraph code, The general and social. Compiled by G. Ager. London [w. d.]. 320 blz. — H. E.

Terwisga, G. van, De inrichting der administratie eener machinefabriek. Hengelo [1923]. modellen. 55 blz. — H. E.

Textile manufacturer yearbook, The 5th ed. 1923 enz. Manchester 1923 enz. — H. E.

Textile recorder yearbook, The. 2nd ed. 1923 enz. Manchester 1923 enz. — H. E.

Thiele, F., Der Warenhandel und seine Technik. Nordhausen [1921]. 163 blz. (Hansa-Bücherei, 1). — H. E.

Times, The. Imperial and foreign trade supplement. International banking section. London 1923. afbn. grafieken. [26] blz. — H. E.

Thuránszky, L. von, Das ungarische Bodenreformgesetz, G. A. XXXVI vom Jahre 1920, und die Grundbesitzpolitik Ungarns. Gesetze und Verordnungen betreffend die ungarische Grundbesitzpolitik. Gesammelt und mit Erläuterungen versehen. Budapest 1921. 187 blz. — H. E.

Tille, A., Die Berufsstandspolitik des Gewerbe- und Handelsstandes. Dl. I. Die gewerbliche Ertragswirtschaft. Berlin 1910. VIII, 278 blz. — H. E.

Tillema, H. J., De conto à meta, de conto à trio, de syndikaatsrekening en andere gemeenschapsrekeningen in hunne verhouding tot enkel en tot dubbel boekhouden. Tabellarisch enkel boekhouden leidende à priori tot een gedetailleerde verlies- en winstrekening. Tabellarisch dubbel boekhouden in een omvangrijke handelszaak. Amsterdam 1922. modellen. IV, 147 blz. — H. E.

Tillema, H. J., De rekeningcourant. Leerboek bij het handelsonderwijs, tevens handboek voor den bankier, koopman en boekhouder. Amsterdam 1904. modellen. VIII, 78 blz. — H. E.

Times, The. Imperial and foreign trade supplement. International banking section. London 1922. 36 blz. — H. E.

Times, The. Imperial and foreign trade supplement. Special Canadian industrial section. London 1920. krt. afbn. 36 blz. — H. E.

Times, The. Imperial and foreign trade supplement. Fishing industries section. London 1923. afbn. [28] blz. — H. E.

Times, The. Imperial and foreign trade supplement. Special Japanese industrial section. London 1921. krt. afbn. 36 blz. — H. E.

Times, The. Supplement on Sweden. London 1923. afbn. portrn. [18] blz. — H. E.

Times, The. Imperial and foreign trade supplement. Thames-side section. London 1922. afbn. 44 blz. — H. E.

Times, The. Imperial and foreign trade supplement. Timber trades section. London 1923. afbn. [19] blz. — H. E.

Times, The. Imperial and foreign trade supplement. Trans Zambezia section. London 1922. krt. afbn. 20 blz. — H. E.

Times, The. Imperial and foreign trade supplement. Industrial Wales section. London 1921. 24 blz. — H. E.

Times, The, Imperial and foreign trade supplement. Industrial Yorkshire section. London 1922. afbn. 20 blz. — H. E.

Tipper, H., Human factors in industry. A study of group organization. New York 1922. IV, 280 blz. — H. E.

Schrijver onderzoekt de wijze, waarop aan de arbeiders een grooteren invloed in de onderneming kan worden gegeven. Hij behandelt de ontwikkeling der vakvereeniging, de veranderingen in den aard van den arbeid, waardoor de arbeider de belangstelling in zijn arbeid heeft verloren, de wijze, waarop hierin verandering kan worden gebracht, de gebreken van de tegenwoordige regeling, de regelingen in Engeland (Whitley-councils), den invloed, aan de vakvereenigingen te geven, de wijzigingen, die in de loonregeling zijn te maken, enz. Alles is van Amerikaansch standpunt bekeken, dat nog lang niet zoover is gevorderd als in verschillende Europeesche landen.

Toorn, J. van der, en C. Lely, Nota betreffende het onderzoek omtrent de afsluiting van de Zuiderzee, de Wadden en de Lauwerzee. 's Gravenhage 1887. krtn. tabn. 12 blz. — H. E.

Totomiantz, V. Th., Histoire des doctrines économiques et sociales. Préface de C. Rist. Paris 1922. X, 238 blz. (Bibliothèque internationale d'économie politique). — H. E.

Transport situation, General, in 1921. Statements submitted by the states which took part in the first general conference on communications and transit, 1921. With an introduction by F. Tajani. Publ. by the League of nations. Geneva 1922. 2 dln. — H. E.

Treub, M. W. F., Deelneming van de overheid aan het bedrijfsleven. Rede. 's Gravenhage [1923]. 41 blz. (Publicaties der Vereeniging voor studie van koloniaal-maatschappelijke vraagstukken, 14).

Treub, M. W. F., Nadere beschouwing over de Indische vennootschapsbelasting. Weltevreden 1923. 48 blz. — H. E.

Treub, M. W. F., Nota voor den Ondernemersraad voor Nederlandsch Indië, over de inkomstenbelasting, de extrawinstbelasting en de overwinstbelasting van naamlooze vennootschappen, de productenbelastingen en de uitvoerrechten op producten van ondernemingen. 's Gravenhage 1922. tabn. grafieken. 125 blz. — H. E.

Trisca, P., Le chèque, son internationalisation et son risque professionnel. Annexes : législations comparées. Paris [1922]. bibliogr. 290 blz. — H. E.

Tscherkinsky, M., Les Landschaften et leurs operations de crédit hypothécaire en Allemagne, 1770—1920. Rome 1922. tabn. bibliogr. 94 blz. (Institut international d'agriculture. Bureau des institutions économiques et sociales). — H. E.

Tucker, D. S., The evolution of people's banks. New York 1922. bibliogr. 272 blz. (Studies in history, economics and public law, CII, 1). — H. E.

Turner, J. R., The Ricardian rent theory in early American economics. With an introduction by F. A. F e t t e r. New York 1921. bibliogr. XIX, 221 blz. — H. E.

Ufermann, P., und C. H ü g l i n, Die A. E. G. Eine Darstellung des Konzerns der Allgemeinen Elektrizitäts Gesellschaft. Berlin 1922. tabn. 160 blz. — H. E.

Ulrich, R., [Kommentar zu] den Allgemeinen deutschen Seeversicherungsbedingungen, im Jahre 1919 herausg. von den deutschen Seeversicherern. Hamburg 1921. modellen. XIII, 296 blz. — H. E.

Unternehmertaschenbuch. Herausgeg. durch ein Kollegium von Unternehmern, leitenden Angestellten, Volkswirten, Praktikern, Wissenschaftlern aller Handels-, Industrie- und Gewerbezweige. Ausg. II. Mit Zahlenanhang. Stuttgart [1923]. modellen. tabn. 1118 blz. — H. E.

Vanderlip, F. A., What next in Europe? London [1922]. 286 blz. — H. E.

Schrijver, bekend Amerikaansch bankier en econoom, geeft na persoonlijk onderzoek een idee van de ellende en gevaarlijke verwarring in Europa en van de houding der leidende staatslieden hiertegenover. Met een eigen voorstel tot internationale regelingen besluit hij zijn belangrijk geschrift.

Van Metre, Th. W., Economic history of the United States. New York 1921. afbn. portrn. krtn. statistieken. VIII, 672 blz. — H. E.

Eenvoudig overzicht van de economische geschiedenis van de Vereenigde Staten. Schrijver behandelt elk onderwerp in een afzonderlijk hoofdstuk, waardoor het verband eenigszins verloren is gegaan. Doordat achter elk hoofdstuk vragen zijn opgenomen over den voorafgaanden inhoud is het boek zeer geschikt voor studeerenden. Bevat register en een opgave van romans en biografieën betreffende hetzelfde onderwerp als aanvullende lectuur.

Van Zeeland, P., La réforme bancaire aux Etats Unis d'Amérique de 1913 à 1921. Le système de la réserve fédérale. Introduction par E. W. K e m m e r e r. Bruxelles 1922. bibliogr. XI, 297 blz. (Collection de l'École des sciences politiques et sociales). — H. E.

Zeer volledige en critische behandeling van het bankwezen in de Vereenigde Staten door een niet-Amerikaan, die het Amerikaansche bankwezen zoowel theoretisch als practisch bestudeerde.

Veraart, J. A., Arbeidsloon. Amsterdam 1910. bibliogr. 206 blz. (Diss.). — H. E.

Verbiest, J., Kapitaalrentetheorieën. Leiden 1922—'23. 2 dln. (Sociaal politieke studiën, XII, 2, 3). — H. E.

Verhandlungen der Sozialisierungs Kommission über die Kaliwirtschaft. Berlin 1921. 3 dln. krt. statistieken. — H. E.

Verhandlungsbericht der neunten Delegiertenversammlung des Komitees der Internationalen Vereinigung für gesetzlichen Arbeiterschutz, 1921. Herausg. vom Bureau der Internationalen Vereinigung für gesetzlichen Arbeiterschutz. Jena 1922. 51 blz. (Schriften der Internationalen Vereinigung für gesetzlichen Arbeiterschutz, 11). — H. E.

Vermaat, J. A. J., Code décimal, samengesteld op den grondslag van den decimalen index van M. Dewey en van den code van het Institut International de bibliographie. Tegal 1920—'23. 2 dln.

Verslag der staatsspoor- en tramwegen in Nederlandsch Indië, over het jaar 1919 enz. Weltevreden 1921 enz. — H. E.

Verslag van de staatscommissie 1919 aan welke werd opgedragen een onderzoek in te stellen omtrent de werking van de Visscherijinspectie. 's Gravenhage 1920—'22. 3 dln. — H. E.

Dl. 1. [Reorganisatie van de staatsbemoeiingen inzake visscherijaangelegenheden]. 1920.
Dl. 2. Wijziging van de visscherijwet en de visscherijreglementen. 1922.
Dl. 3. Werking der visscherijinspectie, voorstellen tot reorganisatie en conclusie's. 1922.

Verslag van het Congres voor handelsonderwijs, gehouden door de Federatie van handels- en kantoorbedienden-vereenigingen in Nederland, September 1922. 's Gravenhage 1922. 158 blz. — H. E.

Verslag, Beknopt, van de vierde Internationale Arbeidsconferentie, gehouden te Genève, 1922. 's Gravenhage 1922. 24 blz. (Bijv. van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek). — H. E.

Verslagen en eindverslag als bedoeld bij art. 15 der crisisenquêtewet 1918, van de staatscommissie 1919 tot het instellen van een onderzoek naar hetgeen tijdens den toestand van oorlogsgevaar heeft plaats gehad ter zake van de voorziening van het land met levensbehoeften, enz. 's Gravenhage 1919—'22. 11 dln. — H. E.

Verwey, A., Leiddraad bij de uitvoering der warenwet ten dienste van de keurmeesters en de plaatselijke monsternemers bij de warenkeuringsdiensten, de rijks- en gemeentepolitie, de marechaussee, de ambtenaren der invoerrechten en accijnzen, enz. Alphen a. d. Rijn 1921. modellen. 46 blz. — H. E.

Verzameling van wetten en besluiten betreffende de zeescheepvaart of daarmede verbandhoudende in Nederland. Uitg. door de Nederlandsche Reedersvereeniging. 2e dr. Amsterdam 1922. 2 dln. — H. E.

Veselý, J., Industrie et commerce. Paris 1923. afbn. krtn. statistieken. grafieken. XXI, 594 blz. (Encyclopédie Tchécoslovaque, 1). — H. E.

Viallate, A., L'impérialisme économique et les relations internationales pendant le dernier demi siècle, 1870—1920. Paris 1923. bibliogr. X, 316 blz. — H. E.

Beschrijving van het conflict, dat is ontstaan eenerzijds tusschen den economischen samenhang der tegenwoordige wereld en anderzijds de zeer gepronon-ceerde nationale ontwikkeling der verschillende volken die hen drong tot uitbreiding van hun afzetgebied, dus tot economisch imperialisme. Vgl. ook: Friedjung, Das Zeitalter des Imperialismus 1884—1914. (1918).

Vleming Jr., J. L., Critisch antwoord op de belastingnota van Mr. M. W. F. Treub, voorzitter van den Ondernemersraad voor Nederlandsch Indië. Batavia 1922. tabn. 43 blz. — H. E.

Vliet, C. D. van, Afschaffing der huurwetten. Amsterdam 1922. 4 blz. (Overdruk uit het Hypotheeknummer van „In- en uitvoer"). — H. E.

Vliet, C. D. van, Een nieuw arbeidsveld voor onze hypotheekbanken. Amsterdam 1918. 28 blz. (Overdruk uit het Jaarboekje van de Vereeniging van directeuren van hypotheekbanken). — H. E.

Vliet, C. D. van, Bijdrage tot de geschiedenis der hypotheekbanken in Nederland. Amsterdam 1915. 16 blz. (Overdruk uit het Jaarboekje van de Vereeniging van directeuren van hypotheekbanken). — H. E.

Vliet, C. D. van, De gevolgen der huuraanzeggingswet. Amsterdam 1922, 18 blz. (Overdruk uit het Jaarboekje van de Vereeniging van directeuren van hypotheekbanken). — H. E.

Vliet, C. D. van, Hypotheek op huizen. Amsterdam 1920. 39 blz. (Overdruk uit het Jaarboekje van de Vereeniging van directeuren van hypotheekbanken). — H. E.

Vliet, C. D. van, Gemeenschappelijke hypotheken. Amsterdam 1917. 23 blz. (Overdruk uit het Jaarboekje van de Vereeniging van directeuren van hypotheekbanken). — H. E.

Vliet, C. D. van, Het ontstaan der hypotheekbanken in Frankrijk. Amsterdam 1916. 19 blz. (Overdruk uit het Jaarboekje van de Vereeniging van directeuren van hypotheekbanken). — H. E.

Vliet, C. D. van, „Stroppen"maatschappijen. Amsterdam 1916. 24 blz. (Overdruk uit het Jaarboekje van de Vereeniging van directeuren van hypotheekbanken). — H. E.

Vliet, C. D. van, Wijziging der huurwetten. Rotterdam 1922. 12 blz. (Overdruk uit Economisch-statistische Berichten). — H. E.

Vliet, S. J. van de, Opgaven over boekhouden ten dienste van practijk- en staatsexamens. Amsterdam 1923. modellen. 176 blz. — H. E.

Vliet, S. J. van de, Vraagstukken over handelsrekenen voor aan-

staande accountants en leeraren in het boekhouden. 2e herz. en verm. dr. Amsterdam 1921. modellen. 166 blz. — H. E.

Volmer, J. G. Ch., Bedrijfsorganisatie. Vijf voordrachteu gehouden voor leden van het personeel van Philips' Gloeilampenfabrieken. Eindhoven 1923. bibliogr. XIV, 144 blz. — H. E.

Voorschriften, Technische, betreffende de levering en verpakking van benoodigdheden ten dienste van 's lands dienst in Nederlandsch Indië, Suriname en Curaçao. Uitgegeven op last van den Minister van koloniën. 5e dr. 's Gravenhage 1922. tabn. 510 blz. — H. E.

Voorziening, De, der bevolking van Amsterdam met versche levensmiddelen. Rapport van de commissie tot onderzoek van den toestand van het marktwezen, ingesteld bij besluit van B. en W. van Amsterdam van 14 Januari 1913. Amsterdam 1914. krt. tabn. statistieken. VI, 238 blz. — H. E.

Vraagstukken en uitwerkingen der examens ter verkrijging van het praktijkdiploma, uitgereikt door de Vereeniging van leeraren in de handelswetenschappen, 1918 enz. Purmerend—Amsterdam [1918] enz. — H. E.

Vries, M. de, Het Nederlandsche bankwezen en de huidige crisis. Amersfoort 1923. 46 blz. — H. E.

In vier vlot geschreven opstellen bespreekt schrijver den tegenwoordigen toestand in het Nederlandsche bankbedrijf, voornamelijk in verband met de concentratiebeweging tijdens en na den oorlog. Schrijver betoogt, dat de moeilijkheden van de Nederlandsche banken gedeeltelijk als uitvloeisel van het Duitsche credietbanksysteem zijn te beschouwen, zooals dat vaak in Nederland is toegepast.

Währungsgesetzgebung, Die, der Sukzessionsstaaten Oesterreich Ungarns. Eine Sammlung einschlägiger Gesetze, Verordnungen und behördlicher Verfügungen van 1892 bis 1920. Bearb. und eingel. von F. Steiner. Wien 1921. XL, 679 blz. — H. E.

Waerden, Th. van der, Financiëel en economies rendement bij overheidsdiensten en -bedrijven. Amsterdam 1922. 37 blz. (Sociaal technische Vereeniging van democratische ingenieurs en architecten). — H. E.

Wagenaar, W., Toelichting op de voorschriften voor de begrooting en rekening der gemeente. Met een voorwoord van A. van Doorninck. Alphen a. d. Rijn 1923. modellen. XIV, 401 blz. — H. E.

Wages, prices and profits. A report prepared by the Labour research department. With a preface by S. Webb. London 1922. grafieken. statistieken. 110 blz. — H. E.

Wagner, R., Der Handels- und Wirtschafsteil der Tageszeitung. Hamburg [1922]. modellen. 244 blz. — H. E.

Wahl, A., Précis théorique et pratique de droit commercial. Paris 1921. 1254 blz. — H. E.

Walker, J. E., and R. B. Foster, Patents for inventions. London 1922. modellen. XII, 377 blz. — H. E.

Wall, A., Analytical credits. A study in brief of the methods used to accumulate, tabulate and analyze information for the protection of loans and credit extensions. Indianapolis [1921]. modellen. 258 blz. — H. E.

Walle, P., Au pays de l'or rouge. L'état de São Paulo (Brésil). Ses ressources, ses progrès, son avenir. Étude générale économique et descriptive. Paris 1921. afbn. portrn. krt. statistieken. 419 blz. — H. E.

Wallenberg, M., Traitement de réciprocité appliqué aux succursales des banques étrangères dans les différents pays. Éd. par la Société des nations. Commission économique et financière provisoire. Genève 1922. 20 blz. — H. E.

Walras, L., Études d'économie sociale. Théorie de la répartition de la richesse nationale. Lausanne 1896. grafieken. VIII, 464 blz. — H. E.

Walter, G. A., Die geschichtliche Entwicklung der rheinischen Mineralfarbenindustrie vom Beginn des 19. Jahrhunderts bis zum Ausbruch des Weltkrieges. Ein Beitrag zur rheinischen Industriegeschichte. Essen a. d. R. 1922. statistieken. XX, 204 blz. (Veröffentlichungen des Archivs für rheinisch-westfälische Wirtschaftsgeschichte, 6). — H. E.

Hoewel een speciaal gebied behandelend, verdient dit boek ten zeerste de aandacht van hen, die de productie en handel van de besproken verven uit een breeder oogpunt willen bezien. Na een bespreking van de voornaamste verven naar oorsprong, bereiding en gebruik, volgt een geschiedkundig overzicht van de verfindustrieën, gerangschikt naar kleuren, met bespreking van de verschillende fabrieken. In een Anhang zijn statistieken opgenomen omtrent productie en uitvoer, lijsten voor producenten in de verschillende branches en de reglementen betreffende het fabriceeren van loodverven, geldig voor het Duitsche rijk. Bevat literatuuropgave.

Warburg, J. P., Wool and wool manufacture. A brief analysis for the layman. 3rd pr. Boston [1920]. afbn. 50 blz. — H. E.

Warenwet en haar uitvoering. Warenwet, wet van 19 September 1919, Stbl. 581, toegelicht door L. Lietaert Peerbolte en L. E. Goester. Alphen a. d. Rijn 1920. XXIV, 128 blz. — H. E.

Warshaw, J., The new Latin America. With an introduction by J. E. LeRossignol. New York 1922. afbn. krtn. tabn. bibliogr. XXI, 415 blz. — H. E.

Wasserwirtschaft, Die, Deutschlands und ihre neuen Aufgaben. Herausg. auf Anregung des preussischen Ministers der öffentlichen Arbeiten und unter Förderung der zuständigen

Zentralbehörden des Deutschen Reiches und der Bundesstaaten, von L. Sympher. neue durchges. Aufl. Berlin 1922. 4 dln. 2 bdn. afbn. krtn. tabn. — H. E.

Waste in industry. By the Committee on elimination of waste in industry of the Federated American engineering societies. Washington 1921. tabn. modellen. diagrammen. 409 blz. — H. E.

Door de meest bekende „efficiency engineers" van de Ver. St. is een onderzoek ingesteld in een tiental industrieën en aan de hand van de verkregen gegevens aangetoond op welke verschillende wijzen verspilling in de industrie plaats vindt, of deze te wijten is aan de organisatie of aan oorzaken buiten het bedrijf gelegen en door welke middelen deze verspilling te voorkomen is. Bevat register.

Weber, A., Depositenbanken und Spekulationsbanken. Ein Vergleich deutschen und englischen Bankwesens. 3. Aufl. München 1922. tabn. diagram. XVI, 400 blz. — H. E.

Weber, E., Literaturgeschichte der Handelsbetriebslehre. Tübingen 1914. 146 blz. (Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft. Erg. Heft, 49). — H. E.

Weihs, G., Die Beziehungen der Banken zur Industrie. Darstellung, Kritik und Vorschläge. Wien 1921. VI, 87 blz. — H. E.

Wely, F. P. H. Prick van, Engelsch woordenboek. Gouda 1923. 2 dln. — H. E.

Wendlandt, H., Die Umsatz-, Gewinn- und Kapitalbeteiligung der Arbeitnehmer in Handel und Industrie. Kritische Untersuchung des Standes der Beteiligungsfrage unter besonderer Berücksichtigung volkswirtschaftlicher, sozialpolitischer und gesetzgeberischer Möglichkeiten. Berlin 1922. tabn. statistieken. bibliogr. VIII, 212 blz. — H. E.

Wernicke, J., Kapitalismus und Mittelstandspolitik. 2. umgearb. Aufl. Jena 1922. statistieken. VII, 424 blz. — H. E.

Westerfield, R. B., Banking principles and practice. New York 1921. 5 dln. modellen. statistieken. diagrammen. — H. E.

Dl. 1. Elements of money, credit and banking.
Dl. 2. The banking system of the United States.
Dl. 3/4. Domestic banking.
 1. Cash and deposit operations.
 2. Earning assets.
Dl. 5. The foreign division.

Zeer uitvoerig studieboek over het bankwezen in de Vereenigde Staten van Noord Amerika, belangwekkend voor wie een diepgaande studie over dit onderwerp wenscht te maken. Het geeft een echt Amerikaansche kijk op dit onderwerp.

Westergaard, H., Economic development in Denmark. Before and during the world war. Oxford 1922. XII, 106 blz. — H. E.

Weston, W. J., Traders and trading. An introduction to the principles and conduct of business. London 1922. VII, 135 blz. — H. E.

Wet tot regeling van het levensverzekeringbedrijf, van den 22[n] December 1922, Stbl. 716. Rotterdam 1923. 24 blz. (Uitgave van De Verzekeringsbode). — H. E.

Wet, Algemeene, van 26 Augustus 1822, Stbl. 38, over de heffing der invoerrechten en accijnzen, en de daarmede in verband staande wetten en koninklijke besluiten, enz. In-, uit- en doorvoer. Bewerkt door G. den Hartogh. 11[e] dr. Gorinchem 1922. modellen. 527 blz. — H. E.

Wetboek van koophandel. Met verwijzing naar betrekkelijke wetsbepalingen, inhoudsopgaaf en alphabetisch register op de titels en afdeelingen. 11[e] dr. Uitg. onder toezicht van J. de Lange. Zwolle 1921. 188 blz. (Nederlandsche wetboeken. Ed. Schuurman en Jordens).

Wetboek, Burgerlijk, zooals het bij verschillende wetten is aangevuld en gewijzigd, met verwijzing naar betrekkelijke wetsbepalingen, bijlagen en alphabetisch register op de titels en afdeelingen. 12[e] dr. uitg. onder toezicht van P. A. J. Losecaat Vermeer. Zwolle 1922. 627 blz. (Nederlandsche wetboeken. Ed. Schuurman en Jordens). — H. E.

Wetering, W. van de, Beschrijving der republiek San Marino. [Rotterdam 1923]. afbn. krt. 44 blz. — H. E.

Wetsontwerp, Het, tot regeling van het levensverzekeringsbedrijf. [Overzicht der belangrijkste critiek door en uit het bedrijf zelf]. 's Gravenhage 1922. VIII, 100 blz. (Extra nr. van Het Verzekeringsarchief). — H. E.

White, P., Market analyses. Its principles and methods. New York 1921. krtn. VII, 340 blz. — H. E.

Aardig Amerikaansch boekje, geschikt als studiemateriaal, daar het tal van vragen stelt en ook beantwoordt, die voor elk man van zaken kunnen leiden tot grootere efficiency in eigen zaak. Bevat literatuuropgave en register.

Wiedenfeld, K., Das Persönliche im modernen Unternehmertum. 2. Aufl. München 1920. 146 blz. — H. E.

Wiedenfeld, K., Die nordwesteuropäischen Welthafen London, Liverpool, Hamburg, Bremen, Amsterdam, Rotterdam, Antwerpen, Havre, in ihrer Verkehrs- und Handelsbedeutung. Berlin 1903. krtn. statistieken. XI, 376 blz. (Veröffentlichungen des Instituts für Meereskunde und des Geographischen Instituts an der Universität Berlin, 3). — H. E.

Wieser, F. von, Der natürliche Werth. Wien 1889. XVI, 239 blz. — H. E.

Will, R., Die schwebenden Schulden der europäischen Grossstaaten. Tübingen 1921. tabn. VII, 124 blz. — H. E.

Williams, R., The League of nations to day. Its growth, record and relation to British foreign policy. London 1923. 233 blz. — H. E.

Willoughby, W. W., China at the conference. A report. Baltimore 1922. XVI, 419 blz. — H. E.

De schrijver, die als deskundige was toegevoegd aan de Chineesche delegatie op de ontwapeningsconferentie te Washington, bespreekt in dit rapport het standpunt der China-delegatie ook met betrekking tot die punten, waar haar wenschen niet vervuld werden.

Wolf, J., Markkurs, Reparationen und russisches Geschäft. [Rede]. Stuttgart 1922. 31 blz. (Finanz- und volkswirtschaftliche Zeitfragen, 81). — H. E.

Woningwet. Samengesteld en uitgegeven door het Ministerie van arbeid. 's Gravenhage 1921. 23 blz. (Bijl. van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek). — H. E.

Wood, G. Zay, The Shantung question. A study in diplomacy and world politics. New York 1922. 372 blz. — H. E.

Schrijver, lid van de Chineesche delegatie op de conferentie van Washington, behandelt in dit boek de oorsprong, de ontwikkeling en de oplossing van de zgn. Shantungkwestie tusschen China en Japan. Hij tracht aan te toonen hoe onrechtvaardig de beslissing was van de conferentie van Versailles en noemt de oplossing van die te Washington in 't algemeen bevredigend. Vgl. ook: Willoughby, China at the conference.

Woodhouse, T., and P. Kilgour, The jute industry, from seed to finished cloth. London 1921. afbn. X. 133 blz. (Pitman's common commodities and industries series). — H. E.

Goed bijgewerkt overzicht wat betreft de techniek van de juteindustrie. Evenals in de meeste boekjes uit deze serie zijn de beschrijvingen door specialisten niet altijd even duidelijk voor leeken. Bevat register.

World atlas of commercial geology, ed. by the United States Geological Survey. Washington 1921. Dl. I, II. krtn. statistieken. — H. E.

Dl. 1. Distribution of mineral production.
Dl. 2. Water power of the world.

Wuessing, F., Geschichte des deutschen Volkes, vom Ausgang des achtzehnten Jahrhunderts bis zur Gegenwart. Ein sozialpsychologischer Versuch. Berlin [1922]. VIII, 315 blz. — H. E.

Yearbook of exchange rates of the world. [Comp. by] E. Diesen. Ed. 1922 enz. Christiania [1923] enz. — H. E.

Yearbook, The Indian. A statistical and historical annual of the Indian Empire, with an explanation of the principal topics of the day. Ed. by S. Reed. 10th year enz. Bombay 1923 enz. — H. E.

York, Th., International exchange. Normal and abnormal. New York 1923. VIII, 600 blz. — H. E.

Practisch ingedeeld boek over de internationale wisselhandel in den trant van Spalding, Foreign exchange and foreign bills. Daar Amerika sinds den oorlog zich veel meer dan vroeger met den internationalen wisselhandel is gaan bezig houden en zelfs bij de regeling van goederen-credieten een eigen systeem heeft ingevoerd, is dit boek voor banken en internationale goederenkantoren van nut om de Amerikaansche methoden te leeren kennen.

Zach, L., Die Statistik in kaufmännischen und industriellen Betrieben. 2. Aufl. Leipzig 1920. statistieken. modellen. diagrammen. 93 blz. (Gloeckners Handels-Bücherei, 7). — H. E.

Zanten, J. H. van, De statistiek als wetenschap der methode van onderzoek van massale verschijnselen. Openbare les. Alphen a. d. Rijn 1923. bibliogr. 27 blz.

Zeitungsverzeichnis von R. Mosse's Annoncen Expedition. Ausgabe 1920. Berlin 1920. 216 blz. tabellen. — H. E.

Zolltarif der Republik Polen und für den Freistaat Danzig. 2. Aufl. erg. auf den Stand vom 20 März 1922. Warschau 1922. tabn. modellen. VIII, 240 blz. (Met aanvullingen). — H. E.

Žižek, F., Fünf Hauptprobleme der statistischen Methodenlehre. München 1922. 53 blz. — H. E.

Žižek, F., Grundriss der Statistik. 2. neubearb. Aufl. München 1923. statistieken. bibliogr. VIII, 553 blz. — H. E.

Zoek-Licht. Nederlandsche encyclopaedie voor allen. Onder leiding van T. P. Sevensma. Dl. I — Arnhem 1922 —. afbn.

Voor deze beknopte enc. die snelle orientatie beoogt, is de stof geheel opnieuw bewerkt. Het is tevens de Nederlandsche uitgave op dit gebied van na den oorlog en dus in de beginletters reeds op de hoogte van den tijd. De enc. is voorzien van literatuuropgaven; bovendien, hoewel spaarzaam, geïllustreerd, en zal in 8 deeltjes compleet zijn.

TIJDSCHRIFTEN

Annales, Les, de la régie directe. Revue internationale des services économiques publics. Tome VI enz. Geneve 1913 enz. — H. E.

Arbeid, Administratieve. Maandblad voor rationeele werkmethoden, [waarin opgenomen „De Registrator"]. Jrg. I enz. Amsterdam 1923 enz. — H. E.

Bedrijfseconoom, De. Maandblad voor accountancy en handelswetenschappen. Officiëel orgaan der „Nederlandsche Organisatie van accountants", gevestigd te Rotterdam. Jrg. I enz. Amsterdam 1923 enz. — H. E.

Economist, The Russian. Journal of the Russian Economic Association in London. Vol. II, nr. 6 enz. London 1922 enz. H. E.

Foreign Office journal, Danish. Danish commercial review. Publ. by the Danish foreign office. nr. 21 enz. Sept. 1922 enz. — H. E.

Harvard business review. Vol. I enz. Chicago 1922 enz. — H. E.

Kroniek, De., Weekblad voor economie, financiën, statistiek, be-

drijfshuishoudkunde. Redactie: A. Sternheim. Jrg. I enz. Amsterdam 1923 enz. — H. E.

Kroniek, Beknopte sociaal economische, van Nederland, de koloniën en het buitenland, uitgegeven door het Centraal Bureau voor de statistiek. Jrg. I enz. 's Gravenhage 1923 enz. (Overdruk uit het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de statistiek). — H. E.

Literaturblatt, Sozialwissenschaftliches. (Bibliographie der Sozialwissenschaften). Gesellschaft, Staat, Wirtschaft, Soziales, Politik, Finanzen. Im Auftrage des Reichsarbeitministeriums und unter Mitwirkung namhafter Fachmänner herausg. von F. Boese. Jrg. XVIII enz. Berlin 1922 enz. — H. E.

Prijzen en kosten van levensonderhoud, uitg. door het Centraal Bureau voor de statistiek. Afl. 1 enz. 's Gravenhage 1922 enz. — H. E.

Afl. 1 met bijl. Prijzen in de jaren vóór 1921.

Recueil mensuel de l'Institut international du commerce. Publié par les offices de statistique et de législation commerciales de l'Institut. Tome V enz. Bruxelles 1923 enz. — H. E.

Revue internationale des institutions économiques et sociales. Publié par l'Institut international d'agriculture. Nouvelle série du Bulletin des institutions économiques et sociales. Année I enz. Rome 1923 enz. — H. E.

Revue internationale de renseignements agricoles. Éd. par le Bureau des renseignements agricoles et des maladies des plantes de l'Institut international d'agriculture. Nouvelle série du Bulletin mensuel des renseignements agricoles et des maladies des plantes. Année I enz. Rome 1923 enz. — H. E.

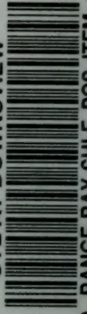
Tijdschrift der Nederlandsche Kamer van koophandel in België. Jrg. V enz. Brussel 1922 enz. — H. E.

Voor en na het praktijkexamen. Tijdschrift ten behoeve van hen, die zich voor een praktijkexamen voorbereiden, of hun boekhoud-, taal- en handelskennis wenschen bij te houden of uit te breiden. Redactie: J. F. Engelhard en O. Klipp. Jrg. I enz. Amsterdam 1922 enz. — H. E.

Wirtschaft und Statistik. Herausg. vom Statistischen Reichsamt. Jrg. III enz. Berlin 1923 enz. — H. E.

Wirtschaftskurve, Die, mit Indexzahlen der Frankfurter Zeitung. Nach den Methoden und unter Mitwirkung von E. Kahn. Jrg. 1923 enz. Frankfurt a. Main 1923 enz.

Wirtschafts Zeitung, Deutsche. Zeitschrift für Wirtschaftsrecht und Wirtschaftspflege in Industrie, Handel und Verkehr. Organ des Deutschen Industrie- und Handelstags. Mit der Beilage : Aus Handel, Industrie und Verkehr. Jrg. XIII enz. Berlin 1917 enz. — H. E.

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 11 28 25 10 008 2